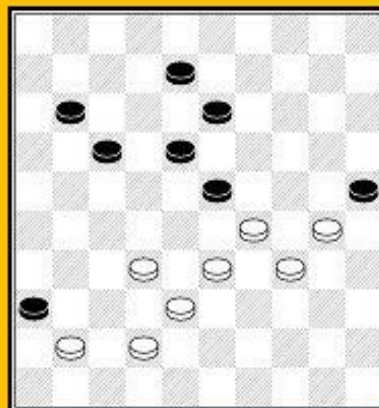

Dam cursus

Deel 3

Dit is het derde en laatste deel van een cursus dammen. De eerste cursus was vooral gericht op tactische aspecten van het spel. In de tweede cursus werden positionele aspecten en strategie geïntroduceerd. We hebben geleerd dat er verschillende soorten spellen zijn, zoals aanvallende partijen, klassieke partijen, opsluitingspartijen enz. In deze derde cursus gaan we in het derde deel dieper in op strategische aspecten van het spel. In de opening van het spel begint de strategie. In paragraaf 2 wordt een overzicht gegeven van populaire openingen. We zullen tactieken in deze cursus niet vergeten. In feite beginnen we in het eerste deel met het behandelen van geavanceerde soorten tactieken. In het vierde deel leer je hoe je moet nadenken over posities om de beste of meest aantrekkelijke zet te krijgen. We introduceren een denkprocesmodel dat je kunt gebruiken tijdens je games.

Tactiek en strategie zijn belangrijke aspecten bij het zoeken naar de beste zet. In de eerste cursus kwam het eindspel aan bod. Nu in het vijfde deel zullen we moeilijkere eindspellen behandelen, zoals een dam en drie stukken versus een dam en een of meer stukken. We zullen ook veel leren over drie dammen tegen één en vijf dammen tegen twee dammen.

Aangezien de moeilijkste aspecten van het damspel is om het spel af te maken wanneer je een winnende positie hebt, zullen we het spel in het zesde deel voltooien.

Als de oefeningen in deze cursus te moeilijk zijn om op te lossen, kunt u de oplossingen controleren. Je kunt proberen dezelfde oefeningen later op te lossen. Misschien zie je deze keer wel de oplossing!

We gebruiken enkele symbolen in de tekst van deze cursus, die we hier uitleggen :

W+	wit wint.
B+	zwart wint
=	remise
32 – 28!	de zet 32-28 is een sterke zet.
34 – 29?	de zet 34-29 is een zwakke zet, een fout.
31 – 27?!	31-27 lijkt slecht op het eerste gezicht, maar blijkt goed te zijn.

Mijn hoop is dat men veel leert uit deze cursus, en zijn spel verbetert. Mijn grootste hoop is dat men geniet van de rijke mogelijkheden van ons damspel. Ik wens dat het spel je plezier bezorgt en dat men geïnspireerd wordt door zijn schoonheid.

Tjalling Goedemoed
Leeuwarden, 09-08-2011

Deel 1 : Tactiek als wapen

1. Aangevallen schijven	6
2. Zwaktes	11
3. Damzetten	16
4. De onmogelijke zet	22
5. Offers	30
6. Forcing	37
7. Dammen op het bord	45
8. Extra oefeningen	54
Solutions	62

Deel 2: De opening van departij

1. Introductien	69
2. Index van openingen	70
3. Een overzicht	72
4. Epiloog	107
5. Appendix	108

Deel 3: Strategie

1. De halve hekstelling	121
2. De hekstelling	124
3. Rechtervleugelopsluiting	129
4. Centrum spel	133
5. Klassiek	138
6. Vleugel controle	141
7. Podkowa	145
8. Aanvallende partijen	148
9. Roozenburg aanval	152
10. Tegenspelen van een aanval	155
11. Spelen tegen de randschijf op 36	160

Deel 4: Het denkproces

1. Het denksproces	164
2. Aanwijzingen voor kandidaat zetten	174
3. Oefeningen	194
4. Tijdsgebruik	196
5. Fair play	200
6. Psychologische aspecten	202
Oplossingen	205

Deel 5: Het eindspel

1. Standaard 4 x 2 eindspellen	208
2. 4 x 3 & 4 x 4	224
3. 3 dammen tegen 1	229
4. 5 dammen tegen 2	242
5. Tricks	244
Solutions	248

Deel 6: Beëindigen van de partij

1. Inleiding	252
2. Aanvallende posities	252
3. Centrum spel	259
4. Klassieke posities	262
5. Eindspel posities	267
Oplossingen	271

Deel 7: Composities

1. Nawoord	273
2. Composities	274
Oplossingen	280
3. Eigen composities	283
Oplossingen	285

Tactiek als wapen

Deel 1 van deze cursus stond bijna volledig in het teken van de tactische mogelijkheden van ons spel. Waarom zouden we het onderwerp tactiek dan opnieuw behandelen? Daar zijn minstens twee goede twee redenen voor. De eerste reden is dat we alleen de standaardcombinaties hebben behandeld en nog geen complexere schoten, forceringen en opofferingen hebben behandeld. De tweede reden is dat men tactische aspecten van ons spel nooit genoeg kan oefenen. Zonder goede tactische vaardigheden zul je nooit in staat zijn om een spel zonder fouten te spelen.

Om een strategie succesvol uit te voeren moet je ook rekening houden met tactische mogelijkheden. Het leukste is dat je strategie wordt geholpen door tactische middelen. De manier waarop wereldkampioen Georgiev speelt, is een goed voorbeeld van de universele speler: hij blinkt uit in zowel strategie als tactiek. Omdat Georgiev bereid is om enorme risico's te nemen in zijn wedstrijden, hebben zijn tegenstanders het altijd moeilijk om tegen de Russische grootmeester te spelen. Als Georgiev toch in de problemen komt, gebruikt hij zijn briljante rekenvaardigheden om te verdedigen.

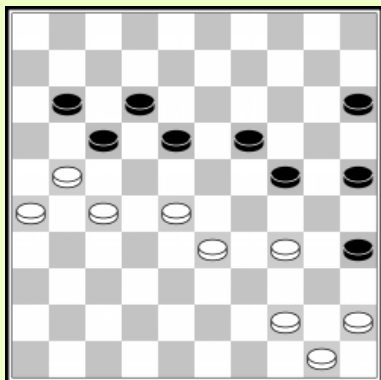
Veel spelers houden van de tactische aspecten van het spel. We laten in deze rubriek een aantal mooie voorbeelden zien. We hopen dat je niet alleen veel leert door patronen van slagen en andere tactieken te herkennen, maar dat je ook zult genieten van de rijkdom van ons spel! We behandelen verschillende manieren om naar tactieken in ons spel te kijken:

- 1) Aanval op schijven
- 2) Zwaktes
- 3) Damzetten
- 4) De onmogelijke zet
- 5) Offers
- 6) Forcing
- 7) Dammen op het bord
- 8) Extra oefeningen

In hoofdstuk 7 komen posities met dammen aan bod. Het type eindspel dat zowel dammen als veel schijven bevat, wordt een macro-eindspel genoemd. Je zou dit ook kunnen beschouwen als middenspelposities met dammen erbij betrokken. Met dammen op het bord zijn de soort slagen die men kan maken anders dan de gebruikelijke slagwendingen. Dit soort tactieken komt zelden aan bod in een damboek, maar we wilden het in deze cursus opnemen, omdat het belangrijk is om dit soort tactieken ook te oefenen.

1. Aanval op schijven

Er zijn een aantal gelegenheden waarbij men op zijn hoede moet zijn om naar tactieken te zoeken. We bespreken de belangrijkste zaken. Wanneer stukken worden aangevallen, moet men zeker opletten voor een of andere tactische dreiging.

A. Chizhov-T. Kooistra

Wit wilde voortzetten met 21-16. Hij had deze zet bijna gedaan en hierdoor zijn tegenstander de mogelijkheid geboden een winnende combinatie uit te voeren. Chizhov controleerde zijn zet en ontdekte net op tijd de combinatie die zijn tegenstander kon uitvoeren en koos een andere zet...

1. 21-16? 24-29
2. 33x22 35-40!
3. 16x18 40x49
4. 22x11 49x32

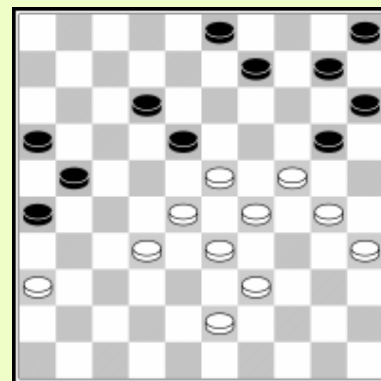
K. Thijssen-P. Hoogteijling

Wit speelde 30-25? schijf 20 aanvallend om een ruil te doen. Zwart had de vrije zet kunnen gebruiken om een combinatie uit te voeren, zoals GMI Hans Jansen na de wedstrijd liet zien. Merk op dat er geen schijf op 38 staat!

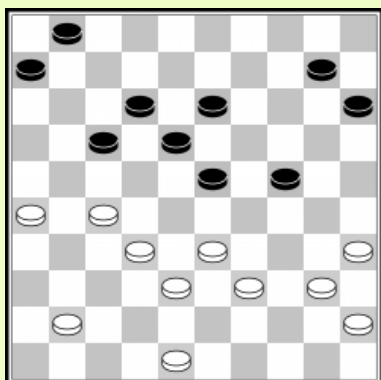
1. 30-25? 26-31!!

De slagkeuze maakt de combinatie verrassender.

2. 25x14 10x30
3. 35x24 21-26
4. 36x27 26-31
5. 27x36 12-17
6. 23x21 16x49

Het aanvallen van schijven is gevaarlijk. Je geeft de tegenstander een vrije zet dat hij kan gebruiken om een combinatie uit te voeren.

In deze positie uit een blitzspel heeft zwart (G. Kolk) net met 14-20 25x14 19x10 terug geruild, in de hoop dat zijn tegenstander schijf 23 aanvalt, hetgeen inderdaad gebeurde in de partij. Kolk liet vervolgens een prachtig slagzet zien, dankzij zijn vrij tempo.

1. 33-28 24-30
2. 28x08 06-11
3. 35x24 15-20
4. 24x04 01-06
5. 04x22 17x46
6. 08x17 11x31
7. 26x37 46x35

A. Baljakin-A. Presman

1. 32-28?

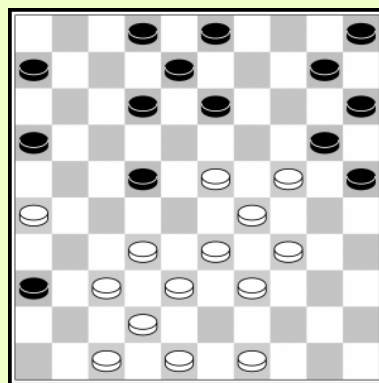
Wit valt schijf 22 aan. Zwart maakt gebruik van zijn vrij tempo om een verrassende combinatie uit te voeren.

1... 2-7! 2. 28x17 12x21

3. 26x17 25-30! 4. 34x24 10x28 5. 33x22 15-20 6. 24x15 16-21
7. 17x26 05-10 8. 15x4 08-12 9. 04x18 12x41

De clou van de combinatie komt pas na negen zetten te voorschijn : indien wit vervolgt met

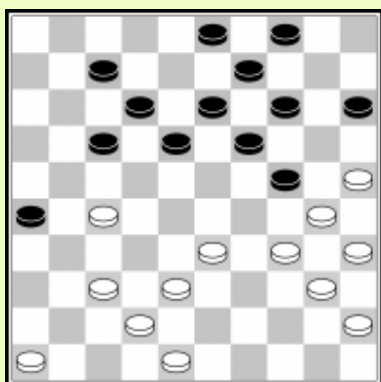
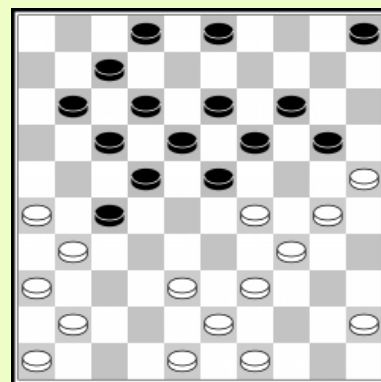
10. 42-37 41x32 11. 48-42 volgt 11.... 32-37! 12. 42x31 36x18+ Wit gaf op na enkele zetten

M. Dolfing-B. Dollekamp

Het kennen van combinatie patronen helpt bij het ontdekken van combinaties in een partij. Martin Dolfing maakte een uitgebreide studie van het spel en herkende het patroon van de Presman combinatie. In deze partijstand voerde hij een mooie combinatie uit, met een dam op veld 5..

Oefening 1.1 Probeer de forcing te vinden voor wit! Wit begint met 45-40! 05-10 en voert dan de combinatie uit.

A. Scholma-A. Schwarzman

1. 34-29?

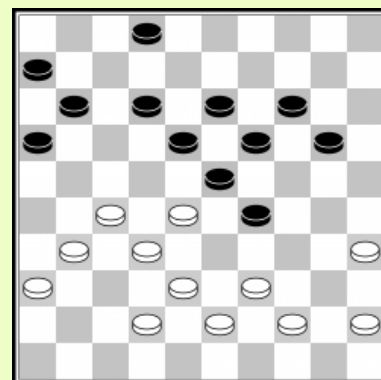
Wit dacht dat 1. ...17-22 2. 29x20 22x31
3. 46-41 15x24 4. 41-36 ok was.

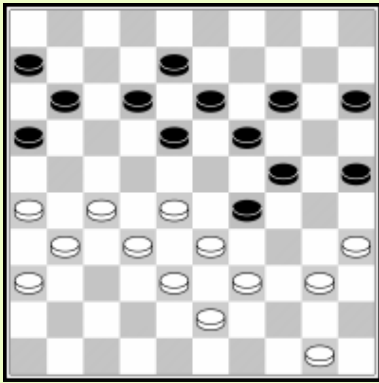
De wereldkampioen zag het tactische idee voor zwart echter niet. GMI Guntis Valneris (WK 1996) toonde na de partij hoe zwart had kunnen winnen.

Oef 1.2 Zie je hoe zwart een combinatie neemt in drie zetten.

R. Palmer-A. Damen

Oef 1.3 Hoe kon zwart winnen na 39-33?

E. van de Weerdhof-L. Kouogueu

Oef 1.4 Hoe won zwart na 39-34 ?

R. Palmer-B. Eggens

Nadat wit schijf 8 aanviel kwamen de spelers remise overeen, hoewel zwart had kunnen gebruik maken van het vrije tempo!

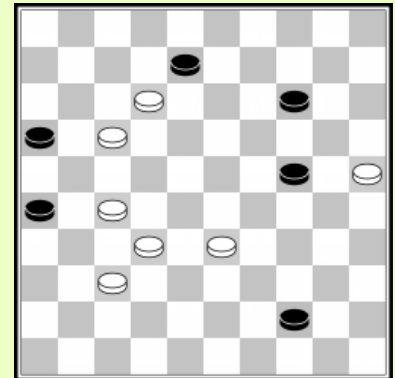
1... 24-30!

Wit heeft slagkeuze maar uiteindelijk maakt het geen verschil.

2. 12x03 44-50 3. 03x20

3. 25x34 50x25 4. 3x20 15x38 +.

3.... 50x48 4. 25x34 48x38

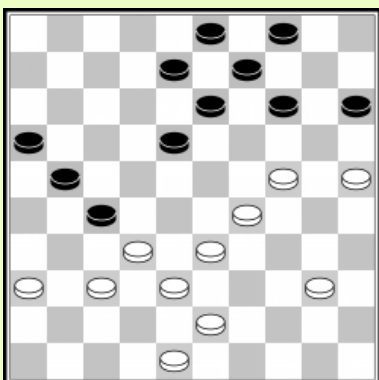
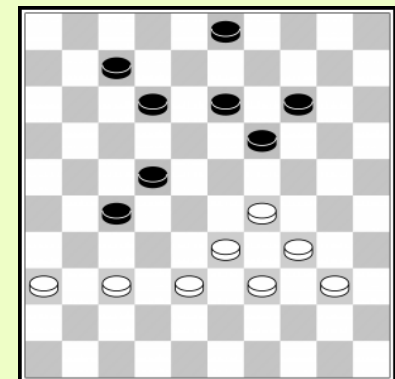

G. Valneris-A. Gantwarg

Na 40. 37-32 had zwart moeten vervolgen met 12-18
41. 32x21 22-28 42. 33x22 18x16 =, maar hij ging in de fout met

40. 37-32 07-11? 41. 32x21 11-16

Oef. 1.5 Hoe maakt wit gebruik van het vrije tempo om een winnende combinatie uit te voeren ?

A. Gantwarg - W. Chogoliev

34. 37-31 18-22?!

Wit kan niet aanvallen met 35. 31-26 wegens 22-28

36. 33x31 04-10 37. 26x17 08-12 38. 17x19 14x45

35. 25-20? 14x25 36. 31-26

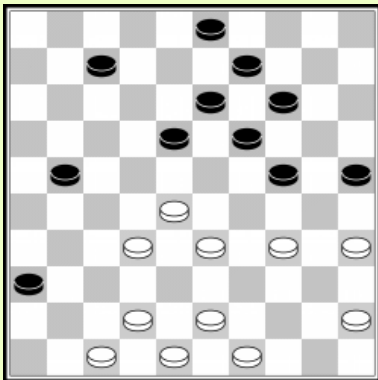
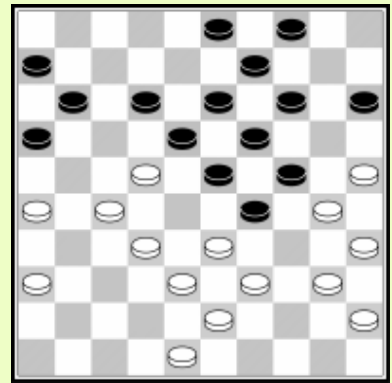
Wit dacht het probleem op te lossen door een offer, maar zwart verraste zijn tegenstander met een doorbraak combinatie!

36... 08-12!! 37. 26x19 27-31 38. 36x18 09-13 39. 18x09 03x45
en zwart won.

J. Lemmen-K. Thijssen

Zwart viel schijf 22 aan door 1... 12-17?
Wit voerde een mooie valluikslag uit!

- 2. 32-28 23x21 3. 25-20 14x34 3. 39x30 17x39
- 4. 43x14 09x20 5. 30x08 03x12 6. 26x08

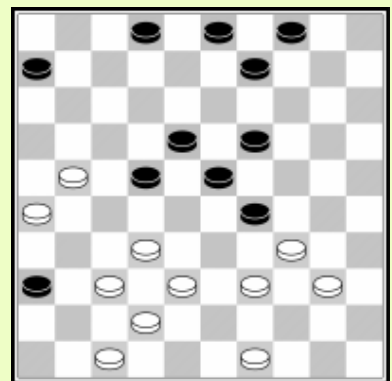

Oef 1.6 Hoe wint zwart met een damzet na 34-29?

K. Thijssen-R. Sloot

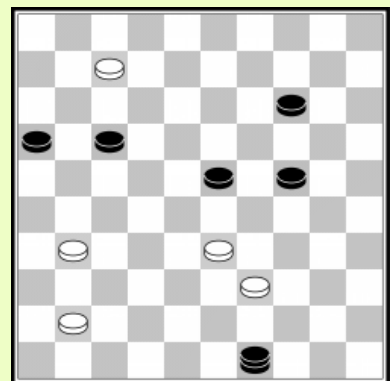
Wit speelde 32-27? 22x31 37-32

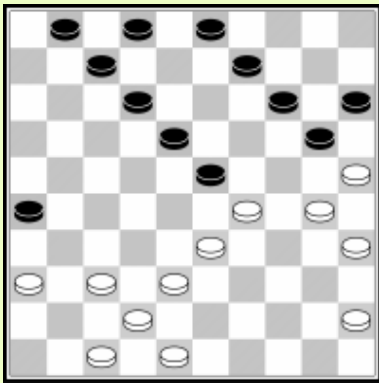
Oef 1.7 Hoe kon zwart gebruik maken van het vrije tempo om een doorbraak uit te voeren ?

E. van Hierden-R. Heusdens

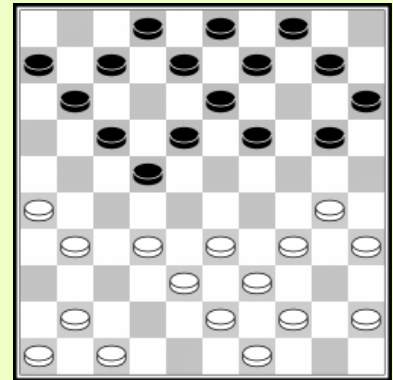
Oef 1.8 Hoe wordt 07-01? afgestraft ?

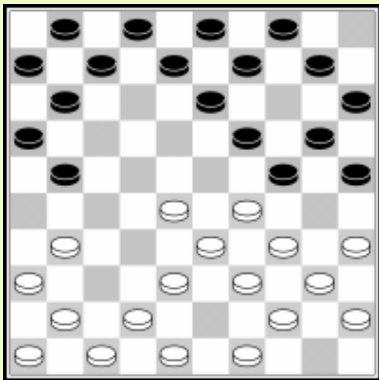
A. Scholma-A. Baljakin

Oef 1.9 Zwart valt aan hoewel hij een open veld 13 heeft, hetgeen vaak een slecht idee is. Hoe kan wit hiervan profiteren ?

Z. Golubeva-G. Valneris

Oef 1.10 Hoe wordt **30-25?** afgestraft ?

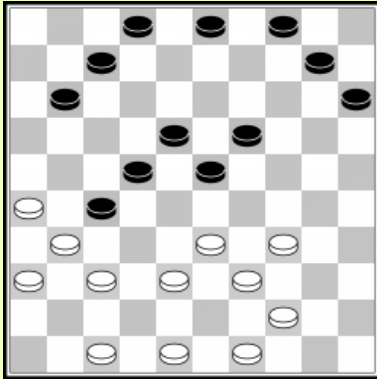

Deze hekstelling positie kwam onder andere voor bij P. Meurs - F. Andriessen. Zwart heeft net 14-19?! gespeeld. Het lijkt dat 29-23 geforceerd een schijf wint (10-14 23-18 W+).

Oef 1.11 Waarom is 29-23 fout ?

2. Zwaktes

Zwaktes in de stand van de tegenstander kunnen helpen bij het zoeken naar een tactiek. Vooral gaten in de positie van de tegenstander maken het mogelijk combinaties, forcings of offers toe te laten.

M. de Block – L. Huitema

De zwarte aanvallende rechtervleugel formatie bevat gaten op 6,12,13,14,&17. Wit forceert de winst door gebruik te maken van deze zwaktes.

1. 47-41!

Dreigt 34-29 23x32 37x06 met doorbraak. Op 11-17 speelt wit simpel 37-32 en verovert de voorpost 27. Zwart heeft slechts één antwoord om de dreigende doorbraak te verhinderen.

1... 23-28 2. 26-21!! 27x16 3. 38-32

Door de gaten op 12 & 14 lanceert wit een dubbele aanval, beginnend met een offer om schijf 27 te verwijderen. Zwart kan enkel reageren met 23 te sluiten met ofwel 19-23 of 18-23. In beide gevallen speelt wit 34-29 met een damzet.

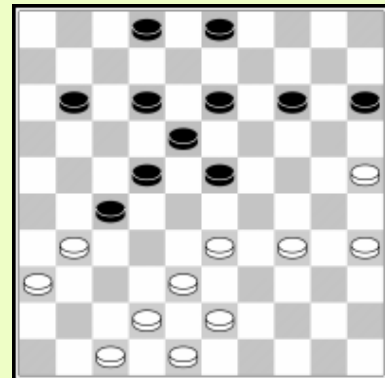
C. van Dusseldorp-B. Woolschot

Zwart heeft veel gaten in zijn stand. Wit profiteert hiervan om een slagzet uit te voeren :

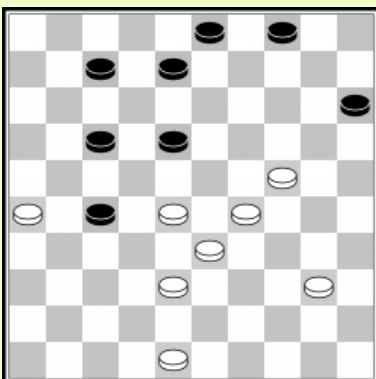
1. 25-20!!

Zwart kan nu kiezen hoe hij wilt verliezen :

- 1) 1... 14x25 2.34-30 25x34 3.43-39 34x32
4.33-28 22x33 5.31x22 18x27 6.42-38 ad lib.
7.48x6 W+
- 2) 1... 15x24 2.34-29 23x34 3.43-39 34x32
4.33-29 24x33 5.42-38 ad lib. 6.48x10 W+

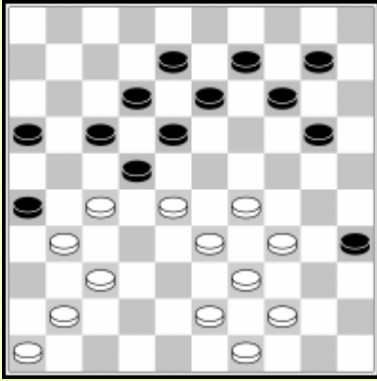

Gaten maken een stand tactisch kwetsbaar.

K. Thijssen - N. Hoekman

Oef 2.1 Wit heeft enkele gaten. Zwart aan zet kan een mooie slagzet uitvoeren!

I. Weiss - A. Dussaut
Match 1899

Isidore Weiss was de eerste wereldkampioen internationaal dammen. Hij regeerde van 1899 tot 1912. Hij was beroemd voor zijn combinatie talent. Deze stand is typisch voor Weiss' speelwijze. Positioneel spel was ondergeschikt aan tactiek. Schijf 18 is kwetsbaar in deze stand, omdat zwart een zwakte heeft op veld 7. Wit voerde een mooie combinatie uit. Door de slag 27x07 snijdt wit door de zwarte stand.

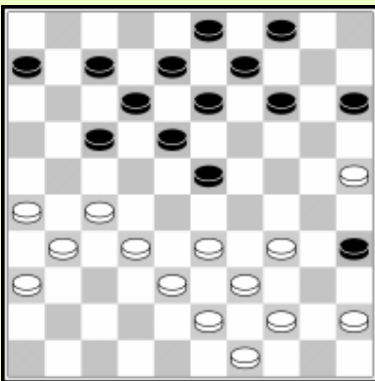
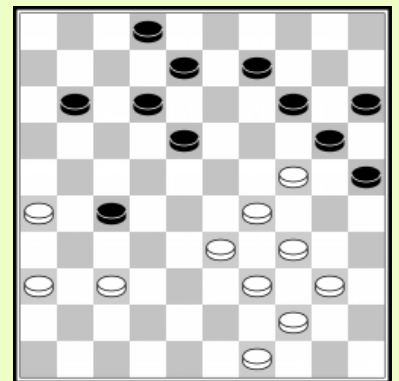
1. 34-30! 35x24 2. 37-32 26x37 3. 29-23 18x38 4. 27x07 38x27 5. 41x03

N. Rosink - J. Daems

Hier kan wit profiteren van de gaten in de zwarte stelling. Het spelen van 37-31 op dit moment levert natuurlijk niet veel resultaat op na 09-13 31x22 18x27, maar wit bereidt een aanval voor door het plaatsen van een offer.

1. 24-19! 14x23 2. 37-31!

Zowel 09-13 als 08-13 werken nu niet meer en 27-32 wordt beantwoord met 31-27 32x21 26x6 W+
Wit wint.

E. Prosman - M. Kloosterziel

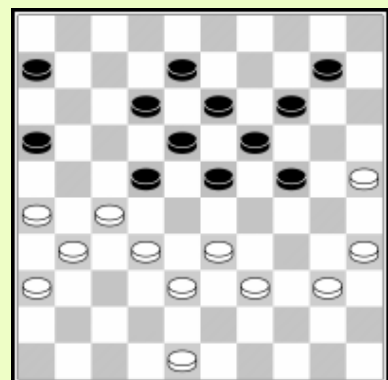
In deze situatie heeft zwart zwaktes op zijn rechtervleugel. De gaten op 2 en 11 moeten de aandacht trekken op tactische mogelijkheden.

Oef 2.2 Hoe had wit kunnen winnen?

A. Getmanski - A. Georgiev

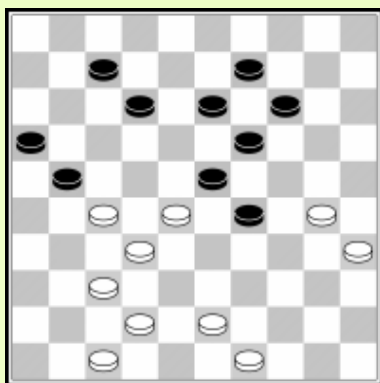
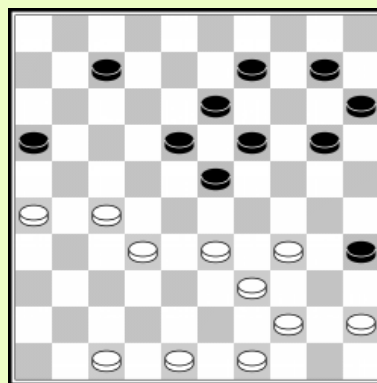
Zwart heeft een sterk centrum. Wit heeft een gebrek aan actieve formaties om hier iets aan te doen. Hij speelde **48-43?** om de ruil 32-28 23x21 26x28 mogelijk te maken.

Oef 2.3 Zwart forceert winst door alle witte zetten tactisch te verhinderen. Welke sterke zet speelde zwart?

P. Steijlen - Z. Palmans

Oef 2.4 Hoe kan wit de zwarte zwakheden uitbuiten, de gaten op zowel 12 als 14 ?

A. Georgiev - A. Chizhov

Zwart wordt met problemen geconfronteerd in een klassieke stand en speelde 33... 24-29?
Zwart heeft enkele zwaktes in zijn stand. Er zijn gaten op 8 en 17. Schijf 9 is nog niet actief. Indien schijf 29 geruild wordt riskeert zwart de controle over veld 24 te verliezen.

34. 43-39!

Laat ons alle mogelijke zetten van zwart eens bekijken :

- 1) 34... 29-33 35. 30-24! 33x31 36. 37x08 W+.
 - 2) 34... 29-34 35. 30-24! W+
 - 3) 34... 21-26 35. 39-33! 29x38 36. 42x33 14-20* 37. 27-22! 12-18*
38. 30-25! 18x29 39. 25x03 enz. met goede winstkansen.
 - 4) 34... 13-18 35. 27-22 18x38 36. 42x04 23x41 37. 47x36 W+
 - 5) 34... 12-17 35. 39-33! 29x38 36. 42x33 14-20* 37. 33-29! 23x25
38. 28-22 17x28 39. 32x05 21x41 40. 47x36 W+
 - 6) 34... 14-20 35. 30-24 19x30 36. 28x26 W+
 - 7) 34... 07-11 35. 30-25 (35. 42-38 29-34 35. 30-24 wint ook) 11-17
36. 39-33 29x38 37. 42x33 gevolgd door 35-30 en 30-24 W+.
- Zwart heeft dus enkel nog een alternatief.

34... 12-18 35. 30-25! 29-33

Zwart heeft weer geen keuze. Op andere zetten speelt wit 39-33 29x38 42x33 en Zwart kan de dreiging 35-30-24 niet ontlopen. .
Wit forceert een doorbraak door twee offers.

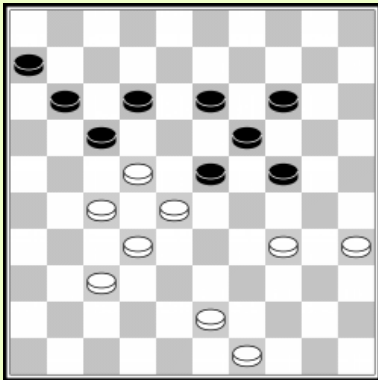
36. 25-20 33x31 37. 37x17 14x25

38. 17-11 werkt niet wegens 19-24!
39. 11x02 23-29 40. 02x30 25x43 41. 49x38 18-22 =.

38. 32-28! 23x32 39. 17-12

En zwart gaf twee zetten later op.

Zwaktes in de positie van de tegenstander moeten je alarmeren om te kijken naar tactische mogelijkheden

L. van der Laan - J. Stokkel

Oef 2.5 Er zijn veel openingen in de zwarte stand.
Hoe wint wit ?

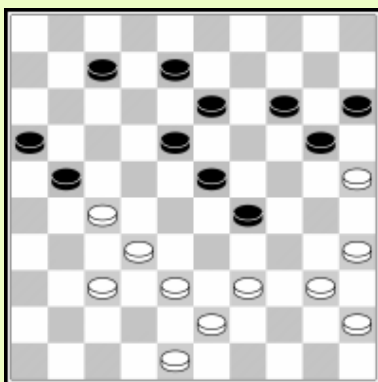
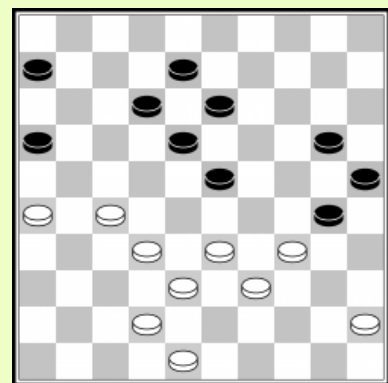
B. Ba - A. Gantwarg

Wit kon hier winst forceren door 33-29! Met de dreiging 27-22 W+.

Black had prepared

Zwart had 23-28 32x23 30-35 voorbereid als antwoord, maar dit zou falen.

Oef 2.6 Hoe wint wit na 33-29 23-28 32x23 30-35 ?

A. van Tilborg - R. Palmer

Wit speelde **37-31!**

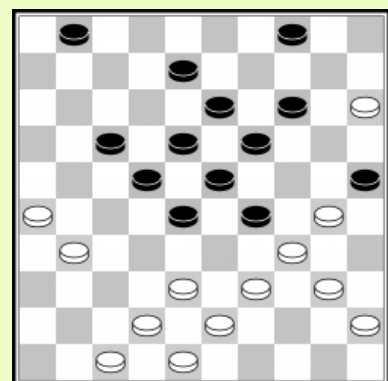
Zwart kan niet aanvallen met 21-26 wegens 32-28 23x21 39-34 26x37 34x1 +.

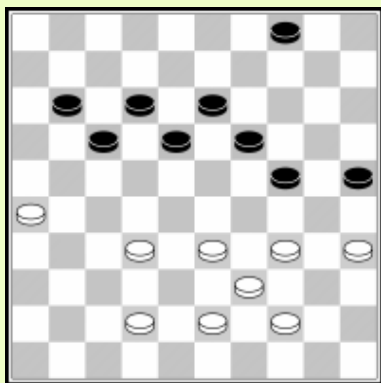
Oef. 2.7 Na 37-31 speelde zwart 29-34 39x30 21-26.
Hoe verzekerde wit zich nu van de winst ?

G. Valneris - W. Ludwig

De zwakte op 12 wakkerde het verlangen naar het zoeken van een combinatie, die Valneris inderdaad vond en uitvoerde. De ingesloten schijf op 37 geeft wit een vrij tempo voor de slag met zijn dam.

34. 38-32! 28x37 35. 39-33 29x49 36. 26-21 49x24 37. 21x03 37x26 38. 03x17

A. Tjong a Ong - A. Scholma

Wit heeft veel openingen in zijn stand. Hij sloot 38 door 43-38? maar zwart verzekerde zich van voordeel door de overblijvende openingen!

Oef 2.8 Hoe won zwart ?

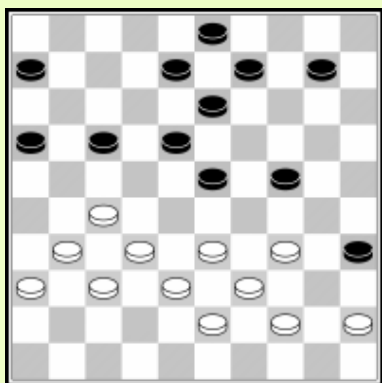
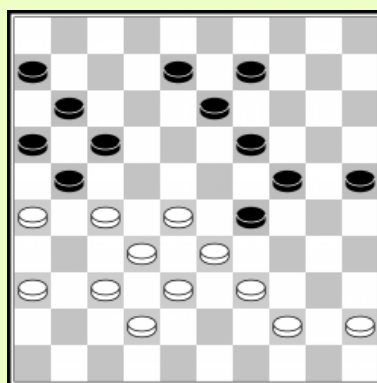
In deze stand (komende uit een analyse van de partij P. van der Stap - Bouzhinski) heeft zwart veel zwaktes. Hij is opgesloten aan zijn rechtervleugel, heeft een kwetsbare voorpost op 29 en meerdere gaten in zijn stelling. Met behulp van tactiek kan wit schijf 29 aanvallen.

1. 44-40! 19-23

Andere zetten verliezen simpel een schijf wegens 2.39-34.

2. 28x30 25x43 3. 33x24 43-48 4. 40-34! 48x19 5. 27-22 17x28 6. 32x12

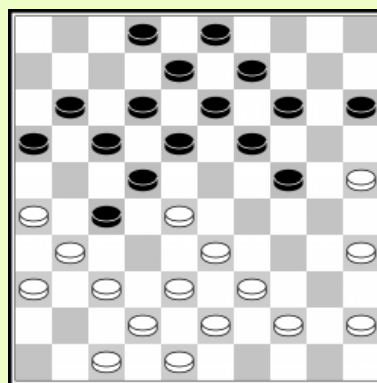
En wit zou de partij gewonnen hebben.

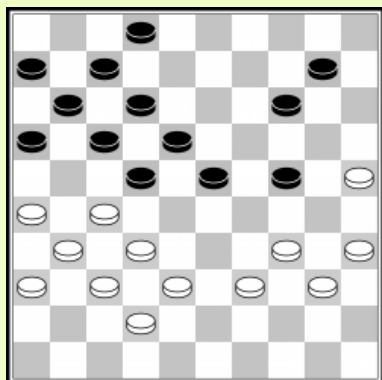
Oef 2.8 Hoe kan wit de winst forceren ?

A. Der-G. Valneris

Oef 2.9 Zwart heeft een Roozenburg aanval. Hoe haalde Valneris voordeel uit de ontbrekende schijf op 49 om een doorbraak te nemen ?

3. Damzetten

D. Issalene-J. Rabatel

Wit heeft zijn tegenstander in een hekstelling opgesloten. Hoewel zwart de velden 23 é 24 heeft bezet kan wit de controle over veld 24 behouden door gebruikt te maken van de opstelling 42/38/33. Zwart's laatste zet 31... 4-10? geeft wit de gelegenheid tactiek als wapen te gebruiken.

32. 39-33!

Dit activeert de opstelling 42/38/33 en dreigt 33-28 W+ Zwart kan niet ontsnappen door de ruil :

- 1) 32... 24-30 33. 35x24 23-29 34. 34x23 18x20 wordt afgestraft door 35. 33-28! gebruik makend van de zwakte op 19.
- 2) 32... 23-29 33. 34 x 23 18x29 34. 27x18 12x23 geeft wit de mogelijkheid een coup Napoleon te forceren : 35. 33-28! 14-19* 36. 25-20! 24x15 37. 28-22 17x28 38. 26-21 16x27 39. 31x13 W+.

De derde mogelijke ruil werd in de partij gespeeld, maar wit had een onaangename verrassing voor zijn tegenstander :

32... 24-29 33. 33x24 23-28 34. 32x23 18x20 35. 27x18 12x23

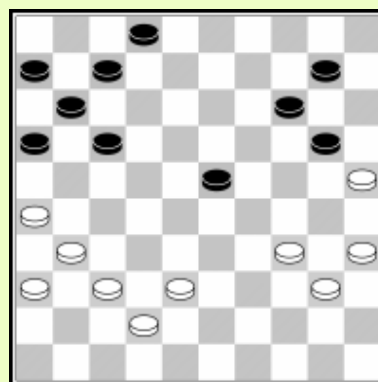
De route naar dam 35x24x15x4 wordt nu zichtbaar.

36. 26-21!!

Een prachtige zet. Zwart kan kiezen hoe hij slaat, maar wit krijgt altijd een schijf op 30.

Op 36... 16x27 31x22 17x28 volgt 38-33 28x30 35x4 W+.

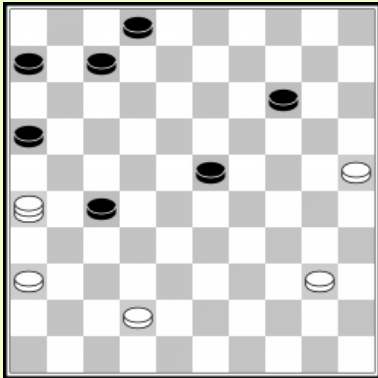
**36... 17x26 37. 37-32 26x28 38. 38-33 28x30
39. 35x04**

Om deze afwikkeling te voorkomen had wit deze damzet al moeten zien toen hij 31... 4-10? speelde.

Niemand heeft gezegd dat dammen een gemakkelijk spel is! De witte dam kost 2 schijven (we tellen de dam als één stuk). Hij moet geconcentreerd blijven en precies spelen om te winnen. Onderschat nooit het eindspel Het is gemakkelijk iets te overzien wanneer dammen in het spel voorkomen!

39... 11-17 40. 04-31! 17-21 41. 31-26! 21-27

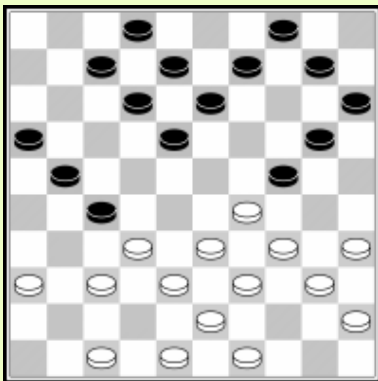
Wit kan gerust 26-03 spelen. De dam kan toch niet afgenomen worden 07-11 (of 23-28-33) 03x25 23-29 20x21 16x27 omdat 25-20 nadien een winnende doorbraak geeft.

42. 42-38 23-28 43. 26-48 02-08 44. 40-34 08-13

Wit speelt nu een slag met zijn dam.

45. 25-20! 14x25 46. 34-30 25x34 47. 48x39
Zwart geeft op.

Het pad naar dam te ontwaren kan vaak helpen om een combinatie te vinden.

Het pad naar dam is 34x23x12x3x14x5. Wit moet schijf 12 verwijderen, maar dit lijkt op het eerste gezicht onmogelijk! Als we de situatie echter grondiger bekijken zien we een verrassende manier om schijf 12 te verwijderen. Schijf 33 gaat een reuzenstap uitvoeren !

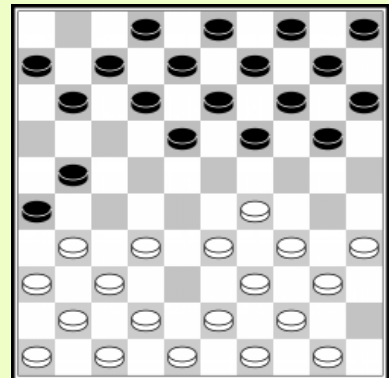
1. 33-28! 24x31 2. 28-22 27x38 3. 36x27 21x32
4. 22-17 12x21 5. 39-33 38x29 6. 34x5

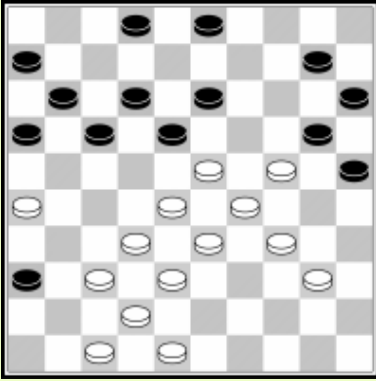
A. Getmanski – S. Bonadikov

Deze stand in de opening na (bijvoorbeeld)

1. 32-28 17-22 2. 28x17 12x21 3. 34-29 7-12 4. 40-34 1-7
5. 38-32 16-21? kwam al in meerdere partijen voor, zoals in M. Durdyev - M. Linssen. Durdyev en Getmanski, beide grootmeesters zagen niet dat wit een damzet kan forceren.

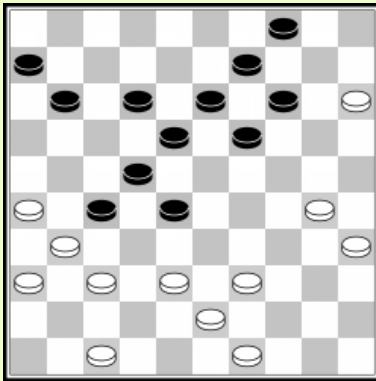
Oef 3.1 Zie je hoe wit een damzet kan forceren ?

White discovered a track to king 23x5. He also spotted a way to get a king at 49 which is transported to square 19. But the nicest thing is that white gets a free move, which allows him to make a shot with his king capturing 6 pieces.

1. 37-31! 36x27 2. 32x21 16x27 3. 38-32 27x38
4. 48-43 38x49 5. 26-21! 49x19 6. 23x05 17x26
7. 28-22 18x27 8. 34-30 25x23 9. 05x25

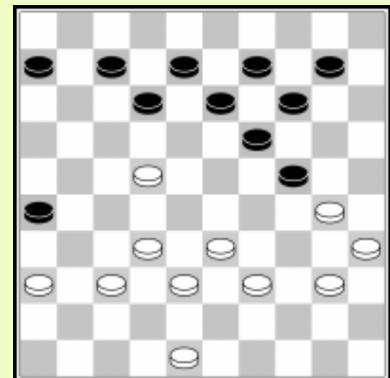
In deze stand maakt wit gebruik van twee mogelijkheden om in staat te zijn een combinatie uit te voeren. Deze zijn 43x32x23x14x3 en 37x28 17x8 gevolgd door 31x22x13x4. Wit kan beide ideeën combineren door

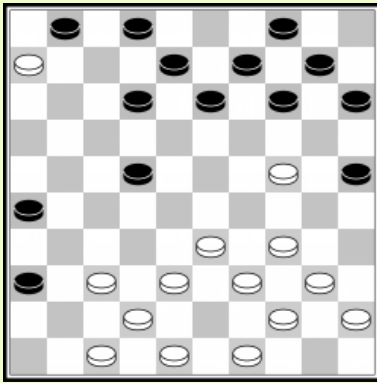
1. 15-10!! 04x15
1... 14x5 laat 2. 38-32 27x38 3. 43x3 W+ toe. Nu geeft wit zijn tegenstander een dam en maakt gebruik van het vrije tempo voor het maken van de 41/37 formatie.
2. 39-33! 28x48 3. 47-41 48x25 4. 35-30 25x32
5. 37x08 13x02 6. 31x04

Z. Golubeva - T. Tansykuzhina

Wit speelde 1. 32-28??
Dit is een vreselijke tactische fout.

- Oef 3.2** Beantwoord de vragen.
- A) Waarom had wit gealarmeerd moeten zijn ?
 - B) Hoe won zwart ?

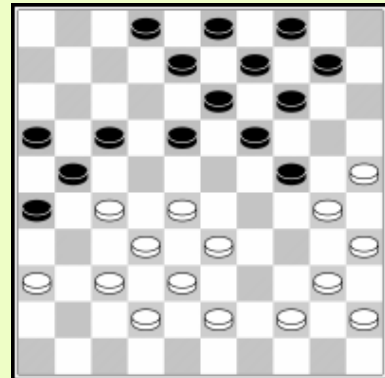

A. Baljakin - R. Boomstra

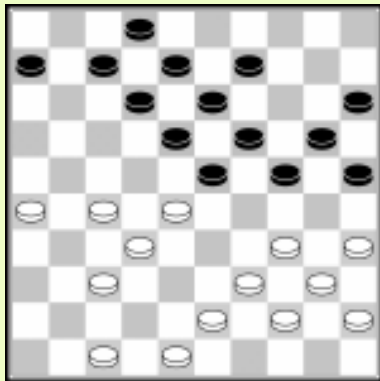
Oef 3.3 Wit speelde 34-29? Hoe won zwart ?

W. Sipma - K. van Amerongen

Oef 3.4 Hoe wordt 26.40-34? afgestraft?

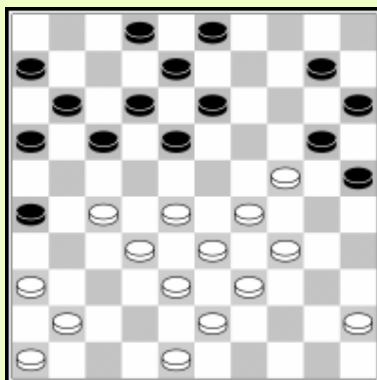
H. van den Heuvel - H. Van der Veen

Ex 3.5 Wit voerde een prachtige damzet uit. Probeer deze te vinden.

J. Smits-W. Van der Braak

Wit toverde een prachtige damzet op het bord :

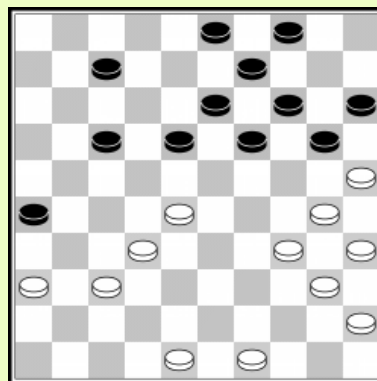

1. 36-31 26x37
2. 24-19 13x24
3. 34-30 25x23
4. 28x30 37x28
5. 33x13 08x19
6. 30-24 19x30
7. 27-22 17x28
8. 39-33 28x39
9. 43x05

G. Heerema - E. Prosman

Met zijn laatste zet 12-17? zet zwart de deur open voor een damzet :

1. 30-24 19x39
2. 28-23 18x29
3. 37-31 26x28
5. 40-34 ad lib
6. 35x2

Sijbrands - Algra

In deze hekstelling heeft zwart een zwak punt op 14. Wit kan nu zoeken achter een slag 43x03, maar deze is niet zo makkelijk te vinden. Sijbrands toonde echter een mooie damzet.

1. 29-24! 20x29

- 1... 19x30 wordt beantwoord met
2. 26-21 17x28
3. 38-33 22x31
4. 36x27 28x39
5. 43x3 W+

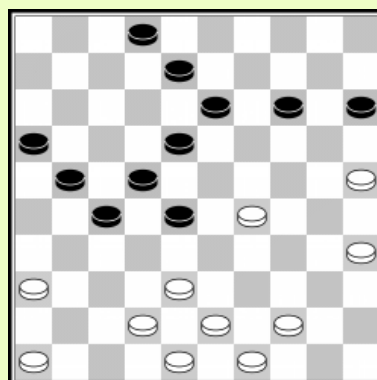
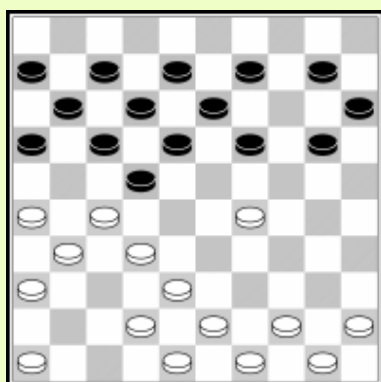
2. 38-33 29x47 3. 32-28 22x33 4. 27-22 17x28

5. 48-42 47x38 6. 43x03

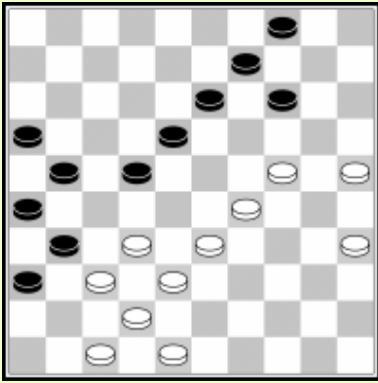
De schijf op 33 dwingt de dam te stoppen op 38.

Sijbrands won de partij na :

- 6... 33-38
7. 49-43 38x40
8. 45x34
- 11-17
9. 03-25
- 13-19
10. 34-30
- 19-23
11. 30-24
- 23-28?
12. 25-39 en zwart gaf op.

Oef 3.6 Probeer de damzet voor wit te vinden!

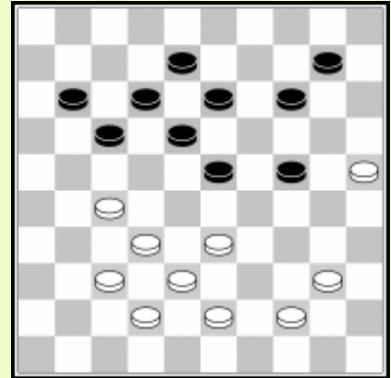

G. Kolk - B. Derkx

Oef. 3.7 Hoe won zwart na 48-43?

N. Smeitink - A. Shaibakov

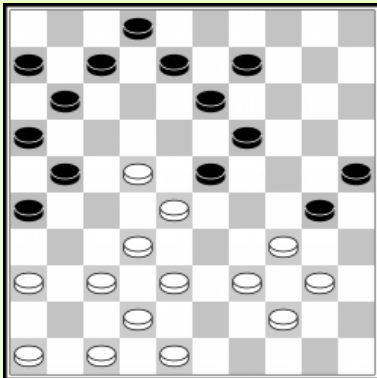
Oef 3.8 Hoe straft zwart 37-31? af ?

A. Scholma - K. Thijssen

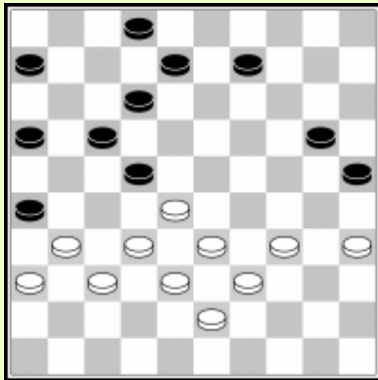
Tijdens het Nederlands kampioenschap 2005 gingen beide grootmeesters zwaar in de fout. Zwart speelde net 24-30? Wit had alert moeten zijn op een damzet naar veld 1, maar speelde 38-33?

Oef 3.9 Hoe had wit kunnen winnen ?

4. De onmogelijke zet

Soms blijkt een zet die absurd lijkt een verrassende manier om te winnen. In deze les zullen we voorbeelden zien van hetgeen ironisch de *onmogelijke zet* genoemd wordt.

A. Georgiev - L. Sekongo
World Challenge 1997

Zwart heeft net 37... 18-22? gespeeld, in de veronderstelling dat 32 – 27 nu niet mogelijk is.

38. 32-27!!

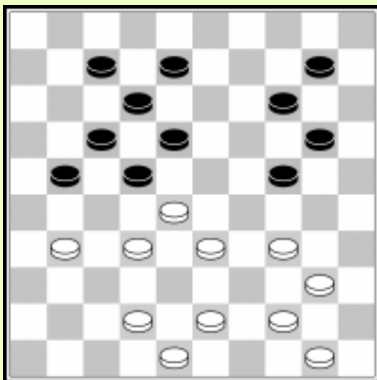
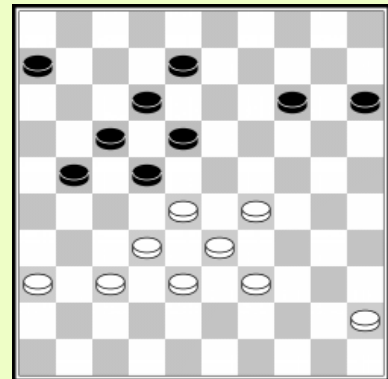
Dit moet als een shock zijn overgekomen voor zwart! Het blijkt dat het antwoord 38...02-07 faalt :

39. 27x18 12x41 40. 36x47 26x37 41. 38-32 37x28 33x4+.
Zwart is verloren, omdat 38... 12-18 eveneens faalt, door
39. 27-21 16x27 40. 37-32 26x37 41. 32x14 20x09
42. 28x17 +.

Zwart heeft een zwakte op veld 13, hij moet dus op zijn hoede zijn. Wit speelt een "onmogelijke" zet :

1. 37-31!!

Zwart kan natuurlijk niet 21-27 32x21 17x37 28x17
12x21 spelen wegens 38-32 37x28 33x02 W+.
De zet 21-26 helpt evenmin. Wit neemt dan een damzet
32-27 26x37 27-21 17x26 28x17 12x21 38-32 37x28
33x02 +.
Op alle andere zetten volgt 31-27 W+1.

F. Hermelink

In deze compositie wint wit verrassend door een offer, gevolgd door een "onmogelijke" zet :

1. 34-30! 24x35 2. 42-38!

Dreigt zowel 28-23 W+ als 31-27 22x31 44-39 35x44
28-22 17x37 38-32 37x28 33x11 44x33 43-38 33x42
48x08 W+.

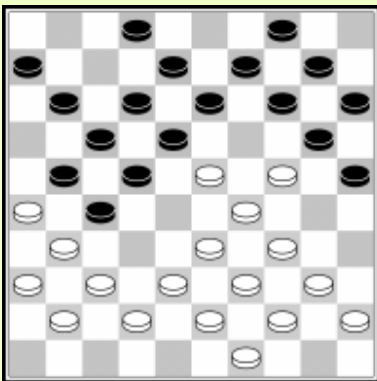
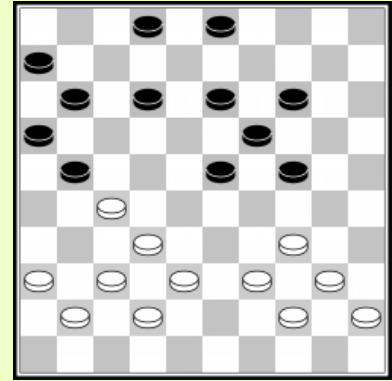
Na 21-27 32x21 17x37 28x17 12x21 wint wit door
44-39! 35x44 38-32 37x28 33x11 44x33 11-07 enz. W+.

A. Scholma

1. 39-33!!

Zowel 24-29 als 23-29 worden gevolgd door 38-33 50x31 37x10 W+, terwijl wit dreigt met zowel 34-29 als 33-29. Het lijkt dat zwart kan ruilen met 23-28 33x22 24-29 34x23 19x17, maar:

1... 23-28 2. 32x23! 19x30 3. 44-39 21x34 4. 40x07

A. Chizhov - H. Elenbaas

Beide spelers hebben een voorpost op 24/27. Wit controleert het centrum door zijn voorpost op 23.

Noch zwart noch wit hebben veel bewegingsruimte. Hierdoor bereikt de partij zijn climax. Wit kan niet verder met 30.40-35? Wegens 13-19 31. 24x13 08x28 Zw+1.

Het alternatief 30. 34-30? 25x34 31. 39x30 is vreselijk wegens 31... 13-19 Zw+ hetgeen ook volgt op 30. 37-32?, wit heeft dus maar één zet over...

20. 33-28! 22x33 21. 39x28 18-22 22. 43-39 22x33 23. 39x28

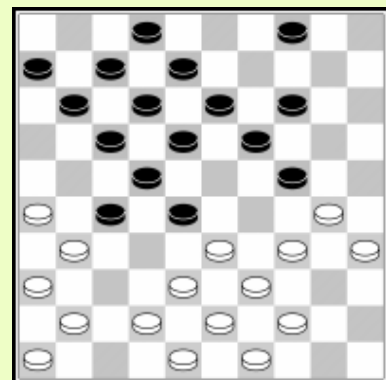
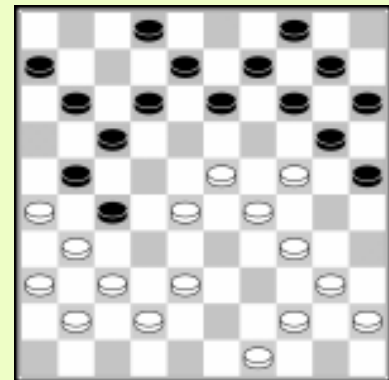
Een bizarre situatie. Het lijkt erop dat wit net zelfmoord heeft gepleegd, maar in werkelijkheid is dit een val voor zijn tegenstander.

23... 13-18? 24. 31x13 08x50 25. 40-34! 50x22
26. 23-19 14x23 27. 29x18

Zwart had dit kunnen voorkomen door 23... 25-30!

1) 24. 34x25 13-18 25. 31x13 08x30 26. 25x34 12-18
27. 23x12 17x08 28. 26x17 11x24 =

2) 24. 24x35 02-07! 25. 31x22 21-27 26. 22x31 17-21 27. 26x17 11x24 Zwart wint zijn schijf terug,
bv. 28. 44-39 24-29 29. 24-19 13x24 30. 34x23 24-30 31. 35x24 20x18 =.

H. Meijer - A. Aksanov

Het lijkt absurd, maar wit speelde het krachtige 34-29!! en forceert daarmee de winst gebruik makend van de dam van de tegenstander om zelf een damzet uit te voeren.

1. 34-29! 04-09 2. 29x20 14x34 3. 39x30 28x50
4. 38-33 50x28 5. 26-21 17x37 6. 41x05

P. Roozenburg

Wit heeft zijn tegenstander in een hekstelling gevat. Hij heeft ook een briljant en raar idee om de zwarte stand op te blazen

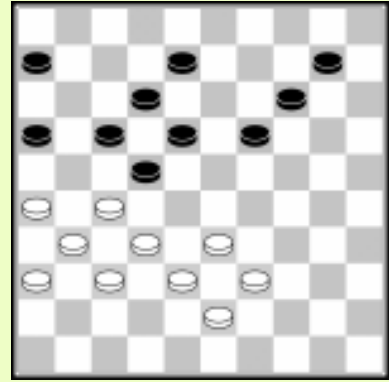
1. 26-21! 17x26 2. 32-28!

Prachtig! Wit offert een schijf en biedt zijn tegenstander de mogelijkheid nog twee schijven te winnen. Maar het spelen van 10-15 (of andere zetten zoals 19-23 en 14-20) 28x17 12x41 36x47 26x37 wordt afgestraft door 38-32 37x28 33x2 W+.

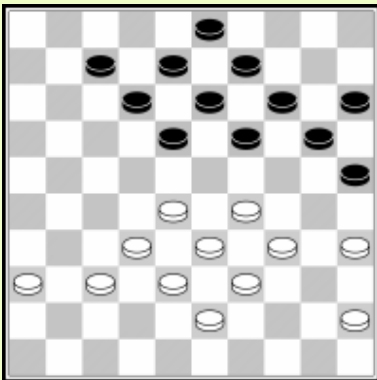
2... 08-13 3. 28x08 13x02 (schijf 13 verdwijnt!) 4. 37-32 26x28 5. 33x24 verliest een schijf.

Op 2... 16-21 slaat wit 3. 28x17! met hetzelfde idee.

Het gat sluiten met 12-17 opent nieuwe gaten : Wit voert de combinatie 27-21 16x27 37-32 26x37 32x3 W+ uit.

Oef 4.1 Bekijk dezelfde stand, maar met schijf 10 op veld 4. Indien wit nu 26-21 17x26 32-28 speelt kan zwart de damzet ontlopen. Wat is zwart's beste antwoord ?

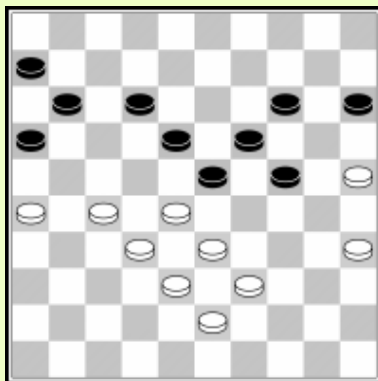
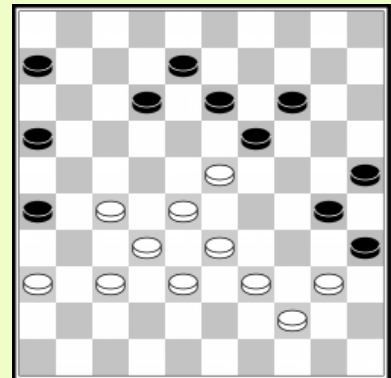

Oef 4.2 Welke sterke zet kan wit spelen ? Waarom is deze zo sterk ?

C. van der Tak - H. Jansen

Wit heeft een goede centrumaanval, maar maakte een fout door 41. 36-31?

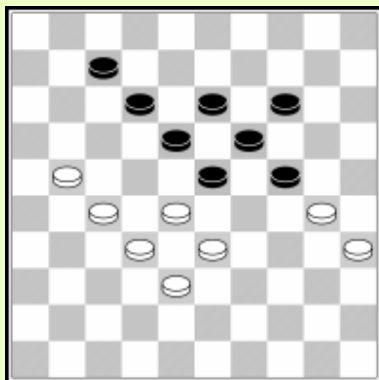
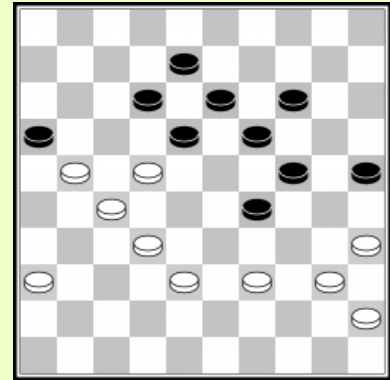
Oef 4.3 Welke sterke zet had zwart nu kunnen spelen ?

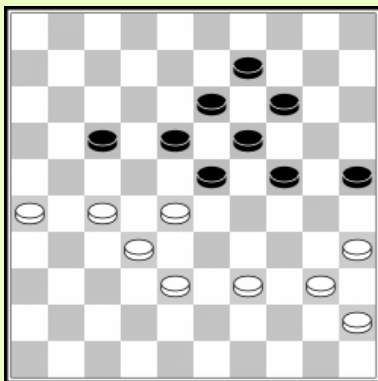
Oef 4.4 Is 28-22 een goede zet of niet ?

A. Georgiev-T. Chub

Oef 4.5 Welke sterke zet forceert een schijfwinst ?

Oef 4.6 Wit kan niet winnen door 21-17 12x21 27x16 omdat zwart kan vervolgen met 07-12!
Wat is de beste zet voor wit ?

T. Harmsma-NN

Wit controleert de linkervleugel in deze klassieke positie. Hij forceert een mooie winst.

1. 40-34 24-29

1... 14-20 wordt beantwoord door bv. 2. 27-22 enz. Met een doorbraak.

2. 39-33 29x40 3. 35x44!!

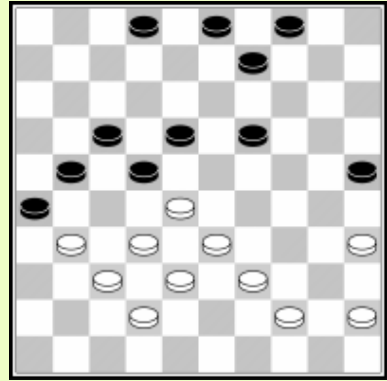
Deze voortzetting lijkt onmogelijk, omdat zwart naar dam kan gaan. Wegens de 33-29 27-22 doorbraak dreiging heeft zwart geen keuze.

**3... 17-22 4. 28x17 23-28 5. 32x12 13-18 6. 12x23 19x50
7. 27-22!**

De dam wordt gevangen met een gemakkelijk winst voor wit.

A. Georgiev - V. Milshin

Het lijkt alsof wit 28-23 moet spelen mikkend op remise, maar Georgiev speelt een ongelofelijke zet :

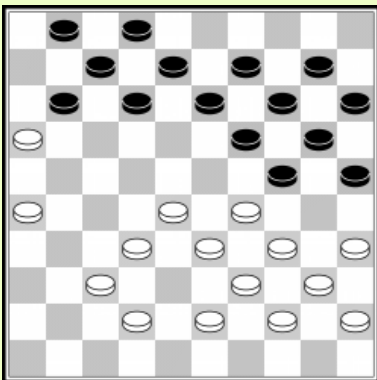

1. 44-40?!

Georgiev is nooit bang risico's te nemen. Hij is zeker een van de dapperste spelers ter wereld. Na 9-13 bevindt wit zich in moeilijkheden, maar het lijkt of zwart onmiddellijk winst kan forceren. Milshin kon niet aan de verleiding weerstaan.

1... 18-23? 2. 40-34!!

Milshin moet overrompeld zijn geweest na deze zet. Het is niet moeilijk om te zien dat 21-27 32x12 23x43 faalt wegens 33-28 22x33 34-30 25x34 40x49 W+1, maar wat met 2... 21-27 3. 32x12 23x41? Het blijkt dat wit dan een zeer speciale slag heeft : 4. 12-07! 26x48 5. 07-01 48x30 49. 35x13 09x18 50. 01x46 W+. Milshin speelde 2... 22-27 3. 31x11 21-27 4. 32x21 23x43 maar verloor het macro eindspel na 21-16.

A. Mogiljanski - A. Baljakin

Baljakin speelde (tijdens het 2011) de onmogelijke zet

24... 11-17?!

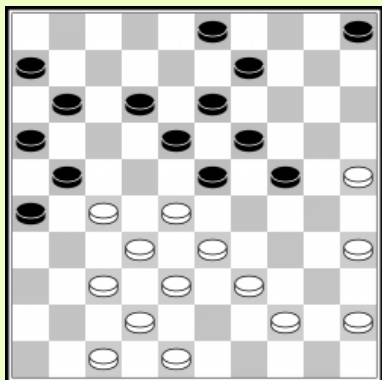
Als lokzet. Een lokzet is een zet die een antwoord uitlokt van de tegenstander dat beantwoord wordt door een tegen combinatie. Het lijkt dat de zet een fout is, maar in feite hoopt men dat de tegenstander de zet doet. Wit liep in de val na 28-23.

25. 28-23 19x28 26. 33x11 24x33 27. 39x28 25-30 28. 34x25?

28. 35x24! 20x29 29. 34x23 12-17 30. 11x22 14-19
31. 23x12 07x47 32. 40-34 13-18 33. 34-29 47x20
34. 43-38 20x31 35. 26x37 levert remise op.

28... 12-17 29. 11x22 14-19 30. 25x12 07x47

Wit vangt de zwarte dam : 31. 40-34 13-18 32. 34-29 47x20 33. 43-38 20x31 34. 26x37 met een slechte stand voor wit. Vergeleken met de andere variant heeft wit een zwakke schijf op 35. Wit verdedigde niet accuraat en verloor de partij.

Wit speelt 47-41?! Als lokzet, hopen dat zijn tegenstander een slagzet doet met 24-29. Zwart krijgt een dam, maar wit berekende een fenomenale tegenzet!

1. 47-41?! 24-29?

Zwart neemt een halve coup Royal, maar het blijkt dat hij in de val is gelokt.

- 2. 33x24 19x30 3. 28x17 11x31 4. 35x24! 31-36
5. 25-20! 36x47 6.37-31 26x28 7.38-33 47x29 8. 24x04**

O. Pestunova - A. Krasnova

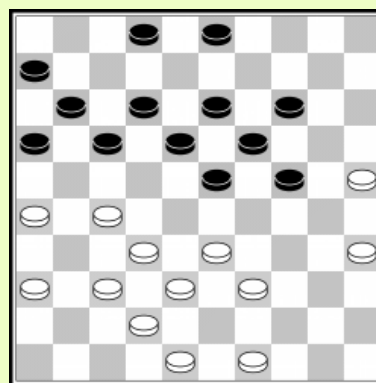
In deze beslissende partij voor het Meisjes WK 2000 speelde wit een lokzet.

1. 49-44?!

Provoceert zwart om een damzet te nemen door 24-30 & 23-28.

Maar 1... 24-30 wordt beantwoord door

- 2. 35x24! 19x30 3. 25x34 23-28 4. 33x22 17x28
5. 32x23 18x49 6. 38-33! 49x21 7. 26x10 W+.**

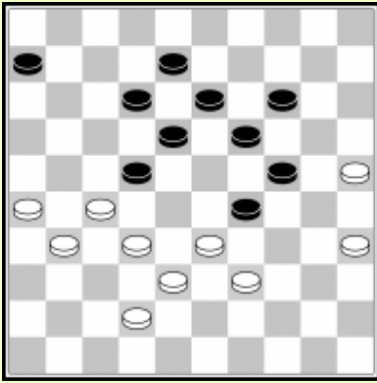
1... 02-08 2. 44-40 17-22 3. 27-21 16x27 4. 32x21

Wit doet een andere poging om haar tegenstander te vangen door een andere lokzet. 4... 17-22 5. 33x22 18x16 geeft wit de gelegenheid een coup Philippe uit te voeren : 6. 35- 30 24x 33 7.38x20 +.

5... 12-17?

Na deze ruil liep de partij remise. Zwart kon echter de winst forceren door het verrassende 5... 03-09!! Met de dreiging 22-28 terwijl 6. 21-16 wordt beantwoord met 14-20!! 7. 25x03 06-11 8. 16x07 12x01 9. 03x28 12x45 Zw +.

Een lokzet is een zet die de tegenstander provoceert een slag uit te voeren die afgestraft wordt door een tegencombinatie

M. Nasanbayar - O. Pestunova

Tijdens hetzelfde kampioenschap miste de speelster uit Mongolië de winst door het spelen van de onmogelijk lijkende zet 1. 32-28!! Zwart heeft geen tempo om de ruil 28x17 12x34 af te wachten. Het lijkt dat zwart 18-23 kan spelen, maar dit verliest eveneens :
 1. 32-28 18-23 2. 27x20 23x34 3. 42-38 24x15 4. 33x02 W+.

A. den Doop - E. Watoetin

Zwart aan zet speelde de onmogelijke zet :

32... 18-23!

Wit kan de slag met 34-30 niet nemen :

25x34 40x07 08-12 07x18 13x44 Zw+.

33. 28-22 wordt afgestraft door

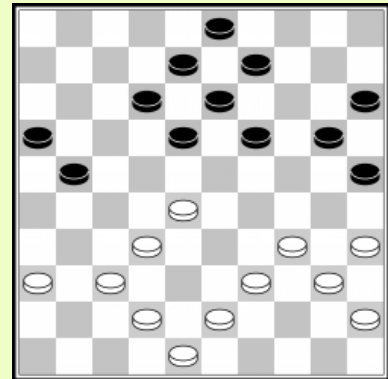
23-29 13-19 25-30 20x47 coupe Napoleon.

Wit had moeten antwoorden

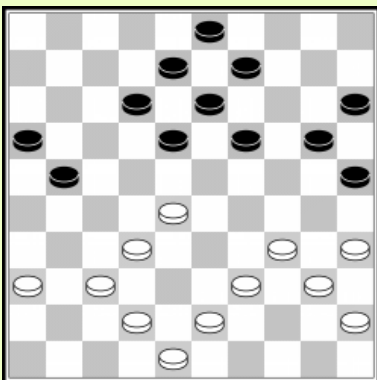
33. 37-31! Daar 21-27 beantwoord wordt met

32x21! 23x32 (16x27 31x22 verandert niets) 43-38 32x43 34-29 43x23 35-30 enz.

In de partij werd wit het slachtoffer van een coupe Napoleon.

33. 36-31 21- 27 34. 31x22 23-29 35. 34x14 13-19 36. 14x23 25-30 37. 35x24 20x47

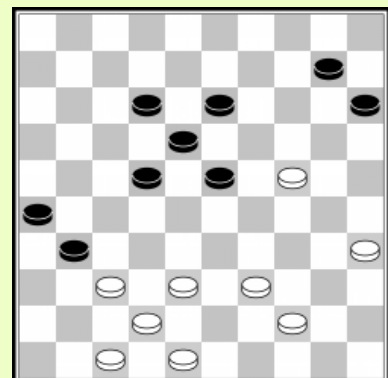
T. Goedemoed

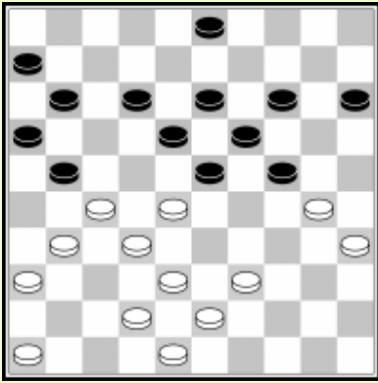
In deze compositie kan wit de winst forceren !

Oef 4.8 Wit moet twee forcerende zetten spelen, waarna zwart een verliezende damzet moet nemen. Hoe gaat de forcing ?

M. Knipper-M. Linssen

Oef 4.9 Wat is de winnende zet voor wit ?

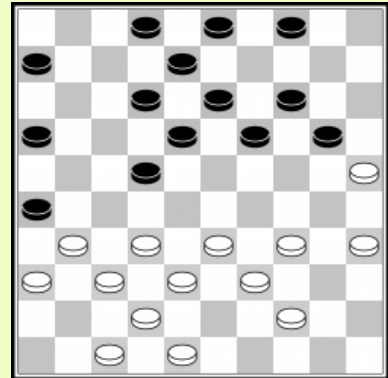

T. Goedemoed - G. Mollink

Oef 4.10 Welke zet speelde wit ?

A. Baljakin - Truus

Het is redelijk moeilijk om tegen een computer programma als Truus te spelen. Deze programma's maken geen tactische fouten en kunnen soms zelfs grootmeesters verrassen ! Hier speelde Truus een mooie, onmogelijk lijkende zet.

26... 19-23!!

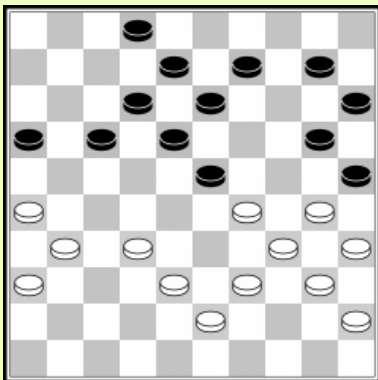
Grappig. 33-28 22x33 39x10 04x15 25x14 kan niet wegens 13-19 14x23 18x49 Zw+. Zwart dreigt met 23-28 en 31-27x27 is hier geen oplossing voor.

27. 34-30 13-19?!

Wit wilde nu ruilen met 30-24 20x29 33x13 08x19, maar het blijkt dat zwart een lokzet speelde!

28. 30-24 19x30 29. 35x15 23-29 30. 33x24 04-10 31. 15x04 03-09 32. 04x13 08x30

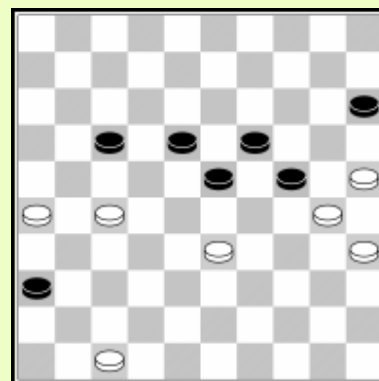
33. 25x34 22-28 34. 32x23 18x49

Oef 4.11 Wit wint een schijf door een forcing. Hoe ?

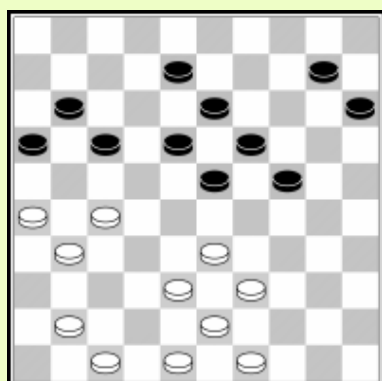
N. Hoving - M. Stempfer

Oef 4.12 Zwart kijkt tegen grote problemen aan. Daar 1...23-29 2. 27-21 enz. lijkt erg slecht, hij speelde 1... 17-22. Wat zou de winnende zet zijn voor wit ?

5. Offers

In *Damcursus deel 2* werden offers besproken, vooral in klassieke standen. Er zijn veel verschillende types van offers in ons spel. Hier proberen we de meest voorkomende te behandelen, maar we starten met een paar buitengewone voorbeelden.

A. Scholma

1. 27-22!! 18x36 2. 33-28 23x32 3. 38x27

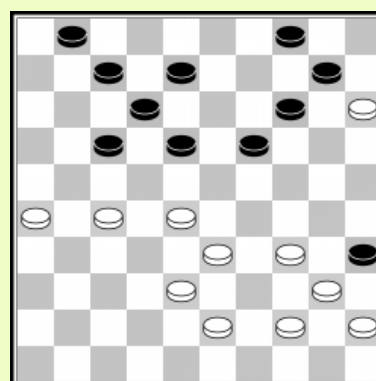
Zwart kan niet veel doen om de dreiging 27-21 47-42 te voorkomen. 08-12 wordt beantwoord door de damzet 27-22 47-42 43x05 +.

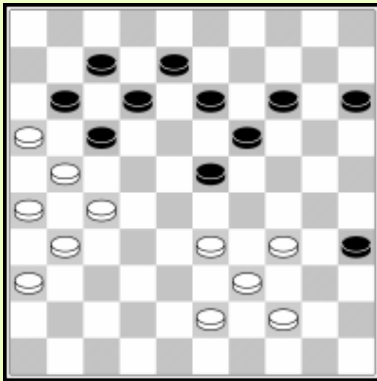
O. Dijkstra

Wit speelt een verrassend offer :

1. 34-30! 35x24 2. 43-39!

Zwart kan de dreigingen 28-22 & 27-22 28-23 niet weerleggen door 17-22 of 18-22 omdat schijf 15 naar dam gaat. 17-21 wordt beantwoord door 26x17!! Met hetzelfde idee...

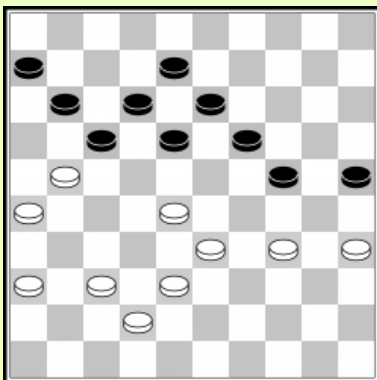

W. van der Kooij – J. Krajenbrink

Zwart's rechtereuleugel zit opgesloten, maar Krajenbrink moet gedacht hebben dat deze opsluiting niet economisch is en hij wil de niet economisch lijkende schijven 13 & 36 uitbuiten. Hij speelde 1... 15-20? Het lijkt dat wit niet naar veld 22 kan gaan. Een schijffoffer verandert dit echter.

1... 15-20? 2. 34-30!! 35x24 3. 27-22! 18x27 4. 33x22

Om de dreiging 21-17 te weerleggen moet zwart de schijf teruggeven, maar na 4... 23-28 5. 22x33 was zijn situatie nog steeds hopeloos : Wit dreigt met 33-28 gevolgd door 28-22 waarna 21-17 dodelijk is. 4... 11-17 is niet mogelijk wegens 16-11 W+. 4... 12-18 wordt afgestraft door 5. 21-17 11x22 6. 33-29 24x33 7. 39x17 08-12 8. 17x08 13x02 9. 16-11! 07x16 10. 26-21 16x27 11. 31x15 W+.

V. Milshin - G. Valneris

Wit ging in de fout met 1. 21-16? en werd op een mooie manier door Valneris gevangen :

1. 21-16? 17-21!!

Nu verliest 2. 26x17 door 11x22 2. 28x17 12x21 3. 16x27 24-30 4. 35x24 19x28 Zw+.

En 2. 16x27 wordt beantwoord door 18-23 gevolgd door 24-29 met een winnende doorbraak.

2. 16x07 12x01 3. 26x17

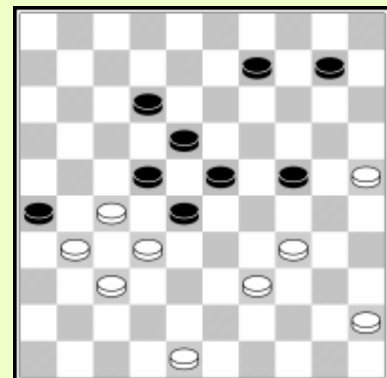
Onmiddellijk 18-23 wordt beantwoord met de plakker 17-12. Maar zwart elimineert deze mogelijkheid door een ander offer :

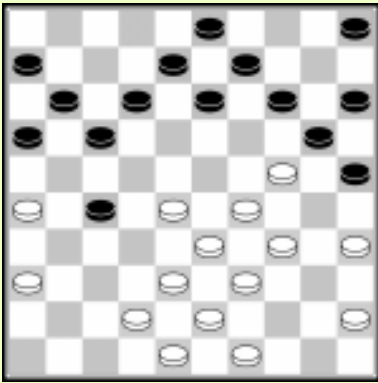
3... 06-11!! 4. 17x6 18-23! 5. 38-32 24-29 6. 33x24 19x39 7. 28x19 13x24
en zwart won de partij.

A. Vermeulen - E. van Reenen

Kan wit gebruik maken van het kwetsbare veld 18? Ja, met behulp van een dubbel offer kan dit!

1. 25-20! 24x15 2. 34-29 23x43 3. 48x39
Overrompeld staat zwart mat!

H. Wiersma-A. Scholma

Wit heeft een rechtervleugel aanval met enkele zwaktes : schijf 35 zou meer actief zijn opveld 40, en basisschijf 47 ontbreekt. Wit kan niet vervolgen met 42-37 wegens 27-31 36x27 17-21 26x17 12x41 Zw+. Wit speelt de meest natuurlijke zet, maar overziet zwart's verrassende antwoord.

- 1. 28-23? 14-19! 2. 23x14 12-18**

Dreigt 27-32 18-23 Zw+.

3. 42-37 27-31 4. 36x27 18-23 5. 29x18 13x42

6. 48x37 20x40 7. 45x34 09x20 met schijfwinst voor zwart.

Wit heeft geen goede manier om de schijf terug teg even. Hij kiest

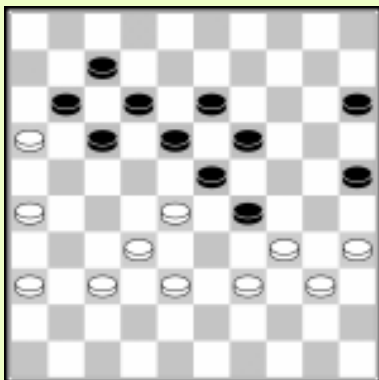
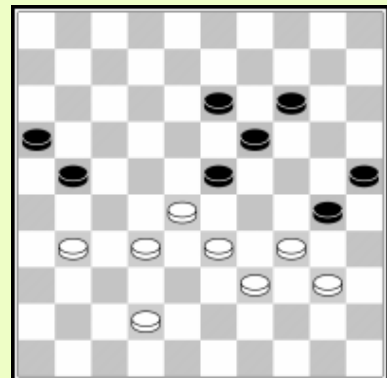
- 3. 34-30 25x23 4. 14x25** met schijfverlies (en later de partij) na 4... 23-29!

H. Meijer - A. Berçot

Zwart heeft zonet 24-30? Gespeeld. Wit kan de schijf op 30 niet aanvallen met 40-35?? wegens 21-26, maar door een schijffoffer kon zwart een situatie forceren waarin zwart geen goede zet meer heeft.

- 1. 31-26! 21-27 2. 32x21 16x27 3. 33-29 23x32 4. 40-35**

Zwart heeft een schijf meer maar verliest zonder meer.

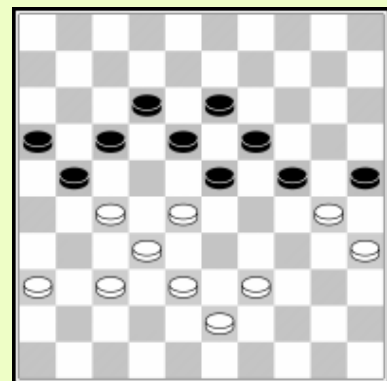

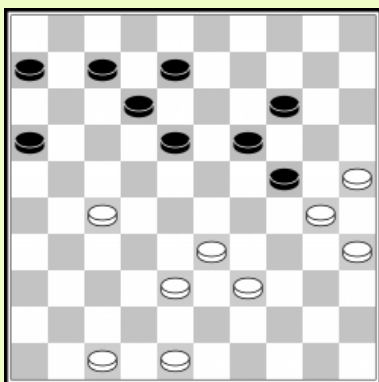
B. Groen - J. Peters

Oef 5.1 Wit forceert winst met behulp van een offer !

R. Kromhout - J. Arts

Oef 5.2 Probeer zwart vast te zetten met behulp van een offer!

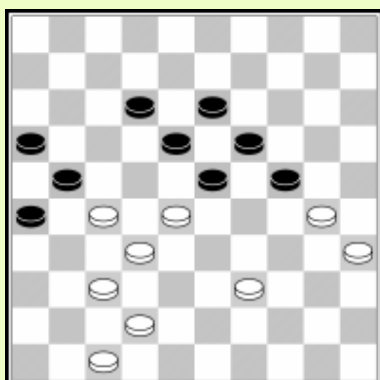
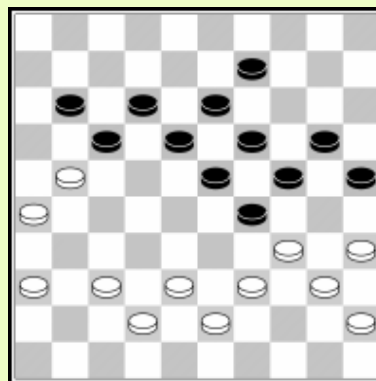

Oef 5.3 How does white force the win?

J. vanden Akker - V. Kudriavcev

Wit speelde **1. 38-32?!** hopend zijn tegenstander te verleiden een offer te plegen. Zwart speelde in derdaad **1... 29-33? 2. 39x28 11-16**

Oef 5.4 Hoe straft wit dit offer af ?

T. Goedemoed-T. van Adrichem

+Oef 5.5 Hoe kon wit een offer hebben geforceerd, leidend tot een volledig vastzetten ?

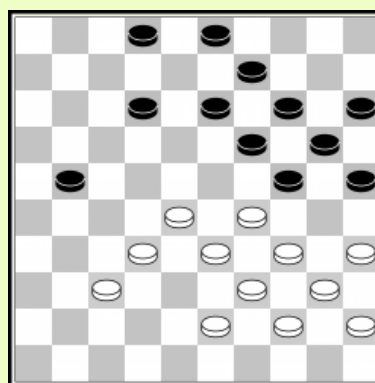
N. Samb - R. Clerc

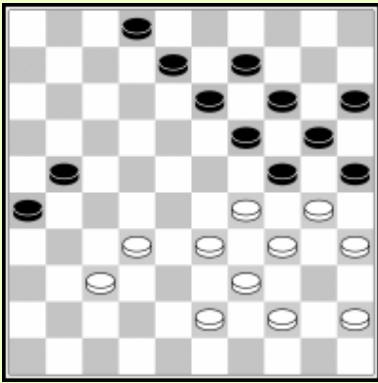
Wit zit in een hekstelling en probeert de druk te verminderen door een offer.

39. 28-22 03-08 40. 22-17 21-26

Naar 11 gaan is onmogelijk wegens de damzet
12-17 19-23 24-30 20x49.

41. 35-30 12x21 42. 40-35

Zwart kon hier de *onmogelijk zet* hebben gespeeld :
42... 13-18!!

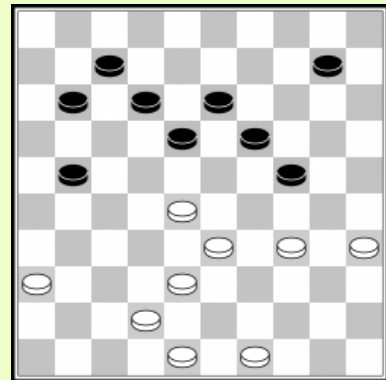
Oef 5.7 Waarom faalt 37-31?

De positionele voortzetting 42... 13-18 43. 32-28 19-23!
44. 28x10 15x04 45. 30x19 09-13 geeft zwart een groot
voordeel, bijvoorbeeld
46. 19-14 20x09 47. 43-38 13-19! 48. 29-24 19x30
49. 35x24 18-23 50. 38-32 21-27 51. 32 x21 26x17
52. 37-32 17-21 53. 45-40 21-26 54. 32-27 02-07 en wit
verliest door gebrek aan ruimte.

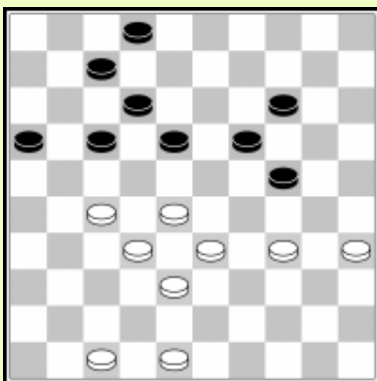
Wit valt de schijf op 24 aan en offert vervolgens een schijf om
de formative 33/38/42 te activeren om te ruilen en een
doorbraak te bekomen.

1. 34-29 10-15 2. 29x20 15x24 3. 28-22 18x27
4. 33-29 24x33 5. 38x29

Op de volgende zet speelt wit 29-24 en haast zich naar dam,
de partij winnend.

Offers helpen vaak om door te breken naar dam.

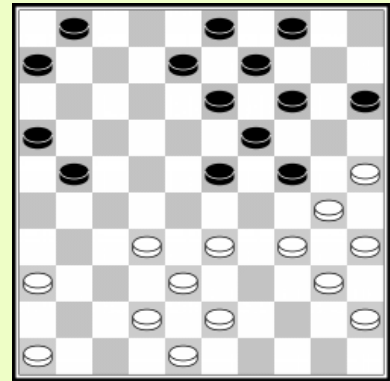

1. 34-29 14-20 2. 27-22! 18x27 3. 32x21 16x27
4. 29-23

Wit win teen schijf of breekt door.

T. Goedemoed - J. Algra

Wit bouwt het krachtblok om druk uit te oefenen op veld 24. Met behulp van enkele offers is de aanval succesvol

23. 34-29 23x34 24. 40x20 15x24 25. 45-40 13-18

26. 40-34 18-23

Schijf 24 wordt horizontaal verdedigd door schijf 23.

Wit verwijdert schijf 23 door een (schijn) offer en valt schijf 24 aan.

27. 32-28! 23x32 28. 38x27 21x32 29. 34-29 04-10 30. 29x20 10-15

31. 42-38 15x24 32. 38x27 08-12 33. 43-39 12-18

We krijgen nu dezelfde situatie. Zwart probeert schijf 24 horizontaal te verdedigen (34. 39-34 18-23) maar wit verwijdert de verdediger weer door te offeren.

34. 27-22! 18x27 35. 39-34 01-07

35. 34-29 07-12 36. 29x20 12-18

37. 20-15?

Hopend op 37... 18-23? 38. 36-31! 27x36

39. 46-41 36x47 40. 30-24 47x20 41. 15x4 W+,

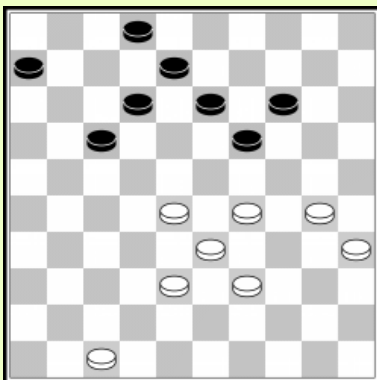
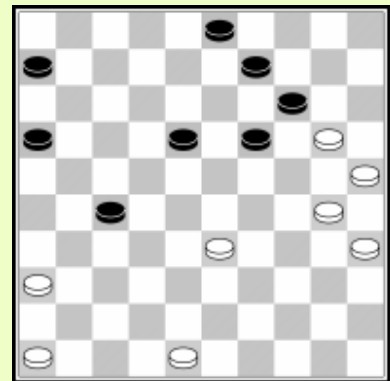
maar zwart speelde 37... 19- 23 en verdedigde zich correct met remise.

Wit had een derde offer moeten doen om door te breken!

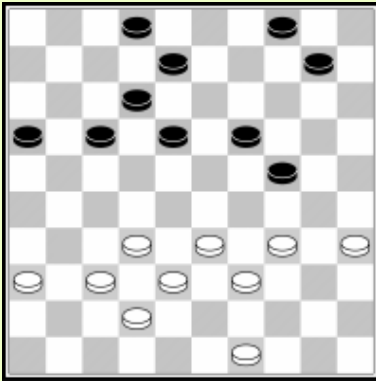
37. 33-28! 09-13 (37... 18-23 38. 30-24 W+)

38. 20x09 03x14 39. 28-22!! 27-32 40. 30-24! 19x30

41. 35x24 18x27 42. 24-20 14-19 43. 20-15 en wit gaat snel naar dam.

Oef 5.7 Hoe kan wit een doorbraak forceren ?

Oef 5.8 Probeer te vinden hoe wit een doorbraak kan forceren met behulp van een offer op het einde van de variant.

G. Bosker – A. Domchev

Het lijkt dat wit een goede stand heeft, maar zwart neemt profijt van de niet-actieve schijf 46 door een schijf te offeren.

42... 22-28! 43. 23x32 17-22

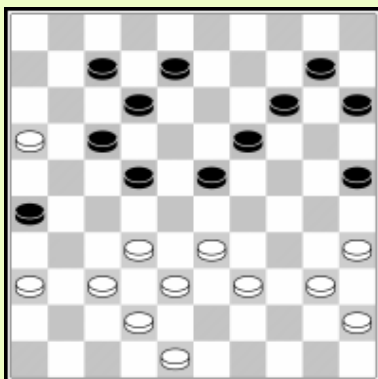
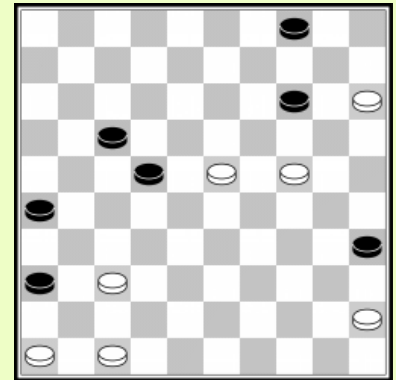
Alle witte schijven buiten één staan geblokkeerd. Maar hoe moet het verder na 46-41?

44. 46-41 14-20!

45. 24-19 20-24 46. 19x30 35x24 Zw+

45. 32-28 22x33 46. 24-19 20-24 47. 19x30 35x24 48. 37-32 33-39

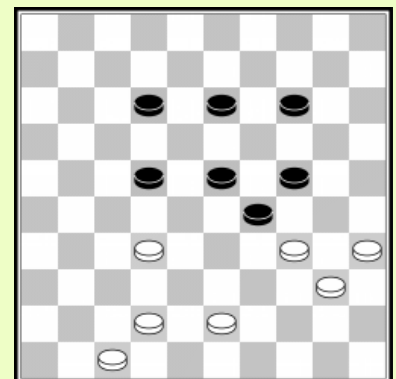
Wit gaf op na 49. 32-28 39-43 50. 28-22 43-49 51. 22-17 26-31.

Oef 5.9 Wit forceert winst door een offer !

D. Douwes

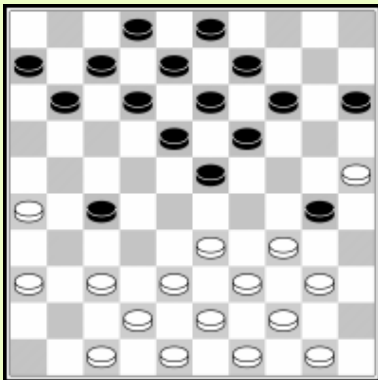
Oef 5.10 Wit aan zet wint !

6. Forcing

Nog meer verrassend als een directe slagzet is een forcing. Een forcing begint met een zet die de tegenstander confronteert met een dreiging, en hem dwingt iets te doen tegen die dreiging. Pas daarna komt de ware bedoeling van de forcing naar boven, een combinatie.

Een forcing begint met een zet of een aantal zetten die de tegenstander dwingen te antwoorden op een bepaalde manier waarna een slagzet volgt.

C. Kuijstermans – A. Sheoratan

18. 40-35 11-17? 19. 35x24 19x30

Wit kan nu winst forceren. Zwart had 18...18-22 moeten spelen.

20. 33-29!

Introduceert de dreiging 25-20 39x10, hetgeen zwart's antwoord afdwingt, waarna wit een volgende antwoord forceert.

20... 14-19 21. 37-32! 17-21 22. 26x17 12x21

21... 06-11 22. 32x21 11-16 23. 29-24! 16x27 24x34 W+1.

23. 29-24! 30-35

Pas na de 3de forcerende zet wordt de combinatie uitgevoerd.

24. 50-45! 19x30 25. 34-29! 23x34 26. 38-33 27x29

27. 43-38 34x32 28. 25x01

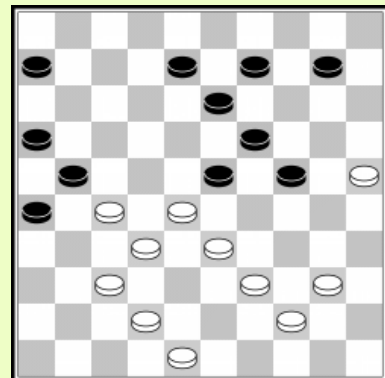
R. Boomstra - A. Getmanski

Deze partij werd gespeeld tijdens het WK 2011. Zwart heeft een slechte klassieke positie en gaat in de fout :

33... 13-18?

Hier hadden voor de jonge grootmeester Boomstra de alarmbellen moeten afgaan. Zwart creëert een gat op 13 naast de al bestaande gaten 12 & 14! De logische zet om naar te

kijken is 37-31x31 en schijf 21 aan te vallen. In de partij had wit geen oog voor deze forcing en speelde 42-38 en de partij eindigde later in remise (1+-1-). (Voor een discussie over de meerderheid of minderheidsremise, zie de sectie over het eindspel

34. 37-31! 26x37 35. 42x31 21-26

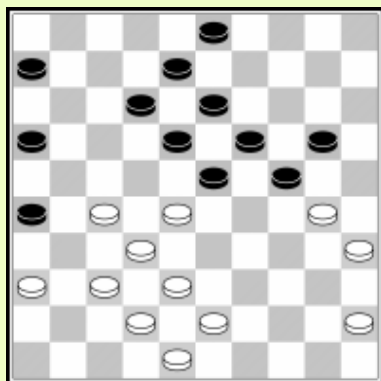
5... 6-11 wordt beantwoord door 36. 28-22 09-13 37.31-26 W+ terwijl

35. 08-12 wordt opgevolgd door : 36. 27-22! 18x29 37. 39-34 23x32

38.34x5 W+.

36. 27-21! 16x29 37. 40-35! 26x37 38. 44-40 23x32 39. 48-42 37x48

40. 39-34 48x30 41. 25x05

Wit forceert een slagzet in deze klassieke positie. Zwart heeft net 14-20 gespeeld om de stand open te breken na 30-25.

1. 30-25! 24-29 2. 25x14 19x10 3. 28x19 13x24 4. 32-28!

Dreigt 27-22 28-23 37-31 42x02 +.

Op 4...08-13 valt wit tweemaal aan door 5.28-23 29-34

6. 23-19 W+, waardoor de volgende zet geforceerd is.

4 ... 29-34 5. 37-31! 26x37 6. 42x31

Forceert opnieuw zwart's antwoord : er moet iets gedaan worden aan de dreiging 27-21.

6... 8-13 7. 28-23! 18x29 8. 38-33 29x49 9. 31-26 49x21 10. 26x34

I. Kostionov - T. Goedemoed

Wit forceert een mooie winst :

39. 27-22! 17-21

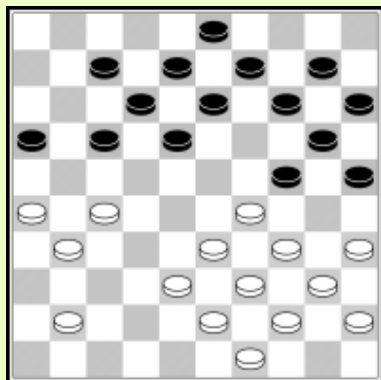
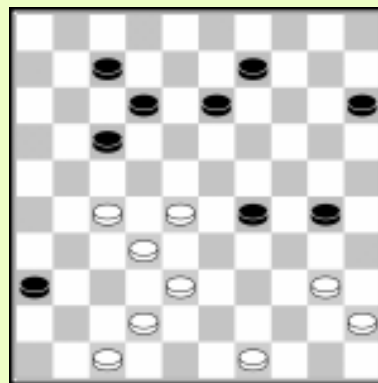
39...07-11 40. 47-41! 36x47 41. 42-37 47x33

42. 28x39 17x28 43. 32x25 W+1

40. 22-17! 36-41 41. 17x19 41-46 42. 19-14! 9x20

43. 38-33 29x27 44. 40-34 47x40 45. 45x14

Zwart gaf op.

Deze hekstelling positie kwam tenminste drie maal voor in een partij : D. Edelenbos - E. Wanders 1990, J. Dallinga - A. van Tilborg & J. Haijink - J. Groeneveld. Zwart kan een winnende slagzet forceren, maar niet een van de spelers zag dit tijdens de partij!

23... 17-22! 24. 38-32* 18-23!!

Wanders speelde 24... 14-19? en wit won met de damzet 35-30 29-24 38-33 34x05.

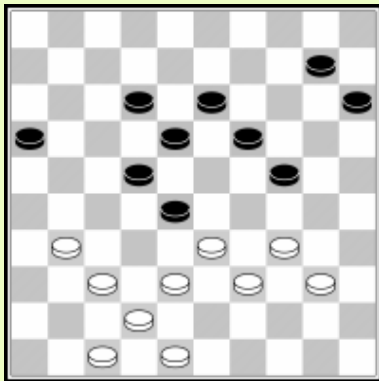
Wit heeft twee opties :

1) 25. 27x18 13x22 26. 29x27 16-21 29. 26x17 12x21

30. 27x16 24-30 31. 35x24 20x47 Zw+

2) 25. 29x18 12x23 26. 27x29 16-21 27. 26x17 24-30

28. 35x24 08-12 29. 17x19 14x23 30. 29x18 20x47 Zw+

D. van den Berg

1. 31-27! 22x31 2. 37x26 10-14

Op 2... 18-22 volgt 26-21 38-32 34x5 W+.

**3. 33x22 18x27 4. 26-21! 27-31 5. 48-43 16x27 6. 38-32 27x49
7. 39-33 49x35 8. 33-29 24x33 9. 34-30 35x24 10. 42-37 31x42
11. 47x07**

Na deze mooie combinatie wint wit met een scherp eindspel.

11... 19-23 12. 07-01 23-28 13. 01-29 28-32 14.24-42 W+

J. Stokkel - M. Rentmeester

Wit speelde **1. 47-41?** Zwart zag de route naar dam 17x46.
Wit heeft tevens veld 42 verzwakt. Dit leidde tot het idee van een
mooie forcing :

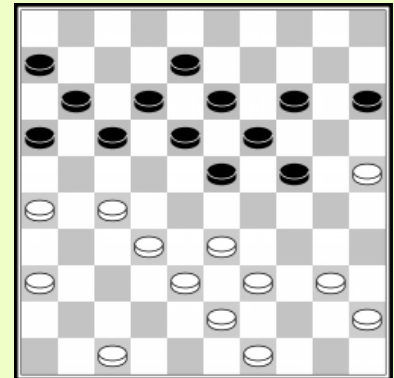
1... 14-20! 2. 25x14 19x10

Brengt de dreiging 24-19 15-20 13-19 17x46 in het spel.
Het witte antwoord is gedwongen.

2. 33-28 17-21!!

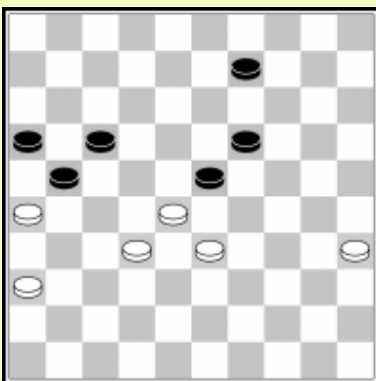
Creëert een vrij tempo om de doorbraak te nemen.

3. 28x30 10-14 4. 26x17 11x31 5. 36x27 18-22 6. 27x20 15x42

B. Smeenk

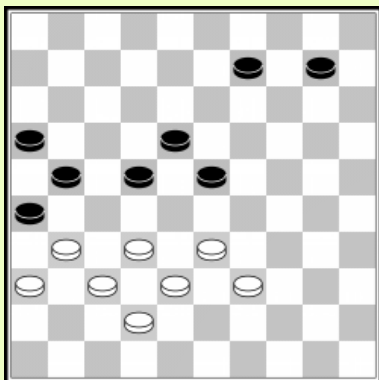
Ex 6.1 White to play forces a win. He plays 4 introductory moves before combining. Then an
endgame follows in which black's future king is ambushed.

H.J. v.d. Holst

Oef 6.2 Wit forceert oppositie!

A. Timmer

Een diepe forcing waarbij wit de positie klassiek maakt, een zetje van Weiss forceert en het eindspel op een mooie manier wint.

1. 31-27! 22x31 2. 36x27 09-14
2... 10-14 of 2... 9-13 maakt geen verschil.

3. 33-28 14-19 4. 38-33 09-14 5. 42-38 14-20
Zwart heeft geen keuze. Wit neemt het zetje van Weiss en wint zoals gezien bij G. Bakker.

6. 27-22 18x27 7. 28-22 27x18 8. 37-31 26x28
9. 33x15 23-28 10. 15-10 28-32 11. 38x27 21x32
12. 10-05 32-38 13. 05-37 16-21 14. 37-48!

Wit wint :

- 1) 14...21-26 15. 48-37 W+
- 2) 14...21-27 15. 48-26 27-32 16. 26-31 W+
- 3) 14...38-43 15. 48-26 43x34 16. 26x40

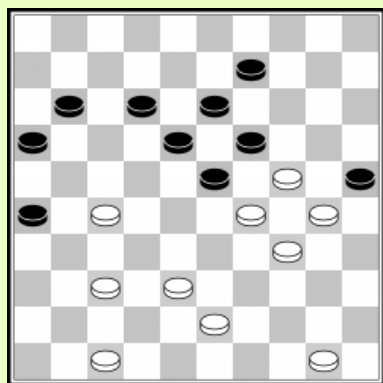
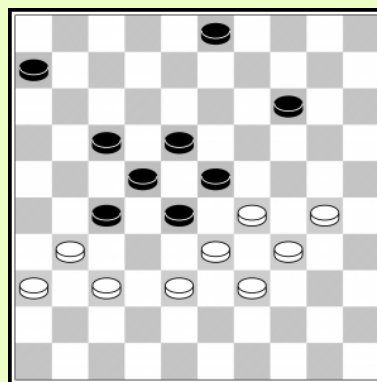
R. Boomstra & W. Spima

In deze grote compositie, een co-productie van het getalenteerde duo Roel Boomstra & Wouter Sipma, omsingelt wit de zwarte aanval, en forceert winst door oppositie!

1. 29-24! 03-08

1... 6-11 wordt gevolgd door de sterke dreiging 24-19.

2. 24-19! 14-20 3. 30-24! 20x40 4. 39-34 28x30 5. 19x28 22x42
6. 31x02 42x31 7. 02x11 06x17 8. 36x27 W+

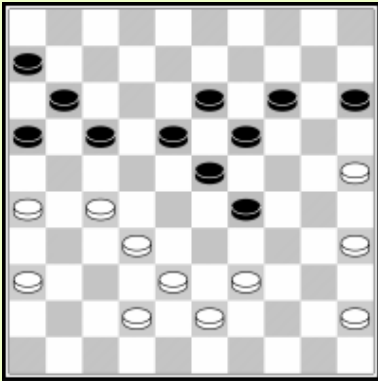
J. Spoelstra

Wit heeft een partie Bonnard, hoewel de schijven op 15 & 20 ontbreken.

1. 50-44

1... 11-17 (of 12-17) wordt beantwoord met
2. 37-31 26x37 3. 38-32 37x28 4. 27-22 enz. W+
De enige overblijvende zet is 23-28.

1... 23-28 2. 37-31! 26x37 3. 27-21 16x27
4. 29-23 18x49 5. 38-32 49x15 6. 32x03 25x34
7. 03x38! 15x42 7. 47x38

T. Goedemoed - K.H. Leijenaar

In deze stand uit een sneldampartij controleert wit de veugels in een klassieke positie waarin zwart een Hoogland aanvalt speelt. Zwart ging in de fout met zijn laatste zet 12-17? Hij had zijn voorpost moeten verdedigen door gebruik te maken van de formatie 12/18/23 : 11-17! 39-33 14-20! =
 Na zijn zet ... 12-17 leidt 1.39-33 niet tot een positief resultaat omdat zwart 1... 14-20! antwoord en omdat 2.25x14? 19x10 3.33x24 faalt op 13-19 Zw+ moet wit als volgt slaan 2.33x24 20x29 =.
 Maar wit vond een manier om een doorbraak te forceren geholpen door een aanval op de voorpost 29.

- 1. 27-21! 16x27 2. 32x12 18x07 3. 39-33! 19-24 4. 35-30! 24x35 5. 33x24**

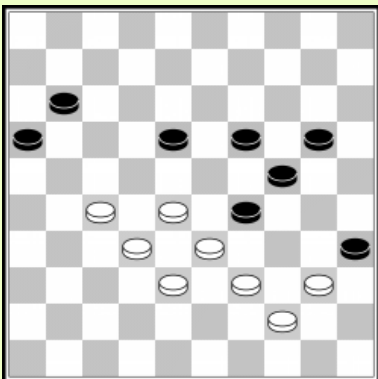
Dreigt 24-20 45-40 43-39, zwart's antwoord is dus gedwongen.

- 5... 23-28 6. 24-19!**

In de partij speelde wit 6. 24-20? 15x24 7. 45-40 35x44 8. 43-39 44x33 9. 38x18 wat slechts tot remise leidt.

- 6... ad lib. 7. 45-40 35x44 8. 43-39 44x33 9. 38x09**

9... 28-33 10.9-4 33-39 11.4-13! De dreiging 25-20 forceert zwart een schijf te offeren door 15-20 12. 25x14 en wit krijgt twee dammen en wint overtuigend.

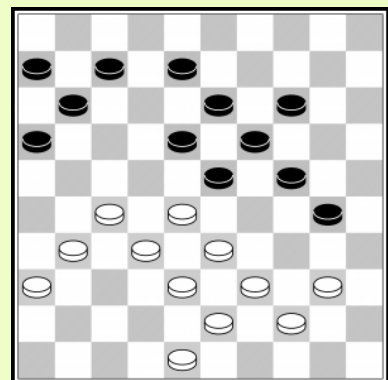

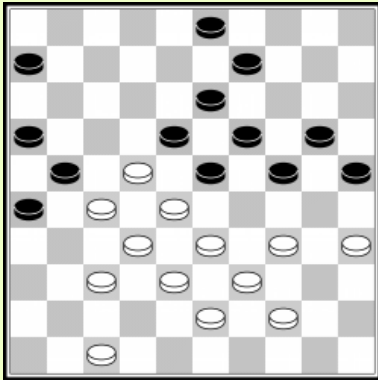
J. Krajenbrink - N. Samb

Oef 6.3 Hoe kon wit een schijfwinst forceren (en de partij winnen)?

A. Timmer

Oef 6.4 Hoe forceert wit een winnende damzet ?

W. Wesselink-M. de Kruijf

Wit had een prachtige forcing kunnen spelen in deze gesloten Hoogland aanval. Het is redelijk moeilijk om de winnende voortzetting te vinden. De beslissende slag wordt slechts uitgevoerd na drie inleidende zetten

1. 47-41! 06-11

- 1... 03-08 2. 41-36 08-12 3. 22-17! 09-14 4. 17x08 13x02
 5. 35-30! 24x35 6. 27-22 18x27 7. 28-22 27x18
 8. 37-31 26x28 9. 33x15 W+

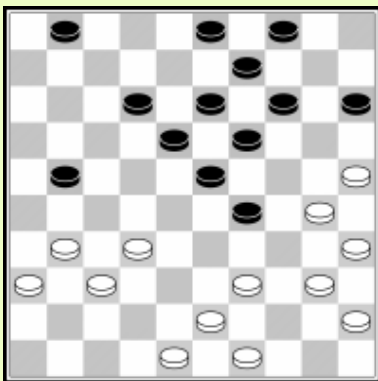
2. 41-36 03-08 3. 36-31 08-12

- 3... 09-14 4. 34-30 25x34 5. 39x30 20-25 6. 44-39 25x34 7. 39x30 23-29
 8. 43-39 08-12 (18-23 30-25 W+) 9. 28-23 19x17 12. 30x10 13-19
 (17-22-28 & 18-23-28 verliest ook) 13. 33x22 17x28 14. 32x23 21x43
 15. 35-30 34x25 16. 10-04 25-30 17. 04-22 12-17 18. 22-44 30-34
 19. 23-19 17-21 20. 44x06 21-27 21. 31x22 34-39 22. 22-18 39-43
 23. 06-44 43-49 24. 44-35 W+.

4. 22-17! 11x22 5. 28x08 13x02 6. 33-29!! 24x42 7. 37x 48 26x28

8. 44-40 21x32 9. 39-33 28x30 10. 35x04

De witte dam wint twee schijven terug. Een prachtige slagzet.

A. Tjon a Ong-W. Bor

Wit voert een prachtige forcing uit :

1. 31-26! 03-08 2. 26x17 12x21 3. 37-31! 01-07

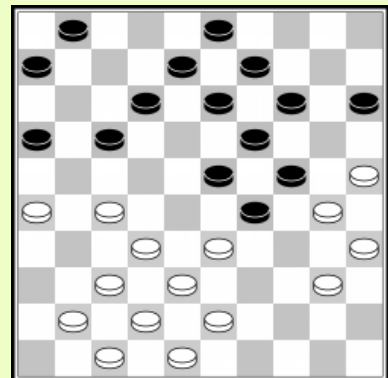
Op 3... 21-26 volgt 4. 32-28! & 5. 39-34 W+

4. 31-27! 21-26 5. 39-33! 29x38 6. 25-20 14x34

7. 40x29 23x34 8. 36-31 26x28 9. 43x01

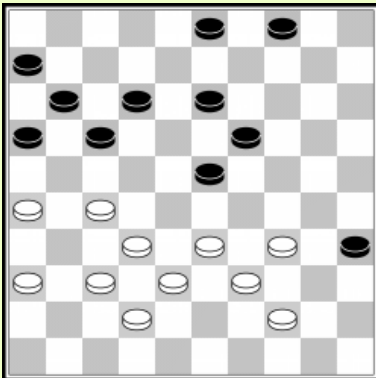
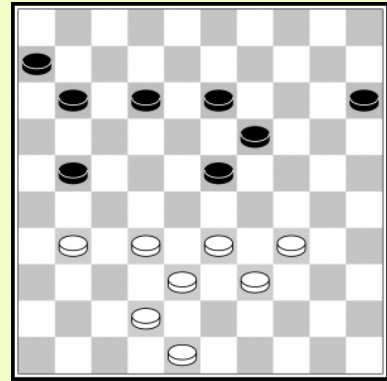
S. Spaans - R. Boomstra

Oef 6.5 Wit speelde 37-31? wat antwoordde zwart ?

J. W. Konings

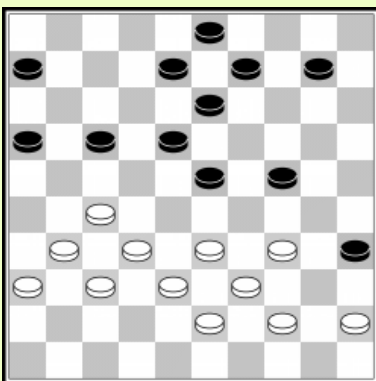
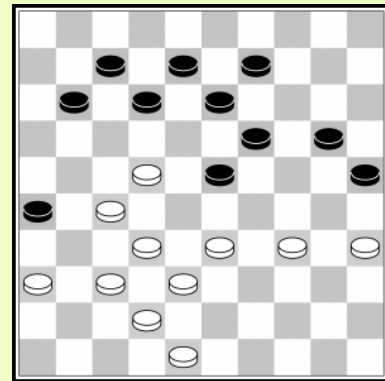
Oef 6.6 Wit forceert een winnende slagzet.

Oef 6.7 Hoe forceert wit winst ?

R. Bubbi-K. Thijssen

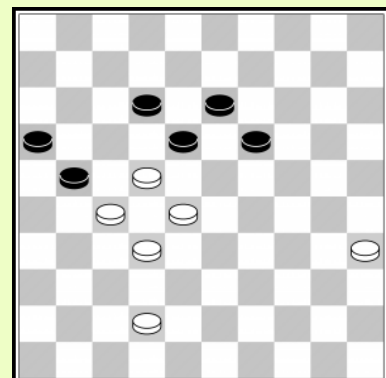
Oef 6.8 Hoe de Italiaanse speler de winst forceren ?

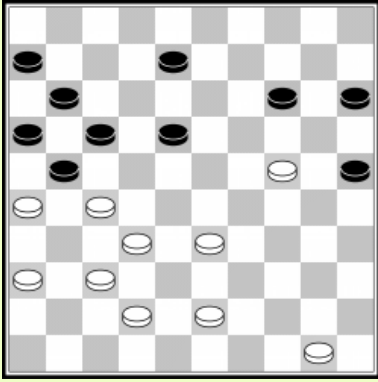

Oef 6.9 Hoe kan wit de winst forceren ?

M. Douwes

Oef 6.10 Toon de winnende forcing ?

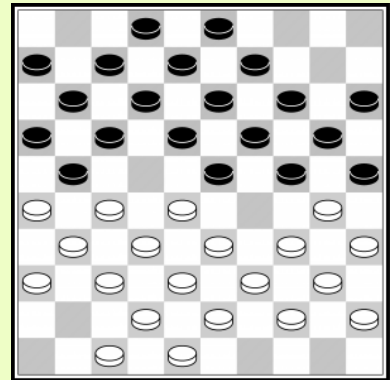
Baliakin - Dibman

Oef 6.11 Wit heeft een goede stand. De zwarte rechtervleugel is opgesloten. Wit heeft een sterke voorpost op 24. Zwart heeft gebrek aan ruimte en kan niets anders spelen dan 08-13 & 14-19. Hoe forceert wit een winst ?
 Hint: Wit speelt twee inleidende zetten voor de slag.

M. van Gortel - G. Schoenmakers

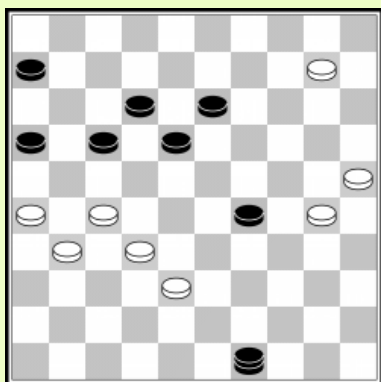
Een scherpe stand met een rechtervleugel opsluiting is tot stand gekomen.

Oef 6.12 Hoe kon wit de winst forceren ?

7 Dammen op het bord

Tactiek in het eindspel wordt zelden besproken in een damcursus. Waarom niet ? Het is belangrijk om dit type van technieken te kennen. Daarom verdient dit type tactiek speciale aandacht! Dammen bieden veel meer mogelijkheden voor verrassende slagen, waarbij de dam veel schijven kan slaan.

M. Borghetti – A. Schwarzman

Wit zag dat naar dam gaan niet goed was :

51. 10-05 wordt niet beantwoord door 51... 18-23?
52. 05x11 06x17 wegens 53. 30-24 29x20 54. 25x14 wordt remise.
Zwart beantwoord 51. 10-05 met 49-35! Zw+
Na 51. 10-04 vangt zwart de dam niet met 13-19
52. 04x11 06x17 omdat 53. 30-24 weer remise is.
Op 51. 10-04 volgt 51... 29-33!! 52. 38x29 17-21
53. 26x19 49-43 54. 04x22 16-21 55.27x16 43x26 Zw+.

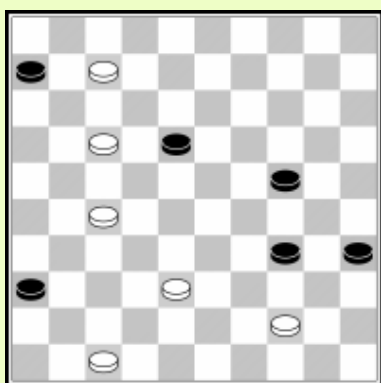
De enige manier om verder te strijden was 51.30-24 29x20 52. 25x14 maar wit ging in de fout met :

51. 25-20?

Whit had op zijn hoede moeten zijn voor een slagzet met zijn schijven los op het bord.

51... 29-33! 52. 38x29 17-21 53. 26x19 18-22 54. 27x18 49x05

Vergeet niet te kijken voor slagzetten in het eindspel!

V. Wirny - D. de Voogd

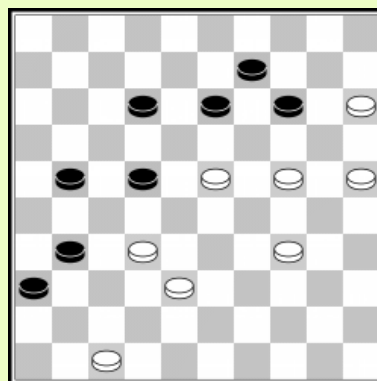
Wirny, die een match speelde voor de wereldtitel tegen Wiersma in 1983. (Wiersma behield zijn title nadat de match eindigde in een 20-20 gelijk spel) beëindigde deze partij met een slagzet.

55. 27-22! 18x27 56. 47-41 36x47 57. 07-02 47x50
58. 02x16 50x11 59. 16x07

V. Wirny - A. Silva

In deze partij uit het WK 2011 heeft Wirny een winnende positie na een goede partij. Nu is het tijd om de partij te beëindigen.

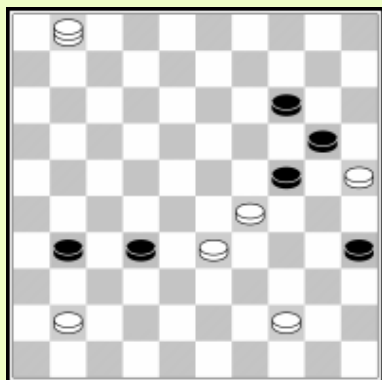
48. 25-20! 14x25 49. 15-10 13-18

Alle andere zetten geven geen kans op remise. B-Nu had wit de combinatie moeten zien, omdat nadat hij vervolgde met 50. 34-29? 09-14 51. 10x19 22-28 liep de partij snel remise.

Wit had kunnen winnen op volgende prachtige manier :

50. 34-30!! 18x20 51. 10-05 25x34 52. 47-41 36x47 53. 05-14 en hoe zwart ook slaat, hij verliest. Controleer dit zelf!

P. Steijlen - S. Fedin

In deze complexe situatie moet wit gebruik maken van tactiek om in staat te zijn de partij te winnen. Hij moet ook rekening houden met een tactische verdediging van zwart.

53. 01-12?

Deze zet geeft zwart de mogelijkheid om remise te maken door : 53... 14-19! 54. 25x23 31-36 55. 29x20 36x47 (56. 33-28 47x15 57. 28x37 58. 15-10) =. Zwart ging echter in de fout met :

53... 31-36? 54. 12-01 36x47 55. 29-23?

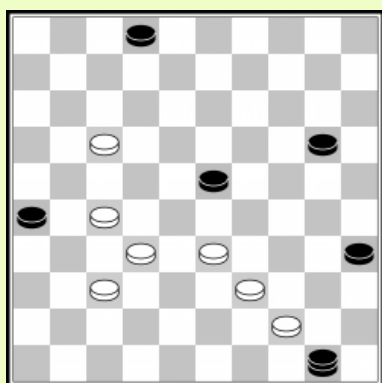
55. 44-40 35x44 56. 29-23 47x18 57. 01x27 24-29 58. 27-04! 20-24 59. 04-15 14-19 60. 15-10 was de correcte manier voor winst.

55... 47x18 56. 01x41 24-29 57. 41x10 29-33 58. 25x14 33-38

En de partij liep remise.

In de beginstand had wit kunnen winnen met 53. 29-23! De belangrijkste varianten zijn :

- 1) 53... 31-36 54. 23-19!! 24x13 (check dat de andere manieren van slaan eveneens verliezen) 55. 01-29 36x47 56. 29x15 47x20 57. 15x04 W+
- 2) 53... 31-37 54. 23-18 37x46 55. 33-28 32x12 56. 01x5 W+
- 3) 53... 24-29 54. 33x15 31-36 55. 44-39 36x47 56. 25-20! 14x25 57. 39-33 47x12 58. 01x37 35-40 59. 37-28 en wit is op tijd om te winnen op de trictrac.

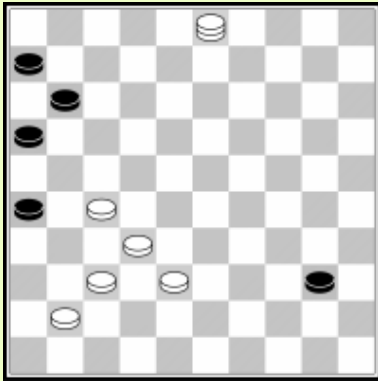
A. Stoljarov - V. Simonov

In de partij speelde zwart 50... 02-07? en de partij eindigde in remise. Zwart had tactiek moeten gebruiken voor de winst :

50... 20-24! 51. 17-11 23-28!!

De slagkeuze maken het zien van de combinatie moeilijker.

- 1) 52. 33x22 35-40 53. 44x35 50x06 Zw+
- 2) 52. 32x23 02-07 53. 11x02 50-45 54. 02x30 45x25 +

B. Derkx - D. de Jong

In deze partij situatie moet wit een manier vinden om de zwarte dam te vangen indien deze naar 49 of 50 gaat.

1. 03-25! 40-44 2. 41-36 44-49

2... 44-50 3. 27-22 50x17 4. 32-28 17x31

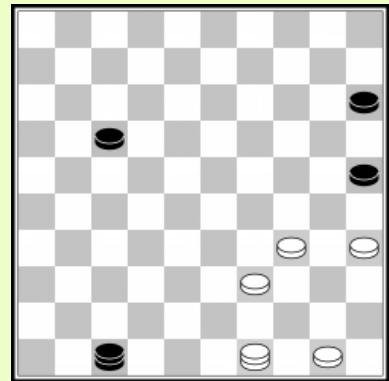
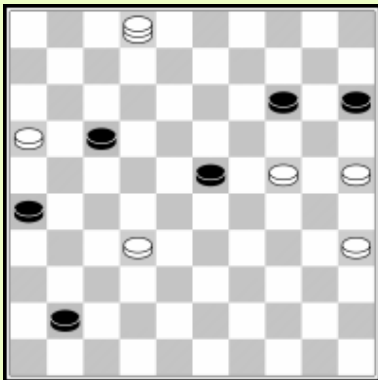
5. 36x27 11-17 6. 25-48! 17-21 7.48-43 21x32

8. 43x27 W+

3. 37-31! 26x28 4. 25-39 49x21 6.43x26 W+

J. Geisenblas - H. Gerding

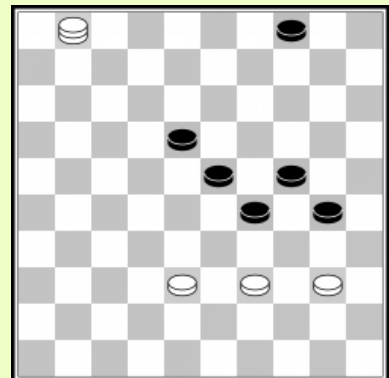
Oef 7.1 Hoe won wit de partij ?

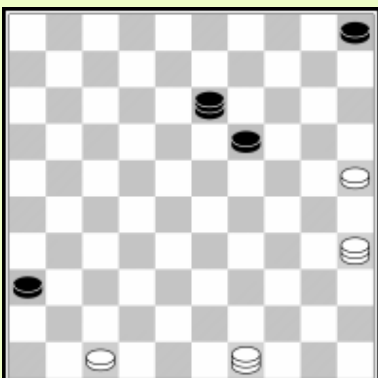
Oef 7.2 A) Hoe straft wit het gespeelde **53... 26-31?** af
(O. Bleihker-H. Van Dijk)

B) Hoe wint wit na 53... 41-47?

Wit speelde **39-34? 30x39 01-06**

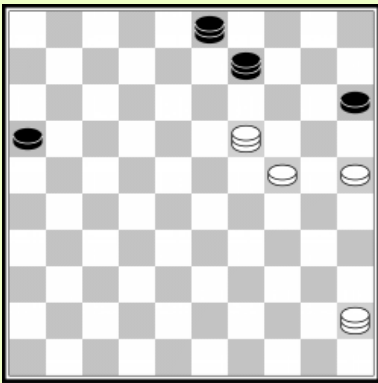

Oef. 7.3 Hoe won zwart met een coup Turc?

Oef. 7.4 De auteur van deze cursus speelde een sneldampartij op de online dam server Kurnik (<http://www.playok.com>) en ging in de fout door **49-32?**

Hoe strafte zwart deze fout af ?

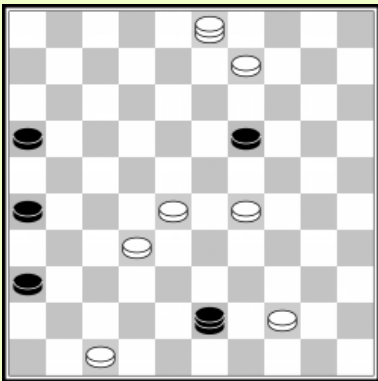
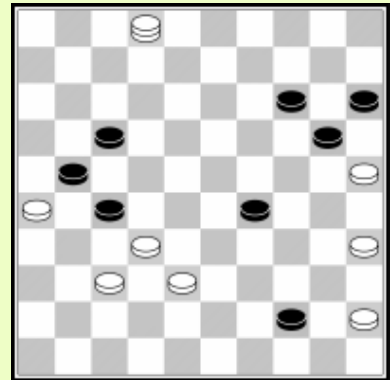

Oef 7.5 Hoe kan wit verrassend winnen ?

E. van Dusseldorp - J.M. Ndjofang

Wit heeft net 08-02 gespeeld ?

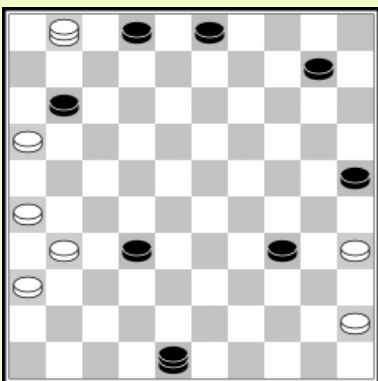
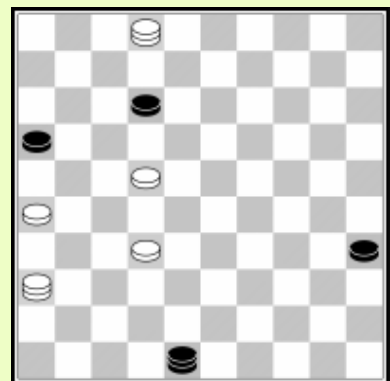
Oef 7.6 Hoe wint zwart ?

F. Andriessen - R. Mooser

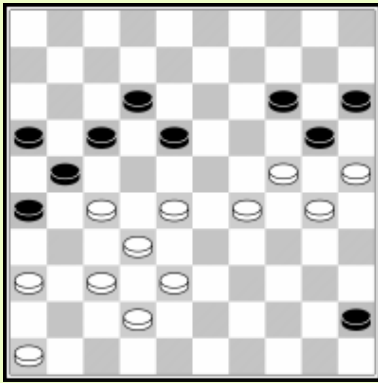
Oef 7.7 Hoe vangt wit de zwarte dam in deze partij uit het Nederlands kampioenschap 2011 ?

Oef 7.8 Hoe vangt wit beide zwarte dammen ?

L. Sekongo-H. Vermin

Oef 7.9 Wit heeft net 21-16? gespeeld.
Hoe kan zwart een winnende combinatie uitvoeren ?

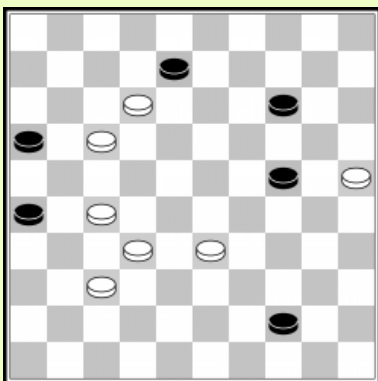
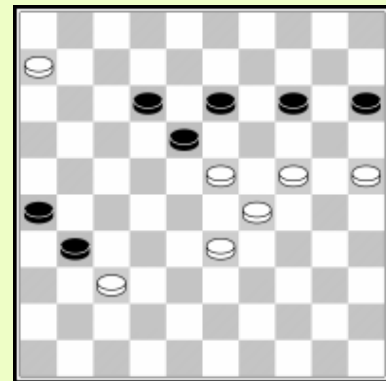

Esselman - H. v. Westerloo

Oef 7.10 Zwart aan zet won met een mooie slagzet. De zwartspeler gaf sinds 1988 een damtijdschrift uit, genaamd *Hoofdlijn*. Toon de combinatie!

H. Wiersma - D. van Dommelen

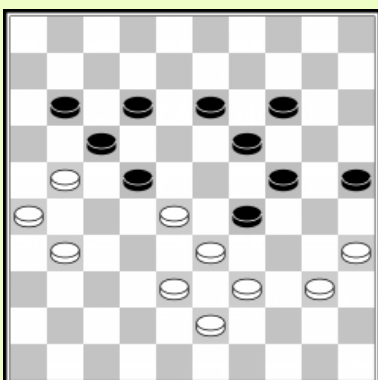
Oef 7.11 Harm Wiersma won deze partij met een slagzet. Toon hoe ?

R. Palmer - B. Eggens

Oef 7.12 Zwart aan zet kon deze partij hebben gewonnen (in plaats van een remise aan te nemen...) Hoe ?

Ziehier enkele spectaculaire voorbeelden van damzetten waarna de dam veel schijven kan slaan.

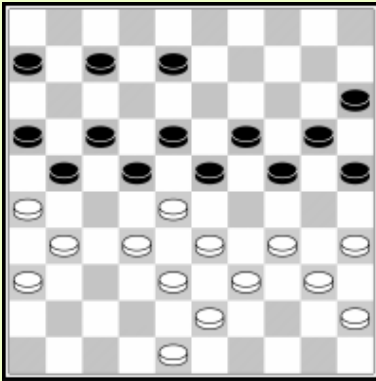

V. Wirny- E. Vatoetin

Nadat wit in de fout ging met 21-16? Voert zwart een vernietigende slagzet uit!

1. 21-16 19-23 2. 16x20 23x32 3. 38x18 29x49
4. 20x29 17-21 5. 26x17 25-30 6. 35x24 49x12

Waarna enkel nog de zegevierende zwarte dam op het bord staat...

I. Terechko - I. Rybakov

Zwart aan zet verrast met een vernietigende combinatie uit !

- 1... 24-29! 2. 33x11 22x44 3. 11x13 44-49
 4. 26x17 23-29 5. 34x23 25-30 6. 35x24 49x19

P. van der Stap - E. van Dusseldorp

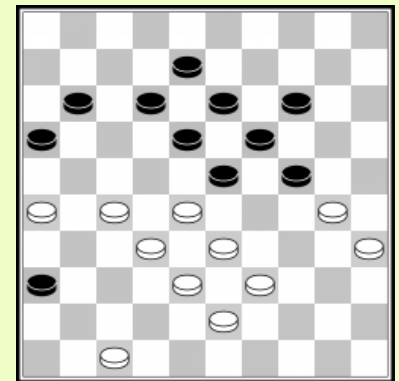
Een klassieke stand met een schijf op 36 hetgeen extra tactische mogelijkheden bied...

40. 28-22?!

Dreigt 32-28. Zwart dient terug te ruilen met 11-17 22x11 16x07 maar gaat in de fout, waarna wit een verrassende combinatie

- 40... 24-29? 41. 33x24 12-17 42. 32-28!! 23x21
 43. 39-33!! 17x48 44. 26x06 48x25 45. 35-30 25x21
 46. 06-01 19x30 47. 01x26

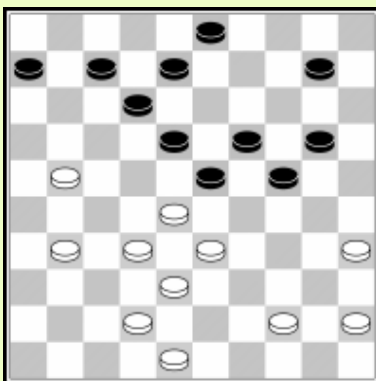
Zwart gaf op na 47... 13-19 48. 26-42 16-21 49. 42-38 21-26 50. 42-29.

H. Elenbaas - A. Mathijsen

Zwart aan zet voert een mooie damzet uit.
 Beide spelers gaan naar dam. Men dient het juiste tempo te kiezen om de witte dam te vangen !

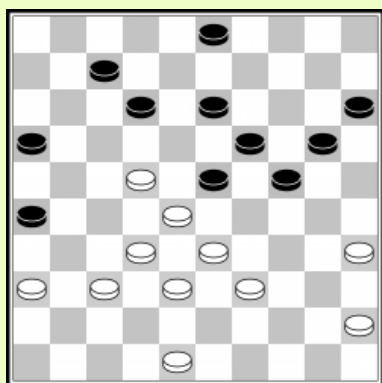
Oef 7.13 Toon de juiste manier om de damzet uit te voeren !

8 Extra oefeningen

Tijdens het spelen van een partij wordt men niet gewaarschuwd dat er een tactische mogelijkheid is of dat men moet opletten voor tactische dreigingen. Om in staat te zijn tactische mogelijkheden te herkennen in een partij is het noodzakelijk veel combinatieve patronen te kennen. Daarom tonen we, in dit laatste hoofdstuk over het gebruik van tactiek als wapen een reeks combinaties en forcings. Men kan proberen de oefeningen op te lossen. **C** betekent dat men moet zoeken naar een (directe) combinatie, **F** betekent dat er een forcing is. Het is mogelijk dat men gebruik moet maken van een offer tijdens een forcing.

Alle oefeningen zijn afgeleid uit echte partijen, Meestal partijen gespeeld in de laatste 15 jaar. Dit om te garanderen dat men praktische combinaties oefent. Indien de oefening te moeilijk is kan men altijd naar de oplossing kijken en proberen de oefening enkele dagen later op te lossen. Om in de stemming te komen tonen we eerst enkele mooie tactieken uit recente partijen.

J.T. Dekker – G. Kolk

Wit heeft net een voorpost ingenomen op 22. De creatieve zwartspeler zocht naar een forcing om dit af te straffen. Hij zag dat een onmiddellijke aanval met bv12-18 22-17 16-21 17-12 7-11 wordt afgestraft door 33-29!! 24x31 36x07 W+.
Maar zwart kan de aanval voorbereiden

36... 3-8! 37. 36-31 12-18! 38. 22-17 07-12!

Wit had dit zien aankomen en dacht dat hij wel goed zou zitten na de volgende damzet. Zwart had echter dieper gerekend en zag dat de damzet faalde !

**39. 39-34 12x21 40. 34-29 23x34 41. 28-23 19x39 42. 38-33 39x28
43. 32x3 21-27!! 44. 03x21 16x36**

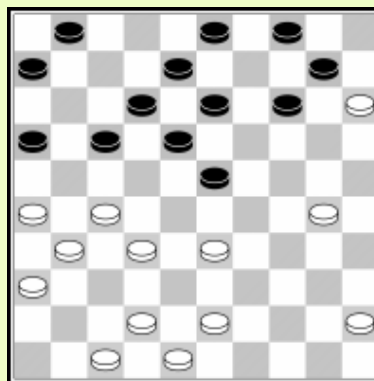
N. Kuijvenhoven - B. Provoost

Zwart is omsingeld. Hij vertrouwt zijn stand niet en probeert het spel te vereenvoudigen door :

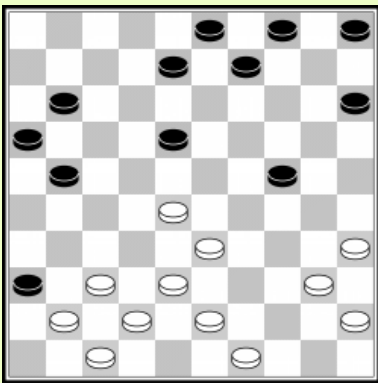
24... 14-20? 25. 15x24 23-29

Wit heeft een vrij tempo en kan kijken voor een slagzet. Men dient creatief te zijn om deze niet standaard combinatie te vinden. Wit miste dit en verloor later zelfs de partij.

**26. 45-40!! 29x49 27. 42-38 49x35 28. 24-19!! 35x42 29. 47x38 13x24
30. 27-21 16x27 31. 31x02**

De volgende partij werd gespeeld tijdens de Mind Games 2008 in Beijing.

R. Boomstra - K. Thijssen

28. 37-31? 36x27 29. 28-22

Wit wil schijf 36 verwijderen, net zoals in het laatste voorbeeld. Zwart kon dit op een mooie manier afgestraft hebben :

29... 21-26!

30. 22x02 26-31 31.02x30 03-08 32. 30x02 16-21

33.02x16 21-26 34. 16x32 31-37 35. 42x31 26x48

A. Getmanski - R. Clerc

Wit heeft links weinig ruimte over om te spelen. Hij heeft zijn hoop gesteld in 34-29 27-22 28-23, maar zwart maakt een fantastische berekening om dit idee af te straffen!

34... 15-20! 35. 36-31

Controleer dat 34-29 23x34 27-22 18x27 32x21 16x27 28-23

resulteert in een dam op 48 voor zwart.

35... 11-17 36. 34-29 23x34 37. 27-22 18x36 38. 28-23 19x28 39. 30x10 36-41! 40. 33x11

40. 25x03 41-47 41. 33x11 47x04 42. 03x17 16x07 39x30 wordt afgestraft door 06-11!!

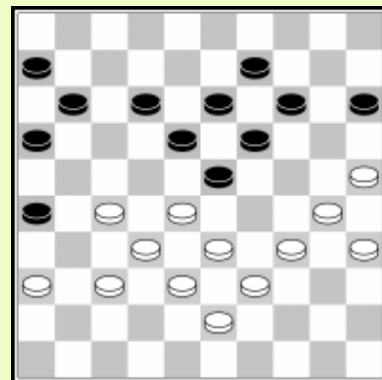
43. 17x06 07-12 44. 06x09 04x25 Zw+

40... 06x17 41. 25x03 41-47 42. 39x30 47x04

Nu kan de witte dam niet ontsnappen :

43. 03-20 04-09! 44. 20x03 12-18 45. 03x21 16x49 Zw+.

Daarom offerde wit twee schijven door 43. 37-31 26x28 en verloor het eindspel.

A. Georgiev - K. Leontiev

Wit speelde 1. 30-24 als lokzet. Zwart moet gedacht hebben dat Georgiev de damzet overzag, maar deze had een briljante tegenzet voorbereid !

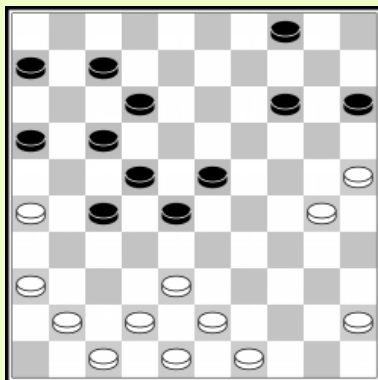
1. 30-24?! 14-20?

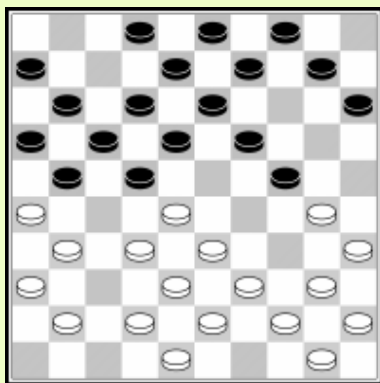
Zwart kon niet aan de verleiding weerstaan !

2. 25x14 04-09 3. 14x03 12-18 4. 03x32 28x46 5. 38-32! 46x28

6. 30-24 23x14 7. 26-21 16x27 8. 36-31 27x36 9. 47-41 36x38

10. 43x01

M. Rentmeester - Valneris

Wit heeft net 47-41? gespeeld.? Valneris, één van de beste tactische spelers ter wereld, forceerde de winst :

15... 24-29! 16. 33x24 22x33 17. 38x29

Op 17. 39x28 volgt bv. 19-23 18. 28x19 10-14 19. 19x10 13-19

20. 24x22 17x46 21. 26x17 46x5

17... 19-23!! 18. 39-34

Pas nu komt de slag tevoorschijn !

18... 13-19 19. 24x22 17x46 20. 29x07 46 -37

21. 26x17 37x01

P. Sier - A. Scholma

Zwart forceert de winst door het spelen van de onmogelijke zet :

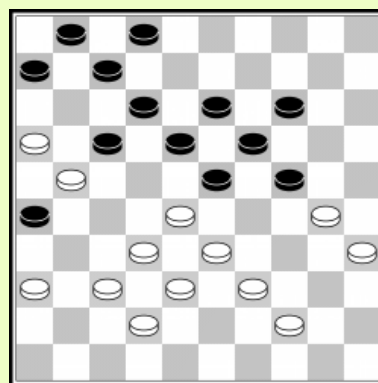
31 ... 18-22!

Zwart dreigt 12-18 & 22-27 Zw+. Wit heeft slechts één redelijk antwoord : de zet 32-27.

32. 32-27 23x25 33. 27x29 25-30! 34. 35x13 02-08

35. 13x22 26x50

Wit gaf op na 36. 29-23 12-18! 37. 23x12 50-45 Zw+.

A. Tjon a Ong - M. de Koning

Wit forceert de winst door

36. 27-22!

Dreigt 22-18 W+ Zwart kan de dreiging niet beantwoorden door

36... 12-18 wegens de slag met 37. 34-30! 18x29 38. 39-34 23x41

39. 34x03 24x35 40. 47x36 W+

36...09-14

Parreert het onmiddellijke 37. 22-18 13x22 38. 28x08 door

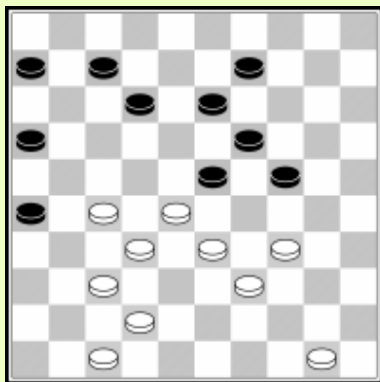
26-31 39. 37x26 07-12 40. 08x17 23-29

41. 34x23 19x48.

Wit kan een extra schijf geven om door te breken.

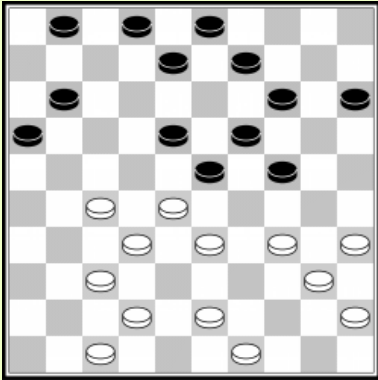
37. 34-30 24x35 38. 22-18 13x22 39. 28x8 07- 12 40. 08x17 16-21

41. 32-27! 21x41 42. 47x36

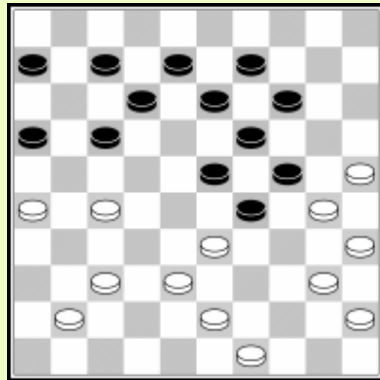

Oefeningen 8.1 - 8.88

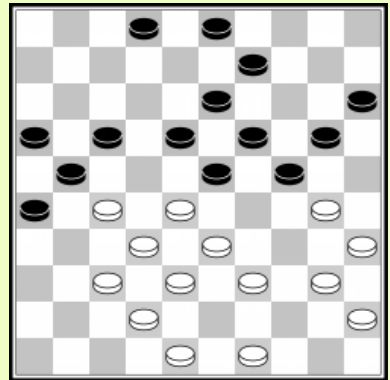
Men kan proberen deze oefeningen op te lossen. C betekent dat er een directe combinatie is. F betekent dat men de winst kan forceren. Soms heeft men een offer nodig om de winst te forceren.

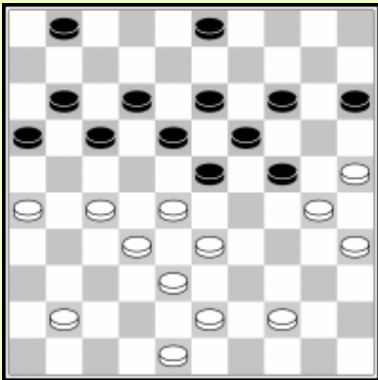
8.1 C

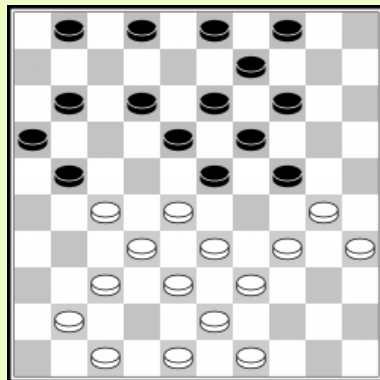
8.2 C

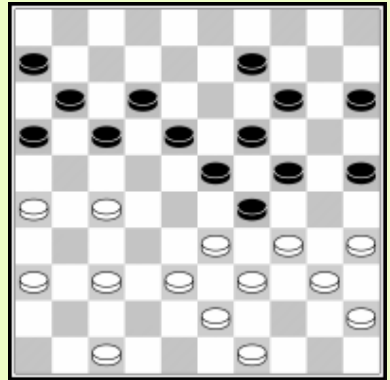
8.3 C Zwart aan zet

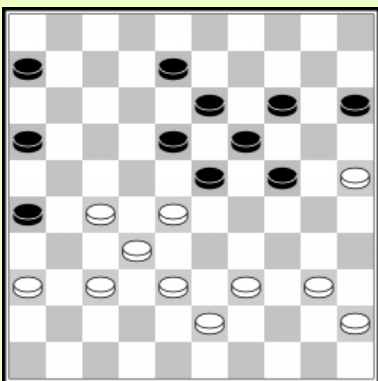
8.4 C Zwart aan zet

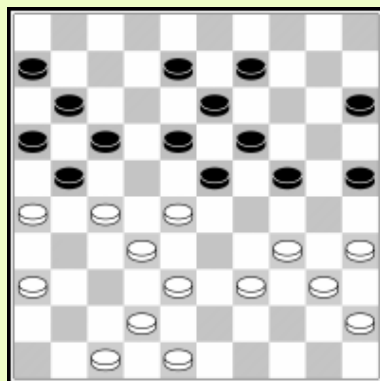
8.5 C

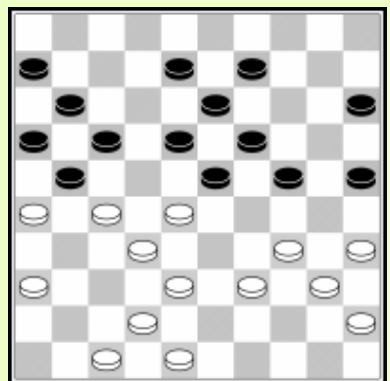
8.6 C

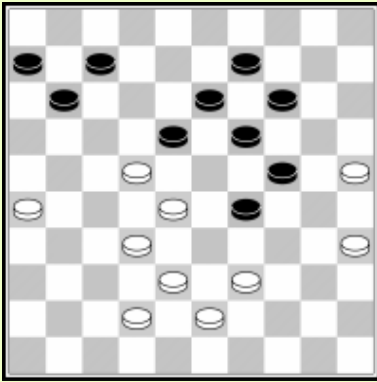
8.7 C Zwart aan zet

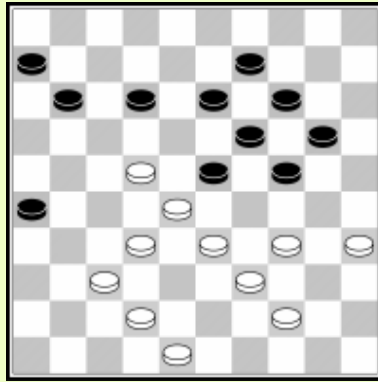
8.8 C

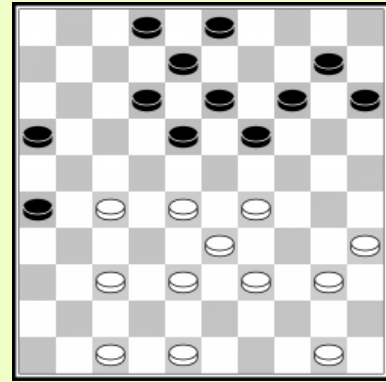
8.9 C Zwart aan zet

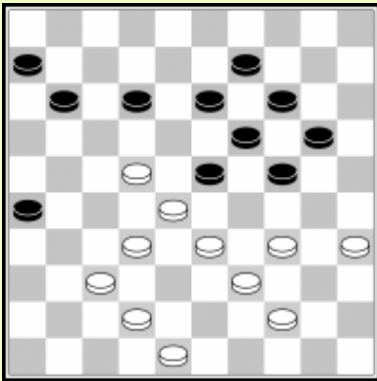
8.10 C

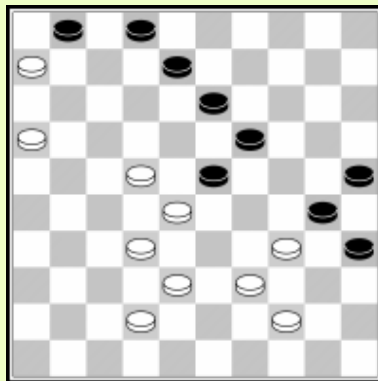
8.11 F Zwart aan zet

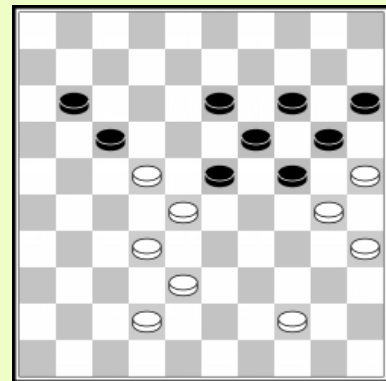
8.12 C

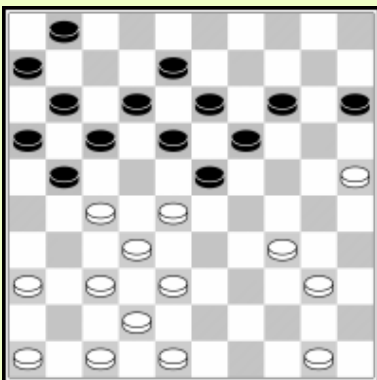
8.13 F

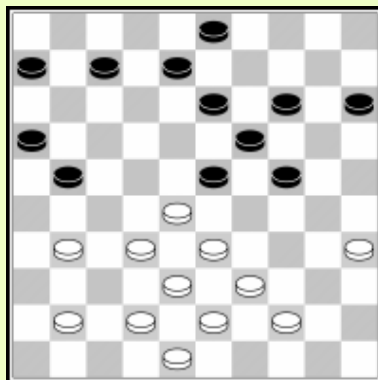
8.14 C Zwart aan zet

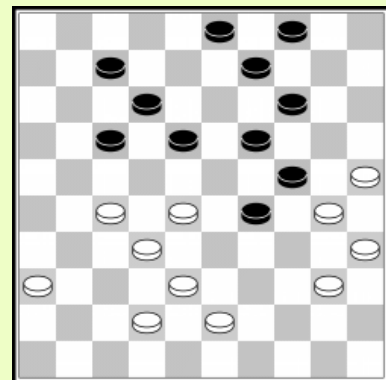
8.15 F Zwart aan zet

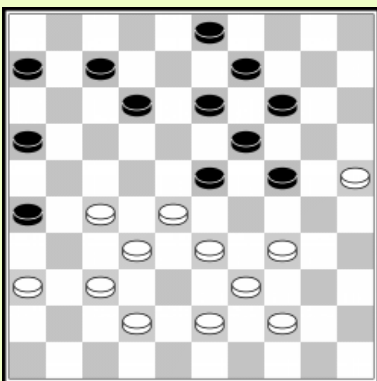
8.16 C

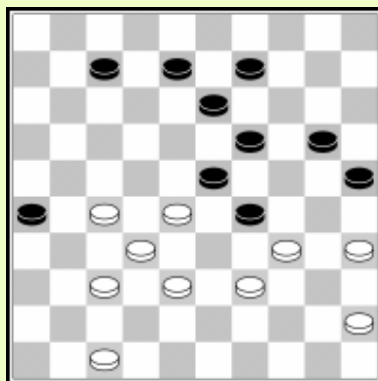
8.17 C Zwart aan zet

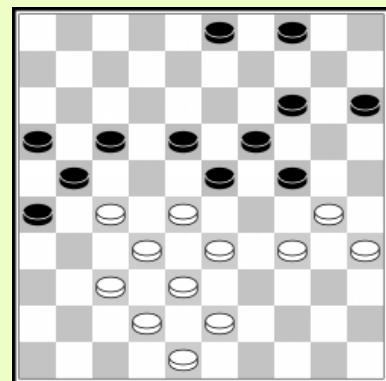
8.18 C

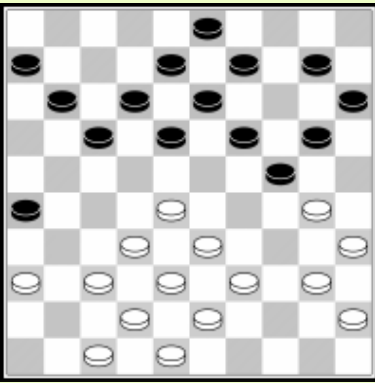
8.19 F Zwart aan zet

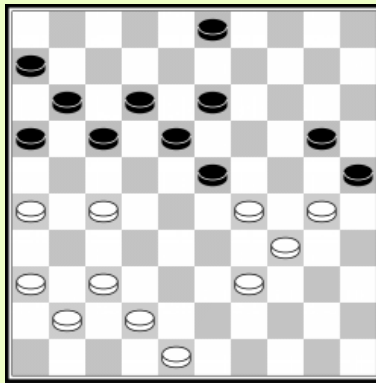
8.20 C

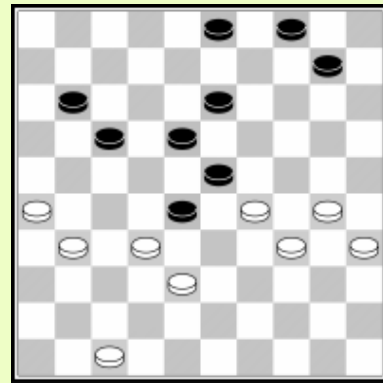
8.21 F

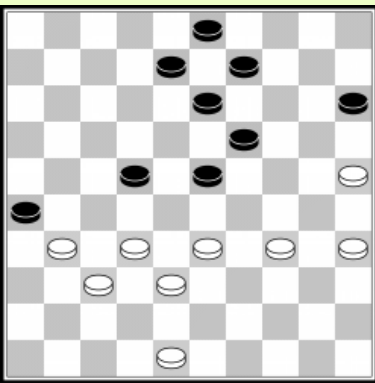
8.22 C

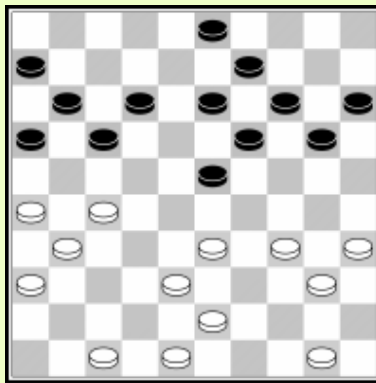
8.23 C Zwart aan zet

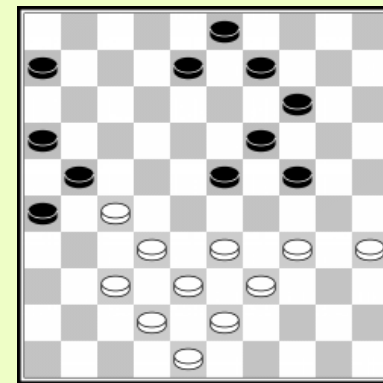
8.24 C

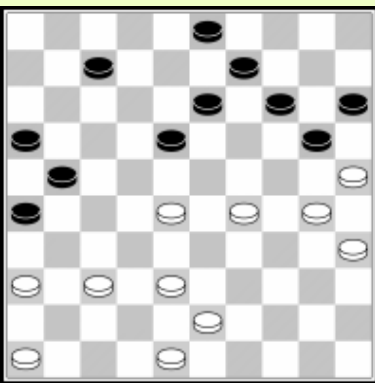
8.25 F

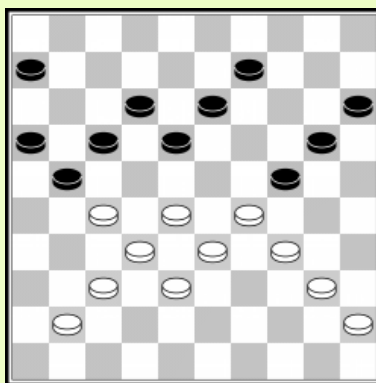
8.26 F

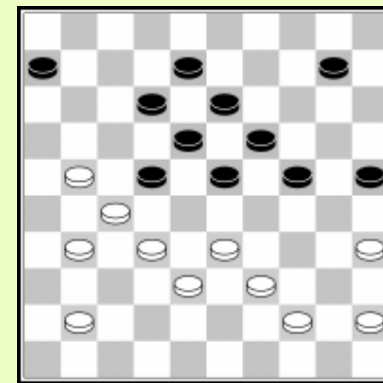
8.27 C

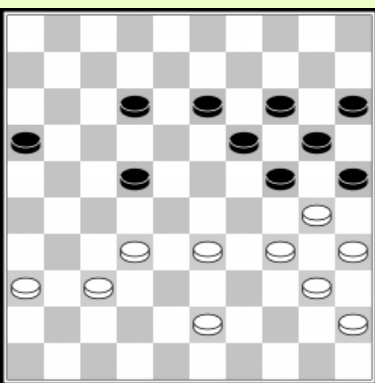
8.28 C

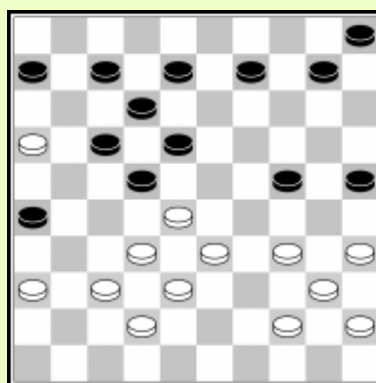
8.29 C

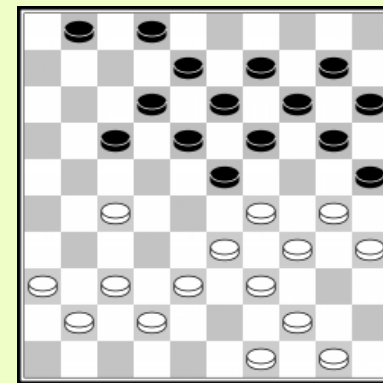
8.30 C Zwart aan zet

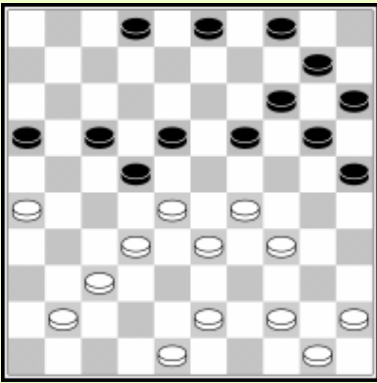
8.31 C Zwart aan zet

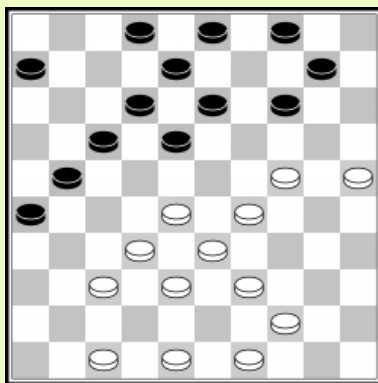
8.32 C Zwart aan zet

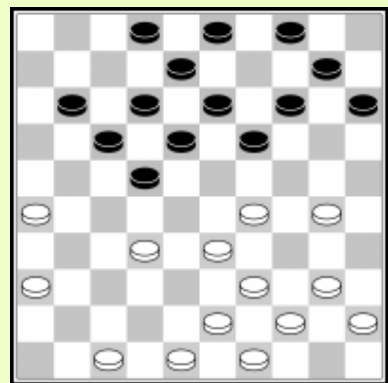
8.33 C Zwart aan zet

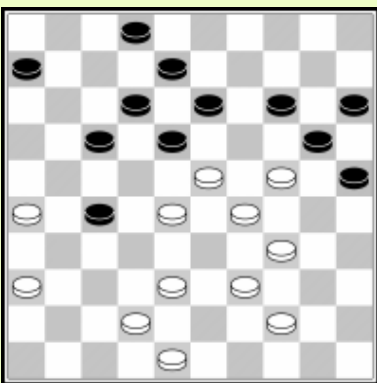
8.34 C Zwart aan zet

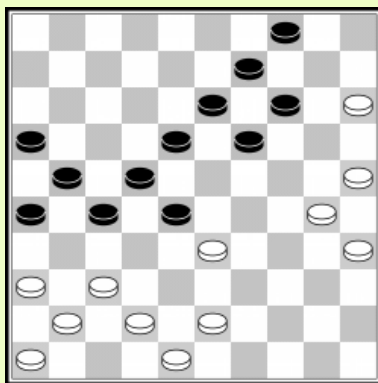
8.35 C Zwart aan zet

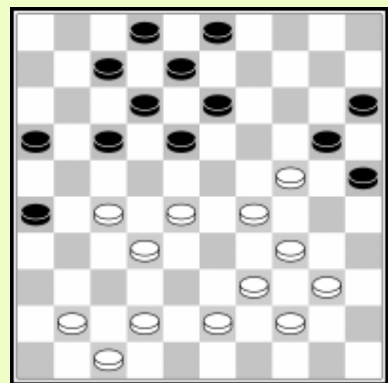
8.36 C

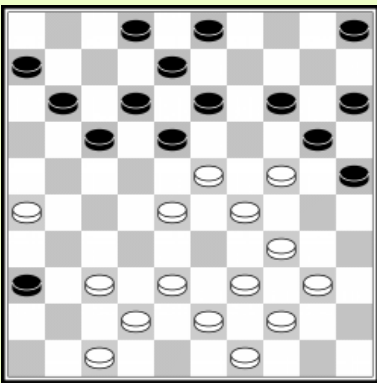
8.37 C Zwart aan zet

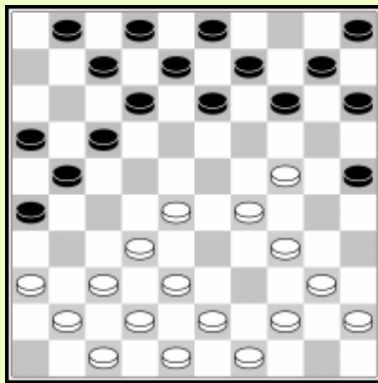
8.38 C

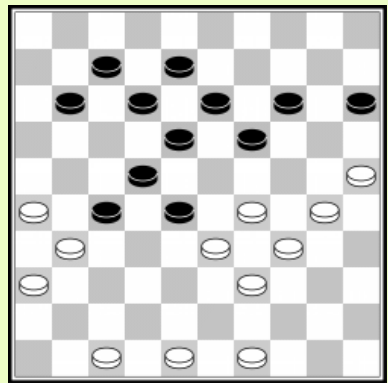
8.39 C Zwart aan zet

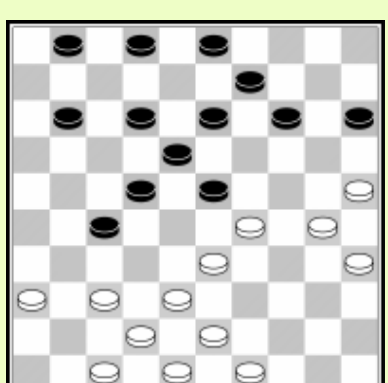
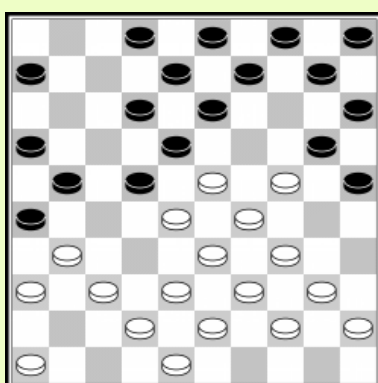
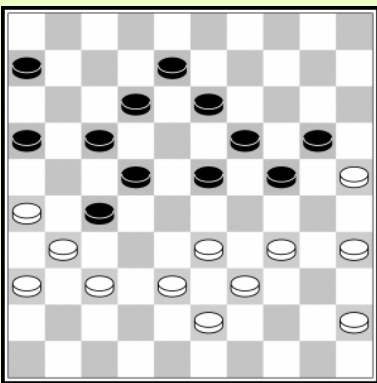
8.40 C Zwart aan zet

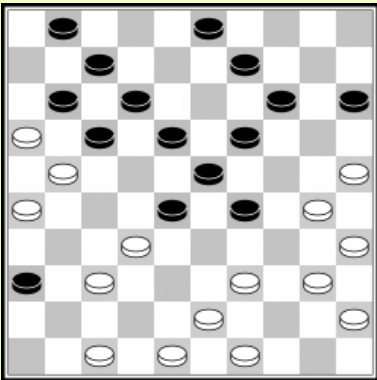
8.41 C Zwart aan zet

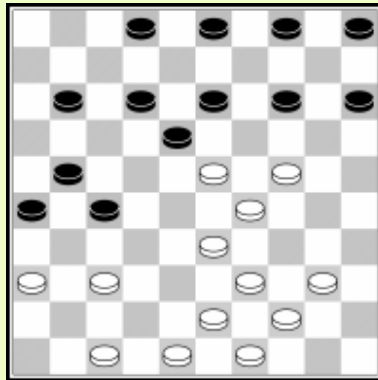
8.42 C

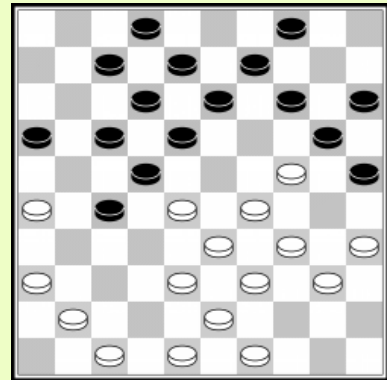
8.43 C Zwart aan zet

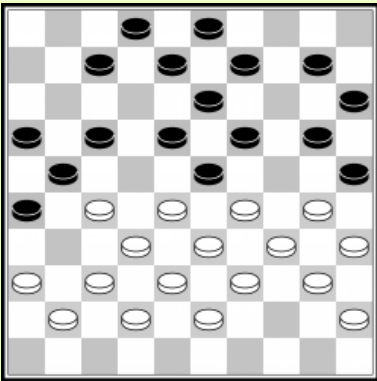
8.44 C Zwart aan zet

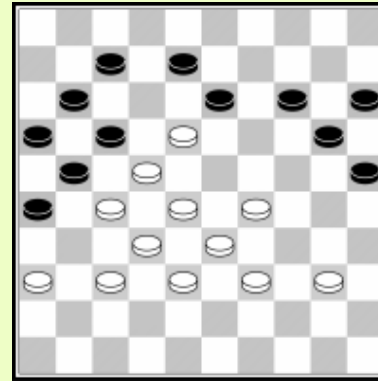
8.45 C

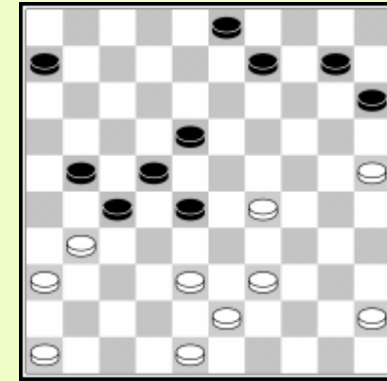
8.46 C

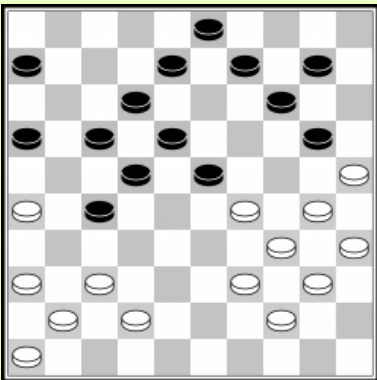
8.47 C

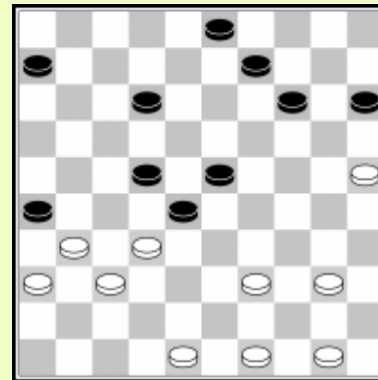
8.48 C

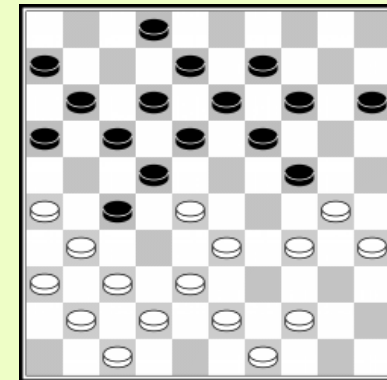
8.49 C

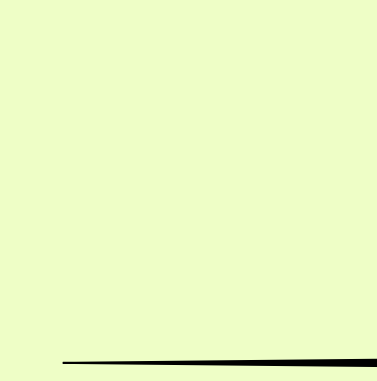
8.50 C Zwart aan zet

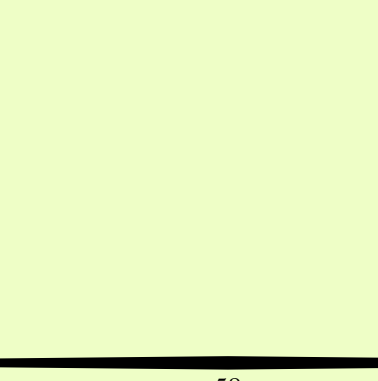
8.51 F

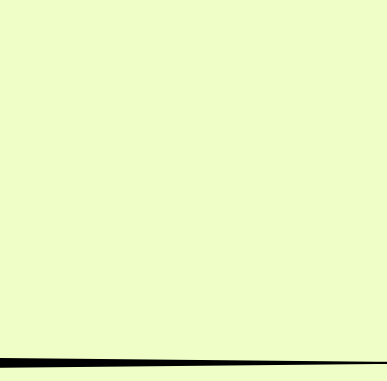
8.52 C

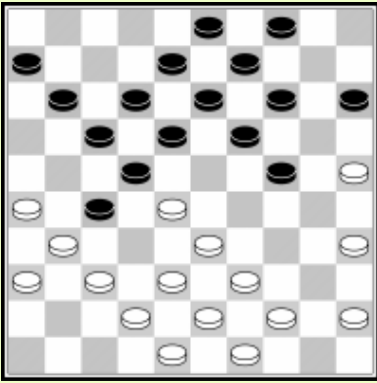

8.53 F

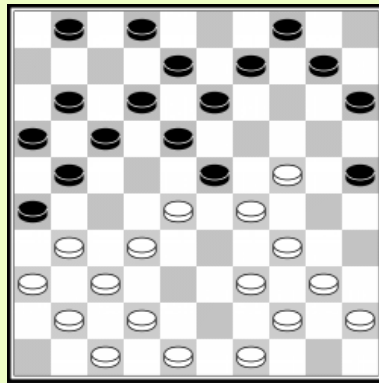

8.54 C Zwart aan zet

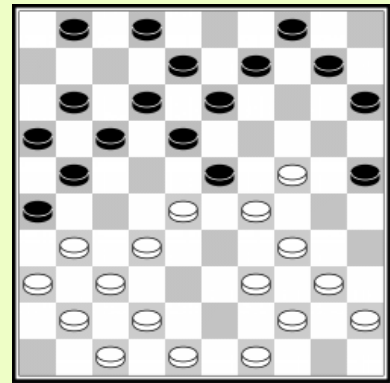

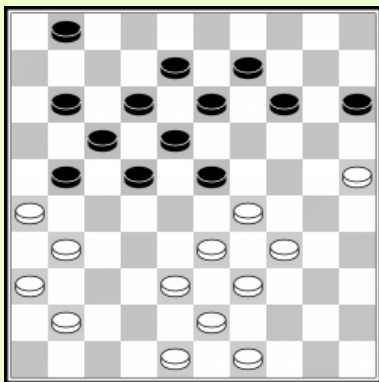
8.55 F Zwart aan zet

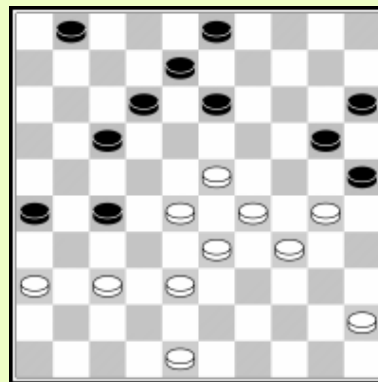
8.56 C Zwart aan zet

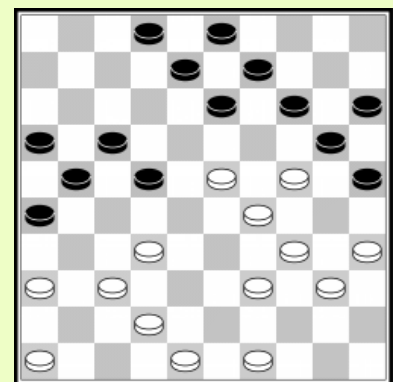
8.57 F

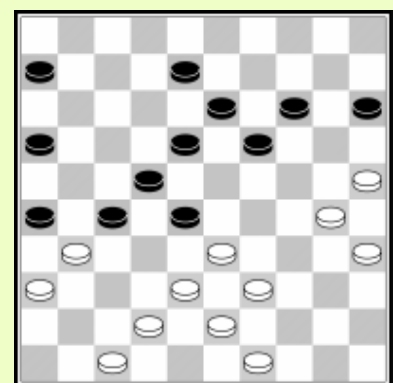
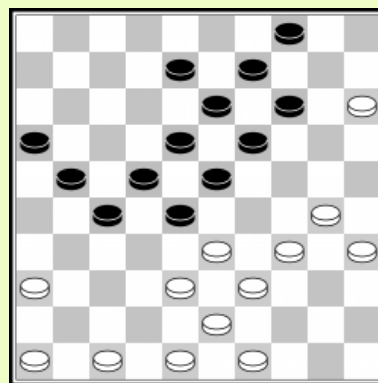
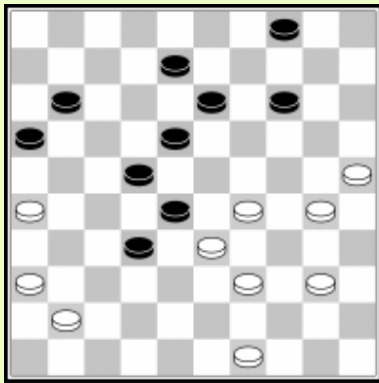
8.58 F

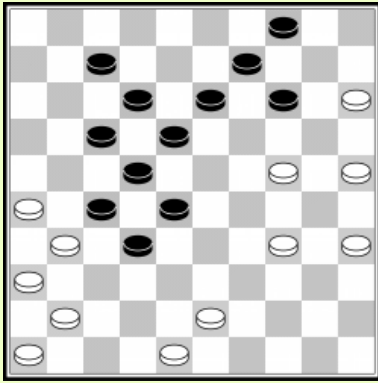
8.59 F Zwart aan zet

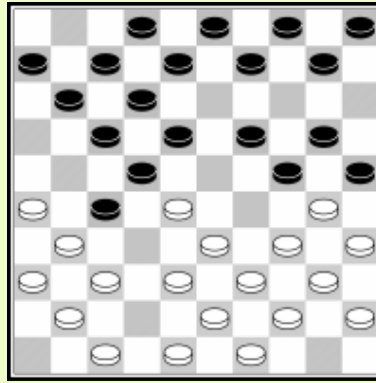
8.60 C Zwart aan zet

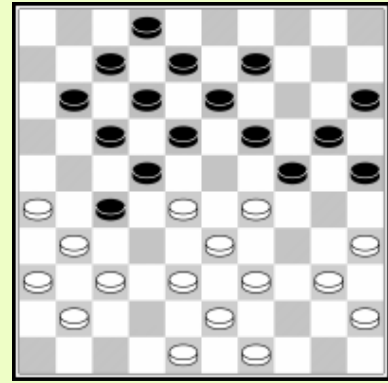
8.61 C

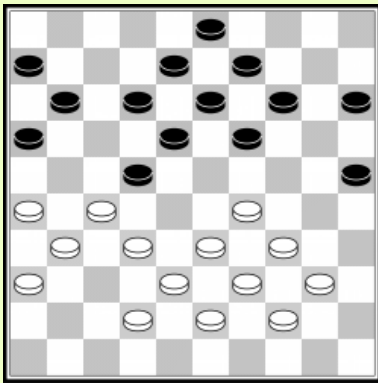
8.62 C

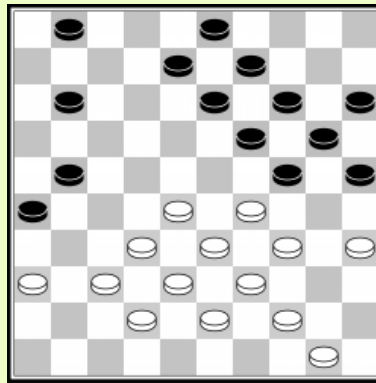
8.63 C

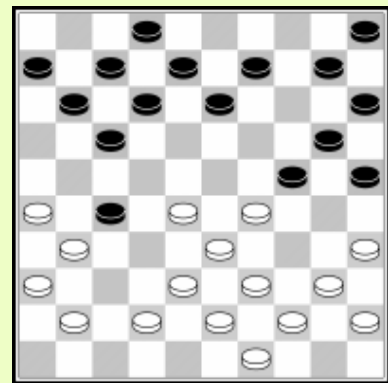
8.64 C

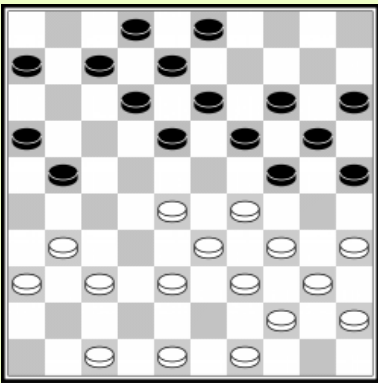
8.65 F

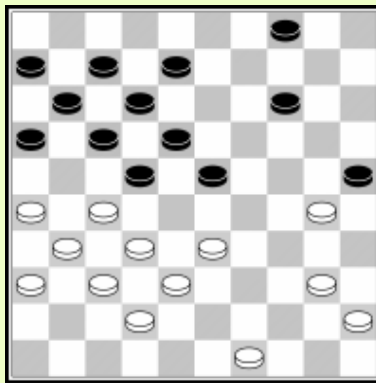
8.66 C

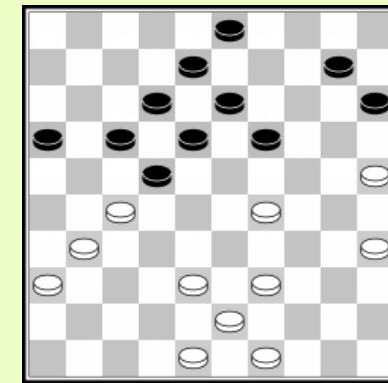
8.67 C Zwart aan zet

8.68 C

8.69 C Zwart aan zet

8.70 C Zwart aan zet

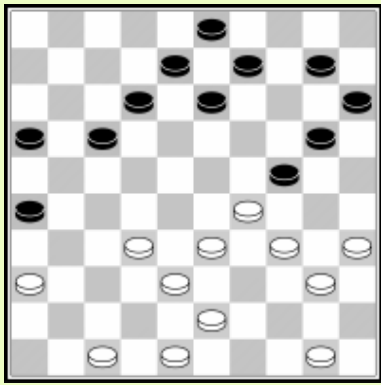

8.71 C

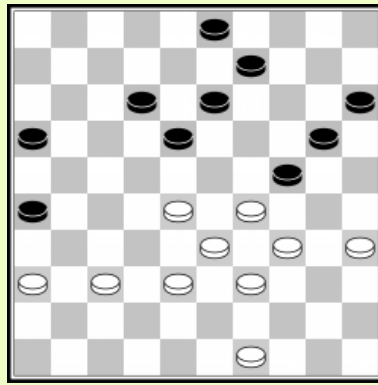

8.72 C

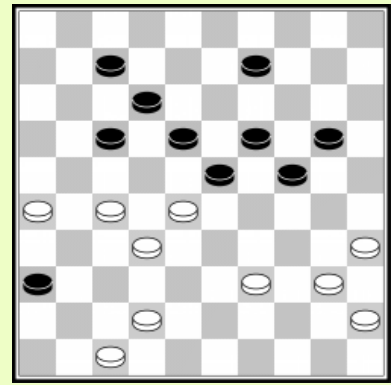

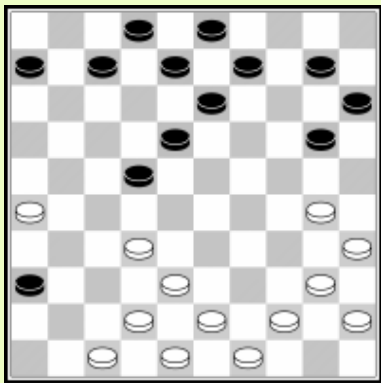
8.73 C

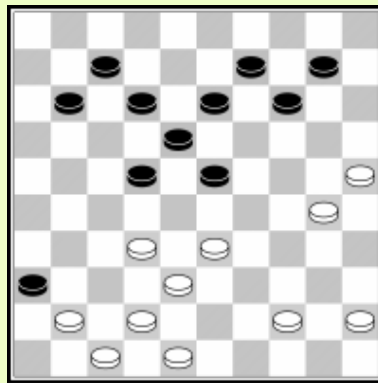
8.74 F

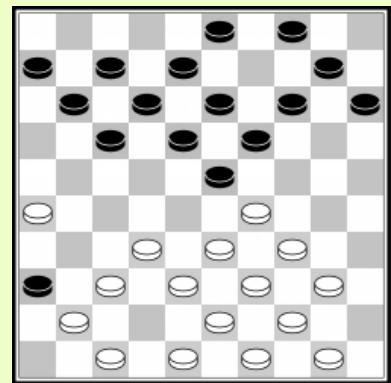
8.75 C

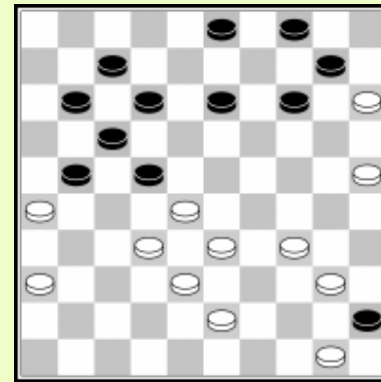
8.76 C

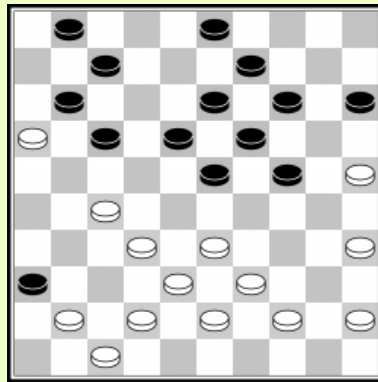
8.77 C

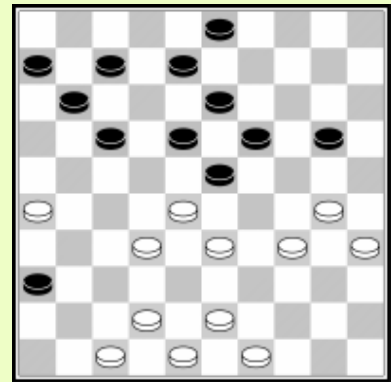
8.78 C

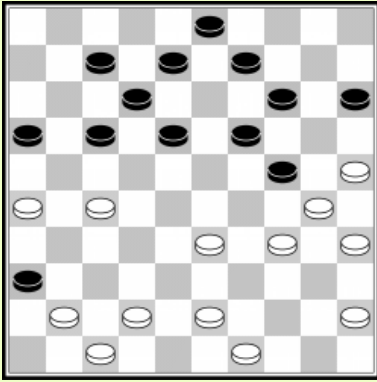
8.79 C

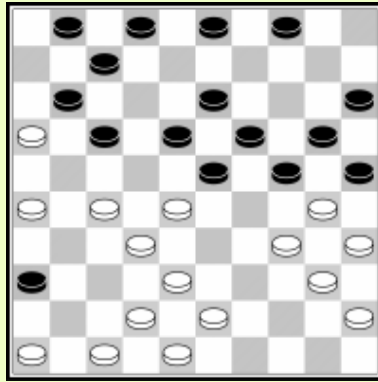
8.80 C Zwart aan zet

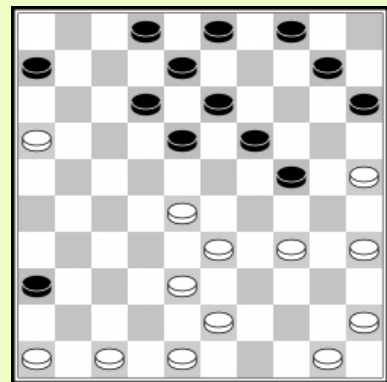
8.81 C

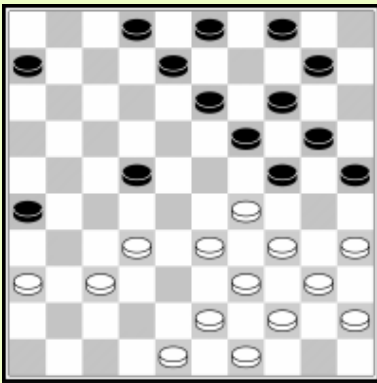
8.82 C

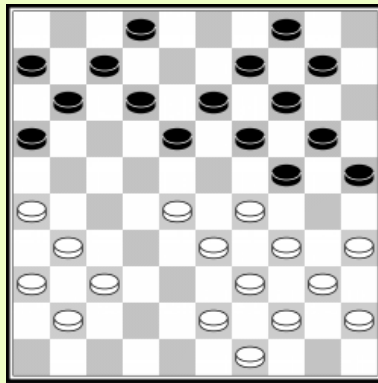
8.83 C

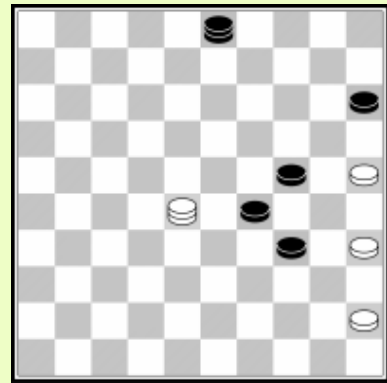
8.84 F

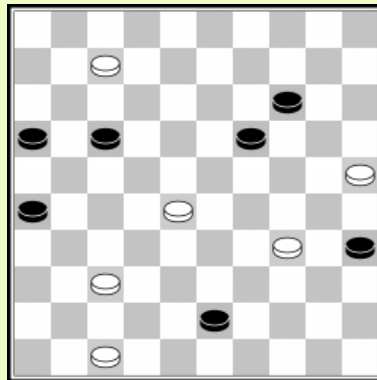
8.85 C Zwart aan zet

8.86 C Zwart aan zet

8.87 C Zwart aan zet

8.88 C

Oplossingen

Les 1: Aanval op schijven

- 1.1 45-40 05-10 30-24 19x30 39-33 30x28 40-35 23x34 26-21 17x37 41x23 18x29 36-31 27x36 46-41 36x47 35-30 47x33 30x19 14x23 25x05 W+
- 1.2 4... 14-20 5.25x23 18x29 6.30x17 38 7.36x27 7-12 8.33x24 12x41 W+
- 1.3 12-17 33x15 14-20 15x24 19x30 28x8 2x13 35x24 13-19 24x22 17x50 W+
- 1.4 18-22 27x20 25x14 34x23 16-21 26x17 11x22 28x17 19x48 W+

- 1.5 42-33-28 22x35 38-33 16x27 34-30 35x24 29x07 W+
- 1.6 34-29 07-12 29x20 36-41 47x36 21-27 32x21 12-17 21x23 25-30 35x24 14x25 23x14 09x47 W+
- 1.7 32-27 22x31 37-32 9-13 26x37 23-28 ad lib. 36-41 ad lib. 41x45 W+
- 1.8 7-1 49-21! 1x9 17-22 1x27 21x29 W+
- 1.9 30-24 23x34 38-32 20x27 37-31 26x37 42x4 W+
- 1.10 30-25 19-23 25x5 22-28 33x22 18x36 05x28 17-21 26x17 11x42 47x38 36x47 W+
- 1.11 29-23 24-29 23x5 20-24 34x23 09-14 05x30 25x32 28x37 21-27 31x22 13-18 ad lib. 08x50 W+

Les 2: Zwaktes

- 2.1 18-23 29x18 (28x19 27-32 38x27 17-22 27x18 08-13 ad lib. 03x45 W+) 17-21 26x17 08-12 17x8 3x43 48x39 27-31 W+
- 2.2 34-30 35x24 33-28 14-19 27-22 W+
- 2.3 23-29 40-34 (26-21 24-30 W+) 29x40 35x44 24-29 33x24 19x30 25x34 22-28 32x23 18x49 W+
- 2.4 33-28 dreigt 27-21 45-40 39-33 34x1/5 W+
- 2.5 27-21 17x26 22-17 11x33 34-29 23x34 43-39 ad lib. 49x7 W+
- 2.6 34-30 25x21 26x17 12x21 23x3 W+
- 2.7 32-28 23x21 43-39 26x37 30-24 20x29 48-42 37x48 39-34 48x30 25x01 W+
- 2.8 24-29 34x14 25-30 35x24 13-19 24x22 17x48 W+
- 2.9 27-32 38x27 14-20 25x23 18x40 27x7 24-30 45x25 08-12 7x18 13x44 W+

Les 3: Damzetten

- 3.1 31-27 11-16 37-31 26x28 33x22 21x32 22-17 12x21 29-24 20x29 34x01
- 3.2 A) De route 12x23x32x43x34x45 had wit alert moeten maken op een slagzet.
B) 24-29 33x24 14-20 24x4 09-14 04x18 12x45 W+
- 3.3 22-28 33x22 12-17 22x11 02-07 11x02 08-12 02x19 14x41 W+
- 3.4 24-29 34x12 13-18 12x23 17-22 27x18 26-31 37x17 08-12 ad lib. 02x22 28x17 19x50 W+
- 3.5 27-22 18x49 37-31 23x32 48-43 49x38 31-27 32x21 26x17 12x21 39-33 38x29 34x01 W+
- 3.6 38-32 27x47 25-20 15x33 48-42 47x38 43x 3 W+
- 3.7 13-19 24x13 36-41 47x27 22x31 13x22 21-27 32x21 26x48 37x26 48x37 W+
- 3.8 24-30 25x34 23-29 34x23 18x29 33x24 14-20 24x4 13-18 4x22 17x50 W+
- 3.9 22-17 11x33 38x18 13x22 39-33 30x50 42-38 50x28 32x01 W+

Les 4: De onmogelijke zet

- 4.1 15-20! 28x17 12x41 36x47 26x37 38-32 37x28 33x15 =
- 4.2 28-23 19x28 32x23 en omdat 20-24? 29x20 18x40 45x34 15x24 34-30 25x34 39x10 verliest voor zwart, krijgt wit een sterke aanvallende stand met 35-03, terwijl zwart weinig speelruimte heeft.
- 4.3 13-18! W+
- 4.4 28-22! 23-28 22x13 28x37 26-21 (of 27-22 & 26-21) 19x08 27-22 16x18 38-32 37x28 33x02 W+
- 4.5 39-34 25-30* 34x25 W+
- 4.6 28-22! 23-29 (23-28 32x23 19x26 30x17 W+) 21-17 12x21 27x16 18x27 32x21 met een doorbraak.
- 4.7 17-22 25-20! 22x31 26x37 23-29 33-28 18-23 37-32 W+
- 4.8 44-40 07-12 (17-22 39-33 22x31 36x27 11-17 42-37 17-22 37-31 W+) 39-33 24-29 (24-30 34x25 23-29 33x22 17x48 40-34 W+; 17-22 32-28 23x21 26x08 W+) 33x22 17x48 36-31 48x25 40-34 25x21 26x06 16-21 06-01 21-26 01x29 26x37 29-47 W+.
- 4.9 38-32 31-36 32-27 22x31 42-38 31x33 39x17 W+
- 4.10 31-26! 12-17 (03-08 26x17 11x44 27-22 18x27 32x21 16x27 43-39 44x33 38x07 W+) 39-33 met winnende rechtervleugel aan val voor wit.
- 4.11 32-28! 23x32 38x27 en zwart kan de W+1 dreiging niet weerleggen, met 17-22 (29-23) of 17-21 26x17 12x32 29-24 W+.

4.12 25-20 22x31 26x37 23-29 33-28 18-23 37-32 W+

Les 5: Offers

5.1 26-21 17x26 39-33 11-17 33x24 19x39 28x8 12x3 38-33 39x28 32x01 W+

5.2 39-34 24-29 (21-26 38-33 17-21 28-22 W+) 36-31! 29x40 35x44 25x34 31-26
(23-29 28-22) W+

5.3 27-22 18x27 39-34 12-18 34-29 08-13 29x09 13x4 38-32 27x29 30-24 ad lib. 25x01 W+

5.4 38-32 29-33 39x28 11-16 43-39! 37-31 23x32 39-33 47x29 34x03 W+

5.5 42-38 12-17 28-22! 17x28 38-33 (26-31 37x17 28x37 39-34) W+

5.6 43.37-31 26x28 44.33x4 24x33 45.39x28 08-13 46.04x16 02-07 47.16x24 20x38 W+

5.7 28-23 19x28 33x11 06x17 29-23 en op de volgende zet 23-19 14x23 en schijf 30 breekt
door.

5.8 34-29 10-15 29x20 15x24 39-34 04-10 34-29 10-15 29x20 15x24 33-29 24x33 38x29 19-23
32-28 23x41 36x47 enz. W+

5.9 37-31 26x28 36-31 en zwart heeft geen goed antwoord op de dreiging 31-27.

5.10 32-27 22x31 34-30 13-19 40-34 29x40 35x44 24x35 44-40 35x44 43-39 44x33
42-37 31x42 47x07 19-23 07-01 23-28 01-29 28-32 29-42 14-19 42-15 19-23 15-20
23-28 20-42 W+

Les 6: Forcing

6.1 36-31 09-14 35-30 14-20 30-25 20-24 31-27 23-29 25-20! 29x38 32x43 21x23 20x18 19-23
18x29 16-21 43-38 21-27 29-23 17-21 26x17 27-31 17-12 31-36 12-07 36-41 07-02! W+

6.2 30-24 23-28 47-41 36x47 25-20 47x33 20-15 33x20 15x33 15x21 26x17 W+

6.3 28-22 18-23 22-18 23x12 39-34 19-23 33-28 (of 34-30 W+) W+

6.4 40-34 30-35 48-42 07-12 (14-20 27-22x22 +) 33-29 24x22 34-29 23x34 39x30 35x24 32-28
22x33 38x9 13x04 27-21 16x27 31x02 W+

6.5 37-31 14-20 25x14 09x20 30-25 23-28 25x34 28x46 W+

6.6 31-27 11-16 (21-26 33-29 W+) 32-28 ad lib. 33-29 ad lib. 29-24 19x30 34x25 43x34 25-20
15x24 42-38 32x43 48x06 W+

6.7 33-29 13-18 (35-40 29x09 40x49 38-33 03x14 32-28 49x21 28-23 19x28 33x22 17x28 26x19
W+

6.8 36-31! 12-18 34-29 23x34 27-21 26x39 38-33 39x28 32x01 W+

6.9 34-30 35-40 (13-19 27-21 17x26 32-28 23x41 36x47 26x37 38-32 37x28 33x15 W+;
23-29 30x19 13x24 33-28 W+1) 30x28 40x49 45-40 49x35 28-23 18x29 33x24 35x19
27-22 17x28 32x5 W+.

6.10 35-30 21-26 22-17 12x21 42-37 18-23 30-24 19x30 28x08 30-34 08-02 35-40 37-31 26x28
02-35 21x32 35x27 28-33 27-43 W+

6.11 37-31 8-13 33-28 14-19 (17-22 26x17 22x33 17-12 18x07 24-20 15x24 32-28 33x22
27x29 W+;

14-20 42-37 20x29 28-23 enz. W+) 42-37 19x30 28-23 18x29 27-22 17x28 32x34 30x48
26x17 11x22 31-26 48x31 36x09 W+

6.12 28-22 17x28 33x22 12-17 (11-17x17 27-22 17x28 26x17 12x21 34-29 enz. W+) 47-41 17x28
26x17 11x22 34-29 enz. W+

Les 7: Dammen op het bord

7.1 34-29 47x20 35-30 25x43 49x25 W+

7.2 A) 25-20 14x25 35-30 25x34 32-28 23x32 24-20 15x24 02x47 W+

B) 32-28 23x32 25-20 14x25 35-30 ad lib. 02-08 ad lib. 08x09 W+

7.3 39-34 30x39 01-06 04-10 06x50 29-33 50x29 23x45 W+

7.4 13-27 35x31 36x38 W+

7.5 45-12 03x26 19-37 26x20 25x03 W+

7.6 20-24 02x30 14-20 25x14 17-22 26x28 44-50 26x17 50x09 W+

7.7 09-04 43x21 28-23 19x28 47-41 36x47 04-15 47x20 15x17 21x12 03x17 W+

7.8 22-18 12x23 32-28 23x32 36-13 35x08 02x37 48x31 26x37 W+

7.9 02-08 16x07 (01x40 08-12 3.16x18 25-30 4.35x24 32-37 5.31x42 48x49 W+) 25-30 35x24
08-12 07x18 32-37 31x42 48x35 01x40 35x49 W+

- 7.10 26-31 37x26 14-19 24x11 16x07 26x08 45-50 25x14 50x48 W+
 7.11 33-28 31x42 24-20 15x22 06-01 18x29 01x47 W+
 7.12 24-30 12x03 (25x34 44-50 12x03 50x25 03x20 25x38 W+) 44-50 03x20 50x48
 25x34 48x38 W+)
 7.13 18-22 28x17 24-30 35x11 10-14! 17x08 06x50 08-02 14-19 02x15 23-29 15x33 50x28 W+

Les 8: Extra Oefeningen

- 8.1 A. Kooistra - V. Kudriavcev 34-29 23x34 40x20 15x24 35-30 24x35 27-21 16x29 28-22
 08x27 37-32 27x38 42x04 W+
 8.2 H. Jansen - O. Mol 40-34 29x40 35x44 24x35 25-20 14x25 33-29 23x34 27-22 17x28 26-21
 16x27 38-32 27x38 43x03 W+
 8.3 J. Cremers - W. Ankersmit 18-22 27x29 21-27 32x12 20-25 29x20 15x41 W+
 8.4 E. Heslinga - O. Dijkstra 24-29 33x24 14-20 25x14 19x10 28x08 15-20 24x04 01-06 04x22
 17x46 08x17 11x31 26x37 46x44 (Grand Prix Shot)
 8.5 H. Jansen - H. Van der Zee 27-22 18x27 33-29 24x31 30-24 W+
 8.6 F. Tiemensma-L. Springer 26-21 17x26 37-31 26x37 27-21 16x27 35-30 24x44 33x42
 44x33 38x16 W+
 8.7 I. Koeperman - M. Deslauriers 26-31 37x26 14-20 25x14 19x10 28x30 18-22 27x09 10-14
 09x20 15x42 W+
 8.8 B. Terwel-E. Autar 27-22 18x27 38-33 27x29 48-43 23x32 34x17 17x08 26x17 11x22 35-30
 24x33 42-38 33x42 47x09 W+
 8.9 J. Daems - A. Schotanus 21-27 31x22 24-29 33x24 26-31 37x26 16-21 26x17 08-12 17x08
 13x02 24x13 08x47 W+
 8.10 A. Schotanus - M. Knipper 28-23 19x48 39-34 48x30 25x01 W+
 8.11 V. Wigman - A. Gantwarg 24-29 33x15 12-18 W+
 8.12 B. Zwart - H. Hoekman 37-31 26x37 47-41 37x46 39-34 46x23 27-22 18x27 29x20 15x24
 38-32 27x29 34x5 W+
 8.13 J. van Dijk - C. Groen 33-28 24-29 (13-19 28-22 17x28 27-21 16x38 42x15 W+) 28x19
 29x40 32-28 13x24 28-22 17x28 27-21 16x27 37-32 ad lib. 42x15 W+
 8.14 B. Land - S. Kramer 19-24 28x19 13-18 22x13 24-29 34x23 30-34 39x30 35x24 19x30
 08x48 W+
 8.15 Sijbrands - T. Goedemoed 23-29 42-37 29-34 30x39 24-30 35x24 19x30 25x34 13-18
 22x13 14-19 13x24 20x49 W+
 8.16 T. Kooistra - A. Schotanus 27-22 18x27 38-33 27x29 25-20 23x41 20x07 01x12 34x14 W+
 8.17 Valeev - A. Shaibakov 21-27 31x22 24-29 33x24 19x30 28x10 15x04 35x24 13-19 24x11
 06x46 W+
 8.18 W. Warlamov - A. Getmanski 28-23 19x39 23x10 04x15 27-21 17x26 36-31 26x37 38-32
 37x28 40-34 ad lib. 35x04 W+
 8.19 A. Scholma - Z. Golubeva 23-29 34x23 24-30 25x34 13-18 W+
 8.20 R. Heusdens - H. Jansen 27-21 26x17 (23x34 45x34 26x17 28-22 17x28 34-29 W+) 32-27
 (23x41 34x01 41-46 47-41) W+
 8.21 G. Valneris - G. Zalitis 43-39 03-09 28-22 17x28 33x13 09x18 37-31 26x28 38-33 21x32
 33x13 19x08 30x37 W+
 8.22 P. van der Laan - P. Mostert 28-23 18x29 37-31 26x28 33x22 17x28 39-33 28x39 43x05 W+
 8.23 M. Kolsloot - J. Lewkowicz (gemist) 20-24 ad lib. 17-22 ad lib. 18-22 27x18 16-21 26x17
 11x44 W+
 8.24 H. Jansen - Watoetin 31-27 28x37 47-42 37x48 30-24 48x19 27-21 23x34 21x05 W+
 8.25 Goedemoed - K.H. Leijenaar 32-27 23-28 27x18 28x30 25x34 13x22 37-32 26x28 38-33
 28x30 35x04 W+
 8.26 F. Andriessen - Watoetin 33-29 en zwart offer teen schijf (23-28), daar op 12-18 volgt
 26-21 17x37 27-22 18x27 29x18 13x22 48-42 37x30 35x04 W+
 8.27 M. De Jonge - W. Vlooswijk (gemist) 33-29 24x44 37-31 26x28 38-33 28x30 35x04
 21x32 43-39 44x33 42-38 ad lib. 48x10 W+
 8.28 R. Groot - H. Van Hierden (gemist) 29-24 20x29 37-31 26x37 46-41 37x46 30-24 46x30
 25x01 W+

- 8.29 T. Tanchikuzjina - E. Wanders (gemist) 27-22 18x27 28-22 17x30 40-34 24x31 34x03 27x38 03x08 W+
- 8.30 W. Leijenaar - S. Nagel (gemist) 22-28 33x22 23-28 32x05 13-19 22x2 12-17 05x11 06x46 02x30 25x21 W+
- 8.31 22-28 33x22 19-23 30x17 23-29 34x23 16-21 17x26 25-30 35x24 20x49 W+
- 8.32 A. Schotanus - S. Reekers 24-30 35x24 22-27 32x21 07-11 16x07 12x01 21x14 10x50 W+
- 8.33 H. Clasquin - R. Boomstra 19-24 30x28 25-30 35x24 (partij: 35x24 17-22 W+1) 17-22 28x17 12x43 49x38 18-23 29x18 20x49 W+
- 8.34 B. Derkx - I. Kanafeev 25-30 34x25 19-23 28x19 14x34 25x5 34-39 43x34 04-10 05x21 16x49 W+
- 8.35 B. Land - F. Tiemensma 21-27 32x21 17-22 28x17 13-19 24x22 08-13 17x19 14x41 47x36 26x50 W+
- 8.36 C. Koene - J.T. Dekker (gemist) 26-21 17x26 36-31 26x28 29-23 18x38 43x05 W+
- 8.37 A. Bakker - A. Baljakin 17-22 28x17 12x21 23x03 13-18 26x17 27-31 36x27 18-23 29x18 20x49 3x20 49x43 48x39 15x24 W+
- 8.38 A. Baljakin - A.Ratz 25-20 14x34 42-38 28x39 38-33 39x28 37-31 26x37 41x3 W+
- 8.39 J. v.d. Akker - K. Thijssen 25-30 34x14 03-09 14x03 18-22 27x09 09-13 09x18 12x45 03x21 16x40 W+
- 8.40 A. Shaibakov - M. van IJzendoorn 17-21 26x17 11x33 37x26 12-17 23x21 14-19 39x28 19x37 W+
- 8.41 S. Beugelink - D. van Schaik 17-22 28x17 26-31 37x26 07-11 17x06 14-19 26x17 19x50 W+
- 8.42 R. Clerc - J. van der Wal 25-20 15x35 34-30 35x24 29x09 13x4 26-21 27x16 31-27 22x31 33x02 W+
- 8.43 W. v.d. Wijk - O. Kamysleeva (gemist) 17-21 26x28 23x41 25x23 41-47 31x22 24-29 33x24 47x27 W+
- 8.44 F. Laporta - D. de Jong 25-30 34x14 10x30 28x17 30-34 39x30 21-27 31x22 12x21 23x12 08x50 W+
- 8.45 Z. Golubeva - N. Jankovskaja 30-24 23x34 36-31 27x36 37-31 36x27 43-39 34x32 24-20 15x24 33-29 24x33 42-38 ad lib. 48x10 W+
- 8.46 Z. Golubeva - K. Rimsha 30-24 29x20 37-31 36x38 43x32 28x37 48-42 37x48 39-34 48x30 35x04 W+
- 8.47 P. Meurs - P. Wijninga 23-19 14x45 24-20 15x24 44-40 45x34 39x06 W+
- 8.48 W. Chogoliev - I. Kostionov 26-21 17x26 28x17 12x21 36-31 26x46 29-23 46x30 35x24 20x29 34x01 W+
- 8.49 G. Valneris - A. Ivanov 30-24 19x30 28x19 13x24 33-28 24x31 35x24 20x29 34x01 W+
- 8.50 D. Spieker - B. Terwel 14-19 18x09 08-13 09x18 26-31 37x26 19-23 28x19 17x37 26x06 07-11 06x17 20-24 ad lib. 25x45 W+
- 8.51 A. Schwarzman - A. Chizhov 39-33 28x39 43x34 (dreigt 38-32 48-42 29-24 25x05) 10-14 31-26 22-28 26x17 W+1
- 8.52 G. Valneris - H. Wiersma 29-24 20x29 30-24 29x20 26-21 17x26 37-31 26x48 39-33 48x30 35x02 W+
- 8.53 T Sijbrands - J.M. Ndjofang 32-27 12-18 39-33 28x39 37-32 26x28 49-44 22x31 44x04 W+
- 8.54 E. Wanders - A.Baljakin 27-32 38x27 17-21 28x17 21x32 37x28 12x21 26x07 11x22 28x17 08-12 17x08 24-29 34x12 13-18 12x23 19x46 08-03 14-19 W+
- 8.55 W. van der Wijk - N. Samb 18-23 37-32 23-29 32x21 29-34 39x30 12-18 21x23 04-10 28x17 19x50 W+
- 8.56 I. Rybakov - R. Clerc 15-20 28x19 09-14 24x15 13x33 39x28 14-20 15x24 21-27 31x13 08x50 W+
- 8.57 J. Lemmen - B. Messemaker (gemist) 29-23 19-24 (13-18 25-20 48-43 41-37 43x03 03x33 W+2) 36-31 27x47 25-20 47x18 20x29 18x43 49x07 W+
- 8.58 W. Sipma - T. Van den Broek 29-24 (dreigt 24-20 34-29 39x10; op 23-29 34x23 18x20 volgt 31-27 W+; 14-19 38-32 & 31-27 W+) 23-28 25-20 14x25 24-19 13x24 31-27 W+
- 8.59 W. Kaplan - Mamina N'Diaye 13-18 (dreigt 17-22 & 27-32) 37-32 17-21 30-24 (partij: 23-19 20-24 W+1) 12-17 23x12 01-07 12x01 17-22 28x17 21x12 01x21 26x19 W+

- 8.60 13-18 23x12 26-31 36x18 21-26 12x21 16x47 W+
- 8.61 M. Koopmanschap - S. Wijker (gemist) 26-21 16x27 36-31 27x47 29-23 47x44 23x03 44x33 03x19 W+
- 8.62 V. Wirny - T. Miksa 34-29 23x25 38-32 27x29 39-33 ad lib. 43x03 W+
- 8.63 A. Presman - O. Verdel 30-24 26x48 24-20 15x24 38-32 27x29 39-34 48x30 25x03 W+
- 8.64 A. Scholma - P. Oudshoorn 26-21 17x37 25-20 14x25 34-30 25x34 15-10 04x15 24-20 15x24 43-38 32x43 48x17 22x11 41x01 W+
- 8.65 B. Stegeman - E. Dusamos 37-32 11-16 32x21 16x27 26-21 17x46 28x17 12x21 38-32 27x29 34x1 25x34 40x29 24x33 39x28 46x23 01x15 W+
- 8.66 J. Kos - J. Krajenbrink (gemist) 28-23 19x28 37-32 28x46 38-32 46x30 39x19 13x24 33-28 22x33 31x04 W+
- 8.67 A. van Leeuwen - L. de Rooij 25-30 34x25 14-20 25x23 22-28 33x22 16-21 27x07 12x01 23x12 08x48 W+
- 8.68 Kamysleeva - Wanders 37-31 26x48 32-27 21x23 29x18 13x22 33-29 24x42 43-38 42x33 39x06 48x30 35x02 W+
- 8.69 G. Valneris - N. Samb (gemist) 24-30 35x24 13-19 24x04 25-30 31x22 30-34 39x30 20-24 29x20 (30x19 08-13 etc.) 15x35 04x15 05-10 15x04 08-13 04x18 12x32 38x27 17x46 W+
- 8.70 A. Baljakin - Truus 18-23 29x09 21-27 31x22 25-30 34x25 08-13 09x18 12x34 40x29 24-30 35x13 02-08 13x11 06x50 W+
- 8.71 N. Hoekman - N. Sadowska 40-35 25x34 45-40 34x45 33-29 23x34 32-28 22x33 38x40 45x34 27-21 16x27 31x02 W+
- 8.72 J. Lemmen - P. Sterrenburg 27-21 17x37 38-32 37x28 29-23 18x29 39-33 ad lib. 43x05 W+
- 8.73 Baba Sy - A. de Descallar 36-31 26x30 40-34 24x42 34x05 W+
- 8.74 T. Goedemoed - H. Veenstra 34-30 03-08 30x19 13x24 29-23 18x29 28-23 29x18 37-31 26x37 38-32 37x28 33x04 W+
- 8.75 M. Seck - P. Meurs 27-22 18x38 42x33 23x32 47-41 36x47 39-34 47x29 34x03 W+
- 8.76 B. De Vos - N. Lughthart 47-41 36x47 42-37 47x50 32-28 22x33 30-24 20x29 49-44 50x39 43x01 W+
- 8.77 A. Gantwarg - A. Tsjizjow 32-27 22x31 25-20 14x34 44-39 34x32 42-37 31x42 48x06 W+
- 8.78 J. Hendriksen - M. Palmer (gemist) 47-42 36x47 26-21 17x26 37-31 36x28 33x22 18x27 29x20 15x24 38-33 47x29 34x05
- 8.79 F. Tholel - F. Fennema 32-27 (34-29? 45x23 28x08 21-27 32x21 22-27 21x32 04-09 15x13 12-18 13x22 17x48 08-02 11-16 W+) 21x23 33-28 22x42 43-38 42x33 26-21 17x26 34-30 45x34 30x06 W+
- 8.80 J. Groeneveld - K.H. Leijenaar 24-29 33x24 19x30 35x24 (25x34 07-12 16x07 23-28 32x23 18x49 07x18 13x31 W+) 13-19 24x04 15-20 04x22 17x48 W+
- 8.81 F. Stuger - R. Heusdens (gemist) 30-24 20x27 47-41 36x38 43x01 23x32 01x46 W+
- 8.82 J. Stokkel - J. Van der Borst 25-20 14x25 33-29 24x33 42-38 33x42 47x38 36x47 27-22 47x40 22x4 25x34 35x44 W+
- 8.83 F. Tiemensma - A. Kooistra 34-29 24x31 26x37 25x34 40x29 23x34 37-31 36x27 32x25 W+
- 8.84 A. Presman - A. Schwarzman 25-20 24-30 34x25 15x24 47-41 38-32 47x29 28-22 18x49 50-44 49x40 45x05 W+
- 8.85 J. De Boer - N. Waterink 22-28 32x23 19x28 33x22 24x33 39x28 25-30 35x15 14-20 15x24 13-18 22x13 08x50 W+
- 8.86 Y. Tsjertok - W. Chogoliev 18-23 29x18 12x32 37x28 24-29 33x15 16-21 26x17 11x33 39x28 14-20 15x24 19x48 W+
- 8.87 C. Van Dusseldorp - M. Koopmanschap 34-40 45x23 24-29 23x34 15-20 25x14 03x22 W+
- 8.88 H. Meijer - G. Jansen 34-30 35x24 37-31 26x37 47-41 37x46 07-01 46x23 01x49 W+

De opening

De opening van een partij bij dammen is niet zo belangrijk als in schaken. Bij schaken dient men veel theoretische lijnen te kennen om op topniveau te kunnen spelen. Bij dammen heeft men meer vrijheid om te kiezen wat men wenst te spelen.

Toch is het nodig om enige kennis te hebben van populaire openingen. Het bespaart veel tijd indien men weet hoe een opening verder gaat.

De bedoeling van het spel in de opening is :

- Het verkrijgen van een interessante partij
- Het bekomen van een speltype dat men goed kent
- Een speelwijze te krijgen waarvan men enige kennis heeft

We zijn natuurlijk niet geïnteresseerd in het ruilen van schijven. Daarom bespreken we hier enkel de scherpe openingslijnen.

In deze sectie geven we een overzicht van Populaire openingen, maar er is veel meer te leren over openingen. Indien men weer wenst te weten kan men zelf partijen bestuderen of een kijkje nemen op het internet waar veel theorie over openingen te vinden is, bv op de website van Frits Luteijn : luteyn.net/links.

De opening van de partij

Introductie

Hoe men de opening speelt is afhankelijk van welk type partij men wenst te spelen. Sommigen houden van een klassieke partij en hun openingspel zal erop gericht zijn een goede klassieke stand te verkrijgen. Anderen houden meer van modern spel en hun opening zal de bedoeling hebben om attractief modern spel op het bord te krijgen. En natuurlijk zullen spelers die houden van opsluitingen proberen om dergelijke posities te verkrijgen. Een voorbeeld maakt dit meer begrijpelijk.

Veronderstellen we dat wit opent met **1. 34 - 29**

Indien zwart een klassieke partij wenst kan hij kiezen

1.... 20-24 2.29x20 15x24 3.32-28 10-15.

Hij kan het klassiek maken ook uitstellen en iets proberen als

1... 19-23 2. 40-34 14-19 3. 45-40 10-14 4. 32-28 23x32 5. 37x28 05-10

6. 42-37 17-22 7. 28x17 12x21 8. 37-32 20-24 9. 29x20 15x24.

Zwart slaat naar 24 en het spel wordt klassiek. Later kan het spel gesloten klassiek worden.

Indien zwart een modern partij wenst, kan hij kize voor

1... 17-22 2. 40-34 11-17.

Indien zwart een hekstelling wil kan hij als volgt proberen

1... 20-25 2. 40-34 14-20 3. 45-40 10-14

Onmiddellijk 19-24 is hier mogelijk, maar wordt zelden gespeeld.

4. 32-28 17-21 5. 31-26 19-24 6. 26x17 11x22 7. 28x17 12x21

En vanuit deze positie warden veel interessante partijen gespeeld, zoals Georgiev –
Sijbrands (1999), die we bespraken in deel 2 van deze cursus.

Er zijn veel manieren om een opening te spelen. Isidore Weiss zei ooit dat iedere opening goed is, als ze correct wordt voortgezet.

Index van openingen

1.32-28 opening

1) 1... 19-23 Symmetrische variant

- 1.1) De hoofdlijn
- 1.2) Roozenburg variant
- 1.3) Drost offer
- 1.4) Wiermsa tegenoffer
- 1.5) Springer tegen aanval
- 1.6) Systeem met 7.40-35
- 1.7) Groninger variant
- 1.8) Chizhov-ruil

2) 1... 18-23 Chefneux opening

- 2.1) De Vos (2.33-29 23x32 3.37x28 20-25)
- 2.2) Moderne variant (3... 17-22x22)
- 2.3) De Hoogland (2.38-32)

3) 1... 17-22 2.28x17 11x22 Chogoliev opening

- 3.1) Korchov opening
- 3.2) De Chizhov aanval

4) 1... 17-22 2.28x17 12x21 Schwarzman maneuver opening

- 4.1) De rechtervleugel variant (3.35-30)
- 4.2) De wesp (3.31-26 7-12 4.26x17 12x21)
- 4.3) Prosman-aanval (4... 11x22)
- 4.4) Hoofdlijn (3.37-32)
- 4.5) Omsingeling variant (3.34-30)

5) 1... 18-22 De arend

- 5.1) Wederzijdse voorpost variant (5.34-30 20-25)
- 5.2) De zwarte stormloop (5.34-30 20-25)
- 5.3) Roozenburg variant (5.31-26 19-23)
- 5.4) Hekstelling variant (5.31-26 20-25)

6) De zwarte panter 1... 16-21

- 6.1) Rechtervleugel opsluiting variant (2.31-26 11-16)
- 6.2) Russische variant (3.38-32)
- 6.3) Nederlandse variant (3.37-32)
- 6.4) Andreiko variant (2... 18-22)

7) De egel (1... 17-21)

- 7.1) Schwarzman variant (5.38-32)

8) De Russische beer (1... 20-25)

9) De koe (1... 20-24)

- 1) De koe (2.34-30 14-20)
- 2) Half klassieke variant (2... 18-23)

1.33-29 The diamant

- 1) Roozenburg opening (1... 19-23 2.35-30 20-25)
- 2) Keller opening (1... 17-22)
- 3) De egel (1... 17-21)
- 4) Krajenbrink aanval (1... 16-21)
- 5) Klassiek antwoord (1... 20-24)
- 6) De buffel (1... 18-22 2.31-26 20-24)

1.33-28 Sijbrands opening

- 1) Oud Nederlands Dutch (1... 18-23)
- 2) Modern spel (1... 18-22)
- 3) De zeemeeuw (1... 17-21)

1.34-29 Hekstelling opening

- 1) Chizhov opening (1... 19-23 ... 5.29-24)
- 2) Hekstelling variant 1 (5.31-26)
- 3) Hekstelling variant 2 (1... 20-25)
- 4) De pauw (1... 17-22)

1.34-30 Franse opening

1. De luipaard (1... 20-25 2.30-24)
2. Ottink variant (1... 17-22)

1.31-27 Poolse opening

- 1) Half-klassieke opening (1... 19-23 2.33-28 17-21)
- 2) Linkervleugel opening (1 ... 17-21 2.27-31)
- 3) De grote sprong (1... 17-22 2.36-31 22-28)

1.31-26 De hoek opening

1. De hoek opening (1... 19-23)
2. Geweigerd hoek opening (1... 17-21 2.26x17 11x22)

1.35-30 Het wilde paard

- 1) Het wilde paard (1.35-30 20-25)

Een overzicht van populaire openingen

De meest gespeelde openingszet is

1. 32-28 hetgeen wit de gelegenheid geeft zijn linkervleugel onmiddellijk te ontwikkelen.

De 1.32-28 opening

Symmetrische variant

Voor dezelfde reden is het meest gespeelde antwoord van zwart :

01... 19-23 02. 28x19 14x23

Wit's meest eenvoudige, maar strategisch goede antwoord is

03. 33-28 23x32 4.37x28

En beide spelers kunnen hun stand gemakkelijk ontwikkelen, bijvoorbeeld

4... 10-14 5.39-33 5-10

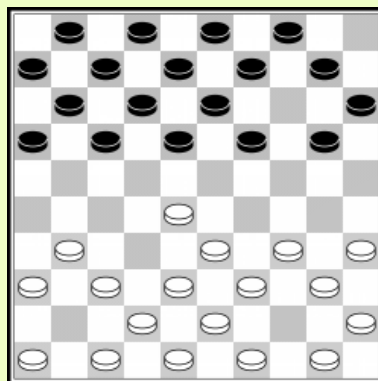
6.44-39 14-19 7.41-37

Zwart moet nu beslissen welke speelwijze hij wil volgen. Wil hij een meer klassieke spelgang dan had hij reeds op zet 6 20-24 kunnen spelen. Wanneer hij een meer rustige laveerpartij wil spelen kan hij kiezen voor

7. . . 10-14 8.46-41 17-22 9.28x17 12x21

Indien hij een moderne speelwijze met een mogelijke Roozenburg-aanval wil, kan hij hier of op de volgende zet kiezen voor 7... 16-21 bijvoorbeeld

7... 16-21 8.31-26 18-22 9.37-32 11-16 10.46x41 9-14 11.41-37 3-9

Wit gaat vaak naar veld 23 in dergelijke situaties door 12. 28-23 19x28 13. 32x23

Op 12. .39-29 speelt zwart.20-24x24 en later 21-27x27 en hij krijgt een Roozenburg aanval.

De hoofdlijn

Gewoonlijk 1.32-28 19-23 2.28x19 14x23 beantwoord met

3.37-32 10-14

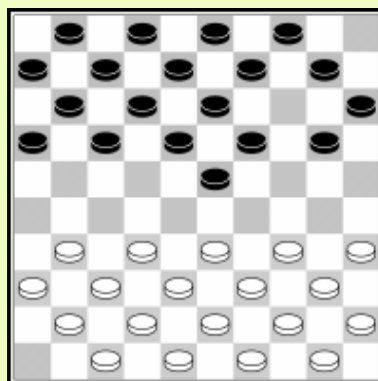
Er zijn meerdere manieren voor wit om verder te gaan, afhankelijk van zijn voorkeur. Indien wit een scherpe, moderne partij wil kan hij vervolgen met 4. 35-30 of 4. 41-37 05-10 5. 35-30 hopend op een Roozenburg aanval na 20-25 33-29.

Gewoonlijk speelt wit

4. 41-37 05-10 5. 46x41 14-19

Slechts dan bepaalt hij hoe het verder gaat. Hij kan vervolgen met het populaire

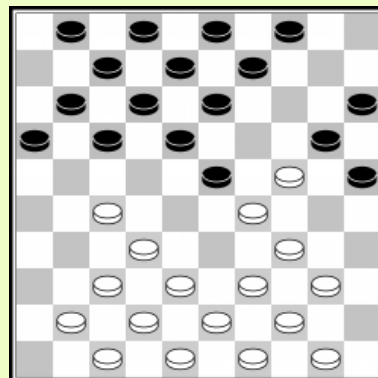
5.35-30 of 5.34-29 23x34 6. 39x30

Roozenburg-variant

De meest populaire zet 6. 35-30 en na 20-25 worden zowel 7. 33-29 als 7. 40-35 gespeeld. Indien wit een Roozenburg aanval wenst moet hij kiezen voor 7. 33-29, bijvoorbeeld

07. 33-29 10-14 8. 40-35 17-22 09. 31-27 22x31
10. 36x27 11-17 11. 45-40 06-11 12. 30-24 19x30
13. 35x24 14-20

Deze Roozenburg positie is in veel partijen voorgekomen. Wit moet geen schrik hebben voor 25-30 daar na 34x14 23x45 14-10 wit wint.

Het wordt anders wanneer wit 9. 45-40 speelt (ipv. 9. 31-27)
09. ... 14-20 10.30-24? 19x30 11.35x24 en nu 25-30! 12.34x14 23x42 13.14-10 09-14! 14.10x19 22-28 5.32x23 18x20 en zwart telt een schijfje meer.

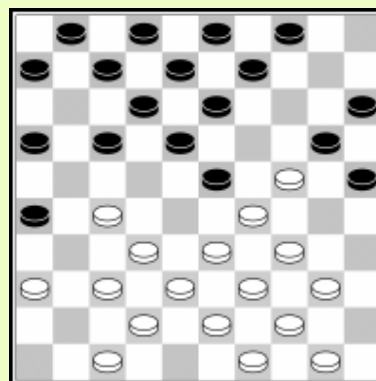
Vanuit het laatste diagram speelt wit gewoonlijk
14.38-33 17-21 15. 42-38 21-26 15.41-36

Verhindert de damzet 16-21! 26-31 13-19 17x46

16. ... 11-17 17.48-42 01-06

Indien zwart 04-10 of 17-21 speelt is het normale 18.50-45 goed, bijvoorbeeld :

17. ... 04-10 18. 50-45 17-21 19. 33-28 01-06 20. 28x19 18-22
21. 27x18 12x14 met een rechtervleugel aanval voor wit.

Maar in het geval zwart 17.01-06 speelt moet wit vervolgen met

18-40-35

De reden is dat

18. 50-45 06-11 19. 33-28 04-10 20. 28x19 09-14 21. 38-33 14x23 22. 33-28 26-31
23. 37x26 13-19 24. 24x22 03-09 25.29x18 12x23 26. 28x19 17x48 27. 36-31 11-17
28. 19-14 17x48 29. 47-42 48x37 30. 31x42 07-12 31. 42-38 09-13
niet zo aangenaam is voor wit, hij kan enkel op remise hopen.

Spelen van 22.36-31 10-14! maakt het alleen maar erger.

33-28? Wordt afgestraft door 23. ...14-19 24. 40-35 19x30 25. 35x24 17-22! 26. 28x06 23-28
27. 32x23 07-11 28. 06x17 12x41 enz. Zw+

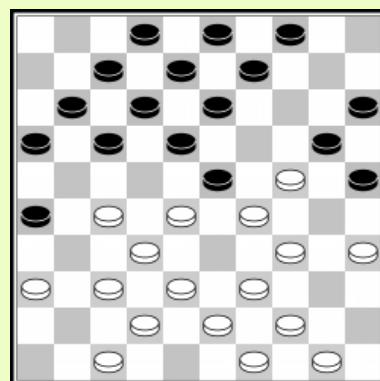
De beroemde partij Wiersma-Kuyken (1973) toonde ook dat na

23. 43-39 14-19 24. 40-35 19x30 25. 35x24 17-21 26. 33-28 12-17 27. 28x19 18-23 28. 29x09
20x40

29. 45x34 03x23 zwart goed spel heeft, daar wit's linkervleugel opgesloten is.

19. 40-35! 06-11 20. 33-28

Indien wit 50-45 speelde (ipv. 40-35) kan zwart nu 26-31 spelen. Maar in dit geval (met 19.40-35!) is 20....26-31 niet goed. Zwart heeft enkel het tempo 04-10 hetgeen wit een tegenzet biedt
21. 37x26 13-19 22. 24x22 04-10 23. 28x19 17x48 24. 19-14 10x19
25. 29-24 20x40 26. 39-34 48x30 27. 35x04 W+

20. ... 04-10 21. 28x19 09-14 22. 36-31 14x23

Wit kan 23. 38-33 spelen, met zeer scherp spel of :

23. 27-22 18x39 24. 29x09 20x40 25. 09-04

In Sijbrands-Gantwarg (1990) werd vervolgd met :

25. 04-27 11-16 26. 50-45 03-09 27. 27x04 21-27 28. 32x21 16x27 29. 45x34 10-14 30. 04x31 38x27
31. 34-29 08-13 32. 39-34 12-18 33. 29-24 17-22 34. 44-39 13-19 met remise

Er zijn natuurlijk veel meer varianten, maar deze scherpe lijnen bieden wel een idee over hetgeen kan gebeuren in het Roozenburg systeem.

Op de 8ste zet is de Springer tegenaanval ook een populaire voortzetting :

08. ... 23-28 09. 23x32 19x28

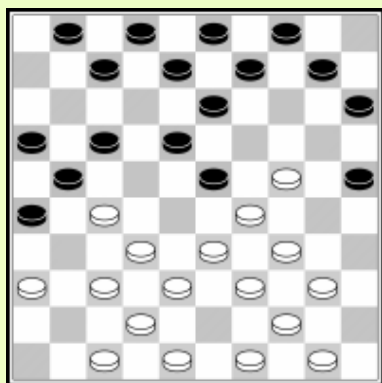
Drost-variant

Vanuit het diagram bij het begin van de Roozenburg variant, kan zwart kiezen om de Roozenburg-aanval te beantwoorden met het Drost gambiet.

6. 35-30 20-25 7. 33-29 17-22

Zwart speelt niet 10-14 maar houdt zijn schijf op 10 en gaat niet naar veld 20 omdat dit beter is voor het spelen van het Drost-gambiet.

8. 40-35 11-17 9. 31-27 22x31 10. 36x27 06-11 11. 45-40 17-21 12. 38-33 21-26 13. 43-38 11-17 14-30 24 19x30 15. 35x24 17-21 16.41-37 12-17

De sleutelpositie kan op verschillende manieren worden bereikt. Zwart wil 17. 33-28 niet onmiddellijk beantwoorden met een tegenaanval tegen schijf 27.

17. 33-28 07-12 18. 28x19 17-22

De orthodoxe verdediging voor wit gaat als volgt

19. 39-33 22x31 20. 36x27 12-17 21. 47-41 02-07 22. 44-39 17-22
23. 41-37 22x31 24. 26x27 07-11

Wit kan nu niet meer verder gaan met 33-28 wegens 15-20 Zw+.

Dit is de reden waarom zwart niet naar veld 20 is gegaan.

Hier of later kan wit de schijf teruggeven met 19-14 10x30 29-23 18x29 33x35= Indien wit dit onmiddellijk speelt staat zwart beter na 01-06! 39-33 13-19 dar wit steeds rekening moet houden me 26-31. Indien hij 33-28 speelt vervolgt zwart met 23-31 37x17 11x31 en de schijf op 31 kan niet worden geruild.

De scherpste verdediging wordt het Wiersma tegenoffer genoemd.

Wiersma-tegenoffer

19. 40-35! 22x31 20. 26x27 12-17 21. 27-22! 18x27 22. 29-23

Indien wit deze schijf op 19 houdt is dit meestal goed voor zwart. De bedoeling van wit is om 39-33 te spelen en terug te ruilen met 34-30 24-20 en een stevige centrum aanval te behouden.

22. ... 17-22 23. 39-33 27-31

Dreigt 22-28 21-27

24. 32-28 31-36

24. ... 13-18 25. 23-12 08x17 zie Wiersma-Georgiev (1995) en
24.... 09-14 25. 28x17 21x12 26. 23-18 12x23 27. 19x26 worden ook gespeeld.

25. 28x17 21x12 26. 34-30 25x34 27. 24-20 15x24 28. 19x39

De stand, wit heeft een centraanval, zwart heeft zijn defensie paraat, is gelijkwaardig.

Springer Tegen Aanval

Vanuit het diagram met de Roozenburg aanval kan zwart ook als volgt voortzetten

6. 35-30 20-25 7. 33-29 10-14 8 46-41 23-28

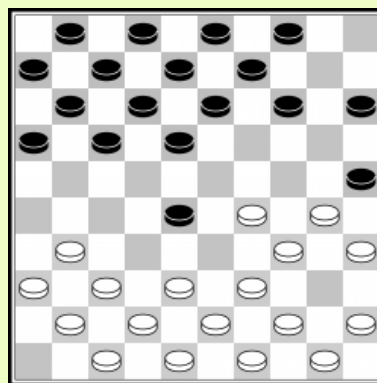
9. 32x23 18x28

10. 45-40? is te langzaam. Zwart krijgt voordeel door :

10. 16-21! 11. 31-26 17-22 12. 26x17 12x21

10. 31-27 17-21 11. 37-31 21x32 12. 38x27 18-22

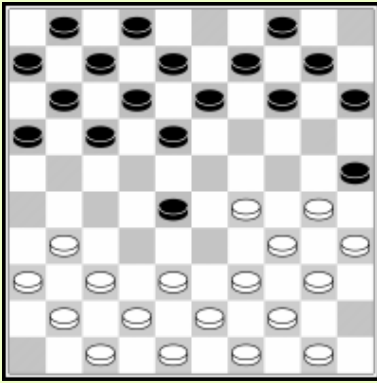
13. 27x18 13x22 14. 39-33 28x39 15. 44x33 04-10!

Zwart moet iets doen tegen de dreiging 33-28 30x10. Hij wenst geen 14-20 of 14-19 te spelen omdat hij ten strijde wil trekken tegen de witte rechtervleugel. Het spelen van 14-20 biedt wit de mogelijkheid zijn rechtervleugel te ontwikkelen door 42-38 45-40 50-45 (en mogelijk 49-44-39) en 29-24x23x29, terwijl na 14-19 wit kan ruilen naar veld 24, en nadien schijf 35 te ontwikkelen.

In de partij Traore-Gantwarg (1980) toont zwart een fraaie omsingelingsstrategie. De opening was een beetje anders, zwart deed de tegenaanval niet tot 09. ..17-22 10. 31-27 22x12 11. 36x27 was gespeeld.

Zwart kan ook de Springer tegenaanval anders spelen.

**06. 35-30 20-25 7. 33-29 09-14 8. 40-35 3-9 9. 45-40 23-28
15. 32x23 19x28**

Wit kan kiezen uit
11. 39-33 28x39 12. 44x33 of
11. 38-33 en 11. 30-24

11. 50-45? kan beantwoord worden met
11. 16-21! 12. 31-26 21-27 13. 30-24
13. 37-31? 28-33 & 17-21 Zw+1
13. 38-33 27-32 14. 33x22 18x27 15. 37x28 17-21 Zw+1
13. 38-32 27x38 14. 43x23 13-19 geeft zwart voordeel.

13. ... 28-33! 14. 38x28 14-19 15. 43-39 19x30 16. 35x24 27-31 17. 36x27 15-20
18. 24x15 25-30 19. 34x25 17-22 20. 28x17 12x23 met een betere stand van zwart.

Variant met 7. 40-35

Indien wit na 6. 35-30 20-25 **07. 40-35** speelt ontstaat er een heel ander type spel.

De scherpe lijn

08. ... 15-20 09. 44-40 20-24 10. 50-44 17-21 11. 31-26 21-27 12. 32x21 16x27 13. 32x21 16x27
14. 37x28 11-17 15. 28-23 19x28 16. 30x19 13x24 17. 34-30 25x34 18. 40x20 zorgt voor een
interessante strijd waarbij wit zich dient te verdedigen tegen een zwarte aanvalsstand met de
voorposten 27 & 28.

10. ... 10-14 wordt beantwoord met 11. 34-29 23x34 12. 40x20 25x34 13. 39x30 14x34 en wit kan
kiezen voor 14. 44-39 om de schijf direct terug te winnen, maar daardoor 16-21-26 toe te laten, of
indien hij dit niet wenst, eerst 14. 31-27?! of 15. 32-27(!) te spelen en nadien zijn schijf terug te
winnen.

Een rustiger benadering is :

Groninger variant

Deze variant is genaamd naar de Nederlandse provincie Groningen. In de 1970's en 80's was
dammen erg populair en deze variant werd gehanteerd door sterke spelers uit Groningen.

6. 32-28 23x32 7. 37x28

Waarbij het initiatief weer aan zwart werd gegeven. Zwart kan nu
een Roozenburg aanval lanceren :

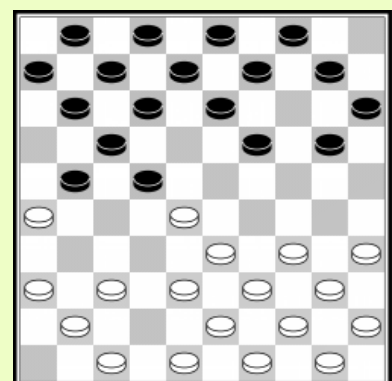
7. ... 16-21 8. 31-26 18-22 9. 42-37

Zwart moet oppassen niet het slachtoffer te worden van een
damzet, na :

9. ... 11-16? 10. 33-29 22x31 11. 36x27 21x32 12. 29-24 ad lib
13. 34x05

Hij moet eerst veld 14 sluiten.

**09. ...09-14 10. 37-32 11-16 11. 41-37 03-09 3
12. 48-42 07-11**

12. ...06-11 wordt ook vaak gespeeld, maar 07-11 blijkt sterker te zijn. Wit kan opnieuw een Springer
tegenaanval inzetten met 28-23x23 maar 20-24 geeft zwart een goede stand
Indien wit vervolgt met 13. 34-29 20-24 14. 29x20 15x24 15. 40-34 21-27 16. 32x21 16x27 heeft

zwart zijn gewenste Roozenburg aanval.

De Chizhov-ruil

In plaats van 05. 46-41 speelt wit vaak :

05. 34-29 23x34 06. 39x30

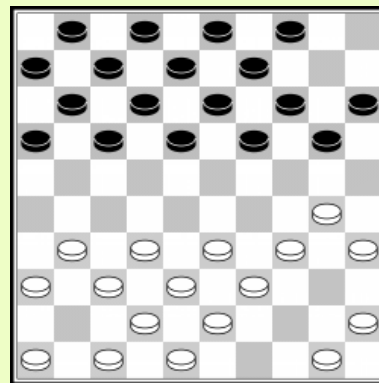
Chizhov maakte deze voortgang populair en kreeg vele volgers. Indien zwart een klassieke partij wenst kan hij kiezen voor : 06....20-24 07. 30x19 13x24
Meestal speelt zwart

06. ... 14-19 07. 44-39 10-14 08. 40-34

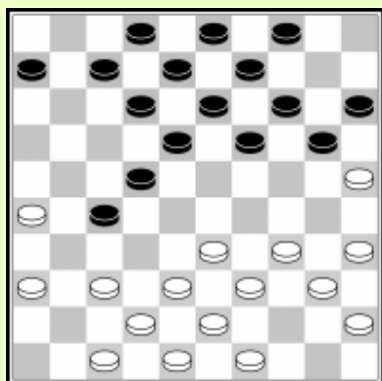
Na 20-25 valt wit aan met 30-24 19x30 35x24

De meest gespeelde zet is 08...18-23 maar ook 17-22 en 16-21 zijn populaire voortzettingen.

**08....18-23 09. 45-40 12-18 10. 46-41 7-12
11. 32-28 23x32 12. 37x28 1-7 13. 50-45 17-22
14. 28x17 11x22 15. 30-25 16-21 16. 31-26 21-27
17. 41-37**

17. 34-30 kan ook gespeeld worden zoals in Chichov-Wesselink. De partij staat in de appendix, wegens de mooie manier waarop Chizhov speelt tegen de randschijf 36.

Indien zwart het passieve 13. 17-21

4. 41-37 21-26 speelt kan wit druk leggen op zijn tegenstander door het krachtblok op te bouwen, zie Chizhov-Berçot (2002)

Deze stand is al meerdere malen voorgekomen, zoals te zien Turbo Dabase.

De meeste zwartspelers gaan naar 36 door

17....27-31 18. 36x27 22x31

Met spannend spel. Zwart kan ook proberen deze rechtervleugel

aanval door te zetten door :
7... 19-23

De opening 1. 32-28 19-23 wordt uitgebreid behandeld in een boek van Baljakin en Gantwarg :

1. 32-28 19-23 12 systems

De Vos

01. 32-28 18-23 02. 33-29 23x32 03. 37x28

Indien wit vervolgt met 02. 34-29 23x32 3. 37x28 kan zwart 12-18 spelen, maar na 02. 33-29 is deze zet verboden !

Zwart kan verschillende paden op, afhankelijk van de gewenste strategie. Indien zwart een moderne partij wenst, spelen tegen een rechtervleugel aanval kan hij het populaire 20-25 spelen, de Vos variant. Deze opening is genoemd naar de Nederlandse speler J.H.Vos.

03... 20-25 04. 41-37 12-18

4. ..17-21 kan een opwindende partij opleveren, vooral indien wit toelaat dat zwart een hekstelling vormt zonder een schijf op 15. 5. 39-33 15-20
6. 44-39 19-24 7. 37-32 21-26 8. 50-44 26x37 9. 42x31 14-19 enz. met opwindend spel, zie Hostvoogd-Sijbrands.
6. 37-32 19-24 7. 46-41 21-26 8. 41-37 14-19 9. 44-39 16-21 10. 50-44 10-14 11. 31-27 11-16 en in deze fascinerende stand resulteert 12. 29-23! In een interessant gevecht. Een interessante variant is 12. 07-11 *verhindert de ruil 34-30x30 door een damzet*.
13. 34-29 05-10 14. 40-34 12-17 15. 27-22! 8-12 16. 23-18! 12x23 17. 29x18 en de voorpost 18 zorgt voor een onorthodoxe partij.

05. 37-32

Wit kan onmiddellijk aanvallen

5. 29-24 20x29 6. 33x24. Dit wordt vaak gespeeld door meesters en grootmeesters tegen zwakkere tegenstanders om het spel tegen de rechtervleugel te compliceren. Spelers zoals Baljakin, Schwarzman en Gantwarg houden van dit spel en hebben goede resultaten behaald en speelden hiermee mooie partijen.

06....16-21

Een andere belangrijke zet is het ordinaire

5. 07-12. Wit moet een keuze maken

➤ 6. 29-24 19x30 7. 35x24 met een rechtervleugel aanval

➤ 6. 39-33 19-23 7. 28x19 14x23 en vele mogelijke varianten :

8. 44-39 10-14 9. 50-44 14-19 10. 46-41 5-10 11. 42-37 15-20 12. 32-28 23x32
13. 37x28 19-23 14. 28x19 13x24 15. 35-30 24x35 16. 29-23 18x29 17. 33x15 met interessant spel met randschijf op 15.

➤ 6. 46-41 1-7 7. 41-37 17-21 8. 39-33 21-26 9. 43-39! 11-17

09.. 19-23 10. 28x19 14x23 11. 33-28 is niet zo attractief voor zwart.

10. 29-24! 19x30 11. 35x24 met een rechter vleugelaanval, in Sijbrands – Gantwarg (1995) volgde :

11.. 7-12 12. 31-27 17-21 13. 34-29 14-20 14. 37-31 26x37 15. 42x31 21-26
16. 47-42 26x37 17. 42x31 11-17 18. 40-34 17-22 19. 28x17 12x21 20. 45-40 21-26
21. 33-28 26x37 22. 32x41 10-14 23. 29-23 20x29 24. 23x12 20x28 25. 34x23 met een sterke centrum aanval voor wit

06. 29-24 19x30 07. 35x24

Indien wit niet zo vroeg naar 24 wenst te gaan kan hij vervolgen met :

6. 39-33 21-26 7.3 44-39 26x37 8. 42x31 19-23 9. 28x19 14x23

07.... 11-16

7... 21-26 8.39-33 26x37 9. 42x31 7-12

9... 14-19 kan beantwoord worden met 10. 44-39 19x30 en in plaats van 11. 28-23 18x29
12. 33x35 met gelijke stand, kan wit 11. 40-35 spelen en proberen zijn aanval te behouden.

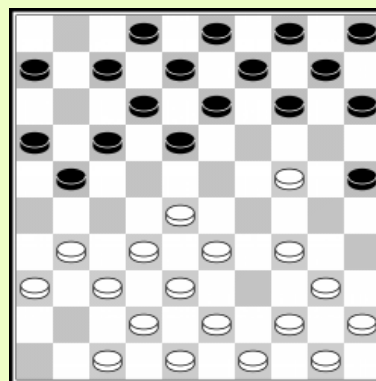
10. 46-41

Na 10. 44-39 17-21 wordt 11. 4641? afgestraft door 13-19 24x22 21-27 32x21 11-17 22x11 06x46

10. ... 17-21 11. 41-37 21-26 12. 47-42 met een gezonde aanval voor wit

08. 46-41 07-12 09. 41-37 01-07 10. 39-33

In deze stand heeft zwart allerlei voorzettingen geprobeerd. We tonen een variant die voor wit niet zo goed is.

10....21-26 11. 44-39

11. *43-39 kan gespeeld worden voor de positie van Sijbrands – Gantwarg.*

11.... 07-11 12.50-44 17-21 13. 31-27 14-20
14. 34-29?! 12-17 15. 37-31? 26x37 16. 42x31

*Wit moet eigenlijk 15. 28-23 spelen, maar 08-12 13. 33-28 09-14 17. 39-33 03-08
18. 37-31 26x37 19. 42x31 17-21 20. 48-42 21-26 21. 42-37 14-19 22. 23x14 10x30
23. 29-33 18x29 24. 33x35 04-09! (dreigt 16-21) 25. 27-22* leidt nog tot een betere stand voor zwart.
16. ...18-23!! 17. 28x19 21-26 en daar 33-28 wordt afgestraft door 26x37 32x41 25-30 Zw+ is wit verloren.*

Na 1. 32-28 18-23 2. 33-29 23x32 . 37x28 heeft zwart natuurlijk meer opties indien hij een klassieke partij wenst kan hij vervolgen met 3. ...20-24 4. 29x20 15x24.

Indien zwart een moderne partij wil spelen kan hij vervolgen met :

Moderne variant

03. ...17-22 04. 28x17 11x22 05. 39-33

5. 41-37 laat 16-21 6. 31-26 20-24 7. 26x28 24x22 toe, met gemakkelijk spel voor zwart.

05... 13-18 06. 44-39 19-23

Indien zwart een rechtervleugel aanval wil kan hij het volgende proberen :

6. 09-13 7. 41-37 16-21 8. 31-26 21-27

07. 35-30

De scherpste zet. Wit kan verder gaan met 7. 41-37 14-19 8. 29-24 20x29 9. 33x13 08x19 10. 37-32 10-14 11. 32-27 met een halve hekstelling. Het sterke zwarte centrum biedt echter meer dan voldoende compensatie hiervoor, zoals de partij G. Jansen-Sijbrands uit 1988 bewijst. Sijbrands bouwde zijn centrum op door zijn schijf 2 te activeren met 2-8-13.

07. ... 14-19

7. ... 20-25 wordt beantwoord met 8. 30-24! 14-20. Op de opkomst 08-13 02-08 gevolgd door een aanval op schijf 24 speelt wit 9. 38-32!

Meerdere spelers traptten al in de val na 08-13? 11. 32-28! 23x32 12. 34-30 25x23
13. 41-37 20x38 14. 37x28 W+1.

Indien zwart 09-13 speelt is de voorpost veilig en kan wit verder ontwikkelen naar een rechtervleugel aanval of een Rozenburg aanval.

08. 40-35 08-13 09. 41-37

Zwart kan nu 16-21 spelen, maar meestal gaat het verder met 9. 6-11 waarna wit de formatie 46/41/37 op kan stellen om naar veld 28 te ruilen. Na 10-14 kan wit overwegen 30-25 te spelen om de zwarte linkervleugel te blokkeren.

De Hooglandvariant

01. 32-28 18-23 2. 38-32

Is een meer klassieke manier van spelen voor wit. Een belangrijke stand wordt bereikt na :

02. 12-18 3. 31-27 7-12 4. 43-38 20-24

De Molimard-variant komt tot stand na 4...17-21 5.37-31 (of 5. 49-43) 23-29
6. 34x23 18x29 7. 33x24 20x29

05. 37-31 14-20 6. 49-43 10-14

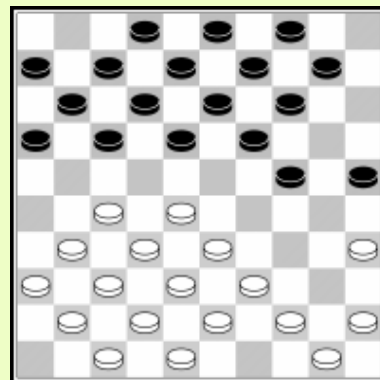
06...2-7 geeft wit de extra mogelijkheid 27-22x22!.

06. ...10-14 73. 27-22 18x27 8. 31x22 kost een schijf wegens 23-29 24-30 Zw+1

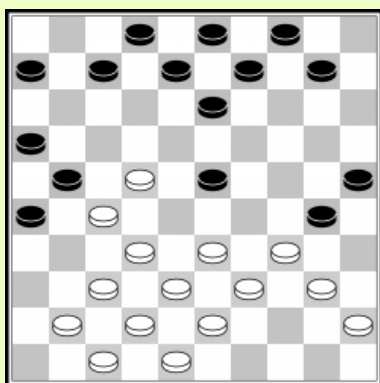
07. 41-37 1-7 8. 46-41 5-10 9. 34-29 23x34

10. 40x29 20-25 11. 29x20 15x24

De meest interessante zet in deze stand, die al in honderden partijen op het bord kwam : 12. 27-22 18x27 13. 03x22 hetgeen een Hoogland aanval start. Met schijf 50 op 49 is deze zet niet mogelijk wegens de damzet met 19-23

12. 27-22 18x27 13. 31x22 16-21

Wit kan niet vervolgen met 14. 36-31?

Wegens 24-29 33x24 19x30 35x24 13-19 24x13 9x36 Zw+1. Hij moet eerst naar veld 34 gaan en dan 36-31 spelen. In plaats van 14. 44-40 is het meer centrale 45-40-34 ook mogelijk.

14. 44-40

We tonen twee belangrijke varianten :

1- 14... 21-26 15. 40-34 17-21 16. 36-31 11-16

17. 31-27 12-18 18. 45-40 (Wit kan ook 34-30x30 verkiezen)

18. ... 18-23 19. 50-45 24-30 20. 35x24 19x30 21. 28x19 14x23

Het witte spel is erg beperkt door een aantal zetten :

22. 40-35? Wordt afgestraft met een damzet : 10-14 35x24 23-29 34x23 26-31 37x17 13-19 24x13 08x46 Zw +

22. 34-29 23x34 23. 40x29 07-11

Verhindert 33-28? Door 26-31 13-18 Zw+

24. 41-36 10-14 25. 36-31 met een interessante strijd. Zwart wil de opsluiting uitbuiten terwijl wit rekent op zijn sterk centrum. Zie Baljakin – Mogiljanski (1987).

2- 14. ...10-15 15. 40-34 14-20 16. 44-40 16-21 17. 36-31 17-21 18. 41-36

18. 31-27? *Is niet goed wegens de damzet door 12-17 27x16 26-31 37x26 19-23 28x30 17x46*

Als er nu 18...07-11 of 18...12-18 wordt gespeeld ontstaat er een moeilijke partij die de nodige studie vereist. De partij F. de Koning-Thijssen (2010) is te vinden in de appendix.

Chogoliev-variant

01. 32-28 17-22 02. 28x17 11x22

Deze opening is een goede keuze voor zwartspelers die een actieve moderne partij wensen. Fascinerende partijen ontstaan na de Korchow-variant.

3. 37-32 12-17?! 4. 31-26 6-11 4. 36-31 8-12 5. 32-27

Wit dreigt met 41-36 een sterke hekstelling in te nemen, dus speelt zwart het logische : 5....16-21 6. 27x16 22-28 7. 33x22 18x36

Reeds duizenden dammers hebben deze opening gespeeld. De randschijven maken dit type

spel zeer aantrekkelijk.

03. 37-32 06-11 04. 41-37 12-17 05. 46-41

Het alternatieve 5. 34-30 7-12 6. 30-25 is gericht op het spelen tegen een rechtervleugel of centrumaanval, bijvoorbeeld :

06...1-6 07. 46-41 19-23 08. 35-30 13-19 09. 40-35 09-13 10. 45-40 04-09
11. 31-26 02-07 12. 50-45 en zwart valt aan door 22-27, 22-28 of 23-28

De Chizhov-aanval

05....08-12

Zowel 07-12 als 01-06 worden ook gespeeld

01. 05...07-12 06. 34-29

Ander opties zijn 06. 31-27 22x31 07. 36x27 en

06. 32-28 19-23 07. 28x19 14x23 08. 34-29 23x34 09. 40x29 10-14

10. 35-30 20-25 11. 30-24

06....19-23 07. 40-34

07. 31-27 22x31 08. 36x27 23x34 09. 39x30 20-25 10. 44-39 25x34 11. 40x29!

07. ...14-19 08. 45-40 10-14 09. 32-28 23x32 10. 37x28 05-10 e, zwart neemt het centrum weer door 19-23x23 op de volgende zet of bereid deze ruil voor met het scherpe 11. 16-21

02. 05. ..01-06 06. 34-29 19-23 07. 40-34 14-19 08. 45-40 08-12 09. 32-28 23x32
10. 37x28 20-24 11. 29x20 15x24 12. 41-37 16-21 13. 31-26 11-16 met een Roozenburg partij.

De meest populaire antwoorden van wit zijn 06. 35-30 (20-25 07. 32-28- 06. 34-29 en het favoriete

06. 32-28 16-21 07. 31-26 21-27 08. 35-30 02-08 09. 30-25

Zwart kan naar veld 36 ruilen met 27-31x31 maar ook zijn aanval behouden ondanks de zwakte op veld 2. Dit is de manier waarop Chizhov graag speelt. Deze opening heeft gezorgd voor veel interessante partijen waarin wit moet opboksen tegen de zwarte rechtervleugel aanval

09....19-23 10. 28x19 14x23 11. 25x14 10x19

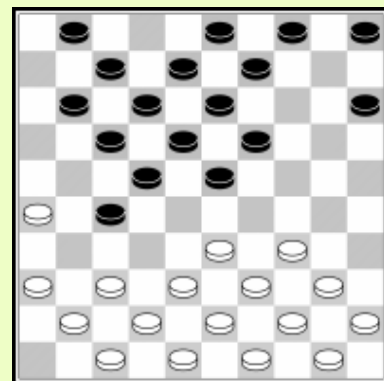
Zwart kan nog scherper spelen met 10. ...01-06 11. 37-31 en dan pas ruilen met 19-23. Chichov speelde reeds meerdere malen op deze wijze.

Dit is de meest radicale zet. Veiliger spel geeft 12. 34-29 23x34
13. 40x29 of 13. 39x30

12....05-10 13. 40-34 15-20 14. 30-25 10-15

15. 25x14 09x20

Met een fascinerende partij waarin wit tegen de rechter vleugelaanval moet strijden.

Schwarzman-opening

Baljakin werd geconfronteerd met deze opening in de match in 1995 tegen Schwarzman. In zijn

boek *Schwarzmanie* stelde hij voor deze voortzetting de Schwarzman-opening te noemen.

01. 32-28 17-22 02. 28x17 12x21

Deze ruil wordt door veel sterke spelers gedaan die eerst willen laveren voor de partij concreet wordt. Wit kan op meerdere manieren antwoorden, de scherpste is volgende

Rechtervleugel vervolg

03. 35-30 20-25 04. 40-35

04. 33-29 is ook interessant

04.... 15-20 05. 45-40 20-24 06. 33-29 23x34 07. 39x28

Indien zwart niet wil spelen tegen de aanval via 44-39 gevolgd door 30-24x24 kan hij antwoorden zoals Schwarzman speelde tegen Prosman (2004).

07. ...11-17! 08. 44-39 18-22 09. 38-33

Prosman speelde 09. 49-44 22x33 10. 39x28 en kreeg geen kans meer op een stevige aanval.

09. ... 14-20 10. 50-45

Het is geen slecht idee om de opsluiting toe te laten via
10. 37-32 20-24 11. 31-27 22x31 12. 36x27

10.... 20-24

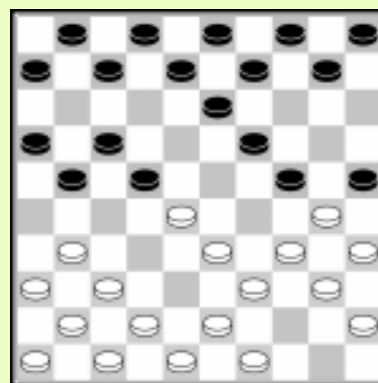
In M. Kroesbergen – J. Lemmen (2006) speelde wit een dubbel schijnoffer waarna zwart verschrikkelijk in de fout ging :

11. 28-23? 19x28 12. 30x19 13x24 13. 31-27 21x32

14. 42-38 06-11 15. 38x18 08-13??

Hier moest zwart 15....08-12 16. 33x22 12x23 17. 47-42 17x28 18. 34-30 25x34 19. 40x18=

16. 33x22 17x28 17. 49-44! 13x22 18. 34-29 24x33 19. 37-32 28x37 20. 39x06 en met een schijf meer won de partij.

De Wesp

Een rustiger vervolg voor wit is :

03. 31-26 07-12 04. 28x17 12x21 05. 37-31

Met de bedoeling om veld 27 terug in te nemen. Indien wit vervolgd met 5. 36-31 verhindert het slimme 19-23 het plan om veld 27 terug te veroveren.

05...02-07 06. 31-27 21x32 07. 38x27 11-17 08. 43-38 19-23 09. 49-43 17-21!

Nu heeft wit geen neutrale zet om de ruil te doen. Hij moet ofwel 36-31 of 34-30 spelen.

10. 36-31 21x32 11. 38x27 23-28 12. 33x22 16-21 13. 27x16 18x36

En schijf 36 garandeert een interessante partij. Chizhov won een sterke partij tegen Schwarzman gedurende het wereldkampioenschap 2003.

De Prosman-aanval

Zwart kan ook naar 22 gaan na 03. 31-26 zoals GMI Erno Prosman graag speelt.

03. 31-26 07-12 04. 26x17 11x22 05. 37-31 16-21 06. 31-26 22-27 07. 26x17 12x21

De laatste jaren zijn veel partijen in dit systeem gespeeld.

De hoofdlijn

03. 37-32 07-12 04. 34-29 01-07

Zwart kan vervolgen met :

04. ...11-17 05. 40-34 06-11 06. 31-26 01-06 07. 45-40 19-23

08. 42-37 14-19 09. 48-42 10-14 10. 50-45 05-10

11. 37-31 02-07 12. 41-37 20-25 13. 46-41 15-20 14. 35-30

In deze bekende theoretische positie kan zwart niet langer uitstellen van naar veld 27 te gaan.

14....10-15 is niet mogelijk wegens 30-24 32-27 W+

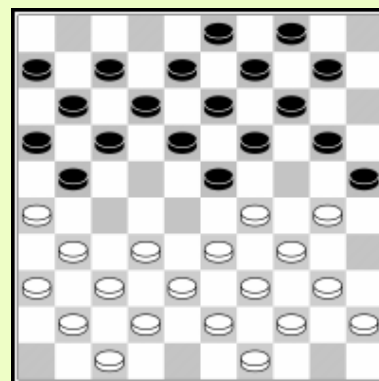
14....21-27 15. 31x22 17x28 16. 33x22 18x27

17. 32x21 16x27 18. 29x18 13x22

Het is ook mogelijk als volgt te slaan :

18...12x23 19. 37-32 20-24 20. 27x16 24x35 en zwart houdt het centrum.

19. 37-32 11-17 20. 32x21 20-24 21. 41-37 24x35 enz.

05. 40-34 19-23 05. 45-40

Wit kan kiezen voor een klassieke partij :

06. 14-37 14-19 07. 33-28 en later kan zwart ruilen met 20-24x24 bv. ... 21-26

08. 39-33 11-17 09. 09. 44-39 20-24 10. 29x20 15x24

06... 14-19 07. 42-37

Laat de kettingstelling met 19-24 niet toe.

07... 10-14 08. 50-45 05-10 (diagram)

09. 31-26

09. 47-42 11-17 10. 31-26 07-11 11. 37-31 02-07

12. 46-41 20-25 13-35-30 leidt naar een stand die we reeds eerder zagen.

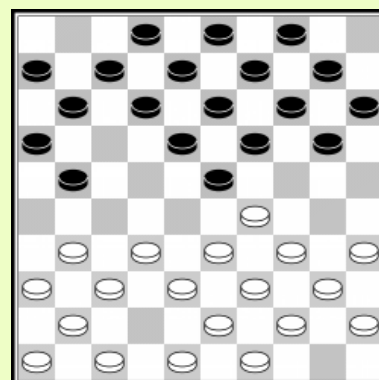
09. 47-42 21-26 10. 32-28 23x32 11. 37x28 26x37

12. 41x32 19-23 13. 28x19 14x23 kan interessant worden na 14. 35-30 20-25 15. 30-24

09. ...21-27 10. 32x21 16x27

09. ... 20-25 10. 26x17 11x22 geeft wit een gemakkelijke rechter vleugelaanval na

11. 323-28 23x32 12. 37x17 12x21 13. 29-24 19x30 14. 35x24

11. 48-42 20-25 12. 37-31 12-17 13. 31x22 17x28 14. 33x22 18x27 15. 29x18 13x22

Zwart heeft nu een rechter vleugelaanval, maar deze is niet zo sterk daar wit schijf 27 makkelijk kan weg ruilen.

Omsingelingsvariant

Een recente ontwikkeling in deze opening is :

03. 34-30 07-12 04. 30-25

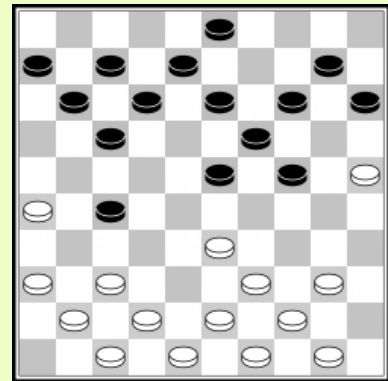
Wit wil tegen het zwarte centrum spelen. Hij kan later tegen een rechtervleugel aanval spelen. Een variant die vaak op het bord komt :

04... 11-17 05. 31-26 06-11 06. 40-34 01-06 07. 45-40 19-23 08. 35-30 14-19

08...13-19 09. 40-35 0913 10. 44-40 04-09 11. 50-45 02-07 12. 37-31 18-22
13. 31-27 22x31 14. 26x37 wordt ook gespeeld, waarna zwart verder gaat met 14. 17-22
zoals in Schwarzman – Chizhov (1998) of 14. ...12-18 15. 37-31 07-12 16. 31-26 21-27 17.
41-37 17-21 18. 26x17 11x22 19. 37-31 met wit tegen de rechtervleugel aanval.

**09. 25x14 09x20 10. 30-25 04-09 11. 25x14 09x20
12. 37-31 10-14 13. 41-37 05-10 14.46-41 02-07
15. 38-32 21-27 16. 32x21 16x27 17. 31x22 18x27
18. 34-30 20-24 19. 30-25**

Zwart heeft zijn rechtervleugel aanval, maar een zwakke linkervleugel.

De arend

01. 32-28 18-22 02. 37-32 12-18 03. 41-37

Wit kan hier wisselen naar een andere moderne opening door nu of op de volgende zet 34-29 te spelen.

03. 07-12 04. 46-41 01-07

Wit kan nu uit 3 populaire zetten kiezen :

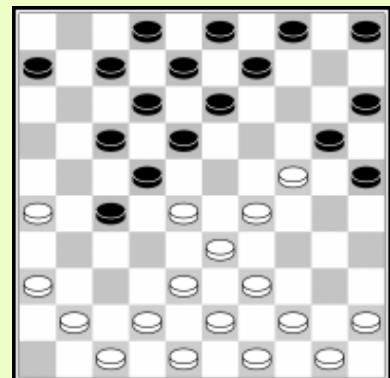
Voorpost variant

- **05. 34-29 19-23 06. 28x19 14x34 07. 40x29**
07. 39x30 leidt tot geschipper tot het spel meer concreet wordt.
07.... 10-14 08. 35-30 20-25 09. 30-24 14-20

Andreiko-Sijbrands (1969)

09.... 05-10 10. 24-20? 15x34 11. 29x20 10-15 12.
45-40 15x24 13. 33-28 22x33
14. 38x20 16-21! 15. 31-26 11-16 16. 36-31 07-11
17. 20-15

Wit kan niet vervolgen met 17. 31-27
wegens 04-10! 18. 20-15 18-23!
19. 15x04 13-18 20. 04x22 17x28 21. 26x17
11x31 22. 37x26 28x46 Zw+
17....18-22 18. 41-36 22-28 19. 23x23 21-27 20.
31x22 17x19 met een goede stand voor zwart, die
desondanks de partij verloor.

10. 32-28

Wit kan ook het volgende proberen :

10. 44-40 05-10 11. 50-44 09-14 12. 31-27 22x31

13. 36x27 17-22

13. ...03-09 14. 29-23! 18x29

15. 27-22 17x28 16. 32x34 20x29 17. 34x23

Geeft wit een soliede

centrumaanval.

14. 37-31 03-09 15. 42-37 14-19 16. 41-36 19x30

17. 29-23 18x29 18. 33x35 22-28

19. 32x23 25-30

20. 35x24 20x18 met gelijke stand.

10.... 16-21 11. 31-26 11-16 12. 37-32 21-27 13. 32x21 16x27

Wit moet rekening houden met enkele zetjes

- 41-37? 27-32! 38x27 22x31 36x27 17-22 28x17 12x41 47x36 18-23 29x18 20x47 Zw+
- 42-37? 18-23! 28x19 27-32 38x18 12x34 39x30 20x38 43x32 13x35 Zw+1
- 38-32? 27x38 43x32 17-21! 26x17 12x21 28x26 18-23 29x18 20x27 Zw+1

14. 45-40

44. 45-40 is niet slecht, want na 18-23 speelt wit 29x18 12x32 33-28! 20x29 28x37 08-12 37-32 en wint de schijf terug met een goede stand.

14...05-10 15. 50-45

Na 15. 39-34?! 09-14?! kan wit de verrassende zet 16. 40-35! spelen, waarna 14-19 wordt afgestraft met een damzet.

17. 38-32! 19x39 18.43x34 27x38 19. 26x21 17x26 20.28x17 12x21

21. 29-24 20x40 22. 50-45 42x33 23. 45x01 en wit kan de dam opbergen achter zijn eigen stukken :

...10-14 35-30 25x34 01x45 gevolgd door 45-50.

Na 15. .. 09-14 16. 40-35 03-09 17. 44-40 is 14-19? nog slechter. Wit kan nu een damzet uitvoeren met zowel 18. 38-32 als 18. 36-31! W+

terwijl 17...18-23? 18. 28x19 14x23 19. 29x18 12x23 wordt afgestraft door 34-30! 25x45 33-29 23x34 41-37 20x29 38-33 29x38 43x05

Daarom dient zwart te vervolgen met 13-19x19 op de 16de of 17de zet.

Na 15. 39-34 10-14 16. 40-35 14-19 17. 38-32 enz. wordt de dam gevangen door 23...21-27 24. 41-37 08-12 25. 01x31 13-18 26. 31x13 09x18 =

15.... 09-14 16. 38-32 27x38 17.43x32

Nu veld 9 open is kan wit deze zet spelen. Een andere mogelijkheid is :

16. 42-37 27-32 17. 38x27 22x42 18. 47x38 03-09 19. 41-37 18-23

20. 28x19 14x34 21. 39x30!

Voorkomt de problemen die er komen na

21. 40x29! 10-14 22. 44-40 14-19 23. 40-35 19x30 24. 35x24 09-14

25. 45-40 04-10 26. 49-44 12-18! (dreigt 17-21 08-12 14x45 Zw+)

27. 39-34 07-12 28. 43-39 14-19 en na het terugruilen staat de witte rechter vleugel niet erg goed.

21. ... 25x34 22. 40x29 10-14 23. 44-40

De witte voorpost staat nu veilig. 14-19 wordt afgestraft door

33-28 19x30 28-22 17x28 38-33 28x39 43x05 W+

17. ... 04-09?!

17. ...14-19 08. 40-35 19x30 19. 35x24 17-21 20. 26x17 22x11 21. 42-38 10-14
22. 44-40 18-22 23. 28x17 11x22 gevolgd door een aanval op veld 24 is ook reeds
uitgevoerd, zie Gantwarg – Wiersma.

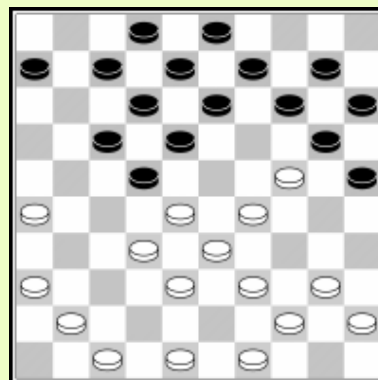
04-09 is een zet geïntroduceerd door voormalig wereldkampioen Jannes van der
Wal.

Na het verplichte antwoord van wit kan zwart een diepe damzet nemen, en een dam
halen voor drie schijven.

18. 42-38

18....22-27! 19. 32x21 25-30 20. 24x35 18-23
21. 29x18 12x34 22. 21x01 20-25
23. 40x29 13-18 24. 01x23 25-30 25. 35x24 15-20
26. 24x13 08x50

Zwart kan zijn dam achter de eigen stukken
opbergen en heeft kansen. Zie L. Thijssen – B.
Terwel (1996)

De zwarte stormloop

- 05. 34-30 20-25 06. 30-24 19x30 07. 35x24 14-20
08. 33-29

Wit kan ook vervolgen met

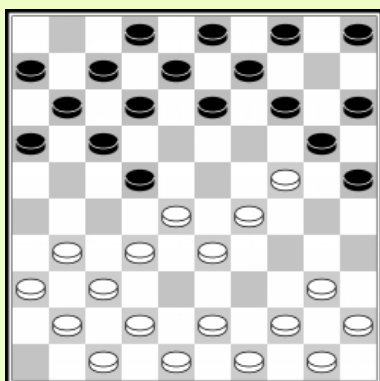
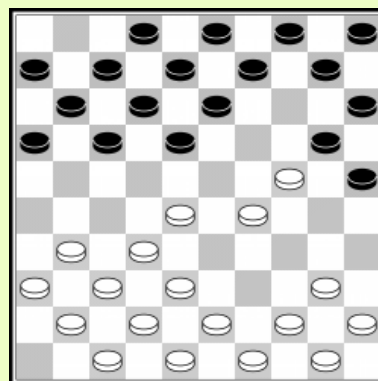
08. 39-34 20x29 09. 34x23 18x29 10. 33x24 22x33
11. 38x29 met een rechter vleugel aanval.

08....22x33 09. 39x28

09. 18-22

09....17-21 is een andere vaak gespeelde variant. Na 10. 29-23 20x29 (zwart kan
ook anders slaan)

11. 23x34 21-26 controleert wit het centrum, maar heeft ook een zwakke schijf op 41.
Zie de mooie partij Gantwarg – Wirny (1983)

10. 38-33 10-14

Zwart kan verder met 13-18 09-13 22-27 als alternatief.

11. 42-38

11. 43-39 kan ook gespeeld worden, maar laat het
volgende toe :

22-27 12. 31x22 13-19 13. 24x13 09x38
14. 48-42 (20-24 29x09 38x28 28-22 04x13
39-34 17x28 34x32 met een gelijke stand)

11. 44-39? Geeft een verdediger voor schijf 24 op, terwijl zwart deze voorpost
meerdere keren wil aanvallen.

11....05-10

Na 11....16-21 12. 31-26 11-16 is 13. 44-39 mogelijk, met het idee van 14-19 14.3 40-35 19x30 15. 35x24 07-11 16. 39-34! 09-14 17. 43-39 en 14-19 wordt beantwoord met 28-23! 19x28* 32x23 +/- zoals in Sijbrands – J. de Jonge (blindpartij 1981).

12. 47-42 14-19 13. 40-35 19x30 14. 35x24 10-14 15. 44-40 14-19

16. 40-35 19x30 17. 35x24 09-14 18. 45-40 03-09

De beste manier om schijf 24 te verdedigen tegen de zwarte aanval is schijf 50 op zijn plaats te houden. Na

19. 50-45? 14-19 20. 40-35 19x30 21. 35x24 09-14 22. 45-40 14-19

23. 40-35 19x30 24. 35x24 04-09 25. 49-44 09-14 26. 44-40 14-19 kan wit niet vervolgen met 32-27? 19x30 27x09 08-13 09x18 12x45, en moet hij dus het volgende toelaten :

27. 40-35 19x30 28. 35x24 22-27 29. 31x22 13-18 22x136 08x30 en de witte rechter vleugel is niet goed verdedigd.

23. 44-40 14-19 24. 40-35 19x30 25. 35x24 09-14 23. 48-43!

Nu kan 14-19 beantwoord worden door 32-27 19x30 27x09 08-13 09x18 12x34 37-32 hetgeen de zwarte aanval op de witte rechtervleugel stopt.

De ruil 26....22-27 27.31x22 13-18 28. 22x13 08x30 geeft wit controle over het centrum.

➤ 05. 31-26

We moeten hier rekening houden met twee compleet verschillende lijnen.

Roozenburg-variant

○ 3.1 05... 19-23 06. 28x19 14x23 07. 32-28 23x32 08. 37x28

08. 33-28 22x33 09. 39x19 13x24 heeft geen zin voor wit, daar zwart vervolgt met 10-14 09-13 05-10 14-19 10-14 (04-09). Na 05. 34-29 23x34 06. 40x29 speelt zwart simpel een rechtervleugel aanval met 22-27x27

08...16-21 09. 41-37

Een ander plan is de Roozenburg aanval te blokkeren door

09. 38-32 11-16 10. 41-37 21-27 11. 32x21 16x27 12. 37-31 10-14

12....13-19? wordt afgestraft door 13. 26-21 W+

13. 43-38 05-10 14. 49-43 en veld 27 aan te vallen.

09. 21-27 06. 37-31 20-24

Zwart heeft nu een stevige Roozenburg aanval. Gewoonlijk valt wit nu onmiddellijk veld 27 aan door 47-41-37-31

Hekstelling-variant

○ 3.2 05. ..20-25 06. 37-31 14-20 07. 41-37 10-14

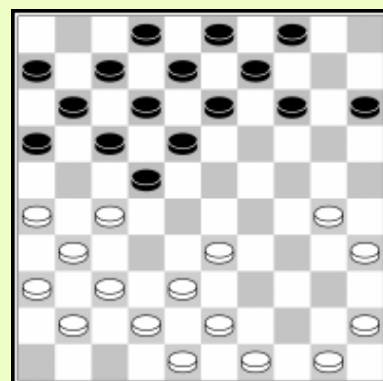
08 47-41 05-10 09. 32-27 19-23

10. 28x19 14x23 11. 34-30 25x34

12. 40x29 23x34 13. 39x30 20-25

14. 44-39 25x34 15. 39x30 10-14

Vanuit deze interessante hekstelling zijn reeds vele partijen gespeeld.

De zwarte panter

01. 32-28 16-21

01...16-21 is wel het scherpste antwoord op 01. 32-28 en nodigt wit uit zwarts rechtervleugel op te sluiten via 02. 31-26. Vaak houdt zwart de opsluiting op het bord om de partij te compliceren.

Rechtervleugel opsluiting

- 1) 02...11-16 03. 37-32 07-11 04. 36-31!
04. 41-37 wordt beantwoord met 19-23 05. 28x19 14x23 en wit kan de opsluiting niet behouden. Zwart wil 21-27x27 spelen op de volgende zet met een sterke rechter vleugel aanval.
04. ...19-23 05. 28x19 14x23 06. 33-28!
06- 31-27? 33-28 07. 32x23 21x32 08. 38x27 18x38 09. 43x32 is voordelig voor zwart
06. 09-14
Zwart kan ook kiezen voor 13-19 (Dibmanvariant) of de Clerc-variant 21-27 07. 31x22 18x27 08. 28x19 13x24 09. 32x21 16x27
07. ...28x19 14x23 08. 31-27 met een rechtervleugel opsluiting voor zwart

Russische variant

- 2) 02.... 11-16 03. 38-32 07-11 04. 37-31 19-23 05. 28x19 14x23 06. 31-27 23-28 05. 28x19 14x23 06. 31-27 23-28 07. 23x23 18x38 08. 43x32 met opnieuw een rechtervleugel opsluiting.

Zwart kan ook andere systemen spelen zoals

03. 38-32 18-22 04. 43-38
04. ...07-11 05. 49-43 01-07 06. 37-31 21-27 07. 32x21 16x27 08. 42-37 11-16 09. 37-32 16-21 10. 41-37 20-24 en zwart speelt een fascinerende Partie Bonnard in de zogenaamde Valkenburg-variant.
Veel partijen gaan verder :
11. 47-42 13-18 12. 28-23 18x29 13. 34x23 18x28 14. 32x23 07-11
15. 46-41 14-19 16. 23x14 10x19 met een open Bonnard.
04. ...13-18 05. 49-43 09-13 06. 37-31 21-27 07. 32x21 16x27 08. 42-37 19-23 09. 28x19 14x23 met een rechtervleugel aanval voor zwart.

De opening 32-28 16-21 wordt uitgebreid behandeld in een boek van LJ Koops (2009).

Nederlandse variant

02. 31-26 18-22 03. 37-32 11-16 04. 41-37 07-11 05. 34-29 01-07 06. 46-41

Wit kan ook kiezen om tegen een rechtervleugel aanval te spelen, met
06. 40-34 13-18 07. 45-40 19-23 08. 28x19 14x23 09. 46-41 21-27 10. 32x21 16x27
11. 29-24 20x29 12. 33x24
Een mooi voorbeeld is de partij Gerritsen – Domschev (2010).

Zwart kan nu een Roozenburg aanval proberen :

06....20-24 07. 29x20 15x24 06. 40-34 13-18 09. 37-3121-27 10. 32x21 16x27
 Omdat deze variant niet zonder gevaar is kiezen veel spelers voor
 06. ...20-25 En wit kan nu 07. 29-23 of 07.3 40-34

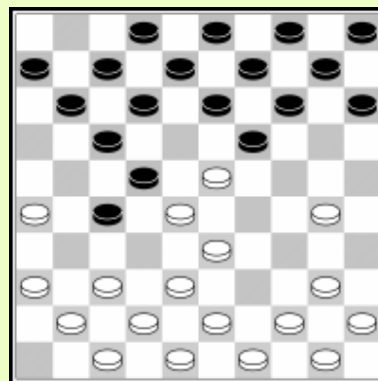
Andreiko-variant

06. ...20-25 07. 40-34

07. 29-23 21-27 08. 32x21 16x27 09. 35-30! 25xs34
 10. 39x30 is ook interessant

10....15-20 wordt afgestraft met een damzet
 11. 36-31! 27x36 12. 23-18 12x32 13. 38x18 13x22
 14. 37-31 36x27 15. 30-24 20x38 16. 43x01 +

De hoofdlijn 10....11-16 11.3 44-39 07-11
 12. 30-24! 19x30 13. 36-31 27x36 14. 23-19 14x32
 15. 38x07 08-12 16. 07x18 13x22 17. 40-35 is voordelig
 voor wit.

Het rustige 10....13-18 is de beste voortzetting voor zwart leidend tot een centrum aanval na

11. 37-31 18x29 12. 33x13 08x19 13. 41-37 22x33 14. 31x22 17x28 15. 38x29

07. ...14-20 08. 45-40 10-14 09. 50-45 04-10

09. ... 04-10 is de karakteristieke zet in de Andreiko-variant.

09. ... 05-10 laat een sterke centrumaanval met 28-23x23 toe. 04-10 biedt zwart een betere opstelling om tegen deze aanval in te gaan. Ton Sijbrands met deze stand geconfronteerd werd in de match tegen Andreiko (1973) vond hij 10. 29-23 21-27 11. 32x21 16x27 te gevaarlijk en vereenvoudigde met 10. 32-27 21x23 11. 29x27, hoewel hij later de partij won door een combinatie.

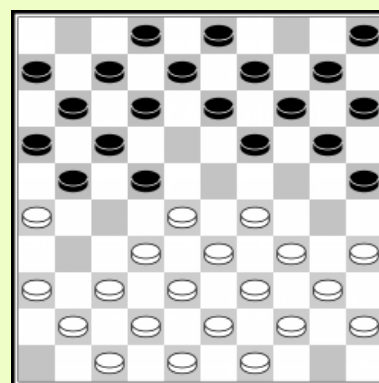
Later werd 10. 29-23 vaker gespeeld, met als scherpste spelgang :

10. 21-27 11. 32x21 16x27 12. 36-31?! 27x36 13. 38-32

Na dit schijnoffer dreigt wit met 23-18 34-30 40x27 en zwart dient de schijf terug te geven met 25-30 14. 34x25 hetgeen tot een zeer gecompliceerd spel leidt.

10. 28-23 19x28 32x23 is ook niet slecht, bv. 11....13-18 12. 35-30 09-13

13. 40-35 21-27 14. 30-24 27-31 16. 36x27 22x31 met interessant spel.

De Egel

01. 32-28 17-21

Het spelen van 02.31-26 11-17 (of 12-17) kan leiden tot de 01.32-28 16-21 opening, maar zwart kan ook kiezen voor 02... 19-23 en afwachten.

2. 37-32 21-26 03. 32-27 26x37 04. 41x32 levert wit een snelle ontwikkeling van zijn linkervleugel en 4 tempi winst.

2.34-29

02. 33-29 kan beantwoord worden met het scherpe 20-25 of 02... 21-26 en de vereenvoudigende ruil 28-23 29-24 34x32 negeren.

02... 21-26

De Nederlandse GMI Johan Krajenbrink speelt hier graag 02... 11-17 03.40-34 18-22.

03.40-34 16-21

Boeiend spel ontstaat na 03... 11-17 04. 45-40 06-11 05. 37-32 26x37 06.42x31 19-23 07. 28x19 14x23 08. 35-30 20-25 09. 41-37

Wit kan niet naar veld 24 gaan wegens 13-19 Zw+1.

09... 16-21 10. 47-41 21-26 en zwart probeert tegen een rechtervleugel te spelen, bijvoorbeeld 11. 50-45 10-14 12. 30-24 11-16 13. 32-28 23x32 14. 37x28 26x37 15. 41x32 16-21 enz.

04. 45-40 11-16

We kijken naar twee mogelijke voortzettingen voor wit :

05. 37-32 26x37 06. 42x31 21-26 07. 47-42 26x37 08. 42x31

08.32-27 26x37 9.41x32 19-23 10.28x19 14x23 11.35-30 is de laatste tijd meer populair geworden.

08... 06-11

Zwart wil 09.41-37 beantwoorden met 17-21! 10. 31-26 21-27 11. 32x21 18-23 12. 29x18 12x41 Wit wint veel tempi, in deze variant zal zwart naar een klassieke partij streven. De schijven 21 / 26 zijn wat passief.

09. 50-45 01-06!

Zwart antwoord nog steeds 16-21 op 10. 41-37 en het alternatieve 10. 48-42 16-21 11. 31-26 20-24 12. 26x17 12x21 13. 29x20 15x24 geeft zwart een goede klassieke partij. De linkervleugel van wit is verzwakt, en hij kan dus moeilijk de klassieke structuur van de partij verbreken.

Schwarzman-variant

05. 38-32 21-27

05... 20-24 06. 29x20 15x24 07. 31-27 18-23 08. 43-38 10-15 09. 49-43 14-20 10. 27-22 24-29 11. 33x24 20x29 leidt tot een klassieke aanval met gecompliceerd spel. Dit is de Bezwerzjenko-variant..

06. 31x22 18x38 07. 43x32

06.32x21 26x17 07.42-38 19-23 08.28x19 14x23 9.35-30 kan ook zeer interessant worden.

07... 16-21 08. 36-31

08.42-38 kan ook overwogen worden, omdat het meer flexibel is hoewel het niet 21-27x27 kan voorkomen. Op het klassieke antwoord 20-24 09. 29x20 15x24 kan 10.32-37 gevolgd door 37-31x32 om de linkervleugel mooi te ontwikkelen.

08... 06-11 09. 42-38 11-16 10. 49-43

Meestal probeert zwart hier een hekstelling in te nemen :

10... 20-25 11. 47-42 15-20 12. 50-45

Wit kan een centrum aanval starten

12. 29-24 20x29 13. 34x23.

12... 10-15 13.1-27 19-24 14. 37-31

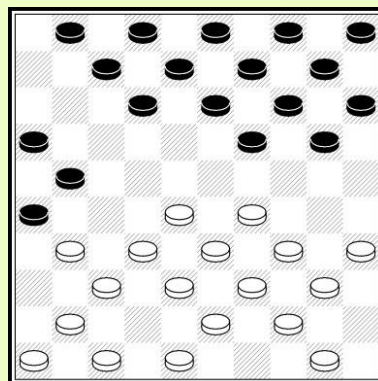
De bevrijding uit de hekstelling met

14. 34-30 25x23 15. 28x30 12-18 geeft zwart een

Meer flexibele stand. Wit's linker vleugel lijkt

onstabiel met de onontwikkelde schijf op 46.

14... 26x37 15.42x31 en zwart moet beslissen of hij 34-30 wilt uitschakelen door 13-19?! of rustiger vervolgen met ofwel 15... 05-10 of 15... 21-26.

De Russische beer

01. 32-28 20-25 02. 37-32

02.33-29 wordt beantwoord met 17-22x22, 17-22x21 16-21 of 18-22, wat in alle gevallen tot interessant spel leidt..

02... 15-20 03. 41-37 10-15 04. 46-41

Hier zijn er verschillende andere opties. Bijvoorbeeld :

04. 34-30 25x34 05. 39x30 20-25 06. 30-24 (06... 44-39 25x34 07. 39x30 15-20

08. 44-39 20-24 geeft zwart goed klassiek spel)

06... 19x30 07.35x24 leidt tot een rechtervleugel aanval.

Een andere mogelijkheid is

04. 34-29 17-22 05. 28x17 11x22 06. 46-41 05-10 07. 40-34 07-11 (of 06-11)

08. 45-40 11-17 09.50-45 06-11 wat leidt naar de Vermin-variant. Een theoretische spelgang is hier 10. 31-26 02-07 11. 37-31

Wit kan ook vervolgen met het fascinerende

11. 32-28! 19-23 12. 28x19 14x23 13. 29-24 20x29 14. 33x24 om het zwarte centrum te omsingelen, dat verzwakt is door de afwezigheid van schijf 2.

11... 19-23 12. 32-27 14-19 13. 29-24 20x29 14. 33x24 19x30 15. 35x24 23-28 16. 38-33 met scherp spel.

04... 05-10

04... 17-21 05.31-26 05-10 is de zogenaamde Memel-variant.

05. 31-27

Wit kan ook zelf naar de rand gaan :

05. 31-26 20-24 06. 36-31 15-20 07. 41-36 18-23 08. 34-29 23x34 09. 39x30 25x34

10.40x29 13-18 11. 29-23 18x29 12. 35-30 24x35 13. 33x15

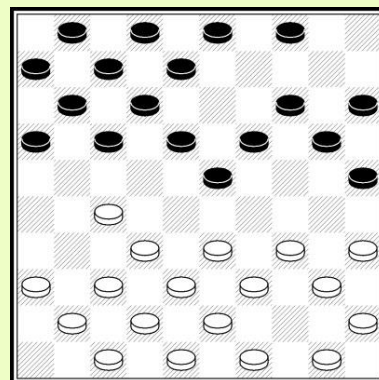
is een van de spelgangen die recent aan populariteit wint.

05... 19-23 06. 28x19 14x23

Het idee om de velden 25 & 23 gelijktijdig te bezetten werd geïntroduceerd door ex wereldkampioen Andris Andreiko. Het zwarte centrum is sterk genoeg om deze coalitie toe te laten.

07. 33-28 09-14 08. 28x19 14x23 09. 39-33

Na 09.38-33 10-14 10.33-28 kan zwart noch 14-19? noch 13-19? spelen en moet dus weer zijn plannen herzien met 10... 04-10 11. 28x19 14x23 hetgeen ook gespeeld werd, maar omdat in deze variant de zwarte positie verzwakt wordt, is het meer populair geworden om als volgt verder te gaan 09. 38-33 13-19 10. 33-28 17-22 11. 28x17 11x31 12. 36x27 10-14 en zwart behoudt het initiatief.

09... 10-14 10. 44-39 13-19

11. 49-44

Dit is een modern voortzetting. Het meest populaire was steeds 11. 50-44

11... 17-21

11... 04-09? 12. 27-21!

Biedt wit een damzet naar veld 4.

12. 36-31

Wit heeft hier allerlei alternatieven. Wereldkampioen Junioren 2011 Roel Boomstra introduceerde 12. 33-28 21-26 13. 39-33 08-13 14. 35-30?! gevolgd door 04-09 15. 34-29 23x34 16. 30x39.

Wit heeft het centrum en kan later een Hoogland aanval inzetten.

12... 21-26 13. 41-36 08-13 14. 33-28 04-09

14... 02-08 laat 15. 39-33? niet toe wegens de damzet met 16-21 18-22 23-29. Hoewel zwart wel 39-33? toelaat daar dit slechter is dan 38-33 wat een betere verdeling van de schijven biedt.

15. 38-33

15. 39-33 02-08 16. 44-39 12-17 17. 49-44 17-22 18. 28x17 11x22 19. 33-28 22x33 20. 39x28 07-12 21. 44-39 06-11 leidt tot een stand die al vele malen is voorgekomen.

22. 38-33? is nu niet goed wegens 16-21 23. 27x07 23-29!

24. 33x24 19x30 25. 35x24 20x29 26. 34x23 18x29 27. 07x18 13x35

Zw+1.

Het alternatief 22. 39-33 23-29! is in het voordeel van zwart, zeker na

23. 34x23 18x29 24. 33x24 19x30! 25. 35x24 20x29 bv.

26. 27-22 14-19 27. 43-39 16-21! en op 28. 31-27 volgt 11-17 25-30-34 19-23 13x44 Zw+.

15... 12-17 16. 42-38 17-22 17. 28x17 11x22

18. 47-42 07-12 19. 33-28 22x33 20. 39x28 02-08

21. 44-39

21. 43-39? 20-24 22.49-43 24-29! Is in het voordeel van zwart.

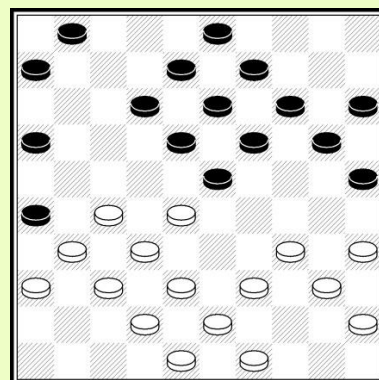
21.44-39 kan niet beantwoord worden met

16-21? 23. 27x16 06-11 24. 16x07 23-29

25. 34x23 18x29 26. 07x18 13x44 wegens

27. 40-34 29x40 28. 45x34 44-50 29.49-44 50x30

30. 35x02 W+

22... 06-11 23. 39-33 23-29 24. 34x23

Na 24. 33x24 19x39 25. 43x34 14-19 26. 49-43 19-24 blijft enkel 27. 28-22 over voor wit. 28. 27-22 18x27 29. 31x22 verliest een schijf door 24-29 & 25-30 Zw+1 en 28. 43-39 verliest na 16-21 27x07 24-30 35x24 20x29 34x23 18x29 07x18 13x35 Zw+1.

24... 18x29 25. 33x24 19x30 26. 35x24 20x29 met gelijk spel. Deze positie is ook mogelijk met schijf 49 op 47, zoals we al zagen, maar nu is de verdeling van de witte schijven beter.

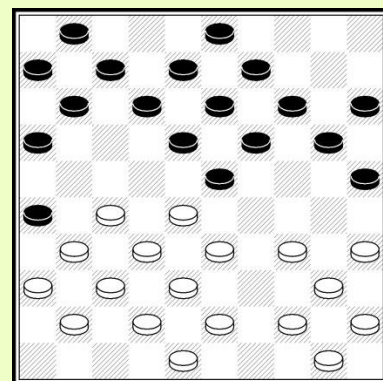
11... 17-21

11... 08-13 laat de ruil 27-22 34-30 toe, hoewel dit niet attractief is voor wit, dus gaat het spel verder met 12. 33- 28 02-08 13. 39-33 04-09 14. 44-39 en zwart moet kiezen tussen 17-21 en 17-22.

13. 39-33 04-09 14. 44-39

12. 36-31 21-26 13. 33-28 08-13 14. 39-33 02-08 15. 47-41

Deze zet, een idee geïntroduceerd door Harm Wiersma, lijkt op het eerste zicht vreemd, omdat het een hangende schijf op 41 creëert. Het feit is echter dat zwart nu niet 12-17 kan spelen door 34-30 40x29 27-21 32x23, hij moet dus kiezen voor 20-24 of 23-29 met moeilijk spel, waarbij de controle van wit over het centrum compensatie biedt voor de schijf op 41.

15... 23-29

15... 20-24 16. 34-29 23x34 17. 40x20 15x24 18. 44-39 is in het voordeel van wit.

16. 34x23 18x29 17. 33x24 20x29 18. 44-39 14-20 19. 50-44
met moeilijk spel.

De koe

01. 32-28 20-24 02. 34-30

Deze opening biedt zwart twee interessante mogelijkheden:

1) 02... 14-20 03. 30-25 10-14 04. 37-32 18-23 05. 42-37

Nu wordt 05... 17-21 beantwoord met 06. 31-26 (hetgeen niet mogelijk is na het normale 04. 41-37)

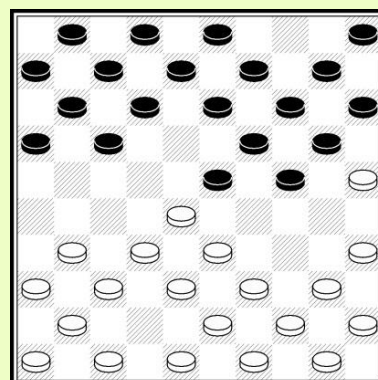
05... 12-18 wordt beantwoord met 06. 39-34!

Daarom speelt zwart gewoonlijk :

05... 04-10

06. 47-42

Wit kan de Molimard-ruil naar 22 ook onmiddellijk nemen, zoals in Clerc-Chizhov 2001

06... 12-18 07. 28-22 17x28 09. 33x22 18x27
10. 31x22 08-12 11. 32-27 02-08 12. 37-31 12-18
13. 31-26 07-12 14. 27-21 16x27 15. 22x31

Wit wil de strijd met de zwarte linkervleugel aangaan, door het centrum te omsingelen.

Half-klassieke variant

2) **02... 18-23 03. 30-25 23x32 04. 37x28 13-18 05. 41-37 17-21**

Deze variant kan gespeeld worden indien zwart het witte centrum wenst te omsingelen. Dit is gelijkaardig aan 01. 31-27 19-23 02. 33-28 17-21 03. 28x19 14x23 4. 38-33 (met verwisselde kleuren).

01. 32-28 20-24 02. 37-32 18-23 wordt vaak gespeeld, maar hier zijn nog geen duidelijke theoretische lijnen uit voortgekomen.

33-29 De diamant

Roozenburg-opening

01. 33-29 19-23 02. 25-30 20-25

02... 14-19 kan beantwoord worden door
03.30-24 03.30-25 of 03.40-35.

Na 03. 30-25 is de meest actieve zet 03... 17-22 04. 25x14 09x20.

Het alternatieve 03... 10-14 04. 39-33 17-22 05. 44-39 11-17 06. 32-28 23x32 07. 37x28 04-10 08. 29-23! 18x29 09. 34x23 geeft voordeel voor wit.

03. 40-35 10-14 04. 30-25 20-24 05. 29x20 15x24 06. 34-30 05-10 07. 45-40 17-21

08. 39-34 en indien zwart naar veld 26 gaat ruilt wit met 32-28x32 en bouwt het krachtblok op om druk uit te voeren op veld 24.

02. 40-35 14-20

03... 14-19 04. 30-24 19x30 05. 35x24 09-14

05... 10-14 06. 24-19 13x33 07. 39x10 05x14 08. 38-33 = voordeel wit

06. 45-40 14-20 07. 50-45 03-09 08. 38-33 10-14 09. 33-28 05-10 10. 28x19 14x23

11. 43-38 17-22 12. 31-27 22x31 13. 36x27 leidt tot een Roozenburg aanval

04. 44-40 10-14 05. 38-33 14-19 06. 30-24 19x30 07. 35x24 17-22 08. 42-38 11-17

09. 32-28 23x32 10. 37x28

Wit neemt een rechtervleugel aanval. Na 09. 50-44 06-11 10. 47-42 05-10 hoeft zwart geen schrik te hebben voor de aanval op veld 23, wegens 11. 33-28 23x32

12. 38x18 09-14 13. 38-33 14x23 14. 33-28? biedt zwart een damzet

14... 17-22!! 15. 28x06 23-28 16. 32x23 12-17 17. 23x21 16x27 18.31x22 13-18

19. 22x13 08x50 + zoals gespeeld werd in Tsinman-Kalmakov 2000 en Skliarow-De Voogd 2004

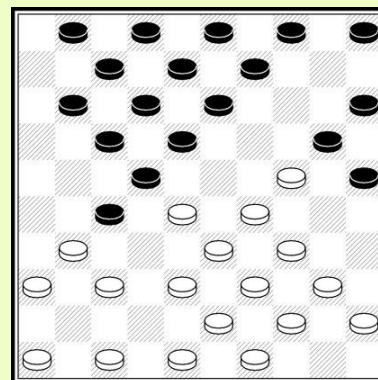
10... 16-21 11. 41-37

11. 38-32? faalt op 21-27 12. 32x21 17x37 13. 41x32 06-11! 14. 28x06 18-23

15. 29x18 20x27 Zw+1. .

11... 21-27 12. 50-44 06-11

In deze stand met wederzijdse voorpost houdt wit het centrum, en hij kan kiezen uit :

1) 13.31-26 27-32 14. 38x27 22x42 15. 47x38 en zwart moet proberen de witte aanval te omsingelen

2) 13. 47-41 01-06 13. 37-32 11-16 14. 32x21 17x37

15. 41x32 09-14 16. 28x17 12x21 17. 33-28 07-12

en zwart speelt weer tegen een rechtervleugel aanval

3) 13. 46-41 01-06 13. 48-42 09-14 14.31-26

Wit moet opletten na 14. 28-23? 05-10!! heeft hij geen goede zet meer over.

15. 37-31 kan niet wegens 27-32!

16. 38x27 22-28 17. 23x32 13-19 18. 24x22 17x46 Zw+.

Kijk zelf eens naar de andere mogelijke zetten van wit.

14... 27-31 15. 36x27 22x31 16. 37-32 31-36 met een interessante partij.

De Keller-opening

01. 33-29 17-22 02. 39-33 11-17 03.044-39 06-11 04. 50-44 01-06 05.031-26 16-21

06. 32-28 19-23 07. 28x19 14x23

Deze zetten leiden tot de fascinerende Keller-opening. De hoeveelheid theorie over deze opening is enorm. Zie een reeks artikels in Hoofddlijn. Je kan ook theorie over deze opening vinden op de website van Luteijn. Frits Luteijn heeft veel partijen gespeeld in dit systeem en is bekend als kenner van de Keller- opening (en veel andere openingen).

De Egel

01. 33-29 17-21

Deze openingszetten kunnen tot dezelfde varianten leiden als na

01. 32-28 17-21 02. 33-29 of 02. 34-29, maar wit kan ook een moderne variant kiezen

02. 39-33 21-26 03. 44-39 11-17 04. 50-44 06-11 05. 34-30.

Krajenbrink-aanval

01. 33-29 16-21 02. 31-26 11-16

Deze zetten leiden gewoonlijk tot een scherpe partij. We tonen hier wat genoemd wordt de Krajenbrink-aanval :

03. 37-31

Een andere hoofdlijn is

03. 39-33 07-11 04. 44-39 01-07 05. 50-44 en zwart kan verder gaan met

05... 18-22, 05... 20-25 of 05... 19-23 alle met een complexe partij.

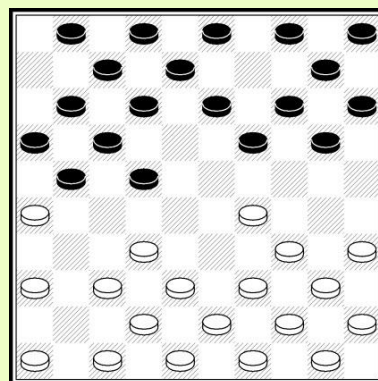
03... 06-11 04.031-27 18-22 05.027x18 13x22
06. 41-37 09-13

07. 39-33

Sijbrands introduceerde de Springer Contra Attaque in deze positie, door

07. 29-23 19x28 8. 32x23.

Na 07. 39-33 kan zwart 07... 21-27 08. 32x21 16x27 of 07... 13-18 08.44-39 19-23, zie Gantwarg-Sijbrands (1988)

Het klassieke antwoord

01. 33-29 20-24 02. 29x20 15x24

03. 32-28 17-21 leidt tot klassiek spel. Interessanter is : 03. 32-28 16-21 04. 31-26
4.39-33 21-26 wordt ook gespeeld.

04... 21-27 5.38-33

5.37-31 18-23 leidt tot een centrumaanval voor zwart

05... 27-32 06. 28-22 17x28 07. 33x22 18x27 08. 37x28 11-17 09. 39-33 13-18
10. 44-39 18-22 zoals Mathijssen-Dolfing (2002).

02. 34-30 is eveneens populair, bijvoorbeeld

18-23 04.39-33

Wit kan tevens 04. 30-25 12-18 05. 40-34 07-12 06. 34-30 01-07 07. 45-40

04... 12-18 05. 32-28 23x32 06. 37x28 18-23 07. 42-37 23x32 08. 37x28 13-18 enz..

01. 33-29 18-23 02. 29x18 12x23

02... 13x22 werd vaak gespeeld door voormalig wereldkampioen Tjegolev.

Wit kan proberen een hekstelling te formeren

03. 31-26 12-18 04. 36-31 07-12 05. 32-27 01-07 06. 38-33 09-13 07. 42-38 19-23
08. 41-36 zoals Sijbrands-Tjegoliev 1990

03. 34-30 07-12 04. 30-25 13-18

Zwart moet de verdeling van zijn stukken corrigeren en de rechtervleugel versterken.

Wit moet kiezen voor het schema

05.39-33 06.44-39 07.40-34 of

05.40-34 06.34-30 07.45-40 en indien wit besluit om een komende zwarte aanval tegen te spelen kan het leiden tot interessant spel..

De Buffel

01. 33-29 18-22 02. 31-26 20-24 03. 29x20 15x24

Zwart kan ook kiezen voor

02... 19-24 03. 39-33 22-27 04. 32x21 16x27 05. 37-32 11-16 06. 32x21 16x27

07. 41-37 17-22 08. 44-39

08. 34- 30?? 27-31 Zw+1

08... 14-19 09. 50-44 06-11 10. 46-41 01-06 11. 38-32 27x38 12. 43x32

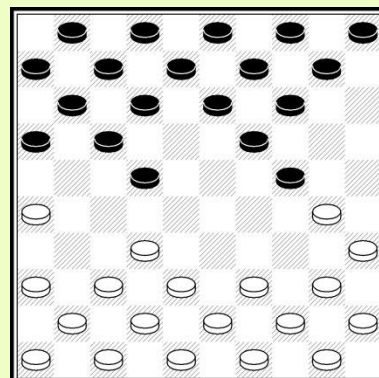
Maar 02... 20-24x24 is meer interessant!

04. 34-30

Andere zetten zijn niet zo goed.

04.37-31 laat 24-29 34x23 19x28 32x23 22-27 31x22 17x19 toe en 04.38-33 22-28! is voor zwart ook geen probleem.

Zwart heeft twee voortzettingen die beiden tot interessante speltypes leiden.

04... 13-18

04... 22-28 05.32x23 19x28 06.30x19 14x23

Geeft zwart een centraanval en leidt tot boeiend spel.

05. 36-31 18-23 06. 32-27 12-18 07. 37-32 07-12 08.041-37 08-13

Gewoonlijk bezet wit veld 36 nu nog niet, om de hekstelling te voltooiën, en daardoor krijgt zwart een extra optie om eventueel 22-28 te spelen, en wit kan proberen de zwarte centraanval te omsingelen.

1.33-28 Sijbrands-opening

1.33-28 is de favoriete openingszet van Ton Sijbrands.

Oud Nederlands

01. 33-28 18-23

De Oud Nederlandse opening leidt tot een klassiek spel en mogelijk een Hoogland aanval. Een voorbeeld zou als volgt kunnen uitzien :

2. 39-33 12-18 3. 44-39 07-12 4. 31-27 20-24 5. 37-31 14-20 6. 41-37

Wit kan de Hoogland-aanval starten met 27-22x22 en zwart kan antwoorden met de symmetrische ruil 24-29x29.

6... 10-14 7. 34-29 23x34 8. 40x29 20-25 9. 29x20 15x24 10. 27-22 18x27 11. 31x22 en we komen bij posities die ook voortvloeien uit de 1. 32-28 18-23 opening.

Modern spel

01. 33-28 18-22

Gewoonlijk leidt deze opening tot een moderne partij :

2. 38-33 12-18 3. 42-38 7-12 4. 47-42 01- 07 5. 34-29 20-25 6. 39-34 19-23

7. 28x19 14x23 8. 32-28 23x32 9. 37x28 enz.

Het alternatieve 2. 31-27 22x33 3. 39x28 19-23 4. 28x19 14x23 is voor wit niet aantrekkelijk, daar zijn linker vleugel niet goed ontwikkeld is, daar schijf 27 deze ontwikkeling blokkeert.

02. 38-33 12-18 03. 34-29

Een andere mogelijkheid is 3.31-26.

Zwart heeft ook verschillende opties. De ruil 19-23 4. 28x19 14x23 geeft wit weer de keuze tussen 32-28x28 en 34-29x29.

3. 31-26 07-12 4. 37-31 19-23 5. 28x19 14x23 6. 32-27 leidt tot de zogenaamde Wiersma-opening, zwart kan ofwel 6... 13-19 of het scherpe 6... 23-28. Indien zwart de ruil 19-23x23 nog langer uitstelt met
 3. 31-26 07-12 4. 37-31 01-07 5. 42-38 20-25 6. 41-37 14-20 7. 46-41 10-14
 8. 47-42 05-10 9. 32-27 enz. komen we tot dezelfde hekstellingsstand als uit de
 1. 32-28 18-22 opening.

03... 07-12

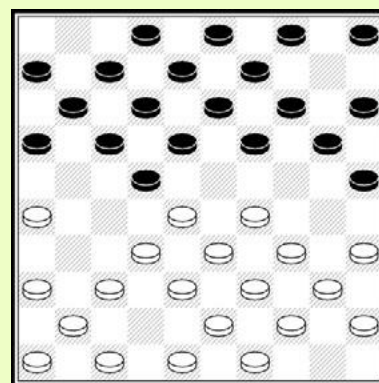
3... 19-23 4. 28x19 14x34 5. 40x29 07-12 is eveneens een goed idee voor zwart, leidend tot dezelfde opening als 1. 32-28 18-23 2. 33-29 23x32 3. 37x28 17-22 4. 28x17 11x22 5. 39-33 13-18 met verwisselde kleuren.

04. 40-34 01-07 05. 45-40 19-23

5... 20-25 6. 42-38 15-20 7. 50-45 10-15
Een andere populaire lijn is : 7... 19-23 8. 28x19 14x23 9. 32-28 23x32
 10. 37x28 20-24 11. 29x20 25x14 enz.

08. 31-26

De scherpste zet hier is 8... 16-21.
8... 05-10 wordt gewoonlijk beantwoord door 9. 36-31 maar het agressieve 9. 28-23 19x28 10. 32x23 kan ook gespeeld worden.
 9. 37-31 11-16 10. 31-27 10. 41-37?
Wit moet spelen :
 10. 31-27 22x31 11. 26x37 05 -10 12. 29-24 enz.
En een rechttervleugel aanval spelen

10... 07-11 11. 46-41 04-10! 12. 47-42 02-07 leidt tot een moeilijke situatie voor wit. De speciale zet 04-10 wordt gespeeld om de aanval met 29-24 tegen te gaan. Indien zwart 05-10 speelt is hij niet meer in staat de voorpost aan te vallen met 14-19 daar dit wordt afgestraft door de damzet 31-27 29-24 27-22 32x05.

Indien wit de aanval speelt kan de partij verder gaan met
 13. 29-24 20x29 14. 34x23 18x29 15. 33x24 22x33 16. 38x29 19x30 17. 35x24 14-19
 18. 40-35 19x30 19. 35x24 10-14 20. 44-40 14-19 21. 40-35 19x30 22. 35x24 05-10 en wit heeft grote problemen om zijn voorpost te verdedigen (zie C. Poppel-Mathijssen).

06. 28x19 14x23 07. 32-28 23x32 08. 37x28 16-21 09.43-38

Met een moderne partij. Zwart kan proberen om een Roozenburg aanval te spelen.

De zeemeeuw

01. 33-28 17-21 02. 39-33

Indien wit complicaties wilt vermijden, kan
 2. 31-26 20-24 3. 26x17 11x33 4. 38x20 15x24 gespeeld worden.

02... 21-26 03. 44-39 11-17 04. 50-44

Zwart heeft nu meerdere mogelijkheden. We bekijken er twee:

- 1) 04... 06-11 05. 31-27 19-23
 5... 1-6? kan sterk beantwoord worden met 6. 28-23 19x28 7. 32x23 18x29
 8. 34x23 met centrum aanval.
 5... 17-21 6. 27-22 18x27 7.8-23 19x28 8.3x31 is niet erg interessant ...
06. 28x19 14x23 07.33-28 09-14 08. 28x19 14x23 09. 38-33 10-14 10. 34-30.

Wit zal proberen het zwarte centrum te omsingelen. Wit zal niet 33-28 spelen maar later proberen controle te krijgen over veld 29.

2) 04... 07-11 05. 31-27

Indien wit deze variant niet wenst te spelen, kan hij kiezen voor

5. 33-29 20-24 6. 29x20 15x24 7. 38-33 10-15 8. 42-38 enz.

06 ... 17-22 07. 28x17 11x31 08. 36x27 19-23 09.035-30

Wit kan nu niet met succes het zwarte centrum omsingelen, omdat zwarts linker vleugel te sterk is. Hij kan beter proberen een Roozenburg aanval te krijgen na 20-25 10.33-29 enz.

1.34-29 Hekstelling opening

01. 34-29 19-23 02. 40-34

Na 2. 33-28 23x34 worden zowel 3. 40x29 als 3. 39x30 gespeeld. Na 3. 39x30 kan wit de verdeling van zijn schijven snel verbeteren met 38-33 42-38 47-42 enz.

03... 14-19 04. 45-40

3. 33-28 is een interessante variant die leidt tot een moderne partij. Een kritische lijn is 3...17-22 4. 28x17 11x22 5. 39-33 10-14 6. 43-39 12-17 7. 48-43 06-11 8. 45-40 05-10 9. 32-28 23x32 10. 37x28 08-12 11. 41-37 16-21 12. 31-26 20-24 13. 29x20 15x24 14. 46-41 21-27 met een Roozenburg aanval voor zwart.

Een andere populaire lijn in deze opening is

5... 07-11 6. 43-39 10-14 7. 48-43 05-10 8. 45-40 01-07 9. 32-28

Na 9.31-26 moet zwart opletten voor de combinatie :

9... 12-17? 10. 26-21! 17x26* 11. 32-28 23x32 12. 37x17 11x22

13. 29-24 20x29 14. 34x1 W+.

9... 23x32 10. 37x17 11x22 11. 41-37 16-21 12. 31-26 21-27 13. 37-31 met interessant spel.

03... 10-14 04. 50-45

4. 32-28 23x32 5. 37x28 is een vaak gespeeld alternatief.

04... 05-10

Chizov-opening

Tienvoudig wereldkampioen Alexei Tjizhov speelt graag 5. 29-24 20x29 6. 33x24 19x30

7. 34x25, bijvoorbeeld: 13-19

8.38-33 08-13 9. 42-38 15-20 10. 39-34 02-08 11. 44-39 10-15 12. 47-42 Wit probeert druk te zetten op de zwarte linkervleugel.

Na 12... 20-24 speelt hij 13. 34-29 23x34 14. 40x20 15x24 15. 45-40 18-23

16. 32-28 23x32 17. 37x28 12-18 18. 40-34 enz.

Na 12... 17-21 kan hij vervolgen met 13. 34-29 23x34 14. 39x30 enz.

Hekstellingsvariant 1

05. 31-26 20-25 06. 37-31 14-20 07. 41-37 10-14

Het soliede 7. 20-24 8. 29x20 25x14 is al vele malen gespeeld, maar we volgen een meer interessante lijn.

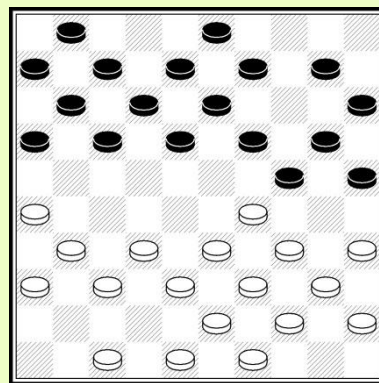
08. 46-41 05-10 09. 32-28 23x32 10. 37x28 19-23 11. 28x19 13x24

Zwart heeft wit opgesloten in een hekstelling. Vanuit deze populaire theoretische positie is de hoofdlijn :

12. 41-37 08-13 13. 37-32 02-08 14. 42-37 14-19

15. 48-42

Na 15. 47-41 17-22 moet wit niet vervolgen met
16. 48-42 10-14 17. 32-28 wegens 12-17! *Met tactische problemen voor wit, daar 18. 37-32 wordt afgestraft met 18-23! 19. 29x27 24-29*
20. 33x24 20x29 21. 34x23 17-22 22. 27x18 13x33 23. 39x28 16-21 24. 26x17 11x33 25. 38x29 19x50 *Zw+, maar met*
16. 32-28 10-14 17. 28x17 12x21 18. 26x17 11x22 19. 38-32 08-12 20. 33-28 22x33
21. 29x38 zoals in *Dibman-Stokkel (1983)*

15... 10-14 16. 31-27 17-21 17. 26x17 11x31 18. 37x26

Met een interessante strijd in de hekstelling.

Hekstellingsvariant 2

01. 34-29 20-25 02. 40-34 14-20 03. 45-40 10-14

Zwart kan de hekstelling onmiddellijk nemen als hij wenst, door 3... 19-24.

04. 32-28

Van hier ontstaat er ook vaak een hekstelling: 4... 5-10 kan beantwoord worden met de ruil 28-23 & 29-24, meer principieel is 4... 17-21 waarna een rechtervleugel aanval kan beginnen, door ofwel 5.29-24 of het toelaten van een kettingstelling met 5. 31-26 19-24 6. 26x17 11x22 7. 28x17 12x21 of 5. 37-32 05-10 6. 41-37 19-23 7. 28x19 13x24 8. 32-28 21-26 enz.

De pauw

01. 34-29 17-22 02. 40-34 11-17

3. 45-40 06-11 4. 50-45 01-06 5. 31-26 16-21 leidt tot de Keller-opening, maar wit kan ook het volgende spelen:

03. 32-28 06-11 04. 37-32 19-23 05. 28x19 14x23 06. 41-37 10-14

Indien zwart de zet 7.35-30 wilt voorkomen kan hij vervolgen met 6... 13-19, bijvoorbeeld 7. 46-41 10-14 8. 45-40 05-10 9. 32-28 23x32 10. 37x28 16-21 11. 31-26 19-23 12. 28x19 14x23 etc.

07. 35-30 20-25 08. 45-40 05-10

9. 40-35 laat het volgende toe 23-28 32x23 22-27 31x22 17x19 en de witte rechtervleugel wordt opgesloten. Daarom moet wit ervoor zorgen dat hij nog steeds de ruil 30-24 29-23 33x35 ter beschikking heeft als zwart de ruil 23-28 22-27 neemt.

09. 46-41 14-19

Op 9... 1-6 speelt wit 10. 50-45.

10. 40-35

Zwart moet kiezen tussen 10-14 en 09-14 & 03-09.

10... 10-14 kan beantwoord worden door 11. 32-28 23x32

12. 37x28 16-21 met een interessante, moderne partij.

Het alternatief is 11. 44-40 14-20 12. 50-45 20-24

Zwart kan geen centrumaanval nemen met :

12... 22-28? 13. 33x22 17x28 wegens

14. 29-24! 20x29 15. 30-24 29x20 16. 34-30 25x34

17. 40x29 23x34 18. 32x25 W+1.

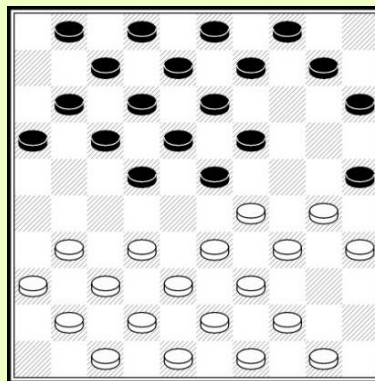
13. 29x20 15x24 en wit speelt simpel

14. 34-29 23x34 15. 40x20 25x14 16. 31-27 22x31 17. 37x28 of speelt het meer complexe

14. 31-27 22x31 15. 36x27.

Vervolgt zwart met 10... 9-14 kan wit een Roozenburg aanval proberen:

11. 44-40 03-09 12. 50-45 01-06 13. 31-27 22x31 14. 36x27 etc.

1.34-29 17-21

Gewoonlijk is deze opening hetzelfde als na

1. 32-28 17-21 2. 34-29 21-26 enz. zoals na

1. 34-29 17-21 2. 39-33 21-26 3. 44-39 11-17 4. 50-44 06-11 5. 32-28 17-21 enz.

1.34-30 De Franse opening

01. 34-30 20-25

De meest gespeelde voortzetting is

2. 32-28 25x34 3. 39x30 en na 16-21

4. 37-32 21-26 5. 32-27 26x37 6. 41x32 15-20 7. 46-41 20-24 en de partij zal verder gaan langs klassieke lijnen.

De Luipaard

02. 30-24 19x30 03. 25x24

Deze scherpe voortzetting is de snelste manier om een rechtervleugel aanval te verkrijgen vanuit de opening, hetgeen de naam van deze opening verklaart..

03... 18-22

Dit is de scherpste voortzetting.

3... 18-23 moet beantwoord worden met 4. 40-34

4. 32-28? 23x32 5. 37x28 is niet goed omdat zwart de voorpost herhaaldelijk zal aanvallen met grote problemen voor wit. Zijn rechtervleugel wordt ontmanteld.

4... 14-20

4... 14-19 5. 34-30 25x34 6. 39x30 10-14 7. 30-25 19x30 8. 25x34 geeft wit een licht voordeel. Schijf 35 is gecentraliseerd.

5. 44-40 20x29 6. 33x24 10-14 7. 50-44 14-20 8. 32-28

Wit moet rekening houden met de combinatie na

9. 39-33? 20x29 10. 33x24 23-28! 11. 32x23 12-18 12. 23x21 16x27

13. 31x22 13-18 14. 22x13 08x50 Zw+.

8.... 23x32 9. 37x28 20x29 10. 34x23 en er is niets mis met de witte centrumaanval.

04. 33-29

Een andere erg populaire lijn is

4. 31-26 14-19 5. 40-35 19x30 6. 35x24 10-14 7. 24-20 15x24 8. 33-28 22x33

9. 38x20 en de schijf die naar 15 zal gaan belooft een interessante partij.

04... 14-20 05. 38-33 10-14 06. 32-28

Na 6. 42-38 16-21 7. 31-26 11-16 8. 37-31 21-27 9. 32x21 16x27 10. 41-37 06-11

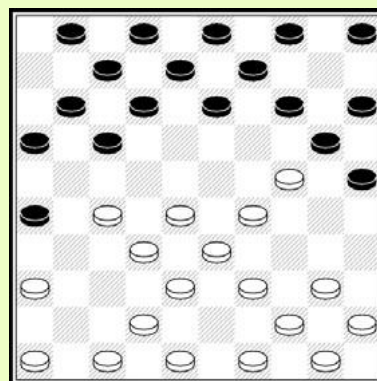
11. 37-32 11-16 12. 32x21 16x27 13. 46-41 14-19 moet wit zijn voorpost op 24 opgeven om de voorpost op 27 aan te vallen:

14. 41-37 19x30 15. 40-34 13-18 16. 37-32 09-13 17. 32x21 zoals bij Gantwarg-Wiersma (1979).

06... 16-21 07. 37-32 11-16 08. 43-38 06-11

09. 31-27 22x31 10. 36x27 21-26 11. 41-36

Na 11. 41-37 01-06! De dreiging 17-22 dwingt wit om naar de rand te gaan met het zwakke 27-21x21. Daarom is wit bijna verplicht om 11. 41-36 te spelen. Zwart kan nu kiezen uit twee scherpe voortzettingen:

1) 11... 17-21 12. 46-41 12-17 13. 41-37 07-12

14. 37-31 26x37 15. 42x31 21-26 16. 47-42 26x37

17. 42x31 01-06 met het idee de witte speelruimte meer en meer te beperken.

2) 11... 04-10 12. 47-41

12. 46-41? is verkeerd, daar na 14-19 13. 40-35 19x30 14. 35x24 09-14

15. 44-40 14-19 16. 40-35 19x30 17. 35x24 10-14 18. 45 - 40 26 - 31!

zwart een schijf wint, daar

19. 27-21 16x27 20. 32x21 17x26 21. 36x27 beantwoord wordt met

25-30 22. 24x35 20-24 23. 29x18 12x45 Zw+1 en

19 .27-22 wordt afgestraft met

13-18! 20. 36x27 18-23 21. 28x10 17x46 22. 10-04 46-28! 23. 33x22 08-13

24. 04x18 17x21 Zw+.

12... 26-31!

Deze verrassende zet is gebaseerd op de damzet na 13. 27-22? 13-19!!

14. 24x04 14-19 15. 36x27 08-13 16. 04x18 12x43 17. 48x39 19-23

18. 28x19 17x48 Zw+.

13. 27-21 16x27 14. 32x21 17x26 15. 36x27 14-19 16. 40-35 19x30

17. 35x24 09-14 18. 44-40 14-19 19. 40-35 19x30 20. 35x24 10-14 21. 28-23

22.45-40 verliest een schijf zoals we reeds eerder zagen, wit moet schijf 24 dus horizontaal verdedigen.

21... 13-19 22. 24x13 08x28 23. 33x22 14-19 met voordeel voor zwart.

Ottink-variant

01. 34-30 17-22 02. 30-25 11-17 03. 31-26 06-11 04.37-31

Zwart kan een rechtervleugel starten door

4...22-27 5. 32x21 16x27 6. 31x22 18x27 7. 41-37 13-18 of een hekstelling toelaten na

4... 01-06 5. 32-27 19-23 6. 33-29 23x34 7. 40x29 met de zogenaamde Ottink-variant.

In plaats van het gewoonlijke 7... 13-19 kan zwart scherper spelen met :

7... 20-24 5. 29x20 15x24 8. 45-40 13-19 9. 40-34 19-23 10. 34-29 23x34 11.39x19 14x23 met interessant spel met een hekstelling.

1.31-27 Poolse opening

Deze openingszet geeft zwart de mogelijkheid om tegen de witte linkervleugel te spelen. Wit laat dit toe om tot een omsingeling van het zwarte centrum te komen.

Half-klassieke opening

01. 31-27 19-23 02. 33-28 17-21

Na 2... 17-22 2. 28x19 22x31 3. 36x27 14x23 4. 41-36 11-17 5. 46-41 wil wit een sterke formatie opbouwen aan zijn linkervleugel.

10-14 6. 37-31 14-19 7. 38-33 05-10 8. 42-38 10-14 9. 41-37 06-11 10. 47-41 01-06 11. 34-29 23x34 12. 39x30

Zoals Sijbrands-J. Palmans 2008.

1... 20-25 2. 28x19 14x23 kan eventueel leiden tot posities van de Russische beer (1. 32-28 20-25).

03. 28x19 14x23 04. 39-33

Dit is de modern voortzetting. Wit speelde gewoonlijk 4. 38-33 met dezelfde strategie. Wit wenst het initiatief krijgen op de rechternleugel. Indien zwart veld 24 bezet gebruikt wit het krachtblok om druk te zetten. Verder in het spel zal wit de controle over veld 29 willen.

Hij zal 33-28 niet spelen in de beginfase van de partij, maar op zijn rechternleugel. Dit is waarom dit speltype half-klassiek wordt genoemd, wit wil het spel niet gesloten klassiek maken, maar probeert veld 29 onder controle te krijgen, het zwarte centrum omsingelend. 4.38-33 21-26.

Een zet als 4... 13-19 laat wit toe zijn 'dikke buik' op de linkervleugel te bevrijden door 5. 37-31 08-13 6. 31-26 enz.

5. 34-30 10-14 6. 30-25 (laat 20-24 niet toe hetgeen een optie is voor zwart na 4. 39-33 10-14 5. 34-30 21-26 6. 30-25)

6... 14-19 7. 25x14 9x20

Zwart kan ook achterwaarts nemen, maar wit krijgt dan meer ruimte om controle te krijgen over de rechternleugel.

8. 35-30 05-10 9. 43-38

We tonen de kritische lijn, wit kan veiliger spelen met 30-25 en daarna de zetten 40-34, 44-40 en 49-43.

9... 10-14 10. 49-43 04-09 11.040-35 11-17 12. 45-40 07-11 13. 39-34?! 20-25!

14. 44-39 14-20 15. 33-29 zoals in Wiersma - J. v.d. Wal (1979).

04... 10-14 05. 34-30

Belangrijke andere voortzettingen zijn 5.33-28 en 5.44-39.

5.33-28 en nu 3 mogelijkheden:

1) 4... 14-19 5. 44-39 21-26

5... 5-10? wordt afgestraft door 27-22! 18x27 38-33 27x29 37-31 23x32 34x5. W+

Wit kan proberen zijn tegenstander te verrassen door 7. 34-30 05-10? En de zogenaamde coupe Raman te nemen:

8. 30-24!! 20x29 (19x30 28x19 13x24 37-31 26x28 39-33 28x39 43x05 W+)

8. 27-22 18x27 9. 32x21 23x32 (anders volgt 39-34) 10. 38x27 26x17 11. 27-22 17x28
12. 39-33 ad lib. 13. 43x05 W+.

Maar zwart kan een ruil doen door

7... 26-31 8. 37x26 18-22 9. 27x29 19-24 10. 30x19 13x44 11. 50x39 16-21
12. 26x17 11x44 13. 43-39 44x33 14. 38x29 met licht voordeel voor wit. Positioneel
correcter is 7. 36-31 omdat zwart niet op 17 kan spelen, wit kan 41-36 spelen op de
volgende zet, en altijd ruilen na 11-17 met 27-21 en zijn linkervleugel ontwikkelen, en
12-17 is meestal verhinderd door de bomzet, bijvoorbeeld:

7. 36-31 05-10 8. 41-36 10-14 9. 34-30 12-17? 10. 30-24! 20x29 11. 27-21 16x27
12. 32x12 23x41 13. 12x34 W+1.

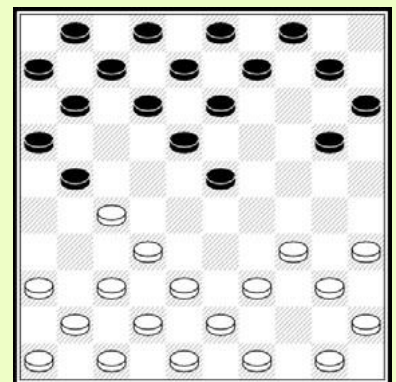
2) 5... 13-19 Hier is de positioneel correcte zet voor wit 6.36-31 (gevolgd door 41-36) maar
hij kan ook een val spannen met

6. 44-39 08-13 7. 34-30!? 20-24? 8. 27-22! 18x27 9. 38-33 27x29 10. 39-34 23x32
11. 34x23 19x28 12. 30x26 en de schijf op 32 gaat verloren.

3) 5... 05-10 6. 28x19 14x23 7. 44-39

Zwart moet hier oppassen voor een serieuze valstrik, die
reeds ontelbare slachtoffers maakte : de coup
Lochtenberg:

7... 10-14? 8. 27-22! 18x27 9. 36-31 27x36
10. 32-27 21x32 11. 37x10 09-14 12. 10x19 13x24
13. 34-30 03-09 14. 30x19 04-10
14... 9-13 15. 40-34 13x24 16. 34-30 04-09
17. 30x19 09-13 18. 39-34 13x24 19. 34-30 24-29
20. 30-25 20-24 21. 25-20 08-13 22. 38-33 29x38 23.
20x29 W+1.

15. 35-30!

Verhindert 09-14 terwijl 20-24 wordt beantwoord met de plakker 20-14 W+.

15... 20-25 16. 41-37 25x34 17. 40x29 12-18

*Zwart probeert zijn schijf terug te winnen, op 17...15-20 is er een gelijkaardig zetje
beginnend met 29-24 & 19-14.*

18. 19-13! 08x19 19. 29-23 ad lib. 20. 37-31 36x27 21. 38-32 ad lib. 22. 42x4 W+.

Zwart kan spelen (vanuit het laatste diagram)

7 ... 21-26 8. 38-33! Wit maakt de cruciale formatie 33/39 hetgeen de zwarte linker-
vleugel versterkt (13-19 8-13 02-08), niet attractief wegens 37-31! 26x28 33x24 20x29.
Gewoonlijk gaat de partij verder met iets als: 8... 10-14 9. 34-30 14-19 10. 30-25 09-14
11. 35-30 04-09 12. 40-35 11-17 13. 43-38 20-24 14. 49-43 enz.

05... 14-19 06. 30-25 21-26

Na 6... 20-24 bouwt wit het krachtblok door 44-39 40-34 34-30 45-40 50-45 49-34.

07. 25x14 09x20

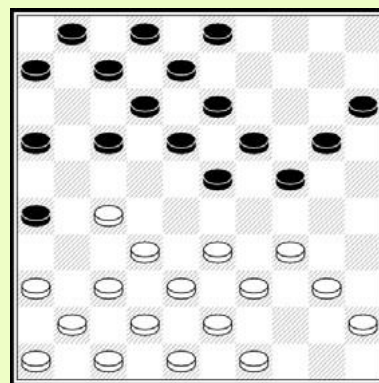
7... 19x10 is niet slecht, maar wit krijgt meer ruimte op de rechtervleugel.

08. 35-30 05-10 09. 30-25 10-14 10. 44-39 04-09 11. 40-34 20-24

Een andere logische spelgang is
11... 11-17 12. 45-40 07-11 13. 50-45 17-21
14. 34-30 20-24 15. 40-35 11-17 16. 49-44 enz.

12. 45-40 11-17 13. 50-45 14-20 14. 25x14 09x20

Zwart probeert controle te krijgen over veld 24, maar 15.40-35 kan leiden tot een hevige strijd, zoals in de partij Hoogendoorn - W. van der Kooij waarin wit erin slaagde later controle te krijgen over veld 29!

Linkervleugel -opening

01. 31-27 17-21

Wit kan het simpele 2. 37-31 21-26 3. 32-28 26x37 4. 41x32 spelen en zijn linkervleugel ontwikkelen.

2. 37-31 19-23 3. 31-26 is ook mogelijk, maar niet erg interessant na 20-24 26x17 11x31 36x27 24-29 33x24 23-28 32x23 18x20 =, maar 3. 41-37 21-26 4.33-28 11-17 5. 28x19 14x23 6. 27-21 16x27 7. 31x11 06x17 is net zo goed niet erg boeiend.

Het spelen van 2.33-28 kan leiden tot dezelfde variant als voorheen, maar indien zwart 21-26 3. 39-33 11-17 4. 44-39 17-22 5. 28x17 12x21 speelt in plaats van 19-23x23, is het moeilijker voor wit om een goede omsingeling te krijgen, zoals we reeds zagen in de 1. 33-28 17-21 Zeemeeuw opening.

6. 33-28 07-12 7. 50-44 01-07 8. 38-33 7-11

Indien zwart ruilt met 19-23x23 kan wit zijn linkervleugel bevrijden met 32-28 23x32 27x38.

9. 43-38 19-23 10. 28x19 14x23 11. 33-28 09-14 12. 28x19 14x23 13. 38-33 10-14

14. 32-28 23x32 15. 27x38 20-24 wit heeft 8 tempi minder, en geeft zwart het initiatief.

De grote sprong

01. 31-27 17-22

Wit kan hier veel zetten spelen, zoals 2. 37-31 19-23 3. 31-26 22x31 4. 26x37 of 2. 32-28 22x31 3. 36x27. De meest interessante voortzetting is :

02. 36-31 22-28

2... 19-23 3. 34-29 23x34 4. 40x29 14-19 5. 32-28 is erg sterk.

03. 32x23 19x28 04. 33x22 16-21 05. 27x16 18x36

Wit kan ook gaan voor 2. 33x22 16- 21 3. 27x16 18x36. In beide gevallen belooft de schijf op 36 een interessant gevecht.

De hoek-opening

01. 31-26 19-23 02. 36-31 14-19 03. 41-36

Een andere populaire lijn is 3. 33-28 20-24 4. 39-33 10-14 5. 44-39 14-20 6. 41-36 05-10 7. 46-41 10-14 8. 34-29 23x34 9. 40x29 18-23 10. 29x18 12x23 11. 31-27 07-12 12. 45-40. In deze stand hebben veel spelers de simpele combinatie na 12... 13-18? 13. 28-22! 17x28 14. 33x13 09x18 15. 27-22 18x27 16. 32x21 16x27 17. 35-30 24x33 18. 38x16 met winst van schijf 27, overzien. Gewoonlijk speelt zwart 12... 20-25.

03... 10-14 04. 46-41 05-10 05. 31-27 20-24 06. 36-31 15-20 07. 33-28 10-15

08. 41-36 04-10 09. 47-41 17-21 10. 26x17 11x33 11. 39x28 23-29 12. 34x23 18x29

13. 27-21 16x27 14. 31x22 06-11 leidt tot een boeiende partij zoals in Valneris-Chizhov (2001). Er zijn natuurlijk meer varianten in deze opening, maar we tonen een van de meest interessante.

Wanneer men deze opening speelt met zwart, moet men rekening houden met volgende combinatie, na

1. 31-26 19-23 2. 37-31 14-19 3. 33-29 (deze zet kan ook nog later gespeeld worden) 10-14 4. 41-37 05-10 5. 46-41 20-25 6. 39-33

6... 14-20? 7. 26-21!! 17x26 8. 32-28 23x32

9. 37x28 26x46 10. 29-23 18x29 11. 34x05

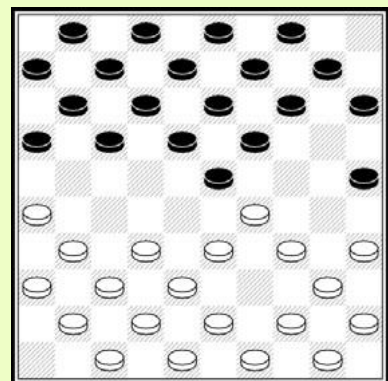
En de zwarte dam wordt gevangen, of

7.26-21 16x27 8. 32x21 17x26 9. 33-28 23x32

10. 37x28 26x46 11. 29-23 18x29 12. 34x05 met hetzelfde resultaat.

Zwart kan vervolgen met

6... 15-20 7. 44-39 10-15 8. 50-44 04-10 9. 32-28 23x32 10. 37x28 19-23 11. 28x19 13x24 met de hekstelling uit 1. 34-29 19-23.

Geweigerde hoek-opening

01. 31-26 17-21 02. 26x17 11x22

Deze opening leidt gewoonlijk naar

1. 32-28 17-22 2. 28x17 11x22 3. 37-32. Indien wit 3. 37-31 speelt komen we in dezelfde positie.

Natuurlijk kan zwart alle zetten spelen, waarvan 1.31-26 18-23 een frequent gespeelde is, maar we gaan niet verder in op al deze mogelijkheden.

1.35-30 Het wilde paard

De scherpste openingszet is 1.35-30.

Het is ook de minst voorkomende openingszet, maar het kan leiden toe boeiende partijen!

01. 35-30 20-25 02. 40-35

2. 33-29 15-20 3. 29-23 waarbij wit een vroege centrumaanval neemt, wordt genoemd de Agafonov- opening.

02... 15-20 03. 45-40 20-24

3... 17-22 is ook een goede zet, na 4. 32-28 20-24 enz. speelt wit met een opgesloten rechtervleugel, zoals in de Schwarzman-Chizhov match voor het wereldkampioenschap.

04. 33-29 24x33 05. 38x29

05... 17-22

5... 10-15 6. 50-45 5-10 7. 42-38 16-21! is eveneens een populaire lijn.

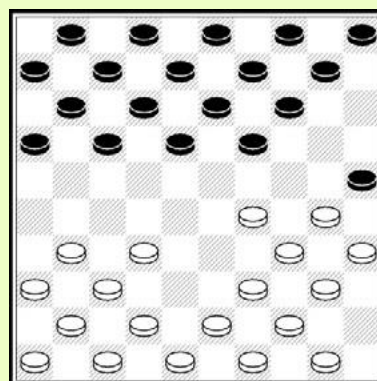
8.31-26 is nu niet aantrekkelijk, wegens

17-22 26x28 18-23 29x18 13x31 36x27 15-20 en wit wordt opgesloten.

Op 8.39-33 speelt zwart 21-27 9. 32x21 17x26.

Wit kan kiezen voor 8. 38-33 21-27 9. 31x22 18x38

10. 43x32 of 10. 33x42 zoals Georgiev speelde tegen Schwarzman in 2003.

8. 47-41 21-26 9. 39-33 en zwart kan kiezen voor ofwel 9... 17-22 of de voortzetting die Sijbrands koos tegen Cordier:

9... 15-20 10. 44-39 19-24 11. 30x19 13x24 12. 49-44 09-13 13. 35-30 24x35

14. 29-23 18x29 15. 33x15 met een boeiende partij met de randschijf op 15.

06. 43-38

6. 42-38? Wordt afgestraft met 19-24! 7. 29x20 22-28 8. 32x23 18x29 9. 34x23 25x45 en schijf 23 gaat verloren. **06... 11-17 07. 38-33 06-11**

Wit kan nu kiezen tussen 8.32-28 en het onmiddellijke 8. 30-24 19x30 9. 35x24 beide leidende tot een snelle rechtervleugel aanval.

Epiloog

Veel openingen kunnen veel dieper bestudeerd worden. Indien men dit wenst is het zeer handig als men beschikt over de partijen database Turbo Dabase, van Klaas Bor. Deze database bevat zo'n 600,000 partijen.

Appendix openingen

1.32-28 19-23

Roozenburg-variant

Wiersma-Kuyken 1973 (2-0)

01.32-28 19-23 28x19 14x23 37-32 10-14 35-30 20-25 33-29 05-10 40-35 14-19
07.41-37 10-14 46-41 17-22 31-27 22x31 36x27 11-17 45-40 06-11 30-24 19x30
13.35x24 14-20 38-33 17-21 42-38 21-26 41-36 11-17 48-42 01-06 50-45 04-10
19.33-28 09-14 28x19 14x23 38-33 06-11 36-31 10-14 43-38 14-19 40-35 19x30
25.35x24 17-21 33-28 12-17 28x19 18-23 29x09 20x40 45x34 03x23 47-41 07-12
31.49-43 08-13 39-33 12-18 44-40 13-19 33-28 18-22 27x29 21-27 32x12 11-17
37.12x21 16x47 29-23 19-24 28-22 24-30 34-29 30-34 22-17 34x45 17-11 47-36
43.11-06 02-07 38-33 45-50 43-39 50-45 42-38 07-11 06x17 15-20 17-12 20-24
49.29x20 45x07 20-14 07-23

Drost-variant

Wiersma-Georgiev 1995 (2-0)

01.32-28 19-23 28x19 14x23 37-32 10-14 41-37 05-10 46-41 14-19 35-30 20-25
07.33-29 17-22 40-35 11-17 31-27 22x31 36x27 06-11 45-40 17-21 38-33 11-17
13.30-24 19x30 35x24 21-26 43-38 17-21 41-36 12-17 33-28 07-12 28x19 17-22
19.40-35 22x31 36x27 12-17 27-22 18x27 29-23 27-31 39-33 17-22 32-28 13-18
25.23x12 08x17 49-43 31-36 44-39 21-27 28-23 27-31 50-44 17-21 34-30 25x34
31.39x30 09-14 30-25 02-08 44-39 04-09 39-34 09-13 34-30 03-09 38-32 01-06
37.43-38 06-11 48-43 11-17 43-39 22-27 39-34 08-12 19x08 12x03 23-18 17-22
43.34-29 22x13 29-23 03-08 33-28 08-12 23-19 14x23 28x17 21x12 32x21 16x27
49.47-41 36x47 38-33 47x20 25x03 31x42 03x47 26-31 30-24 31-37 35-30 10-14
55.30-25 15-20 24x15 14-19 25-20 19-23 15-10

Springer Contra Attaque

Traoré-Gantwarg 1980 (0-2)

01.32-28 19-23 28x19 14x23 37-32 10-14 41-37 14-19 46-41 05-10 35-30 20-25
07.33-29 10-14 40-35 17-22 31-27 22x31 36x27 23-28 32x23 19x28 38-32 13-19
13.32x23 19x28 41-36 08-13 37-31 18-22 27x18 13x22 39-33 28x39 44x33 04-10
19.42-38 11-17 38-32 06-11 32-28 16-21 47-42 12-18 43-38 09-13 45-40 22-27
25.31x22 18x27 42-37 07-12 50-44 21-26 48-43 17-21 44-39 11-16 38-32 27x38
31.33x42 01-07 42-38 13-18 39-33 02-08 28-23 18-22 38-32 14-20 43-38 07-11
37.32-28 11-17 38-32 22-27 49-44 27x38 33x42 10-14 36-31 08-13 42-38 14-19
43.23x14 20x09 38-32 12-18 30-24 18-22 28-23 22-28 23-19 28-33 19x08 03x12
49.29x38 17-22 44-39 21-27 32x21 16x36 38-32 22-27 32x21 26x17 39-33 17-22
55.34-29 22-27 29-23 27-31 37x26 36-41 40-34 41-47 33-29 12-17 26-21 17x26
61.23-18 09-14 29-23 47x20 34-30 25x34 18-13 20-24 23-19 14x23 13-09 34-39
67.09-03 39-43 03-14

Chizhov-ruil

Chizhov-Wesselink 1987 (2-0)

01.32-28 19-23 28x19 14x23 37-32 10-14 41-37 05-10 34-29 23x34 39x30 14-19
07.44-39 10-14 40-34 18-23 45-40 12-18 46-41 07-12 32-28 23x32 37x28 17-22
13.28x17 11x22 50-45 01-07 30-25 16-21 31-26 21-27 34-30 19-23 33-29 23x34
19.40x29 04-10 41-37 27-31 36x27 22x31 38-33 31-36 42-38 20-24 30x19 14x34
25.39x30 10-14 49-44 18-23 37-32 13-19 44-40 14-20 25x14 09x20 43-39 08-13
31.40-34 02-08 48-43 13-18 33-29 20-25 30-24 19x30 35x24 12-17 39-33 03-09
37.32-27 18-22 29x18 22x13 38-32 13-18 45-40 17-22 34-29 22x31 26x37 06-11
43.33-28 11-17 43-38 08-12 28-23 17-21 32-28 07-11 37-31 36x27 28-22 09-13
49.22x31 21-27 31x22 18x27 38-33 27-32 40-34 11-17 47-41 25-30 34x25 17-21
55.41-36 32-37 23-19 13-18 36-31 37x26 19-14 26-31 14-09 31-36 09-03 21-26
61.03x17 36-41 17-28 41-47 28-32 47-36 33-28 36-31 28-23 18-22 23-19 22-27
67.32x16 31-37 29-23 26-31 16-32 37x28 23x32 31-36 19-13 36-41 13-08 41-46
73.32-27 46-28 08-02 28-41 27-21 41-23 21-17

Chizhov-Berçot 2002 (2-0)

01.32-28 19-23 28x19 14x23 37-32 10-14 41-37 05-10 34-29 23x34 39x30 14-19
07.44-39 10-14 40-34 18-23 46-41 12-18 32-28 23x32 37x28 07-12 41-37 01-07
13.45-40 17-21 50-45 21-26 38-32 18-23 30-25 20-24 34-29 23x34 40x20 15x24
19.39-34 04-10 43-39 12-18 49-44 18-23 44-40 07-12 34-30 11-17 31-27 17-21
25.39-34 10-15 42-38 12-18 47-42 06-11 34-29 23x34 40x20 15x24 27-22 18x27
31.45-40 27-31 36x27 13-18 28-23 19x39 30x10 18-22 27x18 09-13 18x09 03x05
37.40-34 39x30 35x24 08-13 25-20 21-27 32x21 16x27 38-33 11-17 20-14 02-08
43.42-38 17-21 48-43 27-31 24-19 31x42 38x47 13x24 14-09 08-13 09x18 26-31
49.18-12 31-37 12-07 24-30 43-39 05-10 07-02 30-35 39-34 10-14 34-30 35x24
55.02x30 21-26 30-48

Groninger variant

Greveraars-Thijssen 1997 (0-2)

01.32-28 19-23 28x19 14x23 37-32 10-14 41-37 05-10 46-41 14-19 32-28 23x32
07.37x28 09-14 41-37 16-21 31-26 18-22 38-32 11-16 43-38 03-09 48-43 07-11
13.34-29 20-24 29x20 15x24 40-34 21-27 32x21 16x27 37-32 11-16 32x21 16x27
19.34-30 13-18 30-25 01-07 45-40 18-23 50-45 23x32 33-29 24x33 39x37 06-11
25.37-32 11-16 32x21 16x27 42-37 07-11 47-41 02-07 37-32 11-16 32x21 16x27
31.41-37 07-11 44-39 12-18 37-31 19-24 38-32 27x38 43x32 09-13 32-27 14-19
37.40-34 19-23 34-30 23-28 30x19 13x24 27-21 08-12 21-16 28-32 16x07 12x01
43.49-43 22-28 45-40 18-23 40-34 10-14 31-27 32x21 36-31 24-29 43-38 29x40
49.35x44 23-29 44-40 17-22 26x17 22x11 40-35 11-16

1.32-28 18-23 Chefneux

De vos

A. Chizhov-A. Shwarzman 1998 (1-1)

01.32-28 18-23 33-29 23x32 37x28 20-25 41-37 12-18 37-32 16-21 29-24 19x30
07.35x24 11-16 39-33 07-12 44-39 14-20 50-44 20x29 33x24 10-14 46-41 01-07
13.41-37 14-19 40-35 19x30 35x24 09-14 39-33 03-09 43-39 05-10 31-26 18-22
19.48-43 21-27 32x21 16x27 37-32 14-20 32x21 20x40 45x34 10-14 28-23 22-28
25.33x11 07x27 42-37 06-11 44-40 12-17 37-32 08-12 32x21 11-16 47-42 16x27
31.42-37 02-07 37-32 13-19 32x21 19x28 38-33 17-22 36-31 09-13 33-29 04-09
37.49-44 13-18 29-24 18-23 34-29 23x45 24-20 15x24 44-40 45x34 39x10 09-14
43.10x19 25-30 19-14 30-34 14-09 34-40 09-04 07-11 04x27 11-16

E. Holstvoogd-T. Sijbrands 1973 (0-2)

01.32-28 18-23 33-29 23x32 37x28 20-25 41-37 17-21 37-32 15-20 39-33 19-24
07.44-39 21-26 50-44 26x37 42x31 14-19 46-41 10-14 41-37 11-17 47-42 06-11
13.28-23 19x28 32x23 05-10 31-26 16-21 38-32 11-16 42-38 21-27 32x21 16x27
19.48-42 01-06 37-32 06-11 32x21 11-16 34-30 25x34 39x19 16x27 40-34 13x24
25.34-30 09-13 30x19 13x24 44-39 04-09 45-40 27-32 38x27 17-22 27x18 24-30
31.35x13 08x28 33x22 12x45 43-38 45-50 38-33 50-45 42-38 45-23 36-31 23-41
37.26-21 41-36 31-27 07-12

T. van Bokhoven-T. Sijbrands 1977 (0-2)

01.32-28 18-23 33-29 23x32 37x28 20-25 39-33 15-20 41-37 19-24 46-41 14-19
07.37-32 17-21 41-37 21-26 44-39 16-21 50-44 10-14 31-27 11-16 29-23 05-10
13.34-29 07-11 40-34 12-17 27-22 08-12 37-31 26x37 32x41 03-08 41-37 01-07
19.38-32 13-18 22x13 09x18 43-38 21-27 32x21 17x26 45-40 16-21 49-43 08-13
25.37-32 02-08 42-37 21-27 32x21 26x17 38-32 24-30 35x15 19-24 29x09 18x27
31.09x18 12x41

Hoogland-opening

A. Bajakin-N. Mogiljanski 1987 (0-2)

01.32-28 18-23 38-32 12-18 31-27 07-12 36-31 20-24 43-38 14-20 49-43 10-14
07.41-36 05-10 46-41 01-07 34-29 23x34 40x29 20-25 29x20 15x24 27-22 18x27
13.31x22 16-21 45-40 21-26 40-34 17-21 36-31 11-16 31-27 12-18 44-40 18-23
19.50-45 24-30 35x24 19x30 28x19 14x23 34-29 23x34 40x29 07-11 41-36 10-14
25.36-31 14-19 47-41 19-24 29x20 25x14 33-29 13-19 39-34 30x39 43x34 11-17
31.22x11 06x17 41-36 02-07 27-22 17x28 32x23 19x28 38-32 08-13 32x23 13-19
37.42-38 19x28 38-32 09-13 32x23 13-19 23-18 04-09 34-30 14-20 18-13 19x08
43.48-43 07-12 30-24 20-25 29-23 09-13 45-40 12-18 23x12 08x17 43-39 17-22
49.39-33 03-09 33-29 22-28 40-34 09-14 24-20 13-19 20x09 19-24 29x20 25x03

F. de Koning-K. Thijssen 2010 (0-2)

01.33-28 18-23 39-33 12-18 44-39 07-12 31-27 20-24 37-31 14-20 41-37 10-14
07.34-29 23x34 40x29 20-25 29x20 15x24 49-44 05-10 44-40 10-15 40-34 01-07
13.27-22 18x27 31x22 14-20 45-40 16-21 46-41 21-26 36-31 17-21 41-36 11-16
19.31-27 07-11 50-45 24-30 35x24 19x30 36-31 12-17 33-29 30-35 38-33 35x44
25.39x50 13-18 22x13 09x18 45-40 17-22 28x17 11x22 43-38 20-24 29x20 25x14
31.33-28 22x33 38x29 14-19 50-44 06-11 44-39 08-13 47-41 11-17 41-36 19-23
37.40-35 15-20 39-33 17-22 35-30 13-19 42-38 04-09 48-43 09-14 30-25 19-24
43.43-39 24-30 29-24 20x40 25x45 23-28 32x12 21x34

1.32-28 17-22x22 Chogoliev-opening

H. Wiersma-W. Chogoliev 1976 (2-0)

01.32-28 17-22 28x17 11x22 37-32 12-17 41-37 06-11 46-41 08-12 32-28 16-21
07.31-26 21-27 35-30 02-08 30-25 27-31 36x27 22x31 34-29 31-36 37-32 01-06
13.40-34 19-23 28x19 14x23 25x14 10x19 45-40 05-10 29-24 19x30 34x25 10-14
19.39-34 13-19 50-45 17-21 26x17 11x22 44-39 08-13 34-29 23x34 39x30 06-11
25.32-28 11-17 40-34 03-08 34-29 04-10 29-23 18x29 33x24 22x33 38x29 19-23
31.29x18 13x22 41-37 09-13 42-38 12-18 38-33 08-12 33-29 22-28 43-38 28-33
37.38-32 33-39 32-28 07-11 28-23 18-22 49-43 13-18 43x34 11-16 45-40 16-21
43.40-35 21-26 24-19 22-28 23x32 14x23 47-41 36x47 32-27 47x24 30x28 17-21
49.27x16 12-17 34-29 10-14 35-30 15-20 28-23 18-22 30-24

Chizhov-aanval

A. Georgiev-A. Chizhov 2003 (2-0)

01.32-28	17-22	28x17	11x22	37-32	06-11	41-37	12-17	46-41	08-12	32-28	16-21
07.31-26	21-27	35-30	02-08	30-25	01-06	37-31	19-23	28x19	14x23	25x14	10x19
13.34-30	05-10	30-25	23-28	41-37	10-14	40-34	19-24	45-40	14-20	25x14	09x20
19.40-35	03-09	34-30	18-23	30x19	23x14	35-30	13-19	30-25	19-24	50-45	09-13
25.45-40	13-19	40-34	04-09	34-29	27-32	38x18	12x34	33x22	17x28	39x30	24x35
31.42-38	20-24	48-42	08-12	43-39	11-17	31-27	06-11	36-31	24-29	27-22	28-33
37.39x28	29-34	31-27	34-40	27-21	40-45	37-31	19-24	44-40	45x34	38-33	35-40
43.22-18	12x32	21x01	32-37	49-43	37x28	01-06	24-29	06x35	29-33	31-27	09-13
49.35x02	33-38	02-30	34-40	30-35	40-45	35-49	38-42	47x38	45-50	38-32	50-33
55.27-21	33-06	32-27	06-33	21-16							

1.32-28 17-22x21 Schwarzman maneuver opening

A. Shwarzman - A. Chizhov 2003 (0-2)

01.32-28	17-22	28x17	12x21	31-26	07-12	26x17	12x21	37-31	02-07	31-27	21x32
07.38x27	11-17	43-38	19-23	49-43	17-21	36-31	21x32	38x27	23-28	33x22	16-21
13.27x16	18x36	41-37	14-19	39-33	10-14	46-41	19-23	37-32	14-19	41-37	13-18
19.32-27	05-10	37-32	10-14	44-39	09-13	43-38	04-09	33-28	06-11	34-30	11-17
25.40-34	20-24	30-25	24-29	42-37	29x40	35x44	17-21	44-40	15-20	40-35	20-24
31.45-40	14-20	25x14	09x20	50-45	20-25	48-43	03-09	39-33	24-30	35x24	19x30
37.28x19	13x24	33-28	18-23	28x19	24x13	43-39	08-12	37-31	12-18	40-34	18-23
43.31-26	23-28	26x17	28x37	38-32	37x28	34-29	30-35	29-24	01-06	27-22	25-30
49.22x33	30x19	33-28	07-12	17x08	13x02	39-33	19-23				

E. Prosman - A. Shwarzman 2004 (1-1)

01.32-28	17-22	28x17	12x21	35-30	20-25	40-35	15-20	45-40	20-24	33-29	24x33
07.39x28	11-17	44-39	18-22	49-44	22x33	39x28	13-18	44-39	18-22	38-33	14-20
13.42-38	20-24	50-45	07-12	37-32	10-14	41-37	24-29	33x13	22x44	40x49	09x18
19.32-28	01-07	38-33	05-10	37-32	07-11	43-38	03-09	49-43	09-13	30-24	18-23
25.28x19	14x23	31-27	21-26	47-42	04-09	43-39	17-21	46-41	12-18	41-37	08-12
31.27-22	18x27	33-28	02-08	28x19	09-14	39-33	14x23	33-28	11-17	28x19	17-22
37.48-43	12-17	36-31	27x36	32-27	21x41	42-37	41x32	38x09	36-41	09-04	41-46
43.04x15	46x05	43-38	26-31	24-19	05x30	35x24	31-37	24-19	37-41	19-14	41-47
49.14-10	08-13	45-40	13-19	40-34	19-24	15x11	06x17	10-05	17-21	05-37	21-26
55.37-48	47-24	48-37	24-35	34-29	35-13	37-32	26-31	32-28	31-36	28-37	13-08
61.37-28	08-30	28-32	30-13	32-37	13-08	37-28	16-21	28-32	21-26	32-28	08-13
67.28-37	13-35	37-28	35-13	28-32	13-02	32-28	02-13	28-32	13-22	29-24	22-33
73.24-19	33-22	19-14	22-04	32-19	26-31	19-32	25-30	32-43	30-35	43-48	36-41
79.48x26	41-46										

A. Shwarzman - A. Chizhov 1998 (1-1)

01.32-28	17-22	28x17	12x21	34-30	07-12	30-25	11-17	31-26	06-11	40-34	19-23
07.35-30	01-06	45-40	13-19	40-35	09-13	44-40	04-09	50-45	02-07	37-31	18-22
13.31-27	22x31	26x37	17-22	33-29	12-18	39-33	07-12	37-31	21-27	31-26	11-17
19.49-44	23-28	44-39	19-24	30x19	14x23	25x14	09x20	29-24	20x29	33x24	10-14
25.38-33	17-21	26x17	12x21	42-38	08-12	35-30	14-20	30-25	20x29	33x24	13-19
31.24x13	18x 9	41-37	12-18	37-31	21-26	47-42	26x37	42x31	05-10	34-29	23x34
37.40x29	16-21	39-33	28x39	43x34	09-14	31-26	22-28	26x17	18-22	29-23	28x19
43.17x28	19-23	28x19	14x23	46-41	06-11	41-37	11-17	37-32	17-21	48-42	10-14
49.42-37	15-20	34-30	21-26	32x21	26x17	37-32	03-08	38-33	08-13	45-40	17-21
55.40-34	13-19	34-29	23x34	30x39	19-23	33-28	23-29	28-22	20-24	22-18	14-20
61.25x14	24-30	14-09	29-34	39-33	34-40	09-03	40-44	03x26	30-34	32-28	44-49
67.26-48	34-40	48-39	49-21	18-13	21-26	33-29	26-17				

1.32-28 18-22 De arend

Voorpost -variant

A. Gantwarg - H. Wiersma 1979 (1-1)

01.32-28 18-22 37-32 12-18 41-37 07-12 46-41 01-07 34-29 19-23 28x19 14x34
07.40x29 10-14 35-30 20-25 30-24 05-10 44-40 14-20 50-44 09-14 32-28 16-21
13.31-26 11-16 37-32 21-27 32x21 16x27 38-32 27x38 43x32 14-19 40-35 19x30
19.35x24 17-21 26x17 22x11 42-38 10-14 44-40 18-22 28x17 11x22 41-37 04-10
25.49-44 03-09 47-42 14-19 40-35 19x30 35x24 10-14 45-40 14-19 40-35 19x30
31.35x24 09-14 44-40 06-11 32-28 11-17 37-32 14-19 40-35 19x30 35x24 13-19
37.24x13 08x19 29-23 20-24 23x14 24-29 33x24 22x44 14-09 44-50 24-19 25-30
43.09-04 17-21 19-14 30-35 04-31 35-40 14-09 40-45 09-04 50-06 31-37 45-50
49.37-46 50-11 42-37 06-01 37-31 11-06 31-27 15-20 27x16 20-25 04-31 07-11
55.16x18

L. Thijssen - B. Terwel 1996 (0-2)

01.34-29 17-22 32-28 11-17 37-32 06-11 41-37 01-06 46-41 19-23 28x19 14x34
07.40x29 10-14 35-30 20-25 30-24 14-20 44-40 09-14 50-44 05-10 32-28 16-21
13.31-26 11-16 37-32 21-27 32x21 16x27 38-32 27x38 43x32 04-09 42-38 22-27
19.32x21 25-30 24x35 18-23 29x18 12x34 21x01 20-25 40x29 13-18 01x23 25-30
25.35x24 15-20 24x13 08x50 41-37 02-08 48-43 50-11 43-38 08-12 49-43 11-07
31.45-40 06-11 40-35 12-18 35-30 11-17 29-24 03-08 24-19 14x23 30-25 23-29
37.25-20 17-21 26x17 08-12 17x08 29-33 38x29

A. Gantwarg - V. Wirny 1983 (0-2)

01.32-28 18-22 37-32 12-18 41-37 07-12 46-41 01-07 34-30 20-25 30-24 19x30
07.35x24 14-20 33-29 22x33 39x28 17-21 29-23 20x29 23x34 21-26 38-33 10-14
13.44-39 11-17 42-38 17-22 28x17 12x21 47-42 05-10 31-27 07-12 49-44 15-20
19.33-28 10-15 39-33 14-19 44-39 19-23 28x19 13x24 36-31 09-13 50-44 04-09
25.41-36 02-07 33-29 24x33 39x28 18-23 28x19 13x24 38-33 08-13 33-28 13-19
31.42-38 09-13 38-33 24-30 44-39 12-18 33-29 07-12 29-23 18x29 34x14 20x09
37.40-34 13-19 43-38 09-13 45-40 03-09 38-33 09-14 48-42 30-35 34-29 35x44
43.39x50 14-20 29-23 06-11 23x14 20x09 33-29 15-20 42-38 20-24 29x20 25x14
49.38-33 14-19 50-44 12-18 44-39 19-24 28-22 18-23 39-34 13-19 22-17 21x12
55.27-22 11-17 22x11 16x07 31-27 09-13 33-28 12-18 36-31 07-11 28-22 24-30

T. Sijbrands-J. de Jonge 1991 (2-0)

01.32-28 18-22 37-32 12-18 41-37 07-12 46-41 01-07 34-30 20-25 30-24 19x30
07.35x24 14-20 33-29 22x33 39x28 18-22 38-33 10-14 42-38 16-21 31-26 11-16
13.44-39 14-19 40-35 19x30 35x24 07-11 39-34 09-14 43-39 14-19 28-23 19x28
19.32x23 13-19 23x14 20x09 48-43 08-13 37-32 13-18 32-28 21-27 45-40 03-08
25.40-35 09-13 28-23 04-10 50-44 13-19 23x14 10x30 35x24 02-07 47-42 18-23
31.29x18 22x13 33-28 17-22 28x17 12x21 26x17 11x22 38-33 07-12 34-29 12-17
37.41-37 08-12 37-31 06-11 33-28 22x33 39x28 12-18 31x22 18x27 42-37 27-32
43.29-23 32x41 36x47 05-10 24-19 13x24

Roozenburg-variant

O. Mol - G. Jansen 1997 (2-0)

01.32-28 18-22 37-32 12-18 41-37 07-12 46-41 01-07 31-26 19-23 28x19 14x23
07.32-28 23x32 37x28 16-21 41-37 21-27 37-31 20-24 47-41 10-14 41-37 11-16
13.37-32 05-10 32x21 16x27 34-29 07-11 29x20 15x24 40-34 13-19 45-40 09-13
19.34-30 03-09 30-25 02-07 40-34 10-15 34-30 18-23 50-45 23x32 33-29 24x33
25.39x37 19-23 37-32 11-16 32x21 16x27 30-24 06-11 44-39 12-18 39-34 08-12
31.34-30 23-28 24-19 14x23 38-32 27x47 30-24 47x20 25x03 11-16 43-38 23-29 37.
3-14 28-33 35-30 33x42 48x37 29-33 45-40 07-11 40-35 16-21 30-24 11-16 43.14-
3 22-28 37-32 28x37 31x42 18-23 03-25 21-27 25-48 33-38 42x33 23-29 49.26-21

Hekstelling-variant

A. Getmanski - I. Kostionov 2003 (2-0)

01.32-28	18-22	37-32	12-18	41-37	07-12	46-41	01-07	31-26	20-25	36-31	14-20
07.41-36	10-14	47-41	05-10	32-27	19-23	28x19	14x23	34-30	25x34	40x29	23x34
13.39x30	20-25	44-39	25x34	39x30	10-14	30-25	14-19	35-30	19-23	49-44	09-14
19.44-40	04-10	40-35	14-19	33-29	23x34	30x39	10-14	39-33	19-23	35-30	14-20
25.25x14	13-19	14-10	15x04	37-32	03-09	41-37	09-14	43-39	04-10	45-40	10-15
31.39-34	08-13	40-35	23-28	32x23	19x39	34x43	13-19	38-33	19-23	43-39	15-20
37.42-38	23-28	30-25	20-24	37-32	28x37	31x42	22x31	26x37	18-23	39-34	02-08
43.34-30	14-19	33-29	23x34	30x39	08-13	39-34	19-23	38-33	12-18	33-29	24x33
49.25-20	17-22	20-15	23-28	15-10	22-27	10-04	11-17	34-29	33x24	04-15	

1.32-28 17-21 De egel

F. Teer - A. Shwarzman 1999 (0-2)

01.32-28	17-21	33-29	21-26	39-33	16-21	44-39	11-16	50-44	06-11	38-32	21-27
07.31x22	18x38	43x32	16-21	42-38	20-25	47-42	15-20	49-43	11-16	37-31	26x37
13.42x31	21-26	32-27	26x37	41x32	19-24	46-41	14-19	41-37	10-14	48-42	05-10
19.36-31	07-11	31-26	02-07	27-22	12-17	29-23	08-12	34-30	25x34	39x30	10-15
25.44-39	16-21	30-25	04-10	22-18	13x22	40-34	11-16	45-40	03-08	34-29	07-11
31.40-34	21-27	32x21	16x27	34-30	11-16	23-18	12x41	42-37	41x32	29-23	19x28
37.30x19	14x23	25x21	23-29	33x24	01-07	35-30	07-12	30-25	12-18	39-34	27-31
43.38x36	16x27	43-38	10-14	34-29	18-23	29x18	22x13				

Y. Lagoda - A. Shwarzman 2007 (0-2)

01.32-28	16-21	34-29	21-26	40-34	17-21	45-40	11-16	50-45	06-11	37-32	26x37
07.42x31	21-26	47-42	26x37	42x31	01-06	48-42	16-21	31-26	20-24	26x17	12x21
13.29x20	15x24	41-37	07-12	46-41	10-15	36-31	21-26	41-36	11-16	34-29	05-10
19.29x20	15x24	40-34	10-15	44-40	04-10	49-44	06-11	34-29	11-17	29x20	15x24
25.40-34	10-15	34-29	17-21	29x20	15x24	45-40	18-23	40-34	12-18	31-27	08-12
31.34-30	12-17	30-25	02-08	44-40	14-20	25x14	09x20	40-34	03-09	34-30	20-25
37.28-22	17x28	33x22	25x34	39x30	23-29	30-25	18-23	43-39	09-14	39-34	29x40
43.35x44	23-29	22-17	21x12	32-28	29-34	37-32	24-30	27-22	12-18	22-17	16-21
49.32-27	21x43	17-11	34-39								

1.32-28 16-21 De zwarte panter

T. Gerritsen - A. Domchev 2010 (2-0)

01.32-28	16-21	31-26	18-22	37-32	11-16	41-37	07-11	34-29	01-07	40-34	13-18
07.45-40	19-23	28x19	14x23	46-41	21-27	32x21	16x27	29-24	20x29	33x24	09-13
13.34-30	13-19	24x13	08x19	38-33	04-09	37-31	09-13	42-38	10-14	40-34	14-20
19.30-25	03-08	25x14	19x10	35-30	15-20	30-25	10-14	34-30	14-19	25x14	19x10
25.50-45	10-14	30-25	23-28	41-37	11-16	37-32	28x37	31x42	13-19	44-40	05-10
31.39-34	18-23	34-30	12-18	40-34	07-12	45-40	10-15	33-29	14-20	25x14	19x10
37.30-25	10-14	40-35	08-13	43-39	13-19	35-30	02-08	38-33	14-20	25x14	19x10
43.30-24	10-14	24-19	23-28	19x10	15x04	48-43	08-13	34-30	06-11	30-25	04-10
49.25-20	10-14	20x09	13x04	29-24	18-23	42-37	27-32	37-31	23-29	24-20	29x38
55.20-15											

R. Palmer - T. Sijbrands 1970 (0-2)

01.32-28	17-21	31-26	12-17	37-32	07-12	36-31	19-23	28x19	14x23	33-28	09-14
07.28x19	14x23	31-27	10-14	38-33	23-28	32x23	18x38	43x32	14-19	39-33	05-10
13.44-39	10-14	42-38	12-18	49-43	18-23	34-29	23x34	39x30	19-23	30-25	13-19
19.33-29	23x34	40x29	01-07	41-37	07-12	47-42	12-18	46-41	08-13	41-36	04-09
25.29-23	18x29	27-22	17x28	32x34	13-18	26x17	11x22	50-44	02-08	44-39	08-12
31.39-33	06-11	34-29	09-13	29-24	20x29	33x24	19x30	35x24	16-21	45-40	21-27
37.40-34	18-23	43-39	12-18	39-33	23-28	33-29	14-19	34-30	19-23	48-43	23x34
43.30x39	11-17	37-31	03-09	39-34	09-14	42-37	14-19	34-30	18-23	25-20	23-29
49.24x33	15x35										

1.32-28 20-25 De Russische beer

M. Korchow - A. Andreiko 1972 (0-2)

01.32-28	20-25	37-32	15-20	41-37	10-15	46-41	05-10	31-27	19-23	28x19	14x23
07.33-28	09-14	28x19	14x23	39-33	10-14	44-39	13-19	33-28	08-13	39-33	02-08
13.49-44	04-09	44-39	17-21	36-31	21-26	41-36	12-17	34-29	23x34	40x29	17-22
19.28x17	11x22	29-23	19x28	32x12	07x18	50-44	14-19	33-28	22x33	39x28	19-23
25.28x19	13x24	27-22	18x27	31x22	09-13	38-32	08-12	32-27	06-11	37-31	26x37
31.42x31	24-30	35x24	20x29	47-42	15-20	42-38	20-24	44-40	01-06	38-32	11-17
37.22x11	06x17	40-34	29x40	45x34	17-21	31-26	12-17	43-39	13-18	48-43	03-09
43.43-38	09-14	38-33	24-30	33-28	30-35	36-31	14-19	28-22	17x37	26x17	37x26
49.27-21	16x27	17-11	27-31	11-07	31-37	07-01	18-22	01-06	22-27	06-28	37-42
55.28x10	42-48	10-41	27-31	41-32	31-36	32-46	48-31	39-33	31-48	34-29	48-42

D. Droezjinin - H. Wiersma 2002 (1-1)

01.32-28	20-25	37-32	15-20	41-37	10-15	46-41	05-10	31-27	19-23	28x19	14x23
07.33-28	09-14	28x19	14x23	39-33	10-14	44-39	13-19	49-44	17-21	36-31	21-26
13.41-36	04-09	33-28	08-13	39-33	02-08	47-41	23-29	34x23	18x29	33x24	20x29
19.44-39	14-20	50-44	09-14	35-30	25x34	39x30	03-09	40-35	20-24	44-39	29-34
25.30-25	24-30	35x24	19x30	39-33	30-35	43-39	34x43	48x39	13-19	27-22	08-13
31.31-27	19-24	36-31	12-18	41-36	07-12	45-40	35x44	39x50	14-19	50-45	09-14
37.45-40	15-20	40-34	24-30								

De koe

R. Clerc - A. Chizhov 2001 (1-1)

01.32-28	20-24	34-30	14-20	30-25	10-14	37-32	18-23	42-37	04-10	28-22	17x28
07.33x22	12-18	47-42	18x27	31x22	08-12	37-31	12-18	32-27	07-12	41-37	24-30
13.35x24	20x29	31-26	14-20	25x14	09x20	27-21	16x27	22x31	10-14	31-27	05-10
19.39-34	11-17	44-39	20-25	37-32	15-20	27-21	10-15	21-16	01-07	32-27	03-08
25.27-21	18-22	46-41	13-18	41-37	08-13	37-31	22-28	31-27	07-11	16x07	02x11
31.21-16	20-24	16x07	12x01	27-21	17-22	42-37	06-11	38-32	29-33	40-35	33x44
37.50x39	22-27	21-17	27x38	17x 6	28-33	39x28	23x41	36x47	18-22	43x32	24-30
43.35x24	19x39	47-41	25-30	41-36	15-20	32-27	22x31	36x27	20-24	26-21	30-35
49.45-40	35x44	49x40	24-29	21-17	29-34	40x29	39-44	29-24			

1.33-29

A. Getmanski-A. Baliakin 2011 (1-1)

01.33-29	19-23	35-30	20-25	40-35	14-20	44-40	10-14	38-33	14-19	30-24	19x30
07.35x24	17-22	42-38	11-17	32-28	23x32	37x28	16-21	41-37	21-27	46-41	06-11
13.50-44	11-16	48-42	07-11	31-26	27-31	36x27	22x31	37-32	31-36	41-37	09-14
19.28-23	01-06	40-35	04-10	44-40	17-22	32-28	11-17	34-30	25x34	39x30	22-27
25.37-32	06-11	32x21	16x27	38-32	27x38	43x32	11-16	49-43	18-22	32-27	22x31
31.26x37	16-21	43-39	21-26	40-34	17-21	42-38	21-27	37-32	26-31	32x21	12-18
37.23x12	08x26	38-32	13-18	30-25	02-08	45-40	08-12	32-27	31x22	28x08	03x12
43.33-28	12-17	28-23	18-22	35-30	26-31	23-19	14x23	29x27	20x29	34x23	31x22
49.30-24	17-21	25-20	22-27	23-19	27-32	19-13	32-37	13-08	37-41	08-03	21-26
55.40-35	41-46	35-30	46-32	20-14	10x19	24x13	32-16	39-34	26-31	13-09	31-37
61.09-04	37-41	30-24	41-46	34-30	46-37	03-26	37-14	04-13	16-27	13x31	36x27
67.30-25	05-10	26-12	14-03	12-40							

Keller-opening

V. Wirny - H. Wiersma 1984 (2-0)

01.33-29	17-22	39-33	11-17	44-39	06-11	50-44	01-06	31-26	16-21	32-28	19-23
07.28x19	14x23	35-30	10-14	30-24	23-28	40-35	20-25	24-20	15x24	29x20	14-19
13.20-15	11-16	44-40	05-10	34-30	25x34	40x29	19-23	29-24	09-14	33-29	23x34
19.39x30	14-19	30-25	19x30	25x34	21-27	37-31	10-14	43-39	13-19	35-30	19-23
25.38-33	08-13	45-40	02-08	40-35	17-21	26x17	12x21	33-29	07-12	30-25	21-26
31.29-24	26x37	41x21	16x27	34-30	14-19	25-20	12-17	30-25	19x30	25x34	03-09
37.42-37	06-11	47-41	11-16	49-43	17-21	37-31	21-26	41-37	27-32	35-30	32x41
43.46x37	08-12	43-38	16-21	30-24	21-27	34-30	23-29	24x33	18-23	39-34	28x39
49.34x43	23-28	30-24	12-17	37-32	28x37	31x42	22-28	42-37	17-22	48-42	28-33
55.38x29	22-28	42-38									

Krajenbrink-aanval

A. Gantwarg - T. Sijbrands 1989 (1-1)

01.33-29	16-21	31-26	11-16	37-31	06-11	31-27	18-22	27x18	13x22	41-37	09-13
07.39-33	13-18	44-39	19-23	50-44	21-27	32x21	16x27	35-30	08-13	30-25	04-09
13.37-31	14-19	25x14	09x20	29-24	19x30	34x14	10x19	40-34	05-10	44-40	10-14
19.34-30	14-20	30-25	03-08	25x14	19x10	40-34	10-14	45-40	13-19	40-35	23-28
25.42-37	18-23	37-32	28x37	31x42	12-18	34-30	07-12	39-34	01-07	30-25	23-28
31.43-39	18-23	46-41	12-18	49-43	07-12	41-37	08-13	34-29	23x34	39x30	28x39
37.43x34	19-23	30-24	13-19	24x13	18x09	35-30	09-13	38-32	27x38	42x33	22-27
43.34-29	23x34	30x39	12-18	33-29	13-19	48-42	19-23	39-34	17-22	37-32	27x38
49.42x33	15-20	34-30	23x34	30x39	22-27	33-29	11-17	39-33	17-22	36-31	27x36
55.26-21	02-07	21-16	22-27	33-28	27-31	47-41					

De buffel

A. Gantwarg-A. Valiuk 1995 (0-2)

01.33-29	18-22	31-26	20-24	29x20	15x24	34-30	22-28	32x23	19x28	30x19	14x23
07.36-31	10-14	41-36	05-10	38-32	14-20	46-41	12-18	42-38	07-12	32-27	17-22
13.38-32	20-24	47-42	01-07	42-38	09-14	38-33	13-19	43-38	08-13	49-43	04-09
19.48-42	11-17	40-34	06-11	44-40	10-15	27-21	16x27	32x21	14-20	31-27	22x31
25.36x27	24-29	33x22	17x28	21-16	20-24	37-31	15-20	42-37	11-17	27-21	18-22
31.34-30	13-18	30-25	29-33	38x29	24x44	25x14	09x20	40x49	20-24	41-36	03-09
37.45-40	07-11	16x07	02x11	21-16	09-14	16x07	12x01	43-38	14-20	40-34	01-07
43.49-43	07-11	38-32	28-33	43-38	33x42	37x48	22-28	48-43	28x37	31x42	11-16
49.42-37	16-21	37-32	18-22	36-31	22-28	50-44	28x37	31x42	21-27	44-39	23-28
55.43-38	28-32	38-33	20-25	42-38	32x43	39x48	27-32	48-42	19-23	35-30	24x35
61.33-28	32-38	28x19	38x47	19-13	47-41	34-30	25x34				

A. Baliakin - M. Korenevski 1989 (2-0)

01.33-29	18-22	31-26	20-24	29x20	15x24	34-30	13-18	36-31	18-23	32-27	12-18
07.37-32	07-12	41-37	08-13	40-34	01-07	45-40	02-08	46-41	14-20	30-25	10-15
13.25x14	09x20	34-30	20-25	50-45	25x34	40x20	15x24	39-34	05-10	43-39	10-14
19.48-43	04-10	34-30	14-20	44-40	03-09	30-25	09-14	40-34	24-29	34-30	20-24
25.39-33	16-21	27x16	22-28	33x22	18x36	45-40	13-18	43-39	18-22	37-31	36x27
31.32x21	10-15	49-43	15-20	41-36	23-28	39-34	29-33	38x29	24x33	43-38	08-13
37.38x29	28-32	47-41	22-28	41-37	32x41	36x47	28-32	30-24	19x39	40-34	39x30
43.35x15	13-18	47-41	18-22	41-36	22-28	42-37	32x41	36x47	28-32	47-42	

1.33-28 Sijbrands opening

Oud Nederlands

A. Kuyken - V. Agafonow 1969 (2-0)

01.33-28	18-23	39-33	12-18	31-27	07-12	44-39	20-24	37-31	14-20	41-37	02-07
07.27-22	18x27	31x22	10-14	34-30	16-21	30-25	04-10	49-44	21-26	47-41	24-29
13.33x24	20x29	39-33	14-20	33x24	20x29	44-39	10-14	50-44	05-10	35-30	17-21
19.40-35	12-18	39-33	18x27	33x24	07-12	28-22	27x18	32-28	23x32	38x07	

Modern spel

C. Pippel - A. Mathijssen 2001 (0-2)

01.33-28	18-22	38-33	12-18	34-29	07-12	40-34	20-25	42-38	01-07	47-42	14-20
07.45-40	09-14	31-26	16-21	37-31	11-16	41-37	04-09	46-41	07-11	50-45	02-07
13.29-24	20x29	34x23	18x29	33x24	22x33	38x29	19x30	35x24	14-19	40-35	19x30
19.35x24	10-14	44-40	14-19	40-35	19x30	35x24	05-10	49-44	10-14	45-40	14-19
25.40-35	19x30	35x24	09-14	44-40	14-19	40-35	19x30	35x24	03-09	39-33	21-27
31.31x22	17x39	43x34	16-21	26x17	11x22	42-38	09-14	36-31	14-19	34-30	25x23
37.32-27	19x30	27x09	08-13	09x29	15-20	29-23	20-24	38-33	30-35	33-29	24x33
43.23-19	35-40	19-14	40-44	14-10	44-49	10-04	33-39	04-15	39-44	41-36	44-50

De zeemeeuw

G. Valneris - A. Chizhov 1991 (0-2)

01.33-28	17-21	39-33	21-26	31-27	11-17	44-39	17-22	28x17	12x21	33-28	07-12
07.38-33	06-11	50-44	01-06	42-38	19-23	28x19	14x23	47-42	09-14	35-30	20-25
13.40-35	04-09	33-29	12-17	38-33	14-20	33-28	02-07	28x19	13x33	39x28	17-22
19.28x17	11x31	36x27	07-11	44-40	08-12	43-38	10-14	38-33	14-19	33-28	05-10
25.49-43	09-13	28-23	19x28	32x23	21x32	37x28	18x29	34x23	25x34	40x29	10-14
31.45-40	13-19	43-39	16-21	42-38	26-31	38-33	31-36	41-37	21-26	48-42	03-09
37.37-32	11-17	40-34	26-31	32-27	31x22	42-38	09-13	34-30	36-41	46x37	12-18
43.23x21	20-25	28x17	25x41	21-16	41-47						

1.34-29 Hekstelling-opening

A. Georgiev - T. Sijbrands 1999 (0-2)

01.34-29	20-25	40-34	15-20	45-40	10-15	32-28	17-21	31-26	19-24	26x17	11x22
07.28x17	12x21	37-32	21-26	32-28	18-22	28x17	16-21	38-32	21x12	32-28	13-18
13.36-31	26x37	41x32	09-13	50-45	18-22	28x17	12x21	42-37	04-09	46-41	21-26
19.32-28	05-10	37-32	14-19	41-37	10-14	43-38	08-12	49-43	6-11	37-31	26x37
25.32x41	11-17	41-37	07-11	48-42	17-21	38-32	02-08	47-41	21-26	42-38	12-18
31.41-36	01-06	36-31	11-16	32-27	06-11	35-30	24x35	29-23	18x29	34x23	13-18
37.23x12	08x17	40-34	17-21	27-22	03-08	37-32	26x37	32x41	11-17	22x11	16x07
43.41-37	08-12	38-32	09-13	43-38	13-18	44-40	35x44	39x50	18-23	37-31	21-26
49.31-27	20-24	45-40	24-30	40-35	30x39	33x44	15-20	44-39	20-24	50-45	14-20
55.45-40	07-11	39-33	23-29	40-34	29x40	35x44	25-30	28-22	20-25		

A. Dibman - J. Stokkel 1983 (2-0)

01.33-29	19-23	39-33	14-19	44-39	10-14	50-44	05-10	31-26	20-25	37-31	14-20
07.41-37	10-14	46-41	04-10	32-28	23x32	37x28	19-23	28x19	13x24	41-37	08-13
13.37-32	14-19	42-37	02-08	47-41	17-22	32-28	10-14	28x17	12x21	26x17	11x22
19.38-32	08-12	33-28	22x33	29x38	06-11	31-26	11-17	32-27	01-06	37-31	07-11
25.48-42	03-08	42-37	17-21	26x17	12x32	38x27	08-12	31-26	12-17	37-31	18-23
31.41-37	24-29	34-30	25x34	39x30	29-33	43-38	33x42	37x48	20-24	40-34	24-29
37.44-39	29x40	45x34	14-20	30-25	20-24	34-30	09-14	49-43	23-29	43-38	29-34
43.38-33	34x43	48x39	13-18	27-21	16x27	31x13	19x08	30x10	15x04	25-20	17-21
49.26x17	11x22	20-14	06-11	35-30	11-17	30-24	22-27	33-28	17-22	28x17	27-32
55.36-31	32-38	39-33	38x09								

De pauw

W. Vrijland - W. van der Wijk 2000 (1-1)

01.34-29	17-22	40-34	11-17	32-28	06-11	37-32	19-23	28x19	14x23	41-37	10-14
07.35-30	20-25	45-40	05-10	46-41	01-06	50-45	14-19	40-35	09-14	44-40	03-09
13.31-27	22x31	36x27	23-28	33x22	17x28	32x23	19x28	38-32	13-19	32x23	19x28
19.42-38	09-13	30-24	11-17	38-32	17-22	32x23	22x42	47x38	14-20	38-33	06-11
25.49-44	18-22	34-30	25x34	39x30	20-25	43-38	25x34	24-19	13x24	29x20	15x24
31.40x20	11-17	35-30	08-13	30-24	07-11	23-19	12-18	19x08	02x13	33-29	13-19
37.24x13	18x 9	44-39	10-14	20-15	22-28	41-37	09-13	29-24	16-21	24-20	14x25
43.38-32	11-16	32x23	21-27	45-40	16-21	40-35	13-18	23x12	17x08	39-33	08-13
49.33-29	13-18	29-24	18-23	48-43	21-26	43-38					

1.34-30 Franse opening

De luipaard

F. Andriessen - R. Boomstra 2007 (0-2)

01.34-29	20-25	29-24	19x30	35x24	18-22	33-29	14-20	38-33	10-14	32-28	16-21
07.37-32	11-16	43-38	06-11	31-27	22x31	36x27	21-26	41-36	04-10	47-41	26-31
13.27-21	16x27	32x21	17x26	36x27	14-19	40-35	19x30	35x24	09-14	44-40	14-19
19.40-35	19x30	35x24	10-14	28-23	13-19	24x13	08x28	33x22	14-19	41-37	03-08
25.37-32	08-13	46-41	12-18	32-28	07-12	39-34	02-08	45-40	20-24	29x20	15x24
31.41-37	18-23	37-32	12-18	49-43	08-12	50-45	05-10	34-29	24x33	38x29	23x34
37.40x29	26-31										

A. Gantwarg-H. Wiersma 1979 (1-1)

01.34-30	20-25	30-24	19x30	35x24	18-22	33-29	14-20	38-33	10-14	42-38	16-21
07.31-26	11-16	37-31	21-27	32x21	16x27	41-37	06-11	37-32	11-16	32x21	16x27
13.46-41	14-19	41-37	19x30	40-34	13-18	37-32	09-13	32x21	30-35	21-16	13-19
19.38-32	05-10	32-28	10-14	43-38	04-10	28-23	19x28	31-27	22x31	33x13	08x19
25.26x37	12-18	39-33	19-23	38-32	14-19	33-28	20-24	29x20	15x24	34-30	25x34
31.44-40	35x44	49x20	10-15	20-14	19x10	28x19	02-08	47-42	03-09	42-38	09-13
37.38-33	13x24	48-43	10-14	36-31	14-19	43-39	15-20	31-27	17-21	45-40	8-12
43.37-31	12-17	31-26	19-23	16-11	17x06	26x17	07-11	17-12	18x07	40-34	11-17
49.50-44	07-12	33-29	24x33	39x19	12-18	32-28	06-11	44-40	18-23	19-13	23x21
55.13-09	21-27										

Ottink-variant

T. Sijbrands - V. Doumesh 2007 (2-0)

01.34-30	17-22	31-26	11-17	30-25	06-11	37-31	01-06	32-27	19-23	33-29	23x34
07.40x29	13-19	41-37	09-13	37-32	04-09	44-40	20-24	29x20	15x24	46-41	19-23
13.41-37	14-20	25x14	10x19	40-34	09-14	34-30	05-10	45-40	10-15	39-34	14-20
19.50-45	20-25	38-33	03-09	42-38	15-20	47-42	09-14	33-29	24x33	38x29	22-28
25.49-44	28-33	29x38	20-24	27-21	16x27	32x21	11-16	38-33	16x27	31x11	6x17
31.34-29	25x34	29x09	13x04	40x29	23x34	44-39					

1.31-27 Poolse opening

Half-klassieke opening

E. Hoogendoorn - W. van der Kooij 1997 (2-0)

01.31-27	19-23	33-28	17-21	28x19	14x23	39-33	10-14	44-39	21-26	34-30	14-19
07.30-25	11-17	25x14	09x20	35-30	05-10	30-25	10-14	40-34	04-09	45-40	20-24
13.50-45	14-20	25x14	09x20	40-35	03-09	34-30	09-14	49-44	07-11	44-40	17-22
19.30-25	22x31	36x27	11-17	33-28	17-22	28x17	12x21	39-34	24-30	35x24	19x39
25.43x34	14-19	25x14	19x10	38-33	10-14	40-35	13-19	34-30	15-20	45-40	06-11
31.40-34	11-17	33-29	17-22	41-36	22x31	36x27	08-12	46-41	02-08	48-43	20-25
37.43-39	12-17	29-24	08-13	39-33	01-06	33-29	17-22	41-36	22x31	36x27	23-28
43.32x12	21x41	47x36	06-11	24-20	19-23	29x09	14x03	20-14			

K. Thijssen-R. Cousijnsen 1996 (2-0)

01.31-27	19-23	33-28	17-21	28x19	14x23	39-33	10-14	34-30	14-19	30-25	21-26
07.25x14	09x20	35-30	05-10	44-39	10-14	30-25	04-09	40-34	11-17	45-40	17-21
13.50-45	07-11	34-30	20-24	40-35	12-17	49-44	23-29	44-40	18-23	27-22	17x28
19.33x22	11-17	22x11	06x17	39-34	17-22	32-27	21x32	37x17	16-21	17-11	01-06
25.38-32	06x17	32-28	23x32	34x23	19x28	30x10	15x04	42-37	21-27	47-42	17-22
31.43-39	26-31	37x26	08-12	40-34	12-17	35-30	13-18	30-24	02-08	45-40	09-14
37.40-35	08-13	48-43	03-09	34-29	04-10	42-38	10-15	38-33	14-19	25-20	19x30
43.35x24	17-21	26x17	22x11	33x31	13-19	24x04	15x44	04x50			

H. Wiersma - J. Van der Wal 1979

01.31-27	19-23	33-28	17-21	28x19	14x23	38-33	21-26	34-30	10-14	30-25	14-19
07.25x14	09x20	35-30	05-10	43-38	10-14	49-43	04-09	40-35	11-17	45-40	07-11
13.39-34	20-25	44-39	14-20	33-29	09-14	50-45	01-07	38-33	03-09	42-38	17-22
19.47-42	22x31	36x27	20-24	29x20	15x24	33-28	11-17	39-33	14-20	41-36	17-22
25.28x17	12x21	33-29	24x33	38x29	20-24	29x20	25x14	43-39	08-12	30-24	19x30
31.34x25	23-28	32x23	21x41	36x47	18x29	42-38	13-19	39-33	09-13	33x24	19x30
37.35x24	12-18	40-34	07-12	34-30	06-11	24-20	02-08	20x09	13x04	25-20	08-13
43.30-24	11-17	20-14	17-22	14-09	22-27	38-33	12-17	33-28	18-22	09x18	22x13
49.28-23	27-32	23-19	13-18	24-20	26-31	19-14	31-37	47-42	17-21	42x31	21-26
55.31-27	32x21	20-15	21-27	14-10	26-31	10-05	18-22	45-40	31-36	05-14	16-21
61.14-20	22-28	40-34	27-32	46-41	36x47						

De grote sprong

E. Prosman - A. Droog 1996 (2-0)

01.31-27	17-22	36-31	16-21	27x16	22-28	32x23	19x28	33x22	18x36	37-32	14-19
07.41-37	10-14	39-33	12-18	44-39	20-24	34-30	18-23	40-34	14-20	46-41	24-29
13.33x24	20x40	45x34	11-17	38-33	07-11	16x07	01x12	42-38	05-10	30-25	10-14
19.34-29	23x34	39x30	19-23	50-44	14-20	25x14	09x20	44-39	04-09	49-44	06-11
25.44-40	12-18	40-34	13-19	30-25	08-12	25x14	09x20	34-29	23x34	39x30	03-09
31.43-39	02-08	32-28	08-13	33-29	17-21	28-23	19x28	47-42	36x47	38-33	47x38
37.33x22	18x27	39-34	38x24	30x06							

1.31-26 De hoek-opening

G. Valneris - A. Chizhov 2001 (1-1)

01.31-26	19-23	36-31	14-19	41-36	10-14	46-41	05-10	31-27	20-24	36-31	15-20
07.33-28	10-15	41-36	04-10	47-41	17-21	26x17	11x33	39x28	23-29	34x23	18x29
13.27-21	16x27	31x22	06-11	36-31	11-16	41-36	12-17	22x11	29-34	40x29	24x22
19.11-06	19-24	32-27	08-12	27x18	12x23	31-26	20-25	37-31	14-20	44-39	10-14
25.42-37	03-08	31-27	14-19	45-40	09-14	37-32	24-30	35x24	19x30	39-33	13-19
31.33-28	30-35	40-34	20-24	38-33	08-13	36-31	07-12	26-21	02-08	50-45	13-18
37.43-39	23-29	34x23	18x38	32x43	24-30	39-33	14-20	45-40	35x44	49x40	30-35
43.43-39	35x44	39x50	25-30	28-22	30-34	31-26	20-24	33-28	34-39	22-17	24-29
49.28-22	08-13	17x08	13x02	22-18	29-34	21-17	34-40	17-12	40-44	26-21	02-07
55.12-08	44-49	27-22	16x27	22x31	49-16	48-42	07-12	08x17	39-43	42-38	43x32
61.18-12	32-38	31-27	16x32	12-08	38-42	08-02	42-48	02x35	32-16	35-02	

1.35-30 Het wilde paard

R. Clerc - A. Gantwarg 1985 (0-2)

01.35-30	20-25	40-35	15-20	45-40	20-24	33-29	24x33	38x29	18-22	30-24	19x30
07.35x24	14-19	40-35	19x30	35x24	10-14	24-20	14-19	20-15	12-18	39-33	07-12
13.44-39	09-14	42-38	05-10	47-42	01-07	31-27	22x31	37x26	03-09	41-37	19-23
19.46-41	14-19	37-31	10-14	31-27	19-24	29x20	23-28	32x23	18x40	50-45	14-19
25.45x34	25x14	36-31	12-18	41-36	07-12	34-30	02-07	38-32	19-23	42-38	17-22

31.30-25	13-19	33-29	23x34	39x30	19-23	43-39	09-13	48-42	13-19	42-37	04-10
37.15x 4	14-20	25x14	19x10	4x15	23-28	32x23	18x29	15x17	12x25	37-32	25-30
43.31-27	07-12	32-28	11-17	27-22	30-34	22x11	06x17	28-23	34-40		

A. Cordier-T. Sijbrands 1999 (0-2)

01.35-30	20-25	40-35	15-20	45-40	20-24	33-29	24x33	38x29	10-15	50-45	05-10
07.42-38	16-21	47-42	21-26	39-33	15-20	44-39	19-24	30x19	13x24	49-44	09-13
13.35-30	24x35	29-23	18x29	33x15	12-18	32-28	17-22	28x17	11x22	31-27	22x31
19.36x27	14-19	34-29	03-09	38-33	19-23	40-34	06-11	44-40	35x44	39x50	11-17
25.34-30	25x34	29x40	08-12	50-44	07-11	44-39	01-07	42-38	02-08	40-34	17-22
31.37-32	22x31	32-28	23x32	38x36	11-17	36-31	26x37	41x32	17-22	34-29	07-11
37.43-38	10-14	46-41	14-19	41-37	19-23	48-43	23x34				

Strategie

Strategie gaat over de plannen op lange termijn. We hebben dit soort plannen gezien in de tweede cursus. We bespraken de strategie van de centrum of rechtervleugel aanval : eerst bouwt men een sterke centrumstand op, dan plaatst men een voorpost, men versterkt het centrum, neemt de strategische velden onder controle en tenslotte dient men de partij precies te beëindigen.

In deze sectie bespreken we partijen van sterke spelers die een duidelijke strategie volgen. Er zijn veel verschillende soorten strategie. In het begin van de 20ste eeuw speelden de meeste spelers een klassieke strategie, trachtend tempi te verliezen om de tegenstander vast te zetten in een late gesloten klassieke positie. Een speler die deze strategie op een hoog niveau toepaste was Pierre Ghestem, wereldkampioen in 1945 en 1947.

Zijn Nederlandse opvolger Piet Roozenburg introduceerde veel nieuwe strategieën, waaronder de fameuze Roozenburg aanval. Van toen af werd het moderne type van spelen populairder. Sijbrands werd beroemd voor zijn centrum spel, aanvallend vanuit klassieke posities. Hij is tevens een expert in het spelen van hekstellingen. Wiersma en Andreiko speelden graag tegen een aanvallende positie en hun creativiteit hielp hen om hierin succesvol te zijn.

Toen Chizhov wereldkampioen werd gebeurde er een soort van renaissance. Chizhov bracht het klassieke spel terug, maar met zijn eigen perspectieven. Hij hield ervan aan te vallen vanuit klassieke posities en tempi te winnen in open standen. Chizhov was een meester in het creëren van kansen zonder teveel risico's te nemen. Shwarzman had een compleet andere stijl. Hij houdt van complexe partijen, gebruik makend van creatieve offers en het tegenspelen van een aanval. Hij heeft een natuurlijke feeling voor het uitvoeren van een krachtige strategie. Zijn opvolger Georgiev heeft een meer romantische stijl. Hij is de ultieme speler, positioneel en tactisch spel combinerend, niet bang om grote risico's te nemen. Door zijn kunst om perfect te berekenen kan hij het zich veroorloven om in slechte posities te komen en deze accuraat te verdedigen. Terwijl hij veel mogelijkheden weet te scheppen in andere partijen. Maar hij kan ook zeer positioneel spelen in rustige partijen, net zoals Chizhov.

We tonen partijen met verschillende soorten strategieën gespeeld door de beste spelers ter wereld. Het bestuderen van deze partijen zal het begrijpen van deze strategieën gebruikt in de partijen verbeteren.

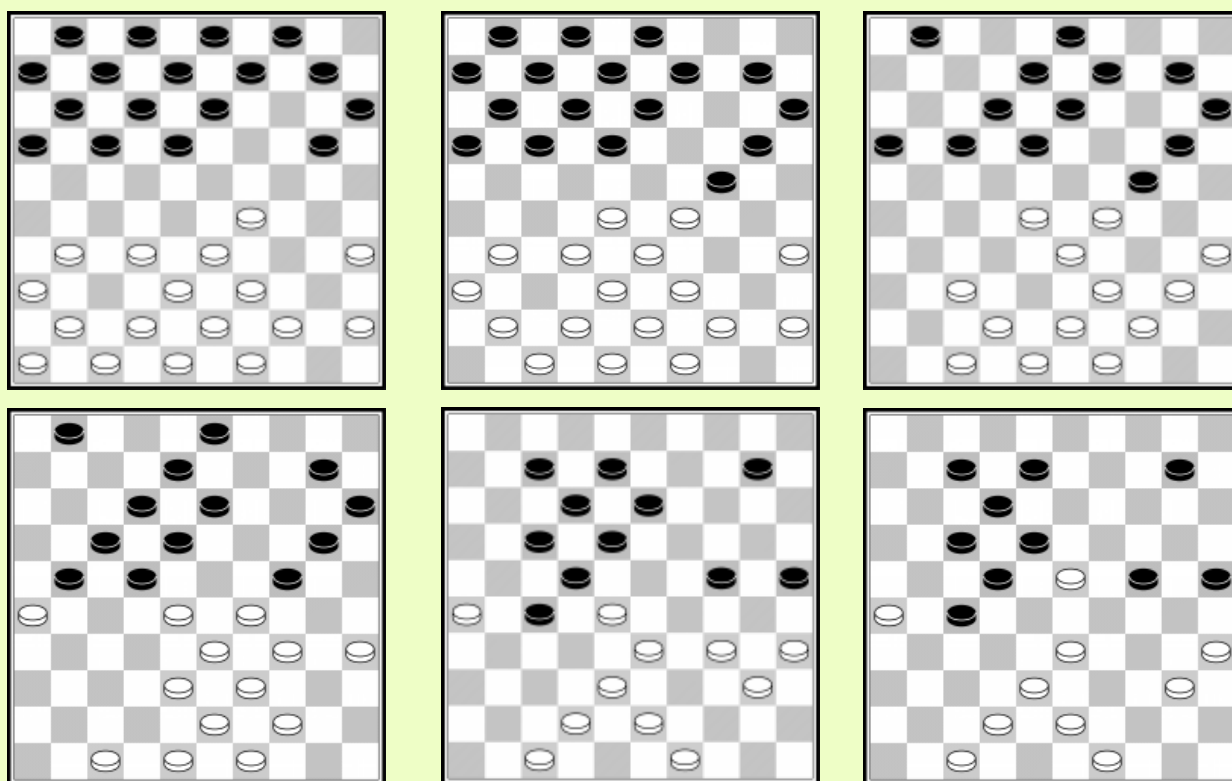
In deze sectie zijn de partijen onderverdeeld in verschillende strategische thema's.

- 1) De halve hekstelling
- 2) De hekstelling
- 3) De rechtervleugel opsluiting
- 4) Centrum spel
- 5) Klassiek
- 6) Vleugel controle
- 7) Podkowa
- 8) Aanvallende partijen
- 9) Roozenburg aanval
- 10) Het spelen tegen een aanval
- 11) Het spelen tegen een randschijf op 36

1. De halve hekstelling

D. van der Staay – T. Sijbrands 0-2 (Nederland kamp. 30-03-1967)

01. 34-29 19-23 32-28 23x34 40x29 14-19 37-32 10-14 44-40 05-10
 06. 50-44 19-23 28x19 14x34 40x29 13-19 41-37 19-24 32-28 09-13
 11. 37-32 04-09 46-41 17-22 28x17 12x21 41-37 21-26 32-28 07-12
 16. 37-32 26x37 32x41 11-17 41-37 17-22 28x17 12x21 37-32 08-12
 21. 32-28 06-11 36-31 02-08 45-40 21-26 38-32 26x37 32x41 11-17
 26. 41-37 18-22 40-34 13-18 37-31 16-21 31-26 09-13 42-38 03-09
 31. 48-42 01-07 34-30 20-25 30x19 13x24 29x20 15x24 39-34 21-27
 36. 44-40 09-13 28-23 18x29 34x23 13-18 33-29 24x33 38x29 08-13
 41. 40-34 10-14 35-30 13-19 49-44 19x28 30-24 18-23 29x18 22x13
 46. 44-39 17-22 42-38 12-18 24-20 07-12 20x09 13x04 38-33 12-17
 51. 47-41 04-09 43-38 09-14

Dia 1: Wit sloeg **8. 40x29?** In plaats van het meer gewone 39x30. Het bezetten van veld 29 geeft zwart de mogelijkheid om een halve hekstelling in te nemen, door 13-19-24. Wit kan niet 9.29-24 spelen na **8... 13-19!** wegens 20x29! 33x22 17x26 W+1.

Dia 2: Na het spelen van enkele zetten in de tegengestelde richting van de opsluiting (9-13 & 4-9) speelt zwart de standaard ruil **12. 17-22!** x 21. Zwart verzwakt het witte centrum en wint 2 tempi. Op de 19de zet doet wit dezelfde tuil nogmaals.

Dia 3: De halve hekstelling strategie is gewoonlijk gericht op het omsingelen van het centrum van de tegenstander. De ruil 17-22x21 heeft dus zin: het witte centrum is verzwakt, hij zal gewoonlijk weer naar veld 28 gaan en op het juiste moment speelt zwart 20-25x24, verbreekt de opsluiting en wisselt

naar podkowa, een klassieke positie met vleugelcontrole of een aanvallende stand. Zwart kon 17-22x21 weer ruilen, maar Sijbrands besluit dat het tijd is voor een meer directe aanpak, het starten van de omsingeling van het centrum met **26. 18-22!**

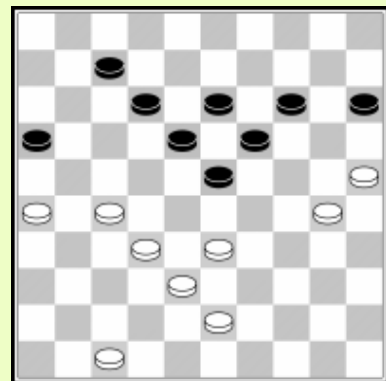
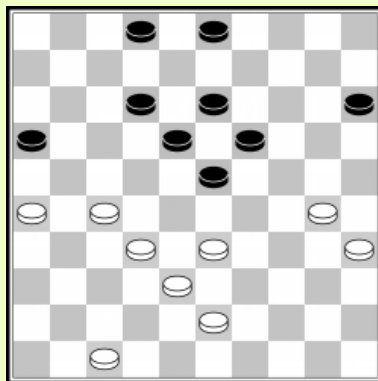
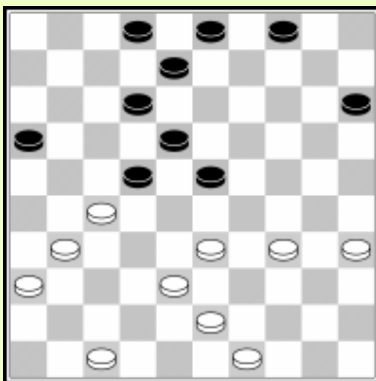
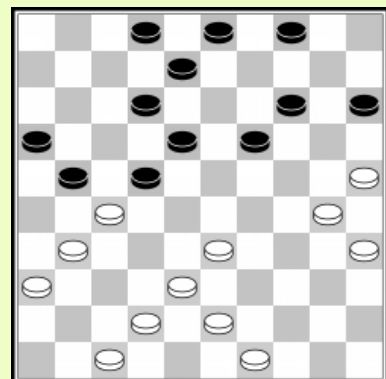
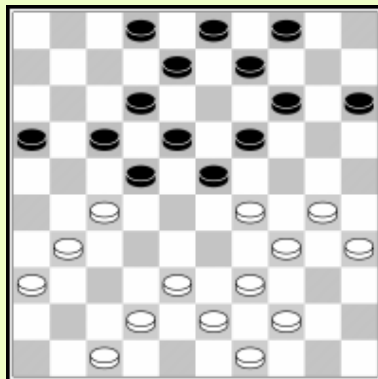
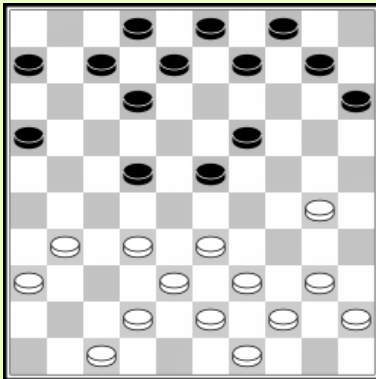
Dia 4: Na **32. 34-30?** Besluit zwart dat het tijd was de halve hekstelling te verbreken met het standard 20-25. Wit had beter afwachtende zetten zoals 38-32 43-38 49-43 enz. gespeeld.

Dia 5: 37. 34-29 13-19 38. 29x20 25x14 confronteert wit met een aanval op schijf 28. 39. 42-37 27-32! 40. 38x27 22x42 41. 47x38 17-21! 42. 26x17 12x21 43. 38-32 18-23! Resulteert nu in een doorbraak voor zwart : schijf 21 ga zonder meer naar dam. Wit gaat daarom naar veld 23, maar deze schijf wordt gewoon omsingeld en veroverd.

Dia 6: 39.43-39 18x29 40. 39-34 27-32! 41. 38x18 29x38 42. 42x33 12x23 laat wit achter met een hangende schijf op 40.

A. Shwarzman - L. Sekongo 2-0 (World championship, 25-11-1996)

01. 33-29	19-24	39-33	14-19	44-39	19-23	32-28	23x32	37x28	17-22
06. 28x17	12x21	38-32	07-12	32-28	21-26	50-44	26x37	41x32	01-07
11. 46-41	18-22	28x17	11x22	36-31	10-14	41-36	14-19	42-38	20-25
16. 29x20	25x14	48-42	05-10	35-30	19-24	30x19	14x23	34-30	13-19
21. 32-27	12-18	40-34	10-14	45-40	06-11	40-35	11-17	33-29	07-12
26. 30-24	19x30	34x25	23x34	39x30	09-13	44-39	13-19	39-33	17-21
31. 30-24	19x30	25x34	21x32	38x27	14-19	42-38	19-23	31-26	22x31
36. 36x27	04-09	38-32	09-14	34-30	14-19	43-38	08-13	49-43	02-07
41. 30-25	03-09	35-30	09-14	30-24	19x30	25x34	23-28	33x22	07-11
46. 32-28	14-19	38-33	15-20	43-39	11-17	22x11	16x07	34-29	19-24
51. 27-21	24-30	21-17	12x21	26x17	30-35	17-12	07-11	12x23	11-17
56. 39-34	20-25	29-24	25-30	34x25	35-40	28-22	17x30	25x45	

Dia 1: Zwart probeert in de opening al het spel simpel te houden. Wit neemt het initiatief door de halve hekstelling in te nemen : **21. 32-27!**

Dia 2: Wit bouwt een typische constructie voor omsingeling op zijn rechtervleugel. De ruil 30-24x25x30 zorgt voor de actieve formatie 25/30/35, terwijl het zwarte centrum wordt verzwakt.

Dia 3: **31. 30-24** Wit ruilt terug, wachtend op zwart om weer naar 23 te gaan

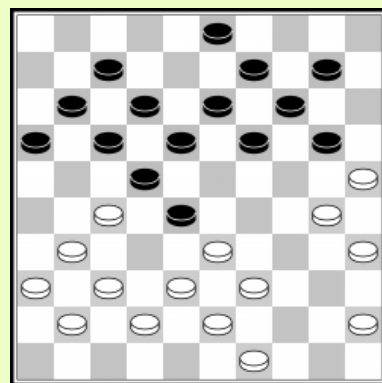
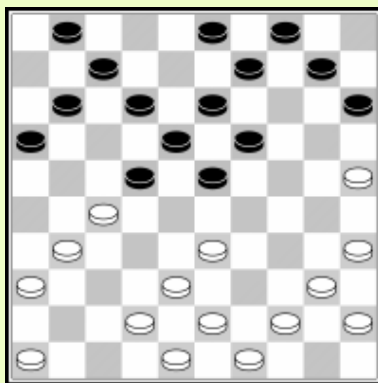
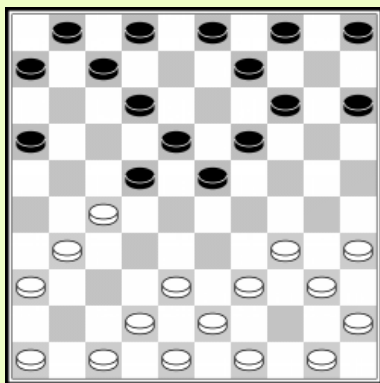
Dia 4: Zwart komt terug naar veld 23. De ruil 31-26x27 is het begin van de omsingeling van het zwarte centrum.

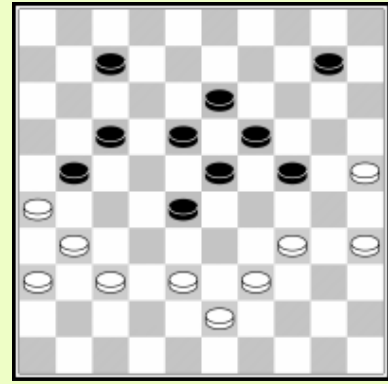
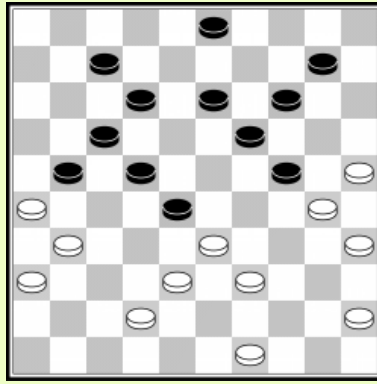
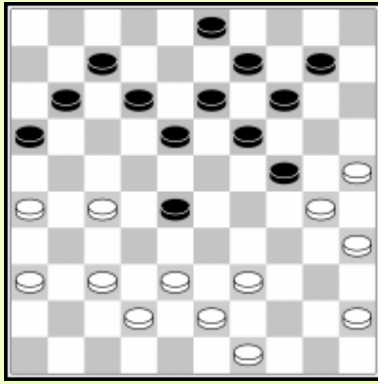
Dia 5: Wit vormt een podkowa constructie. Zwart kan zijn belegerde linkervleugel niet versterken door 03-09? wegens 32-28! 23x21 26x08 W+. 40... 15-20 wordt afgestraft door het offer 41. 32-28! 23x21 42. 26x08 03x12 43. 30-24 enz. met doorbraak.

Dia 6: **43. 30-24! 19x30 44. 25x34** is de laatste zet van een lange forcing. Op 44... 14-19 volgt 45. 33-29! met de dreiging 27-22 W+ terwijl 19-24 46. 29x20 15x24 wordt gevolgd door 47.32-28! 23x21 48. 26x30 W+.

G. Jansen - T. Sijbrands 0-2 (Nederlands kampioenschap, 1988)

01. 32-28 18-23 33-29 23x32 37x28 17-22 28x17 11x22 39-33 13-18
 06. 44-39 19-23 41-37 14-19 29-24 20x29 33x13 08x19 37-32 10-14
 11. 32-27 02-08 38-33 08-13 34-29 23x34 39x30 19-23 42-38 14-19
 16. 47-42 06-11 50-44 05-10 30-25 23-28 44-39 12-17 42-37 10-14
 21. 46-41 07-12 48-42 01-07 40-34 04-10 34-30 15-20 31-26 22x31
 26. 36x27 20-24 33x22 17x28 41-36 18-22 27x18 13x22 37-31 11-17
 31. 38-33 16-21 43-38 09-13 39-34 28x39 34x43 22-28 43-39 03-08
 36. 42-37 12-18 45-40 19-23 30x19 13x24 40-34 08-13 49-43 14-19
 41. 38-32 28-33 39x28 18-22 34-29 23x34 28-23 19x28 32x23 07-12
 46. 23-19 24-29 19x 8 12x 3 35-30 21-27 30x39 27-32 37x28 22x44
 51. 43-39 44x33 31-27 03- 8 36-31 33-38 27-21 08-12 31-27 38-42
 56. 27-22 17x28 21-17 12x21 26x17 42-47 17-12 29-34 12-08 10-14

Dia 1: Wit speelde net **11. 32-27**, en nam de halve hekstelling in. Zwart versterkt het centrum door 02-08-13. Wit ruilt schijf 23, maar het zwarte centrum blijft sterk genoeg.

Dia 2: **18... 23-28! 19. 44-39 12-17** Zwart toont zijn agressieve intenties door een centraanval te starten. Na 19... 12-17, dreigt hij 28-32, wit moet dus terugtrekken met 31-26x37 of het scherpere 42-37 spelen.

Dia 3: De centraanval wordt sterker en wit besluit tot de ruil 31-26x27, waarna de zwarte aanval doorgaat.

Dia 4: Zwart moet iets doen tegen 37-31, met de dreiging 27-21. Hij ruilt **28... 18-22 29. 27x18 13x22**, de eerste stap naar de verovering van veld 27.

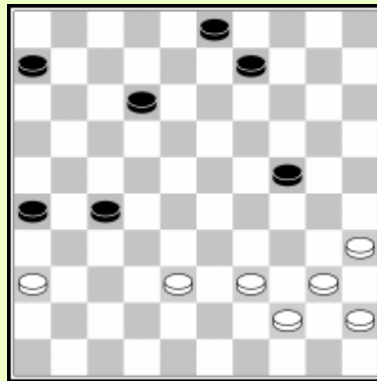
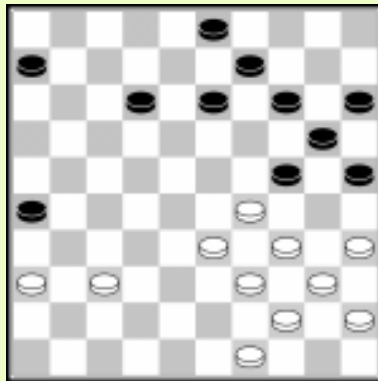
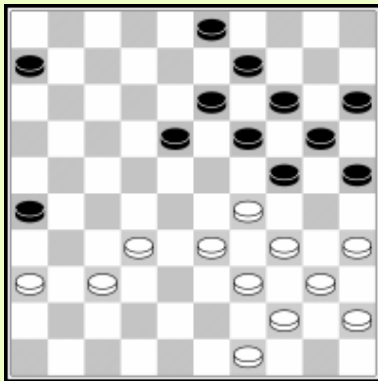
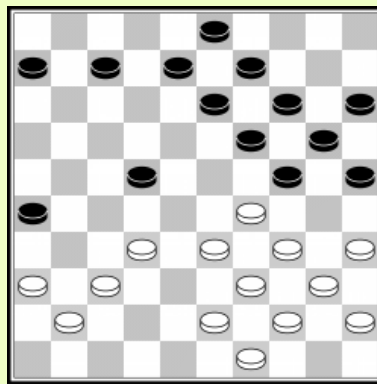
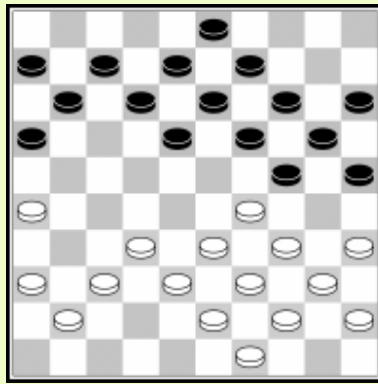
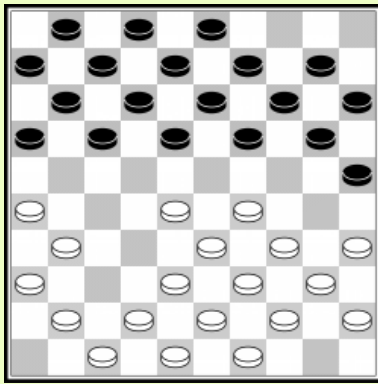
Dia 5: Zwart is kort bij veld 27 maar is geduldig. Wit ruilt **33. 39-34 28x39 30x39**, maar zwart gaat onmiddellijk terug naar veld 28 en zet de aanval verder.

Dia 6: 41. 38-33 18-22 42. 43-38 wordt niet gevolgd door 42... 21-27? wegens 43. 25-20 24x15 44. 33-29 maar wordt gevolgd door het geduldige 42... 10-14 en wit loopt vast. In de partij speelde wit **41. 38-32** en wordt geconfronteerd door het schijnoffer **41... 28-33 42. 39x28 18-22**. Wit had moeten reageren met 43. 34-30 22x33 44. 43-38 33x42 45. 37x48 maar maakt een beslissende fout door **43.34-29?**

2. De hekstelling

Y. Vandenberg - I. Koifman 0-2 (Europees kampioenschap, 1992)

01. 34-29	19-23	40-34	14-19	45-40	10-14	50-45	05-10	31-26	20-25
06. 37-31	15-20	41-37	10-15	46-41	04-10	32-28	23x32	37x28	19-23
11. 28x19	13x24	41-37	08-13	37-32	02-08	42-37	14-19	48-42	10-14
16. 31-27	17-21	26x17	11x31	37x26	06-11	42-37	01-06	47-41	16-21
21. 26x17	12x21	32-28	21-26	38-32	18-22	28x17	11x22	32-28	07-11
26. 28x17	11x22	37-32	08-12	41-37	12-17	32-28	17-21	28x17	21x12
31. 43-38	12-18	38-32	19-23	32-27	18-22	27x18	23x12	37-32	25-30
36. 34x25	14-19	25x23	13-18	29x20	18x27	49-43	15x24	43-38	26-31
41. 39-33	31-37	44-39	27-32	38x27	37-42	33-28	42-48	40-34	12-17
46. 28-23	48-37	23-18	37-28						

Dia 1: Vanuit een theoretisch opening neemt zwart een hekstelling in: **10... 19-23 11. 28x19 13x24.**

Dia 2: Door het spelen van 19.47-41 heeft wit de controle over veld 42 opgegeven. Zwart ruilt 16-21x21 en brengt de linkervleugel onder controle.

Dia 3: Zwart gaat naar 22, en wint meer ruimte, geholpen door tactiek. 33-28? Is onmogelijk wegens 24x33 gevolgd door 20-24-30 enz. Zw+

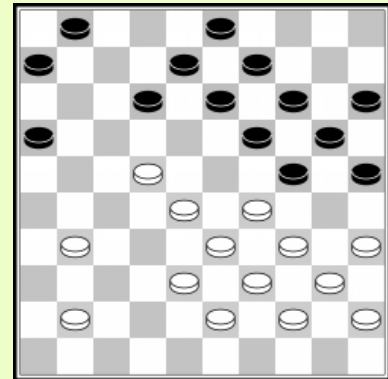
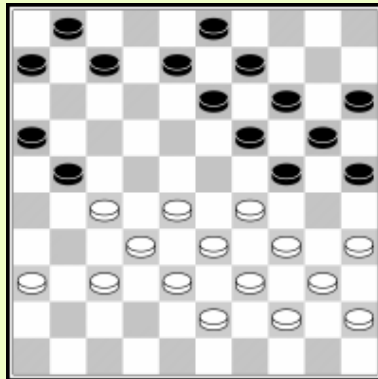
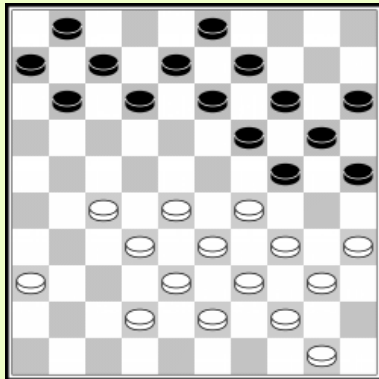
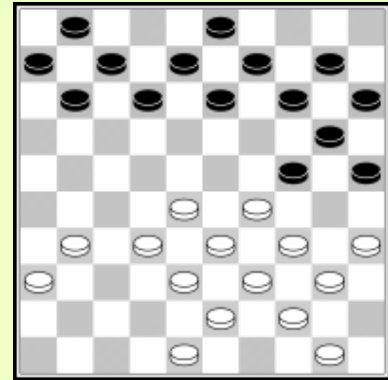
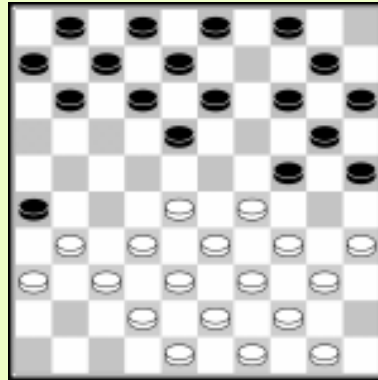
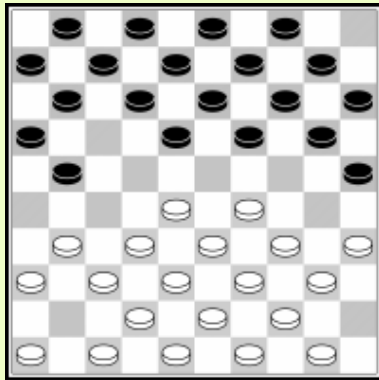
Dia 4: Zwart neemt een kettingstelling in door **32... 19-23**. Na 32-27 wisselt zwart weer naar een hekstelling. Hij heeft nu schijf 19 ontwikkeld, terwijl hij een witte schijf van de niet opgesloten vleugel verwijderde.

Dia 5: Wit heeft de controle verloren over de linkervleugel. Hij kan niet 49-43 spelen wegens 25-30 14-19 enz. en na **35. 37-32** neemt zwart dezelfde slag, waarna hij een doorbraak kan krijgen. 35. 36-31 12-18 levert evenmin redding op.

Dia 6: **40.... 26-31**. Zwart breekt door en wint de partij.

R. Palmer - H. Spanjer 0-2 (Nederlandse club competitie, 12-12-1998)

01. 34-29 20-25 40-34 15-20 45-40 10-15 32-28 17-21 37-32 05-10
 06. 41-37 19-23 28x19 13x24 32-28 21-26 37-32 26x37 42x31 16-21
 11. 46-41 09-13 41-37 21-26 47-42 18-22 28x17 12x21 32-28 04-09
 16. 38-32 13-18 43-38 18-22 28x17 21x12 32-28 08-13 49-43 02-08
 21. 37-32 26x37 42x31 14-19 31-27 10-14 48-42 12-17 50-45 11-16
 26. 42-37 17-21 27-22 21-26 37-31 26x37 32x41 07-12 36-31 12-18
 31. 22-17 18-23 29x18 13x11 41-37 08-13 34-29 03-08 38-32 08-12
 36. 43-38 12-18 40-34 11-17 31-26 18-22 37-31 16-21 31-27 22x31
 41. 26x37 21-26 45-40 06-11 32-27 17-22 28x06 19-23 29x18 13x42
 46. 38x47 24-30 35x24 20x38 39-33 38x29 34x23 09-13 44-39 15-20
 51. 39-33 14-19 23x14 20x09 47-42 25-30

Dia 1: 6... 19-23 7. 28x19

13x24 Zwart neemt de hekstelling. In deze opening leidt 5.31-26 ook tot een hekstelling na 19-24 26x17 11x22 28x17 12x21. Indien wit niet in de hekstelling wilk omen kan hij vervolgen met 6.29-24, met een rechtervleugel aanval.

Dia 2: 13... 18-22 14. 28x17 12x21 Zwart gebruikt deze formaties om schijven te ruilen op de niet ingesloten vleugel. Met 17... 18-22 18. 28x17 21x12, ruilt hij opnieuw.

Dia 3: 22... 14-19 Zwart sluit de hoofdlijn zodat wit niet kan ontsnappen met 50-45 34-30 25x23 28x30.

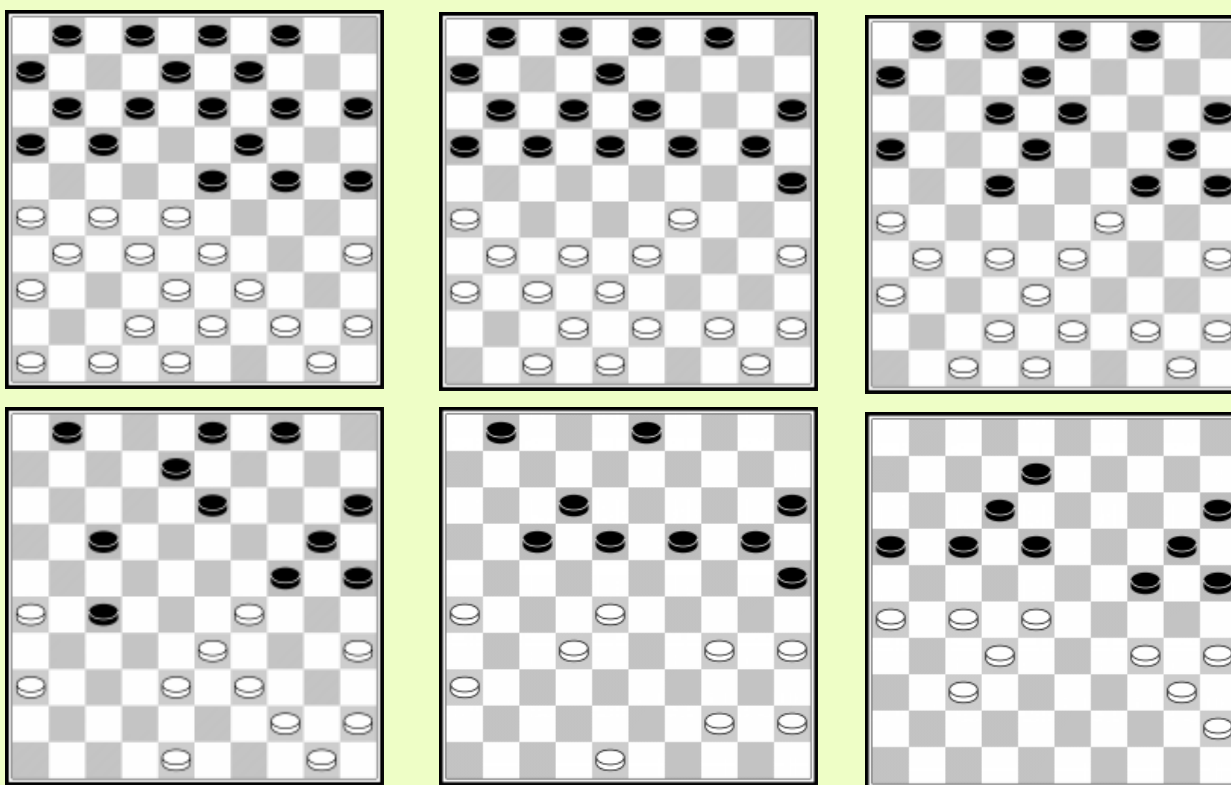
Dia 4: Alle zwarte schijven werken samen. **24... 12-17** vormt de formative 6/11/17 en neemt controle over de linkervleugel. 25.42-37 wordt beantwoord met 17-22!

Dia 5: Wit leidt aan ruimtegebrek en gaat naar veld 22 met **27.27-22**.

Dia 6: Zwart forceert schijfwinst door **30... 12-18!** met de clou dat 31-27 wordt afgestraft door de damzet 18-23 16-21 06-11 01x32 24-30 20x49 Zw+.

A. van Prinsenbeek – R. Boomstra 0-2 (Nederlandse club competitie, 14-11-2007)

01. 33-28 18-23 39-33 12-18 44-39 07-12 31-27 20-24 37-31 14-20
 06. 49-44 10-14 41-37 05-10 34-29 23x34 40x29 20-25 29x20 15x24
 11. 31-26 18-23 37-31 10-15 33-29 24x22 27x29 14-20 46-41 13-18
 16. 41-37 09-13 39-33 19-24 32-28 17-22 28x17 11x22 37-32 22-27
 21. 31x22 18x27 32x21 16x27 42-37 06-11 37-32 11-16 32x21 16x27
 26. 47-41 02-07 41-37 07-11 37-32 11-16 32x21 16x27 43-39 12-17
 31. 38-32 27x38 33x42 24x33 39x28 13-18 44-39 04-09 50-44 09-13
 36. 42-37 08-12 39-34 13-19 37-32 19-24 44-40 01-07 36-31 07-11
 41. 31-27 11-16 48-42 03-08 42-37 08-13 37-31 13-19 28-22 17x37
 46. 31x42 12-17 26-21 17x26 42-37 19-23 37-32 24-30 35x24 20x29
 51. 32-28 23x21 34x12 26-31 12-07 31-37 07-01 37-41 40-35 41-46
 56. 01-18 46-19 45-40 21-26 40-34 19-14 18-12 26-31 34-29 31-36
 61. 29-24 14-20

Dia 1: Wit ruilt 13. 33-29 24x22 14. 27x29. Zwart kan gebruik maken van 29 voor zijn strategie. Zodra veld 33 gesloten is kan hij een hekstelling innemen.

Dia 2: 17... 19-24 Zwart neemt de hekstelling in. Hij sluit slechts 6 schijven in, maar van hem zijn maar vier schijven betrokken in de opsluiting. Op de andere vleugel heeft zwart formaties om te ruilen en ruimte te winnen, de opsluiting is dus economisch

Dia 3: 20... 22-27 Zwart neemt veld 27 in, de ruimte van wit verkleinend. Wit kan enkel ontsnappen door een Kung Fu ruil (zie diagram 4).

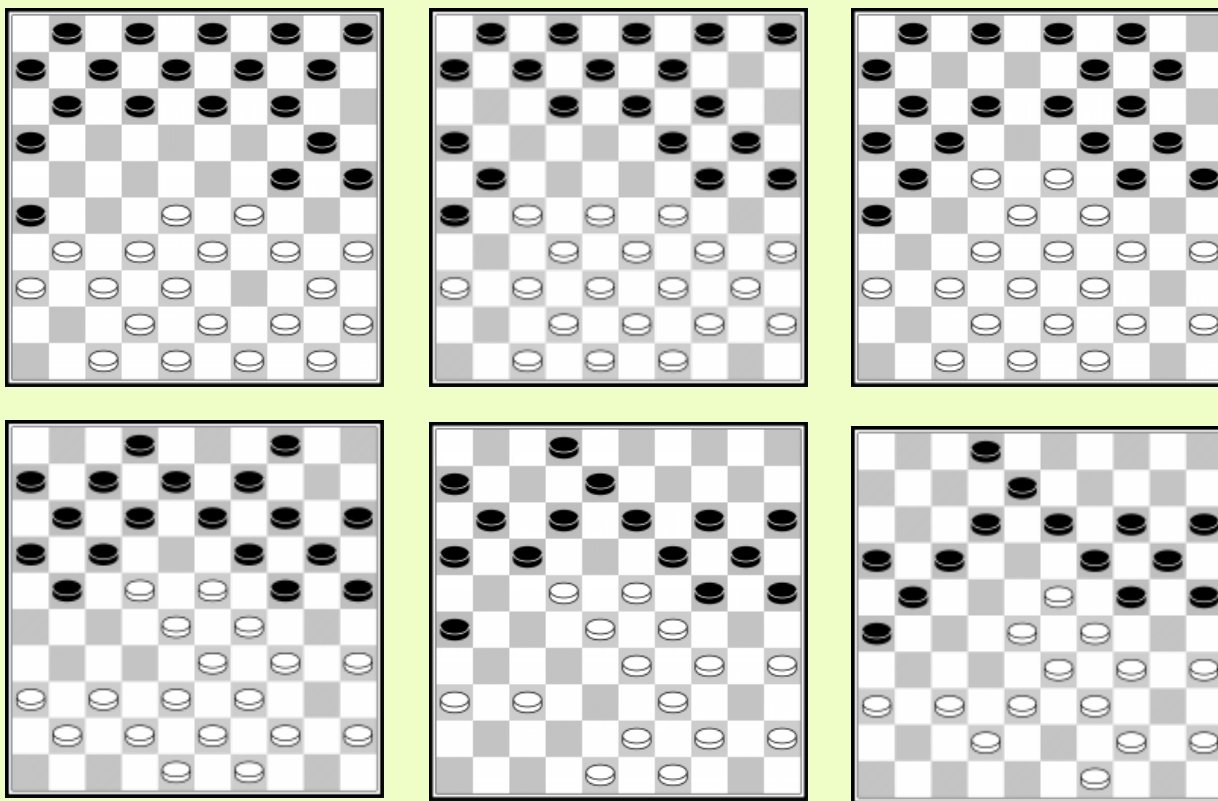
Dia 4: Wit ontsnapt uit de hekstelling, maar dit lost zijn problemen niet op. De schijf op 28 staat alleen, hetgeen zwart de gelegenheid geeft zijn centrum te omsingelen. 31. 48-42 12-17
32. 42-37 wordt afgestraft door 27-31 36x27 17-21 26x30 25x41 Zw+.

Dia 5: 37. 39-34 was een beslissende fout. Zwart speelt 38... 19-24! De zwarte vork is veel sterker dan de witte. Wit staat vast. 40. 32-27 wordt niet gevolgd door 40... 18-22 41. 27x18 12x32
42. 34-29 24x33 43. 35-30 25x34 44. 40x27 =, maar wordt beantwoord door 40... 07-11, hetgeen wit vast zet zoals in het spel.

Dia 6: Een mooi beeld met vier hekken op het bord. Zwart breekt zijn eigen formatie af door 43... 08-13! En wit staat complete vast.

A. Guignard – T. Sijbrands 0-2 (1973)

01. 32-28 18-23 33-29 23x32 37x28 20-25 41-37 17-21 37-32 15-20
06. 46-41 21-26 41-37 19-24 39-33 14-19 44-39 16-21 50-44 10-14
11. 31-27 11-16 29-23 05-10 34-29 07-11 40-34 12-17 27-22 08-12
16. 37-31 26x37 32x41 03-08 41-37 01-07 47-41 10-15 38-32 13-18
21. 22x13 09x18 42-38 21-27 32x21 17x26 38-32 11-17 36-31 07-11
26. 41-36 04-09 32-27 09-13 27-22 18x27 31x22 16-21 48-42 11-16
31. 22x11 06x17 43-38 21-27 37-32 27-31 36x27 26-31 27x36 17-22
36. 28x17 19x48

Dia 1: Zwart neemt een hekstelling, maar gaat veld 15 nog een tijdje niet bezetten, hetgeen zijn tegenstander de extra mogelijkheid geeft naar veld 23 te gaan door 29-23. Deze manier van een hekstelling spelen werd geïntroduceerd door Evert Bronstring en wordt vaak de onvoltooide hekstelling genoemd.

Dia 2: Wit moet beslissen wat te doen en kiest de scherpste voortzetting: **12. 29- 23**

Dia 3: Geloof het of niet maar de beste zet in deze theoretische positie is 16. 23-18 12x23
17. 29x18 met boeiende partij gespeeld in onder andere R. Kloosterman - R. Clerc 1992 en T. Goedemoed - A. Adamaszek 1996. Achteruit ruilen zoals in de partij is niet goed, omdat zwart de kans krijgt zijn tegenstander in een kettingopsluiting te zetten, maar voordat hij dit kan doen is geduld nodig.

Dia 4: Het spelen van 13-18x18 was nog niet goed, daar wit kan ontsnappen uit de opsluiting door 28-22. Wit kan deze optie niet altijd open laten. Hij bezet veld 32 nu door **20. 38-32**, waarna zwart de ruil 13-18x18 doet en de kettingopsluiting inneemt.

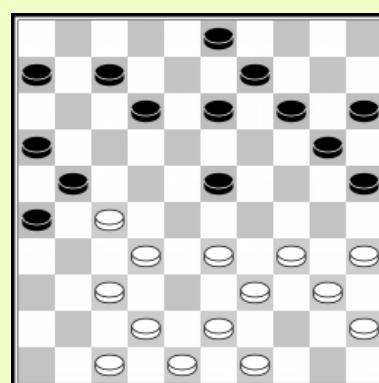
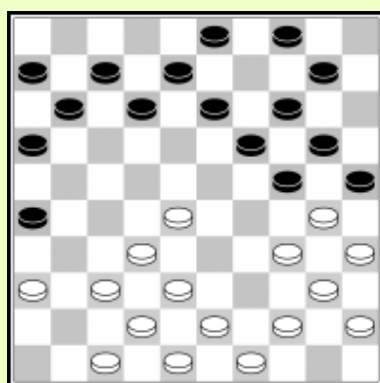
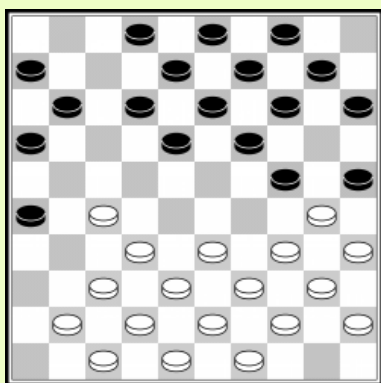
Dia 5: Wit ruilt schijf 18 en gaat zelf naar veld 22. Zwart verwijdert de voorpost op 22 echter door 16-21 & 11-16x17.

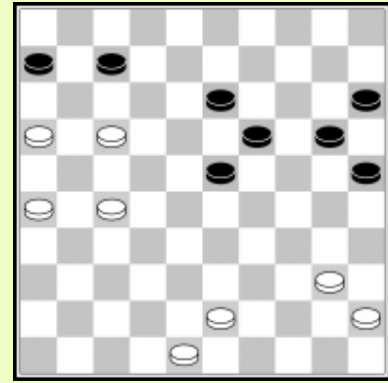
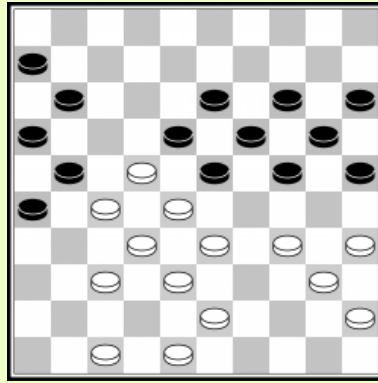
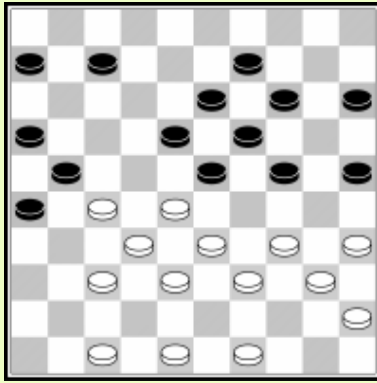
Dia 6: 32... 21-27! Infiltrereert in de witte stand. 33. 49-43 wordt gevolgd door 17-21 34. 37-32 12-17 35. 42-37 17-22! 36. 28x17 21x12 37. 32x21 19x28 38. 33x22 24x31 39. 36x27 26x28 Zw+

3. Rechtervleugel opsluiting

A. Shwarzman - A. Chizhov 2-0 (1998)

01. 35-30 20-25 40-35 15-20 45-40 17-22 50-45 10-15 32-28 20-24
06. 28x17 12x21 31-26 07-12 26x17 12x21 36-31 01-07 37-32 07-12
11. 41-37 05-10 46-41 21-26 31-27 15-20 33-28 02-07 41-36 18-22
16. 27x18 13x33 39x28 09-13 28-23 19x28 32x23 24-29 23-18 12x23
21. 30-24 10-15 24x33 04-09 44-39 16-21 36-31 11-16 38-32 08-12
26. 31-27 03-08 42-38 12-18 33-28 13-19 39-33 20-24 43-39 08-13
31. 28-22 07-11 33-28 14-20 49-43 09-14 39-33 11-17 22x11 16x07
36. 27x16 18-22 28x17 26-31 37x26 24-30 35x24 19x37 47-42 37-41
41. 42-37 41x32 38x27 14-19 27-21 07-12 17x08 13x02 16-11 06x17
46. 21x12 25-30 26-21 30-35 40-34 19-24 21-16 23-29 34x23 35-40
51. 45x34 24-29 12-07 29x40 07-01 40-45 01-06 45-50 43-38 02-07
56. 38-32

Dia 1: Vanuit de opening is wit's rechtvleugel opgesloten. Zwart speelt **13... 15-20?** Een betere optie was 14-20 & 09-14. Na **13... 15-20 14. 33-28**, kanl zwart 10-15 niet meer spelen en wit zal dus uit de opsluiting kunnen ontsnappen.

Dia 2: Wit ontsnapt uit de opsluiting door **18. 28-23! 19x28 19. 32x23**. Na het schijnoffer **20. 23-18 & 21. 30-24**, krijgt wit een goede stand.

Dia 3: De 23/25 opstelling is erg vervelend voor zwart. De pijl 16/21/26 is niet actief. Wit langs de andere kant heeft een mooie klassieke stand zonder enige zwakheid.

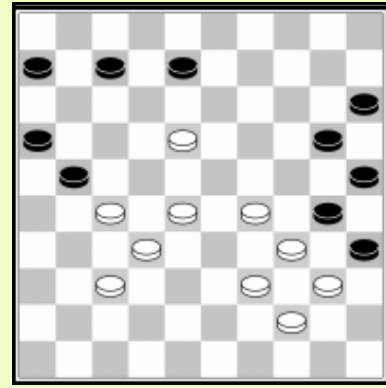
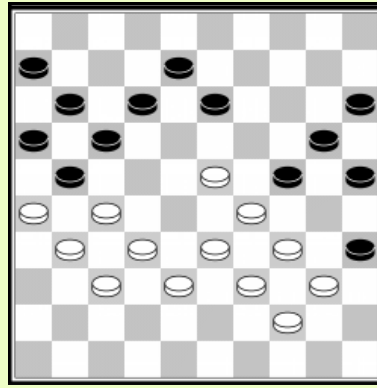
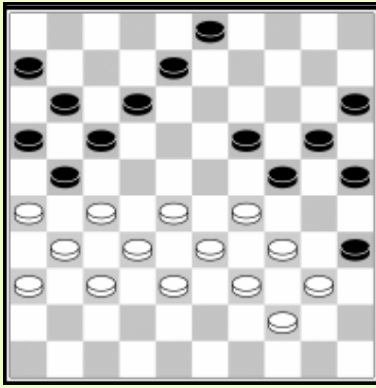
Dia 4: Wit speelt de Ghestem opstoot met **31. 28-22!** Zwart heeft gebrek aan ruimte en wordt stilaan vastgezet ..

Dia 5: Zwart doet een grote ruil, maar dit verliest zonder enige kans. 34... 11-17 35. 22x11 06x17 36. 34-29 23x34 37. 40x29 verliest eveneens duidelijk.

Dia 6: Wit heeft een simpel maar effectief doorbraakplan met **43. 27-21!**

A. Chizhov – G. Valneris 2-0 (Wereldkampioenschap match, 1991)

01. 32-28 16-21 31-26 11-16 38-32 07-11 37-31 19-23 28x19 14x23
 06. 31-27 23-28 32x23 18x38 43x32 10-14 41-37 05-10 39-33 14-19
 11. 44-39 10-14 46-41 12-18 50-44 01-07 36-31 07-12 49-43 02-07
 16. 42-38 18-22 27x18 12x23 34-29 23x34 40x29 07-12 31-27 20-25
 21. 47-42 15-20 33-28 04-10 38-33 10-15 42-38 19-24 48-42 13-19
 26. 41-36 09-13 37-31 24-30 35x24 19x30 42-37 30-35 39-34 13-19
 31. 43-39 19-24 45-40 14-19 27-22 08-13 31-27 13-18 22x13 19x 8
 36. 36-31 03-09 28-23 09-13 23-18 13x22 27x07 11x02 32-28 17-22
 41. 26x17 22x11 38-32 02-07 28-23 16-21 23-18 11-16 31-27 24-30
 46. 33-28 21-26 18-13 08x19 29-24 20x29 34x14 15-20 14-10 30-34
 51. 40x29 20-24 29x20 25x05 28-23 05-10 23-19 07-12 19-13 10-14
 56. 39-33 06-11 33-29 11-17 29-23 16-21 27x16 17-22 23-19 14x23
 61. 13-09 22-28 09-04 26-31 04x36

Dia 1: Vanuit een theoretische opening heeft zwart toegelaten dat zijn rechtervleugel werd opgesloten **16... 18-22 17. 27x18 12x23** wordt door wit beantwoord door een ruil naar veld 29, en verhindert zwart 23-28 te spelen.

Dia 2: 20. 31-27 Nu wordt 12-18 beantwoord door 27-22 18x27 29-23 19x28 33x31 en de opsluiting blijft bestaan.

Dia 3: Wit heeft een sterke centrumpositie. Zwart heeft geen echt plan en speelt een onduidelijke strategie, naar de rand van het bord gaande.

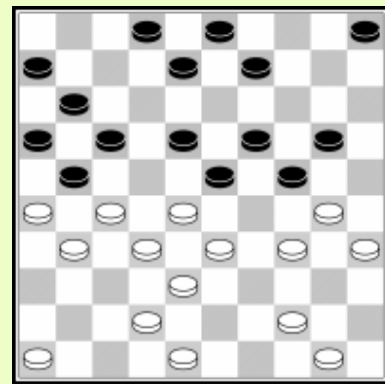
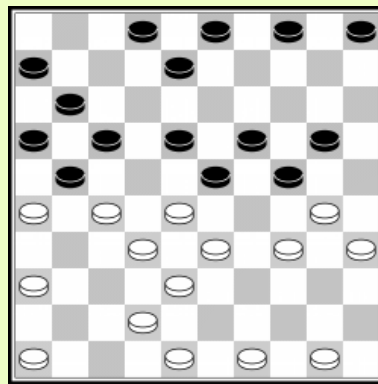
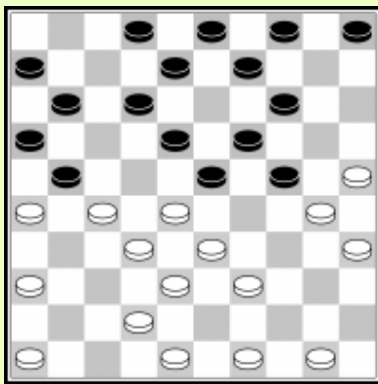
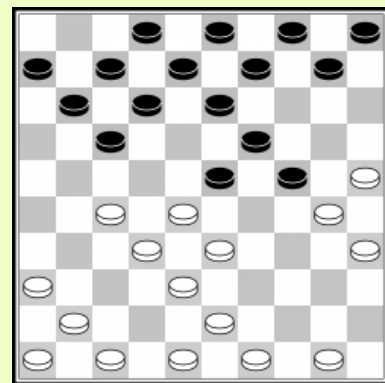
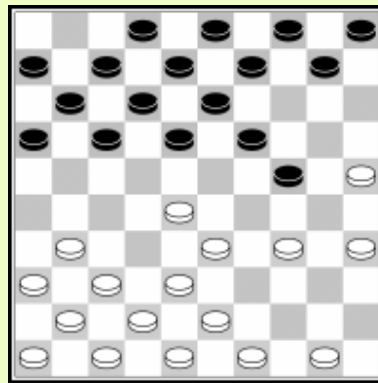
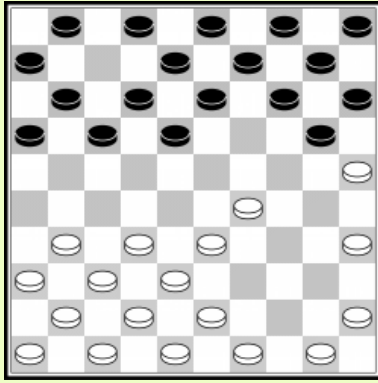
Dia 4: Alle witte schijven zijn verbonden. Wit activeert zijn schijven op de linkervleugel door **33.27-22!** Zwart kan niet vervolgen met 21-27 32x21 16x18 wegens 28-23 (of 26-21) enz.. W+.

Dia 5: 38. 23-18 Wit breekt de stelling open, krijgt veel ruimte voor zijn centrale schijven.

Dia 6: Zwart kan weinig doen tegen de dreiging 18-23 29-24. Hoewel het aantal schijven nog steeds gelijk is nar de dubbele ruil die gebeurt in de partij, gaat wit naar veld 13 met een winnende positie.

T. Dijkstra – H. Wiersma 0-2 (1997)

01. 34-30 18-23 30-25 12-18 33-29 23x34 40x29 19-23 44-40 23x34
 06. 40x29 07-12 39-33 20-24 29x20 15x24 32-28 14-19 45-40 01-07
 11. 40-34 16-21 34-30 21-26 37-32 26x37 42x31 18-23 31-27 11-16
 16. 41-37 17-21 47-42 10-14 43-39 13-18 37-31 07-11 31-26 12-17
 21. 39-34 14-20 25x14 09x20 49-44 04-09 36-31 24-29 33x22 08-13
 26. 28x 8 17x37 26x17 03x43 48x39 37x48 30-25 48x26 25x03 11-17
 31. 3x21 26x49 50-44 49x40 35x44 02-08 39-33 08-13 33-29 16-21
 36. 46-41 21-27 41-37 06-11 29-23 05-10 44-39 10-14 39-34 11-17
 41. 34-30 13-19 23-18 14-20

Dia 1: Dijkstra is het soort speler die het spel wil vereenvoudigen en speelt voor remise tegen een grootmeester als Wierma. Zwart neemt het strategische veld 24: **7... 20-24 8. 29x20 15x24.**

Dia 2: **11... 16-21** is een zet die haast nooit wordt beantwoord met 31-26 door een passieve speler. Het zou de zaken teveel compliceren. Na 31-26 zou zwart onmiddellijk een voorpost nemen met 21-27.

Dia 3: **15... 11-16** is een opmerkelijke zet, daar zwart het randveld opnieuw inneemt. Maar de creatieve Wiersma heeft een special plan in gedachten...

Dia 4: **20... 12-17?!** Dit was het zwarte plan reeds lang : hij laat een rechtervleugel opsluiting toe om de zaken te compliceren.

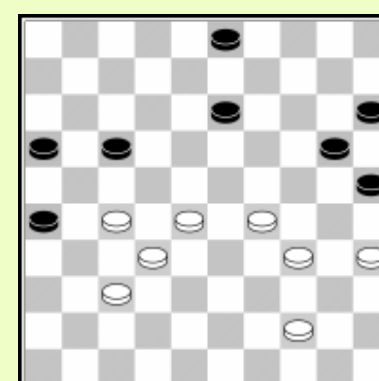
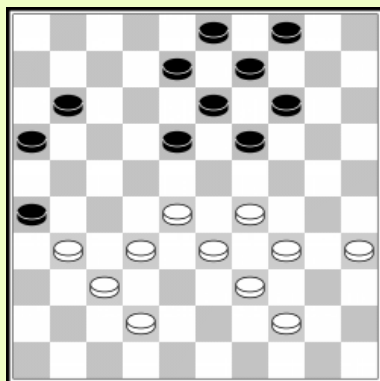
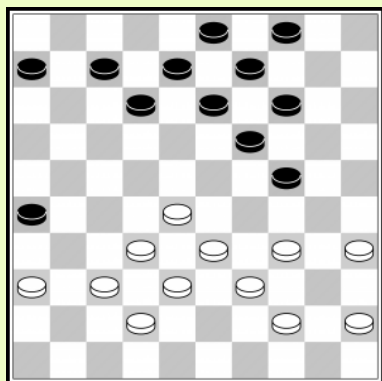
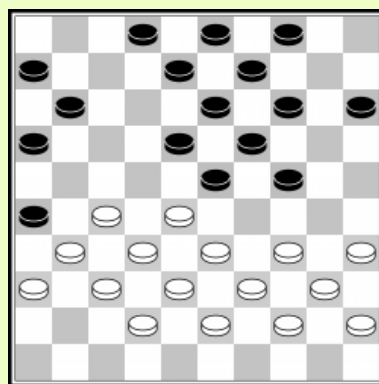
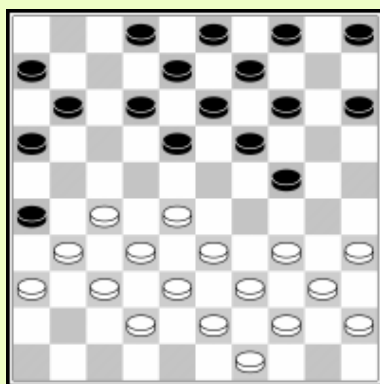
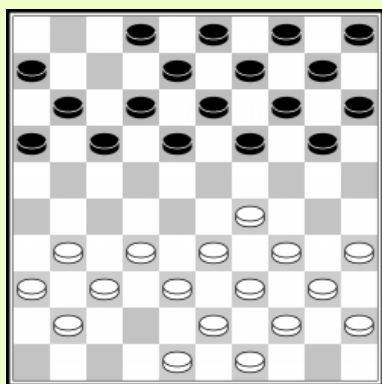
Dia 5: Zwart ruilt 14-20x20 om controle te krijgen over de niet opgesloten vleugel. Na 23. 30-25 04-09 24. 25x14 09x20 kan wit het natuurlijke 50-44 niet spelen wegens de damzet met 24-30! E enz...

Dia 6: Wit gaat in de fout met **24. 36-31?** Zwart neemt een briljante slag. Na alle geweld heeft wit een schijf minder en verliest zonder enige kans.

4. Centrum spel

T. Sijbrands - W. van der Sluis 2-0 (1970)

01. 33-29 17-21 39-33 21-26 44-39 11-17 32-28 07-11 37-32 26x37
06. 42x31 17-21 50-44 21-26 47-42 26x37 42x31 11-17 41-37 06-11
11. 46-41 01-06 48-42 20-24 29x20 15x24 31-27 17-21 36-31 21-26
16. 41-36 10-15 34-29 05-10 29x20 15x24 40-34 10-15 44-40 18-23
21. 49-44 12-18 27-22 18x27 31x22 11-17 22x11 16x07 34-29 23x34
26. 40x20 15x24 39-34 07-12 43-39 02-07 34-29 14-20 45-40 20-25
31. 29x20 25x14 40-34 07-11 33-29 12-18 38-33 11-16 36-31 06-11
36. 31-27 19-24 29x20 14x25 34-29 11-17 28-22 17x28 32x12 08x17
41. 33-28 09-14 37-32 14-20 42-37 04-10 39-34 10-15 35-30 03-08
46. 30-24 08-12 28-22 17x28 32x23 13-18 44-39 16-21 27x16 18-22
51. 39-33 22-27 37-32 27x38 33x42

Dia 1: 12. 48-42 Een bombastisch soort van spelstijl: wit verzamelt alle schijven, brengt de 'gouden schijf' 48 in het spel, terwijl hij 8 tempi voor is in ontwikkeling. De witte schijven vormen veel formaties om de klassieke structuur die zwart wenst te vormen open te breken

Dia 2: Wit zet druk op schijf 24 door 17. 34-29.

Dia 3: Alle witte schijven zijn verbonden. Wit breekt nu de klassieke structuur open. Voor 34-29 valt wit aan 22. 27-22! 18x27 23. 31x22. Schijf 18 die schijf 24 horizontaal kan verdedigen door 18-23 wordt op deze manier verwijderd.

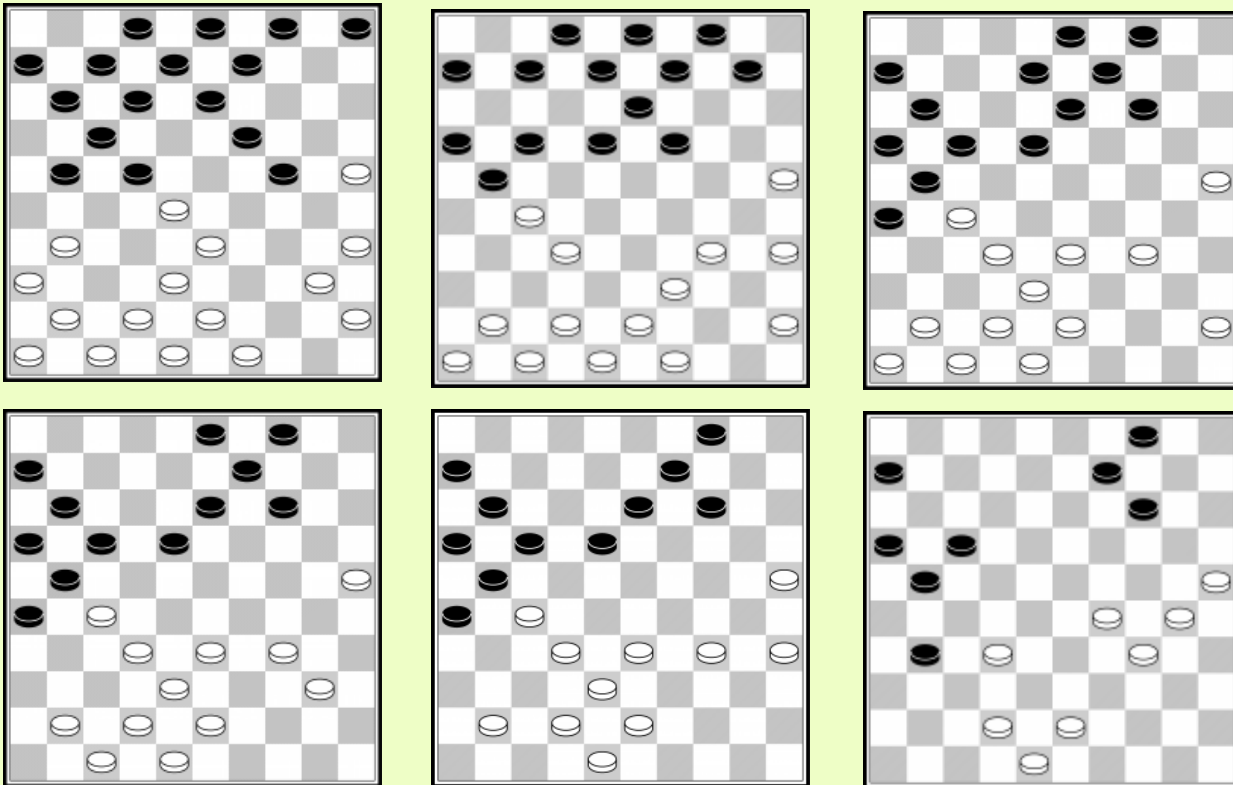
Dia 4: 29. 34-29 Daar gaan we weer!

Dia 5: Wit kan naar 27 gaan door **36. 31-27** daar 18-23 niet gaat. Voor wit schijf 24 kan slaan kan zwart 19-24x25 ruilen, maar wit verovert veld 24 op lange termijn toch.

Dia 6: **35. 35-30** Geholpen door de formatie 27/28/32/37 verovert wit veld 24. Op 13-19 volgt 28-22 17x28 32x14 20x09 30-24 09-13 29-23 en zwart staat complete vast.

N. Kychkin – K. Thijssen 0-2 (2010)

01. 34-30	17-21	30-25	11-17	40-34	06-11	45-40	01-06	50-45	19-23
06. 34-29	23x34	40x29	20-24	29x20	15x24	32-27	21x32	37x28	16-21
11. 44-40	18-22	39-34	14-19	34-29	10-15	29x20	15x24	33-29	24x33
16. 28x39	12-18	40-34	05-10	38-32	11-16	31-27	22x31	36x27	08-12
21. 39-33	21-26	43-38	17-21	34-30	10-14	49-43	12-17	30-24	19x30
26. 25x34	07-11	35-30	02-08	30-25	17-22	41-36	22x31	36x27	08-12
31. 46-41	12-17	45-40	03-08	40-35	17-22	41-36	22x31	36x27	08-12
36. 47-41	12-17	35-30	17-22	41-36	22x31	36x27	11-17	33-28	18-22
41. 27x18	13x33	38x29	26-31	25-20	14x25	42-37	31x42	48x37	17-22
46. 29-23	21-26	30-24	22-27	32x21	16x27	24-19	27-31	37-32	31-36
51. 23-18	36-41	19-13	41-47	13-08	09-13	08x19	47-41	32-27	41x14
56. 18-12	14-03	12-07	06-11	07x16	03-12	34-30	25x34	27-22	34-40

Dia 1: Indien wit 31-26 speelt, kan zwart een Rozenburg aanval beginnen met 21-27. Wit besluit terug te ruilen met 33-29x39, waarna zwart zijn centrum positie versterkt.

Dia 2: Wit neemt veld 27 weer in. Zwart bouwt het krachtblok op zijn rechtervleugel. De afwezigheid van schijf 15 betekent dat alle zwarte schijven actief worden.

Dia 3: Zwart bouwt het krachtblok om schijf 27 aan te vallen. Het zal niet de enige keer zijn dat zwart het krachtblok vormt...

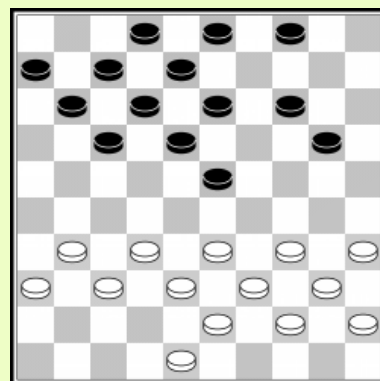
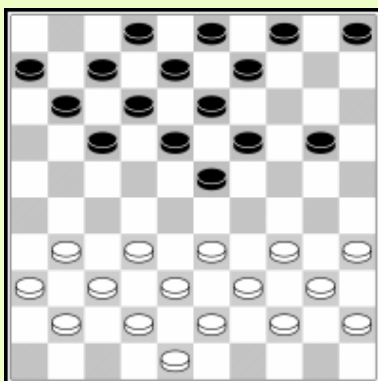
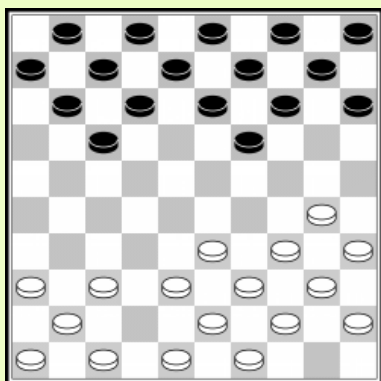
Dia 4: Zwart bouwt het krachtblok voor de tweede keer. Hij bereid de aanval op 27 voor met **32... 3-8!**

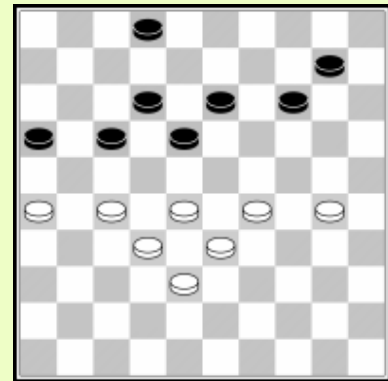
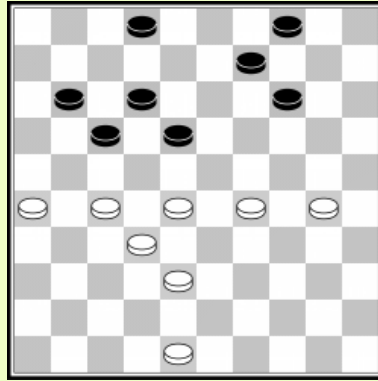
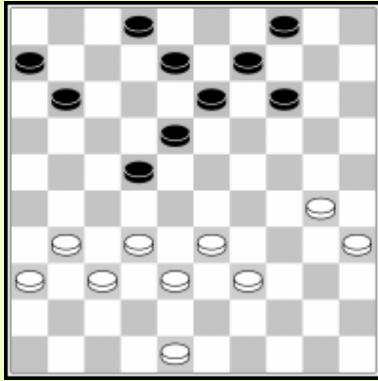
Dia 5: Zwart bouwt het krachtblok voor de derde keer ! Hij forceert een doorbraak, geholpen door tactiek.

Dia 6: Wit kan schijf 31 niet verwijderen door 42-37x37 omdat zwart een combinatie heeft voorbereid met 14-20 21-26 16x49 Zw+. Wit offert een schijf en verliest de partij.

V. Wirny – R. Letsjinski 2-0 (1990)

01. 33-29 19-24 38-33 14-19 34-30 17-21 42-38 20-25 29x20 25x14
 06. 40-34 21-26 44-40 16-21 50-44 21-27 31x22 18x27 32x21 26x17
 11. 38-32 12-18 43-38 7-12 49-43 01-07 47-42 15-20 36-31 19-24
 16. 30x19 14x23 41-36 10-14 46-41 14-19 32-28 23x32 37x28 05-10
 21. 41-37 09-14 37-32 19-23 28x19 14x23 42-37 10-14 34-29 23x34
 26. 39x30 20-25 44-39 25x34 40x29 03-09 45-40 18-23 29x18 12x23
 31. 40-34 07-12 34-29 23x34 39x30 12-18 43-39 17-22 32-27 13-19
 36. 37-32 19-23 31-26 22x31 36x27 08-12 39-34 14-19 33-28 19-24
 41. 30x19 23x14 34-29 11-17 35-30 06-11 48-43 09-13 43-39 11-16
 46. 39-33 04-10 29-24 02-08 33-29 17-22 28x17 12x21 26x17 08-12
 51. 17x19 14x25 32-28 10-14 24-20 25-30 20x09 30-34 09-03 34-39
 56. 27-22 18x27 28-22 27x18 03-17 16-21 17x44

Dia 1: Wit heeft 6 tempi gewonnen in de opening. **11. 38-32** corrigeert de verdeeldheid van zijn schijven.

Dia 2: Wit heeft eerst een compacte centrum positie gebouwd en nu ruilt hij **19. 32-28x28**, en neemt het centrumveld 28 in.

Dia 3: Zwart ruilt de witte schijf op 28. Wit ruilt opnieuw met **25. 34-29 23x34 26. 39x30** en na het passieve **26... 20-25? 27. 44-39 25x34 28. 40x29**, neemt hij het centrumveld 29 met 8 tempi voorsprong.

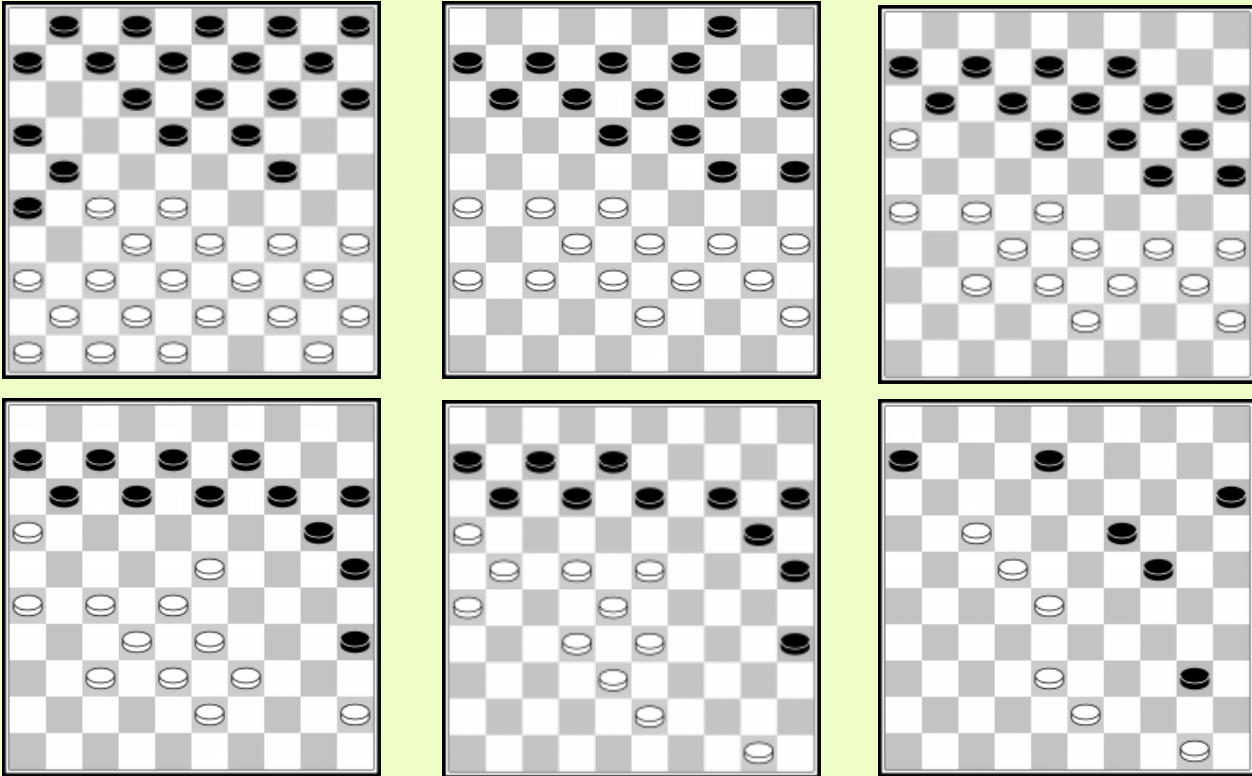
Dia 4: **35. 32-27** Zwart bezet veld 22. Wit speelt nu 32-27 en 37-32. Zodra zwart veld 23 bezet ruilt hij 31-26x27, en plaats zijn schijven rond het zwakke zwarte centrum.

Dia 5: Wit bezet haast alle velden waarop hij een voorpost kan plaatsen. Voor hij een voorpost inneemt versterkt hij zijn centrum met schijf 48 naar 33 te brengen.

Dia 6: Wit heeft het centrum en sterke formaties. Het is tijd om veld 24 in te nemen. Zelfs de 3 x 3 ruil op de 48ste zet kan zwart niet meer redden.

P. Roozenburg - F. Gordijn 2-0 (1963)

01. 31-27 17-21 33-28 21-26 39-33 11-17 43-39 17-21 49-43 20-24
 06. 37-31 26x37 42x31 21-26 47-42 26x37 42x31 18-23 41-37 12-18
 11. 48-42 07-12 46-41 06-11 27-22 18x27 31x22 11-17 22x11 16x 7
 16. 36-31 12-18 41-36 08-12 31-27 14-20 37-31 10-14 34-29 23x34
 21. 40x29 20-25 29x20 15x24 45-40 05-10 40-34 10-15 44-40 03-08
 26. 50-45 07-11 42-37 01-06 31-26 02-07 27-21 14-20 21-16 09-14
 31. 36-31 04- 9 31-27 18-23 34-29 23x34 40x29 24-30 35x24 19x30
 36. 29-23 30-35 27-22 25-30 37-31 20-25 31-27 14-20 27-21 09-14
 41. 45-40 35x44 39x50 30-35 21-17 12x21 26x17 25-30 17-12 07x29
 46. 33x24 30x19 16x07 08-12 07x09 14x03 22-17 03-08 32-27 35-40
 51. 27-22 20-24 22-18 24-29 28-22 15-20 18-12 29-33 38x29 40-44
 56. 50x39 19-24 12x03 24x44 03x25 44-49 43-39 49-35 22-18 35-40
 61. 18-13 40-23 39-33 23-07 33-28

Dia 1: 5... 20-24 geeft wit de mogelijkheid te ruilen met 6. 37-31x31 en na 7... 21-26 dezelfde ruil opnieuw te doen. Wit wint 8 tempi met de ruil en kan een linkervleugel aanval voorbereiden. Indien zwart 5...7-11 gespeeld had (in plaats van 5...20-24), kan wit deze ruil niet zo makkelijk doen, daar zwart nu kan antwoorden met 19-23x23.

Dia 2: Wit bouwt een sterk centrum. Hij start de aanval op de linkervleugel met 29. 27-21.

Dia 3: Zwart kan niets doen tegen de witte overheersing in het centrum. 32... 18-22 33. 27x18 13x22 34. 28x17 11x22 wordt afgestraft door de forcing 35. 32-28 12-17 36. 28-23 19x28 37. 34-30 25x34 38. 39x10 28x48 39. 10-04 48x31 40. 04x36 W+.

Dia 4: 37. 27-22 Neemt een andere voorpost. Zwart heeft geen enkele basisschijf meer. Zijn verdediging is erg verzwakt. De witte aanval is niet te stoppen .

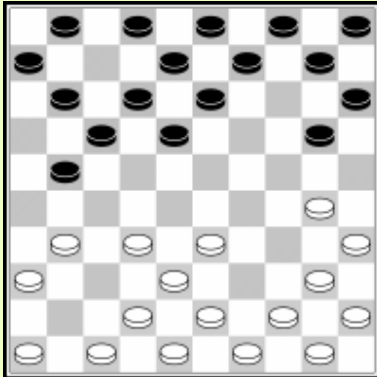
Dia 5: 43. 21-17 12x21 44. 26x17 forceert een beslissende doorbraak. De witte basisschijf op 50 speelt een belangrijke verdedigende rol

Dia 6: 52. 22-18 Leidt wit aan het gallerij spel syndroom ? Hij kan simpel winnen door 17-11x11, maar wil in een meer speciale manier winnen. 54. 18-12??? is echter een blunder, die zwart toelaat in een remise eindspel te glippen. Zwart mist echter de gemakkelijke remise met 61... 40-07! =

5. Klassiek

V. Doumesh – T. Sijbrands 0-2 (1996)

01. 32-28 18-23 34-29 23x32 37x28 12-18 41-37 07-12 37-32 19-23
 06. 28x19 14x34 39x30 16-21 44-39 21-26 33-28 26x37 42x31 10-14
 11. 50-44 14-19 39-33 05-10 44-39 20-24 47-42 18-23 31-27 10-14
 16. 30-25 13-18 40-34 08-13 34-30 02-08 49-44 11-16 44-40 17-21
 21. 46-41 23-29 41-37 18-23 40-34 29x40 45x34 24-29 33x24 14-20
 26. 25x14 09x40 35x44 15-20 38-33 21-26 37-31 26x37 42x31 12-18
 31. 43-38 20-24 30-25 06-11 44-40 03-09 40-35 09-14 48-42 08-12
 36. 42-37 01-06 27-22 18x27 31x22 11-17 22x11 16x07 36-31 07-11
 41. 31-26 04-10 37-31 11-17 31-27 06-11 27-22 12-18 39-34 18x27
 46. 32x12 23x43 34-29 24-30 35x24 19x30 25x34 43-49 34-30 49-40

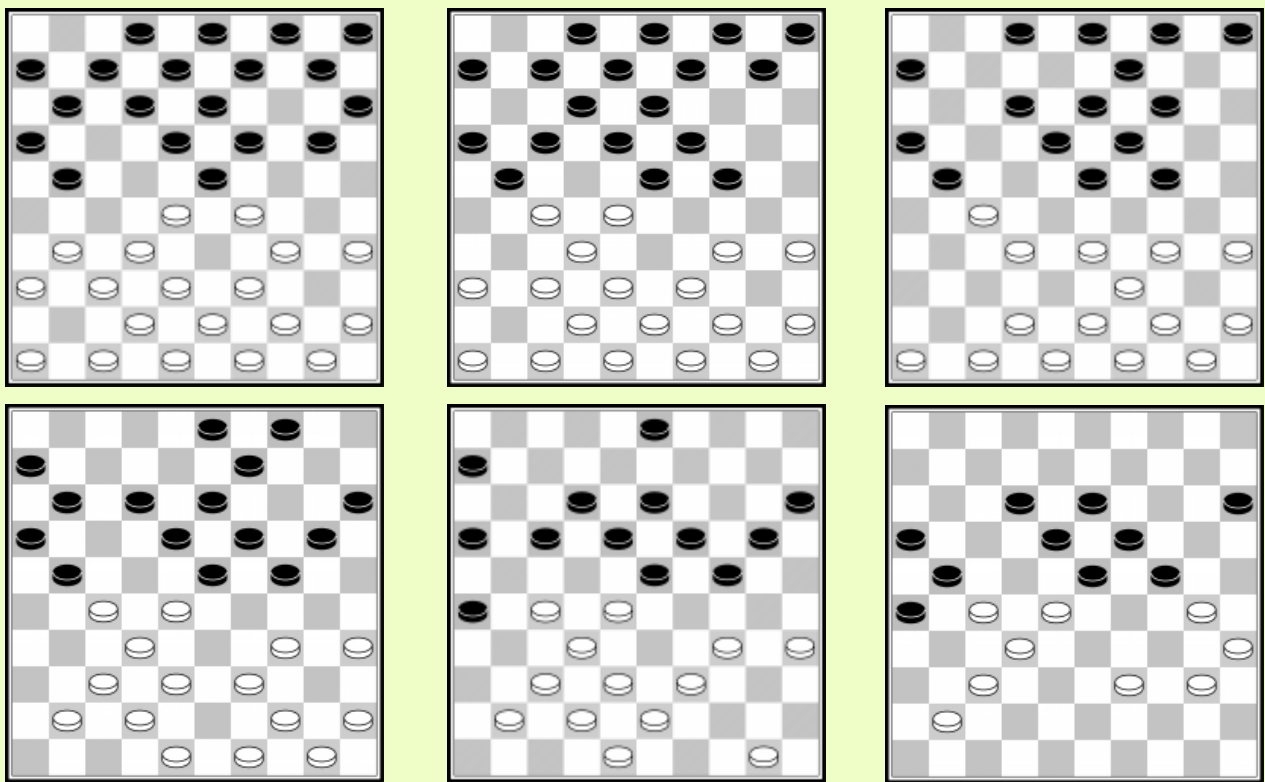

Dia 5: Zwart bouwt een stand met 3-9-14, 8-12 & 1-6, houdt de sterke verdediger op veld 4 op zijn plaats. Zwart wacht enkel op wit om te komen. Op de 37ste zet kan wit niet 31-26 spelen wegens de coup Royal. Na het naar 22 gaan ruilt zwart simpel en wint 7 tempi meer, wit staat vlug vast.

Dia 6: Een stand waarnaar iemand streeft in een klassieke partij. Wit heeft geen goede zetten meer.

J. Krajenbrink - M. van Gortel 2-0 (2005)

01. 32-28 17-22 28x17 12x21 37-32 07-12 41-37 01-07 34-29 19-23
 06. 40-34 14-19 33-28 20-24 29x20 15x24 31-27 11-17 37-31 07-11
 11. 31-26 17-22 28x17 11x31 26x17 12x21 36x27 10-14 38-33 08-12
 16. 33-28 05-10 43-38 10-15 46-41 14-20 41-37 02-07 47-41 07-11
 21. 34-30 20-25 49-43 25x34 39x30 21-26 44-39 11-17 45-40 09-14
 26. 30-25 04-09 40-34 14-20 25x14 09x20 34-30 20-25 38-33 25x34
 31. 39x30 03-08 42-38 17-22 28x17 12x21 50-44 08-12 33-28 12-17
 36. 38-33 17-22 28x17 21x12 33-28 06-11 44-40 11-17 43-39 17-21
 41. 28-22 23-29 30-25 18-23 25-20 13-18 22x13 19x08 39-33

Dia 1: 7... 20-24 is te vroeg gespeeld. Indien zwart een klassieke partij wilt spelen, moet hij niet 20-24x24 ruilen tot 21-26 & 11-17 gespeeld is. Het volgende diagram legt uit waarom.

Dia 2: 10.37-31! Indien zwart 21-26 speelt volgt 27-22 en zwart's rechtervleugel is verzwakt. Hij kan de Olympische formatie niet meer gebruiken en heeft hierdoor geen kracht op zijn rechtervleugel. In de partij volgt 07-11 31-26. Na de ruil met 17-22 heeft wit goede voorwaarden voor het spelen van een klassieke partij door twee redenen : hij ligt 7 tempi achter en zijn vleugels zijn mooi ontwikkeld.

Dia 3: 16. 33-28 is geheel in de strategie van een gesloten klassiek middenspel, waarin wit meer afwachtende zetten heeft omdat hij 7 tempi in ontwikkeling achterstaat.

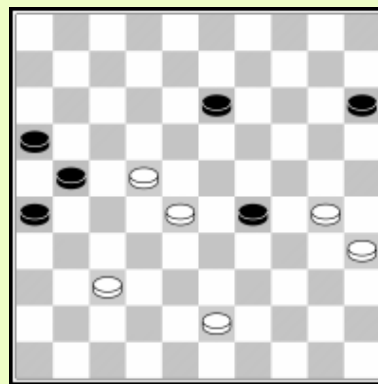
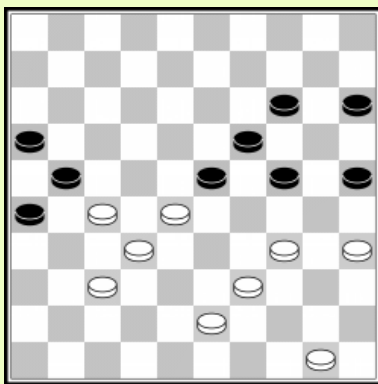
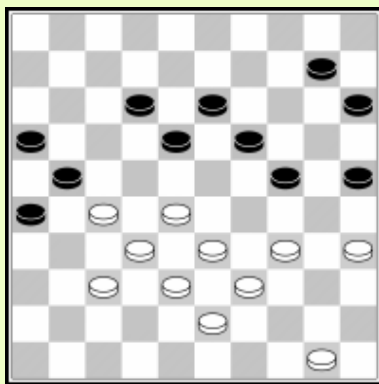
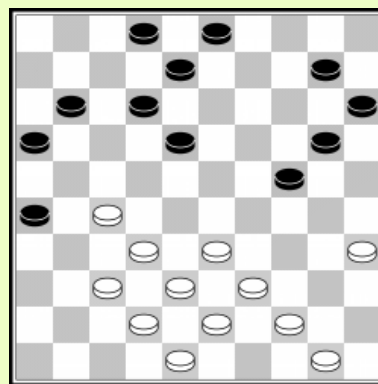
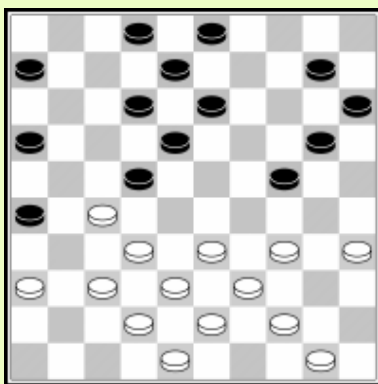
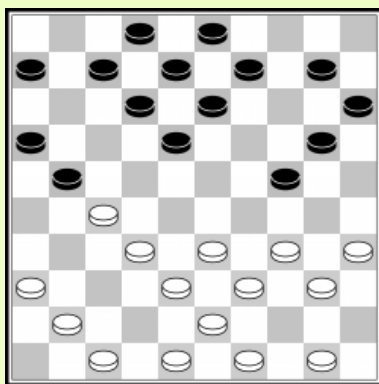
Dia 4: 21. 34-30 Wit tracht controle te krijgen over de rechtervleugel of zwart op te zadelen met een zwakke schijf op 15.

Dia 5: Wit speelt opnieuw **29. 34-30** en na **29... 20-25 30. 38-33 25x34 31. 39x30** is schijf 15 zwak.

Dia 6: 41. 28-22! Speelt de Ghestem doorstoot, zonder een schijf op 28. 41. 24-29 wordt gevolgd door 42. 30-25 en 15-20x10 wordt afgestraft door een slagzet.

T. Sijbrands – C. de Jong 2-0 (2006)

01. 31-27 17-21 37-31 21-26 32-28 26x37 41x32 11-17 46-41 17-22
 06. 28x17 12x21 33-28 19-23 28x19 14x23 39-33 10-14 44-39 07-12
 11. 34-30 01-07 30-25 14-19 25x14 19x10 33-28 15-20 28x19 13x24
 16. 38-33 10-15 42-38 05-10 40-34 09-13 45-40 04-09 34-30 07-11
 21. 30x19 13x24 40-34 09-13 47-42 11-17 49-44 21-26 41-37 17-22
 26. 34-30 22x31 30x19 13x24 36x27 06-11 32-28 08-13 39-34 11-17
 31. 37-32 03-08 44-39 17-22 28x17 12x21 33-28 20-25 38-33 13-19
 36. 42-38 08-13 48-42 02-08 42-37 08-12 27-22 18x27 28-23 19x28
 41. 33x31 13-19 32-28 12-18 38-32 10-14 31-27 18-23 27-22 14-20
 46. 50-44 24-29 34-30 25x34 39x30 20-25 44-39 25x34 39x30 19-24
 51. 28x19 24x13 32-28 13-18 22x13 21-27 13- 9 29-33 28x39 27-31
 56. 37-32 31-36 09-04 36-41 32-28 41-47 28-23

Dia 1: 20. 34-30! Wit richt zich op veld 13 om de centrale zwarte verdediging te verzwakken, terwijl hij zijn eigen rechtervleugel ontwikkelt.

Dia 2: 26. 34-30 Hier gaan we weer! De zwarte Drenth zone wordt nog meer verzwakt.

Dia 3: 29. 32-28! Weer een mooie Sijbrands zet. Hij wilt altijd zijn schijven optimaal te ontwikkelen.

Dia 4: 39. 2722! 18x27 40. 28-23 19x28 41. 33x31 Splijt de zwarte positie.

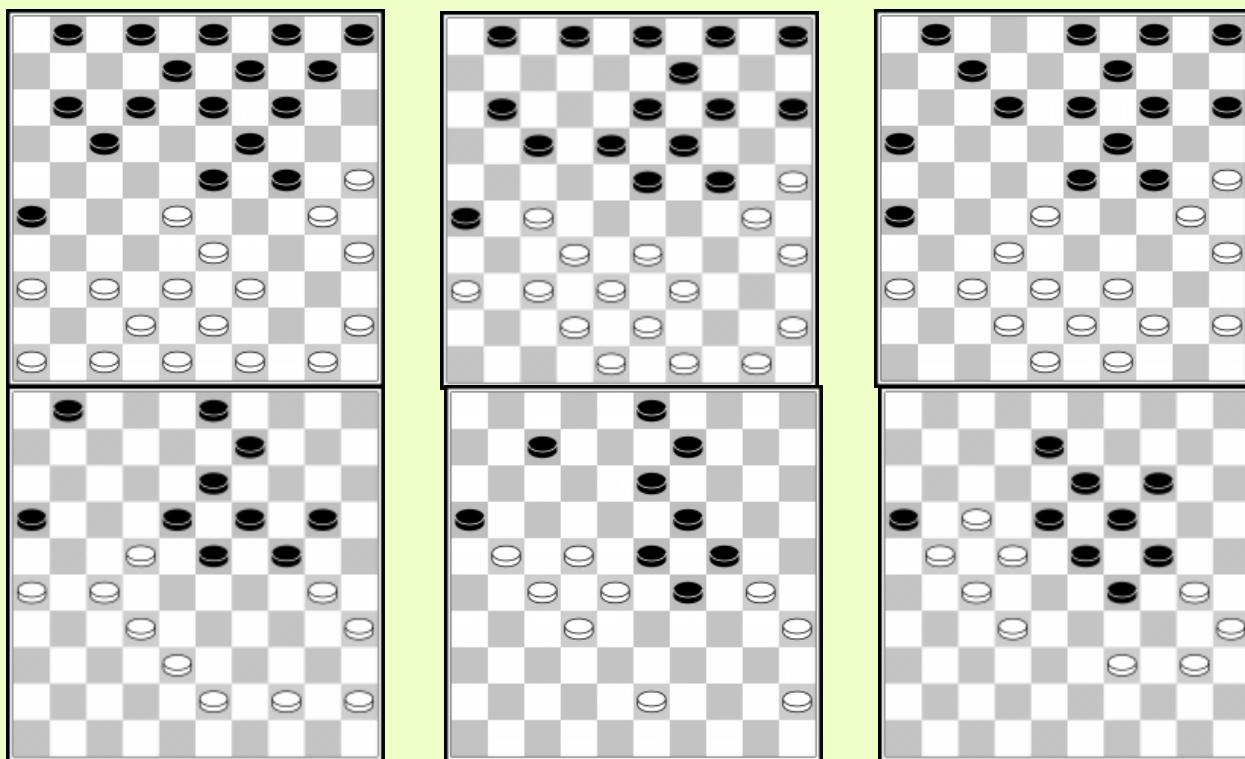
Dia 5: 45. 27-22 Isoleert de passieve schijven 16/21/26.

Dia 6: Ziehier het resultaat van de splitsing: de zwarte schijven hebben het onderlinge contact verloren. Zwart moet **52... 13-18** proberen, maar kan het slechte eindspel niet redden.

6. Vleugel controle

J. Krajenbrink – B. Ba 2-0 (World challenge, 1997)

01. 32-28	18-23	33-29	23x32	37x28	20-24	29x20	15x24	41-37	17-21
06. 39-33	21-26	44-39	16-21	34-30	12-18	37-32	26x37	32x41	21-26
11. 40-34	11-17	30-25	06-11	34-30	07-12	41-37	18-23	46-41	23x32
16. 38x27	13-18	42-38	18-23	37-32	08-13	41-37	10-15	47-42	12-18
21. 27-21	02- 8	21x12	18x07	50-44	08-12	33-28	11-16	37-31	26x37
26. 32x41	23x32	38x27	12-18	43-38	18-23	49-43	14-20	25x14	09x20
31. 41-37	04- 9	37-32	20-25	38-33	25x34	39x30	05-10	42-38	10-14
36. 36-31	14-20	43-39	20-25	48-43	25x34	39x30	07-12	31-26	15-20
41. 33-28	12-18	28-22	23-29	32-28	20-25	44-39	25x34	39x30	01-07
46. 26-21	18-23	38-32	03-08	22-17	07-12	45-40	09-14	28-22	12-18
51. 43-39	29-33	39x28	23-29	30-25	08-12	17x08	13x02	22x13	19x08
56. 21-17	02-07	27-22	29-33	28x39	07-12	39-33	12x21	40-34	21-26
61. 32-27	08-12	33-28	12-17	22x11	16x07	28-22	07-11	22-18	11-17
66. 18-13	24-30	35x24	14-19	24-20	19x08	20-14	17-21	27x16	26-31
71. 14-10									

Dia 1: Wit speelt tegen de onderontwikkelde zwarte linkervleugel. **15. 46-41 23x32 16. 38x27!** Een mooie ruil om ervoor te zorgen dat zwart zijn linkervleugel niet gemakkelijk kan ontwikkelen.

Dia 2: Wit controleert de vleugels maar hoe moet het verder ? **21. 27-21!** is een mooie paradoxale zet. Wit verlaat het sterke veld 27, maar verzwakt de zwarte vleugel, terwijl hij veld 27 blijft controleren!

Dia 3: Indien zwart aan zet was, kon hij zijn linkervleugel ontwikkelen door 14-20x20. Wit zorgt ervoor dat dit niet mogelijk is, door de schijf op 23 te verwijderen, terwijl hij weer naar 27 gaat. **25. 37-31 26x37 26. 32x41! 23x32 27. 38x27**

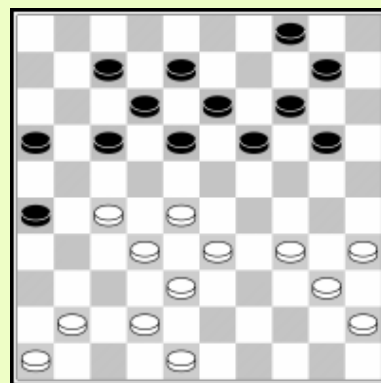
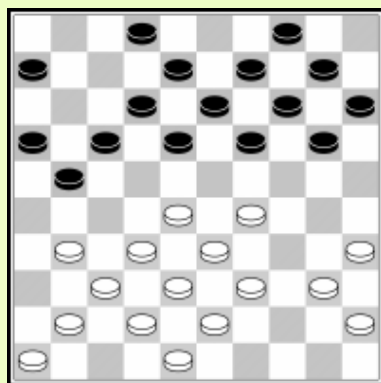
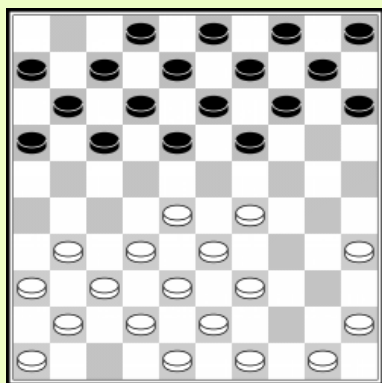
Dia 4: Zwart heeft zijn linkervleugel eindelijk ontwikkeld, maar wit gebruikte de nodige tijd om de linkervleugel te controleren. Hij speelde net het mooie 42. 28-22 en neemt meer ruimte op de linker vleugel. Zwart speelt het symmetrisch **42... 23-29**, waarna wit probeert zwart vast te zetten.

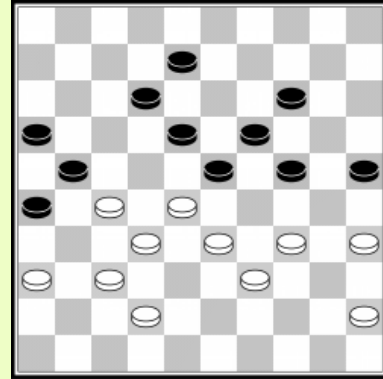
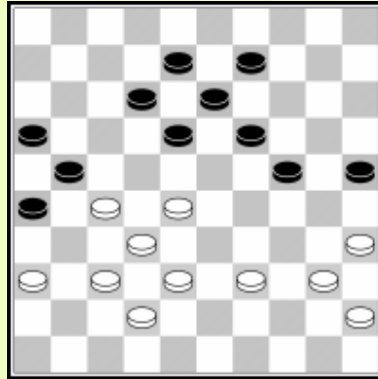
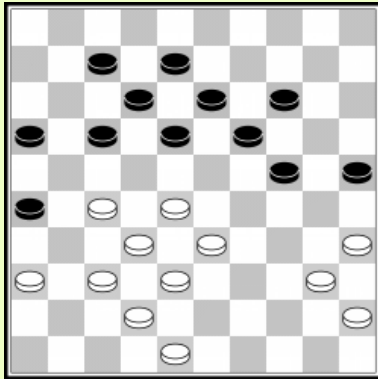
Dia 5: 46... 18-23 was een slechte zet ten nu maakt zwart een beslissende fout door **47... 03-08?** Hij had tactiek kunnen gebruiken om te verdedigen : 46... 07-12 47. 43-39 09 -14 48. 45-40 13-18!! 49. 22x13 19x08 ad lib. 12-18 ad lib. 29-34 52. 40x29 18-22 53. 27x18 16x27 54. 32x21 08-13 ad lib. 03x45 =.

Dia 6: De witte strategie was succesvol! Zwart staat vast, moet offeren en verliest de partij.

A. Silva – A. Shwarzman 0-2 (Wereldkampioenschap, 2011)

01. 32-28 18-23 38-32 12-18 42-38 07-12 47-42 01-07 34-29 23x34
 06. 39x30 20-25 44-39 25x34 40x29 17-21 31-26 14-20 26x17 11x22
 11. 28x17 12x21 50-44 07-12 33-28 10-14 39-33 05-10 44-40 12-17
 16. 49-44 08-12 44-39 03-08 36-31 21-26 29-23 18x29 33x24 20x29
 21. 28-22 17x28 32x34 15-20 31-27 06-11 39-33 13-18 33-28 09-13
 26. 43-39 11-17 37-32 02-07 39-33 20-25 41-37 04-09 46-41 10-15
 31. 34-29 19-24 29x20 15x24 41-36 17-22 28x17 12x21 33-28 07-12
 36. 48-43 14-19 43-39 18-23 40-34 09-14 38-33 13-18 28-22 12-17
 41. 22x02 26-31 37x26 23-29 34x23 19x48 02x30 25x43

Dia 1: 8... 17-21 Speelt rond het witte centrum. Zwart recupereert 4 tempi na 31-26 en de dubbele ruil.

Dia 2: 18. 21-26 Houdt de onderontwikkelde linkervleugel op zijn plaats. Zwart laat de 3x3 toe met 29-23, omdat na de ruil de schijven 34/35/40/45 inactief blijft.

Dia 3: 28... 20-25! Het bezetten van veld 25 geeft zwart de controle over de rechtervleugel. Wit kan niets actiefs doen met deze vork op zijn vleugel.

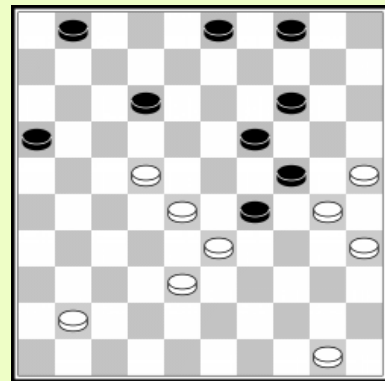
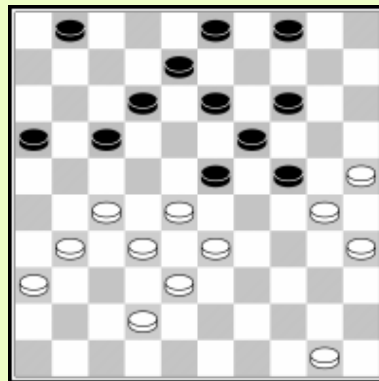
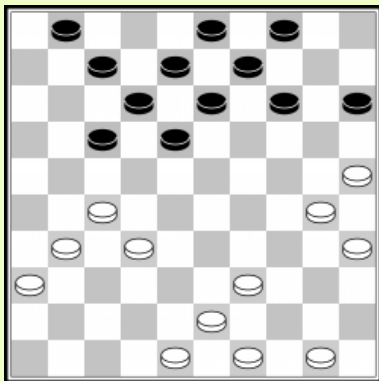
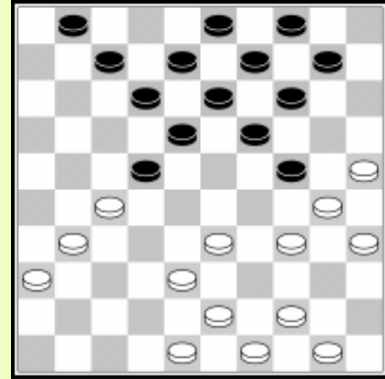
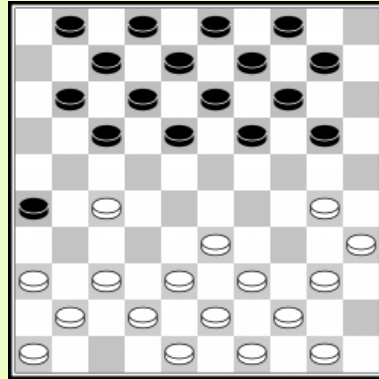
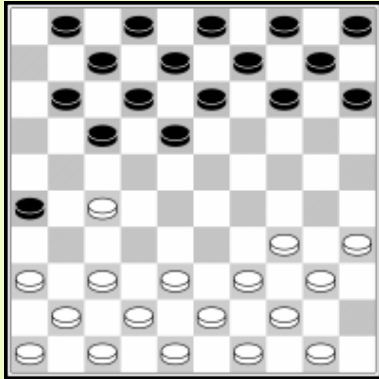
Dia 4: 33... 17-22 34. 28x17 12x21 Wit heeft zijn linkervleugel nog altijd niet volledig ontwikkeld. Schijf 36 blijft achter. Door 17-22x21 krijgt zwart ook controle over de linkervleugel.

Dia 5: Nu zwart de beide vleugels controleert maakt hij de stand gesloten klassiek met **37... 18-23.**

Dia 6: Na **40. 28-22** wordt de partij beslist door een slagzet. Wit heeft teveel zwaktes in zijn stand om zich nog te redden. Bijvoorbeeld : 40. 42-38 08-13 41. 45-40 12-17 42. 36-31 (28-22x22 wordt afgestraft door 23-28 21x32 24-29 19x08 Zw+1) 14-20 43. 28-22 17x28 44. 33x22 23-28 45. 32x12 21x41 46. 12-07 26x37 47. 22-17 (47. 07-02 19-23! 48. 02x30 23-29 Zw+) 16-21 48.17x26 41-47 49. 39-33 37-41 enz. en zwart moet het eindspel winnen.

S. Winkel-K. Thijssen 0-2 (2005)

01. 32-28	17-21	34-30	21-26	30-25	16-21	40-34	12-17	34-30	17-22
06. 28x17	21x12	31-27	11-17	45-40	06-11	30-24	20x29	33x24	19x30
11. 25x34	15-20	38-33	14-19	42-38	10-14	47-42	05-10	34-30	17-22
16. 30-25	22x31	36x27	11-17	35-30	17-22	41-36	22x31	36x27	20-24
21. 40-35	12-17	46-41	08-12	41-36	02-08	39-34	17-22	37-31	26x37
26. 42x31	22-28	33x22	24-29	34x23	19x17	38-32	10-15	44-39	15-20
31. 43-38	13-19	49-43	20-24	39-33	18-23	43-39	07-11	48-42	11-16
36. 33-28	09-13	39-33	23-29	42-37	17-21	31-26	13-18	26x17	12x21
41. 37-31	21-26	27-22	18x27	31x22	08-12	36-31	26x37	32x41	04-10
46. 22-17	12x21	28-22	01-07	33-28	07-12	38-32	03-08	41-37	08-13
51. 50-44	21-26	44-40	16-21	22-17	10-15	17x08	13x02	28-22	29-33
56. 22-18	24-29								

Dia 1: 11... 15-20 De bedoeling van deze zet is het voorkomen dat wit 35-30 speelt, hetgeen de randschijf op 35 zou activeren. Zwart zelf heeft schijf 16 geactiveerd in de opening.

Dia 2: 15... 17-22 Zonder schijf 16 en nadat wit 38-33 42-38 47-42 heeft gespeeld wordt de aanval op 27 makkelijker.

Dia 3: Wit heeft zijn schijf op 27 verdedigd met 37-31x31. Zwart neemt nu een 2x2 ruil waarna schijf 36 actief wordt. Zwart wil zich ervan verzekeren dat de stand zo snel mogelijk opnieuw klassiek wordt. Zwart loopt 9 tempi in ontwikkeling achter na de ruil.

Dia 4: 30... 15-20 Zwart neemt veld 24 opnieuw in om een gesloten klassieke stand te bereiken.

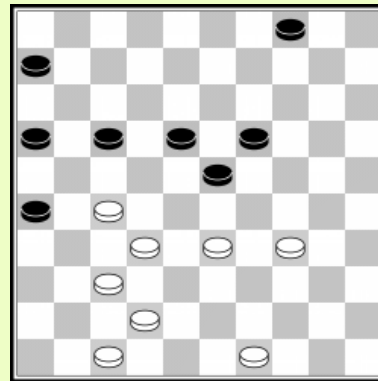
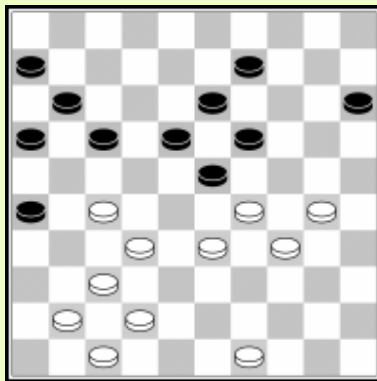
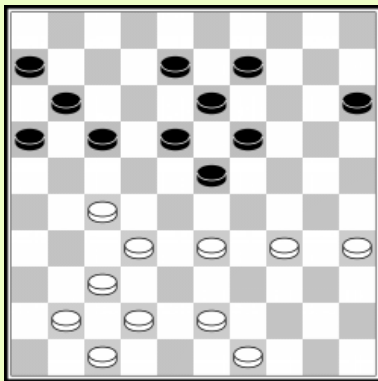
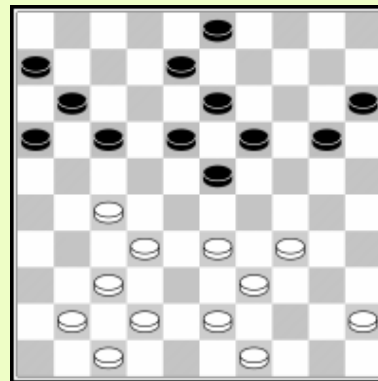
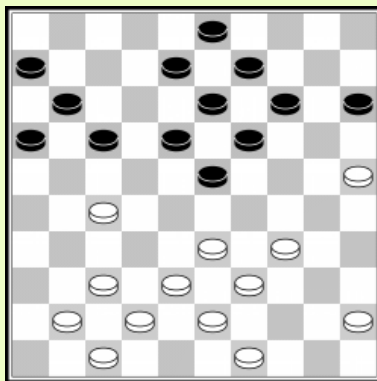
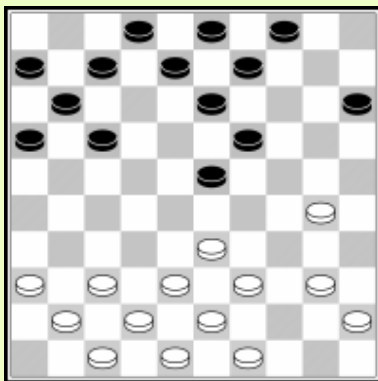
Dia 5: Zwart speelde 34... 7-11 & 35... 11-16 om controle te krijgen over de linkervleugel. Nu is alles klaar voor de Ghestem doorstoot met **37... 23-29!** Schijf 50 kan niet meer in het spel komen. Zwart heeft perfecte controle over beide vleugels.

Dia 6: 45... 4-10! Introduceert de dodelijke dreiging 12-18. Wit moest een schijf offeren maar kon de partij niet redden.

7. Podkowa

T. Tanzhikuzjina - M. Azojan 2-0 (Wereldkampioenschap dames, 2001)

01. 33-29 19-24 39-33 14-19 44-39 20-25 29x20 25x14 35-30 18-23
 06. 50-44 12-18 30-25 07-12 32-28 23x32 37x28 01-07 41-37 19-23
 11. 28x19 14x23 46-41 10-14 31-27 14-19 34-29 23x34 39x30 05-10
 16. 30-24 19x30 25x34 10-14 44-39 14-19 34-30 18-22 27x18 12x23
 21. 36-31 07-12 31-27 12-18 39-34 04-10 43-39 10-14 30-24 19x30
 26. 34x25 13-19 40-34 08-13 48-43 02-08 38-32 14-20 25x14 09x20
 31. 45-40 03-09 40-35 20-25 33-29 19-24 29x20 25x14 39-33 14-19
 36. 43-38 17-21 35-30 21-26 33-29 08-12 38-33 12-17 30-25 17-22
 41. 41-36 22x31 36x27 11-17 25-20 15x24 29x20 09-14 20x09 13x04
 46. 33-28 17-22 28x17 04-09 42-38 19-24 38-33 09-13 47-42 13-19

Dia 1: Zwart ruilde 18... 27x18 12x23, en verwijderd schijf 27. Wit neemt veld 27 onmiddellijk terug door 21. 36-31 en 22. 31-27.

Dia 2: 29.38-32 versterkt de linkervleugel. Wit plaatst zijn schijven rond het zwarte centrum en formeert langzaam de podkowa.

Dia 3: 31. 45-40 Zwart kan geen controle nemen over veld 24 door 31... 19-24 wegens 32. 33-28! 13-19 33. 28-22 17x28 4. 27-21 16x38 5. 42x02 W+. Zwart heeft een betere optie met 31... 17-22 32. 41-36 22x31 33. 36x27 19-24.

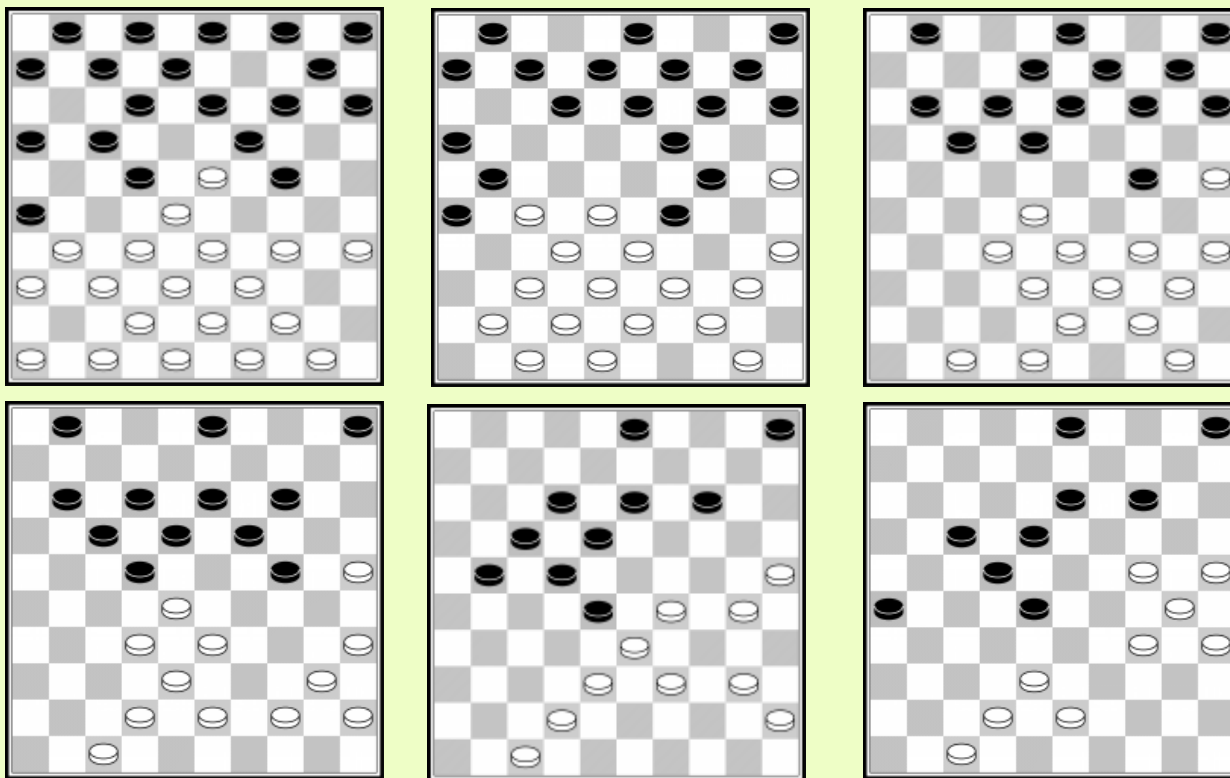
Dia 4: 36. 43-38! Dreigt met 34-29 27-22 38-33 W+. Hierdoor met zwart beslissen wat te doen met schijf 17. Na 36...17-21 heeft zwart geen actieve formaties meer op zijn rechtervleugel en hij verliest controle over de partij. Met 37. 35-30 & 38. 33-29 neemt de omsingeling van het centrum vorm.

Dia 5: 40. 30-25 Wit hoeft 19-24x24 niet te vrezen wegens 33-28 13-19 28-22 enz. W+.

Dia 6: Wit speelt nu niet het standaard 33-29, maar speelt in plaats **46. 33-28!** Met de sterke dreiging 28-22 27-21, terwijl 17-21 simpel beantwoord wordt met bv 28-22 W+.

J. van den Akker-K. Thijssen 0-2 (11-08-2003)

01. 32-28 17-21 37-32 11-17 34-29 18-22 41-37 21-26 40-34 13-18
 06. 45-40 09-13 29-23 18x29 34x23 20-24 40-34 13-18 34-30 18x29
 11. 30-25 08-13 44-40 04-09 31-27 22x31 36x27 17-21 46-41 02-08
 16. 49-44 12-18 28-23 19x28 32x34 21x32 37x28 16-21 42-37 21-27
 21. 37-32 07-12 32x21 26x17 41-37 06-11 37-32 18-22 34-29 12-18
 26. 29x20 15x24 39-34 14-19 34-29 10-15 29x20 15x24 48-42 08-12
 31. 50-45 09-14 33-29 24x33 28x39 22-28 32x23 19x28 39-34 17-22
 36. 44-39 11-17 38-33 17-21 34-29 01-07 43-38 07-11 35-30 11-17
 41. 39-34 28x39 34x43 22-28 40-35 18-22 45-40 12-18 40-34 21-26
 46. 29-24 28-32 38x27 22x31 43-38 31-37 42x31 26x37 38-33 17-22
 51. 34-29 03-08 24-20 22-27 20x09 13x04 30-24 27-31 33-28 31-36
 56. 25-20 36-41 47x36 37-42 36-31 08-12 31-27 42-48 20-14 48-25
 61. 24-20 25-39 28-23 39-43 23-19 43x21 29-23 18x29 19-13 21-26
 66. 35-30 29-33 30-25 12-18 13x22 33-39 20-15 26-12 15-10 04x15
 71. 14-09 12-03 09-04 39-44 04-13 44-50 22-18 50-45 13-24 45x01

Dia 1: Na 9... 13-18, speelt wit een standaard offer. Wit krijgt schijf 29 terug.

Dia 2: 16... 12-18! Het juiste moment om de schijf terug te geven! Wit kan niet ruilen met 28-23 19x28 32x34 21x32 38x27? Wegens de damzet met 24-30 14-20. Nadat wit naar veld 28 gaat heeft zwart een goede stand om een podkowa te spelen, daar wit de controle over veld 27 kwijt is.

Dia 3: 24... 18-22 Start de omsingeling van het witte centrum.

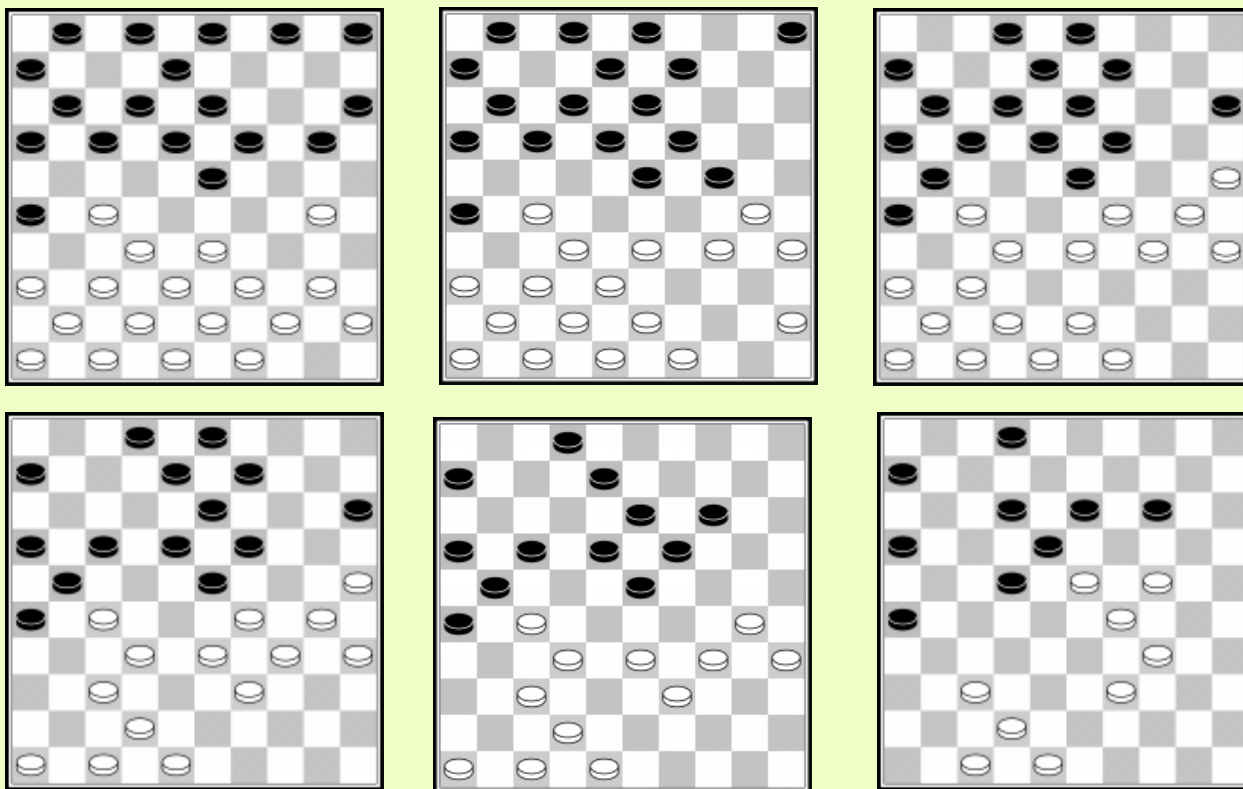
Dia 4: Wit moet terugtrekken met **32. 33-29 24x33 28x39**, waarna zwart een centrum aanval begint met 22-28x28.

Dia 5: 41. 39-34 Wit verwijderd de zwarte voorpost, maar zwart neemt simple veld 28 terug met een niet te stoppen aanval.

Dia 6: Zwart start een doorbraak actie met **46... 28-32 47. 38x27 22x31** en zal de partij winnen.

J. van den Akker-P. Malahe 2-0 (1997)

01. 31-27 17-21 33-28 19-23 28x19 14x23 39-33 10-14 34-30 21-26
 06. 44-39 11-17 30-25 07-11 35-30 14-19 25x14 09x20 50-44 20-25
 11. 40-35 25x34 39x30 15-20 44-39 20-24 39-34 04-09 33-29 24x33
 16. 38x29 01-07 30-25 05-10 43-39 10-15 35-30 17-21 39-33 11-17
 21. 45-40 07-11 40-35 17-22 49-43 22x31 36x27 12-17 43-39 17-22
 26. 41-36 22x31 36x27 11-17 25-20 15x24 29x20 09-14 20x09 03x14
 31. 30-24 19x30 35x24 08-12 33-29 23-28 32x23 21x41 46x37 17-22
 36. 34-30 13-19 24x13 18x09 39-34 22-27 30-24 16-21 24-19 14-20
 41. 19-14 20-25 14x03

Dia 1: Wit speelt een theoretische half-klassieke opening. 7.30-25 laat 20-27 toe, dus was 7. 50-44 en pas dan 30-25 eigenlijk een beetje scherper. Nu speelt zwart **10... 20-25?**, wat enkel resulteert in een verlies van ruimte op zijn rechtervleugel, net daar waar de strijd plaatsvindt.

Dia 2: Wit is niet geïnteresseerd in het bezetten van veld 28. Hij wil veld 29! Hij neemt dit veld reeds vroeg in de partij in bezit. Schijf 45 is nog niet actief maar wordt naar veld 35 gebracht.

Dia 3: Alle witte schijven zijn actief en geplaatst rond het zwarte centrum. Schijf 27 wordt beschermd door genoeg verdedigende schijven op de linker vleugel.

Dia 4: Wit ruilt **28. 25-20 15x24 29. 29x20**, en vergroot zijn speelruimte nog meer.

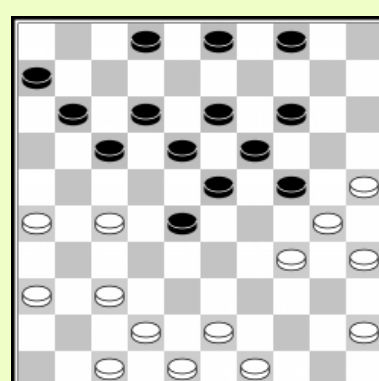
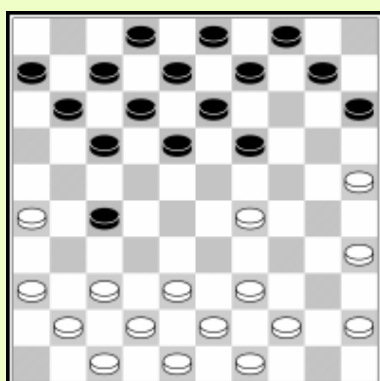
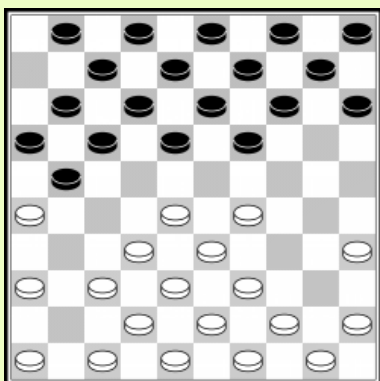
Dia 5: Hier kon wit al een winnende damzet forceren : 31. 33-29! (dreigt 27-22 W+) 17-22 32. 39-33 22x31 33. 30-24 19x28 34. 48-43 23x34 35. 32x03 W+.

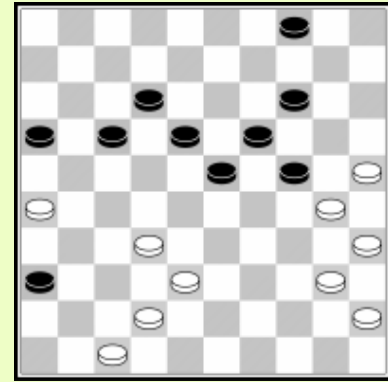
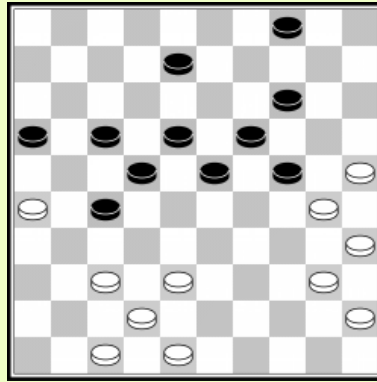
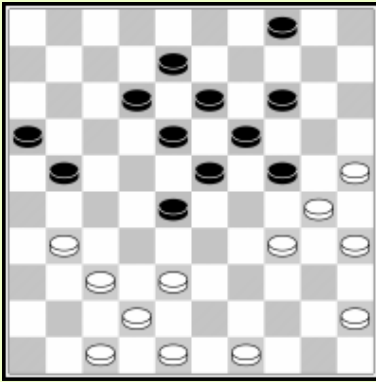
Dia 6: **36. 34-30** Wit heeft een niet te stoppen aanval en heeft de doorbraak 23-19 14x23 24 -20 zelfs niet nodig om te winnen.

8. Aanvallende partijen

A. Bollebakker – R. Clerc 0-2 (Nederlandse club competitie, 15-01-2005)

01. 32-28 17-21 37-32 11-17 41-37 06-11 34-30 20-25 31-26 25x34
 06. 40x29 19-23 28x19 14x34 39x30 21-27 32x21 16x27 44-39 01-06
 11. 50-44 10-14 46-41 05-10 30-25 14-19 33-29 19-24 29x20 15x24
 16. 37-31 10-14 31x22 17x28 41-37 11-17 44-40 14-19 40-34 07-11
 21. 34-30 18-23 39-34 13-18 38-32 09-14 32-27 08-13 37-31 17-22
 26. 43-38 11-17 27-21 06-11 21-16 03-08 16x07 02x11 31-27 22x31
 31. 26x37 11-16 36-31 17-21 31-26 12-17 38-33 28x39 34x43 18-22
 36. 49-44 13-18 44-40 21-27 43-38 27-32 38x27 22x31 37-32 31-36
 41. 42-38 08-12 48-42 17-22 26-21 16x27 32x21 04-09 42-37 09-13
 46. 47-42 22-28 40-34 12-17 21x12 18x07 34-29 23x34 30x39 07-12
 51. 45-40 12-18 40-34 18-22 38-33 19-23 34-30 13-19 39-34 28x39
 56. 34x43 22-28

Dia 1: Wit speelde een beetje passief in de opening, waardoor zwart de gelegenheid had een rechtervleugel aanval te lanceren met **6... 19-23 & 8... 21-27**.

Dia 2: **14... 19-24 15.29x20 15x24** stopt alle soorten ruilen en neemt veld 24 in. Na 16. 37-31 gaat zwart naar 28, wisselend van een rechtervleugel aanval naar een centrumaanval.

Dia 3: Zwart heeft zijn centrumaanval versterkt door het opbouwen van een centrale pyramide. De basisschijf op 4 blijft daar voor haast het gehele middenspel.

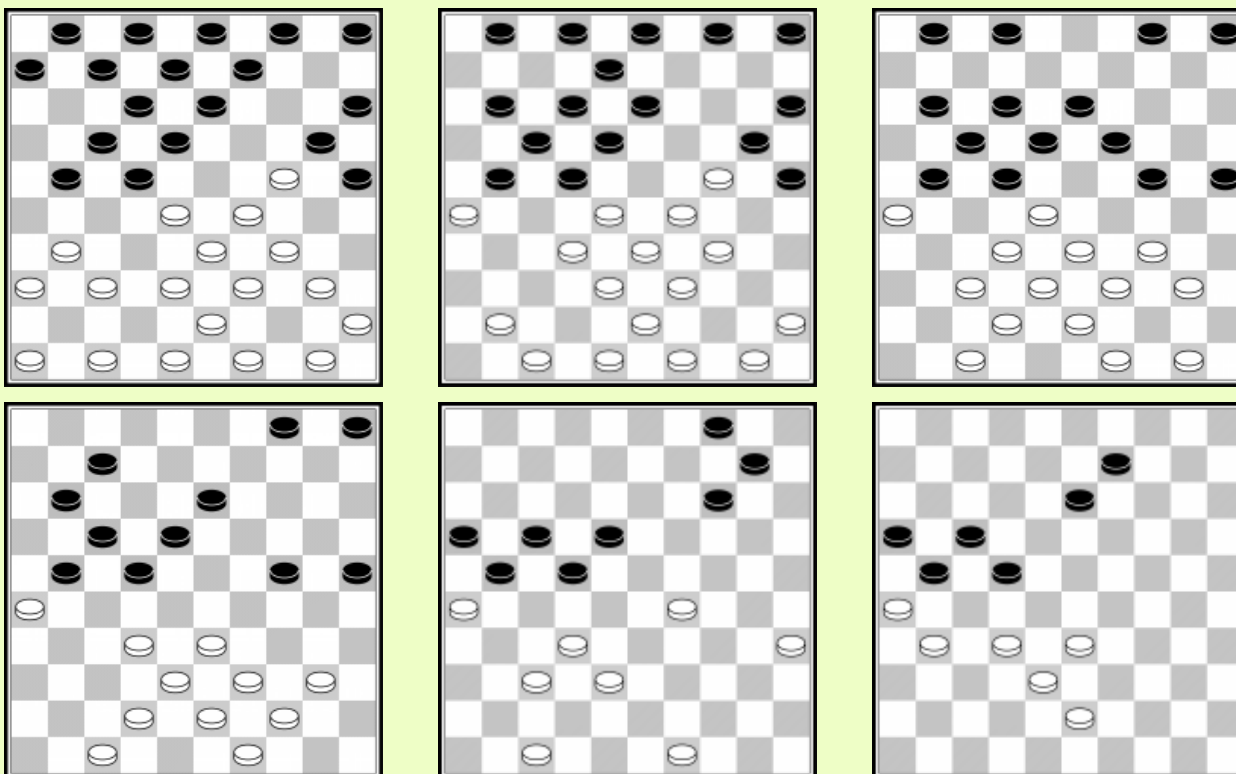
Dia 4: **33. 31-26** biedt zwart veel keuzemogelijkheden. Hij kan 21-27 spelen, maar hij beslist te vervolgen met 12-17.

Dia 5: Zwart heeft een grote voorsprong in ontwikkeling. Wit loopt 9 tempi achter. Zwart speelt 27-32, verlaat veld 27, maar met deze voorsprong in ontwikkeling controleert zwart nog steeds het gehele centrum.

Dia 6: **42... 17-22?** Is niet accuraat. Wit wint aan ruimte door de ruil 26-21x21, maar verliest door enkele fouten. Zwart had zijn strategie moeten beëindigen door 42....16-21! en wit zak verliezen door gebrek aan ruimte, bv 43. 42-37 04-10 44. 38-33 10-15 45. 47-42 23-29 46. 42-38 18-23 Zw+

K. Thijssen - W. Milsjin 2-0 (Salou, 2004)

01. 33-29 19-23 35-30 20-25 40-35 14-20 44-40 10-14 38-33 14-19
 06. 30-24 19x30 35x24 17-22 42-38 11-17 32-28 23x32 37x28 16-21
 11. 41-37 21-26 37-32 26x37 32x41 06-11 41-37 11-16 36-31 09-14
 16. 37-32 16-21 31-26 07-11 46-41 14-19 40-35 19x30 35x24 13-19
 21. 24x13 8x19 41-37 20-24 29x20 15x24 48-42 03-08 45-40 08-13
 26. 28-23 19x28 32x23 18x29 34x23 02-07 50-44 12-18 23x12 07x18
 31. 37-32 01-07 33-29 24x33 39x28 22x33 38x29 18-22 44-39 07-12
 36. 43-38 05-10 42-37 11-16 39-33 13-19 40-35 19-24 29x20 25x14
 41. 33-29 12-18 37-31 14-19 29-24 19x30 35x24 10-14 38-33 14-19
 46. 24x13 18x09 47-42 09-13 42-38 04-09 49-43 13-18 33-29 09-14
 51. 29-24

Dia 1: Zwart speelt 11... 21-26 in plaats van het theoretische 21-27. Nu ruilt wit terug en neemt de linkervleugel onder controle met 15. 36-31 en 16. 31-26.

Dia 2: 20... 13-19 Zwart beslist de witte voorpost te verwijderen. Dit verandert er echter niets aan het feit dat wit de zwarte rechtervleugel opsluit.

Dia 3: Wit ruilt 26. 28-23 om meer ruimte te krijgen en de rechtervleugel onder controle te hebben.

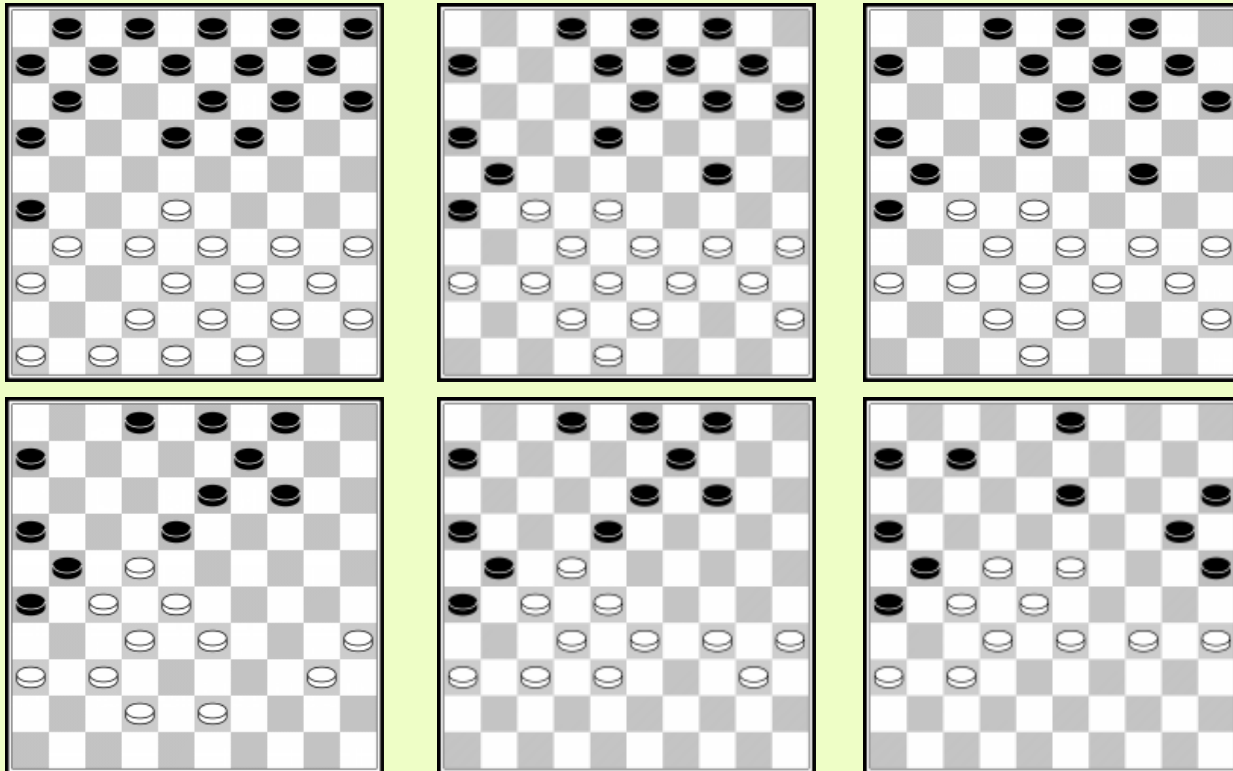
Dia 4: Wit ruilt 32. 33-29 24x33 33. 39x28 22x33 34. 38x29 om een initiatief te krijgen op de rechtervleugel.

Dia 5: 42. 37-31 gaat verder met het blokkeren van de zwarte rechtervleugel, omdat wit nu de rechtervleugel controleert

Dia 6: Wit's strategie was erg succesvol. Het diagram toont hoe zwart complete is vastgezet. Twee zetten later geeft zwart op.

T. Sijbrands - S. Mansjien 2-0 (1967)

01. 33-29 19-24 39-33 14-19 44-39 20-25 29x20 25x14 50-44 18-23
 06. 32-28 23x32 37x28 12-18 41-37 17-21 37-32 21-26 34-29 26x37
 11. 42x31 07-12 39-34 01-07 44-39 19-24 29x20 15x24 46-41 11-17
 16. 41-37 17-22 28x17 12x21 47-42 07-12 33-28 12-17 39-33 21-26
 21. 31-27 17-21 43-39 10-15 49-43 05-10 28-22 18-23 34-29 23x34
 26. 40x20 14x25 33-28 10-14 38-33 14-19 39-34 08-12 33-29 12-18
 31. 43-38 15-20 45-40 20-24 29x20 25x14 38-33 14-20 48-43 20-25
 36. 34-29 19-24 29x20 25x14 43-39 14-20 39-34 20-25 42-38 09-14
 41. 33-29 04-10 29-23 18x29 34x23 10-15 38-33 14-20 40-34 02-07
 46. 36-31 13-19 23x14 20x09 35-30 09-14 30-24 03-08 33-29 07-12
 51. 24-19

Dia 1: Zwart speelde een passieve opening. Wit gaat naar het centrum met **10. 34-29 26x37**
11. 42x31. Hij leidt nu in ontwikkeling met 8 tempi.

Dia 2: Wit neem. teen gesloten Hoogland aanval met **24. 28-22**.

Dia 3: Wit versterkt de rechtervleugel met **28. 38-33 & 29. 39-34**.

Dia 4: **38. 43-39** Wit moet geen schrik hebben voor 26-31 37x06 16-21 27x16 18x47. In dit geval zou wit de zwarte dam vangen na 06-01 & 39-34 W+.

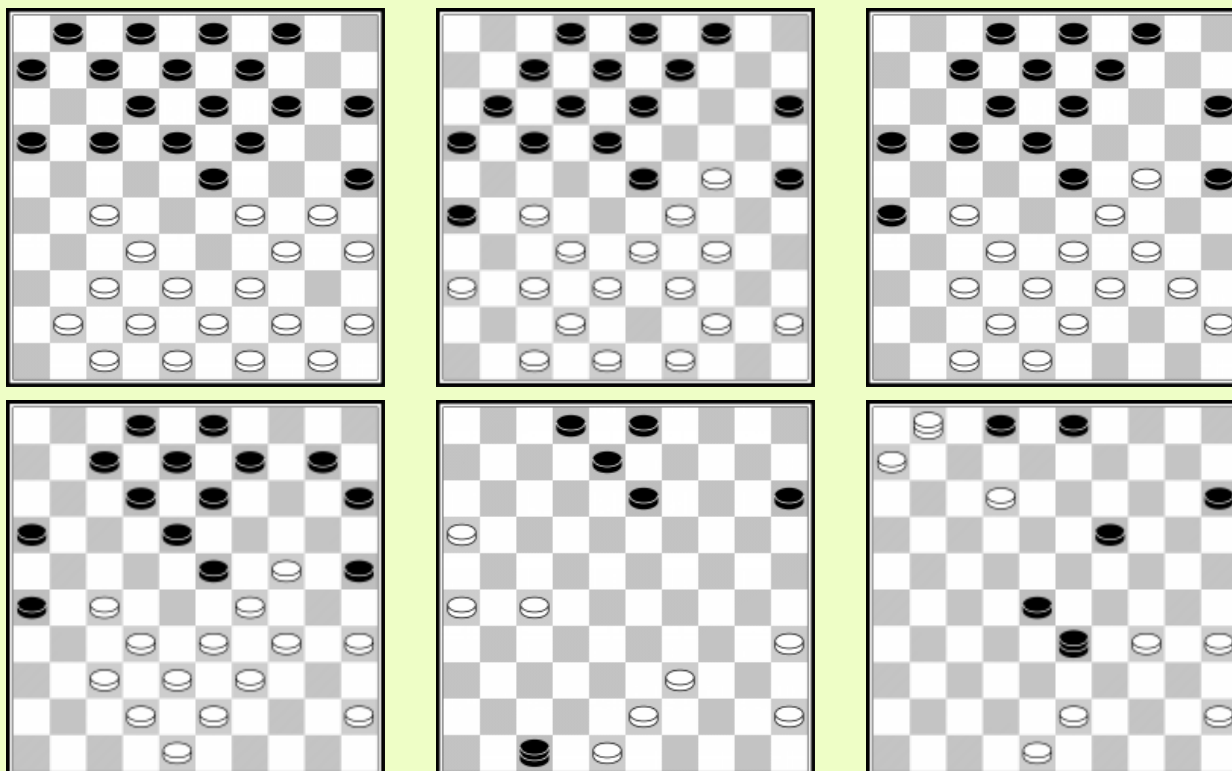
Dia 5: **41. 33-29** creëert de opstelling 29/34/40 om een voorpost te nemen op veld 23.

Dia 6: **46. 36-31** Wit heeft alle schijven geactiveerd en zijn aanval is niet te stoppen.

9. Roozenburg aanval

A. Shwarzman - G. Burleson 2-0 (1997)

01. 32-28 19-23 28x19 14x23 37-32 10-14 35-30 20-25 33-29 05-10
 06. 40-35 14-19 41-37 10-14 46-41 17-22 31-27 22x31 36x27 11-17
 11. 30-24 19x30 35x24 14-19 45-40 19x30 40-35 06-11 35x24 17-21
 16. 38-33 21-26 41-36 11-17 43-38 01-06 50-45 06-11 49-43 17-22
 21. 44-40 22x31 36x27 11-17 47-41 17-22 41-36 22x31 36x27 04-10
 26. 40-35 07-11 27-22 18x27 29x 7 10-14 32x21 16x27 07x16 26-31
 31. 37x26 27-32 38x27 25-30 34x25 14-20 25x14 09x47 16-11 47-20
 36. 11-06 13-18 27-21 18-22 06- 1 22-28 21-17 20-33 39-34 33-44
 41. 26-21 44-33 21-16 33-44 16-11 44-33 11-06 08-13 17-12 13-19
 46. 34-29 33x24 48-42 24x47 43-38 47x07 01x32

Dia 1: 11. 30-24 19x30 12. 35x24 Wit neemt een Roozenburg aanval. Hij moet geen schrik hebben voor een herhaalde aanval op zijn voorpost. Indien zwart aanvalt, moet wit schijf 50 op zijn plaats houden.

Dia 2: 20. 49-43 17-22 21. 44-40 Daar wit geen schijf heeft op 44 kan hij niet meer aanvallen met 33-28 wegens 15-20 en 13x44. Maar wit wil 33-28 helemaal niet spelen. Hij wil profiteren van het ruimtegebrek van zwart.

Dia 3: 23. 47-41 Wit negeert 37-31 26x28 33x11 23-28 daar hij een beter plan heeft: proberen om zwart tactisch vast te zetten. Na 23... 17-21 24. 41-36 04-10 25. 40-35, heeft zwart geen goede zet meer.

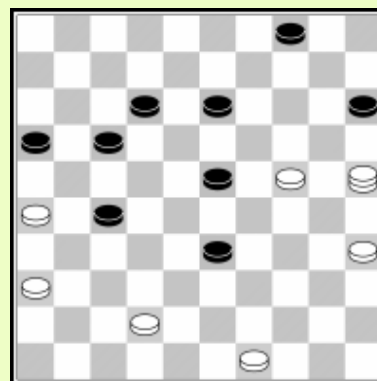
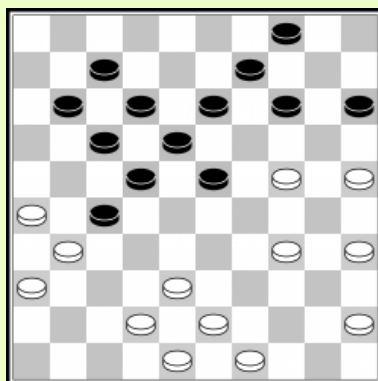
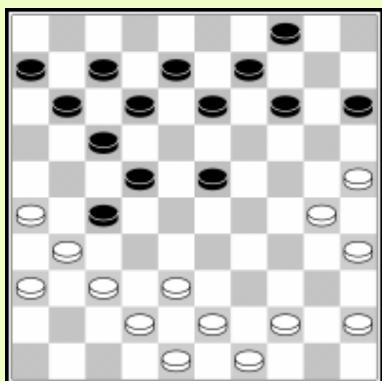
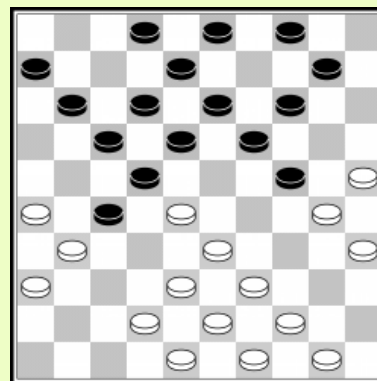
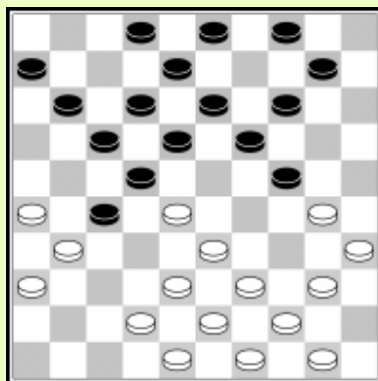
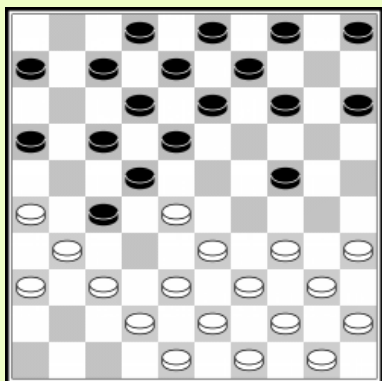
Dia 4: Zwart heeft geen goede zetten meer. Hij speelt 07-11 om een damzet te nemen na 27-22 enz., maar dit is geen echte oplossing voor zijn problemen.

Dia 5: 35. 16-11 De zwarte dam kost twee schijven. Wit gaat ook simpel naar dam.

Dia 6: Wit beëindigt de partij met een slagzet.

O. Mol - G. Jansen 2-0 (1997)

01. 32-28 18-22 37-32 12-18 41-37 07-12 46-41 01-07 31-26 19-23
 06. 28x19 14x23 32-28 23x32 37x28 16-21 41-37 21-27 37-31 20-24
 11. 47-41 10-14 41-37 11-16 37-32 05-10 32x21 16x27 34-29 07-11
 16. 29x20 15x24 40-34 13-19 45-40 09-13 34-30 03-09 30-25 02-07
 21. 40-34 10-15 34-30 18-23 50-45 23x32 33-29 24x33 39x37 19-23
 26. 37-32 11-16 32x21 16x27 30-24 06-11 44-39 12-18 39-34 08-12
 31. 34-30 23-28 24-19 14x23 38-32 27x47 30-24 47x20 25x03 11-16
 36. 43-38 23-29 03-14 28-33 35-30 33x42 48x37 29-33 45-40 07-11
 41. 40-35 16-21 30-24 11-16 14-03 22-28 37-32 28x37 31x42 18-23
 46. 03-25 21-27 25-48 33-38 42x33 23-29 26-21

Dia 1: Zwart nam een Roozenburg aanval vanuit een theoretische opening. Wit valt onmiddellijk de voorpost aan : **13. 37-32**. Zwart kan 13... 13-19? 14. 32x21 16x27 niet spelen wegens het standaard 35-30 24x35 26-21 17x37 28x17 12x21 42x24 W+1.

Dia 2: Een sleutelpositie in deze opening. De voorkeur gaan uit naar 19... 04-09 20. 30-25 10-15 21. 40-34 18-23 boven hetgeen wordt gespeeld in de partij.

Dia 3: 20... 02-07? is een fout. Zwart vreest een aanval op zijn voorpost, maar 20..18-23 is mogelijk, zonder eerst zwakke zetten als 02-07? of 11-16, te spelen. Na 20... 18-23! 21. 50-45 23x32 22. 33-29 24x33 23. 39x37 moet zwart de damzet met 23... 17-21 24. 26x28 19-24 25. 31x22 24-30 26. 35x24 13-18 27. 22x13 08x50 niet nemen omdat wit de dam afneemt na 28. 38-33 W+1. Zwart kan echter 23... 13-18 spelen! waarna wit niet kan vervolgen met 24.37-32 wegens 24... 19-24 25. 32x21 24-30 26. 35x24 22-27 27. 31x13 08x50 Zw+.

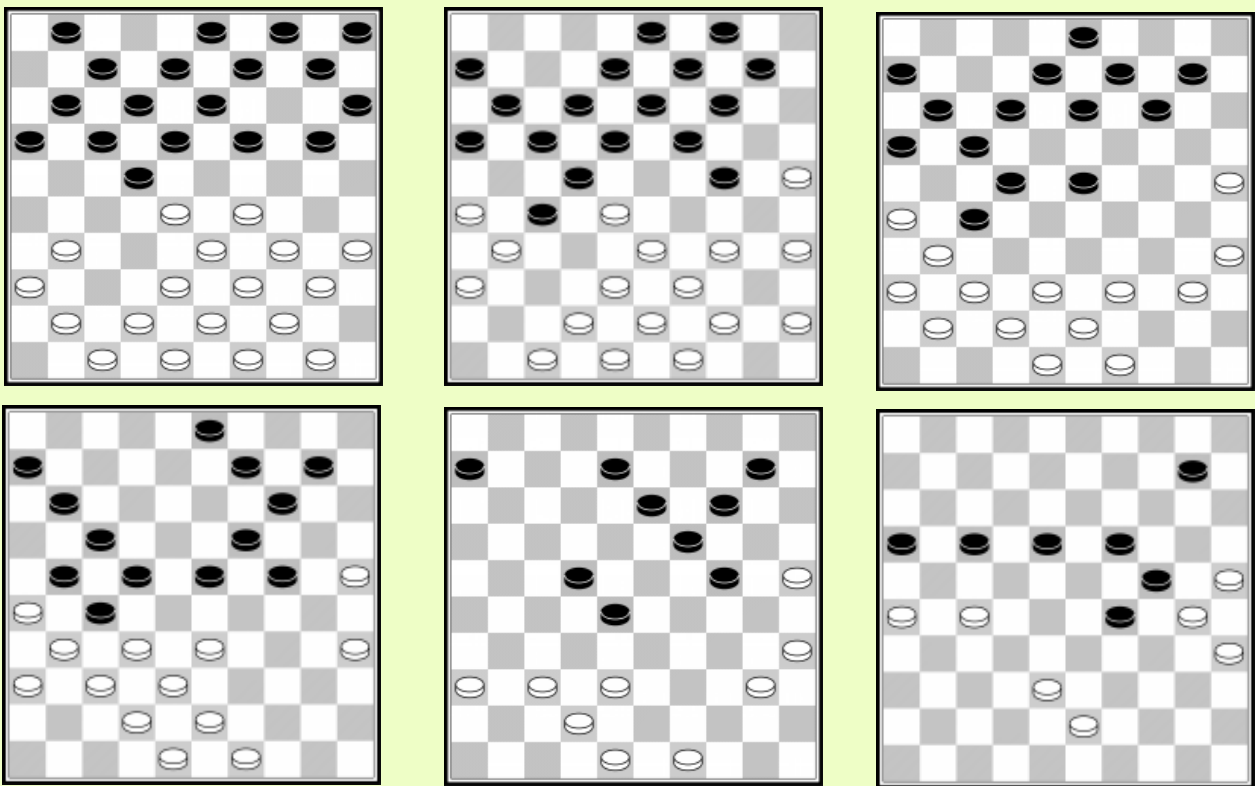
Dia 4: Het afwezig zijn van de basisschijf op 2 geeft wit de kans voor een mooie forcing. Hij dringt binnen op veld 24 na het eerst aanvallen van de zwarte voorpost. Zwart kan niet af geraken van de probleemschijf op 24.

Dia 5: **31. 34-30!** Zwart kan niets doen tegen de dreigende damzet.

Dia 6: 47. 25-48! Wit speelt zijn schijf naar het mooie veld 48. Nu maken allerlei dreigingen een puinhoop van de zwarte stand.

M. Kemperman - H. Meijer 0-2 (1992)

01. 32-28 17-22 28x17 11x22 37-32 12-17 41-37 06-11 46-41 08-12
 06. 34-29 19-23 40-34 14-19 45-40 02-08 32-28 23x32 37x28 20-24
 11. 29x20 15x24 41-37 16-21 31-26 11-16 37-31 07-11 34-30 10-14
 16. 40-34 05-10 30-25 21-27 50-45 01-06 45-40 18-23 47-41 23x32
 21. 34-29 10-15 29x20 15x24 33-29 24x33 39x37 19-23 44-39 04-10
 26. 40-34 13-19 39-33 08-13 33-29 12-18 34-30 23x34 30x39 18-23
 31. 37-32 16-21 41-37 19-24 39-33 13-19 33-29 23x34 32-28 22x33
 36. 38x40 03-08 31x22 17x28 26x17 11x22 43-38 09-13 36-31 08-12
 41. 49-43 12-17 31-27 22x31 37x26 06-11 40-34 19-23 38-32 28x37
 46. 42x31 14-19 31-27 11-16 34-30 13-18 48-42 23-29 42-38 18-23
 51. 43-39 23-28 39-34 29x40 35x44 24x35 27-22 19-24 22x33 10-14
 56. 38-32 16-21 32-28 21-27 28-23 17-22 33-28 22x33 23-18 33-38
 61. 18-12 38-42 12-07 42-47 07-01 47-41 01-07 14-19 07-11 41-23
 66. 11-16 27-31 26x37 23x41 16-49 41-23 49-16 23-45 44-39 45-29
 71. 16-49 29-45 49-16 45-29 16-49 19-23 25-20

Dia 1: 10... 20-24 is de modern voortzetting in deze theoretische opening. Zwart wil een Roozenburg aanval ondanks de missende basisschijf op veld 2. Dit is een beetje gevaarlijk, maar analyses tonen aan dat zwart zich dit kan veroorloven.

Dia 2: In deze stand, speelde G. Jansen ook **19. 45-40?** Na 19... 18-23 20. 47-41 (20. 34-30 23x32 21. 33-29 24x33 22. 39x37 wordt afgestraft door 22... 17-21! 23. 26x28 27-32 24. 38x27 19-24 24. 30x19 14x41 Zw+) 20... 23x32 21. 33-29 24x33 22. 39x37 19-23 leidt tot een duidelijk voordeel voor zwart. Kemperman speelt **21. 34-29**, maat dit is geen verbetering. Belangrijk om te onthouden is dat het vervolg 23. 40-34 (in plaats van het gespeelde **23. 33-29**) wordt afgestraft : 23... 22-28!! 24. 33x22 (24. 31x22 04-10 25. 38x27 14-20!! 26. 25x32 17x46 Zw+) 17x28! 25. 31x33 19-23 26. 38x27 24-30 27. 35x24 23-29 28. 34x23 14-19 29. 23x14 09x47 Zw+.

De beroemde Piet Roozenburg schreef in een reeks artikels over de Roozenburg aanval dat wit had moeten vervolgen met 19. 34-29! 10-15 20. 29x20 15x24 21. 45-40 18-23 22. 40-34 23x32

23. 33-29 24x33 24. 39x37 en wit heeft een 'propere' linkervleugel zonder een hangende schijf op 41. Hou er rekening meer dat indien schijf 3 op veld 2 stond, zwart de standaard damzet na de (21... 18-23 22. 50-45 23x32 23. 33-29 24x33 24. 39x37 met 17-21 19-24 24-30 13-18 08x50 Zw+).

Dia 3: Zwart speelde net 25... 04-10. Nu wordt 26. 37-32 afgestraft door 26... 14-20!! 27. 25x05 16-21 enz. Zw+. Zwart is een open partie Bonnard aan het voorbereiden met 28... 12-18!

Dia 4: Zwart heeft een sterke Bonnard positie zonder schijven op de 1/18 diagonaal, dus alle schijven zijn actief. Zwart controleert alle strategische velden. Wit heeft gebrek aan speelruimte en ruilt waarna een zwakke verdediging resteert.

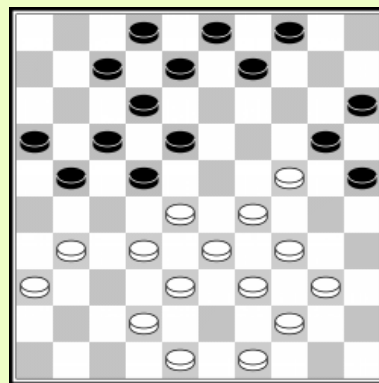
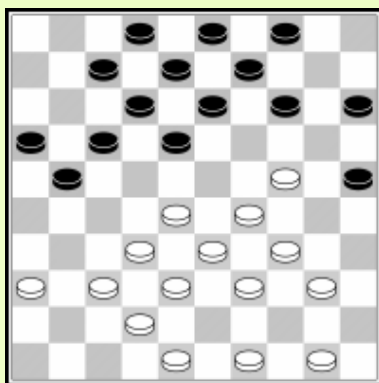
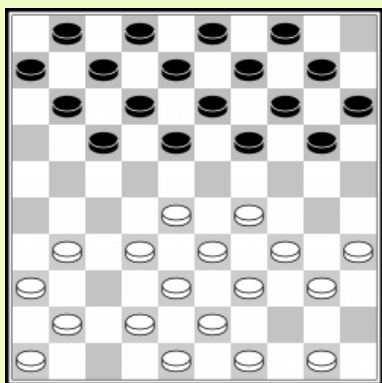
Dia 5: Zwart heeft een sterke centrumaanval. Wit kan enkel nog op remise hopen.

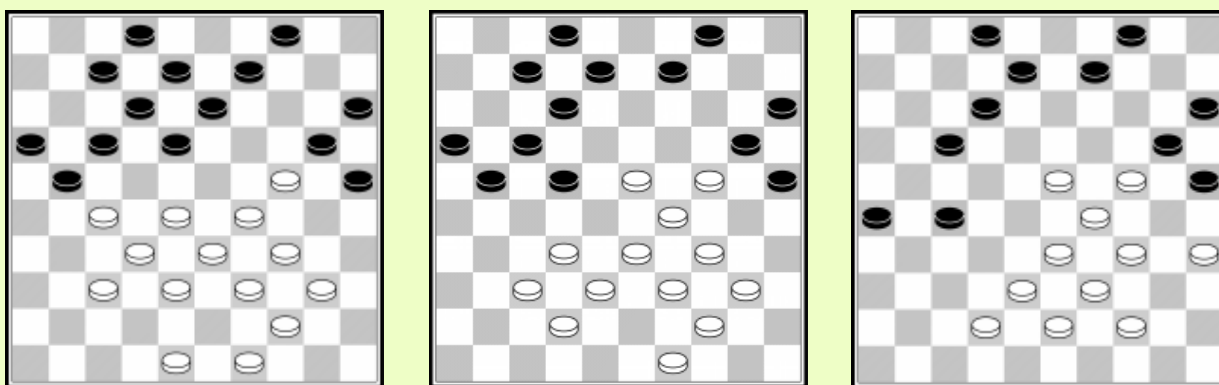
Dia 6: Met de laatste zet voor de tijdscontrole verspilt zwart de winst. Hij had moeten spelen : 50... 10-14! 51. 43-39 (51.38-32 29-33 Zw+) 17-22 52. 39-33 (52.38-32 22x31 53. 26x37 18-23 54. 37-31 29-34 Zw+) 52... 18-23 53. 37-31 16-21 54. 31-26 21-27 55. 38-32 27x38 56. 33x42 29-33 57. 26-21 33-39 58. 21-17 39-44 59. 17-11 40-45 60. 11-06 (60.11-7 14-20 Zw+) 50-45 61.43- 38 23-28 en zwart wint.

10. Tegenspelen van een aanval

V. Volosenkin – A. Shwarzman 0-2 (1992)

01. 34-30 20-25 32-28 25x34 40x29 16-21 37-32 21-26 44-40 26x37
 06. 42x31 14-20 40-34 10-14 45-40 05-10 47-42 19-23 28x19 14x23
 11. 41-37 17-21 31-26 11-16 26x17 12x21 46-41 07-12 32-28 23x32
 16. 37x28 06-11 35-30 20-25 30-24 10-14 38-32 01-07 43-38 11-17
 21. 41-37 18-22 50-44 13-18 37-31 14-20 31-27 22x31 36x27 08-13
 26. 42-37 03-08 48-42 18-22 27x18 13x22 28-23 22-27 49-43 07-11
 31. 40-35 21-26 32x21 16x27 37-32 11-16 32x21 16x27 42-37 26-31
 36. 37x26 17-21 26x17 12x21 34-30 25x34 39x30 20-25 44-39 25x34
 41. 39x30 15-20 24x15 04-10 15x13 08x48 30-24 48-25 24-19 02-08
 46. 29-24 27-31 38-32 31-36 32-28 25-03

Dia 1: 7... 19-23 8. 28x19 14x23 Daagt zijn tegenstander uit een rechtervleugel aanval te spelen met 35-30-24. Schwarzman is een creatieve speler en houdt van tegenspelen van een aanval.

Dia 2: Wit bouwt een sterke centrum positie met het correcte 38-32 43-38, zijn linkervleugel versterkend. Zwart heeft ook een goede stand voor het tegenspelen van een rechtervleugel aanval. Hij speelt 21... 18-22, hopen om initiatief te nemen op de linkervleugel.

Dia 3: 24. 31-27? is een fout. Wit neemt 27 in maar zwart bouwt de 9/13/18 formatie en ruilt 18-22x22 en verkrijgt controle over veld 27.

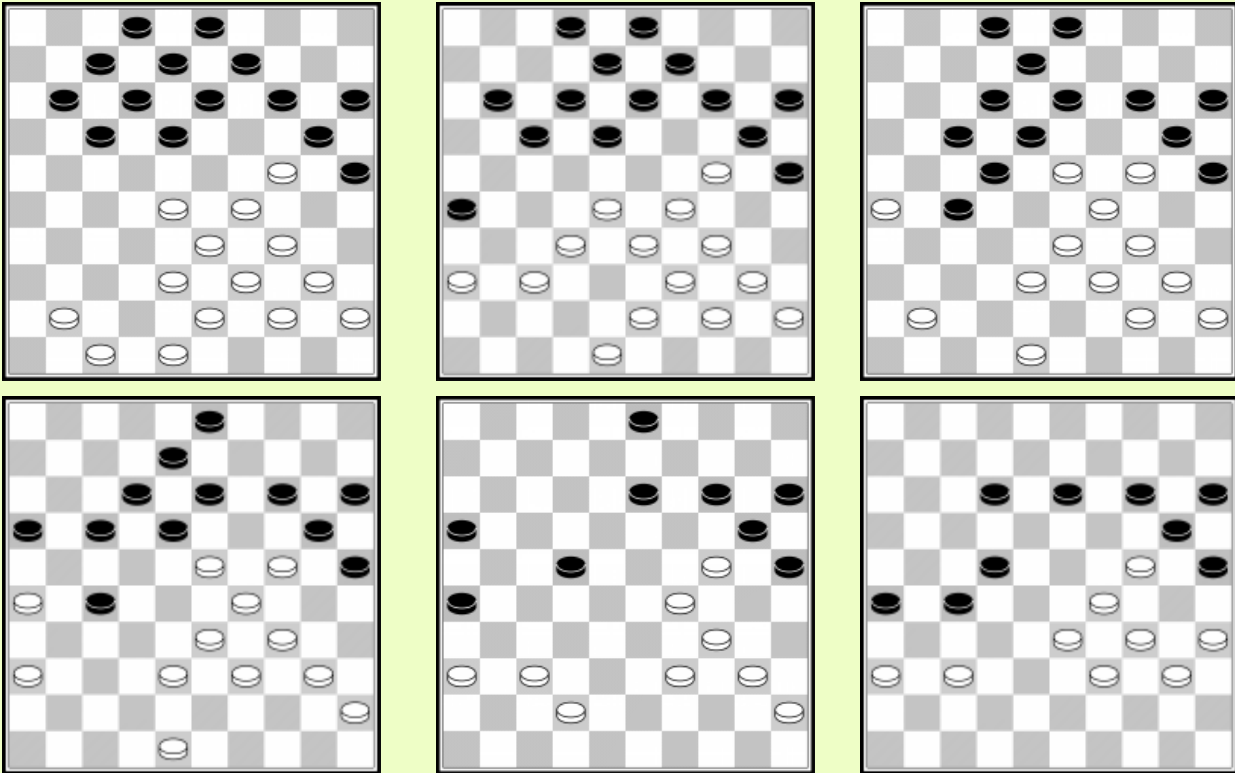
Dia 4: 27.48-43 wordt afgestraft door 17-22 18-23 13x42 20x27 Zw+. Wit ziet dat zijn linkervleugel wordt belaagd en speelt 27. 48-42 Natuurlijk antwoord zwart met 18-22x22, om de linkervleugel tegen te spelen.

Dia 5: 29... 22-27! Zwart zet zijn tegenaanval door en wenst hier een doorbraak te forceren.

Dia 6: Na 35. 42-37, breekt zwart snel door met het offer 35. 26-31! 36. 37x26 17-21 37. 26x17 12x21 en verzekert zich van de winst.

S. Nosevich - A. Gantwarg 0-2 (1993)

01. 32-28 16-21 31-26 18-22 37-32 11-16 41-37 07-11 34-29 01-07
 06. 40-34 21-27 32x21 16x27 37-32 11-16 32x21 16x27 38-32 27x38
 11. 43x32 13-18 36-31 09-13 45-40 04-09 42-38 19-23 28x19 14x23
 16. 31-27 22x31 26x37 10-14 35-30 20-25 46-41 14-20 49-43 05-10
 21. 50-45 06-11 30-24 10-14 32-28 23x32 37x28 11-16 41-37 16-21
 26. 47-41 21-26 41-36 07-11 38-32 18-22 43-38 13-18 37-31 26x37
 31. 32x41 09-13 36-31 11-16 31-26 16-21 28-23 21-27 41-36 02-07
 36. 38-32 27x38 33x42 22-27 39-33 07-11 44-39 11-16 42-38 17-21
 41. 26x17 12x21 23x12 08x17 38-32 27x38 33x42 17-22 42-37 21-26
 46. 48-42 16-21 42-38 21-27 38-33 03-08 40-35 08-12 45-40 26-31
 51. 37x26 14-19 35-30 12-18 40-35 19-23 36-31 27x36 26-21 22-28

Dia 1: Wit neemt een rechtervleugel aanval. Zwart wil de aanval tegenspelen, dus speelt hij zijn schijven naar de andere vleugel. Schijf 45 komt niet in het spel gedurende de ganse partij.

Dia 2: De witte rechtervleugel is reeds een beetje verzwakt. Hij probeert de linkervleugel te versterken met 38-32 a43-38 maar zwart gaat in de tegenaanval op deze vleugel : **28... 18-22!**

Dia 3: Na 35. 41-37 27-31 gaat de aanval op de witte linkervleugel verder, bv 36. 48-43 31x42 37. 36x47 22-27! (13-19 24x13 8x28 43-38 =) 38. 43-38 17-21 39. 26x17 12x21 40. 23x12 08x17 enz. Nu stopt **35. 41-36** de aanval, maar enkel tijdelijk.

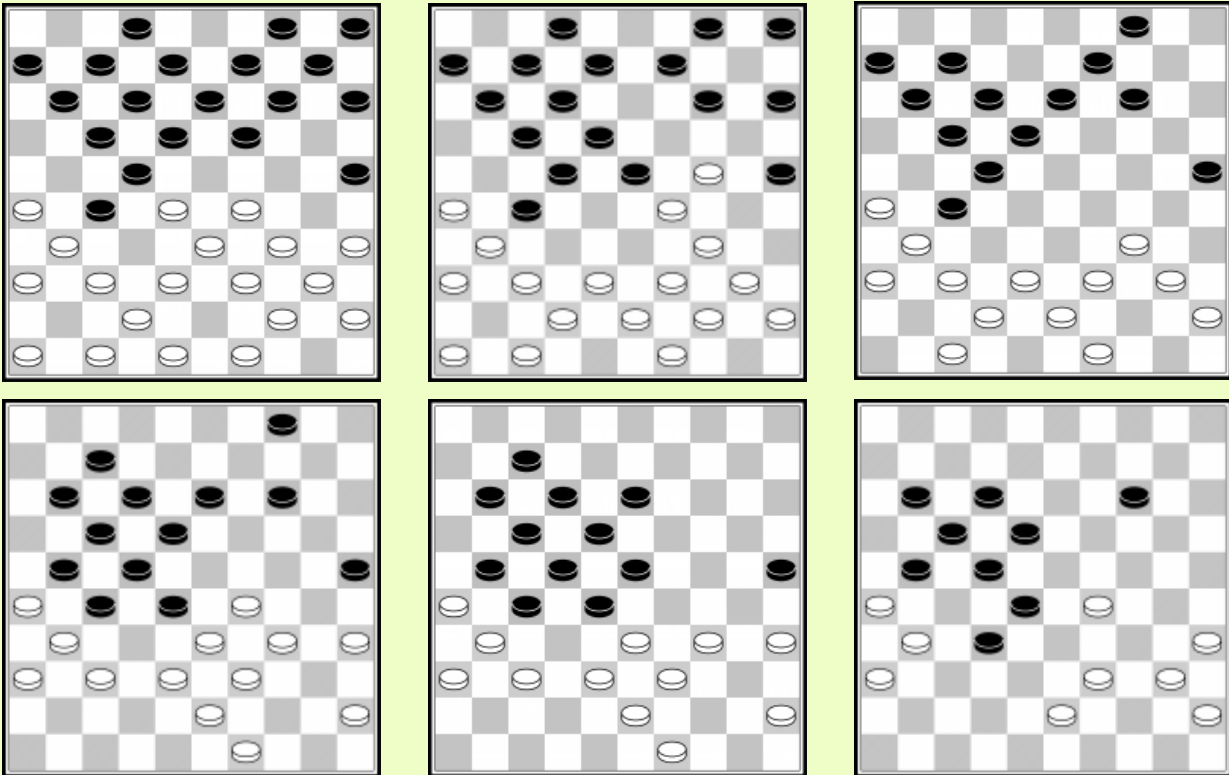
Dia 4: Zwart verwijdert schijf 23 met de ruil **40... 17-21!**, en verkrijgt veel ruimte op de linkervleugel.

Dia 5: Wit heeft de controle over de linkervleugel complete verloren. De zwarte schijven blijven komen **46... 16-21!**

Dia 6: Na 50... 12-18 zou zwart reeds winnen : 51. 37-32 27x38 52. 33x42 26-31 53. 36x27 22x31 en 54. 29-23 wordt beantwoord met het standaard 20x29 55. 34x23 14-20 56. 34x23 25-30 57. 35x24 20x7 Zw+. In de partij echter toont zwart een snelle winst met een offer.

A. Chizhov - G. Valneris 2-0 (Wereldkampioenschap match, 1991)

01. 32-28 20-25 33-29 16-21 31-26 18-22 39-33 11-16 44-39 13-18
 06. 50-44 09-13 37-31 03-09 41-37 07-11 38-32 21-27 32x21 16x27
 11. 43-38 01-07 29-24 19x30 35x24 18-23 28x19 14x23 33-29 13-18
 16. 48-43 10-14 24-20 15x33 39x10 05x14 44-39 08-13 37-32 11-16
 21. 32x21 16x27 46-41 07-11 41-37 02-07 38-33 13-19 42-38 09-13
 26. 33-29 11-16 40-35 19-23 38-33 06-11 47-42 23-28 42-38 16-21
 31. 29-24 18-23 24-20 13-18 20x 9 04x13 37-32 28x37 31x42 23-28
 36. 42-37 13-19 37-31 11-16 49-44 27-32 38x27 21x32 44-40 07-11
 41. 34-29 19-24 29x20 25x14 33-29 16-21 39-34 22-27 31x13 32-37
 46. 29-24 14-19 24-20 19x 8 20-14 37-42 43-38 42x33 14-10 11-16
 51. 34-29 33x24 10-04 28-33 36-31 24-30 35x24 33-38 24-19 38-43
 56. 40-34 43-49 31-27 21x32 45-40 49x13 04x38 12-18 34-29 18-22
 61. 29-23 08-12 38-15 22-27 15-38

Dia 1: Zwart heeft een rechtervleugel aanval gespeeld vanuit de opening. **12. 29-24 19x30 13. 35x24** zorgt voor ruimte om de aanval tegen te spelen. 14-20 wordt nu beantwoord door 37-32! 20x29 32x21 W+1 en op 14-19 volgt 47-41 19x30 28-23 18x29 33x35 en wit zal de voorpost op 27 herhaaldelijk aanvallen.

Dia 2: **17. 24-20 15x33 18. 39x10 05x14** Na deze ruil heeft zwart een zwakke schijfverdeling. Er bevinden zich veel schijven achter de voorpost. In de partij combineert wit de dreiging van de aanval op de voorpost met een omsingeling.

Dia 3: **24. 38-33!** In de laatste zetten diende zwart zich te focussen op de verdediging van zijn voorpost, en zijn schijven naar daar te spelen. Nu, in plaats van de voorpost opnieuw aan te vallen kiest wit voor de omsingeling van de verzwakte zwarte centrumpositie. De volgende zetten gaan allemaal in dezelfde richting: weg van de voorpost en counteren op de andere vleugel.

Dia 4: **31. 29-24** Wit neemt nog meer ruimte op de rechtervleugel.

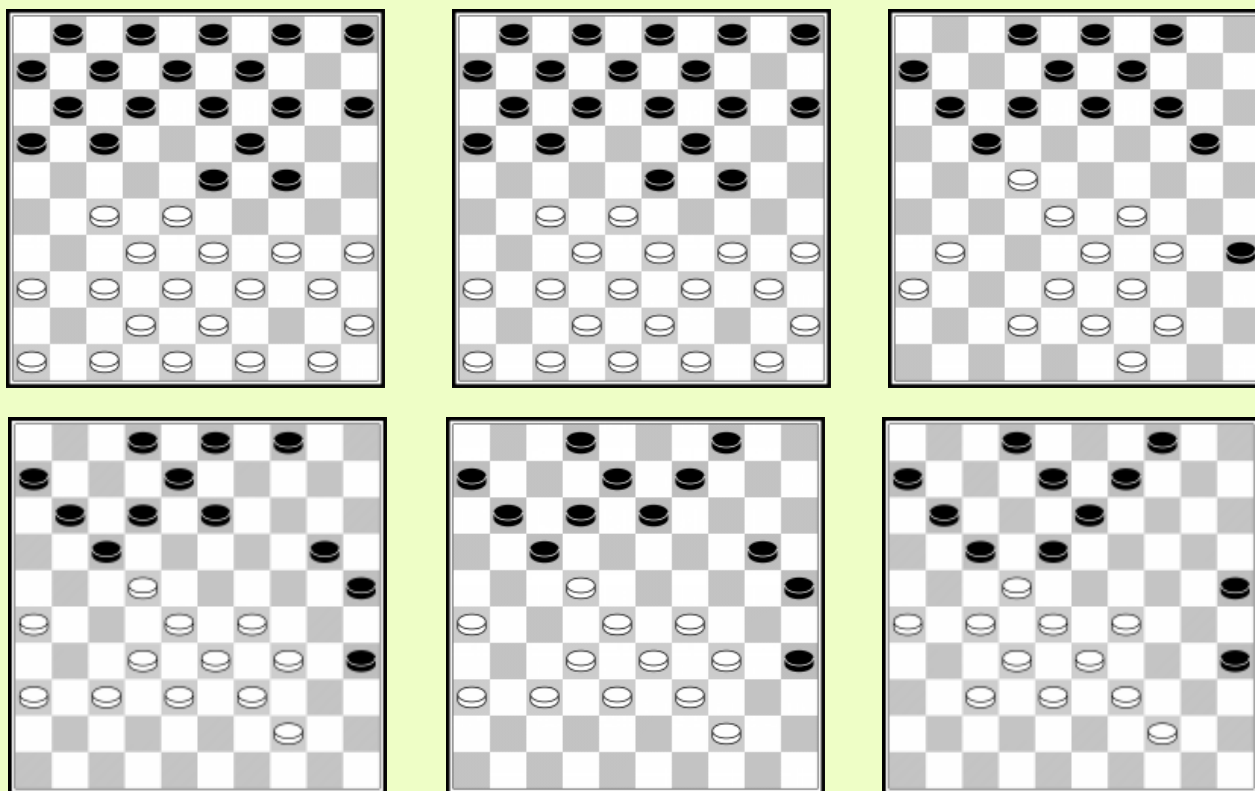
Dia 5: **34. 37-32! 28x37 35. 31x42** Zwart wenst 11-16 & 27-32 te spelen, dus ruilt wit terug voor hij opnieuw op de rechtervleugel speelt.

Dia 6: Wit is niet geïnteresseerd in de schijfwinst door 31-27 maar focust op het vastzetten van zwart: **44. 39-34!**

P. Roozenburg - P. Ghestem 0-2 (1946)

01.	33-29	19-24	39-33	14-19	32-28	20-25	29x20	25x14	37-32	14-20
06.	41-37	20-24	44-39	10-14	31-27	18-23	34-29	23x34	40x20	15x24
11.	27-22	24-30	35x24	19x30	36-31	16-21	33-29	21-27	32x21	17x26
16.	46-41	12-18	41-36	18x27	31x22	07-12	39-33	30-35	37-31	26x37
21.	42x31	12-17	43-39	01-07	50-44	07-12	45-40	05-10	40-34	10-15
26.	48-43	15-20	47-42	20-25	42-37	14-20	38-32	20-24	29x20	25x14

31. 43-38 14-20 49-43 20-25 33-29 09-14 38-33 14-20 43-38 03-09
 36. 31-26 20-24 29x20 25x14 34-29 14-20 36-31 20-25 31-27 12-18
 41. 29-24 08-12 33-29 09-14 26-21 17x26 24-20 14-19 20-15 19-24
 46. 29x20 25x14 39-34 14-19 34-29 02-08 38-33 12-17 44-39 08-12
 51. 27-21 18x38 33x42 35-40 42-38 40-45 38-33 45-50 28-23 19x28
 56. 33x22 50x20 15x24 17x28

Dia 1: Zwart speelde 6... 20-24 om een gesloten klassieke partij te krijgen. Wit is meer agressief en neemt een Hoogland aanval door de ruil 34-29 & 27-22.

Dia 2: Zwart volgt een sterke strategie, de omsingeling van het witte centrum. Op dit moment is het moeilijk te voorzien dat de witte positie niet zo goed is.

Dia 3: 27... 20-25 28. 42-37 Zwart blijft naar de rand van het bord gaan. Hij heeft nog een goede verdediging met een onaangetaste Drent zone. Wit verbreekt de 33/38/42 opstelling door 42-37. Het alternatief is het behouden van deze formaties om in staat te zijn veld 29 te controleren en enkele extra afwachtende zetten te krijgen door de ruil 44-40x50 en opnieuw op te bouwen.

Dia 4: Wit heeft niet veel afwachtende zetten meer over. Zwart heeft nog steeds een goede defensieve zonen na 35... 3-9.

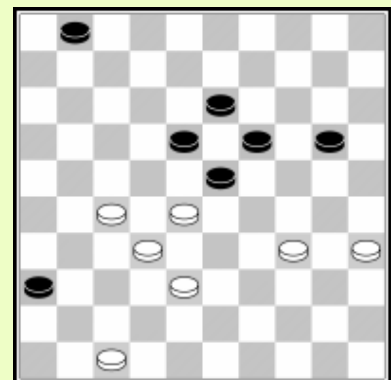
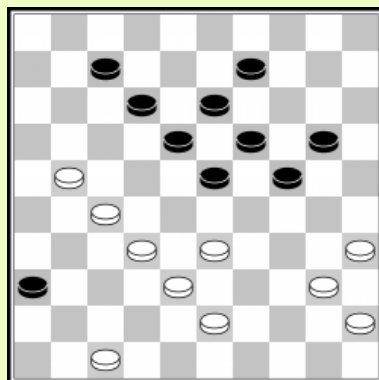
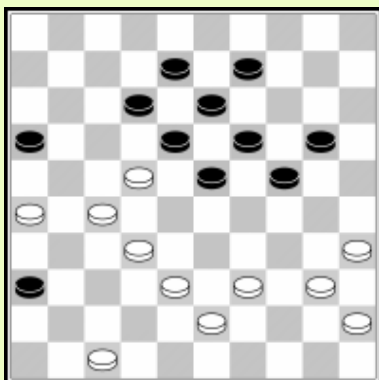
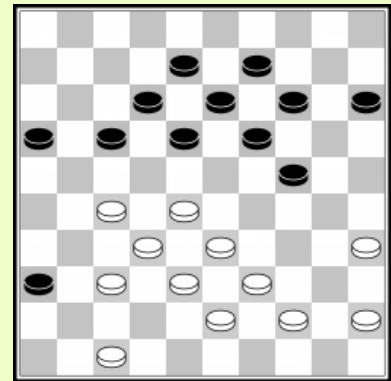
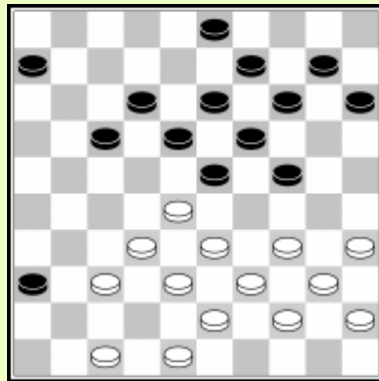
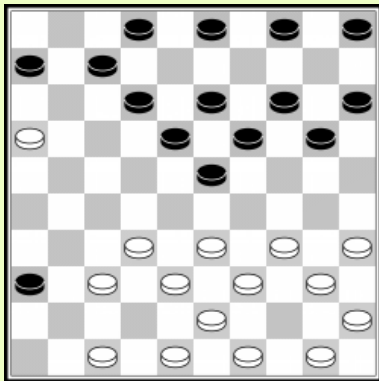
Dia 5: Een sleutelpositie in deze partij. Wit kan niet meer gemakkelijk wachten. 39. 29-23? Wordt gevolgd door een slagzet : 13-18 22x13 09x29 33x15 17-21 26x17 11x31 36x27 Zw+1.
 39. 44-40 35x44 40. 39x50 25-30 lost de witte problemen ook niet op. Hij had moeten vervolgen met 39.32-27, gevolgd door 27-21. Wit speelde echter 39.36-31? waarna zwart een winnende opsluiting forceerde.

Dia 6: 41. 39-34 wordt afgestraft door 18-23 42.2 9x18 11-16 enz. Zw+1. Op 41. 29-24 08-12 42. 33-29 09-14! 42. 24-20 heeft zwart ook een slagzet : 42... 11-16! 43. 20x09 (43. 22x11 is zelfs slechter) 35-40 44. 44x35 17-21 45. 26x19 04x31 en hoe wit ook slaat, zwart wint. In de partij offerde wit een schijf en speelde veel te lang verder vooraleer op te geven.

. Spelen tegen de randschijf op 36

A. Baljakin - J. Bobkov 2-0 (World Cup, 2011)

01. 32-28 17-22 28x17 12x21 31-26 07-12 26x17 12x21 36-31 01-07
 06. 31-27 21x32 38x27 08-12 37-32 11-17 41-37 17-22 37-31 22-28
 11. 33x22 16-21 27x16 18x36 39-33 19-23 46-41 14-19 41-37 10-14
 16. 44-39 13-18 42-38 09-13 33-28 20-24 39-33 04-09 49-44 07-11
 21. 16x07 02x11 44-39 05-10 50-44 11-17 34-29 23x34 40x20 15x24
 26. 32-27 10-15 38-32 03-08 48-42 06-11 42-38 11-16 28-22 17x28
 31. 33x22 19-23 37-31 14-19 31-26 15-20 44-40 12-17 22x11 16x07
 36. 39-33 08-12 26-21 07-11 21-16 20-25 16x07 12x01 33-28 24-29
 41. 40-34 29x40 45x34 09-14 38-33 14-20 33-29 20-24 29x20 25x14
 46. 43-38 14-20 27-21 20-24 21-16 24-29 34-30 18-22 28x17 13-18
 51. 16-11 29-33 38x29 23x25 11-06 19-23 32-27 23-28 17-11 18-23
 56. 11-07 01x12 06-01 36-41 01x45 41-46 45-50 28-33 50x11 46-10
 61. 11-33 10-23 27-21 23-12 21-16 12-07 33-38 07-02 38-24
 02x3066. 35x24

Dia 1: Wit bezet het centrum met 19. 33-28, terwijl hij nog geen controle heeft over veld 27. Hij kan dit enkel doen omdat hij de actieve 34/40/45 opstelling heeft, die in staat is schijf 23 te verwijderen en veld 27 naderhand in te nemen.

Dia 2: 24. 34-29! 23x34 25. 40x20 15x24 26. 32-27 Wit neemt 27 onder controle, net zoals gepland vanuit diagram 1

Dia 3: 30. 28-22 17x28 31. 33x22 Wit lanceert een aanval tegen de linkervleugel.

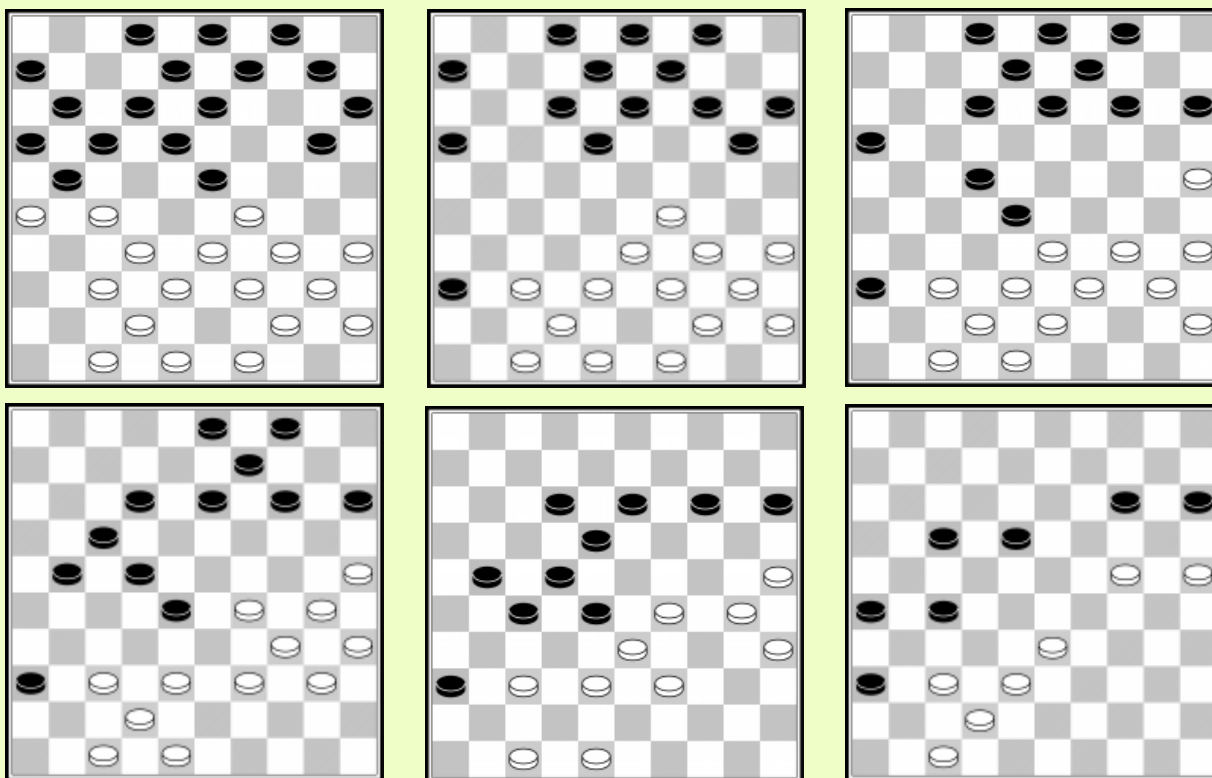
Dia 4: Zwart ruilt terug met **34... 12-17x07**. Na 34... 09-14 35. 22-17 12x21 36. 26x17 08-12 37. 17x08 13x02 38. 39-34! kan zwart niet 02-07 of 02-08 spelen wegens de 47-41 39-34 32-28 damzets. Na 34... 20-25 35. 39-34 14-20 36. 43-38 02-08 37. 27-21 16x27 38. 32x21 08-12 39. 21-16 12-17 40. 38-32 is zwart vastgezet. Zwart moet verdedigen met 38... 23-29 in deze variant.

Dia 5: Wit speelde 37.26-21, en zet de linkervleugel aanval voort.**37... 07-11?** Verzwakt enkel het zwarte centrum, terwijl de aanval doorgaat. Hij had hier 37...23-29 moeten spelen.

Dia 6: 47. 27-21! De linkervleugel aanval gaat verder. Het zwarte centrum 13/18/19/23 is krachteloos. Zwart staat vast, offert een schijf, maar wegens de linkervleugel kan wit snel een dam krijgen en het eindspel winnen.

A. Chizhov - A. Domchev 2-0 (Europees kampioenschap, 2006)

01. 34-29 17-22 31-26 11-17 37-31 06-11 41-37 01-06 46-41 19-23
 06. 32-28 23x32 37x28 14-19 40-34 10-14 45-40 05-10 50-45 16-21
 11. 38-32 11-16 43-38 07-11 41-37 19-23 28x19 14x23 31-27 22x31
 16. 36x27 23-28 33x22 17x28 26x17 11x31 32x23 31-36 34-30 10-14
 21. 29-24 20x29 23x34 06-11 49-43 11-17 39-33 18-23 44-39 17-22
 26. 30-25 23-28 33-29 12-17 34-30 16-21 38-32 13-19 32x23 19x28
 31. 43-38 08-13 40-34 02-08 45-40 08-12 29-24 13-18 24-20 15x24
 36. 30x10 04x15 35-30 09-14 38-33 03-09 40-35 09-13 34-29 21-27
 41. 42-38 17-21 39-34 28x39 34x43 13-19 38-33 12-17 30-24 19x30
 46. 35x24 18-23 29x18 22x13 43-38 13-18 48-42 21-26 33-28 27-31
 51. 37-32 18-22 38-33 17-21 28x17 21x12 33-28 12-17 24-19 14x23
 56. 28x19 17-22 19-13 22-28 32x23 31-37 42x31 26x37 13-08

Dia 1: 16... 23-28 Zwart doet een ruil waarna wit een centraanval krijgt en zwart naar 36 gaat.

Dia 2: 20... 10-14 laat wit toe te ruilen met 21. 29-24. Zwart heeft nog altijd alle schijven in de Drent-zone, wit is dus tevreden om schijf 23 te verwijderen, om meer speelruimte te creëren, vooral op de rechtervleugel.

Dia 3: Zwart speelde 26... 23-28 voordat de formaties van wit actief konden worden. Wit volgt nog steeds de standaardstrategie om een initiatief te krijgen op de rechtervleugel: 27.33-29!

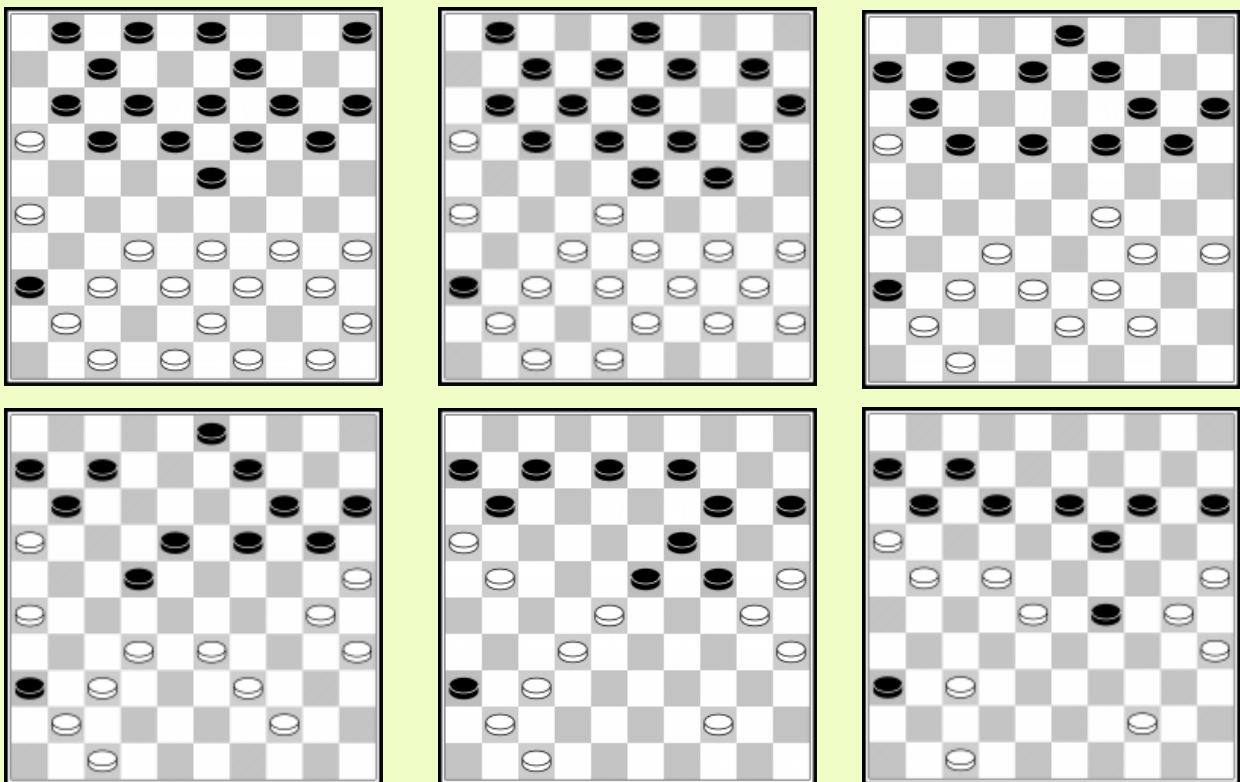
Dia 4: 34. 29-24 gevolgd door 24-20 verzwakt de zwarte linkervleugel

Dia 5: Wit verwijdert schijf 28: 42. 39-34 28x39 43. 34x43. Als zwart opnieuw naar veld 28 gaat door 43... 22-28 te spelen, volgt 44. 29-24 14-19 45. 25-20 19-23 46. 30-25 (43-39? 27-31!) 28-33 47. 38x29 23x34 48. 20-14, met een enorm voordeel voor wit. Na 43... 13-19 44. 38-33 is de zwarte positie geblokkeerd, omdat hij geen 44 kan spelen... 19-23 45. 29-24! 23-29 46. 33-28! 22x33 47. 24-20 15x24 48, 30x10 W+.

Dia 6: Wit controleert nu het centrum, terwijl zwart veel randschijven heeft die niet actief zijn. Een snelle doorbraak besliste de wedstrijd in het voordeel van wit

A. Scholma - K.H. Leijenaar 2-0 (Delft Kennisstad toernooi, 2007)

01. 32-28 17-22 28x17 11x22 37-32 12-17 31-26 06-11 36-31 08-12
 06. 32-27 16-21 27x16 22-28 33x22 18x36 41-37 19-23 37-32 14-19
 11. 42-37 10-14 39-33 13-18 46-41 09-13 44-39 04-09 33-28 20-24
 16. 39-33 14-20 49-44 02-08 44-39 05-10 50-44 20-25 48-42 01-06
 21. 34-29 23x34 40x20 25x14 45-40 18-23 40-34 14-20 33-29 10-14
 26. 29x18 13x33 38x29 12-18 42-38 17-22 34-30 19-23 30-25 23x34
 31. 39x30 08-13 38-33 13-19 43-39 18-23 26-21 03-08 33-28 22x33
 36. 39x28 20-24 28-22 24-29 32-28 23x32 37x28 08-12 41-37 09-13
 41. 47-42 12-18 42-38 18x27 21x32 36-41 37x46 11-17 32-27 13-18
 46. 44-40 06-11 30-24 29x20 28-22 17x28 38-33 28x39 40-34 39x30
 51. 35x22

Dia 1: 15. 33-28 Een standaard zet in de Korchov opening. Wit kan veld 28 bezetten zonder controle over veld 27 daar zwart zit opgesloten op zijn rechtervleugel.

Dia 2: Deze positie kwam reeds meerdere keren voor. Veel spelers werden slachtoffer van volgende valkuil:

19... 10-14 20. 48-42 24-29? 21. 33x24 20x29 22. 35-30 18-22 23. 39-33 14-20 24. 33x24 20x29 25. 32-27! 23x21 26. 34x14 09x20 27. 16x09 03x14 W+1. Zwart kent dit en speelt de correcte zet: **19... 20-25.**

Dia 3: Wit dreigt 37-31 te spelen, dus zwart moet naar veld 22. Dit is meestal niet zo sterk met een schijf op 36, maar zwart heeft hier geen keuze. Na 29. 34-30 had zwart moeten ruilen met 20-24 29x20 14 x 34 39x30 en dan het centrum bezetten door 19-23 te spelen met een ongeveer gelijke positie.

Dia 4: Wit bouwt 33/39/44 formatie om naar 28 te gaan. Na deze sterke ruilt hangt de linkervleugel van zwart, terwijl alle witte stukken actief worden. 33... 18-23 34. 26-21! 22-27 zou worden beantwoord door een damzet: 35. 21-17 27x29 36. 47-42! 36x38 37. 39-33 11x22 38. 33x04 met een winnend eindspel voor wit.

Dia 5: 37. 28-22 Wit valt aan op de linkervleugel en de 32/37/41 formatie wordt eindelijk actief! Zwart lijdt aan gebrek aan speelruimte en staat vast.

Dia 6: 41. 47-42 Zelfs de basisschijf op 47 wordt actief. Na 41... 12-18 42. 42-38 18x27 43. 21x32 heeft zwart geen goede zet meer (11-17 37-31 W+).

Het Denkproces

Een belangrijke vraag die iemand kan stellen over het damspel is; hoe moet men denken om in staat te zijn de beste zetten te spelen ? In andere woorden: hoe functioneert het denkproces van een gedisciplineerde, sterke speler ?

In de damliteratuur wordt nauwelijks iets over dit onderwerp geschreven. Dit is vreemd, omdat dit onderwerp niet alleen erg interessant is, maar ook erg nuttig in je eigen partijen. In de schaakliteratuur zijn er enkele boeken over hoe te denken. We gebruiken het denkproces beschreven door schaakauteurs om een denkproces voor dammen te formuleren. De sleutel van een goed denkproces is het vinden en evalueren van de kandidaat zetten. Voordat het rekenen begint, moet men beslissen welke zetten men moet analyseren en welke kunnen worden verwaarloosd. Het berekeningsproces kan niet beginnen totdat de mogelijke zetten zijn gevonden.

Op deze manier vergeet je niet om te kijken naar mogelijkheden die je anders niet zou hebben overwogen, vooral als het om verrassende zetten gaat. In de eerste stap van het zoeken naar kandidaat-zetten zijn tactieken erg belangrijk. Er moet rekening worden gehouden met tactische mogelijkheden van zowel jezelf als van de tegenstander.

Het eerste hoofdstuk geeft je een idee van hoe spelers denken, met behulp van het denkproces. Het tweede hoofdstuk van deze sectie behandelt manieren om kandidaat-zetten te vinden. Er zijn verschillende aanwijzingen die u zullen helpen de juiste kandidaat-zetten te vinden.

Een ander belangrijk aspect van het spel dat zelden in een boek wordt behandeld, is hoe je je tijd kunt gebruiken. Verstandig tijdgebruik is iets om je bewust van te zijn. Tijdsproblemen kunnen een spel waar je uren aan hebt gewerkt in een paar seconden bederven. Dat is jammer en je moet proberen het te vermijden. Fair play zullen we niet vergeten. Fair play is net zo belangrijk als het ontwikkelen van je damvaardigheden. Fair play komt alle spelers in de damwereld ten goede. Aangezien psychologie cruciaal is in competitieve games, zullen we in het laatste hoofdstuk psychologische aspecten van het spel bespreken.

1. Het denkproces

Belangrijke vaardigheden voor het spelen van een sterk damspel zijn het spotten van goede zetten, deze snel en nauwkeurig evalueren en de beste kiezen om op het bord te spelen. Er is weinig bekend over hoe grootmeesters en meesters hun bewegingen kiezen. In de damliteratuur wordt geen schema gepresenteerd dat men kan gebruiken om te zoeken naar de beste zet. Met behulp van schaakliteratuur heb ik zo'n schema geconstrueerd. Om de beste of meest aantrekkelijke zet te vinden, kunt u een standaard denkschema gebruiken.

Het denkschema:

1. De kandidaat zetten vinden

**Welke zetten zijn serieuze zetten om te spelen en welke zijn niet mogelijk?
Vergeet de tactiek niet !**

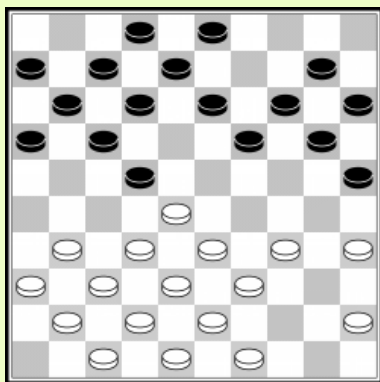
2. Selecteer de beste zet

Bereken de consequenties van elke mogelijke zet. Vergelijk de resultaten en kies welk de meest aantrekkelijke voortzetting is.

3. Controleer je zet.

Heb je stappen 1 & 2 echt gedaan? Heb je de zet tactisch gecontroleerd ? Wil je deze zet echt spelen ?

Laat ons eens kijken naar een partijstand om te tonen hoe men de mogelijke zetten moet vinden.

N. Watering – H. van Gijssel

Laten we eerst proberen de positie te beschrijven en te beoordelen. Wit heeft een centrale piramide en de Drenth piramide. Zijn verdeling van schijven is niet optimaal, schijf 41 zou het beter kunnen doen op de rechtervleugel. Zwart heeft veld 22 bezet, maar heeft daar geen ruimte.

Stap 1: Het vinden van kandidaat-zetten, dat wil zeggen: welke zetten zijn en welke zijn geen serieuze mogelijkheid om te spelen?

Van de mogelijke zetten moet wit zien dat 49-44 een gevaarlijke zet is. Waarom? Omdat deze de weg opent naar dam: 20 x 49. Als je beter

kijkt, blijkt dat 49 – 44? wordt afgestraft met 22-27 13-18 20x49 Zw+. Tijdens stap 1 moet je dus al zetten spotten die tactisch afgestraft kunnen worden!

Hoe zit het met 31-26 om te proberen zwart's rechtervleugel op te sluiten ? Of moet wit 34-29 spelen? Misschien is gewoon 31-27x27 het beste? Misschien zelfs 32-27? Om te beslissen welke zet het beste is, laten we ze het best bekijken en de resultaten vergelijken.

Na 1.31-26 12-18 2.37-31 heeft zwart een verrassende tactische mogelijkheid, door het lege veld 37 is er een mogelijke damzet : 2... 25-30!! 3,34x25? wordt afgestraft met 19-23! 28x19 14x23 25x05

22-28 33x22 17x46 en de zwarte dam wordt gevangen. 3.35x24 20x40 4.45x34 verzwakt de rechtervleugel van wit.

Het spelen van 1.31-26 12-18 3.36-31 is ook niet succesvol, eigenlijk mislukt het plan om zwart op te sluiten door het gebrek aan formaties op zijn rechtervleugel. Na 3... 07-12 4.41-36 kan zwart 18-23 spelen en heeft wit geen voordeel.

1.34-29 is goed na 19-24? of 25-30? 35x24 19x30 maar wat met 1.34-29 13-18 2.39-34 19-23 3.28x19 14x23 ? Wit kan 4.31-27 22x31 5.36x27 spelen, met een goede stand, terwijl zwart sommige fouten kan maken, zoals 5... 10-14? 6.33-28! 14-19 7.27-22! 18x27 8.29x18 12x23 9.32x01 W+.

Na 5... 8-13 heeft wit meer dan een optie, hij kan rustig 6.34-30 spelen of het scherpe 6.43-39, hetgeen zwart verhindert 13-19 (7.27-22! W+) te spelen, maar hierover hoeft men zich nog geen zorgen te maken.

1.31-27 22x31 2.36x27 is eveneens goed, na 17-21 kan wit een sterke stand opbouwen, alle schijven werken samen na het spelen van 49-44 enz.

Zelfs 1.32-27 is mogelijk. Dit leidt eveneens tot een betere stand voor wit na 3-9 2.27x18 12x32 3.37x28.

Wit moet kiezen tussen ofwel 1.34-29 of 1.31-27.

1.31-27x27 is de meest solide zet en garandeert enig voordeel.

1.34-29 aan de andere kant biedt een meer gecompliceerd spel en meer mogelijkheden voor zwart om in de fout te gaan. Het is dus een kwestie van smaak wat men kiest.

Dit is vaak het geval bij dammen. De stijl van een speler beslist welke zetten hij speelt. Wat echter het meest belangrijk is, is dat met ziet dat 49-44? niet speelbaar is. Deze zet werd in de partij echter gespeeld en wit verloor onmiddellijk.

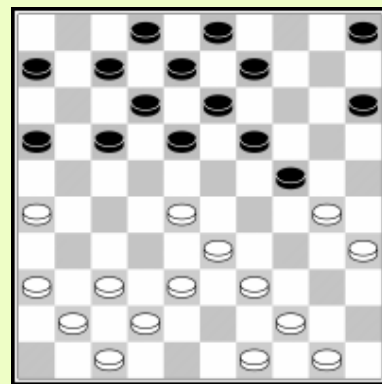
M. Langeveld - E. van Muijen

wart was aan zet in deze stand. De zwarte stand lijkt beter dan de witte. Waarom? De zwarte schijven werken goed samen in formaties, behalve schijf 5. Wit heeft zwaktes in zijn stand. De Drent zone is getroffen door het gemis van de schijven 43 & 48. Schijven 26 en 30 zijn eveneens niet goed gepositioneerd, ze staan aan de rand van het bord. De formatie 26/28/30 is kwetsbaar zonder een sterk centrum. Het zwarte plan is simpel: omdat schijf 5 nog niet actief is, dient 5-10-14 gespeeld te worden.

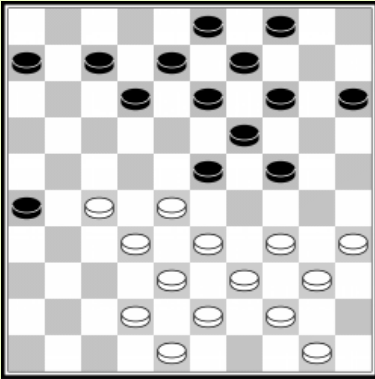
Na 1...05-10 heeft wit geen slagzet met 18-23 18x29 hetgeen men onmiddellijk dient te controleren. In de partij speelde zwart **1...16-21**.

Dit is helemaal geen mogelijke kandidaat zet. Waarom niet? Zwart verliest ruimte door deze zet. De ruil 17-21x21 is niet meer mogelijk.

Omdat er veel witte schijven op de linkervleugel zijn, kan zwart niet gemakkelijk naar veld 27 gaan, zijn vleugel kan worden opgesloten.

G. Kolk - J. Lemstra

Zwart aan zet. Hoe deze stand te beoordelen? Het is een klassieke positie, wit bezet 27 & 28, zwart bezet 23 & 24. Wit heeft sterke formaties op zijn rechtervleugel, maar op zijn linkervleugel heeft hij weinig kracht. Hij kan schijf 26 niet ruilen om controle te krijgen over de linkervleugel. Zwart moet letten op tactieken indien hij op veld 18 speelt. Hij moet proberen de stand gesloten klassiek te houden, rekening houdend met mogelijke slagzetten van wit ingeleid met 34-29. Mogelijke zetten zijn 12-18, 13-18, 7-11 & 14-20. De zet 6-11 kan men onmiddellijk elimineren omdat het niet logisch is de olympische formatie 7/11 op te geven. In de partij ging zwart in de fout.

**1... 12-18? 2. 34-29 23x45 3. 35-30 24x35 4. 27-22 18x27
5. 32x21 26x17 6. 28-23 19x28 7. 33x02**

Zwart had de slagzet al een tijdje gezien, maar misrekende de consequenties. Hij dacht dat hij de dam kon afnemen, maar was verrast door het witte antwoord.

7... 13-19 8. 02x 30!! 35x24 9. 44-40 45x34 10. 39x10

Zwart had ook moeten opmerken dat 1... 13-18? wordt afgestraft door een slag:

1... 13-18? 2. 34-29! 23x45 3. 27-22 18x27 4. 32x21 26x17 5. 28-23 19x28 6. 33x13 09x18
7. 44-40 45x34 8. 39x10 W+.

12-18 en 13-18 zijn dus geen kandidaat zetten. Daarom moest zwart kiezen tussen 07-11 en 14-20

1... 7-11 2. 50-45 12-18 3. 34-29 23x34 4. 40x29 leidt tot gelijkheid. 1...07-11 levert dus niets positief op. Laat ons eens kijken naar 1... 14-20.

1... 14-20 2. 50-45 kan beantwoord worden door 24-29x29 maar 35-30 29-33x31 42-37x27 geeft geen voordeel. Daarom dient men te kijken naar

1... 14-20 2. 50-45 12-18 -*nu zijn er geen slagzetten voor wit*- en zwart bereikt dat wit niet kan ruilen naar 29, de witte speelruimte is daardoor gelimiteerd. Indien hij 34-30 speelt blijft de schijf op 44 hangen. Na 3. 34-30 08-12 4. 30-25 09-14 heeft wit een verloren stand. Na 3. 42-37 08-12 heeft zwart een goede klassieke stand omdat wit geen controle heeft over de linkervleugel.

En wat met 1... 14-20 2. 42-37? Zwart moet opnieuw rekening houden met slagzetten:

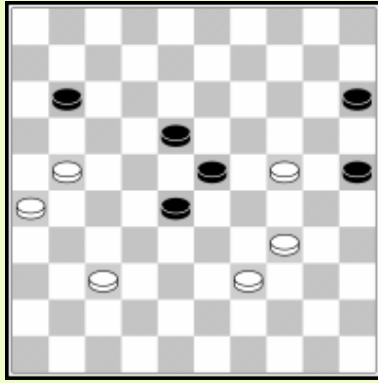
1) 2... 12-18? 3. 34-29 23x45 4. 27-21! 26x17 5. 28-22 ad lib. 6. 32x01 W+.

2) 2... 13-18? wordt afgestraft met een slag die een schijf verliest maar een winnende doorbraak forceert: 3. 34-29 23x45 4. 35-30 24x35 5. 28-23 ad lib. 6. 33x11 06x17 7. 38-33! Wegens de 37-31 doorbraakdreiging moet zwart de schijf teruggeven door 7... 26-31 8. 37x26 maar na 09-13 9. 32-28 03-09 (voorkomt de 28-22x22 doorbraak met 13-18 =) 10. 43-38 (controleer zelf dat 27-22 niet correct is) heeft wit een winnende stand, bijvoorbeeld: 10... 13-18 11. 28-22 17x28 12. 33x13 09x18 13. 26-21 20-24 14. 38-32 gevolgd door 21-17x16 enz. W+.

3) Zwart moet daarom 2..07-11 spelen en 3. 50-45 kan beantwoord worden met 12-18, leidend tot een goede klassieke stand voor zwart.

Enkel het spotten van de relevante tactische mogelijkheden van de stand laat zwart toe de correcte zetten te spelen!

In de partij werd Kolk beloond voor het beter evalueren van de tactische mogelijkheden in de stand, dan zijn tegenstander.

W. Chogoliev - A. Petuchow

Wit heeft de zwarte centrum aanval succesvol omsingeld. Schijf 24 is erg sterk, en houdt de schijven 15 & 25 aan de rand van het bord. De tijd is gekomen om de partij correct te beëindigen. Accurate berekening is nodig. Zonder naar alle mogelijke zetten te kijken is het haast onmogelijk om de winnende voortzetting te vinden.

De partij verliep als volgt:

47. 21-16? 11-17 48. 37-31 18-22 49. 31-27 22x31 50. 26x37 17-22
51. 16-11 22-27 52. 11-07 27-32 53. 37-31 32-38 54. 07-01 15-20
55. 01x42 20x40 56. 42-24 40-45 57. 31-27 28-32 remise.

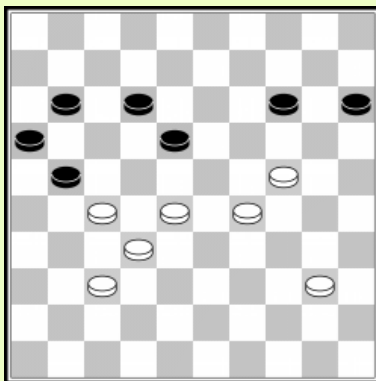
Wit had kunnen winnen door een offer. Dat is waarom men alle zetten moet overwegen, ook de onlogisch lijkende zetten, bij het zoeken naar kandidaat zetten.

47. 21-17!! 11x22 48. 37-31!!

Een mogelijk partijeinde :

**48... 25-30 49. 34x25 22-27 50. 31x13 28-32 51. 13-08 32-37 52. 08-02 37-41
53. 39-33 23-29 54. 25-20 29x38 55. 24-19 15x13 56. 02x36 W+.**

We geven hier een voorbeeld van een partij om te tonen hoe een speler zou moeten denken.

K. H. Leijenaar - S. Schaaf

Wit heeft een geweldige rechtervleugel aanval. Nauwkeurig spel moet resulteren in winst van de partij. De kandidaat zetten zijn 40-34 en 40-35. Wit wil niet 28-23 spelen, want na 11-17 wordt schijf 27 bedreigd.

Welke kandidaat zet zou de beste zijn?

40-34 laat 14-20 toe met de dreiging 18-23=

1. 40-34? 14-20 2. 24-19 11-17 is verschrikkelijk voor wit. Daarom moet wit 1. 40-35 spelen! daar 14-20 niet kan gespeeld worden vanwege 28-22 W+ in dat geval.

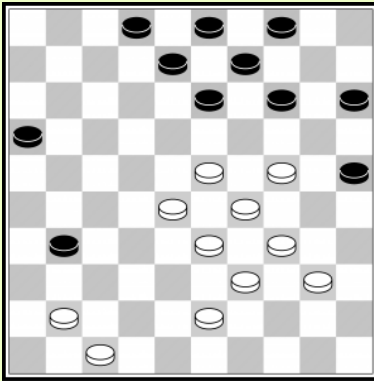
De logische manier waarop het spel zich ontwikkelt is: 1. 40-35 11-17 2. 35-30 21-26 Wit moet nu niet vervolgen met 3. 28-22? 17x28 3. 32x23, daar 16-21 4. 27x16 18-22 5. 16-11 22-27 enz. tot niet meer dan remise leidt. Hij speelt echter gewoon 3. 30-25 17-21 4. 28-22 (zelfs 4. 28-23 wint, mits wit precies blijft spelen) 14-19. Wit moet nu een berekening maken om de beste slag te kiezen. In dit geval heeft wit twee opties:

1) 5. 24x13 18x09 6. 29-23 09-13 7. 022-17! 13-18 (7... 26-31 8. 17x19 31x42 9. 32-28 21x32 10. 28x48 W+) 8. 17x08 18x29 9. 08-02 29-33 10. 37-31 26x28 11. 02-24 21x32 12. 24x27 28-33 13. 27-43 W+.

2) 5. 22x13 19x08 6. 29-23 12-17 7. 23-19 17-22 8. 27x18 21-27 9. 32x21 16x27 10. 18-13 27-31 11. 13x02 31x42 12. 24-20 15x13 13. 02x47 W+

Logisch denken, het vergelijken van mogelijke zetten en berekening zijn nodig om de correcte wijze te vinden om een stand te spelen. We tonen nu een voorbeeld waarin de stand niet zo duidelijke winnend

is. In dit geval moet men zoeken naar manieren om winstkansen te krijgen. In het ideale geval gaan tactiek en strategie hand in hand.

J. van Meggelen - A. Bakker

Zwart aan zet speelt tegen de aanvallende positie van wit met voorposten op 23 en 24. De zwarte schijf op 31 geeft zwart wat controle op de linkervleugel. Het hebben van de onaangeroerde Drenth piramide geeft zwart goede mogelijkheden om tegen de voorposten te spelen. Zwart wil de witte centrumpositie omsingelen. Daarom is het verstandig om de controle op de linkervleugel uit te breiden. Dat maakt 31-36 zeker geen kandidaat-zet, omdat het de grip van wit op de linkervleugel vermindert. 16-21 is ook geen kandidaat-zet, omdat dit faalt op 23-18 W+.

Kandidaat zetten zijn 14-20, 14-19 of 08-12. In de partij speelde zwart 38...14-20? maar na 39. 40-35 08-12 40. 24-19! 13x24 41. 34-30 25x34 42. 39x19 heeft zwart zijn greep op de witte aanvallende positie verloren. Deze spelgang toont het belang van de opstelling 34/39/43 voor wit. Meestal is het een goed idee een van de voorposten te ruilen. Indien zwart 08-12 speelt gevolgd door 13-19x18 (dreigt 31-37 12-17 16x49), kan hij wit dwingen tot het spelen van 46-38, hetgeen de formatie 34/39/43 v-breekt. Daarom is 08-12 een zet die men dient te onderzoeken.

38... 14-19 39. 23x14 09x20 kan men ook overwegen, na 40. 28-23 08-12 41. 33-28 12-17 (dreigt 31-37 13-18 16x49) 42. 43-38 03-08 moet wit overwegen op een of ander moment naar 19 te gaan, terwijl zwart zijn schijven in de tegengestelde richting van de geblokkeerde rechtervleugel suurt:

43. 23-19 13-18 44. 28-23 (44. 29-23 18x29 45. 24x33 04-09 *verliest schijf 19*; op 46. 28-22 17x28 47. 33x22 31-36! & 09-13 Zw+) 44... 08-12 ziet er goed uit voor zwart, bijvoorbeeld: 45.38-32 31-36 (nu wit 27 niet meer kan innemen is het niet slecht om naar veld 36 te gaan hetgeen samen met een schijf op 21 controle geeft over de linkervleugel) 46. 41-37 16-21 47. 39-33 02-07 (weer weg van de geblokkeerde vleugel!) en wit ziet op tegen grote problemen wegens het risico volledig vastgezet te worden.

Wat dacht je van 38... 8-12? Wit kan 39. 24 – 20 of 39. 40-35 spelen. Zwart hoeft niet bang te zijn voor 39, 41-37? 31x42 40.47x38 omdat na 40... 13-19! 41. 24x13 09x18 wit niet meer op zijn linkervleugel kan spelen en moet oppassen voor een doorbraak van. Zwart kan een soortgelijk idee uitvoeren door 40... 12-17 te spelen, ook met een slechte positie voor wit. 39. 40-35 13-19 40. 24x13 09x18 41. 43-38 14-20 42. 35-30 geeft zwart een aantrekkelijke positie; hij kan proberen de aanval van wit volledig te blokkeren. Zwart heeft hier meer dan één plan. Houd er rekening mee dat u de precieze lijnen eigenlijk nog niet hoeft te berekenen, belangrijker is om de positie correct te beoordelen. Als de positie uiteindelijk op het bord belandt, moet zwart het juiste plan berekenen. We zullen enkele hints geven hoe te denken om een goed plan te kunnen vinden.

Om de aanval van wit te blokkeren, zou zwart een schijf op 14 kunnen brengen waarna wit niet meer naar 19 kan vanwege 12-17! Maar zwart moet zorgen voor tactieken met betrekking tot de schijf op 31! Hij zou niet 42...04-09? moeten spelen vanwege 43. 38-32! en zwart kan niet verder met 31-37 vanwege 23-19 37x46 28-23 46x28 33x04 W+. Zwart kan 42...03-09 wel spelen en 43. 30-24 09-14! brengt wit in enorme problemen... Hij moet een schijf offeren of een doorbraak toestaan na 47-42 (een zet die je niet graag speelt natuurlijk) 31-36 41-37 16-21 38-32 02-07! (enig geduld is nodig!) 42-38 07-11 23-19 14x23 28x19 21-26 gevolgd door 26-31 37x26 36-41 enz.

Een andere oplossing is 42... 03-08 43. 30-24 08-13. Dit zorgt er ook voor dat wit meer ruimte neemt door naar 19 te gaan: 23-19 wordt afgestraft door de plakker 31-37! Zw+. Dus, ook in dit geval wordt wit met grote problemen geconfronteerd.

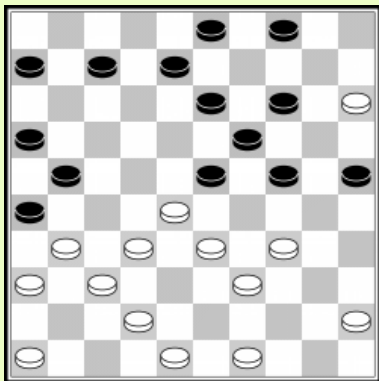
In plaats van 38... 08-12 39. 40-35? Moet wit 39. 24-20 15x24 40. 29x20 spelen en is het moeilijk een concreet plan te vinden voor zwart.

Zwart moet dus een moeilijke keuze maken tussen 38... 08-12 en 38... 14-19. Omdat na 38... 08-12 39. 24-20 erg onduidelijk lijkt, zouden we 14-19 willen spelen, maar we moeten zeker zijn van onze berekening : 38... 14-19 39. 23x14 09x20 40. 28-23 08-12 41. 33-28 12-17.

We zagen dat 42. 43-38 03-08 goed is voor zwart, misschien dat wit onmiddellijk 42. 23-19 moet spelen? Na 42...03-08 moet wit 43. 28-23 spelen om onze berekende variant te vermijden. Het niet spelen van deze variant is niet zo'n groot probleem voor zwart (hoewel het de beste verdediging is voor wit. Zwart kan een slagzet doen die naar remise leidt in deze stand door 43... 31-37 44. 41x32 25-30 45. 34x14 04-09 46. 14x21 16x49 47. 19x08 49x44 48. 09-03 = Of verder gaan met bv. 43... 16-21.

We moeten ons hier nog niet te veel zorgen over maken. Na controle of we stap 1 en 2 correct hebben uitgevoerd, kunnen we (eindelijk) veilig 38...14-19 spelen.

Een zeer complexe besluitvorming inderdaad, maar we hebben een realistisch voorbeeld laten zien. Vaak is het niet helemaal duidelijk wat de beste zet is. Omdat je een beperkte hoeveelheid tijd hebt, zul je soms je intuïtie en ervaring moeten gebruiken. en proberen de posities te beoordelen die ontstaan na een paar zetten.

Deze partij situatie toont hoe spelers kunnen denken tijdens een partij.

We zien een klassieke stand met een randschijf op 15. De witte linkervleugel is niet goed ontwikkeld en hij heeft een opening op veld 38.

Het open veld 38 moet wit alarmeren voor tactiek. Hij moet op zijn hoede zijn voor het gebruik voor een combinatie van schijf 15 door zwart. In feite moet wit de dreiging 04-10 15x04 24-29! 04x01 29x47 01x29 47x15 Zw+ onderkennen. Zijn keuze is duidelijk: om de combinatie te elimineren moet hij een verdedigende schijf op 38 plaatsen.

1. 42-38

Zwart moet iets beslissen. Wat is het beste plan ? Om het beste plan te vinden moet hij overdenken wat de volgende zetten zijn van wit. Logische zetten zijn 48-43, 49-44 and 44-40, verschillende formaties vormend. Na deze zetten moet zwart rekening houden met de dreiging 34-29, hij moet dus iets vinden tegen deze dreiging. Zwart kiest zijn plan en speelt :

1... 07-11 2. 49-44 13-18

Wit ziet de zwarte bedoeling. op 3.48-43 volgt 18-22! 4. 27x18 11x22, met controle over de linkervleugel. Wit wil zwart niet toelaten dit te spelen hij antwoord met het natuurlijke

3. 31-27 08-12

Zwart wil dat wit naar veld 27 gaat om de kans te krijgen op een combinatie indien wit 48-43 en 44-40 speelt. Black wanted white to go to <27> to be able to take a shot if white plays 48-43 and 44-40.

Op 4. 48-43 volgt 03-09! en nu wordt 5. 44-40 wordt afgestraft door 25-30! 34x25 14-20 25x03 23-29 03x17 11x42 38x47 29x49 Zw+.

Indien wit bij de pinken is merkt hij deze combinatie niet alleen op, maar ziet dat 4. 44-40 de 03-09 mogelijkheid uitsluit wegens een mooie combinatie.

4. 44-40!

4... 03-09 wordt afgestraft door het verrassende 5. 15-10!! en nu op 5... 04x15 het zetje van Weiss met 27-22 18x27 28-22 27x18 37-31 26x28 33x04, en

5... 15x04 opent de deur voor 27-22! 18x27 36-31 27x36 46-41 36x47 37-31 26x37 32x41 23x43 41-37 47x29 34x03 43x34 40x20 25x14 03x26 W+.

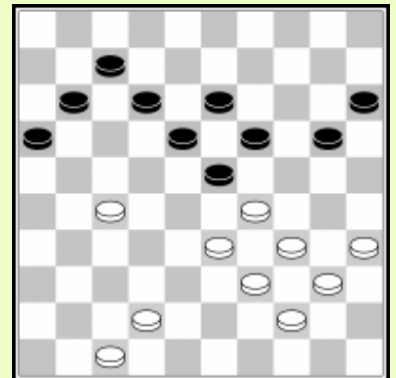
4... 12-17!

De sterke zwartspeler ontwaarde wit's prachtige valstrik en bouwt het krachtblok, met de dreiging 17-22. Wit ziet dat 5. 48-42 tactisch kan afgestraft worden (zowel door 17-22 28x17 11x31 36x27 04-10 15x4 24-30 04x22 23-28 32x23 21x43 39x48 30x17 Zw+ als door 26-31 37x26 04-10 15x04 14-20 04x22 25-30 34x14 19x10 28x30 17x48 26x17 11x31 36x27 48x25 ZW+) en daarom moet vervolgen met

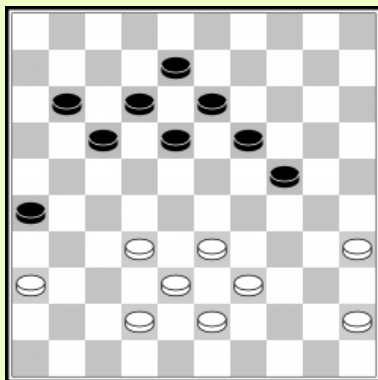
5. 28-22 17x28 6. 33x13 19x08

En zwart heeft een betere stand wegens de inactieve schijven op 35 & 46 op wit's linkervleugel. De partij liep nog verder maar wij stoppen hier.

J. de Boer - W. Wolff

Oef 1.1: Zwart is aan zet. Wat zijn zwart's mogelijke zetten? Welke zet verkies jij te spelen?

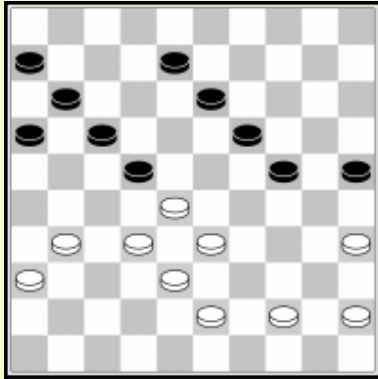

K. Overes - H. Verheul

Wit aan zet in deze partijstand. Met zwarte schijven op 15 & 25 en witte op 34 & 40 heeft wit net geruild 34-30 25x34 40x20 15x24.

Oef 1.2: Wat zijn nu de kandidaat zetten en welke zet verkies je te spelen?

Vergeet nooit te kijken naar verrassende zetten!

U. Koster - M. van den Esker

Zwart speelde net 18-22?, en dreigt 24-29, maar wit kan een kettingopsluiting forceren. Het is echter moeilijk te zien hoe wit verder moet na 2. 32-27 13-18. Na 3. 38-32 08-12 moet wit rekening houden met de dreiging 24-29 (33x13 22x33 enz.). Op 4. 43-39 en

4. 45-40 volgt 19-23

Na 3. 44-39 is 08-13 verplicht, maar hoe dan verder ? Het lijkt dat wit met lege handen staat en moet ruilen met 31-26 wegens de dreiging 24-29. Maar er is een verrassende manier om de opsluiting te behouden en zwart vast te zetten :

opsluiting te behouden en zwart vast te zetten :

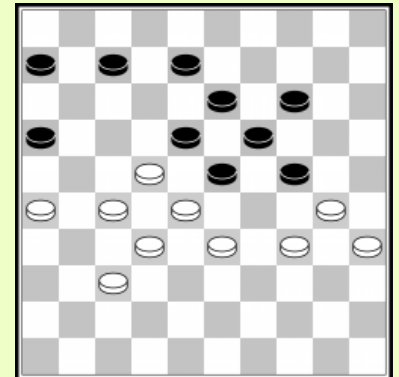
1. 32-27 13-18 2. 44-39 08-13 3. 35-30!!

Een schijnoffer is de oplossing!

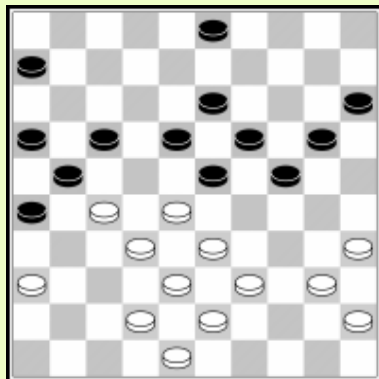
Na 3... 25x34 4. 39x30 24x35 5. 43-39 heeft zwart plots geen zetten meer en hij heeft geen geschikte manier om een schijf terug te geven. Op 19-24 volgt 28-23 18x29 27x09 W+.

Na 3... 24x35 4. 45-40 35x44 5. 39x50 Heeft zwart slechts een speelbare schijf over. 5... 25-30 6. 43-39 30-35 7. 50-45 dwingt zwart twee schijven terug te geven (17-21) met winnend voordeel voor wit.

A. Baliakin - K. Thijsen

Oef 1.3 Probeer de verrassende forcing te vinden die wit kan spelen om te winnen. Vergeet het offer niet!

J. M. Ndjofang - W. Van der Wijk

Wit aan zet wordt geconfronteerd met de dreiging 26-31 in een klassieke positie. De eenvoudige manier om dit te verhinderen is 42-37, maar wit wil geen niet passieve schijf op 36 en zoekt naar een andere oplossing. Hij dacht dat hij gebruik kan maken van tactiek om zwart problemen te bezorgen. 1. 39-34 voorkomt 17-22x12 door een coup Philippe en op 26-31 hij wil aanvallen met 34-30-25... Maar om in staat te zijn dit te spelen moet men natuurlijk controleren of er geen combinaties zijn!

1. 39-34? 26-31 2. 34-30 31x22 3. 30-25

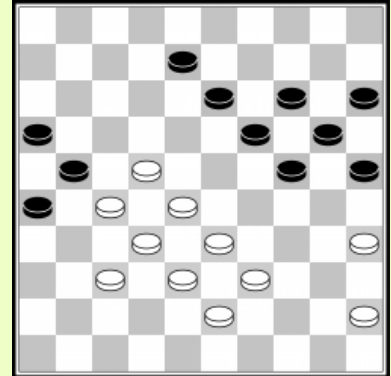
Zwart had moeten kijken voor een combinatie, omdat wit een schijf aanvalt :
03-09! 25x03 24-29 33x24 22x33 38x29 19x30 35x24 23x34 40x29 21-26 03x21 16x49 Zw+.

Zwart heeft zich waarschijnlijk niet gerealiseerd om te kijken naar een combinatie daar **3... 24-29??** speelde en uiteindelijk de partij verloor...

A. Chizhov - A. Silva

Zwart aan zet heeft een aantal kandidaat zetten.
08-12, 24-29, 24-30 en 25-30. Van deze zetten heeft 25-30 de voorkeur omdat het de mogelijke witte antwoorden vermindert tot één. Enkel schijf 45 kan nog spelen. Dit maakt de berekening concreet. Het is niet zo moeilijk om deze spelgang te zien:
1... 25-30 2. 45-40 20-25 3. 40-34 14-20 4. 34-29 30-34!
5. 29x40 19-23 6. 28x30 25x45 Zw+.

Dit betekent dat wit een schijf moet offeren op de vierde zet.
Zwart speelde 25-30! En wit offerde een schijf door 4. 22-17 21x12 5. 28-22 en na een hevige strijd waarin zwart niet zijn beste kans gebruikte, kon hij remise maken. Maar de Braziliaan maakte een goede indruk door de mooie 25-30 zet te vinden!

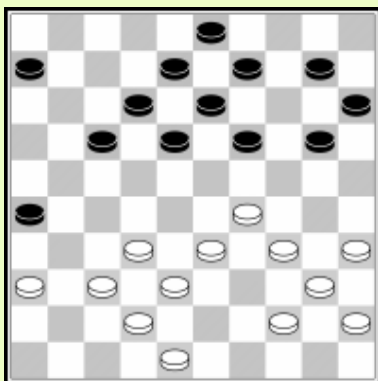

2. Aanwijzingen voor kandidaat zetten

In deze paragraaf bespreken we manieren om de juiste kandidaat zet te vinden. Er zijn verschillende aanwijzingen die men kan gebruiken om de juiste zet te vinden.

❖ De zet van de tegenstander

De laatste zet van de tegenstander geeft belangrijke informatie over hoe het verder moet. Het helpt vaak zichzelf af te vragen wat de tegenstander van plan is. Soms geeft de laatste zet een aanwijzing voor de te volgen strategie.

R. Boomstra – M. Amrilloew

Amrilloew is een sterke Russische grootmeester, hij heeft dus veel kennis van het spel. Zoals in deze partij (gespeelde tijdens het WK 2011) te zien, de meest belangrijke kennis iemand heeft, is de laatste zet van de tegenstander.

25. 34-30

Deze zet reduceert de zwarte mogelijke zetten.

19-23 is niet mogelijk (30-25 W+) en zwart wil wit niet toelaten om 30-24x24 te spelen en een sterke voorpost op 24 te krijgen, vooral als men geen formaties heeft om hier tegen te spelen. Dit beperkt zwart's keuze tot 20-24x24 & 19-24x24.

25... 19-24 26. 30x19 13x24 lijkt een goede zet, omdat zwart vorm geeft aan een halve hekstelling, terwijl hij actieve formaties heeft op de andere vleugel. Maar daar de schijf op 13 verdwijnt moet hij aandacht hebben voor combinaties! Wit heeft inderdaad een combinatie:

27. 35-30!! 24x35 28. 44-39 35x44 29. 37-31 26x28 30. 33x02 44x24 31. 02x35 W+.

Dit betekent dat 20-24x24 de juiste voortzetting is, zwart neemt veld 24 in bezit.

25... 20-24! 26. 29x20 15x24

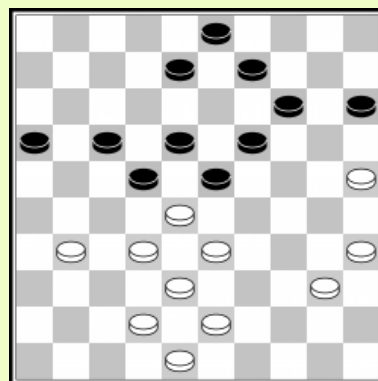
F. van Eenennaam - E. Hoogendoorn

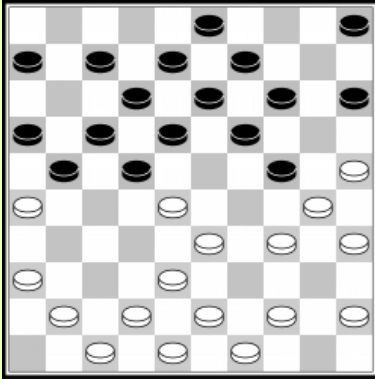
37. 40-34

Zwart heeft zijn tegenstander in een kettingstelling, maar heeft een zwakte op 13. Hij had moeten opmerken dat wit een dreiging om een damzet te maken introduceert, daar het gat op 13 vaak slagzetten toelaat zoals we reeds zagen. Zwart moet de damzet 31-27 28-22 35x02 verhinderen door veld 13 te sluiten. De zwarte kandidaat zetten zijn dus 09-13 en 08-13.

In beide gevallen kan zwart 38. 34-30 zelf beantwoorden met een damzet, door schijf 38 te verwijderen:

23-29 22x33 14-20 16x49, hoewel deze slagzet waarschijnlijk niet wint.

G. Kolk - N. Hoekman

18... 05-10?

Zwart creëert een hangende schijf op 10. Wit start een strategie geholpen door tactiek. De zet 05-10 biedt wit mogelijkheden voor damzetten naar veld 5. Zwart had de stand moeten verbreken door onmiddellijk 18-23 te spelen. Wit's volgende zet anticipeert 18-23, en maakt alles klaar voor de slag 34x05.

19. 44-40! 18-23 20. 38-32!

Wit sluit veld 32 na te hebben berekend dat wit nooit 21-27 kan spelen. Op dit moment wordt 20... 21-27 21. 32x21 16x27 afgestraft door 22. 42-38! 23x32 23. 41-37 32x41 24. 25-20 14x25 25. 38-32 27x29 26. 34x05 25x34 27. 40x20 15x24 28. 05x46.

20... 07-11 21. 41-37!

21-27x27 kan nu met dezelfde combinatie worden afgestraft

21... 12-18 22.37-31!

22... 22-27 23. 31x22 18x29 24. 25-20! W+

22... 08-12 23. 43-38! 03-08 24. 47-41!

21-27 kan nog altijd niet worden gespeeld... De zwarte stand is erg zwak en na 24... 22-27 25. 31x22 18x27 26. 41-37 13-18 27. 34-29 23x34 28. 40x20 15x24 29. 45-40 18-22 30. 40-34 08-13 31. 37-31 13-18 32. 34-29 10-15 33. 29x20 15x24 34. 33-29 24x33 35. 28x39 18-23 36. 30-24 19x30 37. 35x24 09-13 38. 24-20 14-19 39. 39-34 gaf zwart op.

A. Baliakin - I. Kirzner

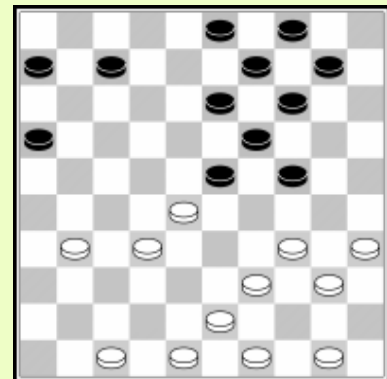
24... 24-29?

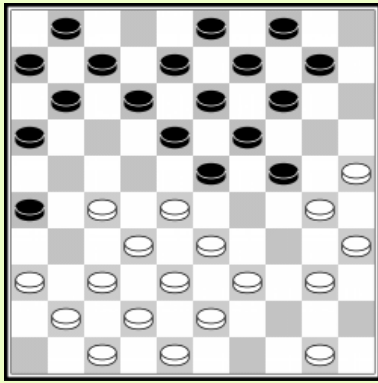
Wit maakt gebruik van de laatste zet van zijn tegenstander om een sterke strategie te spelen tegen schijf 29. Zwart wil ruilen na 25. 43-38 door 29-33 =.

25.28-22!

De zet 24-29 laat wit toe meer ruimte in te nemen op de linkervleugel, terwijl de zwarte schijven achter schijf 29 geblokkeerd zijn. De volgende zetten waren :

25... 07-12 26. 43-38 19-24 27. 31-26 12-17 28.22x11 06x17
29. 39-33 13-19 30. 47-42 09-13 31. 49-43 04-09 32. 50-44 17-22 33. 44-39 10-15 34. 26-21 16x27
35. 32x21 en wit won.

1... 11-17

Deze zet doet de vraag rijzen: kan ik een damzet spelen geïntroduceerd door 27-22? Het antwoord is duidelijk ja :

2. 27-22 18x27 3. 32x21

1) 3... 16x27 4. 37-31! 26x46 5. 50-45 23x32

6. 47-41 46x37 7. 42x02 W+

2) 3... 23x32 4. 37x28 16x27 5. 28-23 19x28

6. 33x02...

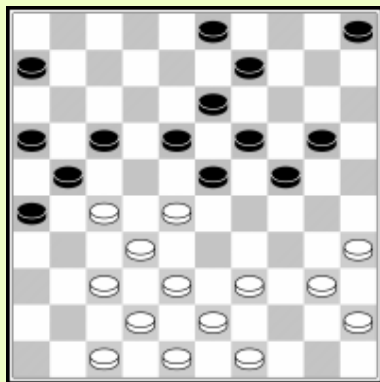
Dit lijkt OK, maar wit moet het zwarte antwoord wel onderkennen :

6... 13-19!! 7. 02x31 26x46 Zw+.

Het blijkt dus dat 11-17 een lokzet was, om wit in de val te lokken!

2. 27-22? verliest. We moeten dus een andere zet spelen. We dienen te kijken naar de positionele aspecten van de stand. Indien zwart 17-22 28x17 12x21 kan spelen is de witte linkervleugel met een hangende schijf op 41 voor langere tijd buiten spel. Men wil zoiets niet toelaten, dus 27-21 16x27 32x21 23x32 37x28 kan gespeeld worden om schijf 41 te activeren. Zwart heeft geen tactische manier om deze zet af te straffen, dus speelt wit best 2. 27-21.

❖ Positionele wenselijkheid

S. Rijgersberg - V. Doumesh

Een gesloten klassieke stand. Omdat wit 11 tempi in ontwikkeling achter staat, wil deze de stand gesloten houden. Zwart's laatste zet 15-20 introduceert de ruil 18-22. Wit wil niet toelaten dat zwart deze ruil doet omdat dit de stand afbreekt.

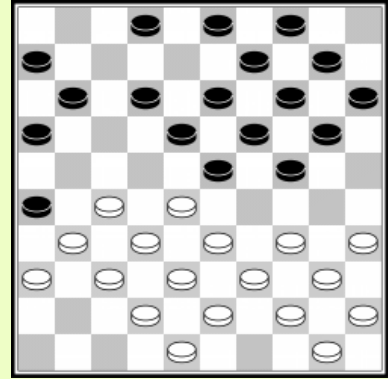
Om de stand gesloten te houden dient veld 33 te worden bezet. De mogelijke zetten zijn 39-33 en 38-33. We kunnen deze keuze maken zonder een diepe berekening. We moeten enkel beslissen welk van de zetten positioneel wenselijk is.

Onthoud dat in een klassieke partij, elk speler de vleugels wenst te controleren. Daarom is 38-33 beter dan 39-33. De laatste verzwakt

de linkervleugel van wit, terwijl na 38-33 wit kan vervolgen met 40-34 en de formatie 34-39-43 kan gebruiken om controle te krijgen over de rechtervleugel (bijvoorbeeld 38-33 20-25 40-34 05-10 34-30x30).

R. Keurentjes - B. Socha

Wit bouwde een solide centrum stand met veel formaties. Hoe moet het verder ? Er zijn slechts twee mogelijke zetten. 27-22 hoort daar niet bij omdat di teen schijf verliest na 27-22 18x27 31x22 23-29 34x23 24-30 35x24 20x27 enz. Zw+1. 34-30 levert eveneens niets op na 20-25! Wit moet daarom kiezen tussen 34-29x29 en 34-29x30.

1. 34-29 23x34 2. 40x29 is best in orde, maar
1. 34-29 23x34 39x30 geeft wit een voordeel. Zwart wil zijn linkervleugel ontwikkelen door 20-25 te spelen, maar dit is nu niet mogelijk wegens 28-23! 19x39 30x17 enz..W + Dit betekent dat wit naar 25 kan gaan terwijl zwart een hangende schijf heeft op 10. Zwart kan dan niet gemakkelijk naar 29 gaan, omdat wit de schijf op 29 kan aanvallen zonder dat zwart in staat is deze voorpost te verdedigen met het standaard (*als 10 nog op 5 staat*) 14-20 enz.

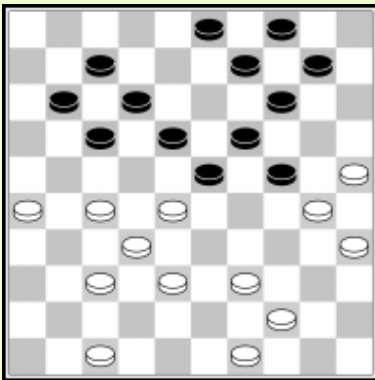
16. 34-29 23x34 17. 39x30! 18-23 18. 30-25

En na

18... 12-17 19. 27-22 24-29 20. 33x24 20x29 21. 35-30 03-08 22. 40-35 17-21

23. 31-27 08-12 24. 44-39

kon de voorpost op 29 niet meer verdedigd worden. Wit won

K. Thijssen - S. Winkel

Zwart aan zet moet overwegen wat de witte strategie is. Het lijkt duidelijk dat wit controle wil over beide vleugels. Hij heeft reeds 26 & 26 bezet. Zwart zal daarom schijf 26 willen ruilen. Hij moet daarvoor de formatie 8/12/17 moeten opbouwen. Hij dient geen tijd te verliezen en speelt 28...1-16 29. 39-33 03-08 30. 44-39 (*indien wit 36-31 speelt kan hij de Ghestem doorstoot spelen met 23-29!*) 17-21 31. 26x17 12x21 en daar zwart 5 tempi in ontwikkeling minder heeft, is de klassieke formatie goed, hoewel schijven 4 en 10 nog niet actief zijn. In de partij was zwart te langzaam, en gaf wit de gelegenheid controle te houden over de twee vleugels.

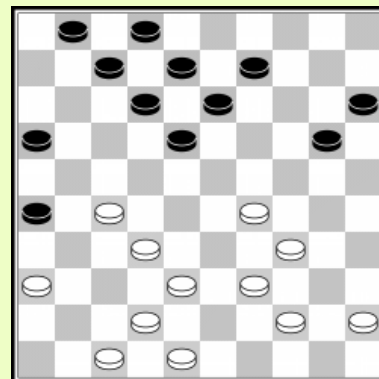
28... 09-13 29. 39-33 03-08 30. 44-39 11-16 31. 28-22! 17x28 32. 33x22

Wit start een aanval op de linkervleugel. Dit soort minderheidsaanval is gewoonlijk bedoeld om de tegenstander vast te zetten in plaats van door te breken. De rest van de partij:

**32... 07-11 33. 26-21 11-17 34. 22x11 16x07 35. 39-33 24-29 36. 33x24 23-28
37. 32x23 18x20 38. 38-33 13-18 39. 33-28 07-11 40. 28-22! 08-13 41. 21-16 19-23
42. 16x07 12x01 43. 37-32 01-06 44. 22-17! 13-19 45. 47-42 04-09 46. 42-38 09-13
47. 38-33 10-15 48. 33-28 20-24 49. 49-43 23-29 50. 43-38 14-20 51. 25x34 06-11
52. 30x08 11x42 53. 08-03 42-47 54. 34-30 15-20 55. 03x25 47-36 56. 25-09 36x22
57. 30-24!** En wit won de partij.

J. Krajenbrink - A. Gantwarg

Wit is in deze partij actiever (WK 2001). De band 27/29 is geen probleem. De zwarte schijfverdeling is niet optimaal, daar hij teveel schijven op de rechtervleugel heeft. Wit heeft twee kandidaat zetten: 45-40 & 44-40, de 29/33/40 formatie vormend. Het lijkt of 45-40 logischer is, omdat dit schijf 45 centraliseert. Maar om controle te krijgen over veld 24 moet schijf 45 op zijn plaats blijven.

28. 44-40! 09-14? 29. 34-30!

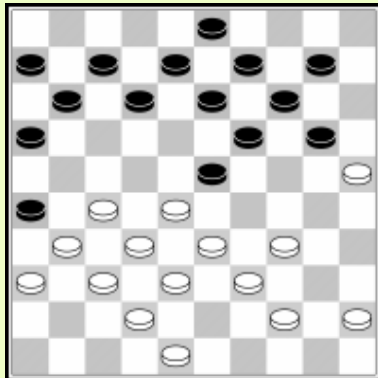
De kracht van de zet 28. 44-40 komt aan het licht : zwart kan 14-19 niet spelen wegens 30-24 29-23 40-34 45x14 met een zeer sterke schijf op 14. 13-19 is eveneens niet speelbaar wegens 29-24 27-21 42x22 W+1.
Tactiek help wit om dit strategisch doel te bereiken.

29... 07-11 30. 30-24!

Wit veroverd veld 24 en krijgt een sterke rechtervleugel aanval. Hij won de partij later.

❖ Volg je strategie

Gewoonlijk kijkt men naar zetten die passen in de strategie die men speelt. Zonder een goede reden om iets anders te doen, moet men bij zijn strategie blijven.

I. Koeperman - H. Berkers

Wit bouwde een compacte stand, met veel formaties. De witte strategie is het openbreken van de klassieke structuur van de positie. Hij wenst 20-24 te beantwoorden met de ruil 33-29 24x22 27x29. Kiezen tussen 44-40 en 45-40 wordt gemakkelijk vanuit dit standpunt bekeken.

26. 45-40 20-24 27. 33-29 24x22 28. 27x29 19-23 29. 29x18 12x23

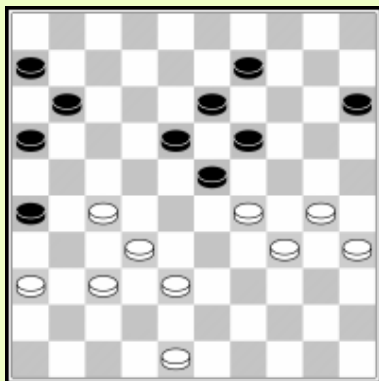
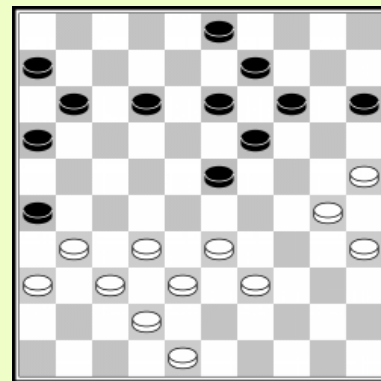
Nadat zwart 23 neemt gaat wit proberen de podkowa strategie uit te voeren, het zwarte centrum omsingelend.

30. 39-33 07-12 31. 34-30 10-15 32. 40-35 13-19 33. 44-39 08-13

De witte mogelijke zetten moeten passen in zijn plan. Hij kan kiezen uit 31-27 & 30-24x34. Achteruit ruilen verzwakt het zwarte centrum, dit is dus een logische zet om te spelen.

**34. 30-24 19x30 35. 25x34 14-20 36. 31-27 20-24
37. 34-30 13-19 38. 39-34 12-18**

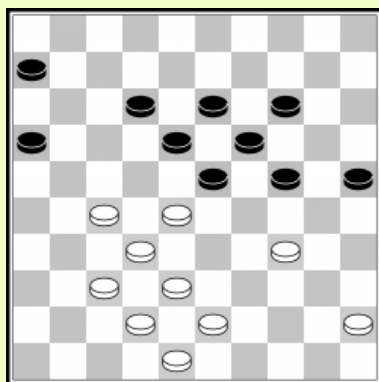
Wit bouwt een typische podkowa structuur. Nu kan hij veld 29 veroveren, en het zwarte centrum omsingelen.

39. 33-29 24x33 40. 38x29 08-13 41. 42-38 03-09

De stand ligt nu vast. Zwart moet zoeken naar een tactische voortzetting, daar 11-17 wordt afgestraft door 27-21 32x12 37-31 48-42 30-25 25x4 W+, terwijl 09-14 ook onmogelijk is wegens 27-22. Wit moet zoeken hoe hij tactisch 18-22 kan afstraffen. Dit kan gedaan worden door 42. 48-42! En 18-22 wordt gevolgd door 29x18! 22x31 36x27 13x31 32-27 31x22 37-31 26x48 30-25 48x30 35x04.

42. 48-42 15-20 43. 30-25 09-14 44. 27-22 verliest ook voor zwart, dus na 42. 48-42 heeft zwart geen goede zet meer. In de partij speelde wit 42. 38-33?. Na een fout van zwart won hij alsnog.

De witte rechtervleugel is verzwakt. Zwart wilt een aanval lanceren tegen deze vleugel. Wit moet verdedigen met 34. 45-40 23-29 35. 34x23 18x29 36. 40-35. Wit speelde echter 34. 37-31? Zwart de gelegenheid gevend deze strategie succesvol te volgen, gebruik makend van tactiek.

34. 37-31? 24-29!

Daar wit niet 35. 45-40 kan spelen wegens 29-33!! Wordt wit's rechtervleugel nog meer verzwakt.

35. 31-26 29x40 36. 45x34 23-29 37. 34x23 18x29 38. 42-37 19-24

Zwart kan niet 38...25-30 spelen wegens 39. 38-33! 29x49 40. 28-23 19x28 41. 32x23 49x21 42. 26x10 W+.

39. 43-39 25-30 40. 38-33 29x38 41. 32x43 30-35 42. 43-38

Hopend op de simpele val 42... 35-40?? 43. 39-34 40x29 44. 38-33 29x38 45. 48-43 38x49 46. 28-23 49x21 47. 26x10 W+.

Zwart blijft geconcentreerd en bereid de doorbraak voor door het sluiten van de gaten in zijn stand.

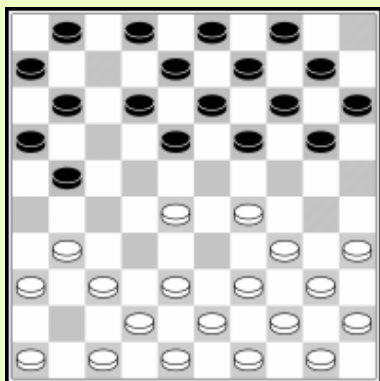
42... 12-18 43. 39-34 24-30 44. 34x25 35-40

Zwart won na

45. 38-33 40-45 46. 33-29 45-50 47. 28-23 50-45 48. 23x12 45x42 49. 48x37 06-11
En wit gaf op.

❖ **Het opbouwen**

Voordat men actie onderneemt, moet men gewoonlijk een soliede constructie opbouwen. Sterke spelers willen een stand opbouwen waarin alle schijven samenwerken. In de opening wil men vaak beide vleugels ontwikkelen en het centrum versterken. Het opbouwen is vaak het begin van een strategie, zoals we zullen zien in het volgende voorbeeld. Alle witte zetten passen in de gewenste strategie.

A. Georgiev - I. Kristek

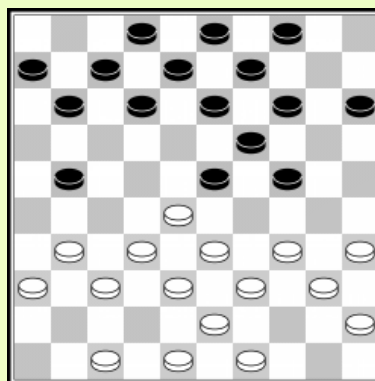
Wit ontwikkelt zijn vleugels en versterkt het centrum vooraleer actie te ondernemen. Eerst moet schijf 46 worden ontwikkelt.

- 9. 37-32 21-26 10. 39-33 26x37 11. 42x31 16-21 12. 44-39 01-07
13. 46-41 20-24 14. 29x20 15x24 14.29x20 15x24 15. 41-37 12-18
16. 50-45 10-15**

Wit heeft een soliede centrum opstelling. Hij speelt 47-42 niet omdat niets toevoegt aan zijn plan, het uitvoeren van druk op 24. Nu is het belangrijk om onmiddellijk 34-29 te spelen en diet niet uit te stellen door 47-42 te spelen, daardoor zwart meer tijd geven om deze schijf te verdedigen...

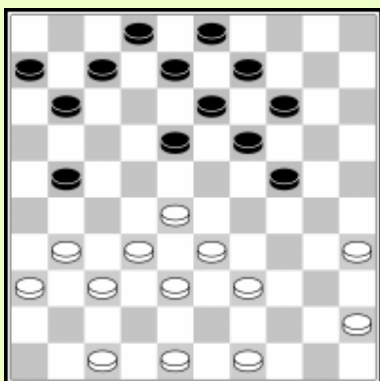
- 17. 34-29! 23x34 18. 40x20 15x24**

Wit speelt zetten die in zijn plan van het verwijderen van schijf 24 passen.

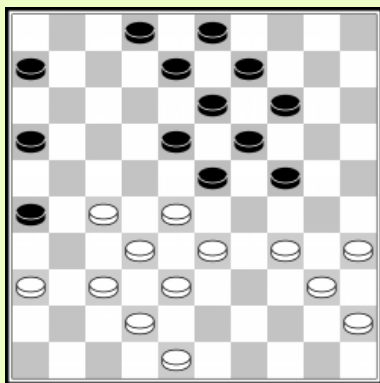
- 19.39-34 04-10 32... 09-13? 20. 43-39 12-18 21. 34-29 10-15 22. 29x20 15x24**

Men kan hier 14x25 overwegen, omdat 15x24 controle verliest over veld 15. Zonder een schijf op 15 is het moeilijk veld 24 te controleren.

Wit bouwt een soliede stand met alle schijven samenwerkend met zijn 5 volgende zetten.

- 23. 49-44 18-23 24. 44-40 07-12 25.47-42 12-18
26. 31x27 11-16 27. 39-34 21-26**

We konden voorzien dat wit deze stand zou opbouwen. Hij vervolgt zijn strategie: 24 afbreken om controle te krijgen over het centrum.

**28. 34-29 23x34 29. 40x20 14x25 30. 45-40 19-14
31. 40-34 13-19 32. 34-29**

Wat is nu de juiste zet voor zwart: 08-13 of 09-13? Omdat wit aanvalt op de rechtervleugel moet zwart deze vleugel

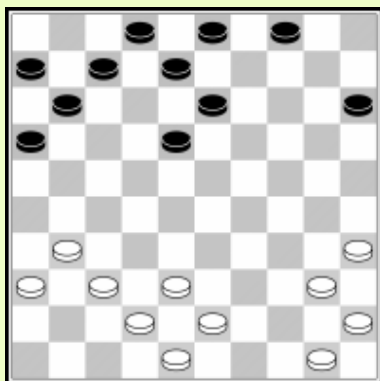
verdedigen door 08-13. In de partij wordt de belegerde vleugel nog meer verzwakt.

**32... 09-13? 33. 29x20 25x14 34. 33-29! 14-20 35. 28-23! 19x28
36. 32x12 08x17 37. 35-30!**

Georgiev splijt de zwarte positie terwijl hij de strategische velden onder controle neemt.

De partij ging verder :

**37... 03-09 38. 30-24 20-25 39. 38-32 17-21 40. 27-22 06-11 41. 32-28 02-08
42. 28-23 11-17 43. 22x11 16x07 44. 42-38 07-11 45.23-19 11-17
43. 22x11 16x07 44. 32-28 02-08 45. 23-19 11-17 46. 19-14 09x20
47. 24x15 13-19 48. 29-23 19x28 49. 15-10 25-30 50. 10-05 30-34
51. 05x16 34-40 52. 16-02 08-12 53. 02-35** en zwart gaf op.

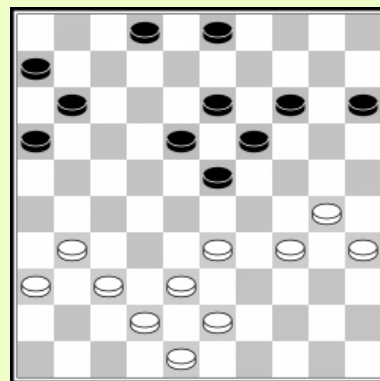
J. Krajenbrink - I. Koeperman

Na een grote ruil werd de positie vereenvoudigd. De stand is niet concrete en de spelers moeten hun stand terug opbouwen. Dit is een situatie die vaak voorkomt in dampartijen. Men moet overwegen welke stand men wil opbouwen. Gewoonlijk heeft het zin een stand op te bouwen waarin de schijven samenwerken in formaties. Zeer attractief zijn constructies waarin alle schijven verbonden zijn.

GMI Johan Krajenbrink zag op dit de stand die er zal komen reeds 8 zetten op voorhand. Schijf 50 gaat naar 33 en op de rechtervleugel plaatst wit de 30/34/35 formatie. Op een bepaald moment zal hij 31-27 spelen.

**24. 50-44 04-09 25. 44-39 09-14 26. 35-30 13-19 27. 39-33 08-13
28. 40-34 07-12 29. 45-40 18-23 30. 40-35 12-18**

Wit heeft deze zetten gespeeld zonder er al teveel rekenwerk aan te spenderen. De stand die hij opbouwt is bruikbaar voor klassiek of podkowa. De 30/34/35 formatie biedt controle over de rechtervleugel. Nu is het tijd om meer concrete zetten te spelen, en de strategie te ontvouwen.

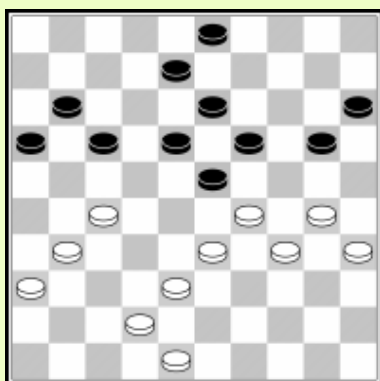
31. 31-27

Wit bezet het juiste strategisch veld. Dit is nodig voor zowel klassiek als podkowa. Noteer dat zwart nog geen serieuze zwakheden heeft, het zal dus moeilijk zijn de partij te winnen. Zwart speelt zijn schijven naar het centrum.

31... 11-17

Nu moet wit een echte beslissing nemen. Dit vergt enig rekenwerk, proberen te vinden welke zet de juiste soort stand zal opleveren. Kandidaat zetten zijn 37-31, 38-32, 33-29 en 30-25. In feite is het moeilijk al deze zetten te berekenen, er is een beetje intuïtie voor nodig. Niet iedere speler zal hier dezelfde zet spelen, het is dus ook afhankelijk van de stijl van de speler. Krajenbrink houdt van het spelen van podkowa, hij bereidt dus de zet 33-29 voor.

32. 37-31 02-08 33.033-29 06-11 34.038-33 14-20 35.043-38

Zwart is omsingeld en voelt zich niet comfortabel. Onder dergelijke psychologische omstandigheden blijken mensen de neiging te hebben fouten te maken. Zwart vreest 20-24x24 33-29x29 omdat hij controle verliest over veld 24. Toch is dit een goede verdediging omdat wit niet beide vleugels onder controle kan houden na 03-09 (dreigt te ruilen 19-24 18-22=) 30-25 17-22.

35... 17-22 36. 38-32 11-17

Zwart wil geen eindspel spelen met een schijf minder na 36... 22-28 37. 33x22 16-21 38. 27x07 18x47 39. 29x9 03x14 40. 07-01.

37. 42-38

Wit's zetten passen alle in de omsingeling strategie. Nu moet zwart naar 22. Hij kan 20-24x24 niet meer ruilen.

37... 08-12 38. 48-42!

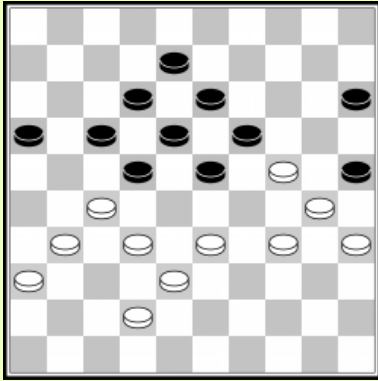
Bouwt de sterke 33/38/43 formatie opnieuw.

38... 03-09? verliest omwille van 39. 31-26! 22x31 40. 36x27 en de doorbraak dreiging 26-21 27-22 28x07 is dodelijk daar 17-22 niet kan gespeeld worden.

38... 03-08 39. 30-25 lijkt eveneens niet veilig, zwart speelt dus logisch 20-25.

38... 20-25 39. 29-24!

Zwart moet nu een cruciale beslissing nemen. 03-08 of 03-09? Hij had 03-09 moeten spelen, berekenend dat na 40. 34-29 23x34 41. 30x39 19x30 42. 35x24 09-14 43. 39-34 hij het schijnoffer 22-28!! 44. 33x11 16x07 heeft voor remise.

Nu moet wit een cruciale beslissing nemen.

Kandidaat zetten zijn 31-26, 33-28 en 34-29. Dit is een beste zet situatie die zorgvuldige berekening en een goed positioneel gevoel vereist.

De partij ging als volgt

40. 34-29? 25x34 41. 29x40 19x30 42. 35x24 16-21!

43. 27x16 23-28 44. 32x23 18x20 45. 31-27 22x31

46. 36x27 20-24 47. 33-29 24x33 48. 38x29 15-20 49. 27-22 17x28 50. 16-11 28-32 51.11-06 13-19 en de spelers kwamen remise overeen. Wit was te optimistisch over de doorbraak.

De beste zet was 40. 33-28 22x33 41. 38x29 Deze voortzetting lijkt attractief. De rechtervleugel is geblokkeerd, wit verwijdert een van zwart's actieve schijven en plaatst zelf een sterke schijf op 29. Deze schijf maakt 18 kwetsbaar en helpt ook bij het vastzetten van zwart.

Zwart heeft twee mogelijkheden :

1) 41... 17-21 42. 42-37!! 42.31-26 *laat 23-28!* 43.32x14 21x32 *toe en zwart kan zich nog verdedigen.*

Op 42... 21-26 wint 43. 27-22 18x38 44. 29x09. 42... 12-17 43. 31-26 08-12 44. 27-22 wint ook en

42... 23-28 43. 32x14 21x41 44. 36x47 verliest bv.: 12-17 45. 31-26 17-22

46. 47-42 22-28 47. 42-37 08-12 48. 24-19 13x33 49. 14-09 33-38 50. 26-21! 16x27 51. 09-03 W+.

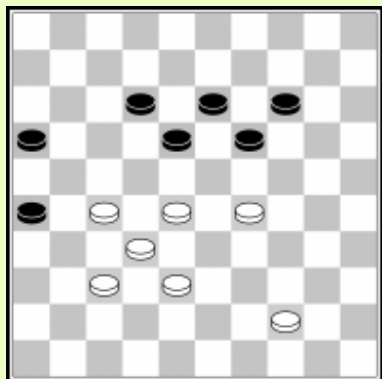
2) 41... 17-22 42. 31x26 22x31 43. 36x27 12-17 44. 42-38 17-22 45. 38-33 22x31

46. 26x37 08-12 47. 37-31 12-17 48. 33-28 17-21 49. 31-27 21-26 50. 28-22 26-31

51. 27x36 18x38 52. 29x09 19-23 53. 09-03 38-43 54. 03-14 en wit zal winnen.

❖ Afwachtende zetten

Een fout die beginnende spelers vaak maken is het te snel beslissingen nemen. Soms is het beter om te wachten voor dat men actie onderneemt.

R. Smedinga – P. Leijenaar

Wit controleert 27&28, terwijl zwart helemaal geen actieve formaties heeft. Er zijn 50 zetten gespeeld, wit kan de juiste voortzetting voor de winst berekenen. Mogelijke zetten zijn 28-23, 44-39 & 44-40.

51. 28-23 19x28 52. 32x23 13-19 53. 38-32 19x28

54. 32x23 14-20 55. 44-39 16-21 56. 27x16 18-22 is geen duidelijke winst, 57. 39-33 20-25! 58. 23-18 22-27 is slechts remise. Daarom moet men 51. 44-39 of 51. 44-40 overwegen. Zo'n afwachtende zet

elimineert de aanval 13-19 na 28-23x23, hetgeen de witte verdediging vernielt.

51. 44-39! 14-20 52. 28-23! 19x28 53. 32x23 ontnemt zwart van zijn verdediging.

51. 44-40 wint ook, maar 21. 44-39 is meer logisch omdat het de witte verdediging op zijn linkervleugel intact laat.

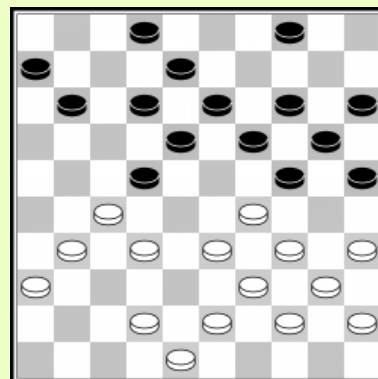
J. Kos - R. Kromhout

Wit zit in een hekstelling en moet ervoor zorgen dat hij genoeg speelruimte behoud. Binnen enkele zetten dient hij 31-26 22x31 26x37 te ruilen.

24. 42-37?

Dit is een positionele fout. Wit maakt de ruil 31-26 zelf onmogelijk. Zwart dient enkel een

Paar zetten te wachten tot wit geen goede zetten meer heeft....

24... 02-07 25. 48-42

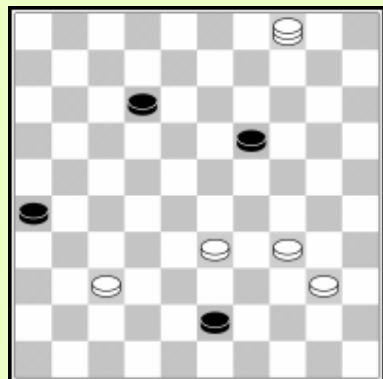
Wit realiseert zich te laat dat 33-28 niet mogelijk is wegens 24x33 28x17 12x21! 27x16 20-24 39x28 24-30 35x24 19x50 Zw+.

25... 04-09 26. 43-38 11-16

Wit moet een schijf verliezen. Op 28-23 volgt 24-30 na het slaan. Op 31-26 kan zowel 18-23 Zw+1 en 19-23 Zw+.

❖ Verdediging

Indien men in een slechte positie zit moet men erop letten geen zet te spelen die snel verliest, vooral in het eindspel. Men dient te controleren welke zetten verliezen en de zet te doen die niet op een duidelijke manier verliest.

E. Prosman - M. Barkel

Zwart aan moet een slecht eindspel met een schijf minder verdedigen. Hij speelde te snel en verloor.

**51... 43-49? 52. 04-36! 49x35 53. 34-30 35x31
54. 36x24**

Zwart had alert moeten zijn, daar het aanvallen van een schijf gevaarlijk is. Wit heeft een vrije zet om de dam te vangen. Hij had moeten spelen 51... 19-23! En remise maken, bv.: 52. 04-36 44-49, nu 53. 34-30 49x31 wint niet en 54. 40-35 49-44 55. 33-29

44-40 56. 29x01 40x46 leidt tot een snelle remise.

J. Wiering - R. van Marle

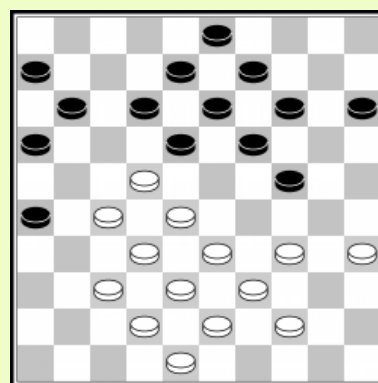
Wit heeft een gesloten Hoogland aanval en speelde

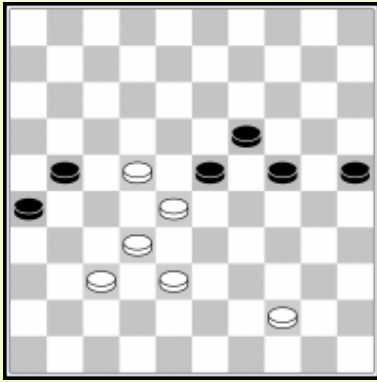
27. 34-29! 12-17?

Zwart zag dat de logische zet 14-20 wordt afgestraft door een damzet: 29-23 22-18 35-30 33x04 W+. Hij zag ook dat 27... 11-17? 28. 29x20 15x24 29. 22x11 verliest ook zowel na 29... 06x17 30. 27-22 18x27 31. 32x21 16x27 32. 28-23 19x28 33. 33x11 W+ en 29... 16x07 30. 27-22 18x27 31. 32x21 26x17 32. 28-23 19x28 33. 33x02 W+.

Zwart panikeerde en besloot een schijf teg even : na 27... 12-17, won wit een schijf via **28. 29x20 15x24 29. 27-21 18x27 30. 21x12 08x17 31. 32x12.**

Zwart keek echter niet naar alle mogelijke zetten. Men dient altijd alle zetten te controleren voordat men concludeert dat je stand verloren is. Soms is er een verborgen weg om de positie te verdedigen. In dit geval zou 27... 16-21!! Resulteren in een grote ruil: 28. 27x07 12x01 29. 29x20 18x27 30. 32x21 26x17 =.

R. Misans - A. Georgiev

Wit stond onder druk gedurende de ganse partij en bezweek. De partij ging als volgt:

53. 38-33 23-29 54. 22-18 29x27 55. 28-22 27-31 56. 18-12 31x42
 57. 22-17 42-47 58. 17-11 47-33 59. 11-07 33x50 60. 07-01 24-29!
 61. 01-07 19-24

En wit gaf op. Wit kon de positie verdedigen door te wachten op een betere gelegenheid om door te breken :

53. 44-40! 25-30 54. 40-35 30-34 55. 38-33 23-29 56. 22-18 29x27
 57. 18-12 27-31 58. 12-07 31x42 59. 07-02 en de dreiging 28-23
 zorgt voor remise.

O. Kamysleeva - K. Thijssen

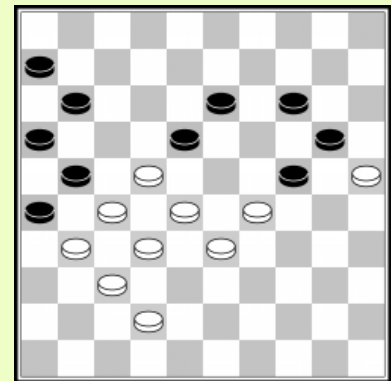
Wit heeft gebrek aan ruimte door de opsluiting op de linkervleugel. Wit gebruikt de tactische mogelijkheden van de stand om zich te verdedigen.

Het spelen van 1. 28-23? geeft zwart de gelegenheid een combinatie uit te voeren:

1... 24-30! 2. 23x12 (op 2. 25x34 volgt 20-24 3. 29x09 18x47
 4. 09x18 47-36 +) 14-19 3. 25x23 30-34 4. 29x40 11-17
 5. 22x11 16x47 6. 27x16 Zw+.

Wit kon zich verdedigen door

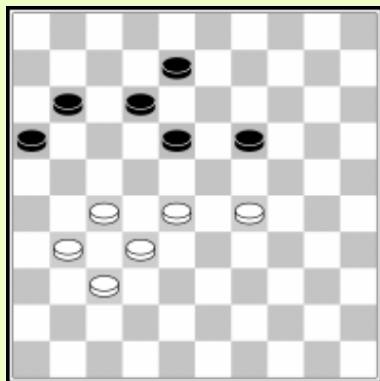
1. 42-38 11-17 2. 22x11 06x17 3. 28-22!! 17x39 4. 38-33 39x28 5. 32x12 21x41 (creëert twee vrije zetten) 6. 12-07 26x37 7. 07-02 24x33 8. 02x36

Denk nooit dat je stand verloren is. Kijk altijd uit naar een verborgen verdediging!

❖ Beste zet situaties

Beste zet situaties zijn posities waarin de beste zet objectief kan worden berekend. Deze situaties komen vaak voor in het late middenspel of het eindspel. Precieze berekening is nodig voor het vinden van de beste zet met een scherp oog voor tactiek. In zulke situaties waarin men de winst kan forceren is er gewoonlijk maar één oplossing, men dient dus zeer precies te rekenen.

In dit geval dient wit de tactische mogelijkheden te ontwaren die in de zwarte stand zitten.

Een onmiddellijk

1. 28-23 19x28 2. 32x23 lijkt op het eerste gezicht winnen, maar 2... 11-17! 3. 37-32 08-13 4. 31-26 verzekert de winst niet. Zwart speelt niet 4... 17-22? 5. 29-24! W+, maar 4... 18-22!! gevolgd door 12-18 of 13-18, met remise.

De oplossing voor wit is het spelen van een afwachtende zet.

1. 31-26! 08-13 2. 28-23 19x28 3. 32x23 11-17 4. 37-31!!

Nu is wit goed voorbereid voor zwart's tactische mogelijkheden.

4.... 18-22 5. 27x09! 12-18 6. 23x21 16x36 7. 09-04! 36-41 8. 04-10 en de zwarte dam zit in de val.

G. Valneris - A. Chizhov

Zwart aan zet (WK match 1991) heeft een superieure stand. Precies spelen resulteert in winst. Kandidaat zetten zijn 11-17, 12-17 en 18-236.

23. 11-17 & 12-17 dreigen beide 17-22 27-21 & 11 of 12-17 met een doorbraak. In beide gevallen is wit gedwongen 32-28 te spelen.

50... 12-17? 51. 32-28 18-23

Zwart zag het volgende 52. 38-32 12-18 53. 30-24

(op 53.40-34 volgt 20-24 en wit staat vast) 20x29 54. 35-30 18-22 55. 27x18 23x12 met winnende stand voor zwart. Maar wit heeft een verrassende verdediging.

52. 28-22! 17x28 53. 27-21 20-24 54. 40-34

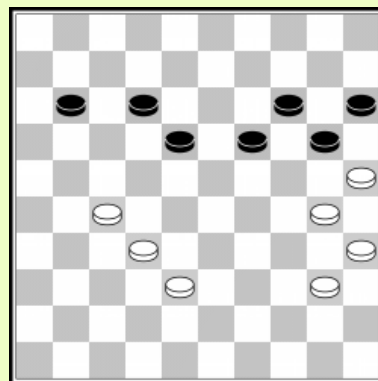
Wit profiteert van de kwetsbare schijf 11. Door deze schijf wordt de aanval 24-29 gevolgd door 21-16 & 16x07 =.

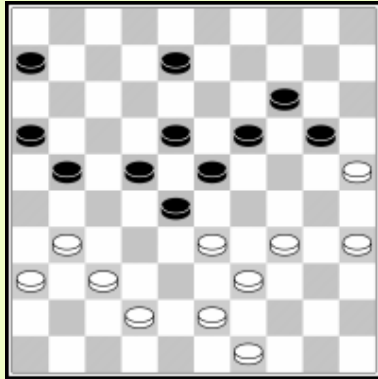
54... 15-20 55. 38-33 28x39 56. 34x43 23-28 57. 43-39 28-32 58. 39-33 32-37

59.33-28 wint ook niet.

50... 11-17! Zou deze verdediging ontweken hebben, daar de schijf nu op 12 staat in plaats van op 11. Dus 50... 11-17 51. 32-28 18-23 52. 38-32 20-24 wint zoals men ziet.

Omdat 50... 18-23 51. 27-22 12-17 52. 30-24 17x37 53. 24x13 minder overtuigend lijkt, dient men de lijnen na 18-23 zelfs niet te berekenen.

J. van den Akker - G. Heerema

Er zijn drie mogelijke zetten hier :

40. 31-26, 40. 42-38 & 40. 43-38.

43-38 is logischer dan 42-38, omdat na

40. 42-38? 20-24 41. 31-26 08-13 41. 26x17 22x11

42. 33x22 18x27 wit geen voordeel heeft.

Maar met 40. 43-38! geeft deze variant hem een aanval op de zwarte linkervleugel. Wit dient hiervoor een schijf op 42 te hebben :

40. 43-38 20-24 41. 31-26 08-13 41. 26x17 22x11 42. 33x22 18x27

43. 37-31! 16-21 44. 31x22 23-29 45. 34x23 19x17 46. 39-33!

De formatie 33/38/42 dient om 33-29x29 te ruilen op de volgende zet, met doorbraak op de rechtervleugel.

Een andere reden waarom 40. 43-38 goed lijkt is dat 40. 43-38 21-27 41. 31-26! 08-13

42. 26-21! wit schijfwinst oplevert, ook na 27-31 of 27-32.

40. 43-38 06-11 41. 31-26 11-17 42. 38-32 leidt tot een sterke kettingopsluiting (en dreigt tevens 34-29) voor wit:

1) 42... 08-13 kan beantwoord worden met de superbe forcing

43. 49-44!! 20-24 44. 33-29! 24x33 45. 34-29 23x43 46. 32x12 17x08 47. 26x48 W+2.

2) 42... 08-12 43. 37-31!! 28x48 44. 33-28 22x44 45. 49x40 48x30 46. 35x11 16x07

47. 26x08 W+

3) 42... 22-27 43. 33x15 27x47 44. 35-30 14-19 45. 37-32 met een slecht macro eindspel voor zwart.

Een onmiddellijk **40. 31-26** werd gespeeld in de partij, maar is te langzaam :

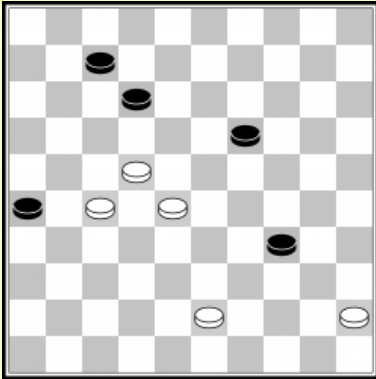
Na **40... 08-13 41. 26x17 22x11 42. 33x22 18x27 43. 37-31 20-24 44. 31x22 23-29**

45. 34x23 19x17 46. 39-34 13-19 wit was te laat voor een doorbraak, 43-38 wordt gevolgd door 19-23 =.

Het is dus duidelijk dat 40. 43-38 de beste zet is.

❖ Tactiek

Bij het maken van oefeningen weet men meestal waar men achter zoekt. De taak is vaak het vinden van een slagzet, een forcing of een offer. Maar als een dergelijke mogelijkheid zich voordoet in een partij is er niemand die een bord opsteekt met een tekst als: zoek de combinatie! Heel vaak missen dammers een tactische mogelijkheid omdat ze gewoon vergeten erachter te zoeken! Dus, bij het zoeken naar kandidaat zetten, moet men niet vergeten altijd naar tactische mogelijkheden te zoeken.

G. Jansen - A. Georgiev

Wit speelde net 51.32-28? waarna de briljante Georgiev overzag dat hij kon winnen door een combinatie. Mogelijk waren de spelers niet meer gefocust op tactische mogelijkheden met slechts enkele schijven op het bord. Zwart had kunnen winnen door :
51...12-17! 52. 22x02 26-31 53. 02x39 31x44 Zw+
Zwart speelde in plaats 51... 07-11? en de partij liep remise.

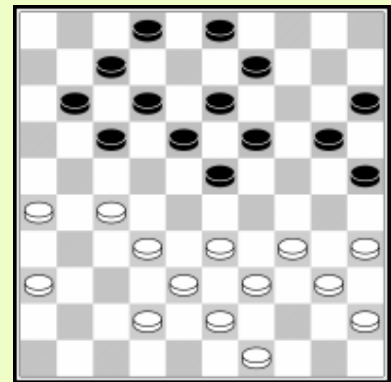
H. Meijer - Dolfing

Tijdens het Nederlands kampioenschap 2002 overzagen twee zeer sterke spelers een simpele slag. Ze waren zich niet bewust dat tactiek kon voorkomen in deze gemakkelijk lijkende stand...

27. 33-28? 02-08?

Overzien de coup Philippe door 27... 23-29! 28. 34x14 18-22
29. 27x18 13x44.

De zet 23-29 is absoluut geen standaard voor een coup Philippe!

M. Seck - A. Getmanski

Het lijkt erop dat zwart een mooie forcing start, tijdens deze partij gespeeld tijdens het WK 2011.

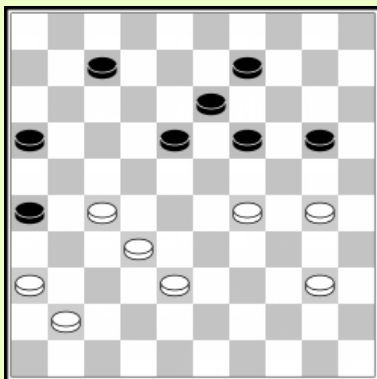
51... 20-25! 52. 40-34 07-11 53. 29-24

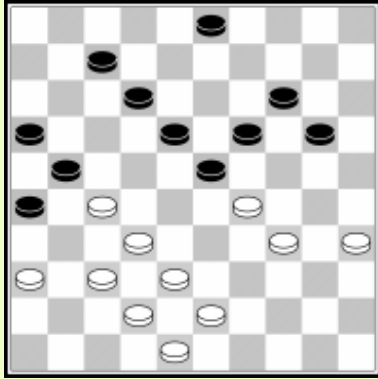
Na 53. 38-33 speelt zwart 11-17 & 26-31 met schijfwinst op de volgende zet.

53... 19-23?

De sterke Russische grootmeester zag de zet om zijn forcing te bezegelen niet:

53...18-22! 54. 27x18 13x22 55. 24x04 22-27 met dam op 46.

Wit omsingelt het zwarte centrum maar moet rekening houden met de dreiging 23-28 terwijl na 38-33 19-24 wit in een kettingstelling zit. Maar wit heeft een tactische oplossing:

1. 38-33!

Het blijkt dat 19-24? Wordt afgestraft door een slag:
 2. 37-31! 26x30 3. 42-38! 24x42 4. 35x15 21x32 5.48x10 W+.
 Men kan zelf onderzoeken dat wit een winnende stand heeft.

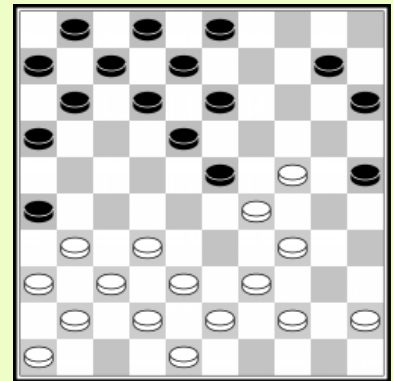
E. Prosman - J. Mondt

Deze stand komt uit de analyse van een blindpartij. In 2008 verbrak Prosman Sijbrands' blinddammen record door blind te spelen tegen 27 tegenstanders, en behaalde een hoger dan 70% score. Later slaagde Sijbrands erin het record terug te nemen door te spelen tegen 28 tegenstanders.

Wit wil de schijf op 23 aanvallen, de natuurlijke zet hiervoor is 38-33. Daar deze zet een opening creëert op 38 moet wit extra alert zijn voor een tactisch antwoord! Men moet de route naar dam voor zwart 16x47 zien. Zelfs als men dit ziet is het niet gemakkelijk om de slag te vinden :

38-33? 15-20! 24x04 13-19 04x31 (of 04x27) 12-18 31x35 11-17 29x18 08-13 35x21 16x47 (slaat 7 schijven) Zw+

Dit betekent dat wit moet wachten met 38-33. Hij moet 45-40 spelen.

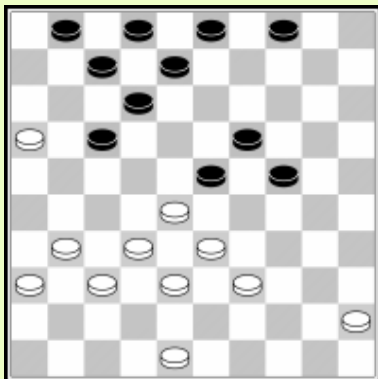
J. Veerman - H. Jansen

GMI Hans Jansen is tactisch zeer sterk. Hij anticipeerde op wit's volgende zet. Het is zeer logisch dat wit 31-27? zal spelen.

30... 03-09!

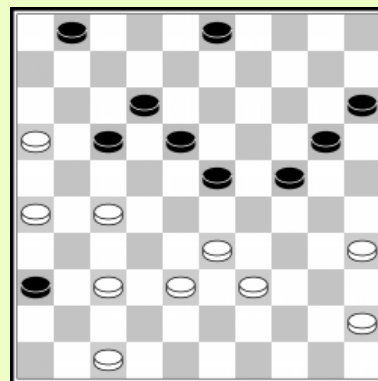
Dit is ook een goede positionele zet. Zwart verplaatst een schijf naar 25 de rechtervleugel controlerend. Wit werd slachtoffer van de voorbereide combinatie.

- 31. 31-27 24-29 32. 33x13 09x18 33. 28x19 18-23
 34. 19x28 07-11 35. 16x18 17-22 36. 28x17 08-12
 37. 17x08 02x44**

A. van den Berg - M. Dolfing

Wit heeft een gebrek aan formaties en heeft enkele gaten in zijn stand. Zwart aan zet kan combanitief profiteren van deze zwaktes

1... 03-08! 2. 37-32

2. 27-21 zou te passief zijn geweest. Zwart speelt 18-22 en wit wordt in enkele zetten vastgezet. Nu komt 27-22 38-32 in het spel, maar zwart kan deze damzet toelaten daar de dam 02x30 moet slaan op de volgende zet.

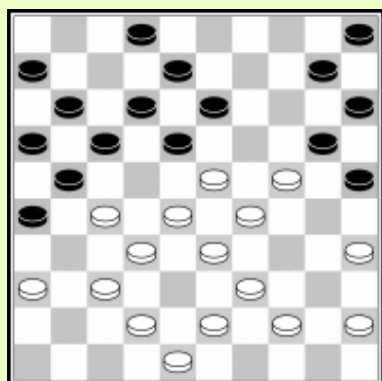
2... 20-25!

Nu kan 27-22 17x37 38-32 37x28 33x2 12-17 02x30 25x43 niet gespeeld worden. Ook 3. 33-28 wordt beantwoord door 36-41! 4. 28x30 25x43 en een van de zwarte schijven op 41&43 breekt door. De volgende zet lijkt logisch, maar zwart verrast door het uitvoeren van een mooie combinatie.

3. 45-40 24-29 4. 33x24 15-20 5. 24x15 25-30 6. 35x24 23-28 7. 32x23 18x20 8. 15x24 17-21 9. 26x17 12x45

Deze mooie combinatie leidt naar een winnend eindspel:

10. 24-20 40-45 11. 20-14 50-28! 12. 14-09 08-13 13. 09x18 28-11! 14. 16x07 01x23 Zw+.

A. Scholma - P. Hoopman

Zwart aan zet moet de combinatieve mogelijkheden in deze positie onderzoeken. Er is geen schijf op 38 en schijf 35 is niet goed geplaatst.

In de partij blunderde zwart door 25...02-07?

Zwart had deze zet moeten uitsluiten als mogelijk zet in stap één van het denkproces.

25...02-07 is sowieso geen mooie zet, basisschijf 2 verplaatsen.

Wit nam een combinatie met 24-19 28-22 37-31 33x02 en zwart gaf op. Het logisch vervolg is :

25... 10-14!

Introduceert de dreiging 25-30. Beide manieren om de dreiging te elimineren 39-34 & 35-30x30 falen :

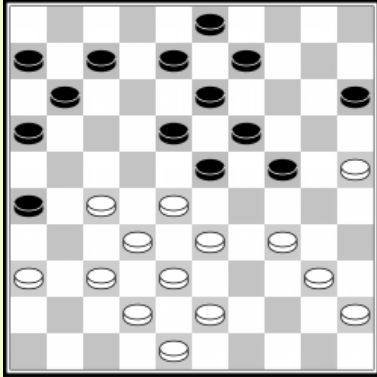
- 1) 26. 39-34 17-22 27. 28x17 11x31 28. 36x27 26-31 29. 37x17 12x21 30. 23x03 05-10 31. 03x26 16-21 32. 26x19 14x23 33. 29x18 20x47 Zw+
- 2) 26. 35-30 25x34 27. 39x30 13-19! 28. 24x02 12-18 29. 23x03 26-31 30. 37x26 20-25 31. 03x20 25x23 32. 28x19 17x50 33. 26x17 11x31 34. 36x27 15x13 Zw+

Wit's beste keus is zwart toe te laten een schijf te winnen, en positionele compensatie te krijgen:

26. 37-31 26x37 27. 42x31 25-30 28. 24-19 13x24 29. 31-26. Zwart kan proberen zijn tegenstander in de val te lokken door 29... 08-13?! Indien wit bijt met 30. 28-22!? 17x37 31. 26x10 15x04 32. 23x12, slaat zwart toe met 32... 02-08! 33. 12x03 37-42 34. 03x34 42-47 35. 29x20 47x21 Zw+

❖ Beste kans situaties

Meestal is de beste zet moeilijk objectief vast te stellen. In dit geval wil je de zet spelen die de beste kansen geeft op een goed resultaat. In dit geval moet je vaak de meest waarschijnlijke reactie op je zet van je tegenstander beoordelen.

E. Prosman - J. Kolfoort

Dit is een andere stand uit een blindsimultaan partij uit de succesvolle wereldrecord poging van Prosman's tegen 27 tegenstanders in Delft.

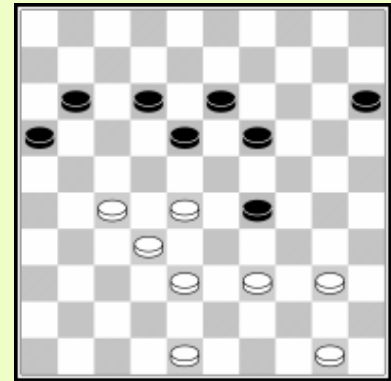
Normale zetten zoals 37-31, 25-20 & 43-39 geven wit niet genoeg voordeel om indruk te maken op zwart. De beste kans om een beduidend voordeel te krijgen is het verrassende 40-35! Hoewel deze zet de formatie 34/40/45 afbreekt, introduceert deze de damdreiging met 34-29 28-23 38-33 32x01 +.

Op 1. 40-35 07-12 volgt 2. 25-20! En zowel 24-29 en 24-30 betekenen schijfverlies voor zwart! Dit betekent dat zwart moet ruilen:

- 1) 1... 24-30 2. 35x24 19x39 3. 43x34 15-20 4. 25x14 09x20 5. 28x19 13x24 6. 33-29! 24x33 7. 38x29 07-12 8. 32-28 met groot voordeel voor wit, daar hij een sterke centrumstand heeft.
- 2) 1... 24-29 2. 33x24 19x39 3. 43x34 15-20 4. 25x14 09x20 5. 28x19 13x24 6. 34-29 23x34 7. 38x29 met duidelijk voordeel voor wit.

A. Georgiev - A. Tolchikau

Deze stand winnen is erg moeilijk, hoewel het duidelijk is dat wit duidelijk voordeel heeft. Zwart heeft geen formaties. Wit zag een variant waarin zwart in de fout kon gaan indien hij de situatie onderschat...

43. 27-21! 16x27 44. 32x21 11-16

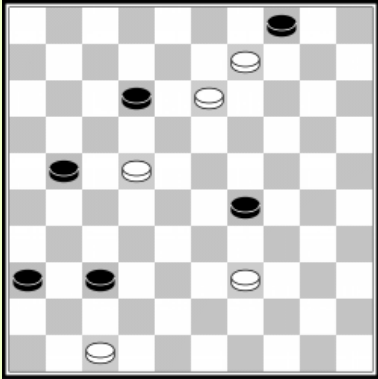
44... 18-23 45. 28-22! 11-16 46. 22-18! 13x22

47. 39-33 16x27 48. 33x13 lijkt riskant voor zwart. Daarom kiest hij een variant waarin hij een schijf verliest maar remise kan maken door een doorbraak ten koste van nog een schijf.

45. 39-34 16x27 46. 34x14 13-19 47. 14x23 18x 29 48. 50-45 27-31?

Een ernstige fout. Het simpele plan 12-17 21-26 27-31 enz. zorgt voor remise. Maar zwart speelt eerst 27-31?, en wit kan winnen door driedubbele oppositie!

49. 48-42 12-17 50. 28-22! 17x28 51. 40-34 29x40 52. 45x34

I. Kirzner - A. Georgiev

Zwart speelde een mooie omsingelingspartij, maar wit verdedigde goed en het eindspel levert niet meer dan remise op lijkt het...

Maar Georgiev probeert zijn laatste kans om zijn tegenstander om de tuin te leiden.

56... 21-26?! 57. 09-03??

Wit controleerde deze zet niet goed en verliest. Hij

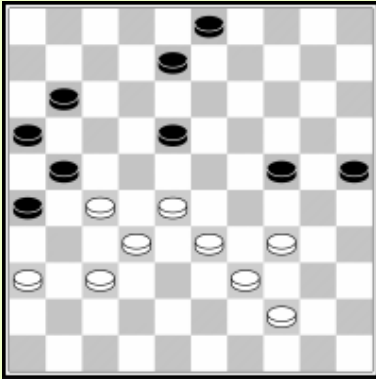
had eerst een schijf moeten geven met

57. 22-18 12x23 58. 09-03 met een gemakkelijke remise.

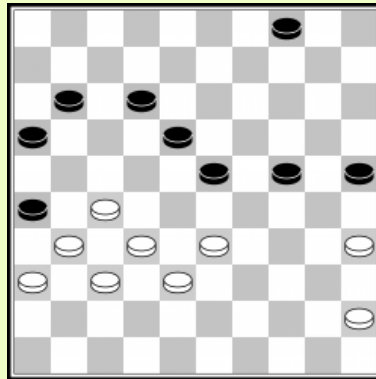
57... 04-09! 58. 03x31 26x09

Oefeningen 2.1 – 2.19

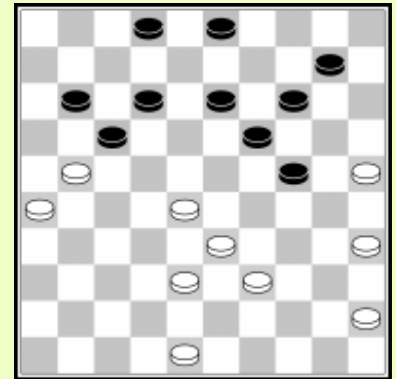
Men dient te zoeken naar de beste zet gebruik maken van het denkproces in de volgende standen. Wat zou je spelen? Vergeet niet de kandidaat aanwijzingen te overwegen die we bespraken in dit gedeelte!

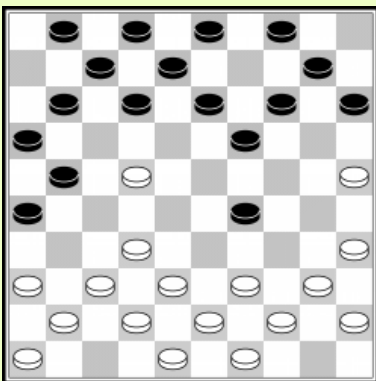
2.1

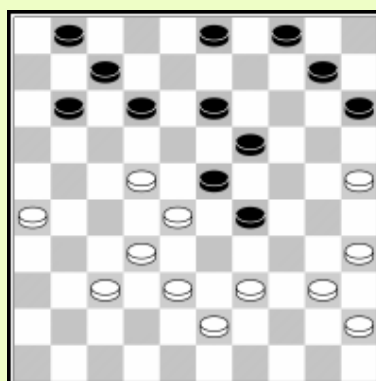
2.2 Zwart aan zet

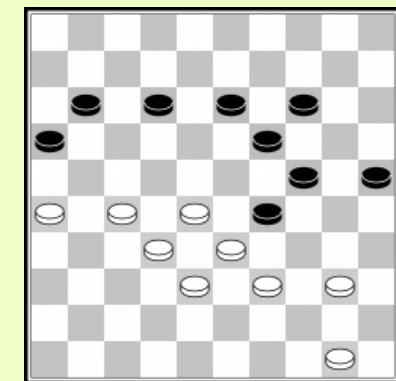
2.3

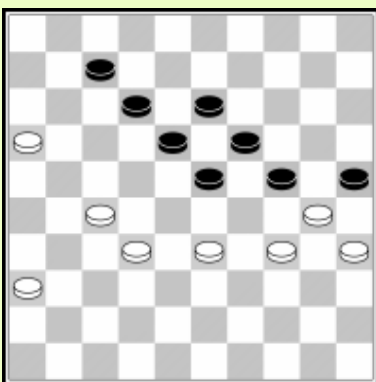
2.4

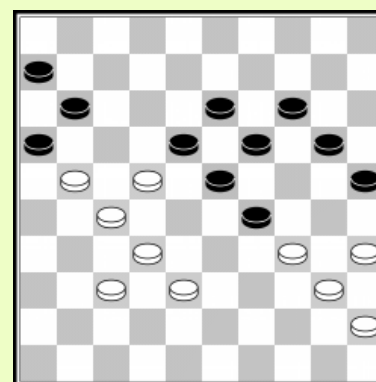
2.5 Zwart aan zet

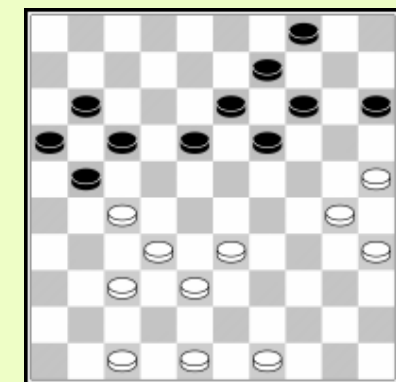
2.6

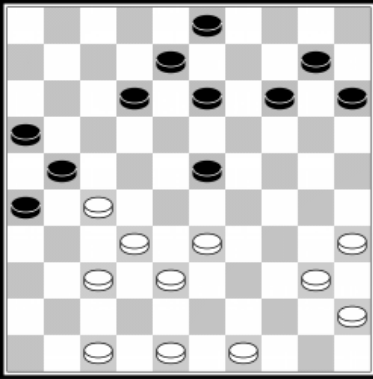
2.7

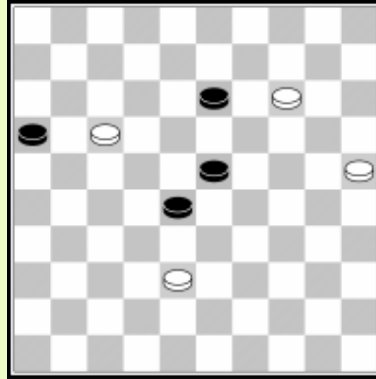
2.8 Zwart aan zet

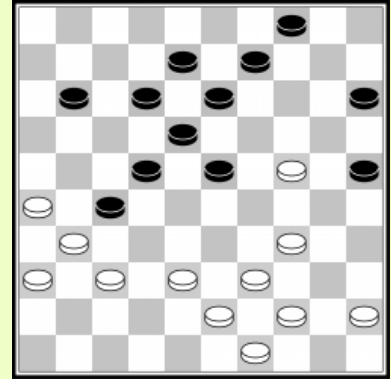
2.9

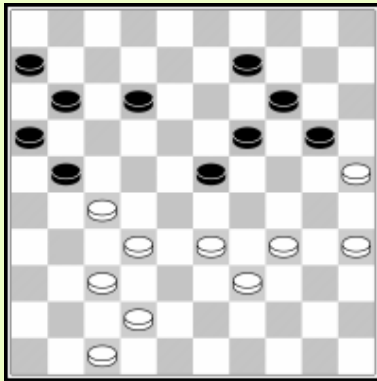
2.10

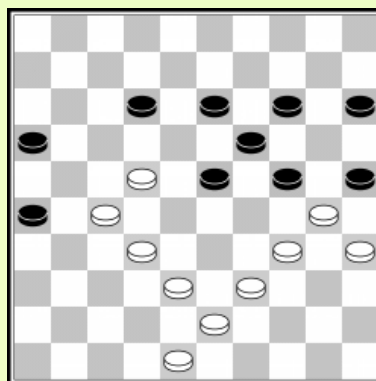
2.11 Zwart aan zet

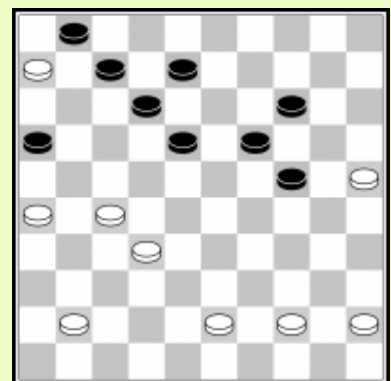
2.12

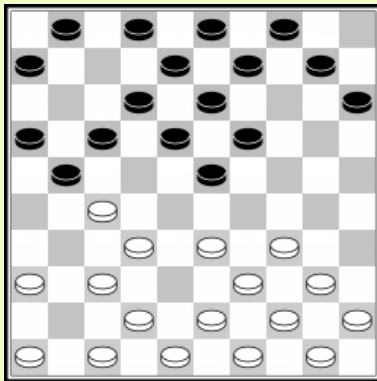
2.13

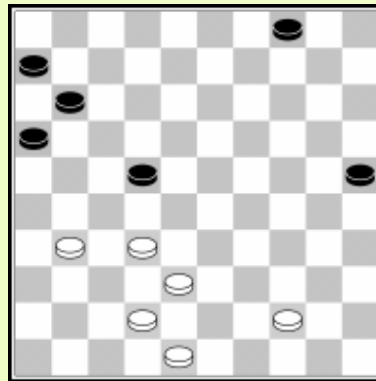
2.14

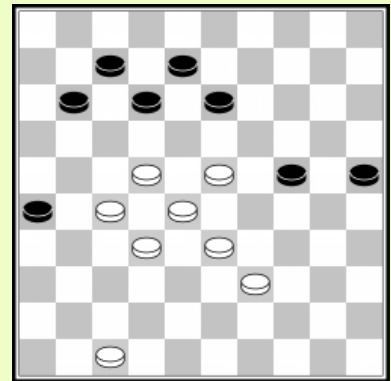
2.15 zwart aan zet

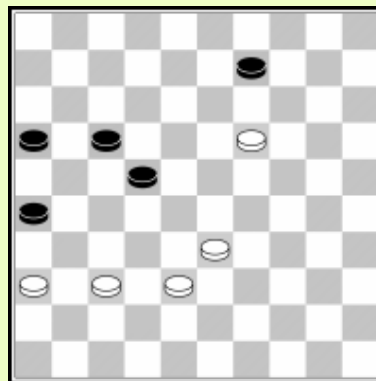
2.16

2.17

2.18

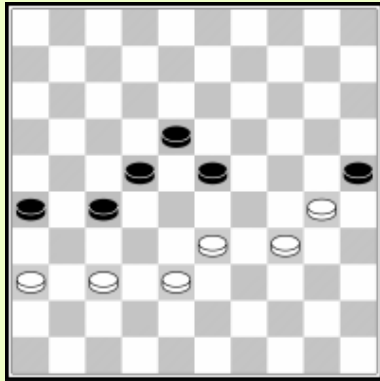

2.19

3. Tijdsgebruik

Het is belangrijk om de tijd die je hebt goed te gebruiken. Het is logisch om voldoende tijd te houden voor de late fase van het middenspel, tussen de 35e en 50e zet. Dit is de fase waarin berekeningen nodig zijn. Veel wedstrijden worden beslist in het late middenspel. In de opening is een spel zelden al besloten, dus deze fase van het spel zou minder denktijd moeten kosten. Je kunt je kennis en intuïtie gebruiken om de opening te spelen. Voorbereiding van je opening kan je veel tijd besparen die je later in het spel nodig hebt!

In veel spellen moeten spelers 50 zetten in twee uur spelen. Als de 50 zetten binnen de tijd worden gespeeld, krijgen spelers nog een uur voor 25 zetten. Soms worden er spelletjes gespeeld met de Fischer-klok. In dit geval krijg je extra tijd per zet die je doet. Spelers krijgen bijvoorbeeld 1 uur en 20 minuten voor het hele spel en elke zet wordt een minuut toegevoegd. In dit geval is het logisch om wat extra tijd te sparen voor het eindspel. Als al je tijd op is, moet je elke beweging binnen een minuut maken, wat je een constant gevoel geeft dat je haast hebt. Meer tijd geeft je meer gemoedsrust en de mogelijkheid om op cruciale momenten te rekenen.

J. van den Akker – R. Clerc

Beide spelers waren in tijdnood en de 50 zetten zijn net gespeeld. Beide spelers hebben weer tijd genoeg voor hun berekeningen.

51. 37-32?

Iets ging verkeerd in wit's berekening. Hij had verder moeten gaan met 51. 30-24 23-28 52. 24-19 28x30 53. 37-32 en een remise is nog mogelijk.

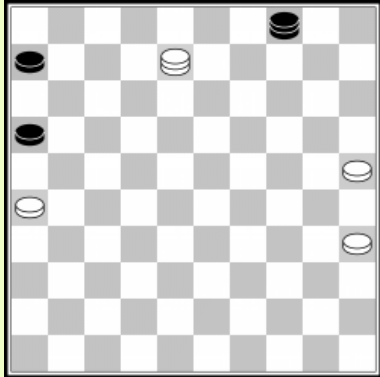
51.... 27-31? 52. 36x27 22x31

Na 53. 33-28 31-36 54. 28x19 36-41 55. 30-24 18-23 56. 19x28 41-47
57. 28-22 47x17 58. 24-19 17-03 59. 19-13 26-31 60. 32-28 31-37
61. 28-22 37-41 62. 22-17 kwamen de spelers remise overeen.

Het berekenen van de correcte winstgang was niet zo moeilijk. De alternatieve kandidaat zet was 51...23-29. Zwart berekende 51... 23-29! 52. 34x12 25x34 53. 32x21 26x08 en dit lijkt veel belovend, zwart zou dus deze lijn verder moeten berekenen
54. 38-32 34-40 55. 33-29 (55. 32-28 40-44-50 Zw+) 40-44 56. 29-24 44-49
57. 24-20 49x16 (de zwarte dam kan ook stoppen op 27 of 21) 58. 20-14 08-13
49. 14-10 16-32 Zw+.

Het belangrijkste aspect van het in staat zijn deze variant te spelen is het herkennen van **alle** kandidaat zetten! Eens een grootmeester 51....23-29 ziet zal hij in staat zijn deze variant correct te berekenen. Zwart moet dus de mogelijkheid 23-29 totaal overzien hebben. Dit voorbeeld toont dat zelfs met genoeg tijd, dingen verkeerd kunnen gaan, dus zonder genoeg tijd om te denken kan het zelfs nog erger worden!

Indien men geen tijd meer heeft om de zetten te noteren zijn er twee opties om tew eten wanneer de 50ste zet exact is gespeeld. Men kan een streepje zetten (-) voor iedere zet, maar de beste manier is een aantal schijven te nemen en er een weg te leggen bij iedere zet die men doet. Let erop niet verwarring te raken bij het slaan. Men moet eerst de geslagen schijf wegleggen en daar na het juist aantal "tel-schijven".

I. Koepman - J. van der Wal

De zwartspeler was gekend voor het regelmatig in grote tijdsnood te geraken. Deze partij was geen uitzondering. Zwart was weer in tijdsnood en had geen tijd om zijn zetten te noteren. Wit heeft net zijn 51ste zet gespeeld, maar zwart, niet wetende hoeveel zetten gespeeld zijn, blijft snel spelen....

51... 04-10 52. 08-13 10-28 53. 13-27

De partij is complete remise, daar zwart de lange lijn bezet, maar hij stopt niet met snel spelen.

53... 06-11 54. 25-20 28-10??

Een verschrikkelijke fout! Na **55. 20-14 10x21 56. 26x06** was zwart nog steeds snel zetten aan het doen en hij speelde zelfs **56... 16-21** snel voordat hij opgaf...

M. Seck - J.M. Ndjofang

Beide spelers zaten in tijdsnood gedurende een aantal zetten en hadden geen tijd om de zetten te noteren. Wit speelde snel verder tot zijn vlag viel. Hij werd erg gestraf voor zijn gemis aan discipline. Zelfs zonder veel tijd had hij moeten zien dat de ruil 33-29x29 winnend is.

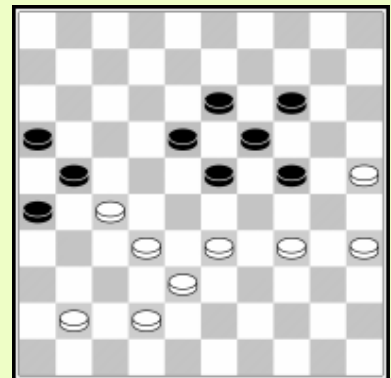
50. 33-29 24x33 51. 38x29 14-20 52. 25x14 19x10
53. 35-30 10-14 54. 42-37 14-20 55. 30-25 (30-24 wint ook)
13-19 56. 25x14 19x10 57. 29-24 10-15 58. 41-36 W+

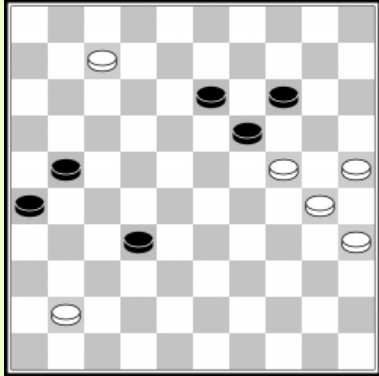
Wit had deze zet moeten spelen, omdat di teen standard zet is in podkowa.
De partij verliep als volgt:

50. 34-30? 24-29?

Zonder enige reden krijgt wit een extra schijf. 50...23-28 was voldoende voor remise.

51. 33x24 23-28 52. 32x12 21x43 53. 42-38 43x32 54. 12-07 16-21?

Nu zou 54... 32-38 55. 24-20 slecht zijn voor zwart, maar 54... 26-31! Zou de beste verdediging zijn. Op dit moment had wit tot rust moeten komen en moeten wachten tot zijn vlag viel. Dan had hij de stand kunnen berekenen, de dreiging 13-18 21-27 moeten zien en 55. 07-01! Moeten spelen met mooie tactische punten:

- 1) 55... 32-38 56. 41-37 38-43 57. 01-34! 43-49 58. 37-32! 49x27 59. 25-20 14x25 60. 34-45 25x34 61. 45x36 W+.
- 2) 55... 26-31 56. 41-36 31-37 57. 01-34 en slagen beginnend met 25-20 zijn beslissend.
- 3) 55... 21-27 (activeert de dreiging 13-18 weer) 56. 41-36 en wit speelt 01-34 op de volgende zet met opnieuw de dreiging 25-20.

Maar wit was nog steeds gehaast en ging in de fout.

55. 07-02? 21-27?

Mist de remise na 13-18 24x22 21-27 22x31 26x46 =.

56. 02-16 26-31 57. 41-36 31-37 58. 16-07?! 37-42 59. 01-34??

Een belachelijke zet met maar één verklaring. Wit speelde nog steeds extreem snel... 59. 01-45 was remise, maar nu komt wit in grote problemen, want hij verliest schijf 24.

Na 59... 42-47 60. 25-20 14x25 61. 34-45 47x15 62. 45-34 32-38 63. 34-45 25x34 64. 45x14 38-43 65. 35-30 43-48 66. 30-25 48-26 67. 14-23 26-08 68. 23-37 08-12 69. 37-28 12-07 70. 28-37 07-16

Zwart heeft zijn dammen op de juiste velden gezet om wit te verjagen van de lange lijn. Op 70. 37-46 15-20! 71. 25x14 27-31 72. 36x27 16x05 wint.

De laatste zetten van de partij waren

71. 37-48 27-32 72. 36-31 32-38 73. 31-26 16-02 74. 48-39 38-42 75. 26-21 42-48 76. 39-44 48-34 77. 44-06 34-01 78. 21-16 13-18 79. 06-28 15-20 80. 25x14 02-19.

Wit gaf op. Dit soort ramp is het risico van niet te weten hoeveel zetten gespeeld zijn.

P. van der Stap - T. Sijbrands

Sijbrands speelde een zeer sterke klassieke partij en controleert nu beide vleugels. Wit heeft net veld 27 veroverd, en zwart had nu de winst kunnen forceren door een schijfoffer, gebruik makend van de zwakke schijven op de witte rechtervleugel:

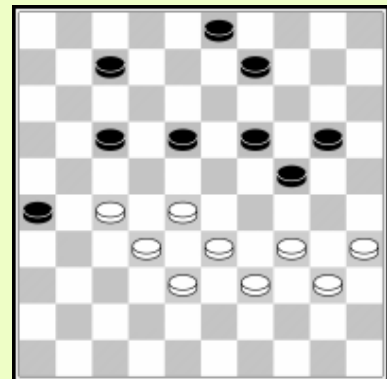
45... 26-31!! 46. 27x36 18-23 47. 36-31 09-13

48.31-27 07-11 49. 27-22 03-08!

Zwart moet geduldig zijn en niet 20-25 spelen, omdat wit een schijf kan teruggeven 35-30 24x44 39x50, en zwart verliest de controle over veld 24.

50. 34-30 20-25 51. 40-34 08-12 en wit verliest, ook na

52. 33-29 24x44! 53. 34-29 25x34 54. 29x16 44-50 55. 22x11 50x06 Zw+.

Zwart, echter, was in tijdnood en had de tijd niet om deze variant te berekenen. De consequenties waren dramatisch:

45... 18-23??

Laat wit toe een simple damzet uit te voeren :

46. 28-22! 17x37 47. 27-21 26x17 48. 38-32 37x28 49. 33x02

En wit won.

De reden waarom sommige spelers regelmatig in tijdnood komen is goed beschreven door N. Krogius in zijn boek *Psychology in chess*. De Nederlandse damtrainer en coach Rik Keurentjes selecteerde de volgende interessante quotes uit dit boek:

"Een poging om de beste en sterkste voortzetting te vinden, moet niet worden beschouwd als iets dat absoluut is, maar moet worden afgemeten aan wat haalbaar is."

"Er moet rekening mee worden gehouden dat de speler in het achtervolgen van het onbereikbare een relatief groot aantal variaties probeert te analyseren, die hij zoveel mogelijk probeert te berekenen. Zo'n speler toont een onwil om de berekening te laten varen of een kritisch oordeel te vellen over de posities die in zijn berekening ontstaan."

"Een schaker komt in de tijdnood, in de regel niet omdat hij zijn tijd niet kan regelen, maar omdat hij niet erg zeker is van zichzelf, zijn eigen berekeningen niet vertrouwt en dezelfde variant meerdere keren controleert."

"Bij de selectie van een definitieve beslissing worden de mogelijkheden die zich voordoen vele malen opnieuw bekeken en pas na een grondige controle, die een verhoogde tijdsbesteding vereist, wordt de stap gezet. Het is een systematische weigering om beslissingen te nemen, een constant gebrek aan vertrouwen, zelfs in het meest voor de hand liggende, het is twijfel en aarzeling."

"Als je moet kiezen uit meerdere zetten die er even goed uitzien, raak dan niet betrokken bij eindeloze vergelijkingen. Vergeet niet dat er in de meeste posities meerdere goede zetten zijn, maar dat je er maar één hoeft te kiezen anders is het al snel te laat."

"[De speler] zal op zoek gaan naar de objectief beste zet, maar binnenkort zal hij alle kansen op oriëntatie verliezen in de chaos van alle mogelijke voor- en nadelen. Kostbare tijd gaat voor altijd verloren en uiteindelijk zal hij in de meeste gevallen moeten beslissen over een zet die wordt gesuggereerd door intuïtie in plaats van door berekening, maar in dit stadium is zijn verbeelding vergiftigd door duizenden twijfels en een slechte zet zal zichzelf aan hem voorstellen. "

Botvinnik: "Ik heb mezelf geleerd om de tijd economisch te gebruiken en zo het probleem bevredigend op te lossen, soms zelfs bewust de kwaliteit van mijn spel te verlagen."

4. Fair play

Het Franse schaakteam werd ooit betrapt op valsspelen tijdens een teamtoernooi. De coach van het team kreeg informatie over de beste zetten van zijn teamspelers. Iemand buiten de speelkamer stuurde deze zetten door per mobiele telefoon. De coach gebruikte deze informatie om de spelers stiekem te adviseren met behulp van codes. Nadat ze waren betrapt, ontkenden de spelers natuurlijk, maar hun reputatie werd voor altijd beschadigd. In plaats van een eenmalig voordeel te hebben, bleven ze hun hele schaakcarrière op door oneerlijk te handelen.

Dit verhaal zou je moeten waarschuwen om zulk oneerlijk spel te gebruiken. Dammen is een erespel en valsspelen is beschamend gedrag. Je reputatie kan voor de rest van je leven bedorven zijn. Veel spelers zullen later een getroebleerd geweten krijgen als ze valsspelen. Bovendien, als je niet eerlijk speelt, accepteer je dan niet eigenlijk dat alle anderen ook oneerlijk kunnen spelen? Deals sluiten is nooit aan te raden. Zelfs als je het eens bent over het maken van een remise, kun je in de problemen komen. Er zijn gevallen bekend dat de deal werd verbroken door de andere speler. Wat dan te doen? Jij zal niet veel sympathie vinden als je bekend dat je een deal hebt gesloten die verbroken is. De deal zelf is al geen fair play.

Volgens de regels is het verboden om je tegenstander af te leiden tijdens een partij. Logisch, want concentratie is nodig om goed te kunnen rekenen. Het is dus niet goed om tijdens het spel met andere mensen te praten. Het is ook niet eerlijk om iets te lezen tijdens het spel of het gebouw te verlaten zonder goedkeuring van de arbiter. Voor de 40e zet mag je het niet eens worden over een remise. Bovendien, als je eenmaal een remise hebt aangeboden en deze werd afgewezen, kunt u er geen opnieuw aanbieden.

Gentlemen agreements zijn dat je je tegenstander voor en na de wedstrijd de hand schudt. Gewoon vasthouden aan de regels zal de beste sfeer creëren voor alle damspelers om te genieten van het spel en de competitie.

We laten enkele voorbeelden zien uit partijen waarin de vraag rijst: is dit fair play of niet ?

H. Wiersma - A. Andreiko

Wiersma speelde tegen de rechtervleugel aanval, gebruik makend van tactiek als wapen. Wit kon zwart tactisch vast zetten.

32. 43-38!

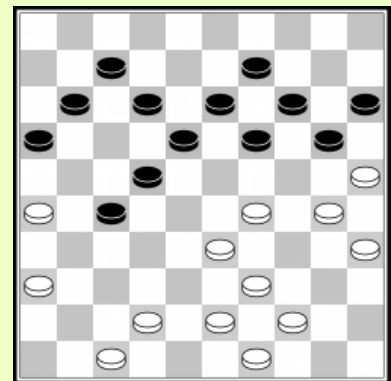
Alle zwarte antwoorden verliezen door tactiek.

Op 32... 19-23 volgt 33. 29-24! 20x29 34. 33x24 14-19

35. 36-31 27x36 36. 26-21 16x27 37. 47-41 36x47

38. 38-32 47x20 39. 25x03 27x38 40. 03x47 W+.

Op 32... 18-23 33. 29x18 12x23 34. 26-21! Verliest een schijf, en tenslotte 32... 12-17 wordt afgestraft door 33. 29-24 20x38 34. 43x01 W+.

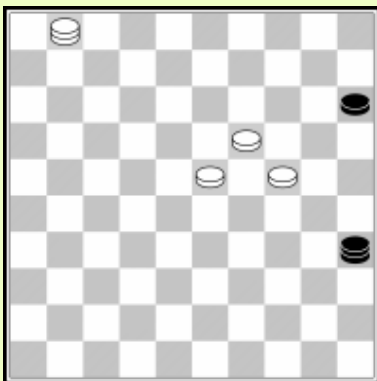
32... 11-17

Wit had de winst kunnen forceren door een offer :

33. 38-32! 27x38 34. 30-24 19x30 35. 35x24 en de dreiging 24-19 kan niet gestopt worden
Wit spendeerde reeds veel tijd en overzag deze mogelijkheid. Wiersma speelde

33. 29-24? 20x29 34. 33x24 18-23 en de zwarte rechtervleugel aanval was weer in orde. Wiersma moest snel spelen en noteerde zijn zetten niet meer. Hij controleerde de notatie van zijn tegenstander Andreiko en besloot dat aangezien Andreiko 50 zetten had genoteerd, hij de tijdcontrole moet hebben gehaald en liet vervolgens gewoon de tijd lopen. Toen eiste Andreiko de overwinning op, want er waren slechts 49 zetten gespeeld, omdat hij een "fout" had gemaakt in zijn notatie! Wiersma vertrouwde op de notatie van de tegenstander en werd hiervoor gestraft. De les die je uit dit incident kunt leren is dat je zelf verantwoordelijk bent voor het tellen van het aantal zetten. Niet elke tegenstander is te vertrouwen. Bovendien is de tegenstander er niet om je te helpen, je moet je realiseren dat...

Sommige mensen worden boos na zo'n incident, maar Wiersma accepteerde dit, leerde zijn lesje en controleerde nooit meer de zetten met de notatie van zijn tegenstander.

D. Merkus - J. Fokkink

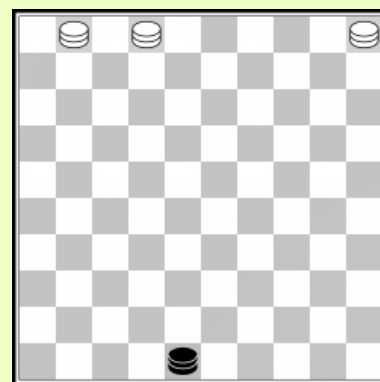
Zwart speelde **66... 15-20 67. 24x15 35x02** en bood remise aan, maar Merkus weigerde. Hoewel het eindspel theoretisch remise is, heeft wit het recht om nog 16 zetten verder te spelen, daar het een situatie is van 3 stukken van welk (tenminste) één een dam is tegen een dam. Fokkink was hierdoor geïrriteerd, denkend dat de partij een gemakkelijke remise zou zijn. Dit is een fout. Men dient zeer geconcentreerd te blijven om niet in een val van de drie dammen te trappen en aandacht te schenken aan de kwadranten! Denk eraan: het is niet verstandig zijn dam te plaatsen in een kwadrant waarin zich vijandelijke dammen bevinden! Enkele zetten later kwam het tot de volgende stand.

74. 01-12 48-25?

Plaatst de dam aan de rand van het bord en in de 3/25/48/26 kwadrant, terwijl er zich ook een witte dam in deze kwadrant bevind (de dam op 12).

75. 12-03!

Pas nu zag zwart zijn fout. Op de volgende zet wordt zijn dam gevangen door 02-30 & 05-14 W+...

Dit scenario is al vele malen voorgekomen, dus onderschat dit soort eindspel niet! Laat je niet domineren door emoties, maar blijf koel en vind een uitdaging in het correct verdedigen!

5. Psychologische aspecten

Welke vaardigheden maken van iemand een sterke speler? Er zijn zowel mentale als technische vaardigheden. Volgens professionele coaches zijn belangrijke mentale vaardigheden onder meer:

- Ambitie / drive
- Discipline
- Concentratie
- Stressbestendigheid
- Vechtlust
- Daadkracht / vastberadenheid
- Onbevreesdheid
- Ruimdenkendheid
- Veerkracht

Je moet het verlangen hebben om te winnen en jezelf te ontwikkelen om steeds beter te worden. Dit vereist oefening en discipline. Een gedisciplineerd trainingsprogramma is nodig in combinatie met een gedisciplineerde houding tijdens het spel. Dit betekent dat je alles in het werk stelt om je beste spel te spelen, je je tijd op een goede manier gebruikt en je emotioneel stabiel bent. Als je je bewust wordt van negatieve gedachten, probeer ze dan onmiddellijk te stoppen en concentreer je op het spel. Concentratie is cruciaal voor het spelen van je beste spel.

Het spelen van games op een hoger niveau kan je stress geven. Je moet kunnen omgaan met de spanning van het spel. Meditatie en yoga zijn bekende technieken om je concentratie en gemoedsrust te verbeteren. Het helpt stress te verminderen. Yoga wordt niet alleen in oosterse landen gebruikt. De Nederlandse coach Rob Clerc gebruikt meditatie en yoga als hulpmiddelen om te kunnen ontspannen en de concentratie van de spelers te verbeteren.

Vechtlust is belangrijk. Zonder een fel gevecht is winnen moeilijk. Het legt psychologische druk op de tegenstander als hij het gevoel heeft dat je veel energie in het spel steekt. Om niet in tijdnood te komen, moet je voldoende vertrouwen hebben om te beslissen welke zet je moet spelen en welke strategie je moet volgen. Nadat je het denkproces hebt gevolgd, moet je een beslissing nemen zonder al te veel tijd te besteden aan twijfelen. Spelers die twijfelen wat ze moeten doen, niet in staat zijn om te beslissen, zullen vaak in de problemen komen. Dit heeft een zeer negatief effect op de kwaliteit van je partijen.

Om je beste spel te kunnen spelen, moet je onbevreesd zijn, of op zijn minst niet te veel angst hebben om te verliezen. Spelers als Schwarzman en Georgiev worden zeer gerespecteerd om hun onverschrokkenheid. Ze durven risico's te nemen, soms met als gevolg het verliezen van een partij, maar veel keren met goede resultaten! Ruimdenkendheid helpt om dingen in perspectief te plaatsen. Het verliezen van een spel is niet fataal. Je moet veerkracht tonen en doorgaan, zonder emotioneel gebroken te worden.

Belangrijke technische vaardigheden zijn:

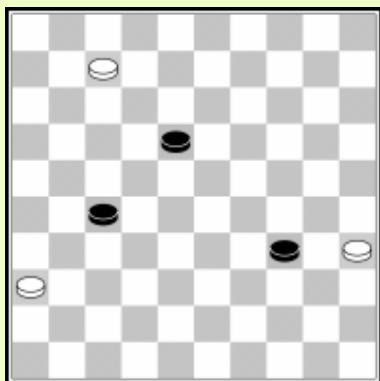
- Berekening
- Herkennen van patronen
- Gebruik van kennis
- Intuïtie
- Creativiteit

Het is belangrijk om correcte berekeningen te kunnen maken. Spelers die heel diep kunnen rekenen hebben een voordeel, al zullen ze natuurlijk wel juist moeten rekenen. Je moet op de juiste momenten berekenen en hierbij opnemen wat je denkt dat je tegenstander hoogstwaarschijnlijk zal spelen. Georgiev is een genie in berekening. Hij kan niet alleen heel diep rekenen, maar heeft ook een goed gevoel van wat de tegenstander denkt! De berekening van Sijbrands is waarschijnlijk de beste van de wereld, omdat het kunnen spelen tegen 28 spelers tegelijkertijd, geblinddoekt, een bijna onbeperkte diepte van berekening laat zien... Het verschil met Georgiev is dat Sijbrands de beste technische zetten probeert te spelen, terwijl Georgiev bereid is extreme risico's te nemen om zijn kansen om te winnen in complexe situaties te verbeteren.

Kennis is niet veel waard als je deze kennis niet in de praktijk kunt gebruiken. Je hebt wat intuïtie nodig voor welke posities gunstig zijn en wat voor soort spel de meeste problemen veroorzaakt voor je tegenstander. Het herkennen van patronen is belangrijk om te kunnen profiteren van kennis. Je hebt zelden precies dezelfde positie op het bord als de stand die je uit een boek hebt bestudeerd. Het is daarom cruciaal om patronen te herkennen die je hebt geleerd. Volgens een onderzoek naar schaakvaardigheden is een centraal kenmerk van de vaardigheid van een schaakmeester zijn vermogen om toegang te krijgen tot een uitgebreide set van herkenbare schaakpatronen. Deze functie wordt belangrijker geacht dan de diepte van uw berekeningen!

Sterke spelers zijn creatief. Ze ontwikkelen hun eigen openingen, strategieën en plannen. In nieuwe situaties wil je snel met goede oplossingen komen. Een heel belangrijk advies is: steek geen energie in het nadenken over het resultaat van het spel. Steek je energie in het spelen van de meest aantrekkelijke moves! Dit advies is zeer moeilijk op te volgen, omdat de menselijke natuur een neiging heeft tot resultaatdenken. Maar in werkelijkheid nadenken over het resultaat ("Ik ga winnen!") zal je concentratie afleiden van het spel zelf. Deze wijsheid stond al in de beroemde Bhagavad Gita (2.47): "Wees gericht op actie en niet op de vruchten van actie." Je hebt geen directe invloed op het resultaat, maar je kunt wel invloed uitoefenen op de zetten die je speelt! Bovendien, als je je best hebt gedaan om een goede partij te spelen, waarom zou je dan ontevreden zijn met een slecht resultaat? Dit is gewoon iets dat als een normale zaak in de sport kan worden geaccepteerd. Paradoxaal genoeg, hoe minder je nadenkt over het resultaat (je concentreren op het spel), hoe beter de resultaten zullen zijn...

Probeer niet te denken over het resultaat van de partij tot de partij gedaan is.

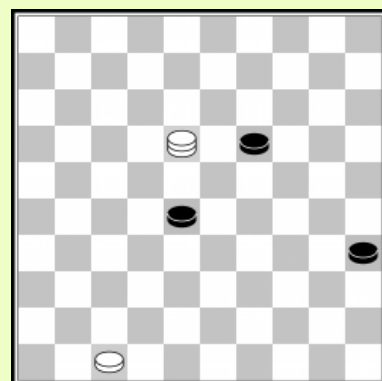
Wit had al lang aan zijn winst zitten denken en zonder veel nadenken speelde hij **07-01??**
Pas nadat zwart **27-32!** speelde realiseerde hij zich zijn fout. Hij had 35-30 34x25 moeten spelen alvorens naar veld 1 te gaan, en gemakkelijk te winnen.

A. Dibman - J. Ermakov

Zelfs de grootste spelers kunnen soms de winst in een gewonnen stand laten schieten. Dibman speelde onzorgvuldig :

55. 47-42?? 28-33 56. 18-22 33-38 57. 42x33 19-23!
en wit moest tevreden zijn met een remise

Indien wit genoeg tijd had genomen zou hij de winst wel hebben gevonden :
18-12 en op de volgende zet valt wit schijf 33 van achter aan.

Blijf je altijd concentreren tot het einde, ook als je positie duidelijk gewonnen is!
Rockzanger Lenny Kravitz zong al over dit fenomeen: It ain't over till it's over...

Oplossingen

Les 1: Het denkproces

- 1.1** Wegens de dreiging 27-22 is het aantal zwarte zetten beperkt. Om deze zet te elimineren kan men vervolgen met 1... 20-24 of het verrassende 1... 16-21! 2. 27x16 gevolgd door 2...19-24 met het innemen van een kettingstelling en de dreiging 24-30.
1... 20-24 2. 29x20 3. 15x24 4. 42-38 11-17 5. 38-32 leidt tot een verloren stand voor zwart, 17-22 wordt afgestraft door 33-29! 22x31 29x20, met witte doorbraak. Na 5...17-21 6. 33-29! 24x33 7. 39x28 is zwart de controle over 24 kwijt in een klassieke en verliest, daar wit 35-30 & 44-39 zal spelen met de dreiging 30-24.
1... 16-21 2. 27x16 19-24 is altijd beter voor zwart. Er is geen slagzet of goede manier om de schijf terug te geven. 3. 42-38 wordt gevolgd door 23-28! En 4. 47-41 24-30 geeft zwart een doorbraak.
Het is dus duidelijk dat 1...16-21 de beste zet is.

- 1.2** Om 24 aan te vallen kan wit 45-40 of 39-34 spelen en men kan ook kijken naar 32-28. Welke zet geeft het beste resultaat ?

- 1) 1. 45-40 18-23 2. 40-34 12-18 3. 34-29 23x34 4. 39x30 is een beetje langzaam. 4... 18-23 5. 43-39 geeft zwart meerdere wegen voor verdediging. In de partij kwam 5... 23-29 6. 30-25 08-12 met later remise.
- 2) 1. 39-34! Is een meer directe benadering, activeren van de opstelling 33/38/42 voor de ruil 33-29x29 en doorbraak. Een mogelijke variant: 1. 39-34 19-23 2. 33-29 24x33 3. 38x29 13-19 4. 35-30 08-13 5. 32-27! (29-24? 23-29 34x14 13-19 24x22 17x39 =) 17-22 6. 30-25 22x31 7. 36x27 11-17 8. 25-20 17-22 9. 27-21 26x17 10. 20-15 22-27 11. 15-10 27-31 12. 10-05 31-36 13. 42-37 17-22 14. 34-30 23x25 15. 05x03 W+
- 3) Omdat 1. 32-28 tot niet speciaal leidt moet wit daarom 1. 39-34! spelen.

- 1.3** 22-17! 14-20 (anders loopt zwart vast) 17-12! 08x17 26-21! 17x26 30-25 W+.

Les 2: Aanwijzingen voor kandidaat zetten

- 2.1** A. van Berkel - A. Kosior

- 1) 34-29? 18-23 28x30 25x43 Zw+
- 2) 44-40 8-13 =
- 3) 28-22! 08-13 33-29 24x33 39x28 03-09 34-29 en er is niets tegen 28-23 W+

- 2.2** A. Gantwarg - F. de Koning

- 1) 04-09? 33-28 23-29 27-21! 26x17 38-33 29x27 31x04 W+
- 2) 25-30? 33-28 23-29 27-21! 26x17 28-22 W+1
- 3) 24-29 33x24 23-28 32x23 18x20 met klein voordeel voor zwart.
- 4) 23-29! En nu
 - 4.1) 45-40 25-30! 40-34 30x28 32x34 24-29 34x23 18x29 35-30 12-17 Zw+
 - 4.2) 32-28 25-30 38-32 29x38 32x43 met groot voordeel voor zwart wegens de sterke voorpost op 34.
 - 4.3) 33-28 29-34 27-22 18x27 31x22 24-29 en zwart breekt snel door, bv. 22-18 12x23 28x19 34-39 45-40 29-33 38x29 39-43 19-13 25-30! 35x24 43-49 Zw+

- 2.3** R. van der Wal - J.T. Dekker

- 1) 48-42 13-18 28-23 18x29 35-30 24x35 33x13 11-16 13-09 16x27 09x20 10-14 20x09 03x14 met een betere stand voor zwart.
- 2) 38-32! En nu
 - 2.1) 13-18 32-27 18-23 27-22! 23x32 33-28 32x23 21-16 17x28 16x09 03x14 35-30 W+

2.2) 11-16 (op andere zetten heeft wit hetzelfde plan) 32-27 en zwart kan niet 13-18 spelen wegens 35-30 28-22 33x24 W+1. Wit kan lang genoeg wachten om naar 18 te gaan, bv. 02-08 45-40 10-15 48-43 03-09 43-38 en zwart heeft geen goede zetten meer.

2.4 H. Meijer - A. Presman

Het belangrijkste om te noteren is dat 39-33? Niet goed is omwille van 29-34 40x29 14-20 25x05 07-12 05x12 08x50 Zw+. Men kan kiezen uit 32-28, 32-27x28 en 35-30.

2.5 R. Heusdens - E. Milshina

15-20 25x05 29-33 38x09 04x13 05x23 12-18 23x12 07x49 Wit+

2.6 T. Goedemoed - J.T. Dekker (analyse)

Wit kan de winst forceren door 27-21 16x27 32x21 25-30 40-34!! 29x40 50-44 40x49 21-16 49x23 16x18 W+

2.7 H. Jansen - T. Hage

27-21! Wit neemt de beste kans: zowel 07-11 & 18-22 verliezen:

1) 18-22 32-28 23x32 34-29 25x23 33-28 22x33 21-17 12x21 16x09 W+

2) 07-11 16x07 12x01 21-17 01-07 32-28! 23x32 17-12 enz. W+

3) 23-28 32x14 13-19 14x23 18x40! 30x19 40-44 en zwart heeft remisekansen.

2.8 S. Winkel - M. Barkel

Zwart heeft een schijf meer, maar de partij liep remise na 19-24? 38-33 29x43 38x49. Zwart had kunnen winnen door 20-24! en nu

1) 37-31 23-28 32x12 13-18! enz. W+

2) 21-17 25-30 (om de tegenzet met 34-30 voorkomen) 34x25 29-33 38x09 13x04 22x24 11x41 W+

2.9 T. van den Bosch - C. Jacobs

30-24x24 geeft voordeel maar nog sterker is het gespeelde 37-31!! Deze zet is gebaseerd op de slag 21-26 25-20 26x39 27-21 14x34 21x03 W+. Wit krijgt daardoor een winnende opsluiting met 31-26 op de volgende zet, terwijl hij nog steeds controle heeft over de rechtervleugel met de actieve formatie 25/30/35

2.10 G. Kolk - R. Heusdens

In de partij volgde 48-43 12-18 40-34 23-28 met voordeel voor zwart. Wit wil de stand gesloten houden, en 12-18 & 23-28 niet toelaten: break: 40-34! 12-18 33-28! Zwart kan het tempo 15-20 niet spelen omwille van 15-20 28x19 14x23 27-22! 18x27 37-31 26x28 39-33 28x30 35x04 W+. Daarom moet hij het idee 23-28 opgeven, vervolgen met 03-09 28x19 14x23 en wit heeft een goede stand, bv. 35-30 08-12 38-33 10-14 45-40 14-19? 33-28 15-20 30-24 20x29 27-22 18x38 37-31 26x37 39-33 23x32 34x03 38x29 03x08 W+.

2.11 A. Kooistra - J. Sterrenburg

Wit moet verdedigen, maar dit is niet gemakkelijk. De varianten die verliezen moet men verwerpen, en de zet waarna men niet kan zien dat de tegenstander kan winnen, spelen:

1) 23-29 14-10 29-34 38-33!! 28x39 10-04 13-19 04-10 19-24 10-15 24-30 15-29! 34x23 25x43 W+. Dit is de mooie manier waarop wit de partij won!

2) 28-32 38x27 23-29 14-10 29-33 (29-34 10-04 13-19 04-18 34-39 18-34 W+) 10-04 13-19 04-15 33-39 15-24 19x30 25x43 W+

3) 13-18 en wit kan niet winnen, bv: 14-10 28-33 38x29 23x34 10-04 16-21(!) 04x16 34-40 = of ook 17-12 18x07 14-10 16-21 10-05 28-33 05x02 33x42 =

2.12 J.M. Ndjofang - S. Winkel

45-40!! is de winnende zet. Dit dreigt 34-30 24-20 44-40 39x06, terwijl 23-28 wordt beantwoord door 34-29 en zwart kan de dreiging 38-32 niet stoppen.

2.13 A. Tolchikov - V. Nikitsjoek

33-29! 23-28 32x23 21x41 47x36 19x28 35-30 09-13 30-24, wint de schijf terug en breekt snel door, wit won.

2.14 A. Gantwarg - A. Chizhov

Wit moet verdedigen

1) 48-42? 23-29 34x23 19x48 30x17 26-31! 27x36 48-26 Zw+

2) 38-33? en Chizhov forceerde een mooie winst met 15-20 33-28 24-29 48-42 29x40 35x44 25x34 39x30 20-24 en wit offer teen schijf daar 30-25 verliest wegens 12-18! 22-17 26-31 27x36 16-21 17x26 18-22 28x17 24-30 25x34 23-29 34x23 19x50 (17-12 50-45) Zw+

3) 39-33 is de beste zet, bv: 14-20 33-28 12-17 22x11 16x07 43-39! 24-29 39-33 29x40 35x44 25x34 33-29 =

2.15 18-23! (dreigt 24-30 23-29 Zw+) 39-33 (41-37 24-30 25x34 23-29 34x23 19x28 32x23 07-11 06x17 12x41 Zw+) 23-29 43-38 29-34 en de doorbraak kan niet gestopt worden. De partij verliep als volgt: 27-22 24-30 32-28 08-13 22-17 12x21 26x17 07-12 17x08 13x02 28-22 30-35 41-37 19-24 38-32 35-40 enz. en zwart won.

2.16 N. Samb - J.M. Ndjofang

37-31! Dreigt om een rechtervleugel opsluiting te nemen, terwijl 21-29 afgestraft wordt door 33-29 26x28 27-22 18x27 29x07 01x12 36-31 27x36 47-41 36x38 43x05 W+.

Zwart's beste antwoord is 1...17-22 en na 2.31-26 22x31 3.26x17 12x21 4.36x27, heeft wit een goede klassieke partij en zwart heeft geen sterke formaties om de partij open te breken.

2.17 P. Oudshoorn - B. Derkx

Wit kan de slecht verdedigde schijf op 22 aanvallen.

32-27 22-28 42-37 25-30 (11-17 31-26 25-30 48-43 30-34 (04-09 38-32 28-33 43-39) 27-22 W+)

38-32 28-33 32-28 33x22 27x18 04-09 37-32 11-17 31-26! En zwart staat vast (30-34 48-42 16-21 42-38).

2.18 J. Lemmen-S. Buurke

Wit heeft een sterke aanvallende stand met een voorpost op 22 & 23. De zwarte verdediging is zwak daar hij geen basisschijven heeft. Wit kan hiervan profiteren door 39-34 24-30 27-21! 26x17 32-27 30x39 33x44 met een winnende stand:

25-30 44-39 17-21 27x16 12-17 47-42 08-12 42-38 W+. Wit kan ook beginnen (vanuit het diagram) met het offer 27-21 26x17 39-34 enz. W+.

2.19 O. Lognon - B. Feret

38-32 17-21 32-28 22-27 28-22 27x18 19-13 21-27 18x31 16-21 31-27 21x41 36x47 W+

Het eindspel

Het eindspel wordt beschouwd als het moeilijkste deel van het spel. Met dammen erbij neemt het aantal mogelijke zetten toe. Veel spelers hebben moeite met het oriënteren in eindspellen. Het is noodzakelijk om kennis te hebben van standaard eindspellen. Er zijn een aantal standaard eindspellen dam + 3 schijven versus 1 dam + 1 schijf die men moet kennen. Het is te moeilijk om erachter te komen hoe deze eindspellen werken als je ze nog nooit hebt bestudeerd. Het bestuderen van de eindspellen geeft je ook een idee wat belangrijk is om voor te zorgen als je zo'n eindspel op het bord hebt staan. Een belangrijke regel is dat men zijn stukken goed moet beschermen, iets dat vele malen verwaarloosd ook op hoog niveau.

Om de eindspelen te analyseren gebruikten we het analyseprogramma Truus, geprogrammeerd door de briljante Stef Keetman. Dit programma bevat een eindspeldatabase van alle posities met in totaal maximaal 6 stuks. Dit betekent dat Truus een perfecte gids is in complexe eindspellen zoals dam + 3 schijven tegen dam en 1 schijf. Er zijn ook eindspellen waarin de meerderheidsspeler al 2 dammen heeft, maar een diagonaal moet veroveren die de tegenstander bezit. Het bekendste is het Scoupe-eindspel.

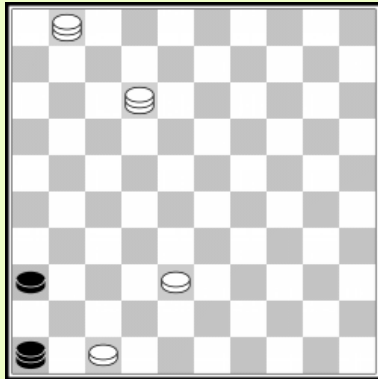
We zullen ook drie dammen tegen één bespreken, wat meestal een gelijkspel is. Je moet echter enkele uitzonderingen kennen en je moet verschillende trucs kennen, zoals onder andere de schaar. Het eindspel van vijf dammen tegen twee dammen is zeldzaam, maar behoorlijk complex. Je zult een aantal sleutelposities moeten kennen! Het laatste hoofdstuk van deze sectie is het meest ontspannen hoofdstuk. Het gaat om het heerlijke soort trucjes die het eindspel aangenaam maken om mee om te gaan.

- 1) Standaard 4 x 2 eindspellen
- 2) De tegenstander heeft meer dan een stuk (4 x 3 & 4 x 4)
- 3) 3 dammen tegen 1
- 4) 5 dammen tegen 2
- 5) Tricks

1. Standaard 4 x 2 eindspellen

Met een standaard 4 x 2 eindspel bedoelen we een eindspel 1 dam + 3 schijven of 2 dammen + 2 schijven vs. 1 dam + 1 schijf. Dit soort eindspellen zijn vaak erg moeilijk. Als de speler met de meerderheid een stuk verliest of een stuk wordt geruild, wordt het spel remise. Om het spel te winnen moet je drie dammen kunnen krijgen terwijl je voorkomt dat stukken verloren gaan.

We zullen enkele zeer belangrijke eindspellen bespreken waarin de zwarte dam de belangrijkste diagonaal bezit en wit twee dammen heeft. Met slechts één dam zal wit meestal niet in staat zijn om de hoofddiagonaal te veroveren en het spel is dus een gelijkspel.

Dit type eindspel, waarbij zwart de hoofddiagonaal bezit met de 36/47 oppositie is erg praktisch. In veel spellen is dit soort eindspel voorgekomen. Wit moet in het bezit van de hoofddiagonaal zien te komen om een derde dam te kunnen maken, en te winnen door overmacht. In dit geval zullen dammen op 01 & 12 het werk moeten doen. De zwarte dam moet naar veld 5, anders volgt (bijvoorbeeld bij 1... 46-19) 47-41! volgt met ofwel 36x47 12-18 47x12 en de koning wordt gevangen of 19x46 38-32 46x12 01x23 W+.

1... 46-05 2. 12-18!

De zwarte dam heeft geen goede zet meer.

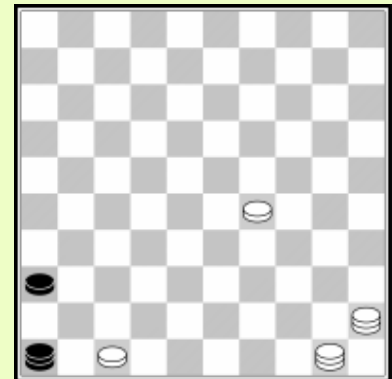
Scoupe

Dit eindspel is al vaak voorgekomen in een partij. Wit's vrije schijf mag niet verder ontwikkeld worden dan veld 29, anders kan hij geen winst meer forceren. Met de witte dammen op 45 & 50 is zwart's beste verdediging naar veld 14 gaan.

Op 1 ... 46-10? volgt de sleutelzet 2.47-42! Dreigt 42-37 & 50-28 met damvangst.

1) 2... 10-15 3.50-33 15-04 4.42-37 04-09 5.37-31! 36x27 6. 33-22 27x18 7. 29-23 18x29 8. 45x04 W+.

2) 1... 10-04 2. 42-37 04-15 3. 50-33 15-04 4. 33-17! En op de volgende zet wordt de zwarte dam gevangen!

Op 1... 46-14(!) moet wit geduldig zijn en niet te snel zijn met de zet 2. 47-42?: 14-20!

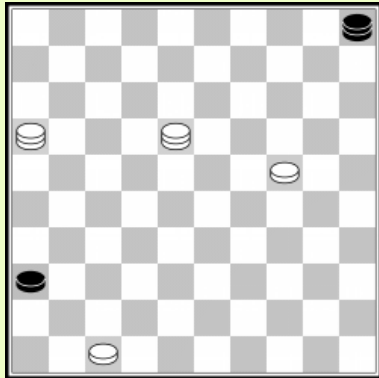
3. 50-33 20-03 4. 33-28 03-20 5. 28-33 20-03 6. 42-37 03-26 en het is remise.

Veld 3 geeft zwart de mogelijkheid op 26 aan te vallen. Wit stelt dus 47-42 uit tot zwart naar een minder centraal veld is gegaan.

1.... 46-14 2. 50-06!

Op de volgende zet speelt wit 47-42 en wint zoals aangegeven na onmiddellijk

1... 46-10. Bv. 2.... 46-19 3. 47-42 19-08 4. 06-28! 08-26 5. 42-38 enz. en daar wit nu de lange lijn in bezit heeft kan hij naar een derde dam gaan..

Post Scoupe

Als de extra schijven niet op 29 & 47 staan, maar op 24/25/20 of 15, wit kan niet winnen. Deze situatie wordt de post Scoupe genoemd. Black moet echter nog steeds oppassen dat hij niet het slachtoffer wordt van een van de vele trucs. Hij kan niet naar een wild veld (een veld dat niet aan de rand van het bord staat) behalve 37, omdat wit in dat geval schijf 36 gebruikt voor een kleine combinatie geïntroduceerd door 18-31. Als zwart naar 37 gaat is dit niet mogelijk.

1. 05-37? zou echter een vergissing zijn: na 2.18-27! Wat de vangstelling 16/27 vormt, is er nog maar één zet over voor zwart:

2... 37-46 3. 24-20! 3. 46-37* 4. 20-15 en zwart heeft geen veilig veld meer om zijn dam te plaatsen (37-46 47-41 W+)!

Zwart aan zet moet 1...05-46! spelen.

Indien wit 2.19-27 speelt is zwart veilig op 37. 46-37!=

Indien wit een afwachtende zet speelt als 2.18-22 gaat zwart weer naar 5: 2...46-05 enz.

Men dient dit eindspel goed te kennen, omdat het verwarrend kan zijn en veel spelers hebben dit reeds verloren.

Indien wit aan zet is en **1.24-20** speelt veranderen de kansen. Zwart kan niet naar 46 gaan wegens 1...05-46? 2. 18-27! 46-37 3. 20-15 W+. Zwart moet in plaats naar 37 gaan in dit geval!

Er is een andere tric die men dient te kennen. Veronderstel dat de partij als volgt gaat:

1.... 05-46 2. 24-20 46-05 3. 20-15 05-46 4. 18-09 46-05 5. 09-03 05-23 6. 16-49,

Moet zwart niet naar 46 gaan! 6... 23-46? resulteert in een beroemde stand reeds getoond door de Spaanse schrijver over dammen Torquemada, die deze tric ontwikkelde op het 8x8 bord.

Torquemada

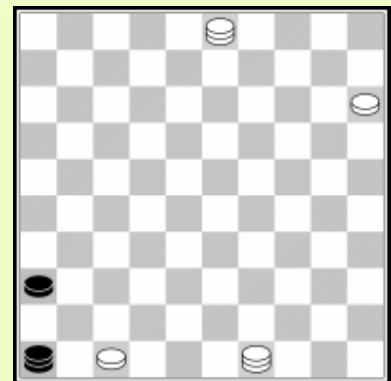
De dam op veld 3 kan ook op 25 staan. Wit forceert de winst door 7. 47-42!! met het idee 7...46-23 8. 42-38!

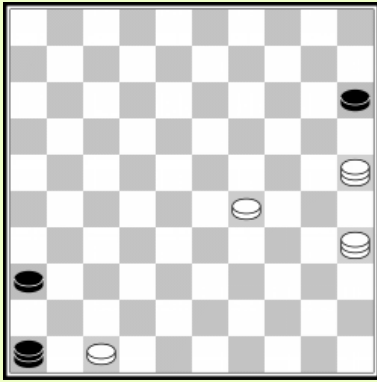
Dit dreigt 15-10 & 03-14 terwijl op 23-29 03-20 49-38 20x47 W+ volgt.

In dat geval moet zwart van de lange lijn en wit krijgt de overmacht na het behalen van een derde dam. Het alternatief verliest eveneens:

7. 47-42! 36-41 8. 49-32 41-47 9. 32-05

En op de volgende zet volgt 03-14 W+

Oef 1.1 Probeer te vinden hoe wit moet spelen om te winnen. Let er op dat men zwart niet de kans geeft om naar een post Scoupe eindspel te vluchten!

J. van den Akker - A. Baliakin

Baliakin schreeft ooit over dit type eindspelen (post-Scoupe): "Spelers hebben altijd fouten gemaakt in dit eindspel, ze maken nog fouten, en ze zullen voor altijd fouten maken". Een grappige en wijze observatie.

84. 46-05(?)

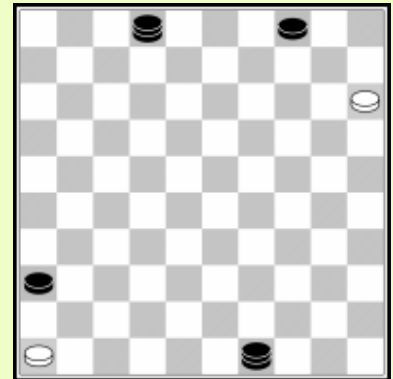
De witte dam kan haast overall gaan staan, behalve op dit veld... Maar de dam op 49 moet eigenlijk op de 48/26 diagonaal staan om echt te winnen.

84... 04-09 (!) 85. 15-10??

Macadou N'Diaye kon de remise veilig stellen tegen Kees Thijssen in deze stand (Brunssum 1996), door 05-28! 09-13 28-22! en het vangen van de dam zorgt niet voor winst voor zwart... Shwarzman moest op dezelfde manier ontsnappen tegen Getmanski (WK 2003)...

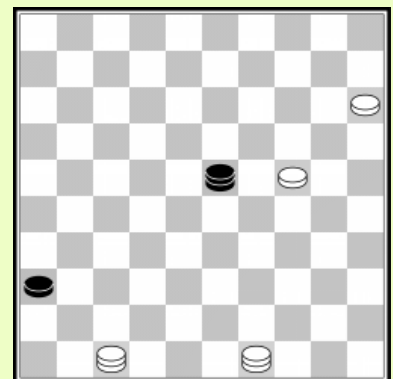
85... 02-19! 86. 10-04 19-46

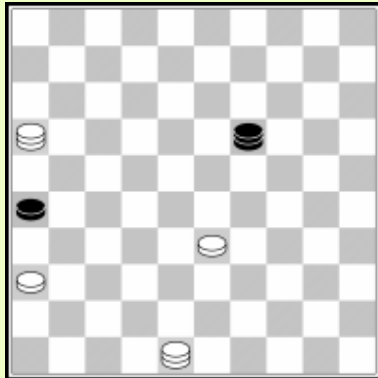
En wit gaf op.

Leclerc

In dit geval is er geen schijf, maar een dam op 47. Dit is de positie die je moet opbouwen. Schijf 24 wordt beschermd door de dam op 49. Wit kan de zwarte dam van de lange lijn verdrijven. Hij speelt 1. 47-38! Dreigend met 15-10 & 24-19 W+. Als zwart de lange lijn verlaat, bijvoorbeeld met 23-12, speelt wit gewoon 38-32 en neemt de hoofd diagonaal, terwijl schijf 24 is beschermd tegen een aanval door de dam op 49. Als schijf 24 al op 20 staat kan wit niet winnen, want in dat geval kan de schijf worden aangevallen met 12-03 =.

Als de zwarte dam de lange lijn controleert met de oppositie 26/36 tegen twee witte dammen, kan de witte schijf niet verder ontwikkelen dan veld 33. Als de schijf zich op 29 of verder bevindt, is het niet mogelijk om de zwarte dam van de lange lijn te verjagen. In deze stand dreigt wit de zwarte dam te vangen:

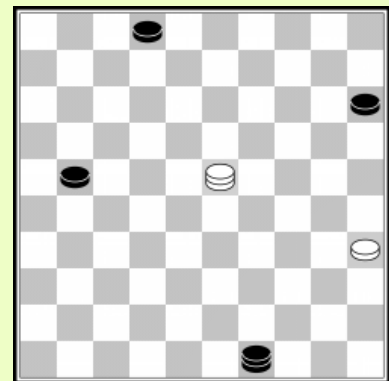
1. 48-31! 26x37 2. 33-28 19x32 3. 16x38 W+. Met zwart aan zet, na 1... 19-46 speelt wit een afwachtende zet: 2.48-42 en de zwarte dam wordt bij de volgende zet gevangen.

H. Jansen - T. Kooistra

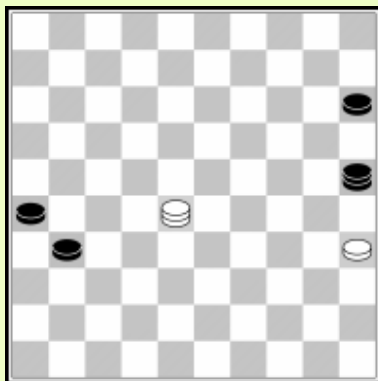
Wit heeft net de lange lijn veroverd. Indien schijf 35 op veld 25 geraakt is zwart niet meer in staat om de witte dam van de lange lijn te verwijderen en is het remise. Schijf 21 is te ver ontwikkeld om in enig nut te zijn om de vangstelling van het laatste diagram te vormen. Daarom stopt zwart schijf 35..

58... 49-43! 59. 23-37

Hoe moet zwart verder ? Men dient de sleutelpositie die men dient op te stellen te kennen. We tonen deze stand in het volgende diagram.

Sleutel positie

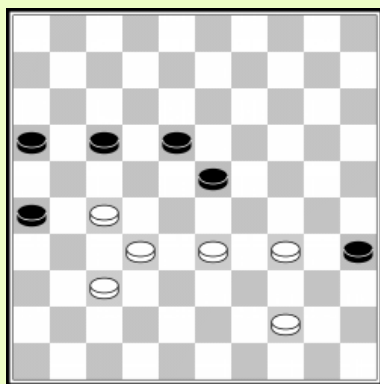

De zwart schijven op 31/26 staan klaar voor een vangstelling. Daarom kan zwart schijf 15 opspelen door 15-20 omdat 28-33 wordt afgestraft door 31-37 33x15 25-20 15x31 26x37 Zw+ Schijf 20 kan dus verder oprukken en zwart krijgt een tweede dam. In de partij echter ging zwart in de fout:

59... 21-27 60. 37-28 27-31 61. 28-41 31-36?

Een strategische fout. Met de schijf reeds op 36 zwart kan de lange lijn niet meer veroveren noch oprukken met schijf 15. De partij liep remise.

Men dient op voorhand te weten welke sleutelpositie men dient op te stellen!

H. Wiersma - A. Gantwarg

52. 33-28 17-21 53. 28x19 18-22 54. 27x18 21-27
 55. 32x21 16x27

Wit dacht lang na en bood remise aan! Hij had een winnend eindspel kunnen forceren.

56. 18-13 27-31 57. 13-08! 31x42 58. 08-02

Zwart kan niet naar dam gaan, terwijl 34-30 een dreiging is. Daarom dient hij een schijf terug te geven.

58... 35-40 59. 34x45! 42-47 60. 19-14 47-33

Andere mogelijkheden:

1) 60... 26-31 61. 02-19! enz.

2) 60... 47-41 61. 14-09 26-31 62. 02-24 31-36 (31-37 09-04 W+)
 22-47 met het Leclerc eindspel.

61.44-40 33-28

61... 26-31 62. 02-19 W+

62. 14-09 26-31 63. 02-24 31-36 64. 24-47

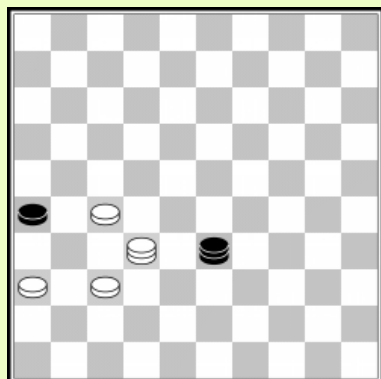
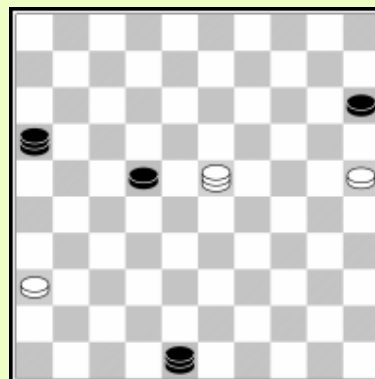
Wit zal winnen volgens het Leclerc eindspel.

Thijssen-Schwarzman

Oef 1.2 A) Hoe moet wit aan zet verder om een remise te bereiken ?

65. 23-41? 22-27 66. 41-05

B) Hoe beëindigde zwart de partij ?

H. Wiersma - A. Gantwarg

Beide wereldkampioenen toonden niet genoeg kennis te hebben van dit theoretisch eindspel (wat men kan vinden op pagina 114 van het J.F. Moser's eindspel standaardboek *Strategie der honderd velden*).

77... 44-11? 78. 32-19?

Zwart had naar 50/44/39 of 6 te gaan voor remise. In dit geval kan wit de 6/50 diagonaal niet veroveren, met remise. Echter naar veld 11 gaan geeft wit de mogelijkheid winst te forceren door 79.32-10!

In feite enkele zetten later kwam deze situatie. Na 79... 11-44 (dus na 11-33 of 11-39), speelt wit 80.37-32! met de dreiging 32-28 en indien zwart weer naar 6 of 11 gaat vangt wit de zwarte dam met 10-28 32-28 W+.

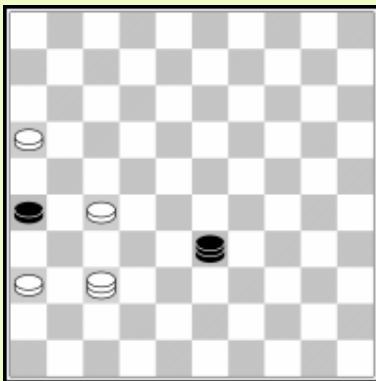
80... 44-49 81. 10-19! (of 10-23) zorgt dat zwart geen goede zet meer heeft: op 81... 26-31 volgt 19-02-16 W+.

78... 11-44 79. 19-14 44-11? 80. 14-10(!)

Wit vond het juiste veld, maar het blijkt dat dit enkel toeval was.

80... 11-17 81. 10-19?

Wit had nu naar veld 16 moeten gaan met zijn schijf : 81. 27-21! 17-06 82. 21-16 06-44 83. 37-32 44-39 84. 10-15 39-44 85. 15-42 (bereidt de zet 32-27 voor) 44-39 86. 32-27 39-28 87. 42-48 28-33 88. 48-37 (zie volgende diagram)

1) 88... 33-17 89. 37-14 17-06 90. 14-03 26-31 (er zijn geen andere zetten) 91. 03-26 31x22 92. 16-11 W+

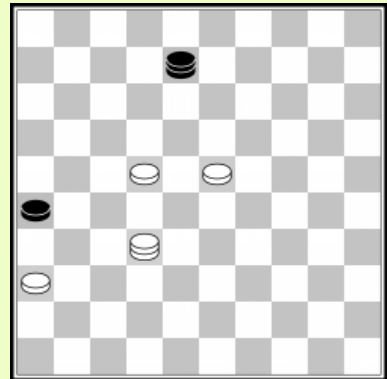
2) 88... 33-06 89. 37-14 06-17 90. 14-03! 17-21 91. 36-31 W+

Indien zwart dit standard eindspel correct verdedigd, kan deze partij niet gewonnen worden. Dit is gewoonlijk het geval in dit type van 4 tegen 2 eindspelen: indien de minderheidsspeler zich correct verdedigt loopt de partij remise, maar het is echter zeer

gecompliceerd. Een ander voorbeeld uit een beroemde Wiersma-Gantwarg partij zal u overtuigen van dit onderwerp...

H. Wiersma - A. Gantwarg

Dit eindspel uit de wereldkampioenschap match 1979 werd geanalyseerd door T. Sijbrands en J. van der Wal en beide wereldkampioenen dachten dat winnend is in deze stand. Echter, drie decennia later bewezen computer databases dat de stand remise is...

91... 08-02? 92. 32-37?

Wit had de zwarte fout kunnen afstraffen door 92. 32-16 en op de volgende zet wordt de zwarte dam gevangen!

Zwart kon hier remise kunnen halen door ofwel 92...08-30 of 92...08-24.

We tonen de meest belangrijke mogelijkheden na

92... 8-30!

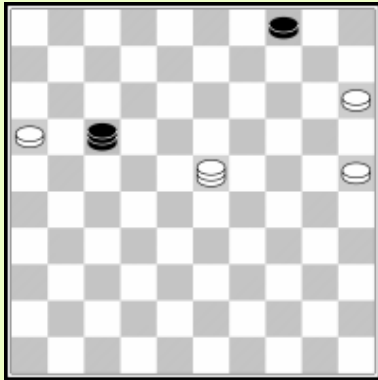
1) 93.22-18 30-35 94. 32-49 (dreigt 23-19 W+) 35-02 (35-08 is ook remise)

1.1) 95. 18- 12 26- 31! (de enige zet voor remise) 96. 36x27 02-13 97. 27-21 13-18 =

1.2) 95. 49-16 02-08! 96. 16-32 08-02 omdat wit geen controle heeft over veld 16 maakt hij geen voortgang en de partij loopt remise, bv.:
 97. 49-32 02-16! 98. 32-37 16-27 99. 18-12 27-18 =

2) 93. 32-37 30-13! 94. 22-17 13-04! De 04-10 dreiging zorgt voor remise:
 95. 17-11 04-10 96. 37-28 10-04! (dreigt 26-31 =) 97. 28-37 04-10 en de zetherhaling zorgt voor remise.

Oef 1.3 Hoe forceert zwart remise na **93. 22-17** ?

Wit heeft subtiel manoeuvreerspel nodig om een tweede dam te kunnen krijgen. Het spelen van 1. 23-45 17-50 levert geen positief resultaat op, want 2. 25-20 zal een remise zijn na 50-17! (20-14 17-28) =. Wit moet schijf 4 als combinatieobject gebruiken om schijf 25 vooruit te kunnen helpen. Wit moet manoeuvreren op de 36/4 diagonaal.

1. 23-18 17-33

Zwart zorgt ervoor dat schijf 25 niet kan oprukken.
 25-20 wordt gevolgd door 04-10 15x04 33x15 =

2. 18-27!

Wit wil zwart naar 17 laten gaan. Van daar kan hij verder naar het cruciale veld 13, zoals we zullen zien.

2.... 33-39

Na 2... 33-28 3. 25-20 bereikt wit de sleutelpositie onmiddellijk. Nu kan wit niet 3. 25-20 spelen wegens 39-25=

3. 27-36! 39-17

Zwart kan schijf 25 niet op een andere manier stoppen. Na 3... 39-33 speelt wit
 4. 25-20 daar 04-10 5. 15x04 33x15 wordt gevolgd door 6. 36-47! W+.

4. 36-13!

Zwart kan niet meer naar 33 of 39 gaan om schijf 25 te stoppen:

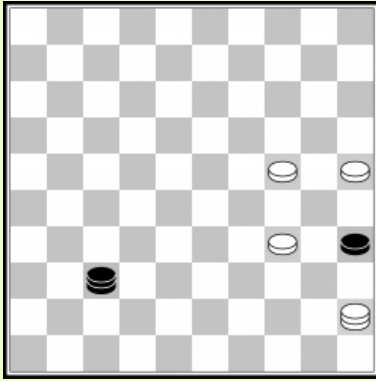
1) 4... 17-33 5. 13-24 W+

2) 4.... 17-39 5.15-10 04x15 6. 25-20 15x24 7. 13x48 W+

4.... 17-50 5. 25-20 50-28 6. 13-27

Dreigt 20-14! 28x10 (28x05 15-10 W+) 27-09 W+. Zwart moet dus de lange lijn verlaten en schijf 20 gaat naar dam.

In een partij Clerc-Wesselink was wit vergeten hoe hij de sleutelpositie moest opbouwen en speelde hij veel zinloze zetten. Op een gegeven moment stond dezelfde positie voor de derde keer op het bord. Maar Wesselink claimde de remise niet op het juiste moment. Je moet niet vergeten dat je de remise altijd in je eigen tijd moet claimen! Dus als na je zet dezelfde positie met je tegenstander aan zet op het bord komt, moet je de zet niet doen en op de klok drukken! In plaats daarvan moet je de remise claimen zonder de zet te spelen. Je moet de scheidsrechter roepen en vertellen dat na de zet die je wilt doen dezelfde positie voor de derde keer op het bord komt.. De scheidsrechter moet deze claim controleren met behulp van de notatie. Als je claim klopt, wordt het spel remise verklaard. Als de claim niet correct is, kost dit degene die de claim eiste tijd.

Oef 1.4 Probeer de sleutelpositie te vinden die wit dient op te bouwen om zwart te verdrijven van de lange diagonaal.

J. Adema - V. Doumesh

Wit kan winnen maar zeer nauwkeurig spel is nodig. Schijf 32 is kwetsbaar voor een aanval door de zwarte dam. In de partij ging wit in de fout door

53. 11-06 39-44 54. 06-01 44-50 en met zijn schijven achter de trictrac lijn kan wit niet winnen. Na

53. 11-06 kon zwart ook naar veld 48 gaan :

53...39-43 54. 06-01 43-48 55. 27-21 48-25 56. 21-16 25-14

57. 32-27 14-09 58. 27-21 09-03 en wit heeft geen goed antwoord op 08-12 =

De enige goede manier van spelen is :

53. 11-07!

1) 53... 39-43 54. 27-21!!

Wit moet zich haasten met zijn schijven voor ze worden aangevallen door 43-48-25-14 enz. =.

54... 43-48 55. 21-16! 48-25 56. 07-02! 08-12 57. 16-11 en wit is doorgebroken terwijl zijn schijf op 32 beveiligd is W+

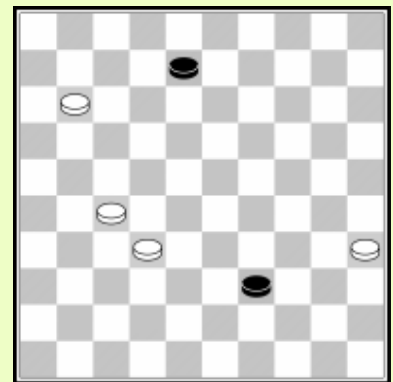
2) 53... 39-44 54. 07-02! 08-12 55. 02-30!

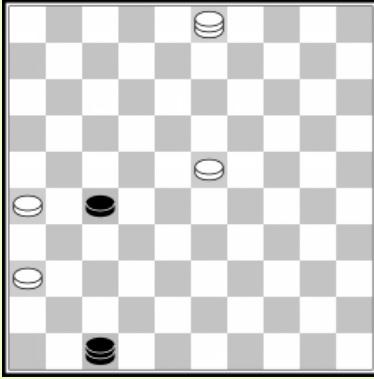
De eerste variant was strategisch, in deze variant gebruikt wit tactiek om te winnen.

Zwart kan niet naar 49 wegens 30-43! W+

55... 44-50 56. 30-34 12-17 57. 34-45! 50-33 58. 45-50 33-24 59. 50x11 24-19

60. 11-28 19-13 61. 27-21 13-27 62. 28-44! 27x40 63. 35x44 W+

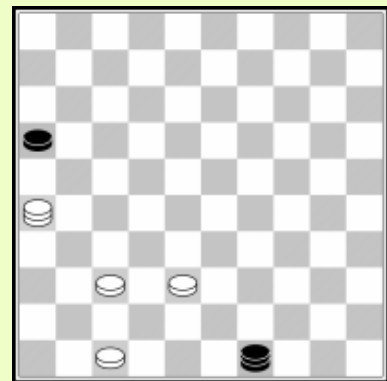

J. Kos - G. Willemsen

Oef 1.4 Hoe kon wit de winst forceren ?
Hint: Men moet schijf 27 naar veld 38 dwingen, zijn eigen dam blokkerend..

R. Clerc - A. Scholma

Wit heeft een winnend eindspel, maar moet zeer precies spelen.

54. 37-32

54. 38-33 laat zwart toe remise te forceren:

54... 49-44 55. 33-29 44-40 56. 29-24 40-23

57. 47-41 23-18! *Dreigt 18-36 =.*

Op 58. 26-03 16-21! (18-36? 03-20- 15 W+) volgt 59.03x26 18-36 =

58. 41-36 18-13 59. 24-20 13-09 60. 20-15 09-03!

De 26/3 diagonaal is strategisch cruciaal in dit eindspel. Zwart dreigt nu 16-21. De witte dam moet zijn eigen schijf blokkeren op 37.

61. 26-31 03-14 =

54... 49-35

54... 49-44 wordt gevolgd door 26-17! 44x06 32-28 06x42 47x38 met oppositie. De diagonaal 44/6 nemen werkt voor zwart ook niet, omdat met de hulp van 27/36 wit de zwarte dam van deze diagonaal dwingt en een tweede dam behaalt.

55. 38-33?

55. 32-28 is de juiste zet, houdt de 38/49 vangstelling, schijf 28 kan dus oprukken. Zwart heeft nu drie antwoorden, alle falend:

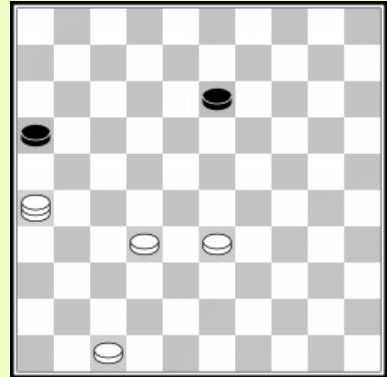
1) 55... 35-40? 26-12 de dam wordt weer gevangen.

2) 55... 35-13 56. 28-23! 13-27 57. 38-33 27-13 58. 33-29 de witte schijven kunnen niet meer gestopt worden

3) 55... 35-49 56. 38-33 49-40 57. 28-22 wint voor wit. Om zwart te verwijderen van de diagonaal 1/45 moet hij de dam naar veld 38 brengen en schijven naar 17 & 22 met de dreiging 17-12 22-18.

55... 35-40?

Zwart had deze stand moeten verdedigen door 55... 35-13!! (zie volgend diagram)

1) 56. 33-28 13-09!

1.1) 57. 26-03 09-18! Deze stand is winnend met zwart aan zet, maar remise met wit aan zet. Er is geen goed afwachtend tempo:

58. 47-41 (58. 03-26 18-09 en de zetten worden herhaald)

18-36 59. 41-37 16-21 60. 03x26 36-31 =

1.2) 57. 26-42 09-18 en indien wit niet teruggaat naar 26 komt schijf 16 in het spel...

1.3) 57. 28-23 09-03 58. 26-42 (op 26-48 valt zwart simpel aan 03-21-17 =) 58...03-26 59. 42-29 16-21 (de 21/32

verbinding is te vervelend voor wit, hij kan niet alle dreigingen van het aanvallen en ruilen van de schijven pareren) 60. 29-45 26-48! 61. 45-50 (61. 23-19 wordt gevolgd door de herhaalde aanval 48-43-39-30-19 =) 61... 48-43! (na 61... 48-26 62. 50-22 is de verbinding geneutraliseerd en wit wint!)

62. 32-28 21-27 63. 23-19 43-48 64. 28-23 48-34 =

2) 56. 32-28 13-18! 57. 26-03 18-13 58. 28-23 13-24 59. 33-28 24-13. Wit moet zijn stand nu verzwakken. Indien hij speelt met zijn dam volgt 13-09, met de dreiging de cruciale diagonaal te nemen en schijf 16 te activeren, die zal doorgaan naar de damrij. Dit betekent meer problemen voor wit en leidt tot een remise.

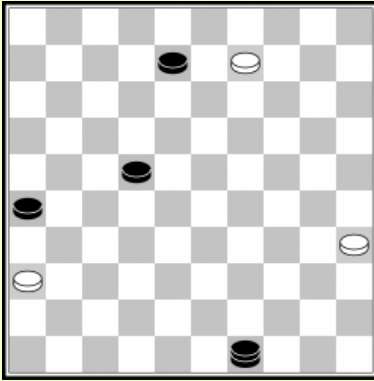
60. 47-41 plaatst teveel schijven op het midden van het bord, zodat zwart een remise kan forceren, bv. 13-36 61. 41-37 36-27 62. 23-19 16-21! 63. 03x26 27-32 =.

3) 56. 33-29 13-19! 57. 26-37* 19-13 58. 32-28 16-21 en wit kan niet winnen, bv

59. 37-26 21-27 60. 26-37 13-02 61. 28-23 02-07 en de zwarte dam blokkeert de witte schijven . Wit kan niet voorwaarts met zijn schijven zonder dat zwart een remise maakt.

Zoals men ziet, het is zeer gecompliceerd om deze stand te verdedigen. Men kan gemakkelijk een fout tijdens een partij. Langs de andere kant het is steeds goed te weten dat men nog kan hopen op een verdediging wanneer men de minderheid is. Verder dient men in het achterhoofd te houden dat wanneer men de meerderheid heeft, men zeer zorgvuldig moet tewerk gaan.

Onderschat nooit de remise kansen van de minderheid speler in een D+3 tegen D+1 eindspel

J. Bastiaannet - J. Van der Wal

Omdat wit niet onmiddellijk naar dam kan gaan, moet hij eerst een schijf offeren. Het eindspel is voor wit nog te verdedigen daar alle zwarte schijven op het midden van het bord staan.

53. 36-31 26x37 54. 09-04?

54. 09-03! 08-13 55. 03-20! is de juiste verdedigen.

Wit dreigt schijf 13 aan te vallen.

55... 49-16 56. 20-33 22-27 57. 35-30 16-02 58. 33-15!

De enige zet die niet verliest, dreigt 15-04 =

58... 02-11 59. 30-24 13-18 60. 24-19 enz. =

54... 22-28?

54... 49-27! 55. 04-15 22-28! Schijf 22 beschermend, is winnend.

55. 04-10 49-32 56. 10-19?

Wit kon nog steeds remise halen :

56. 10-14! 28-33 57. 14-03 08-13 58. 03-26 37-41 59. 26-42!

59. 26-31? 41-47 60. 31x04 32-10 Zw+

59... 33-39

59... 32-38 60. 42-31 13-19 61. 31-22 =

60. 42-31 13-19 61. 31-37 32-23 62. 32x46 39-44 63. 35-30 =

56... 08-12 57. 19-30 28-33

Nu is wit definitief verloren. De partij ging verder :

58. 30-25 37-42 59. 25-03 12-18 60. 03-09 18-23 61. 35-30 42-47 62. 30-24 47-36

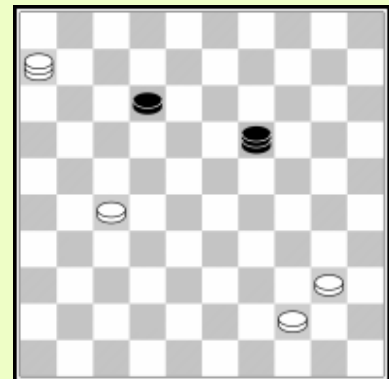
63. 09-03 23-28 64. 24-19 32-41 65. 19-14 36-04 66. 03-26 33-38 en na nog twee overbodige zetten gaf wit op.

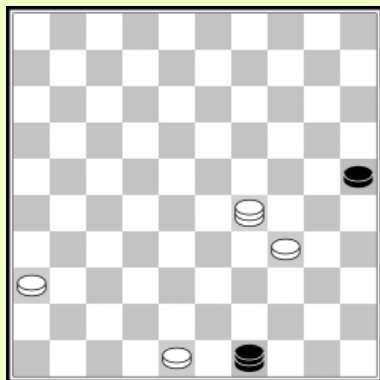
A. Georgiev - A. Chizhov

In dit gecompliceerd eindspel kan zwart remise houden met precies spel, maar onder druk kan men gemakkelijk een fouthis complicated endgame black can hold a draw with precise play,t maken :

69... 19-23?

Oef 1.5 Hoe straft wit deze fout af ?

E. Brunzman - A. Schotanus

Wit heeft slechts één schif die een beetje kwetsbaar is, schijf 34. Wit dient eerste deze schif te beschermen. In de partij ging hij in de fout :

- 1. 29-01? 49-27** en nu **2. 34-29** wordt beantwoord door
2... 25-30 3. 29-23 30-34 4. 01-06 34-40 (of 27-13)
5. 23-19 40-45 6. 06-50 27-09

En met zijn dam gebonden aan schijf 45 kan wit niet veilig naar een tweede dam :

7. 48-42 09-20 8. 42-37 20-03! 9. 19-13

(9.37-31 wordt gevolgd door 3-26-37-31 =) 03-26

1) 10. 37-32 26-21 11. 32-28 21-17 12. 28-23 17-12 13. 23-19 12-03

14.36-31 03-26 15. 31-27 26-37 =.

2) 10. 36-31 26-03 (of 26-12)

2.1) 11. 31-26 03-14 12. 37-31 14-10! en 10-04 op de volgende zet zorgt voor remise.

2.2) 12. 37-32 03-26 13. 31-27 26-03 14. 32-28 03-14 15. 28-22 14-03

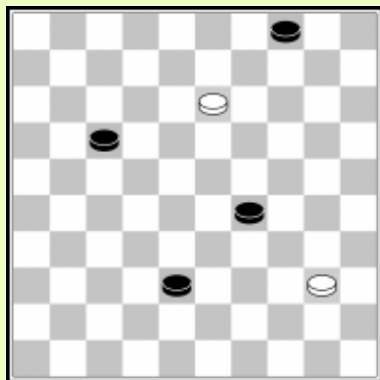
16. 22-18 *Indien wit begint met 12. 31-27 kan zwart dezelfde stand forceren. Wit is haast bij een tweede dam maar de zwarte dam kan een schif veroveren door langs achteren aan te vallen!*

16... 03-25 (of 03-20) 17. 13-08 25-43 18. 27-22 43-34 19. 18-13 34-18 =

In de partij speelde wit het langzame 2. 01-12 en kon ook niet winnen.

Oef 1.6 Hoe had wit moeten spelen (vanuit het diagram) om schijf 34 te beschermen en veilig naar een tweede dam te gaan ?

Het is belangrijk om je schijven te beschermen in D + 3 tegen D + 1 eindspellen !

Koopmanschap - Wirny

Wirny speelde **38-43?** waarna wit remise had kunnen maken.

Oef 1.7 Welke twee zetten hadden de winst kunnen verzekeren ?

J. Bastiaannet - A. van Tilborg

Er is een groot verschil tussen 42-37 & 42-38. White played

49. 42-38?

Zwart vervolgde met 49... 34-40? 50. 44-39 40-45 51. 38-33! 35-40 52. 16-11 en zwart gaf op, daar 45-50 53. 33-28 50x33 54. 28x39 40-45 55. 11-06 45-50 56. 22-17 verliest.

Zwart kon nog steeds remise maken door 49... 34-39! 50. 44x33 35-40 en de 4 schijven kunnen analytisch niet winnen.

Wit kan niet naar dam gaan: 51. 16-11 40-44 (dreigt 44-49) 52. 38-32 44-49 53. 32-28 49-16 54. 11-6 16-02 De witte schijven in het centrum zijn te kwetsbaar. Wit moet schijf 33 beschermen.

- 1) 55. 06-01 02-24 56. 01-29 24-19 57. 29-23 19-24 herhaling van zetten =
- 2) 55. 28-23 02-24 56. 33-28 24-13 57. 22-17 13-08 58. 17-11 08-02 =

Van alle witte winstpogingen bespreken we nog één meer :

51. 33-28 40-44 52. 38-32 44-50 53. 16-11 50-45 54. 27-21 *Anders volgt 45-7-16.*

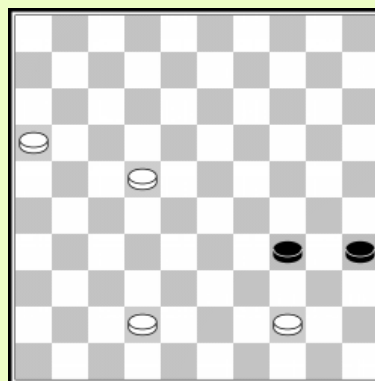
54... 45-34 *Dreigt 34-43 =.*

55. 27-21 34-25 56. 28-23 25-43 57. 21-16 43-39 58. 22-17 39-34 59. 23-19 34-30

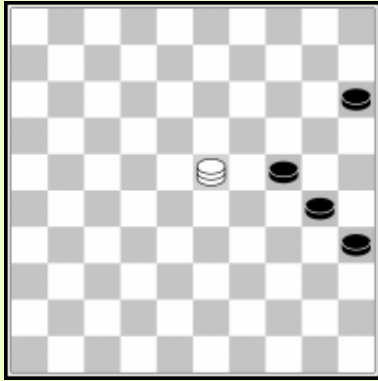
60. 19-14 30-08 =

Wit had al deze problemen kunnen voorkomen door 49. 42-37!!

Nu verliest 49... 34-40 op dezelfde manier als in de partij, terwijl na 49...34-39 50. 44x33 35-40 schijf 37 zich op een betere plaats op het bord bevindt dan op 38! Nu kan wit naar dam Snellen 51. 16-11 40-44 52. 11-0 6 44-49 53. 06-01 en alle witte schijven zijn verdedigd.

Een enkele dam kan vaak remise maken tegen 4 stukken

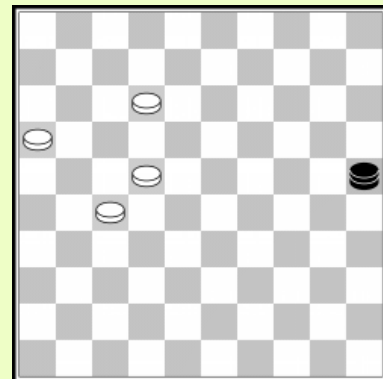
Wit kan remise houden in deze beroemde stand uit 1881

1. 23-32

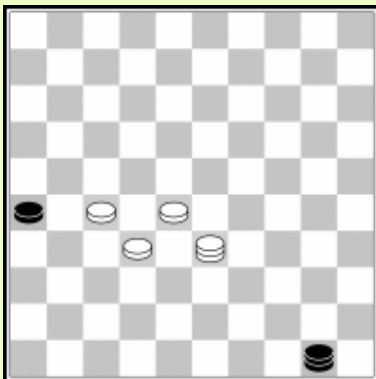
- 1) 1... 35-40 2. 32-43 30-35 3. 43-25!
 3.43-30? *verliest na 15-20-24 Zw+*
 Zwart kan de dreiging 25-20-25 niet stoppen daar
 24-29 wordt gevolgd door bv. 25-34 =
- 2) 1... 30-34 2. 32-43 24-30 3. 43-38 34-39 4. 38-27 15-20
*(39-44 27-43 is remise, net als 30-34 22-18 35-40 18-22
 39-43 22-39 =)* 5. 27-38 20-25 6. 38-29 en zwart kan de
 dam niet verjagen van de 1/45 diagonaal.
- 3) 1... 24-29 2. 32-43 29-34 3. 43-38 enz.
 (Zie tweede variant) =

In feite kan wit ook beginnen met 1. 23-14 24-29 2. 14-32! enz. =

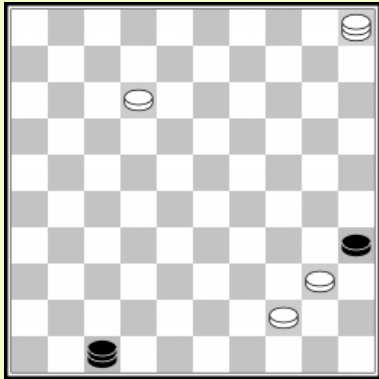
W. van der Kooij - S. Winkel

Oef 1.8 Wit kan kiezen uit zes zetten, waarvan er slechts twee winnen. Welke zetten zijn dat ?

Oef 1.9 Hoe won Zoja Golubeva de partij met wit aan zet ?

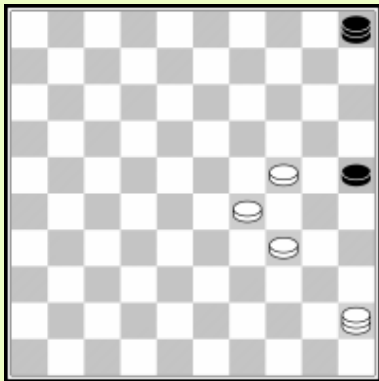
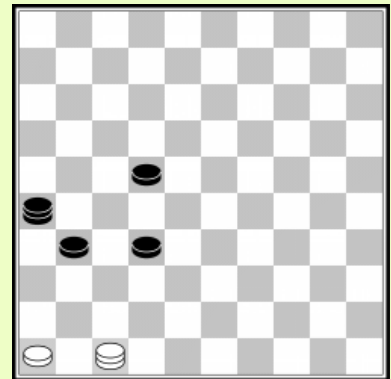

Oef 1.10 De schijven op 40 & 44 zijn kwetsbaar, maar wit can gebruik maken van tactiek om een overwinning te forceren!

A. van Wel - D. de Jong

Oef 1.11 A) Hoe kan wit remise forceren ?

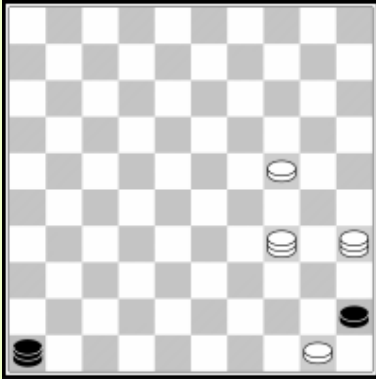
B) Hoe kan zwart winst forceren na het gespeelde 46-41?

D. de Jong - D. Cremer

Oef 1.12 Hoe won wit ?

2. De tegenstander heeft meer dan een stuk (4 x 3 or 4 x 4)

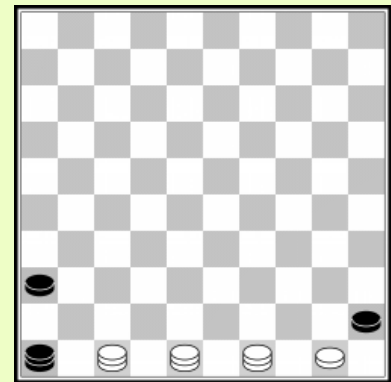

Sleutelpositie

Indien de tegenstander zowel een dam heeft op de lange lijn e nee schijf op 45, heeft men twee dammen nodig om zwart van de lange lijn te verdrijven. We hebben de sleutelpositie reeds gezien in het tweeded eel van *A course in draughts*.

Sargin

Door een extra schijf op 36 worden de zaken meer gecompliceerd. Wit heeft nu drie dammen nodi gen de schijf moet op veld 50 staan. Indien de schijf op 47 staat en een dam op 50 is het remise.

1. 48-39 46-10 2. 39-44 10-14 3. 47-38 14-37

Op 3... 14-46 volgt 4. 38-29. Nu kan de zwarte dam niet los staan wegens 29-40 & 39-44. Na het verplichte 4... 46-5 speelt wit 5. 29-33 met de sleutelpositie van dit eindspel. De dam heeft geen veilig veld meer en 36-41 verliest op 44-40 45x34 33-39 34x43 49x46 W+.

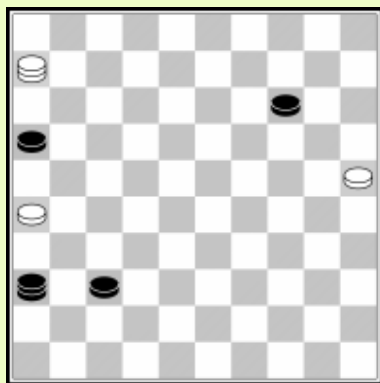
4. 38-33 46-5

Wit wil deze stand bereiken met zwart aan zet. Hij kan dit bereiken door als volgt te spelen

:

5. 33-29 05-46 6. 44-33 46-05 7. 33-39 05-46 8. 39-44 46-05 9. 29-33

Eindspelen waarin de verdedigende partij meer dan een schijf heeft zijn zelfs nog meer gecompliceerd en minder standard dan de 4x2 eindspelen die we zagen in de vorige paragraaf. Het resultaat van dit soort eindspelen is afhankelijk (onder andere) van hoe actief de schijven van de speler in de minderheid zijn.

K. Overes - C. van Dusseldorp

Het hebben van twee schijven (in plaats van één) geeft wit meer mogelijkheden, maar hij moet zo snel mogelijk een remise forceren, daar zwart's tweede dam nakende is.

Wit kan remise maken door 61.6-33.

Zwart kan niet vooruit met schijf 37 wegens:

61... 37-41 62. 26-21! 16x27 63. 33-38 27-31 64. 38-42 =.

Het alternatief 61... 36-04 wordt beantwoord door 62. 33-20 (geeft schijf 25 meer ruimte) 14-19 63. 20-47 en zwart heeft geen goede

remedie tegen 47-36 met de dreiging 26-21, bv 04-18 47-36 18-12 25-20 =.

61. 06-39? 36-04! 62. 39-33

Wit verliest een tempo. Nu had zwart kunnen winnen met gebruik van tactiek:

62... 37-41 63. 33-47 41-46 64. 47-36 46-37!! 65. 26-21 16x27 66. 36x20 04-15

Met vangst van de dam op de volgende zet.

T. Sijbrands - W. Milshin

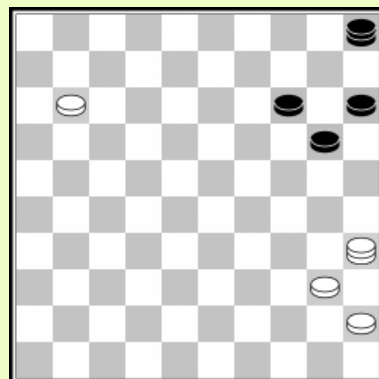
De zwarte schijven 14/15/20 zijn niet actief, maar tevens niet geheel passief, zoals de partij aantoonde.

61. 11-07?

Elimineert de dreiging 20-24, maar is toch fout.

61... 20-25 62. 35-02 14-20 63. 07-12 05-46

Nu is het witte probleem duidelijk. Hij krijgt nooit een derde dam daar het opspelen van schijf 40 onmogelijk is. 40-34 wordt altijd gevolgd door 25-30 =

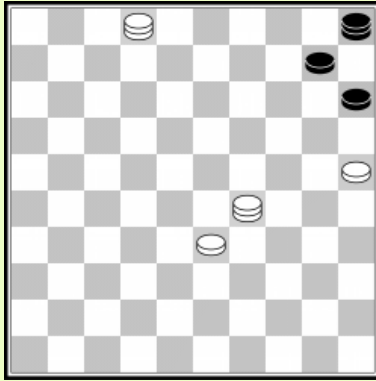

Wit had dit moeten zien aankomen en schijf 40 zo rap als mogelijk moeten opspelen:

61.35-02 (ontwijkt de dreiging 20-24) 20-25 62. 40-34 14-20 63. 34-29!

De volgende stappen zijn het halen van een tweede dam en deze naar veld 40 te brengen.

Zwart moet dan de lange lijn verlaten en schijf 29 kan opgespeeld worden. Met wat Geduld kan deze schijf naar dam gaan, en wit wordt eventueel dominant.

H. Meijer - A. Getmanski

Het lijkt dat wit niet aan remise kan ontkomen. Zwart zal 10-14 spelen met de dreiging 14-20. Wit overzag een mooi, winnend plan!

63. 02-11! 10-14 64. 29-45!

Wit elimineert de mogelijkheid 14-20 door het bezetten van de tric trac lijnen! We kijken naar de resterende varianten:

1) 64...05-10 65. 11-02!

1.1) 65... 10-05 66. 33-29! 05-10 67.02-19! W+

1.2) 65... 10-04 66. 02-24 04-36 67. 33-29! En de zwarte dam heeft geen veilige haven meer !

2) 64... 14-19 65. 45-50!

2.1) 65... 19-23 (19-24 11-02 W+) 66. 11-28!! 23x32 67. 25-20 15x24 68.33-29 24x33 69. 50x46 W+

2.2) 65... 05-14 66. 11-02 19-23 67. 02-07 enz. W+

Oef 2.1 Geef aan hoe wit wint na **64... 15-20**.

R. Heusdens - P. Meurs

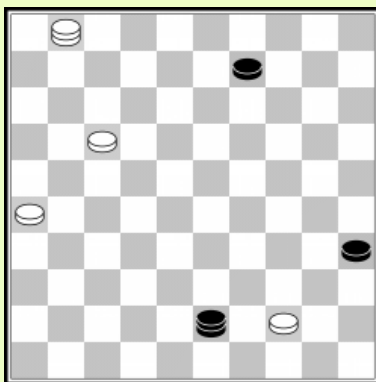
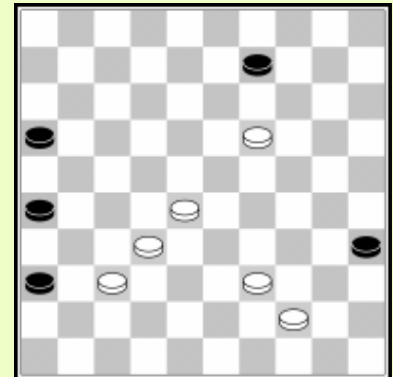
51.32-27!

Daar 51... 26-31 52. 37x26 36-41 faalt op 53. 44-40!! 35x31 54. 26x46 moet zwart een extra schijf offeren om door te breken.

51... 16-21 52. 27x16 26-31 53. 37x26 36-41

54. 16-11 41-46 55. 28-22 46x14 56.11-07 14-25

57. 22-17 25x48?

Zwart kon remise maken door 57... 25x43 58. 07-01 (zie het volgende analyse diagram).

58... 43-32!

Wit kan geen tweede dam halen. 17-11 wordt gestopt door 32-28 =.

59. 01-45 32-05!

Zwart kan ook 59... 32-46 spelen. Het punt is dat wit nog steeds niet kan oprukken met schijf 17 wegens het offer

60. 17-11 35-40! 61. 45x04 05-28 =.

60. 45-50 05-23 61. 17-11 09-13 62. 11-06 23-01 63. 26-21 13-19

En het witte probleem is duidelijk, hij kan zijn dam niet meer gebruiken.

Na 64. 21-17 19-24 65. 17-11 24-30 heeft hij geen zetten meer.

58. 07-01 48-37 59. 26-21 37-26

Wit kan de blokkering van de schijven 21/17 niet opheffen.

60. 01-45 09-14 61. 45-50

Wegens de dreiging 17-11 44-39 moet de zwarte dam weg van 26.

61... 26-48 62. 17-11 48-43 63. 21-17!

63... 21-16? 43-34 64. 50-45 34-01 wint niet, daar 65. 44-39 wordt beantwoord door 35-40 66. 45x05 01-06 =.

Zwart geeft op.

A. Gantwarg - T. Sijbrands

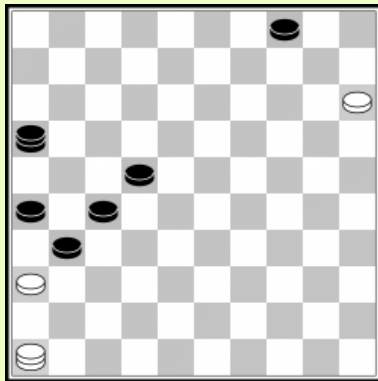
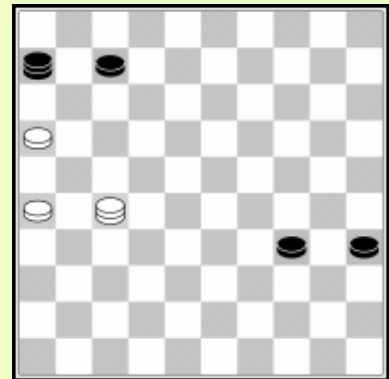
Wit gaf op in deze stand, maar kon remise bereiken.
Na 56. 26-21 kan wit niet veilig een tweede dam behalen.

56. 26-21! 34-40 57. 27-31!

Op 57. 27-36 wint 07-12 voor zwart, maar nu wordt 57...7-12 gevolgd door 58. 31-26! 12-18* 59. 26-31 met een herhaalde aanval op de losse schijf, bv:
18-23 31-37 23-29 37-42 06-33 42-47 =.

Oef 2.2 A) Hoe forceert wit remise na 56. 26-21 06-50 ?

B) Hoe forceert wit remise na 56. 26-21 06-39 ?

A. Cordier - A. Baliakin

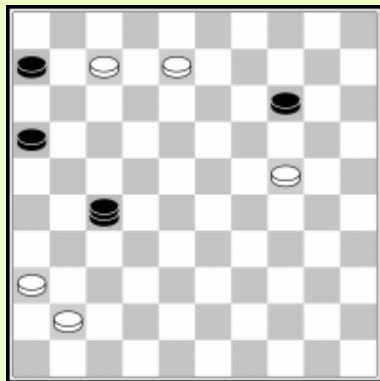
63... 43-34 64. 50-45!

Goed gespeeld door wit, daar 34-01 nu kan beantwoord worden door 44-39!

64... 34-43 65. 11-07

Zwart heeft drie schijven meer dan wit, maar Baliakin kon de juiste strategie niet vinden om te winnen! In deze stand was hij echter dicht bij de winst....

Oef 2.3 Kan je de weg naar de winst vinden voor zwart aan zet ?

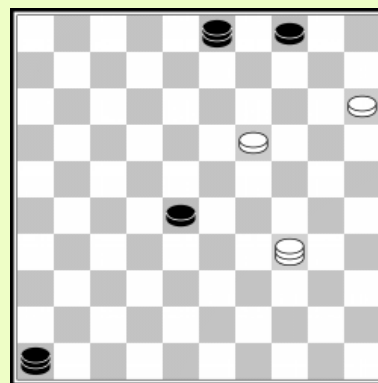
H. Meijer - K. Thijssen

57. 07-01 27-32 58. 08-03?

Te gretig! Wit had eerst moeten zorgen dat de schijven 6 & 16 tot hun plaats gebonden zijn:
 58. 01-12! 32x46 59. 08-03 wat de schijf altijd zou gewonnen hebben. 59... 46-37 60. 03x25 37-26 61. 12-23 is geen probleem: wit krijgt de lange lijn en haast zich naar een derde dam.

Indien op de lange lijn blijft kan het als volgt gaan :
 59... 46-37 60. 03x25 37-28 61. 24-20 28-37 62. 12-26 37-19 63. 36-31 19-23 (19-13 20-14 13x36 26-31 W+) 64. 31-27 (dreigt 20-14 & 25-14) 23-07 20-14 enz. W+.

H. Jansen - W. Chogoliev

Oef 2.4 Zwart aan zet won snel, hoe ?

3 Dammen tegen 1

Het eindspel van drie dammen tegen één dam lijkt een gemakkelijke remise. Men dient echter twee belangrijke zaken niet te vergeten. Drie dammen hebbene een enorme kracht. De ervaring leert dat mensen zelden een probleem hebben om fouten te maken! Daarom is het de moeite waard om te proberen de partij te winnen. Eén regel in dit type eindspel is belangrijk:

In een situatie van drie stukken waarvan tenminste één een dam is tegen één dam is de partij remise na 16 wederzijdse zetten.

A. Ivanov - E. Zile

Zwart viel schijf 29 aan en wit haaste zich naar dam door het spelen van 69.29- 24? en overzag dat de zwarte dam kon gevangen worden in een tactisch web!

69. 05-23!! 07-11

69... 07-02 70. 49-35! 02-16 71. 23-07 16x02

72. 29-24 W+

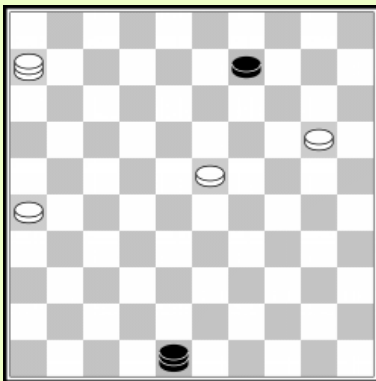
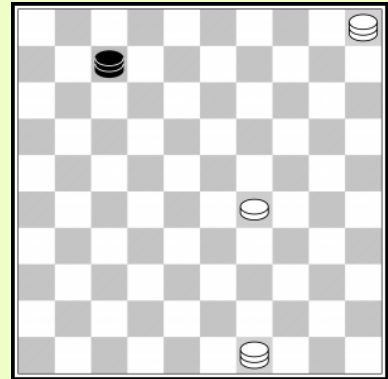
69... 07-16 70. 23-01! 16-02 71. 49-35 enz. W+

70. 23-01!

Ee, sleutel zet, dreigt 49-44 01-06, zwart dient dus de tric trac te verlaten.

70... 11-16 71. 29-23 16-02 72. 49-35

Op de volgende zet wordt de zwarte dam gevangen.

C. Plug - H. Risselada

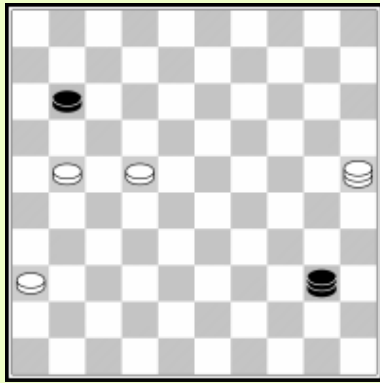
Zwart aan zet kan remise maken door 61... 48-42! 62. 20-15 09-14 op de volgende zet ruilen met 14-20 en naar een 3x1 eindspel gaan. Zwart kiest een andere weg om naar een 3x1 eindspel te gaan, maar geeft zijn tegenstander de mogelijkheid mooi te winnen!

61... 09-13? 62. 20-15 48-25

Schijf 23 kan niet aangevallen worden. Het lijkt nu remise te worden: wit kan niets doen tegen de ruil 13-19, of wel?

63. 15-10! 13-19 64. 23x14 25x09

De spelers kwamen hier remise overeen! Wit had moeten vervolgen met 65. 09- 0 4! Met damvangst, bv. 65...09-25 66. 04-09 25x03 67. 06-17 W+.

R. Rentmeester - S. Rijgersberg

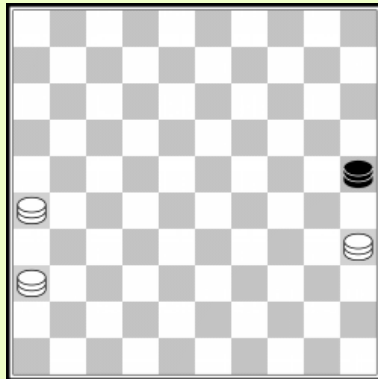
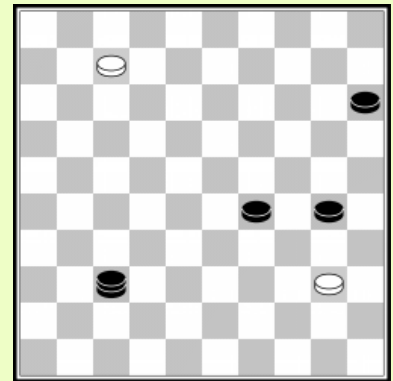
Zwart kan niet 57... 40-12? spelen daar de dam wordt gevangen door 25-48 & 36-31 W+. De dam had op de 1/45 diagonaal moeten blijven of eerst 11-16 21-17 spelen.

57... 40-49?

Wit had kunnen winnen door 58. 21-17! en de 3x1 die zwart bereikt na 58... 49-44 59. 17x06 44x17 blijkt verloren te zijn : 60. 25-03! 17-26 61. 06-1! 26-48 62. 36-31 48x26 63. 01-12 W+

G. Schoenmakers - M. van Gortel

Oef 3.1 Hoe kan zwart winst forceren ?

Schaar (✂)

Het vangen van de dam met 36-09 & 35-08 wordt de schaar genoemd. We gebruiken de notatie : 36-09 35-08 W+.

We tonen een beroemde compositie uit 1802 waarin de drie witte dammen perfect te samen werken om de zwarte dam in een tactisch weg te vangen. Wit gebruikt de schaar om de zwarte dam van het bord te knippen.

Huguenin

1. 37-19!

Zwart kan de dam niet meer op de diagonaal 48/25 zetten, bv. 25-39 42-33 W+.

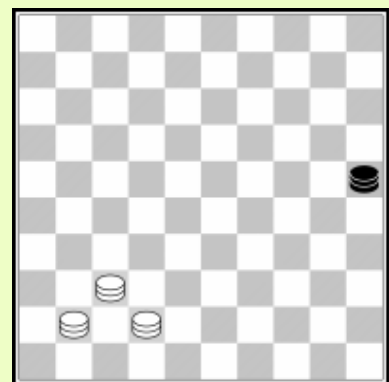
1... 25-09

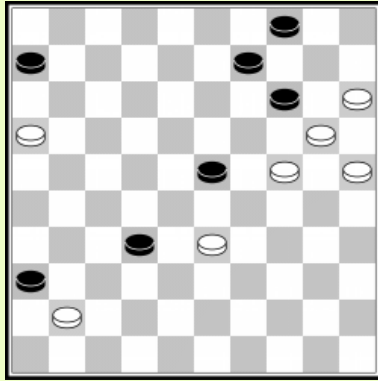
1... 25-03 2. 48-26 03-25 3. 26-3! Op de volgende zet knipt de schaar de dam van het bord. 19-30 47-20 W+.

2. 41-36 09-25

Na 2...09-03. 42-26 03-25 knipt de schaar de dam 36-09 19-08 W+.

3. 42-48 25-20 4. 36-47 20-03 5. 47-20 03x25 6. 19-30 W+

F. Hermelink

Deze mooie compositie toont meerdere bruikbare ideeën voor het eindspel.

1. 15-10!! 04x15

1... 14x05 2. 20-15 36x47 3. 16-11 47x20 4. 25x03 06x17
5. 03x38 met een mooi einde:
23-28 6. 38-20 28-32 (op 6...05-10 7. 20-09! 04x13
8. 15x04 13-19 9. 04-15 enz. W+

7. 20-42 04-09

7... 05-10 8. 42-20! (dreigt 20-09!) 10-14 9. 20x09! 04x13 10. 15-10 13-18
11. 10-04 18-23 12. 04-15 W+

8. 42-26!

Dreigt 26-03 & 15-10

8...09-13 9. 26-48!! 32-38 10. 48-25 13-19* 11. 25-03! 05-10* 12. 15x04 38-43
12... 38-42 13. 3-14 W+

13. 04-13 19x08 14. 03x49 W+ Wow!

2. 33-28 36x47 3. 28x10 15x04 4. 20-15 47x20 5. 25x03

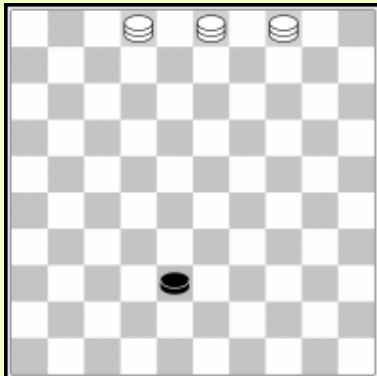
Wegens de dreiging 16-11 dient zwart schijf 6 te offeren.

5... 06-11 6. 16x07 32-38

6... 32-37 7. 07-02 04-10* 8. 15x04 37-41 9. 03-14! 41-47 10. 14-41 11. 02-13 W+

7. 07-02 04-10* 8. 15x04

Wegens de dreiging 03-09 moet zwart zijn laatste schijf offeren. Het einde is nabij...

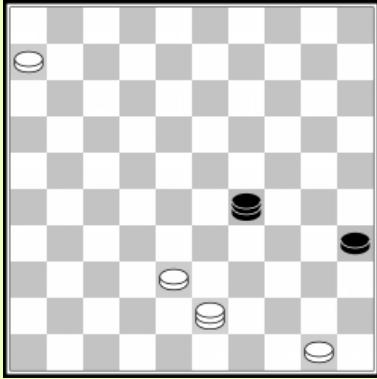

Zwart kan naar 47, 48 of 49 gaan maar in alle gevallen wordt de dam van het bord geknipt door de schaar.

1) 8... 38-42 9. 04-15! 42-48 10. 02-30 11. 15-20 W+

2) 8... 38-43 9. 02-16 43-48 10. 04-31 11. 16-21 W+

Een briljante compositie van Hermelink !

F. van Sterkenburg

1. 38-32 29-38

Wit moet een schijf verliezen maar vangt de zwarte dam in een tactisch web.

2. 43-49 38x16 3. 50-45

3. 06-01 is ook goed: 35-40 4. 01x45! 16-02 5. 49-35 02-16
 6. 45-34 16-02 7. 34-39 02-07 8. 50-45 07-02 9. 35-49 02-16
 10. 45-40 16-07 11. 39-34 07-11 12. 34-01 11-02
 13. 40-34 02-16 14. 34-29 16-02 15. 49-35 02-16
 16. 01-07 16x02 17. 29-24 W+

3... 16-07

3... 16-02 4. 06-01 35-40 5. 45x34! (dreigt 34-30 01-40) 02-16 (02-11 49-44 & 01-06 W+) 6. 34-29 16-02 7. 49-35 en 02-07 29-24 op de volgende zet W+

4. 06-01 07-02 5. 01-06

De zwarte speelruimte is erg beperkt. Hij kan niet spelen op 8,13,19,24,30 omwille van 45-40 W+. Op 02-16 volgt 49-43 06-44 W+.

5... 35-40 6. 45x34 leidt tot hetzelfde systeem als in de hoofdlijn.

5... 02-07 6. 06-39!

Na 6... 07-02 7. 39-50 moet zwart een schijf offeren met dezelfde winst als in de hoofdlijn.

6... 35-40 7. 49x35 07-02

7... 07-16 8. 35-49 16-02 9. 39-30 02x35 10. 45-40 W+

8. 35-49

Dreigt 39-30 & 45-40.

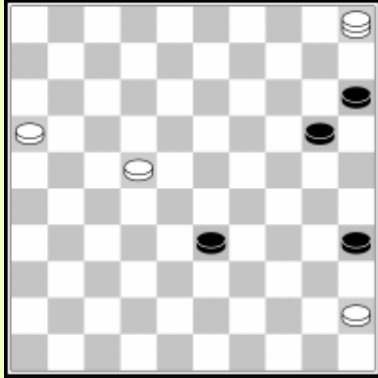
8...02-16 9. 45-40 16-07 10. 39-34 07-11 11. 34-01!

Een cruciale zet om controle te nemen over de tric trac, dreigend 49-44 01-06 W+

11... 11-02 12. 40-34 02-16 13. 34-29 16-02 14. 49-35 02-16 15. 01-07 16x02

16. 29-24 W+

Het eindspel van drie dammen tegen een dam en een schijf kan erg ingewikkeld zijn. Het extra stuk helpt de enkele dam vaak helemaal niet, dus hij moet het offeren om dingen te vereenvoudigen. We laten enkele zeldzame voorbeelden zien van een dam en een schijf die niet in staat zijn te ontsnappen aan drie dammen.

T. Goedemoed - M. Gresiak

1. 05-32 33-39 2. 16-11

Wit kan zwart niet verhinderen een dam te halen, maar de dam zal weinig ruimte hebben om te spelen. Wit gaat vooruit let schijf 16 om zwart te verhinderen naar 50 te gaan, terwijl terzelfdertijd hij zelf een tweede dam haalt.

7. 22-18 20-25

De enige kans voor zwart is het reduceren van het aantal witte stukken (dammen en schijven) tot drie. Het lijkt dat hij weggkomt met een remise. Maar de zwarte dam kan niet ontkomen aan het tactisch web na het offer...

8. 18-12 35-40 9. 45x34 30x39 10. 06x50

De zwarte dam kan niet ontsnappen uit het 2/35/49/16 kwadrant, en de zwarte schijf kan ook niet naar de damlijn

10... 25-30 11. 12-07 30-34 12. 50-33! 34-39
 (49-40 33-39 W+; 49-35 33-24 W+; 34-40 33-38 W+)
 13. 33x50 49-35 14. 07-02 35-40 15. 50-44 40x49
 16. 02-35 W+.

10... 49-35 11. 50-45

Dreigt 12-08 45-07 W+.

Op 11... 25-30 volgt 12. 12-07 30-34 13. 45x12! (dreigt 12-08) 35-44 14. 12-45! (dreigt 16-11 & 45-50) 44-35
 15. 07-02 35-44 16. 45-40 44x35 17. 16-49 en zwart zit weer gevangen in het kwadrant.

11... 35-44 12. 12-07

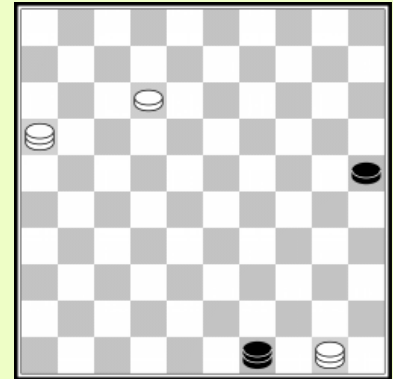
Dreigt 16-11 & 45-50 +.

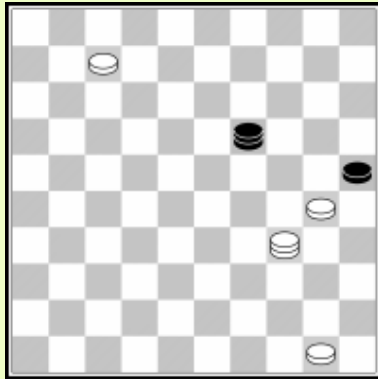
12... 25-30 13. 07-01

Reactiveert de dreiging 16-11 45-50. Er is slecht één zet over zwart.

13... 44-49 14. 45-40! 49x35 15.16-49

Een mooi einde !

Oef 3.2 Wit moet een schijf verliezen maar kan de zwarte dam vangen in de 2/35/49/16 kwadrant. Probeer te vinden hoe.

W. IJzerman - A. de Graaf

Hoewel wit zwart niet kan verhinderen met 24-30 te ruilen om het aantal witte schijven te reduceren tot 3, kan wit wel een tactisch web maken, geholpen door de extra zwarte schijf.

1. 01-06! 24-30 2. 25x24 08x35

2...08x30 3. 07-02 30-34 (30-48 02-30 25x34 16-43 W+)

4. 06-01 34-45 5. 02-07 45-50 6. 01-06 25-30 07-12 W+

3. 07-02

Wit kan zelfs een ander systeem gebruiken voor de winst:

3. 06-17 (dreigt 17-08) 35-49 4. 16-11 (dreigt 17-21 & 07-02; op 49-35 volgt 17-08 & 11-16) 49-40 17-50 (de snelste weg naar winst) 40x01 50-45 W+

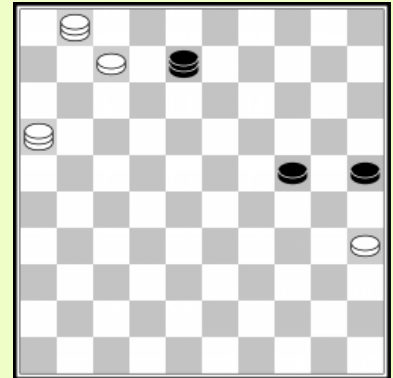
3... 35-40

Na 3... 25-30 heeft wit veel winnende zetten, bv.

02-13 30-34 16-02 W+.

3... 40-49 26-21 & 06-11 W+

4. 02-30 25x34 5. 06-39 34x43 6. 16x35

P. Pippel-Schaafsma

Zwart is niet veilig tot hij zijn schijf op 25 heeft geofferd. Maar hij moet eerst de dreiging 05-41 21-27 ontwijken. Hij moet naar veld 29 of 33.
1... 47-42? verliest door 04-15 2. 42-48 (42-26 05-14 W+) 21-43 & 15-20 W+.

1... 47-24? 2. 04-15 24-02

De zwarte dam kan niet vrij staan wegens 15-20.

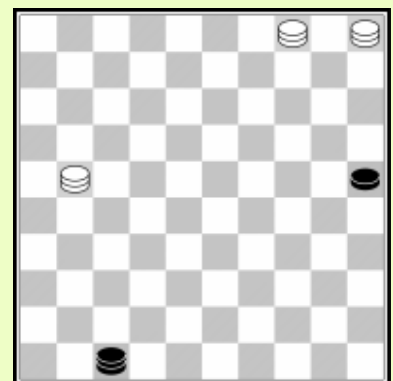
2... 24-35 3. 21-16 35-02 (25-30 15-33 enz.) 4. 16-49 resulteert in dezelfde stand als in de partij.

3. 21-49 02-35 4. 15-33 25-30

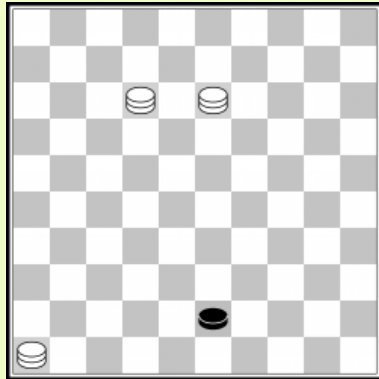
4... 35-02 5. 33-11 05-32 W+.

5. 33-29

En de zwarte dam zit gevangen tussen de hamer en het aambeeld.

We tonen enkele mooie posities die de trucs tonen die men dient te kennen bij het spelen van drie dammen tegen een.

1. 46-28!

En zwart kan kiezen hoe te verliezen:

- 1) 1... 43-49 2. 13-02 met een dubbele schaar dreiging 12-40
 \times 28-19 & 12-21 \times 28-11 W+
- 2) 1... 43-48 2. 12-03 met een dubbele schaar dreiging 13-30
 \times 28-14 & 13-31 \times 28-17

1. 14-32! 43-48

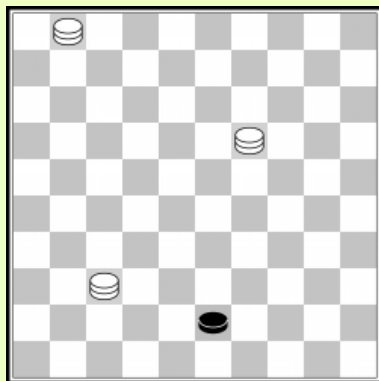
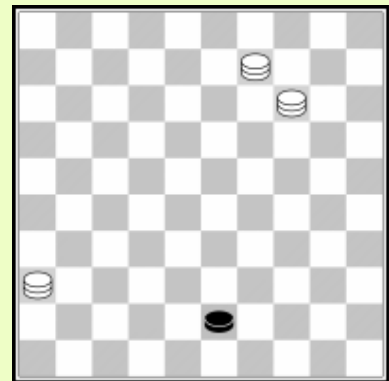
1... 43-49 2. 09-27! En de dam wordt gevangen op de volgende zet (49-35 32-19 W+)

2. 09-25! 48-26

2... 48-42 3. 36-47 42-26 4. 47-42 5. 32-43 W+

3. 25-48

Vangt de dam op de volgende zet met 32-21 36-31 W+.

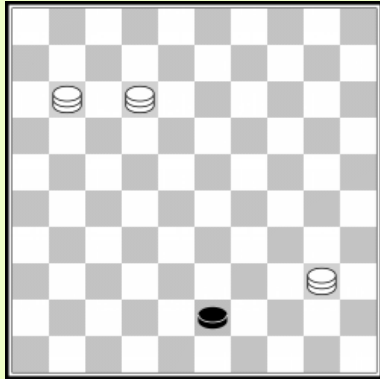
1. 01-29! 43-48

1... 43-49 2. 29-38 W+

2. 29-42 48-25 3. 37-41

De beroemde stand van Huguenin (na 1. 32-19!) komt op het bord. We toonden reeds hoe wit won met behulp van de schaar.

Oef 3.3 Wit kan het Huguenin eindspel forceren!

1. 12-26 43-48

1...43-49 2. 40-07!! Creëert de zogenaamde Zeppelin.
Wit dreigt met 26-21 & 07-02 terwijl 19-35 wordt beantwoord met 26-08 & 11-16 W+

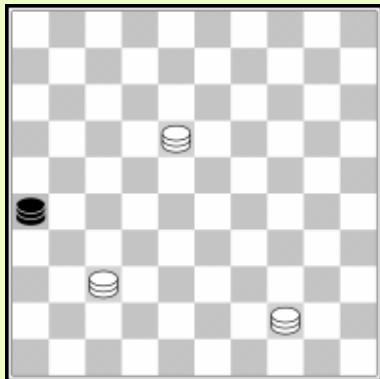
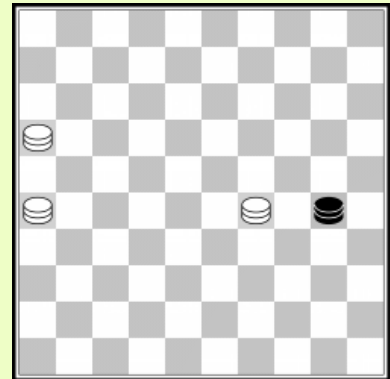
2. 40-29!

Een mooie zet, die zwart toelaat naar 3 verschillende velden te gaan, doch ze verliezen alle:

- 1) 48-43 11-16 gevolgd door 16-43 29-42 W+
- 2) 48-25 26-48 gevolgd door 29-20 11-39 W+
- 3) 48-30 11-16!!

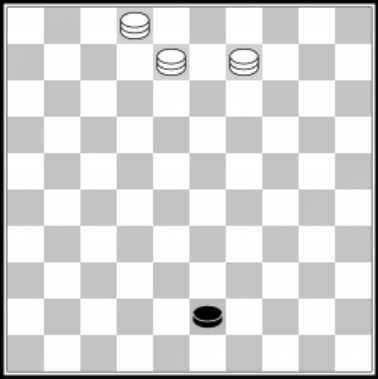
Magic Triangle

Wit bouwt de magic triangle. Zwart verliest wegens de dubbel schaar 16-43 ✕ 29-42 & 26-08 ✕ 29-07 W+

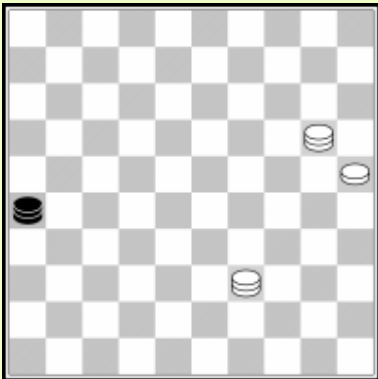

Oef 3.4 Hoe kan wit winst forceren ? Men heeft hier de Magic Triangle nodig ?

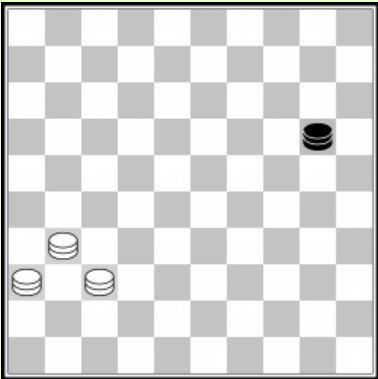
Oefeningen 3.5-3.8 Wit forceert winst!

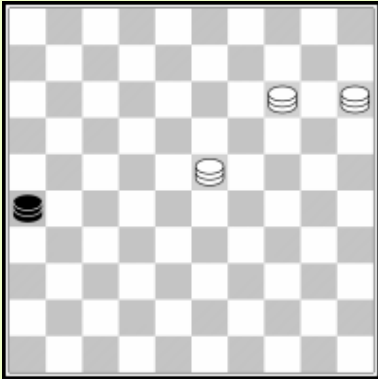
Oef 3.5

Oef 3.6

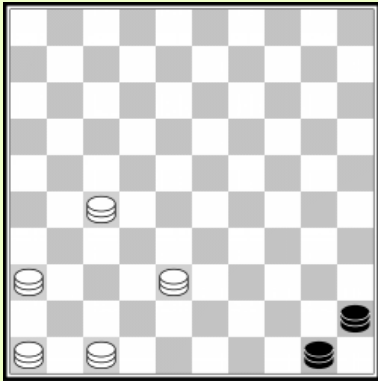
Oef 3.7

Oef 3.8

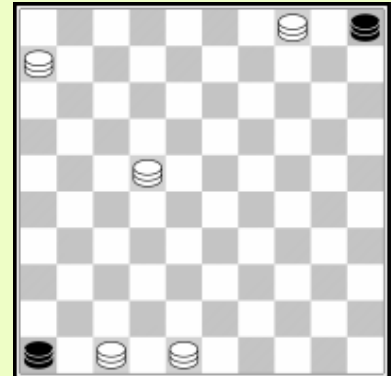
4. 5 dammen tegen 2 dammen

Het eindspel van vijf dammen tegen twee dammen is zeer gecompliceerd. Men dient tenminste twee sleutelposities te kennen. Indien de tegenstander twee dammen op de tric trac lijnen heeft, moet wit deze constructie opbouwen:

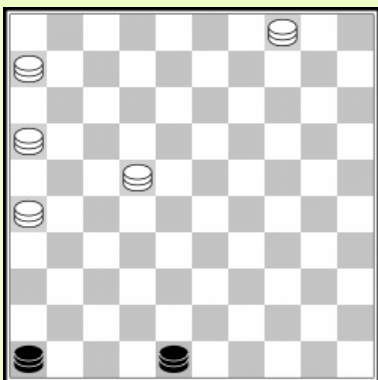
Wit aan zet kan wachten op zwart om te zetten **1. 46-05** Zwart kan niet naar een vrij veld gaan, en andere opties zijn er ook niet:
 1...50-06 wordt gevolgd door 2. 05-28 06x42 3. 47x29 45x31
 4. 36x27 W+, terwijl op 1.... 45-01 volgt 2. 05-23 01x42
 3. 47x33 W+.

Indien zwart twee dammen op de lange lijn heeft is de sleutelpositie als volgt :

Zwart aan zet heeft geen veilige velden voor zijn dammen.
 1... 46-14 wordt gevolgd door 2. 47-20 14x25 3. 04-10
 05x17 4. 06x39 25x43 5. 48x39 W+

Indien zwart heeft een dam op de lange lijn en de andere op een andere plaats, kan men met vijf dammen ook winnen: vaak is dan de sleutel één dam te vangen terwijl men simultaan de andere vangt in een schaar.

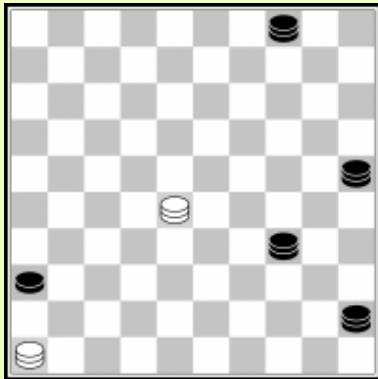
Wit wacht een zet tot 48-25 is gespeeld.

1. 16-49 48-25

1...46-05 wordt gevolgd door 2. 04-10 05x17 3. 06x33 en de zwarte dam wordt van het bord geknipt door 49-43 ✕ 33-42 op de volgende zet.

**2. 26-49 25-03 3. 04-09 03x25 4. 49-32 46x17
 5. 06x39 25x43 6. 48x39**

Het eindspel van vier dammen en een schijf op 15 tegen twee dammen is ook winnend, maar te gecompliceerd om hier te bespreken. Indien men het wenst dit (toegeschreven aan Van Kesteren) wordt behandeld in het boek *5 tegen 2, eindspelen van vijf stukken tegen twee* door G. L. de Bruijn.

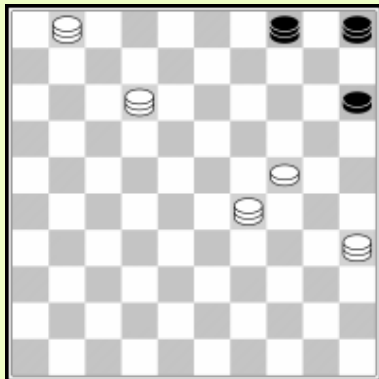
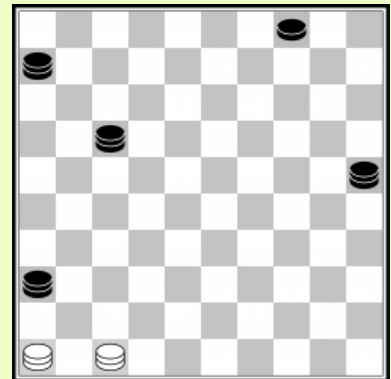

L. Ferrazzino – I. Gedance

Oef 4.1 Hoe ving zwart beide dammen ?

M. Faal – W. Chogoliev

Oef 4.2 Zwart aan zet won op een tricky manier!

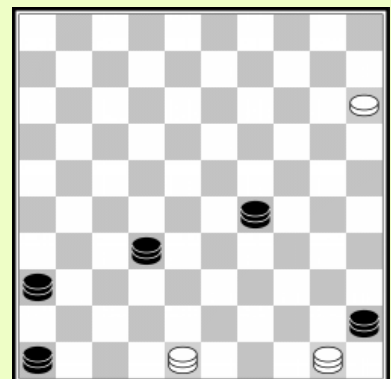
A. van Tilborg – H. Macaux

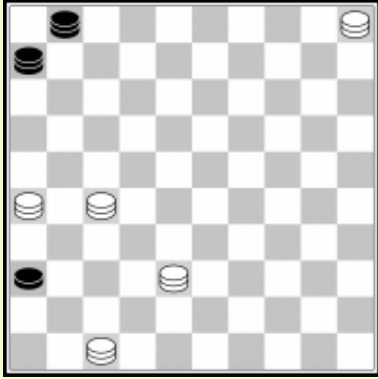
Oef 4.3 A) Hoe won wit na **04-09**?
 B) Hoe zou wit winnen na **04-36** ?

B. Bies – A. Scholma

Indien men dit type eindspelen dient te verdedigen, is het gewoonlijk geen goed idee om naar een vrij veld te gaan met een van de twee dammen.

Oef 4.4 Hoe won zwart na **107. 50-11**?

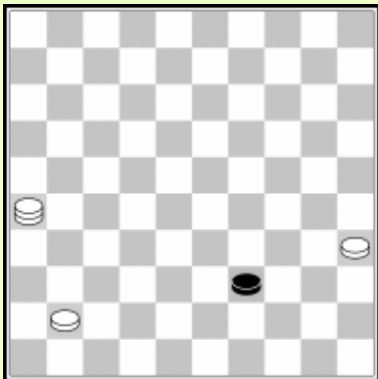
G. Jansen – H. Meijer

Zwart aan zet moet zijn extra schijf op 36 offeren en een theoretische laten voor wit.

Oef 4.5 Hoe wint wit na **06-50** ?

5. Tricks

Alle soorten tricks spelen een belangrijke rol in het eindspel. In deel 1 zagen we een truc genaamd de hinderlaag.

P. Stevelmans – N. Verjans

Wit dacht dat de partij remise was, maar miste de hinderlaag die hij had kunnen leggen:

1. 26-17 39-43 2. 41-37

En nu :

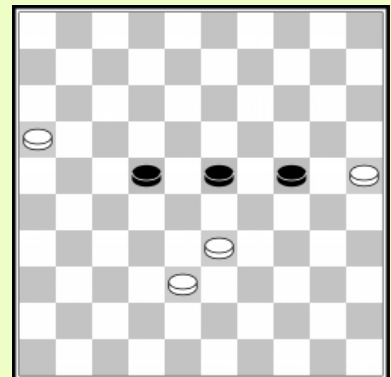
2... 43-48 3. 17-26 W+
2... 43-49 3. 17-44 W+

Bunzo – DIOS

In een partij tussen twee computer programm's toonde wit een mooie winst:

**1. 16-11 23-28 2. 11-07 28x39 3. 07-02 24-29 4. 02-11 22-27
5. 11x50!**

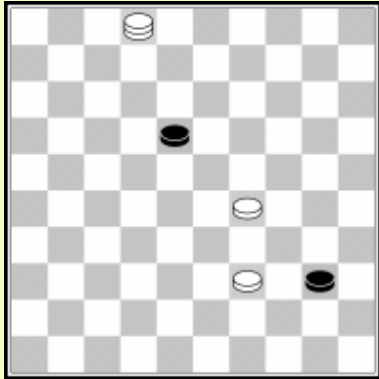
Wit gaat naar 50 om aan te kunnen vallen als zwart naar 34 gaat 30-34 50-45 34-39 45-50 enz.

5... 27-31 6. 50-39 31-36 7. 25-20 36-41 8. 39-28 29-33

Het is duidelijk dat zwart verliest indien hij naar dam gaat, maar 29-33 lijkt hem te redden...

9. 38x29! 41-47 10. 29-24 47-36 11. 32-41 36x47 12. 10-15 47x20 13. 15x24

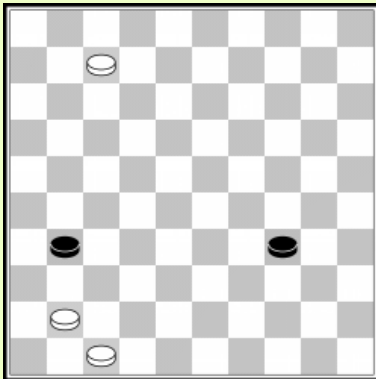
J. Kos – G. Willemsen

Hier kon wit de toekomstige zwarte dam opgesloten hebben in de tric trac.

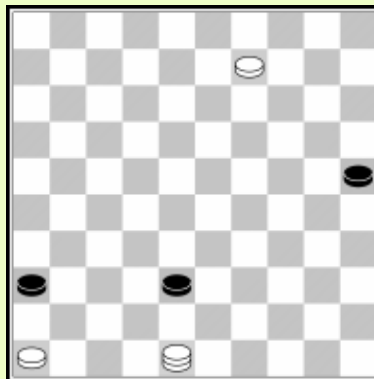
1. 02-11 40-45 2. 11-06 18-22* 3. 06x28!!

Wit verliest bewust een tempo om in staat te zijn de zwarte dam in te sluiten.

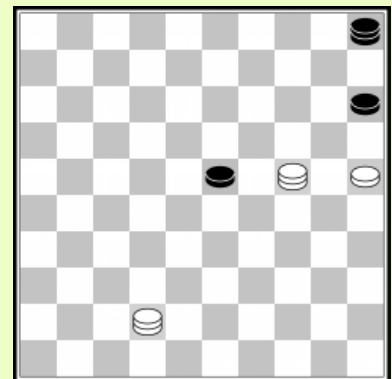
3.... 45-50 4. 28-33 50-45 5. 39-34 45-50 6. 33-06 50-45 7. 06-50

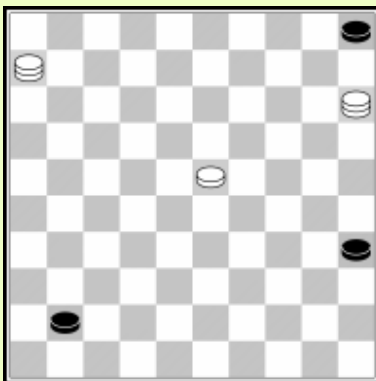
5.1

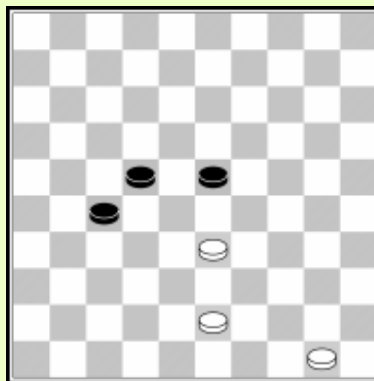
5.2

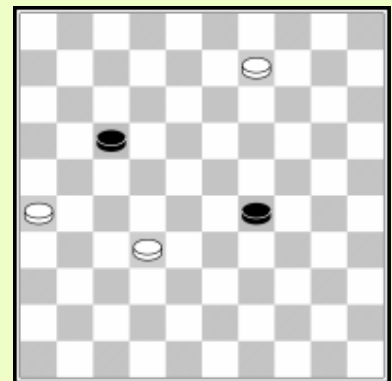
5.3

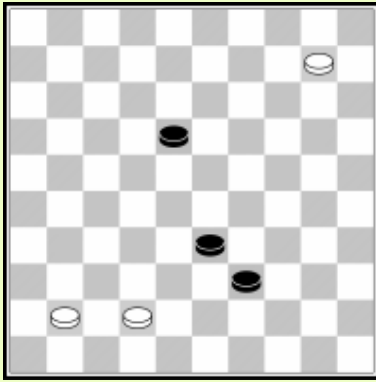
5.4

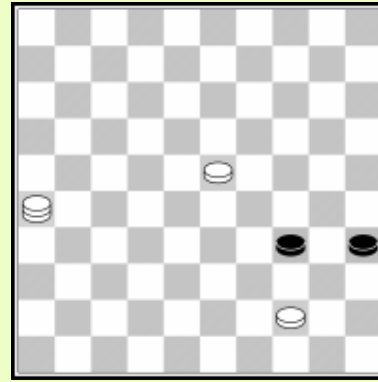
5.5

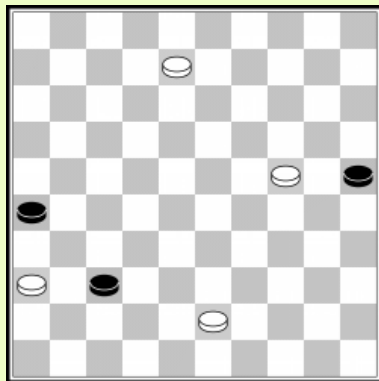
5.6

5.7

5.8

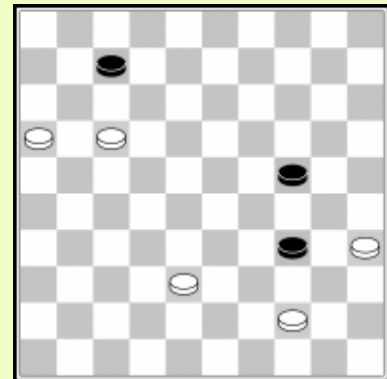
P. Bergsma – B. Bies

Zwart aan zet speelde **37-42?**

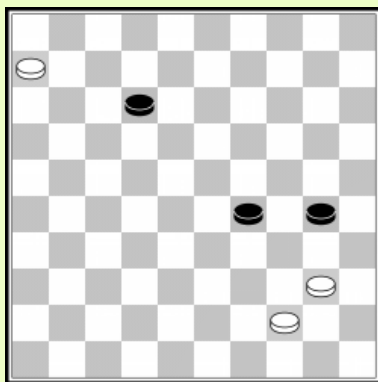
Oef 5.9 Hoe won wit?

B. Derkx – S. Bilosheyev

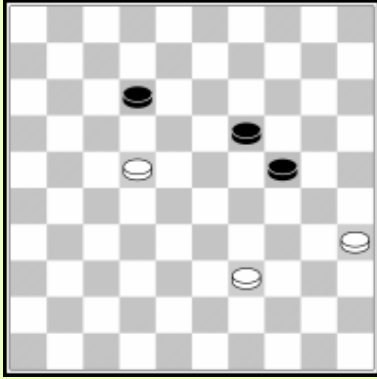
Oef 5.10 Hoe forceert wit aan zet de winst ?

W. Wesselink – O. Verpoest

Oef 5.11 Wat is de winnende zet voor wit ?

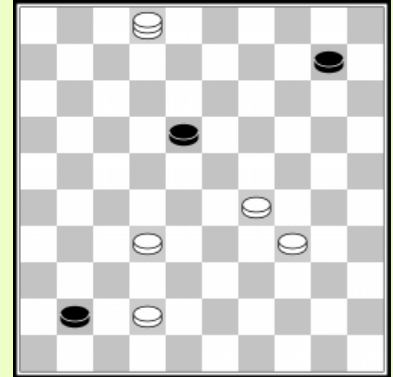

F. Zegelink – L. Steijntjes

Oef 5.12 In de partij kwamen de spelers hier remise overeen, maar zwart aan zet kan eigenlijk winnen! Probeer te vinden hoe.

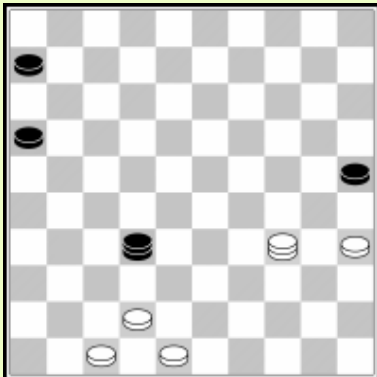
J. van der Wal – R. Biagiatti

Oef 5.13 Zwart speelde 41-47? Hoe won wit ?

I. Kirzner – N. Gulyaev

Oef 5.15 Wit had de zwarte dam kunnen vangen in een web. Hoe ?

Oplossingen

- 1.1** Wit moet niet 29-24 spelen omwille van 15-20 = (post Scoupe). Wit wil de stand uit het diagram met zwart aan zet. In dat geval kan hij steeds 29-24 spelen op de volgende zet! Wit moet daarom het aan zet zijn veranderen : 35-44 (laat zwart niet toe vrij te staan wegens 25-20) 46-05 25-03 05-46 03-09 46-5 9-25 5-46 44-35 en wit kan 29-24 spelen op de volgende zet, zonder de mogelijkheid van 15-20 te offeren door zwart. Zwart dient dus de lange lijn te verlaten waarna wit een dubbele vangstelling opzet met 29-24. Wit zal dan een derde dam halen en het overwicht behalen.
- 1.2** A) 36-31 48x26 23-19 wit houdt de lange lijn. Schijf 22 is te ver opgeschoten (één veld) (zie Leclerc eindspel).
B) 48-37 05x46 15-20 25x14 27-31 36x27 16x05 Zw+
- 1.3** 34-30 25-20 30-25 bouwt een dubbele vangstelling.
- 1.4** 03-17! 27-32 17-28 32-38 28-39 47-42 39-48 42-47 23-19 W+
- 1.5** 27-22 (27-21 is ook goed) 23x45 22-17 12x21 06-01 W+
- 1.6** 1. 29-33! 49-27 2. 33-50! 27-13 3. 50-45 (veiligst) 13-04 en nu is de schijf goed beveiligd en moet zwart letten op 34-30, dus wit kan een schijf opspelen 4. 48-42! 04-13 5. 42-37 enz. (hoewel men geconcentreerd moet blijven tot het einde...)
- 1.7** 22-18 (25-03 12-07 03-12 07-01 12x45 22-18) W+ en 27-21 W+
- 1.8** 27-21 26x17 33-47 50x22 47-36 W+
- 1.9** 12-07 47-33 07-01 33x50 05-32 35x44 32-49 50-45 49x40 W+
- 1.10** A) 47-36 22-27 46-41 en op de volgende zet 41-37 =.
B) 46-41 31-37 22-27 47-24 37-41 36x47 32-38 24x42 26x48 Zw+
- 1.11** 24-20 25x14 29-23 05-10 23-19 14x23 34-29 23x34 45x05 W+

Les 2: 4x3 & 4x4 eindspelen

- 2.1** 65. 33-29 05-10 11-02 (29-23 wint ook) 10-15 (10-04 02-13 W+) 29-23 enz. W+
- 2.2** A) 57.21-43 34-40 58.16-11 07x27 43x21 (of 43x16) =
B) 27-04 (of 27-36 met hetzelfde idee, dreigt 16-11) 07-12 (39-06 04-27 herhaalt de zetten; 39-11 04-18 =) 04-31 39-06 31-26 12-18 26-31 enz. Met een herhaalde aanval 18-23 31-37 23-29 37-42 06-33 42-47 =.
- 2.3** 1... 16-21 46-19 (46-41 31-37 41x06 21-17 06x31 26x37 Zw+) 31-37 19x41 21-16 41-46 (41-47 22-28 enz. Zw+) 22-28 46x05 04-10 05x21 16x32 Zw+

2.4 03-08 wint de schijf, daar op 19-14 08-19 14x32 46x45 volgt Zw+

Les 3: 3 dammen tegen 1

3.1 30-34 07-01 34x45 01x34 37-48 34-25 45-50 24-03 15-20 50-33 Zw+

3.2 07-02 (men kan ook starten met 34-43) 19x35 34-43 35-40 50-45 40-44 45-40 44x35 43-49 25-30 02-07 W+

3.3 24-19 43-48 20-42 48-25 37-41 Huguenin W+

3.4 37-48 26-08 (26-21 44-49 gevolgd door 49-21 ✕ 18-31 W+; 26-03 48-26 gevolgd door 18-09 ✕ 44-17 W+) 44-49 Magic Triangle) 49-21 ✕ 18-31 & 48-30 ✕ 18-40 W+

3.5 09-03 43-48 (43-49 08-35 49-32 03-21 32x16 35-49 W+) 08-26 48-43 02-30 43x25 26-48 W+

3.6 39-30 dreigt zowel 30-08 20-14 & 20-42 30-34 W+

3.7 36-47 20-25 (of 20-03 47-38 met hetzelfde idee van de Zeppelin) 47-38 (Zeppelin) dreigt 38-43 31-26 terwijl op 25-03 43-21 37-48 volgt W+

3.8 14-3 26-48 (26-31 15-04 gevolgd door 04-31 23-12) 03-25 gevolgd door 15-42 23-34 W+

Les 4: 5 dammen tegen 2 dammen

4.1 36-41 46x32 04-10 28x05 25-14 05x40 45x46 Zw+

4.2 25-20 47x15 36-47 46-05 (als de dam naar een los veld gaat volgt 47-20) 04-10 05x11 06x33

4.3 A) 29-23 19x46 12-23 46x30 35x04 W+
B) 29-18 36x30 35x19 W+

4.4 45-34 48x25 29-20 25x37 46x06 Zw+

4.5 05-23 01x42 47x33 50x31 26x37 W+

Les 5: Tricks

5.1 07-02 (07-01? 31-37 =) 31-37 (34-39 02-30 39-44 30-39 44x33 41-37 W+) 41x32 34-39 02-30 39-44 30-39 44x33 32-28 33x22 47-42 W+

5.2 09-04 25-30 48x25 38-42 46-41 36x47 25-48 47-36 48x31 W+

5.3 24-35 23-29 42x24 05-46* 25-20 W+

5.4 15-47 41-46 06-28 35-40 28-39 & 39-34 W+

5.5 50-45 23-28 43-38 28x39 45-50 39-43 50x11 43x32 11-16

- 5.6** 26-21 17x26 09-03 26-31 (29-34 03-25 34-40 25-39 40-45 39-06 26-31 32-27 31x22 06x50 W+) 32-27 31x22 03-09 22-28 09-14 28-33 14-20 enz.. W+
- 5.7** 20-04 18-23 (18-22 04x36 enz.) 04-36 39-43 42-38 W+
- 5.8** 26-17 34-40 44-39 40-45 39-34 45-50 17-06 W+
- 5.9** 43-38 42x33 24-20 25x14 09-03 14-19 03-08 19-23 08-12 23-28 12-17 28-32 17x39 32-37 39-28 37-42 28-37 42x31 36x27 W+
- 5.10** 35-30 24x35 17-11 34-40 (07-12 11-06 34-40 38-32 40x49 06-01 W+) 11x02 40x49 16-11 W+
- 5.11** 44-39 12-17 06-01 30-35 01x34 35x33 34-43 17-22 32-16 W+
- 5.12** 24-29 35-30 29-34 30-25 34x43 22-18 12x23 25-20 43-49 (of 43-48 31-04) 20-15 49-27 15-10 27-04 10-05 04-10 Zw+
- 5.13** 41-47 02-16 47x24 34-29 24x27 16x5 W+
- 5.14** 35-30 (07-01 27-32 =) 34x25 07-01 18-22 01-06 enz. W+

Beëindigen van de partij

In het dammen is het winnen van een winnende positie helemaal niet eenvoudig. Meestal is er maar één juiste weg naar de overwinning. Dit betekent dat men gemakkelijk kan afdwalen. Het onderschatten van de moeilijkheid om dergelijke posities te winnen is verantwoordelijk geweest voor talloze gemiste overwinningen. Zelfs de beste spelers missen soms een winnend vervolg waarna de partij meestal in remise eindigt. We bespreken posities waarin de speler met voordeel kan winnen als hij correct speelt. Je kunt veel leren van het bestuderen van deze posities en het maken van de oefeningen. We verdeelden de posities in vier groepen:

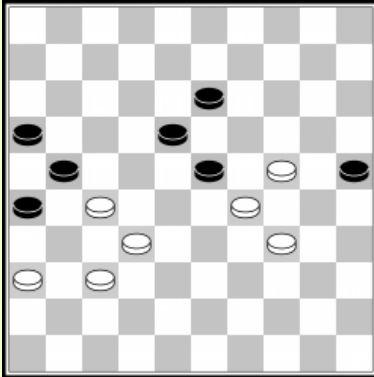
Inleiding

- 1) Aanvallende posities
- 2) Centrum posities
- 3) Klassieke posities
- 4) Eindspel posities

Ton Sijbrands schreef ooit dat je je concentratie meestal pas verliest als je een winnende positie hebt gekregen. Door de ontspanning die deze observatie veroorzaakt, kan de concentratie afnemen en is de kans op het bederven van de winst enorm! Een citaat van het Nederlandse damgenie waar je veel van kunt leren! Daarom zou het winnen van posities je moeten alarmeren om geconcentreerd te raken.

Sijbrands is erg goed in het afmaken van zijn wedstrijden, omdat hij altijd serieus en geconcentreerd blijft...

Inleiding

Men heeft een succesvolle strategie gespeeld en zwart blijft over met een hopeloos lijkende stand. Zwart staat vast en moet schijven offeren. Men leunt achterover en ontspant. Wat kan er nog misgaan ? De overwinning zit op zak!

1... 13-19 2. 24x22 25-30 3. 29x18 30x39

Wel, het idee dat men de overwinning reeds op zak had, was niet zo correct. Het winnen van een gewonnen stand is vaak helemaal niet simpel! Wit moet zeer precies spelen. Wit dient nu een diepe berekening te maken. Waar dam halen ?

4. 18-13 39-44 5. 22-18!

Naar dam Snellen met 5. 13-09 leidt enkel tot remise : 44-50 6. 22-18 50-22 =. Indien zwart naar 43 was gegaan is 6. 22-18 snel winnend omdat de zwarte dam op 48 of 49 snel gevangen wordt.

5... 44-50 6. 18-12!

Wit kon deze stand ook op een andere manier bereiken : 4.18-12 39-44 5. 22-18 44-50 6. 18-13.

6... 50-39

Wit heeft een truc nodig om 39-48 nu af te straffen.

7. 13-09! 39-34

7... 39-48 8. 37-31 26x28 9. 09-03 21x32 10. 36-31 48x08 11. 03x38 W+

8. 12-08 34-48 9. 36-31 48-39

Zwart's laatste redding is toeslaan op 32.

10. 09-04 39-28 11. 32x23 21x41 12. 08-03 26x37 13. 03-21 16x27 14. 04x47

Eindelijk is de taak ten einde. Dit voorbeeld toont dat men nooit de nodige techniek dient te onderschatten om een eindspel te winnen.

1. Aanvallende posities

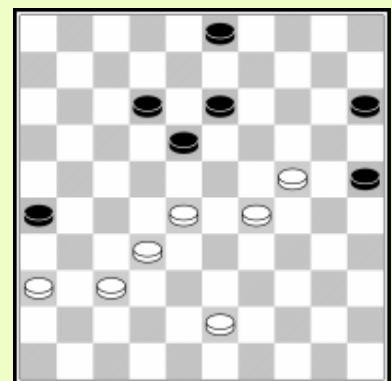
D. Merkus - H. Risselada

Om te winnen moet wit een diepe berekening maken. We tonen de mooie lijn leidend naar de overwinning:

1. 36-31! 03-0 9 2. 31-27 09-14 3. 28-23 14-20 4. 43-39 25-30

5. 24x35 20-24 6. 29x20 15x24 7. 23-19

Wit moet hebben berekend dat de plakker niet werkt voor zwart. Hij kan niet 31x42 slaan omdat hij twee schijven moet nemen.

7... 26-31 8. 19x17 31x11

Wit won een schijf, maar hij moet de zaak nog steeds niet onderschatten. Er is exact één manier om deze stand te winnen! Bij het voor staan van een schijf kan men vaak een schijf terug geven om te winnen door oppositie.

9. 32-28 11-17 10. 28-23! 18x29 11.39-34 29x40 12.35x44

Wit wint door dubbele oppositie.

R. Clerc-A. Mathijsen

Hoe deze aanvallende stand te winnen ?

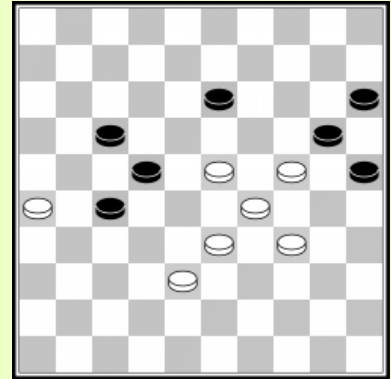
1.23-18? 13-19 2. 24x13 20-24 3. 29x20 15x24
(4. 34-29 22-28) leidt enkel tot remise.

1. 38-32! 27x38 2. 33x42 22-27 4. 42-38 17-22

4... 17-21 5. 26x17 27-31 6. 17-11 31-36 7. 11-07 36-41

geeft wit een mooie slagzet om de partij te beëindigen:

8. 23-18 13x22 9. 34-30 25x23 10. 07-01 20x29 11.38-33 29x38 12. 01x09 W+

5. 23-18 22-28

De beste verdediging.

6. 18x09 27-32 7. 38x27 28-33 8. 29x38 20x40 9. 09-03 40-44 10. 03-17! 44-50

11. 27-22 50-45 12. 17-08!

Houdt de schijven 15 & 25 achter de 2/35 diagonaal. 12... 45-50 13. 22-18 50-45

14. 08-12 45-29 13. 38-32 29-24 14. 12-17 zorgt ervoor dat de schijf van zwart naar dam kan gaan, maar wit gaat met schijf 32 naar een tweede dam :

14... 25-30 15. 32-27

Wit moet zich niet haasten : 15. 18-12? 24-29 16. 12-08 29-12 =.

30-34 16. 27-21 34-40 17. 21-16

Wit kan nog niet naar het andere einde van de tric trac gaan (17-50? 40-44 =),

Maar wacht tot zwart 40-45 speelt om naar 50 te gaan..

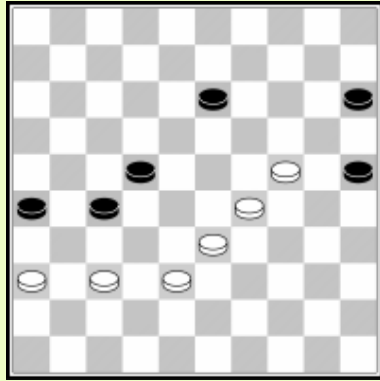
Schijf 16 gaat naar een tweede dam terwijl zwart's schijf wordt gestopt. Wit wint.

12... 45-40 13. 08-35!

Houdt de vijandelijke dam weg van de 2/35 diagonaal.

13... 40-07 14. 22-17 15-20 15. 38-32 07-34 16. 17-11

Daar het duidelijk is dat wit niet van een tweede dam kan afgehouden worden, geeft zwart op.

A. Scholma (analyse)

1. 29-23 15-20 2. 24x15 25-30 3. 15-10 30-35

Allemaal logische zetten, gemakkelijk te vinden. Maar nu is er slechts één winnende zet

4. 37-32!!

Zwart kan niet vervolgen met

4... 22-28 5. 33x31 26x19 wegens 6. 10-04 W+

4... 35-40 5. 32x21 26x17 wordt vervolgd door 6. 10-04 40-44 7. 04x27 40-49

8. 38-32 enz. W+

Maar zwart kan een plakker creëren waarna het lijkt of hij twee dammen kan halen...

4... 26-31 5. 32x21 13-19 6. 36x18 19x39 7. 10-04 39-44 8. 18-12 35-40

Zwart kon niet naar 49 gaan wegens 04-27 en 44-50 12-07 leidt tot dezelfde varianten.

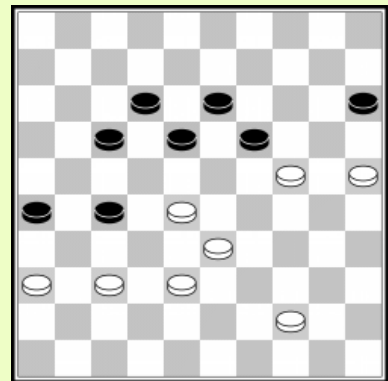
9. 12-07 40-45 10. 07-01 45-50 11. 01-06 44-49 12. 04-27 49x32 13. 27x49!

De dam op 49 zorgt ervoor dat zwart niet kan uitsnappen uit de tric trac.

13... 50-45 14. 21-17! 45-23 15. 49-40! 23x45 16. 06-01

K. Thijssen - F. Ndonzi

Wit controleert het centrum en heeft groot voordeel. Hij kan een doorbraak forceren door zowel 44-9 als door 44-40 en na 19x30 25x34 moet zwart vervolgen met 18-22 37-32 13-18 32x21 26-31 36x27 22x31 en 38-32 17x26 32-27 31x22 28x08 zorgt voor de doorbraak. Wit moet er rekening mee houden dat 44-39 of 44-40 een groot verschil uitmaakt voor het eindspel. Hij speelde het standaard 44-39 echter, centraliseert schijf 44 en bouwt de formatie 28/33/39. Daar 18-22 de enige zet is die zwart kan spelen, had wit schijf 44 naar de rand van het bord moeten spelen met 44-40!. De partij liep remise na 44-39, maar we tonen een mooie manier om te winnen.

1. 44-40! 19x30 2. 25x34 18-22 3. 37-32 13-18 4. 32x21 26-31 5. 36x27 22x31

6. 38-32 17x26 7. 32-27 31x22 8. 28x08 26-31 9. 08-03 31-36

9... 31-37 10. 03-09 18-23 11. 09-14 23-29 12. 33x24 37-42 14-25

wint gemakkelijk voor wit.

Met schijf 40 op 39 (indien 1.44-39? In plaats van 1.44-40 wordt gespeeld) zou wit niet in staat zijn te winnen. Maar nu forceert wit een mooie winst.

10. 03-09!

Er zijn twee varianten:

1) 10... 15-20 11. 04x27 36-41 12. 27-32! 41-47

13. 32-49! 47x24 14. 34-30 W+

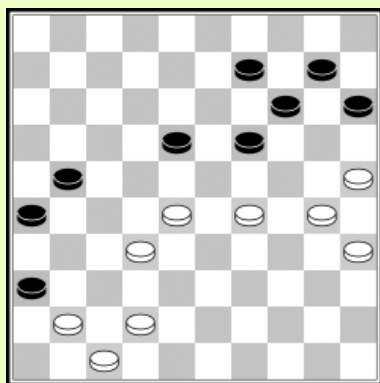
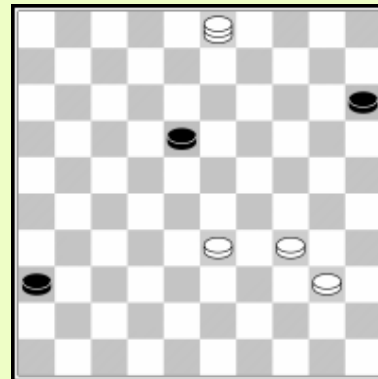
2) 10.... 18-22 11. 09x27 36-41 12. 34-30!!

De enige winnende zet. Op 41-47 volgt 27-49, en op 15-20 volgt 27-32 20-25 32x46 25x45 46-28 (45-50 28-06) W+

12... 41-46 13. 30-24 46-14 14. 40-35

Wit bouwt een vangstelling om zwart van de lange lijn te verdrijven.

Na 14... 14-03 15. 33-28 wordt wit dominant en wint.

J.M. Ndjofang - A. Schotanus

Wit zag mogelijk dat 1.30-24 19x30 2. 35x24 26-31 3. 41-37 18-23 enkel in remise eindigt. Zonder de nodige tijd om de stand te berekenen maakte hij een grote fout door 1. 29-24?? 21-27!
2. 24x31 26x48 en ontsnapte met remise uit dit verloren eindspel. Wit had een verrassend offer moeten vinden om deze stand te winnen!

1. 30-24 19x30 2. 35x24 26-31

De hangende schijf op 10 biedt wit de gelegenheid een offer te plaatsen:

3. 28-22!! 18x38 4. 42x33

En na 4... 21-27 5. 33-28 staat zwart vast.

A. Chizhov - A. Georgiev

Wit heeft een beslissend voordeel.

1. 31-26! 21-27

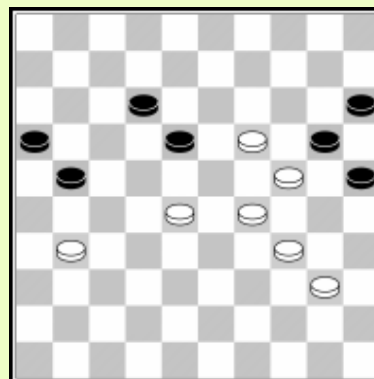
1... 12-17 2. 28-23 28-22 3. 23-18 22x13 4. 19x08 is zonder enige kans voor zwart.

2. 28-22 27-32 3. 22x13 32-37 4. 13-09 37-41

5. 09-04 41-46

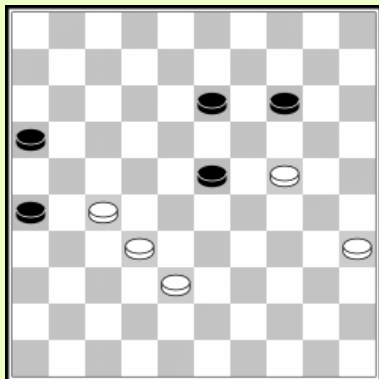
5... 41-47 6. 04-36! 12-17 7. 19-13 W+

Nadat hij 41-46 speelde gebruikt wit een mooie slag om de partij te beëindigen.

6. 04-27! 46x05 7. 24-19 05x21 8. 26x08

Wit won na 8... 16-21 9. 08-03 21-27 10. 29-23 20-24 11. 03-09 27-32
12. 09-13 32-37 13. 13x35 37-41 14. 23-18 41-46 15. 18-12 46-14 16. 12-07 14-03
17. 07-01 03-14 18. 01-06 14-05 19. 06-50 05-14 20. 35-24 14-20 21. 24-47

W. Chogoliev - V. Weitsman

Deze stand kwam ook voor in Haijtkink – Meijer.

**1. 35-30 16-21 2. 27x16 26-31 3. 32-27 31x22 4. 16-11 22-27
5. 11-07 23-28**

5... 27-31 6. 07-02 13-19 7. 24x13 31-36 verliest na
8. 13-08 36-41 9. 08-03 41-47 10. 03x25 47x35 11. 25-30 W+.

6. 07-01! 28-32

6... 27-31 7. 01-34! en Haijtkink won na 7...27-31 8. 24-20 14x25 9. 34-45 25x34
10. 45x46. Na 7... 28-33 8. 38x29 31-36 doet wit een tegen-offer:
9. 24-20! 14x25 10. 29-23 36-41 11. 23-18 13x22 12. 34-45 25x34 13.45x47 W+.

7. 01- 34 32x43 8. 34x48 27-32 9. 48-42?

Zwart moet geen tijd verliezen en onmiddellijk 9. 30-25 spelen en na 9... 32-38
10.24-20 heeft zwart geen plakker mee ren verliest, want indien hij 14-19 speelt
haast wit zich naar veld 4. In de partij volgde 9... 13-18 10. 30-25 18-23 11. 24-20
14-19 12. 20-15 23-29 13. 42x02 32-38 met remise.

A. Georgiev - G. Verhagen

Wit heeft een goede stand, maar het is niet zo makkelijk te zien hoe dit voordeel in winst om te zetten.

41. 31-27! 22x31 42. 36x27 03-09 43. 32-28 18-22

44. 28x17! 11x31 45. 40-35

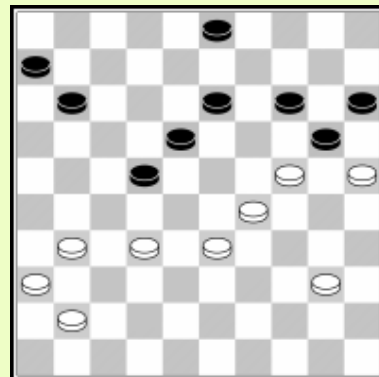
Prachtig spel van Georgiev! Hij offert een schijf waarna zwart moet rekening houden met de sterke dreiging 24-19 W+

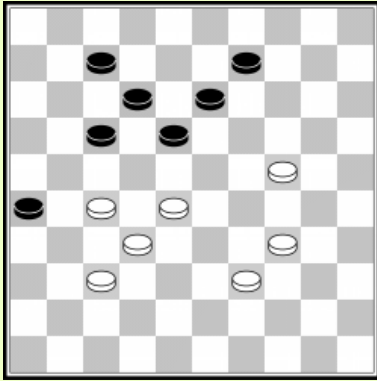
Na 45... 13-18 46. 24-19 14x34 47. 25x03 18-22

48. 03-14 31-36 49. 41-37 34-39 50.33x44 06-11

51. 37-31 36x27 52. 14-37 15-20 53. 35-30 22-28 54. 37x25 27-32 55. 25-14 32-38

56. 14-37 gaf zwart op.

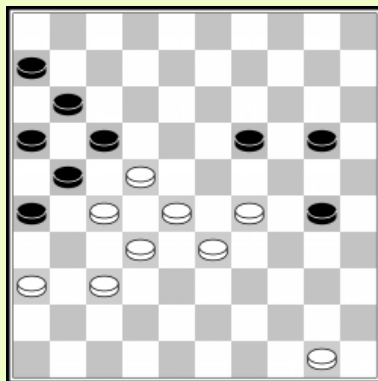
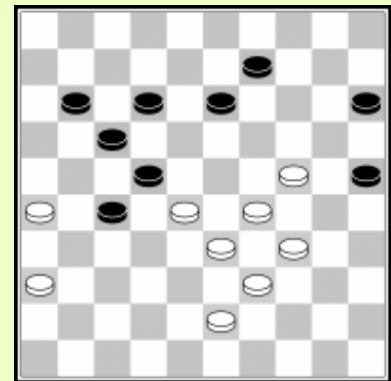
M. van Ballegooijen

In deze compositie kan wit zijn rechtervleugel aanval winnen met behulp van tactiek. Hij dient een mooie damzet uit te voeren na 1. 27-21! 18-22 2. 39-33 22-27...

Oef 1.1 Probeer de winnende damzet te vinden!

R. Clerc - A. Schwarzman

Oef 1.2 Wit speelde niet accuraat genoeg om deze mooie aanvallende stand te winnen. Probeer de winnende zet te vinden. Probeer een logische variant naar de winst te geven.

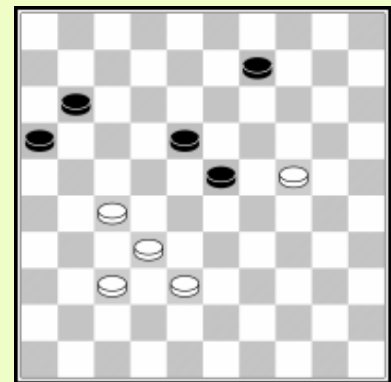

H. Meijer - M. Knipper

Oef 1.3 Wit forceert winst met behulp van tactiek. Hoe ?

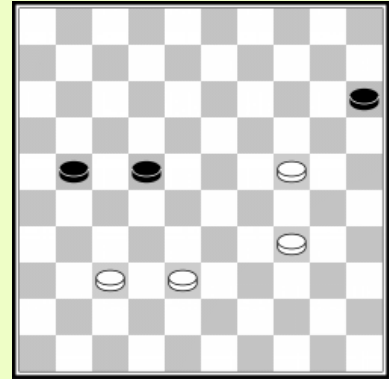
W. van der Wijk - E. Heunen

Oef 1.4 Deze partij uit het Nederlands kampioenschap voor kadetten werd remise. Probeer de winnende variant te vinden voor wit.

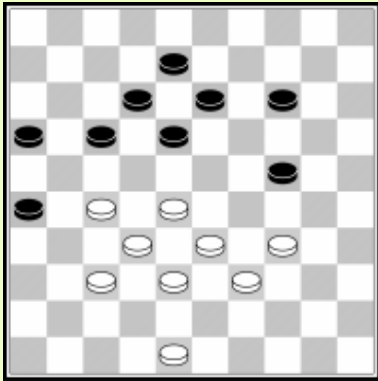

R. Rentmeester - P. Hamera

Oef 1.5 Deze stand komt uit een partij uit het Europees kampioenschap meisjes 2005. Hoe moet wit spelen om te winnen?

2. Centrum spel

K. Thijssen

Wit heeft een sterke centrum positie, bezet 27 & 28, zwart heeft enkel veld 24. Wit wil zwart van dit veld verdrijven en veld 23 of 24 zelf veroveren, zoals de strategie die werd beschreven in deel 2 van deze cursus.

1. 34-29!

Zwart kan niet verdedigen met 14-19 29x20 19-23 28x19 13x15 wegens de simpele damzet 37-31 26x28 33x02 W+. Hij moet dus kiezen tussen 14-20 en de plakker 17-22.

- 1) 1... 14-20 2. 28-22! 17x28 3. 32x23
Zwart spel is erg beperkt nu 3... 20-25 4. 29x20 18x29 5. 33x24 25x14
6. 37-32 12-18 7. 39-34 08-12 8. 34-30 18-23 9. 48-42 12-18 10. 42-37 en wit wint overtuigend (14-19 24-20 23-29 38-33 etc.) W+
- 2) 1... 17-22 2. 29x09 22x42 3. 48x37 13x04 4. 32-27!
Neemt weer het strategische veld 27 en dreigt met een zetje van Weiss: 27-22 28-22 37-31 38-32 33x02 W+.
4... 08-13 5. 33-29 04-09 6. 28-23!
6.29-24 werkt niet wegens 12-17 39-33 09-14! 38-32 14-19 24-20 19-23! 28x08 17-22 =
6... 09-14 7. 38-32 en zwart staat vast (14-20 32-28 20-24 39-34) W+

A. Scholma - J. de Heer

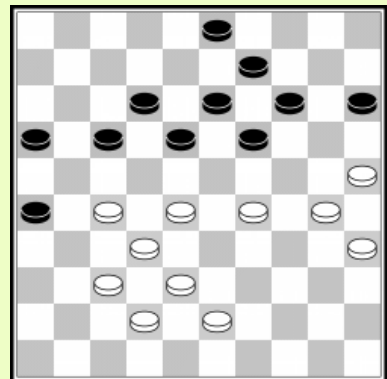
In de partij verknoeit wit zijn winnende stand. Hij had kunnen gebruik maken van tactiek om zwart vast te zetten.

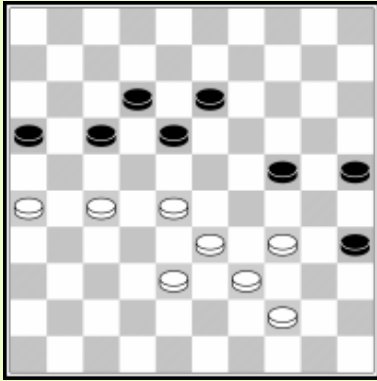
1. 38-33! 17-21

Wit heeft 03-08 (activeert de formatie 17/12/8) verhinderd door de haarlemmer zet 25-20 33-29 28-22 32x03 W+.

2. 28-22!

Start een (gesloten) Hoogland aanval, de formatie 16/21/26 buiten spel zettend. Zwart kan niet 19-23 spelen wegens 22-17, dus **2... 03-08** is gedwongen. Naar **3. 33-28**, staat zwart compleet buiten spel.

W. Leijenaar - C. Rijk

1. 44-40 35x44 2. 39x50 13-19 3. 34-29 19-23
4. 28x30 25x23 5. 38-32 17-22

In de partij won wit na :

- 5... 16-21 6. 27x16 12-17 7. 50-44 28-22 8. 33-29! 23x34
9. 37-32 (22-28 10. 32x23 17-22 11. 23-18 22x13 12. 16-11) W+

5... 17-22 is een betere verdediging. We tonen de kritische lijn.

6. 32-28 23x21 7. 26x08 22-27 8. 09-03 27-31 9. 03-26

Het spelen van 9. 03-14 is ook goed, met hetzelfde einde.

- 9... 31-36 10. 26-37 18-22

Op 10... 16-21 kan wit zelfs 33-28 enz. spelen. W+.

11. 50-44 16-21 12. 44-39 21-27 13. 37-19

Wit gaat naar de andere zijde van de lange lijn, alle velden van 23/19/14/10/05 zijn goed.

Na 13... 27-31 blijft wit wachten, bv. 14. 19-14 22-28 15. 14x26 36-41 16. 26-37 41x32

17. 33-28 32x23 18. 39-33 W+

Wit kan enkel een winnend eindspel forceren met precies spel.

1. 28-23 24-29

De enige kans, daar 24-30 44-39 (of 44-40) tot oppositie leidt.

2. 23x34 13-18 3. 44-39!!

De enige winnende zet, gebaseerd op trics in de tric trac zone. Alle andere zetten leiden tot niet meer dan remise.

De zwarte dam kan niet vrij gaan staan wegens 27-21.

Op 10... 46-23 volgt 11. 06-01! 23x45 12. 27-21

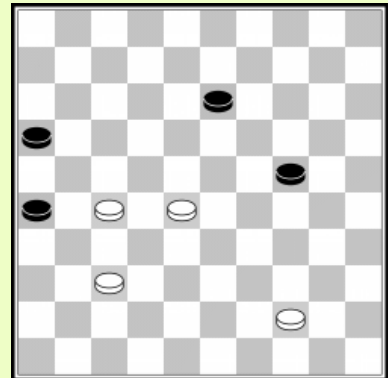
(of 27-22 W+) 26x17 13. 33-29 W+.

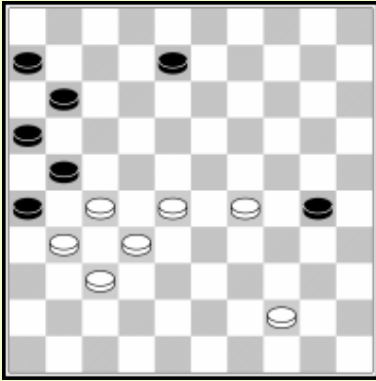
- 10... 46-05 11. 34-29 05-46 12. 39-34 46-05 13. 29-24 05-46

Na 13... 05-23 zit vast weer vast op de tric trac: 06-01 & 27-22 W+.

14. 34-29 46-05 15. 27-22

Het is gedaan. Wit dreigt met 29-23 en als zwarf naar de andere zijde van de lange lijn gaat volgt 24-19 & 29-23 W+.

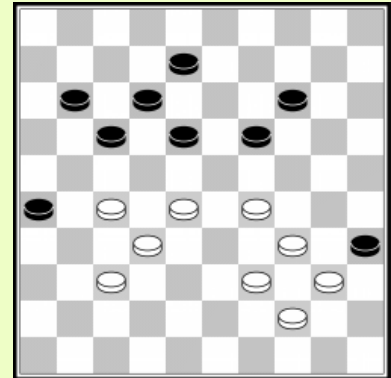

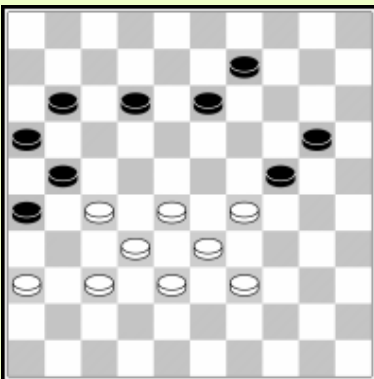
J. Postma - L. Steijntjes

Oef 2.1 Speel deze stand uit!

S. Winkel - V. Kudriavchev

Oef 2.2 Probeer deze sterke centrum positie uit te spelen!

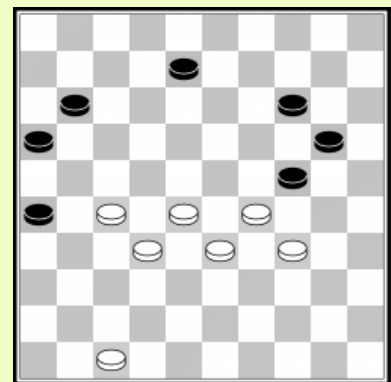

A. Georgiev - F. Kemperman

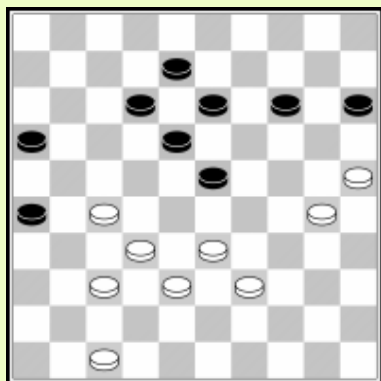
Oef 2.3 Hoe zette wit zijn voordeel om in winst ?

J. Krajenbrink - E.J. de Bruijn

Oef 2.4 Wat is de winnende zet voor wit ?

3. Klassieke posities

J.P. Drost - A. Sobakina

De zwarte stand is kwetsbaar. Hij heeft geen controle over veld 24 en kan niet op de linkervleugel spelen. Wit moet geduld hebben om de partij te beëindigen.

1. 30-24! 14-19

1... 23-29 wordt afgestraft door 2. 25-20 14x25
3. 24-19 13x24 4. 37-31 26x28 5. 33x02 W+.

2. 47-41 19x30 3. 25x34 15-20

3... 13-19 is nog niet mogelijk door 4. 37-31 W+.

4. 34-30!

Wit kan 5. 33-29? Nog niet spelen omwille van 5... 23-28 6. 32x23 20-24
7. 29x20 18x40 =. Daarom bereid wit de zet 33-29 voor.

4... 20-25 5. 39-34 13-19 6. 33-29!

De dreiging 27-22 is nu dodelijk.

Wit forceert een Ghestem doorstoot.

1. 28-22! 09-13 2. 33-29 24x33 3. 39x28 14-20

4. 44-39 20-24 5. 39-33!

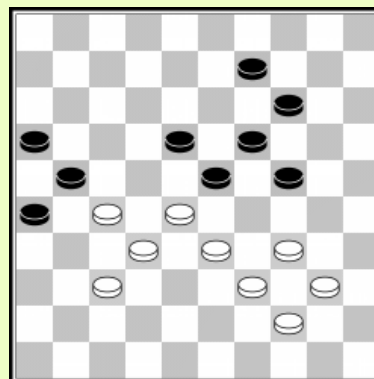
Dwingt zwart om over te gaan tot een eindspel dat remise lijkt maar wit heeft een grote verrassing voor hem...

5... 24-29 6. 33x24 19x39 7. 28x08 39-43

8. 22x13 43-48 9. 32-28!!

De verrassing van de forcing!

9... 48x35 10. 08-02 35x08 11. 02x13 W+

H. Jansen - P. Sier

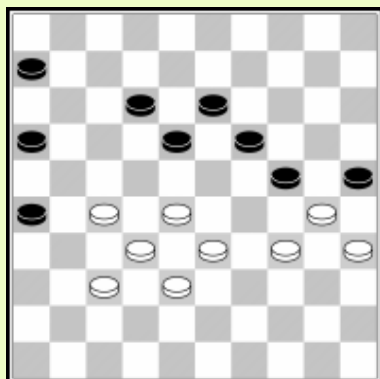
De schijven op de rechtervleugel 30/34/35 worden opgesloten door 3 zwarte schijven. Verrassend genoeg kan wit deze stand winnen:

1. 37-31 26x37 2. 32x41 18-23

Zowel 06-11 en 12-17 worden afgestraft door 27-22 & 28-23

3. 38-32 12-17

Anders neemt wit veld 26 onder controle en zwart staat vast, bv.:

3...06-11 4. 41-37 11-17 5. 37-31 12-18 6. 31-26 enz. W+

4. 41-36!

In de partij werd 41-37? gespeeld en de partij werd remise. De kracht 4. 41-36 is dat 4....17-21 kan worden beantwoord door 5.28-22! (na 4. 41-37 17-21 5. 28-22 23-28 =), en meer ruimte wordt ingenomen.

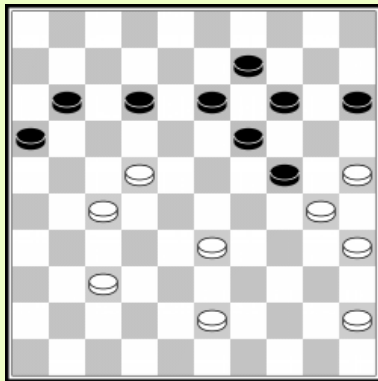
4... 17-21 5. 28-22 21-26

5... 06-11 6. 36-31 21-26 7. 33-29 26x17 8. 29x09 W+

6. 22-17 13-18 7. 33-28 24-29 8. 28-22 29x40 9. 22x24 25x34 10. 35x44

Zwart hoopt te ontsnappen door nog een schijf te offeren, maar wit dreigt met nog een tric.

10.... 23-29 11. 24x33 34-39 12. 27-21 16x29 13. 44x24 W+

E. Wanders - E. Chitaikina

Wit heeft een excellente stand. De zwarte rechtervleugel is niet goed ontwikkel. Er zijn zwakke schijven op 9 & 15. Op de andere vleugel heeft wit het initiatief. Daarom zou deze in staat moeten zijn de partij te winnen, hoewel dit niet zo makkelijk is. De partij eindigde in remise. We tonen een mooie manier om de partij te winnen.

1. 33-28! 24-29

Zwart kan zowel 11-17x17 als 12-18 niet spelen wegens 28-23 W+

1... 12-17 2. 43-38 17-21 3. 38-32 24-29 4. 45-40 21-26 5. 37-31! 26x37

6. 32x41 11-17 7. 22x11 16x07 8. 27-22

Neemt het strategisch veld 22 opnieuw in. Wit mag zwart niet toelaten schijf 9 te activeren met 13-18 en 09-13.

8...07-12 9. 41-37 12-18 10. 22-17 18-22 10... 18-23 11. 28-22 29-33

12. 40-34 33-28 13. 34-29 23x34 14. 30x39 verliest eveneens.

11. 17-11 22x33 12. 11-07 33-38 13. 40-34 29x40 14. 35x44 enz. W+

2. 43-38 11-17 3. 22x11 16x07 4. 38-32 07-11 5. 27-21 11-16

Wit neemt nu een slag waarna de witte dam onmiddellijk actief wordt.

6. 25-20! 16x38 7. 28-23 14x34 8. 23x03 12-18 9. 03-25 W+

D. Staal - A. van Prinsenbeek

Zwart heeft net 1... 21-26? gespeeld.
Wit voert een mooie slagzet uit leidend naar een winnend eindspel.

2. 32-28 26x37 3. 28-23 19x39 4. 30x10 15x04
5. 38-32 37x28 6. 40-34 ad lib. 7. 35x13

Het eindspel moet zeer precies gespeeld worden.

7... 17-22 8. 13-08 22-28 9. 08-02 28-33 10. 02-30 04-09
10... 33-28 11. 30-48 verliest zonder meer.

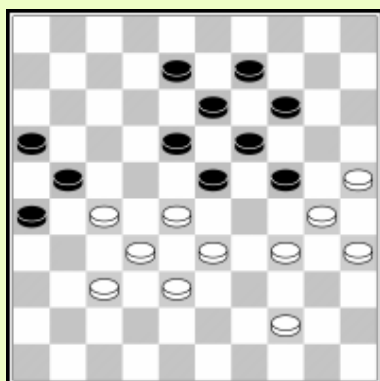
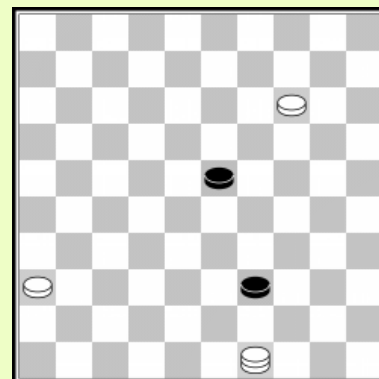
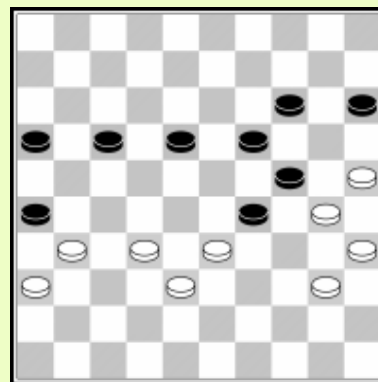
11. 30-48! 09-14 12. 48-43!

In de partij 12.36-31? 33-38 volgde. Na 13. 31-27 14-19 14. 25-20 19-23
15. 20-15 23-29 16. 15-10 29-34 17. 48-25 38-42 ontsnapte zwart met remise.

12... 16-21 13. 43x16 33-39 14. 16-49 14-19 15. 25-20 19-23 16. 20-14

1) 16... 23-28 17. 14-10 28-32 18. 49x27 39-44
19. 10-05 44-49 20. 05-32 en de dam wordt op de volgende zet gevangen.

2) 16... 23-29 17. 14-09 29-34 18. 09-03 34-40
19. 49x35 38-43 20. 35-49! Forceert de schaar (zie de sectie eindspel over drie dammen tegen één) 43-48
21. 36-31 48x26 22. 49-21 W+

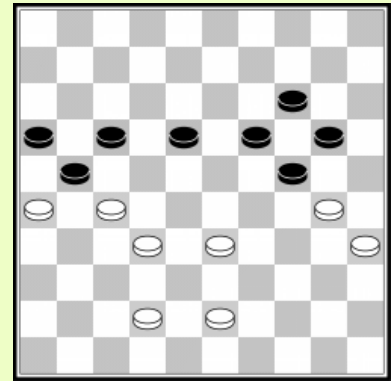
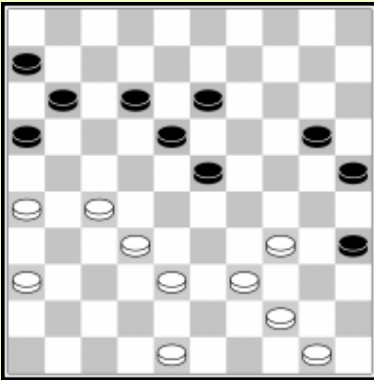

L. Andriessen - S. Rijgersberg

Oef. 3.1 Hoe moet wit deze stand winnen ?

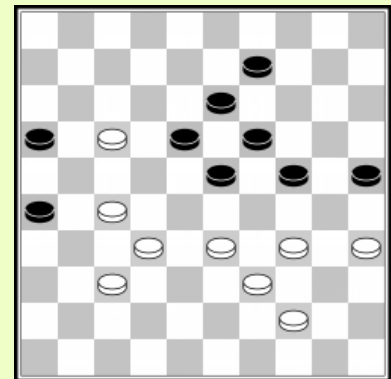
T. Goedemoed - G. Kolk

Oef 3.2 Probeer het winnende plan voor wit te vinden!

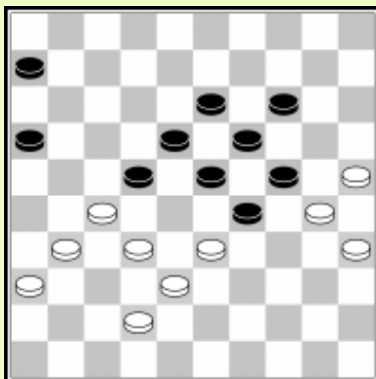
T. Goedemoed - J. Algra

Oef 3.3 Wit controleert de linkervleugel en kan de zwarte schijf op 35 gebruiken om de winst te forceren! Hoe ?

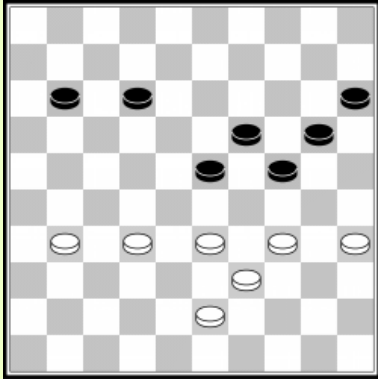

H. Lansbergen - W. Vrijland

Oef. 3.4 Probeer te vinden hoe wit snel wint.

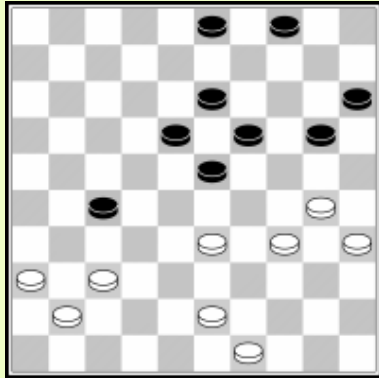
Oef 3.5 Hoe kan wit zijn vleugelcontrole omzetten in winst?

R. Boomstra-P. Tortereau

Oef 3.6 Wit moet precies spelen om deze stand te winnen.
Geef aan hoe.

4. Eindspel posities

A. Baliakin - S. Winkel

Dit is niet de exacte stand uit de partij van 2010 (Nederlandse club competitive), maar indien wit anders had gespeeld (37. 20-14 in plaats van 37. 33-28) had dit op het bord gestaan. Men kan de gehele partij vinden op Toernooibase. Indien men niet weet hoe achter partijen te zoeken zie de uitleg in het naxwoord van deze cursus.

Vanuit deze stand kan wit winst forceren op een mooie manier. Men dient een zeer diepe berekening te maken om de winnende valstrik op het einde te zien...

1. 33-28! 23x32 2. 37x28 20-25

Wit dreigde 28-22 27-32 30-25, zwart's zet is dus gedwongen.

Op 2... 20-24 volgt het simple 3. 28-22 27-32 4. 22-17 en op 2... 18-23 volgt gewoon 3. 30-25 W+.

3. 28-22 27-32 4. 22-17 19-24 5. 30x08 03x21 6. 34-30! 25x34

7. 43-39 34x43 8. 49x16

Wit wint een schijf en breekt door, maar schijf 18 zal ook naar dam gaan...

8... 18-23 9. 16-11 23-28 10. 11-07 28-33 11. 07-01 33-39

12. 01-34! 39x30 13. 35x24

Wit offert zijn dam om een winnend eindspel te krijgen, dat beslist wordt door een valstrik.

13... 04-09 14. 36-31 09-14

15.41-37!!

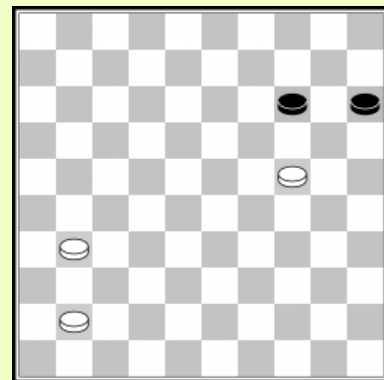
Creëert een vangstelling voor de toekomstige zwarte dam..

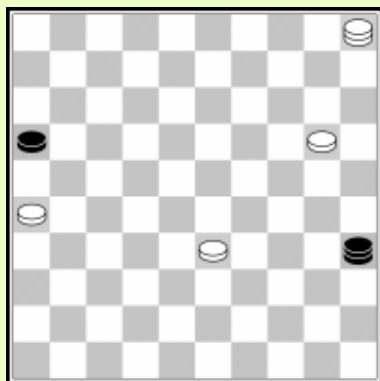
15... 14-20 16. 24-19 20-25 17. 19-13 25-30

18. 13-08 30-34 19. 08-02 34-39 20. 02-11 39-43

21. 11-16

En de zwarte dam wordt gevangen op de volgende zet.

A. Dibman - R. Letsjinski

Wit heeft een winnend eindspel, maar dient zeer precies te spelen.

1. 20-15?

Nu had zwart remise kunnen forceren door

1.... 35-08 2. 05-32 16-21! 3. 32x16 08-17 4. 33-29 17-12

5. 29-24 12-08 6. 24-20 08-03 =.

Wit had eerst zijn schijven moeten beschermen:

1. 05-32! 35-44

1... 35-08 2. 20-14 enz. W+

2. 33-29 44-40

2.... 16-21 werkt hier niet: 3. 32x16 44-40 4. 29-24 40-35 5. 16-02 W+

3. 29-24 40-35 4. 32-19 35-44 5. 20-15!

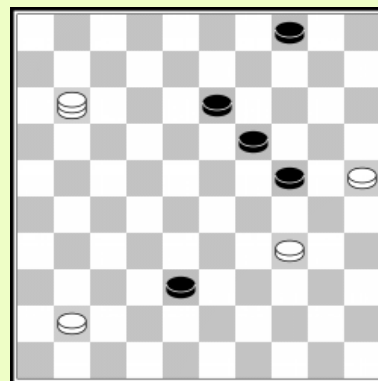
Zwart kan nu niet ruilen met 16-21 26x17 44x6 wegens 19-28 W+.

5... 44-06 6. 19-32

En wit kan gemakkelijk een tweede en derde dam halen, en winnen door overmacht.

A. Dibman - A. Gantwarg

Dibman werd beschouwd als één van de meest briljante spelers ooit. Dat hij de gelegenheid miste om de match om het wereldkampioenschap 1987 in deze stand toont hoe moeilijk het is om een partij te beëindigen, vooral met weinig tijd op de klok...

49. 41-37 19-23

Zwart kan niet naar dam gaan met 38-43 wegens 34-29 W+.

Nu dient wit de juiste zet te vinden, maar daar dit de 50ste

zet is had wit waarschijnlijk niet veel tijd meer om het te berekenen...

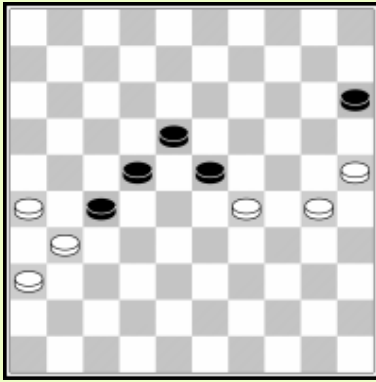
50. 11-02?

De partij liep remise na 50... 13-18 51. 02x35 23-28 52. 35-49 28-32 53. 37x28 38-42

54. 49-27 42-47 55. 27x13 47-41 56. 28-22 41-23 =.

Wit had eerst het offer moeten doen, vooraleer aan te vallen op 2:

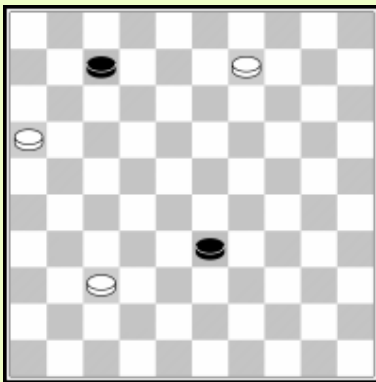
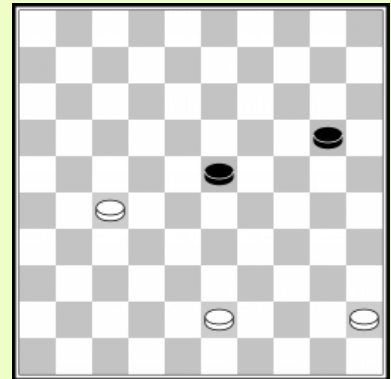
50. 25-20! 24x15 51. 11-02 (Wit kan 11-16 nog niet spelen, daar zijn dam gevangen wordt door 23-28-32) 13-18 52.2-16 en wit wint vrij gemakkelijk.

Oef 4.1 Probeer te vinden hoe wit een winnend eindspel forceert, dat wint door een valstrik.

J. Marek - J. Prib

Oef 4.2 Hoe moet wit spelen om de twee zwarte schijven tegen te houden ?

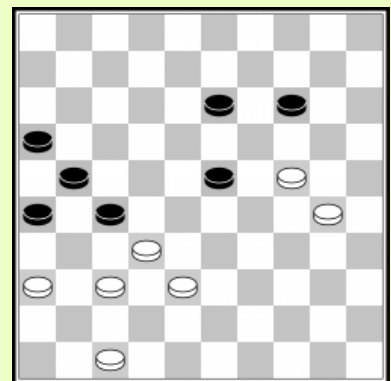

F. Luteyn - H. Jacobsen

Oef 4.3 Hoe kan wit winnen ?

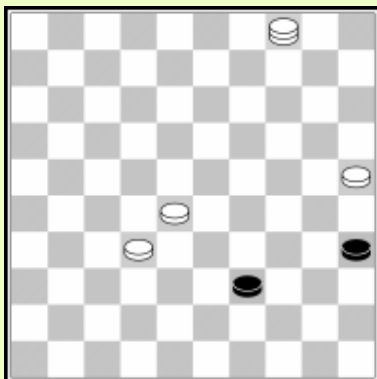
R. Sloot - W. Hoek

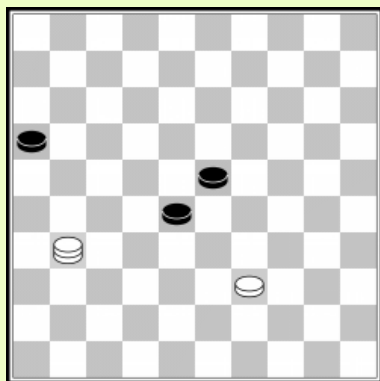
Oef 4.4 Zwart aan zet kan naar een winnend eindspel gaan. Toon de cruciale variant.

M. de Jong - R. Richters

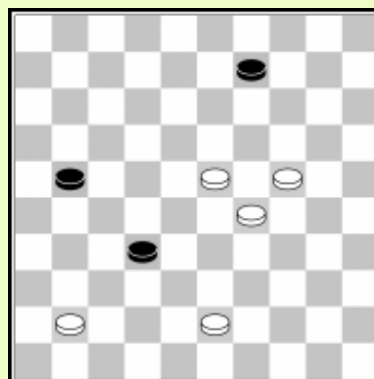
Oef 4.5 Wit kan winnen met behulp van tactiek. Hoe moet hij spelen ?

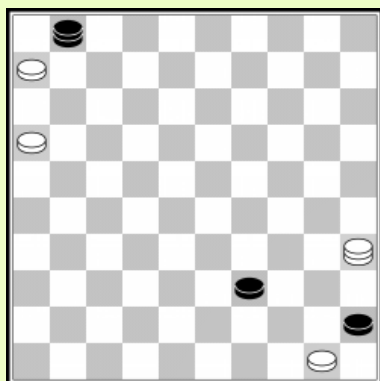

A. Schotanus - R. Schrooten

Oef 4.6 Hoe kan wit de zwarte schijven stoppen ?

Oef 4.7 Hoe kan wit winnen, met behulp van tactiek ?

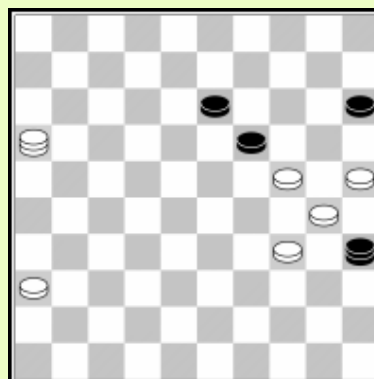

J. Lemmen - M. Koopmanschap

Oef 4.8 Hoe moet wit slaan om te winnen ?

M. Wallen - J. Groenendijk

Oef 4.9 Hoe kan wit winst forceren ?

Oplossingen

1. Aanvallende posities

- 1.1** 27-21 18-22 39-33 22-27 28-22 17x19 37-31 26x28 21x03
1) 12-18 03-12 18-22 12x01 22-28 01-29 28-32 29-15 13-18 15-04 18-23 04-15
23-28 15-42 W+.
2) 13-19 3x21 19-24 21-16 07-12 16-21 12-18 21-27 18-23 27-13 24-29 13-09 (of 13-04)
enz. W+
- 1.2** 43-38 13-18 24-19 09-14 (15-20 19-13 09-14 28-23 18x09 23-19 14x23 29x16 09-13 34-29
(13-19 26-21 17x26 16-11) enz. W+) 19x10 15x04 29-24 04-09 34-29 09-13 28-23 11-16
39-34 16-21 23-19 W+
- 1.3** 29-23 26-31 23x34 31x42 28-23 17x30 32-28 21x32 28x48 (schijf 23 breekt door) W+
- 1.4** 38-33 23-29* 14-19 29x38 32x43 11-17 43-38 17-22 27-21 16x27 38-33 (19-13 wint ook) W+
- 1.5** 24-19 22-27 19-13 21-26 13-08 27-31 08-02 31x33 02-24 W+ (niet juist is 38-33? 22-27
34-29, daar zwart vervolgt met 27-32 37x28 21-26 =)

2. Centrum spel

- 2.1** 44-40 30-35 40-34 08-13 34-30 35x22 27x09 11-17 09-04 W+
- 2.2** 27-21 18-22 (08-13 21-16 W+; 11-16 29-24 16x38 24x02 W+) 29-24 19x30 34x25 22x33
39x28 08-13 40-34 13-19 34-29 11-16 32-27 W+
- 2.3** 27-22 11-17 (12-18 29-23 W+) 22x11 16x07 36-31 07-11 (24-30 31-27 30-35 27x16 35-40
29-23 40-45 23-18 leidt naar een winnend eindspel voor wit) 29-23 (12-17 31-27 11-16 23-19)
W+
- 2.4** 29-23 11-17 (20-25 23-19 24x13 34-30 25x34 33-29 34x23 28x10 W+) 47-41 17-21 41-37
En zwart heeft geen goede zet meer.

3. Klassieke posities

- 3.1** 28-22 23-28 (8-12 33-28 23-29 34x23 18x29 28-23 enz. W+) 32x03 21x41 33-29 24x42
24-20 14x25 03x36 W+
- 3.2** 30-25 19-23 (18-23 42-38 23-29 43-39 19-23 33-28 W+) 32-28 23x32 27x38 18-23 43-39
21-27 39-34 17-22 34-30 enz. W+
- 3.3** 38-33 11-17 (12-17 36-31 13-19 26-21 W+) 36-31 06-11 33-28 23-29 34x23 18x29
44-40 35x22 27x9 W+
- 3.4** 44-40 09-14 33-28 24-29 (14-20 39-33 W+) 17-11 16x07 37-31 26x37 32x41 23x21 34x1 W+
- 3.5** 31-26 22x31 36x27 06-11 26-21 11-17 21x12 18x07 33-28 07-12 28-22 12-17 22x11
16x07 27-22 (neemt het strategisch veld 22 weer in) enz. W+

3.6 32-27 (31-26? 12-17 32-27 23-28 33x22 17x28 43-38 11-17! 27-22 (27-21 17-22 21-16 28-32 38x18 19-23 18x29 24x44 =) 24-30! 34x32 17x37 =) 12-17 (11-17 31-26 12-18 43-38 20-25 27-21 enz. W+) 43-38 11-16 31-26 20-25 27-22 17x28 33x22 24-29 22-17 enz. W+

4. Eindspel posities

4.1 26-21 23x34 30x39 27x16 31-27 22x31 36x27 16-21 27x16 18-22 16-11 22-27 11-07 27-32 07-02 15-20 (32-37 02-19 37-42 19-24 W+) 25x14 32-37 02-08 37-41 39-33 W+

4.2 43-39 20-24 45-40 24-29 27-22 W+

4.3 9-3 33-39 3-17 39-43 17-21 W+

4.4 23-28 32x23 27-31 36x27 21x43 20-15 43-49 24-20 14-19! 23x14 26-31 37x26 49-32 Zw+

4.5 04-18 39-44 (39-43 28-22 W+) 28-22 44-50 18-34 50x17 32-28 17x30 25x34 W+

4.6 31-37 16-21 37-26 21-27 26-37 27-32 37-42 23-29 42x24 32-37 24-47 28-32 39-33 W+

4.7 23-19 21-26 19-14 09x20 24x15 26-03 15-10 31-37 (31-36 10-4 36x47 04-15 W+) 29-23 37x46 43-38 10-05 46x19 05x49 W+

4.8 50x22 45-50 16-11 50x17 11x22 01-23 35-40 23x45 06-01 W+

4.9 25-20 35-44 (35-49 30-25 19x39 36-31 15x24 31-27 49x21 16x08 W+) 30-25 19x39 16-02 15x24 2x49 W+

Nawoord

Partijen zoeken in Toernooibase

De beste manier om naar partijen te zoeken is met behulp van Turbo database van Klaas Bor. Indien men zich niet kan veroorloven dit programma te kopen, is er een vrije online database die men kan gebruiken: Toernooibase van Piet Bouma. Alle recent partijen worden verzameld in deze online database en veel toernooien uit het verleden zijn ook opgenomen. In deze database kan men naar partijen zoeken van een bepaalde speler. Dit werkt als volgt.

- 1) Ga naar <http://toernooibase.kndb.nl/>
- 2) Klik op “**Partijen**” (boven rechts)
- 3) Aan de linkerkant partijen ziet men geanalyseerde partijen. Aan de rechterkant recente partijen waar commentaar is op geleverd. Men kan op deze partijen klikken om deze te bekijken.
- 4) Naar onder ziet men de optie “**Zoeken uit de database spelers**” Hier kan men de naam van de speler die men zoekt ingeven. Door te klikken op “Go” komen alle partijen van betreffende speler tevoorschijn. Door op een partij te klikken kan men deze bekijken.
- 5) In het vak daaronder kan men zoeken naar partijen tussen bepaalde spelers. Men geeft de naam van een speler in en van zijn tegenstander, en klik op “Go”
- 6) Een lijst partijen verschijnt. Klik op de gewenste partij en de applet opent.
- 7) Maak gebruik van de knoppen onder de applet om de partij te bekijken.

Online dam servers

Indien me online wil spelen zijn er meerdere mogelijkheden :

<https://lidraughts.org/tournament>

<https://www.playok.com/nl/dammen100/>

<https://slagzet.com/nl/play>

Dammen op Youtube

Op Youtube zijn er ontelbare filmpjes in verband met dammen te vinden. Enkele voorbeelden

<https://www.youtube.com/@Akashian123/videos>

<https://www.youtube.com/channel/UCPis7NNRXVB0XPY0PPnOfrg/videos>

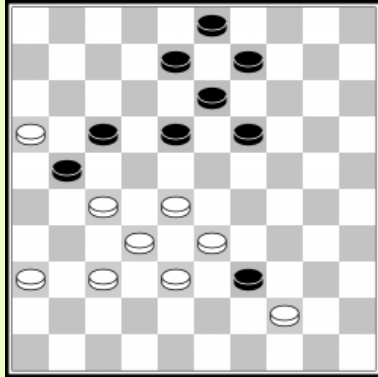
Composities

In plaats van partijen te spelen zijn er veel damliefhebbers die eerder (dam)problemen creëren of oplossen. Het maken van problemen is een kunstwerk. Er is zelfs een speciaal tijdschrift over damproblemen genaamd *De Problemist* De website hiervan is:

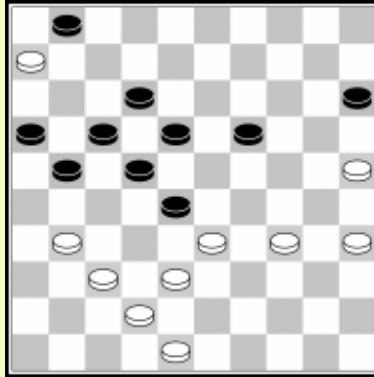
http://www.dorinde.nl/steenslag/problemen/D_E.htm

We zijn geïnteresseerd in composities met een natuurlijke aanvangspositie. Er dient slechts één oplossing te zijn met een scherp einde en geen mogelijke zetverwisseling.

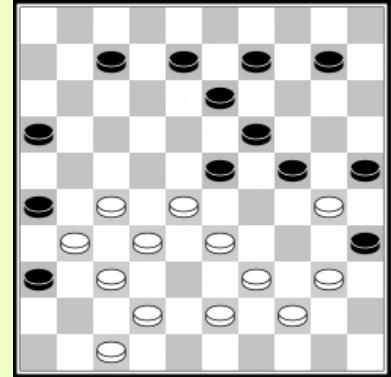
Men kan veel leren uit zowel het oplossen als het maken van zulke composities. We zullen enkele composities tonen van de grote componisten. Daarna toon ik enkele van mijn eigen creaties.

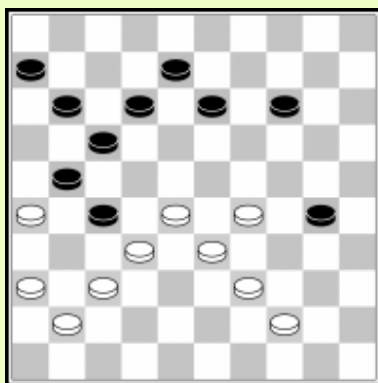
C1 A. Polman

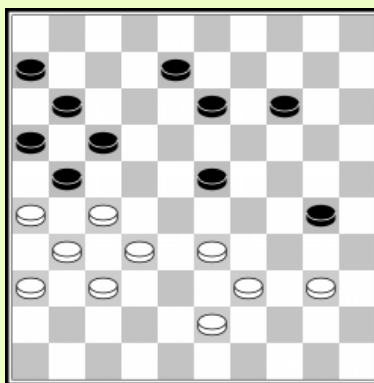
C2 O. Dijkstra

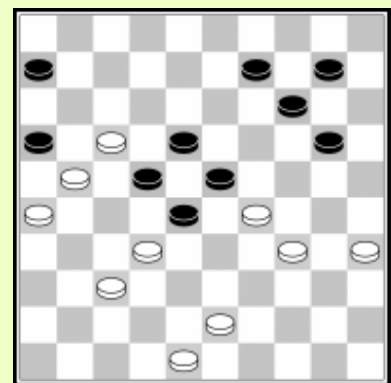
C3 A. de Zwart

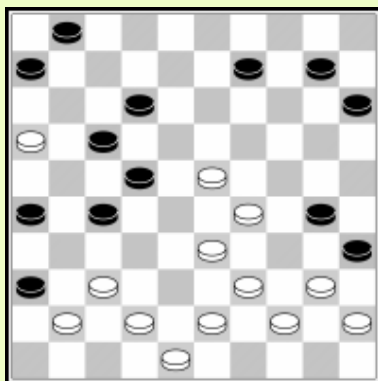
C4 T. Smedinga

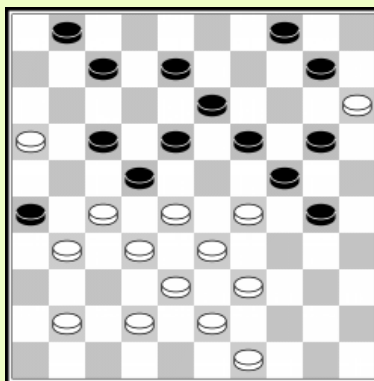
F5 A. Timmer

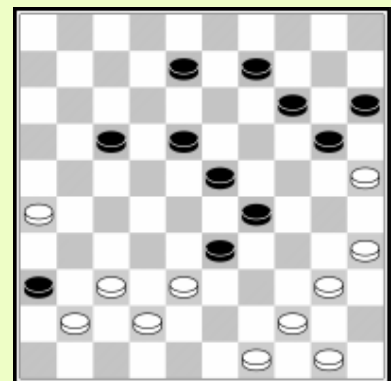
C6 A. Renooij

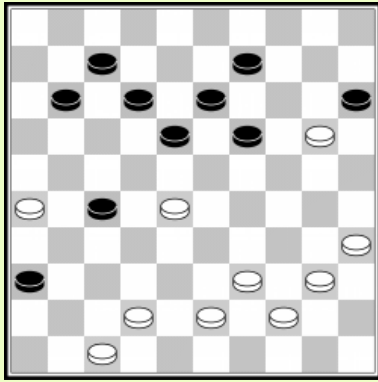
C7 R. de Jong

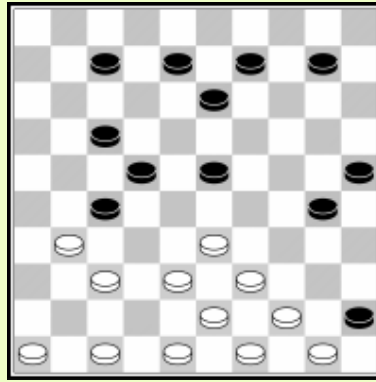
C8 S. Perepelkin

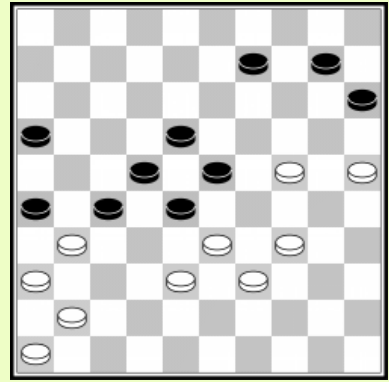
C9 O. Baeke

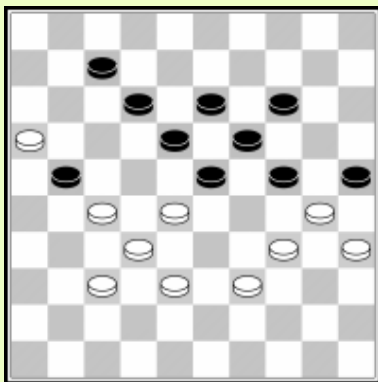
C10 V. Bulat

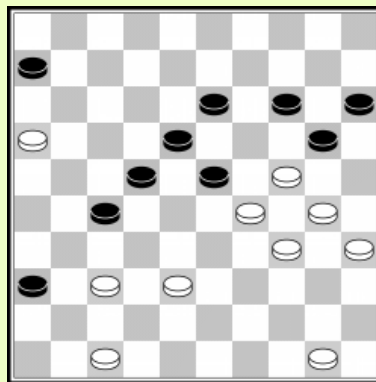
C11 C. Jurriëns

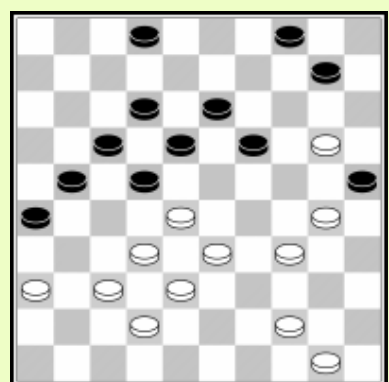
C12. J. Pennings

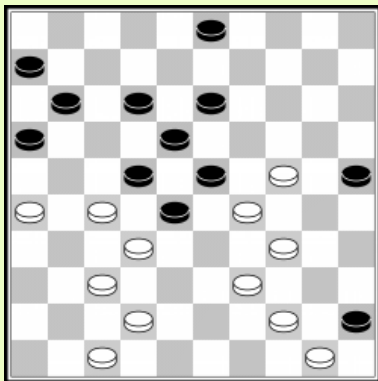
C13. W. Jurg

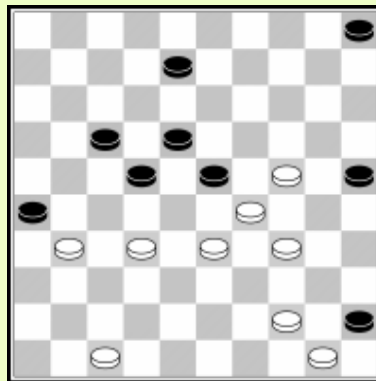
C14. H.G. van den Berg

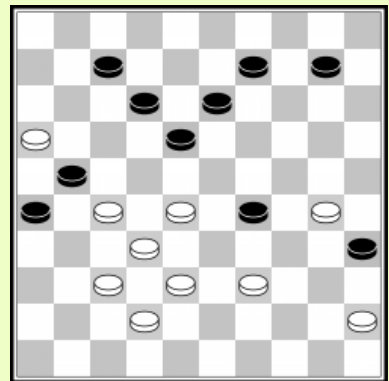
C15. I. Weiss

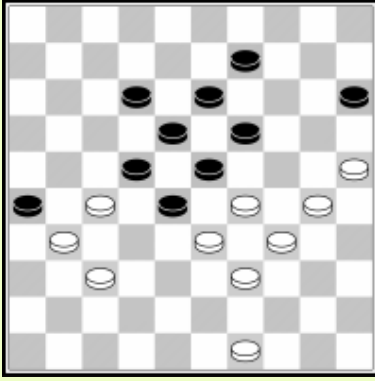
C16. A. Solnikov

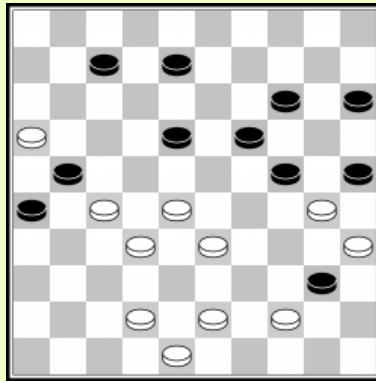
C17. A.J. de Vries

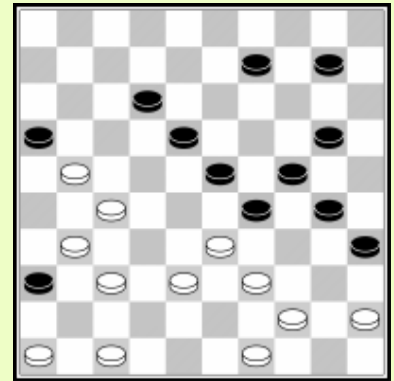
C18. G. Geerlings

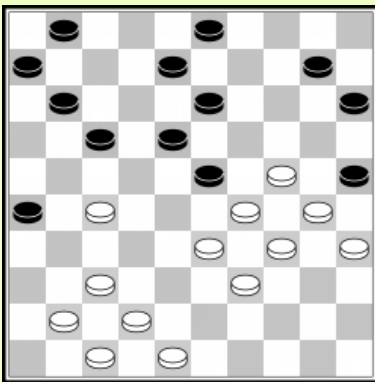
F 19. F. Hermelink

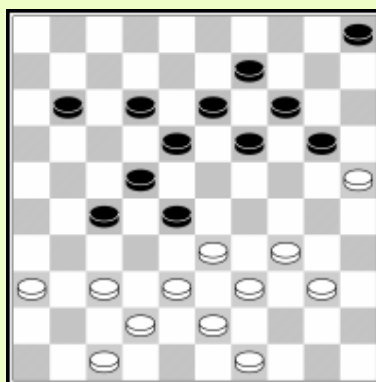
C20. J.H. Koops

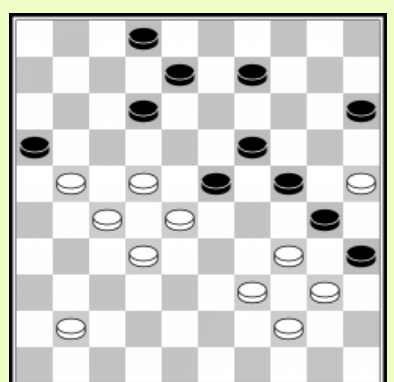
C21. J. Viergever

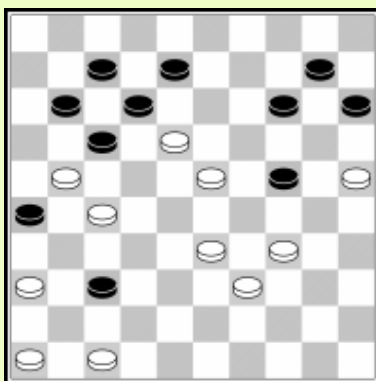
F22. J.J. van Tol

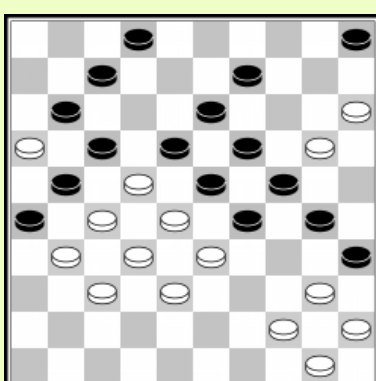
F23. J. Metz

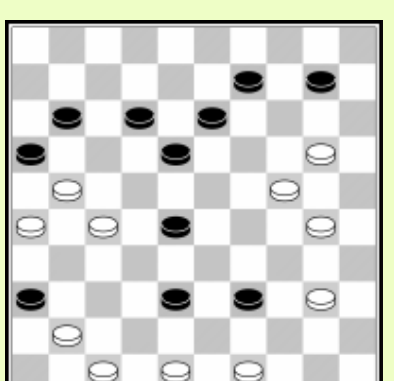
F24. B. Fjedorov

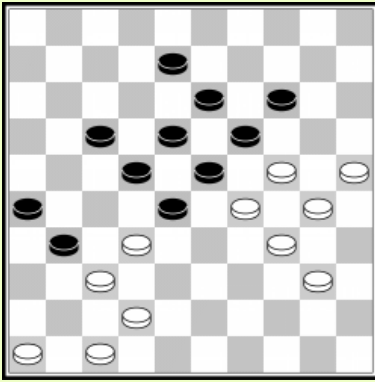
C.25 J. Pennings

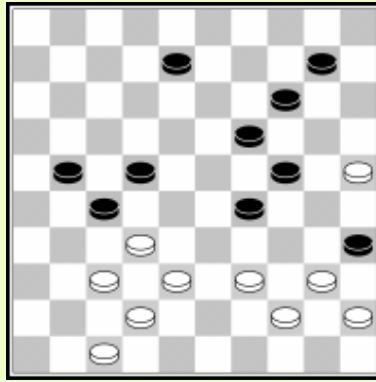
C26. G. Artigala

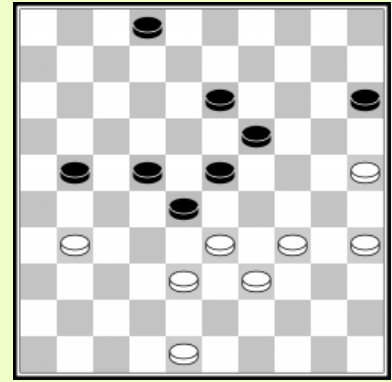
C27. T. Smedinga

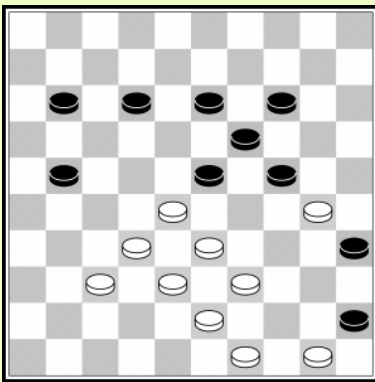
F28. E. Répetto

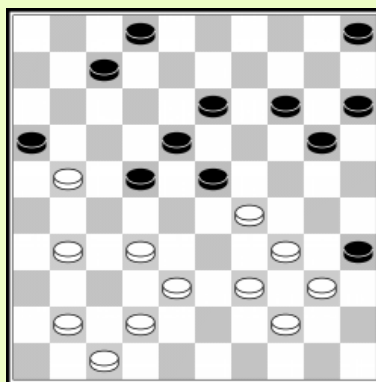
F29. L. Schut

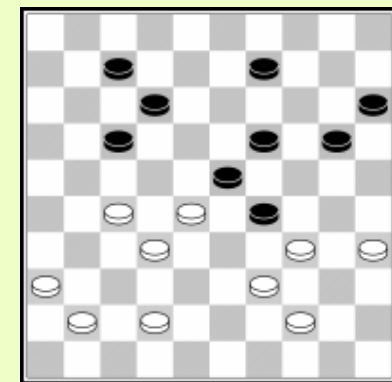
F30. V. Swizinski

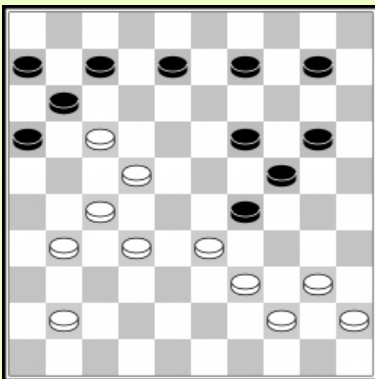
C31. A. Stuurman

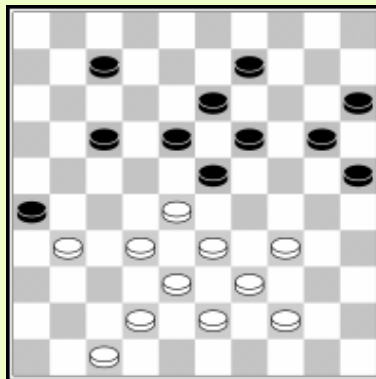
C32. A. Timmer

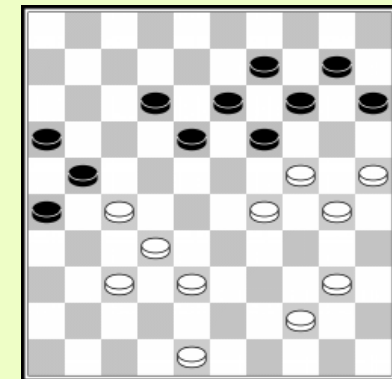
F33. A. Kuyken

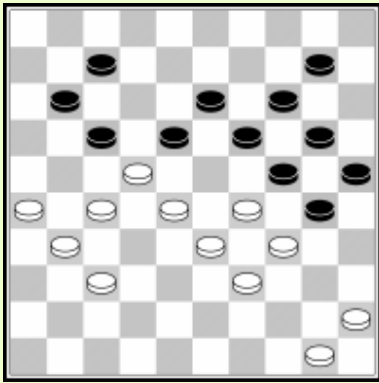
C34. L. De Rooij

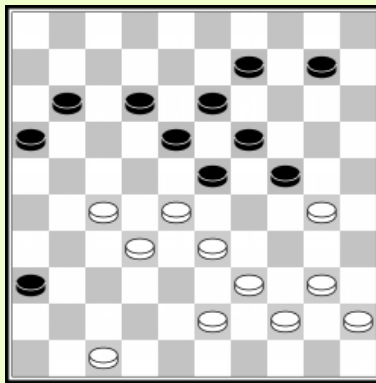
C35. A. Van der Stoep

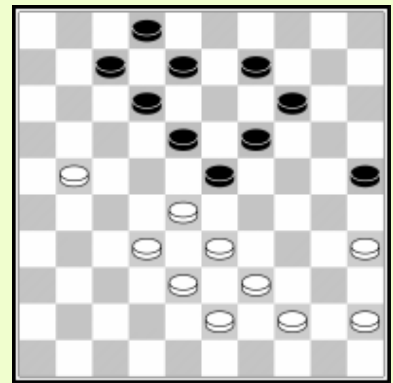
F36. J. Van den Boogaard

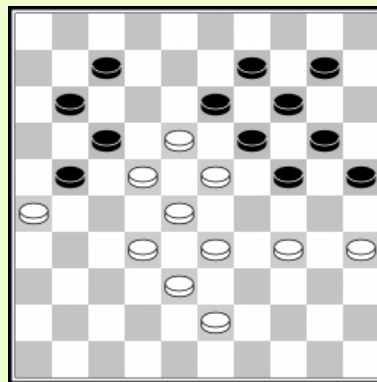
C37. A. Miedema

C38. A. Timmer

F39. D van den Berg

C40. H. Van Meggelen

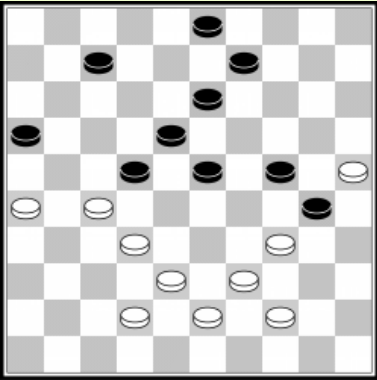
Oplossingen

- C1. 1. 33-29 39x50 2. 27-22 18x27 3. 29-23 50x22 4. 23x14 9x20 5. 36-31 27x36
6. 16x09 03x14 7. 37-31 36x27 8. 32x03 20-25 9. 03x20 25x14 10.38-33 14-20
11. 33-29 20-25 12. 29-24 +
- C2. 1. 25-20 28x30 2. 35x13 18x09 3. 48-43 15x24 4. 31-27 21x41 5. 42-37 41x32
6. 38x07 01x12 7. 06-01 16-21 8. 01x03 21-26 9. 03x21 26x17 10.043-38 +
- C3. 1. 47-41 36x49 2. 27-21 16x29 3. 40-34 23x41 4. 34x01 25x43 5. 01-40 26x37
6. 40-45 49x40 7. 45x36 35-40 8. 36-22 40-45 9. 22-50 +
- C4. 1. 39-34 30x50 2. 37-31 27x38 3. 33x42 50x22 4. 31-27 22x48 5. 41-37 48x31
6. 36x20 17-22 H.J. van Alphen 1956: 7. 20-15 22-28 8. 29-23 28x19 9. 15-10 08-12 10. 10-04
19-24 11. 04-09 12-17 12. 09-18 24-30 13.018-40 30-35 14. 40-49 17-22 15. 49-44 22-27 16. 44-
49 27-32 17. 49x21 35-40 18. 21-17 40-45 19. 26-21 +
- F5. 1. 40-34 30-35 2. 34-29 23x34 3. 39x30 35x24 4. 27-22 17x48 5. 26x17 11x22
6. 31-26 48x31 7. 36x29 08-13 R.C. Keller 1945: 8. 29-24 06-11 9. 32-27 11-17
10. 24-20 13-19 11. 20-15 19-23 12. 15-10 23-29 13. 10-05 16-21 14.27x16 17-22
15. 05-32 29-34 16.032-49 22-28 17. 16-11 28-33 18. 11-07 34-40 19. 49x35 33-38 20. 35-19 38-
43 21. 07-02 43-49 22. 19-35 49-32 23. 26-21 32x16 24. 35-49 +
- C6. 1. 43-39 16x38 2. 48-42 38x47 3. 39-33 28x30 4. 35x13 47x21 5. 26x10 +
- C7. 1. 37-31 36x49 2. 48-42 26x48 3. 16-11 48x34 4. 33-28 22x24 5. 40x20 49x18
6. 11x04 15x24 7. 04x03 01-07 8. 03-25 35-40 9. 25x01 40-44 10. 45-40 44x35
11. 01-07 +
- C8. 1. 39-34 30x46 2. 28-23 26x39 3. 23x03 24x42 4. 03x41 46x21 5. 16x09 04x13
6. 15x04 07-12 7. 04x07 01x12 8. 49-43 12-18 9. 43-38 +
- C9. 1. 44-39 33x44 2. 50x39 36x47 3. 26-21 17x26 4. 37-31 26x48 5. 49-44 48x45
6. 44-40 47x33 7. 35-30 45x34 8. 30x10 15x04 9. 25x34 +
- C10. 1. 28-23 19x28 2. 42-38 15x24 3. 47-41 36x47 4. 26-21 47x45 5. 21x23 18x29
6. 44-40 45x34 7. 39x06 29-33 8. 35-30 09-13 9. 30-24 13-18 10. 06-01 33-39
11. 01x34 39x19 12.043-39 +
- C11. 1. 44-40 45x34 2.50 -44 27x36 3. 47-41 36x47 4. 38-32 47x15 5. 48-42 15x47
6.46-41 47x36 7. 43-38 34x43 8. 37-31 36x27 9. 32x05 43x32 10. 05x35 32-37
11. 35-19 37-42 12. 19-30 25x34 13. 44-39 34x43 14. 49x47 +
- C12. 1. 25-20 26x37 2. 41x21 16x27 3. 36-31 27x36 4. 46-41 36x47 5. 38-32 47x45
6. 32-27 22x31 7. 39-34 45x29 8. 24x04 15x24 9. 04x36
- C13. 1. 27-22 18x27 2. 34-29 24x31 3. 16-11 25x43 4. 11x02 27x38 5. 35-30 23x32
6. 30-24 19x30 7. 02x48 +

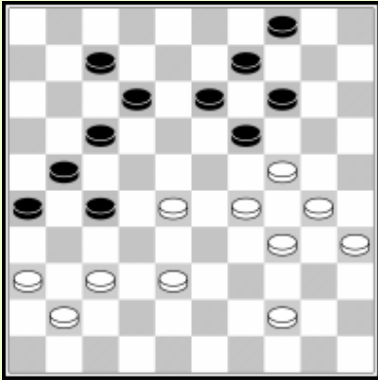
- C14. 1. 16-11 06x17 2. 47-41 36x47 3. 37-32 47x33 4. 32x12 18x07 5. 29x09 20x40
6. 09x20 15x24 7. 035x44 24x35 8. 44-40 35x44 9. 50x17 +
- C15. 1. 36-31 25x14 2. 28-23 18x49 3. 50-44 49x24 4. 33-28 22x33 5. 38x07 02x11
6. 31-27 +
- C16. 1. 24-19 13x33 2. 34-30 25x43 3. 44-40 22x31 4. 50-44 45x34 5. 44-39 33x44
6. 26-21 16x38 7. 42x13 31x42 8. 47x16 +
- C17. 1. 32-27 26x37 2. 44-40 22x31 3. 24-19 23x14 4. 47-42 37x48 5. 33-28 48x30
6. 28-23 45x34 7. 23x03 34x23 8. 03x35 25-30 9. 35x10 05x14 10. 50-44 +
- C18. 1. 37-31 26x48 2. 30-24 48x19 3. 45-40 35x44 4. 28-22 19x46 5. 16-11 21x43
6. 11x02 18x27 7. 02x05 +
- C19. 1. 49-43 12-17 2. 30-24 19x30 3. 25-20 15x24 4. 34x25 23x34 5. 39x08 28x48
6. 37-32 26x28 7. 08-03 22x31 8. 03x34 48x30 9. 25x34 +
- C20. 1. 43-38 40x49 2. 42-37 25x34 3. 28-23 19x39 4. 37-31 26x28 5. 16-11 21x43
6. 11x44 49x40 7. 48x10 15x04 8. 35x44 +
- C21. 1. 47-41 36x47 2. 46-41 47x36 3. 31-26 36x22 4. 45-40 16x27 5. 40-34 29x40
6. 49-43 40x49 7. 39-34 22x31 8. 34x03 49x32 9. 26x30 35x24 10. 03x22 +
- F22. 1. 24-20 15x24 2. 30x28 17-22 3. 28x17 11x31 4. 41-36 03-09 5. 36x27 18-23
6. 29x18 13x31 7. 47-41 31-36 8. 34-30 36x29 9. 30-24 29x20 10. 37-31 26x37 11. 48-42
37x48 12. 39-34 48x30 13. 35x02 +
- F23. 1. 34-29 19-23 2. 36-31 23x45 3. 33-29 27x36 4. 37-32 28x48 5. 29-23 18x29
6. 47-41 36x47 7. 49-44 47x33 8. 39x10 48x50 9. 25x03 05x14 10. 03x06 +
- F24. 1. 22-18 24-29 2. 18x07 02x11 3. 39-33 30x50 4. 33x04 50x47 5. 04-27 35x44
6. 27-18 16x38 7. 18x24 47x20 8. 25x14
- C25. 1. 46-41 37x46 2. 34-30 46x19 3. 33-28 12x32 4. 21x01 32x21 5. 36-31 26x37
6. 47-42 37x48 7. 01-45 48x34 8. 45x02 35x24 9. 25-20 +
- C26. 1. 20-14 09x20 2. 40-34 29x49 3. 50-44 49x40 4. 45x14 19x10 5. 28x30 17x39
6. 15x04 35x24 7. 04-10 05x14 8. 38-33 39x28 9. 32x01 21x41 10. 16x07 26x37
11. 01-06 02x11 12. 06x47 +
- C27. 1. 49-43 38x49 2. 41-37 49x35 3. 48-43 39x48 4. 20-15 48x22 5. 15x04 16x27
6. 47-41 36x47 7. 04-15 47x20 8. 15x17 35x21 9. 26x28 +
- F28. 1. 32-27 31-36 2. 25-20 14x25 3. 47-41 36x38 4. 37-31 26x37 5. 24-20 22x31
6. 30-24 19x39 7. 46-41 23x45 8. 41x03 25x14 9. 03x50 +
- F29. 1. 39-34 19-23 2. 37-31 27x36 3. 47-41 36x47 4. 32-27 21x43 5. 25-20 47x50
6. 20x09 35x44 7. 09-03 29x40 8. 03x49 +
- F30. 1. 33-29 13-18 2. 39-33 28x30 3. 35x13 23x34 4. 13-08 02x13 5. 25-20 15x24
6. 31-27 21x43 7. 48x08 22-28 8. 08-02 28-33 9. 02-07 18-22 10. 07-16 22-28
11. 16-43 +

- C31.** 1. 33-29 24x31 2. 50-44 35x24 3. 32-27 31x33 4. 39x28 23x32 5. 44-40 45x34
6. 43-39 34x43 7. 49x29 +
- C32.** 1. 29-24 16x36 2. 32-27 22x31 3. 38-32 20x29 4. 42-37 31x42 5. 47x38 36x47
6. 32-27 47x33 7. 39x08 02x13 8. 34x01 13-18 9. 01x10 05x14 10. 27-22 14-19
11. 22-18 15-20 12. 18-12 20-24 13. 12-08 24-29 14. 08-03 29-33 15. 03-25
- F33.** 1. 34-30 20-25 2. 39-33 29x47 3. 36-31 25x34 4. 27-22 47x40 5. 22x02 23x32
6. 2x20 15x24 7. 35x44 +
- C34.** 1. 40-34 29x49 2. 27-21 49x29 3. 39-34 16x18 4. 34x05 11x22 5. 05x02 24-29
6. 02-24 29-34 7. 24x15 34-39 8. 15-38 39-44 9. 45-40 44x35 10. 38-49 06-11
11. 49-44 11-16 12. 44-49 +
- C35.** 1. 34-29 26x48 2. 47-41 23x34 3. 39x30 48x50 4. 32-27 25x34 5. 28-23 50x47
6. 23x03 47x24 7. 03x30 18-22 (7... 15-20 8. 30-25 20-24 9. 25-09 18-23 10. 09-13
24-29 11. 13-09 +) 8. 30-13 22-28 9. 13-24 28-32 10. 24-42 15-20 11. 42x15 32-37 12. 15-47 +
- F36.** 1. 40-34 12-17 2. 25-20 14x25 3. 29-23 18x49 4. 48-43 25x34 5. 37-31 26x28
6. 38-32 49x20 7. 32x03 21x32 8. 03x05 15-20 9. 05-32 20-24 10. 32-38 24-30
11. 38-43 30-35 12. 43-49 +
- C37.** 1. 28-23 19x28 2. 26-21 17x26 3. 22-17 11x22 4. 27-21 26x17 5. 31-27 22x42
6. 33x02 24x44 7. 02x04 30x39 8. 04x30 25x34 9. 50x30 14-19 10. 30-24 19x30
11. 45-40 +
- C38.** 1. 40-34 24x35 2. 34-29 23x34 3. 39x30 35x24 4. 47-41 36x47 5. 28-22 47x29
6. 27-21 16x40 7. 45x03 18x27 8. 03x06 +
- F39.** 1. 35-30 25x34 2. 39x30 14-20 3. 21-17 12x21 4. 28-22 18x27 5. 30-24 19x30
6. 33-29 23x34 7. 43-39 34x43 8. 38x49 27x38 9. 49-43 38x40 10. 45x01 21-27
11. 01-23 02-07 12. 23x01 27-32 13. 01-29 32-37 14. 29-47 +
- C40.** 1. 33-29 24x42 2. 43-38 42x33 3. 28x39 19x37 4. 34-29 17x28 5. 26x06 13x22
6. 39-33 28x39 7. 35-30 25x23 8. 06-01 +

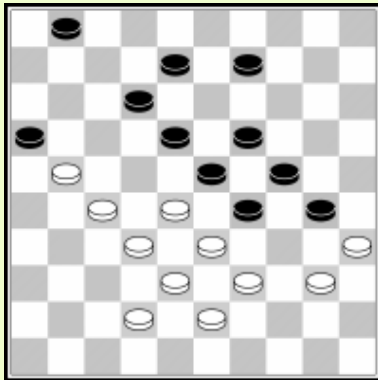
Composities van de auteur

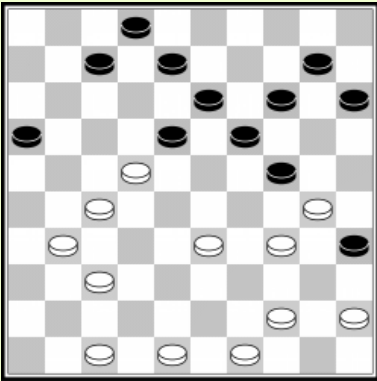
1

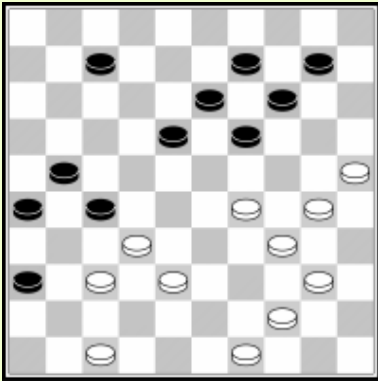
2

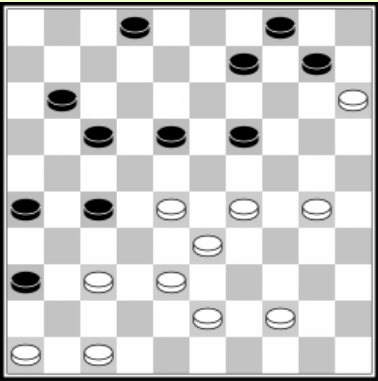
3

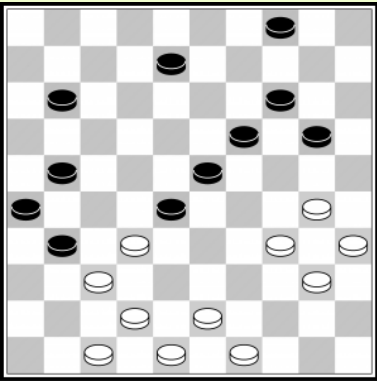
4

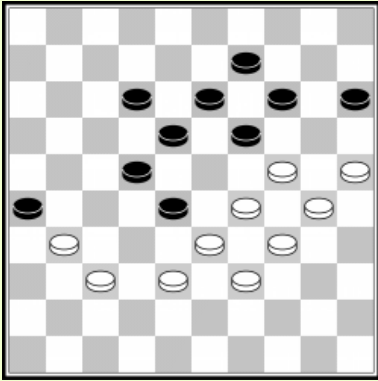
5

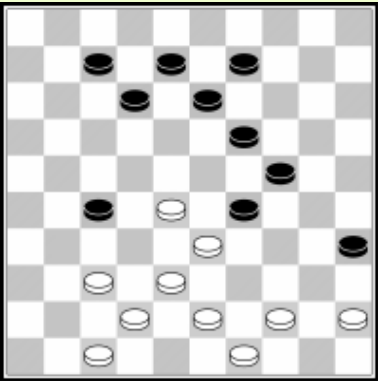
6

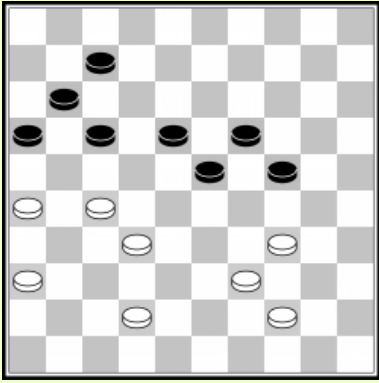
7

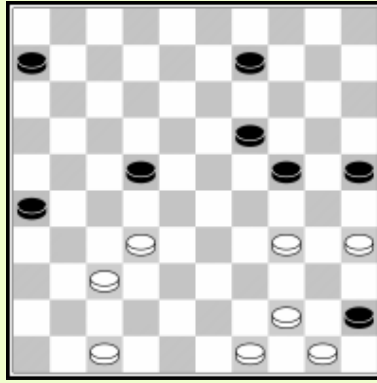
8

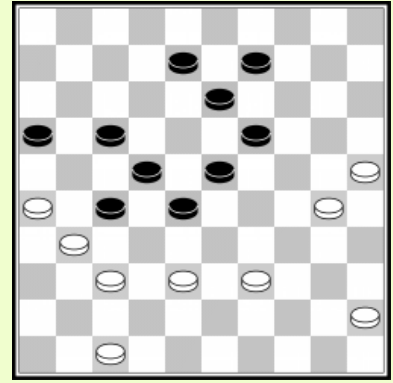
9 Forcing

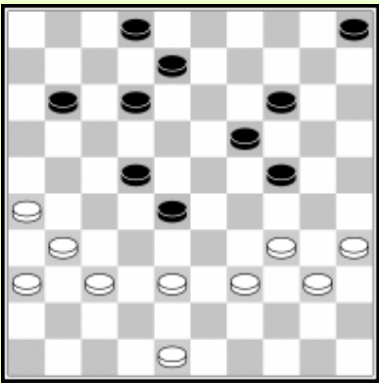
10 Forcing

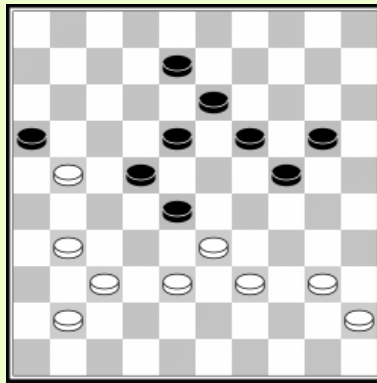
11

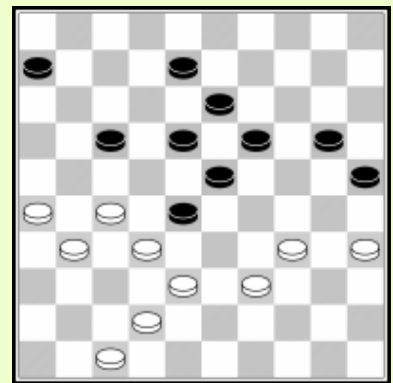
12

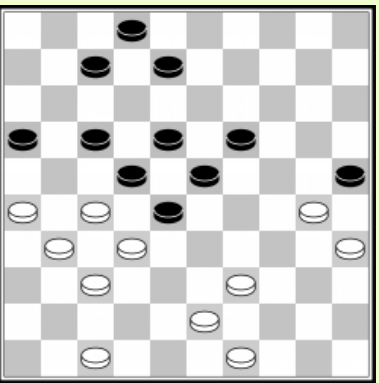
13 Forcing

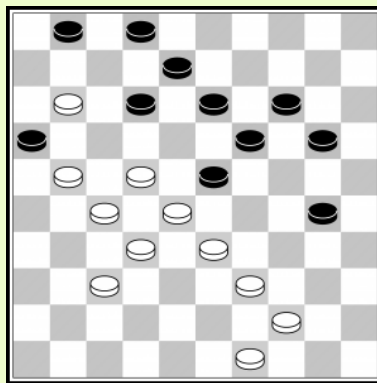
14

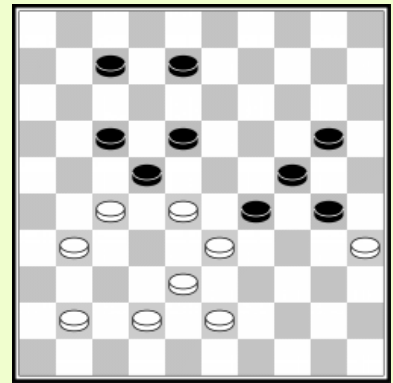
15

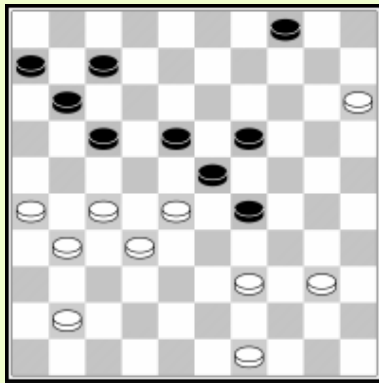
16 Forcing

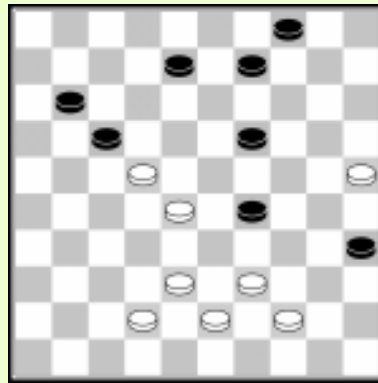
17

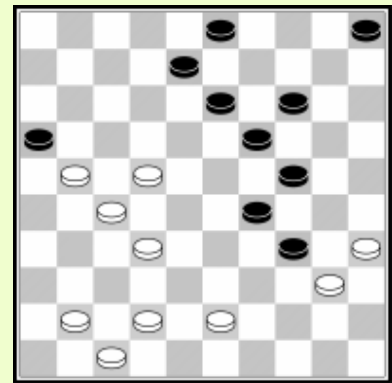
18

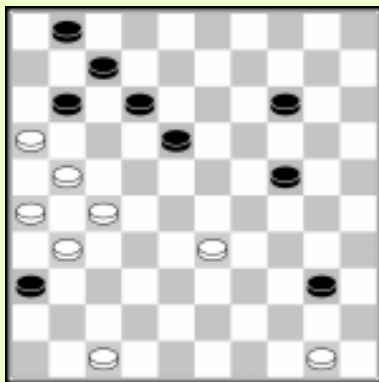
19

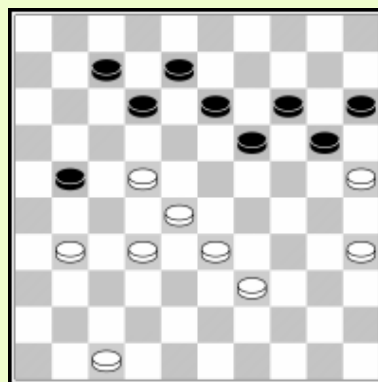
20

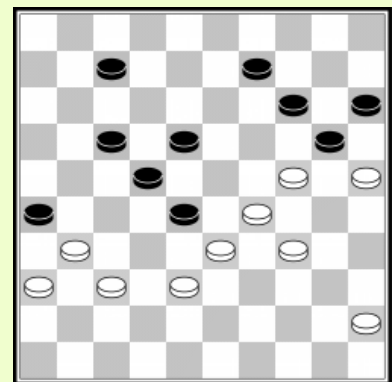
21

22

23 Forcing

24

Oplossingen

1. 1.26-21 22x31 2. 42-37 31x33 3. 39x08 16x29 4. 25x01 03x12 5. 01x03 +
2. 1. 24-20 14x25 2. 36-31 27x47 3. 29-23 47x49 4. 23x03 25x34 5. 37-31 26x37
6. 28-22 17x28 7. 03x44 49x40 8. 35x44 +
3. 1. 21-17 12x21 2. 39-34 30x37 3. 32x41 23x43 4. 35-30 24x44 5. 33x04 21x32
6. 04x02 01-07 7. 02x11 16x07 8.041-37 +
4. 1. 27-21 16x36 2. 34-29 18x27 3. 29x18 35x24 4. 47-41 36x47 5. 18-13! 47x29
6. 37-32 27x38 7. 49-43 38x40 8. 45x05 08x19 9. 05x01 02-07 10. 01x20 15x24
11. 48-43 24-29 12. 43-39 +
5. 1. 25-20 14x25 2. 29-23 18x29 3. 34x03 25x45 4. 47-41 36x47 5. 03-25 47x50
6. 25-03 27x38 7. 37-31 26x37 8. 03x01 50-28 9. 49-44 28x50 10. 01-06 +
6. 1. 37-31 26x37 2. 47-41 36x47 3. 29-23 18x29 4. 33x13 47x49 5. 46-41 49x08
6. 41x05 11-17 7. 05-37 17-21 8. 37-31 02-08 9. 31-26 21-27 10. 26x03 27-31
11. 03-26 31-36 12. 26-37 +
7. 1.42-38 31x33 2. 47-42 28x37 3. 42x31 26x37 4. 43-39 33x44 5. 48-42 37x48

6. 30-25 48x30 7. 35x02 44x35 8. 02x05 Timmer: 35-40 9. 25x14 40-45
10. 49-44 04-09 11. 14x03 45-50 12. 03-14 50x10 13. 05x14 +
8. 1. 25-20 14x25 2. 29-23 18x20 (2...18x40 3. 37-32 25x43 4. 32x03 43x32
5. 03x46 26x37 6. 46x45 +) 3. 34-29 25x41 4. 29-23 26x37 5. 23x03 28x39
6. 03x47 15-20 7.047x15 +
9. 1. 37-32 27-31 2. 47-41 31-36 3. 28-22 36x47 4. 22-17 12x21 5. 32-27 21x32
6. 38x27 47x16 7. 43-39 29x38 8. 39-33 38x29 9. 49-43 16x40 10. 45x01 13-18
11. 01x15 35-40 12. 15-33 40-45 13. 33-50 +
10. 1. 44-40 07-12 (1...17-22 2. 39-33 22x31 3. 36x27 11-17 4. 42-37 17-22 5. 37-31 W+) 2. 39-33
24-29 3. 33x22 17x48 4. 36-31 48x25 5. 40-34 25x21 +
6. 26x6 16-21 7. 06-01 21-26 8. 01x29 26x37 9. 29-47 +
11. 1. 32-28 22x33 2. 37-31 26x37 3. 47-42 37x48 4. 44-40 48x30 5. 50-44 45x34
6. 44-39 33x44 7. 49x20 25x14 8. 35x04 06-11 Alix: 9. 04-15 11-17 10. 15-42 17-21 11. 42-26
21-27 12. 26-03 14-19 13. 03-09 27-32 14. 09-04 19-23 15. 04-15 23-28 16. 15-42 +
12. 1. 39-33 28x39 2. 38-32 27x36 3. 26-21 16x38 4. 37-31 36x27 5. 30-24 19x30
6. 25x14 23-29 7. 14-10 29-34 8. 10-04 13-18 Timmer: 9. 47-42 34-39
10. 42-38 39-44 11. 45-40 44x35 12. 38-32 35-40 13. 32-28 22x33 14. 04x35 +
13. 1.26-21 11-16 (1...11-17 2. 35-30 24x42 3. 31-26 42x31 4. 36x07 02x11 5. 21x03 +
1...12-18 2. 21-17 + ;
1...02-07 2. 31-26 11-16 3. 39-33 28x30 4. 38-33 16x27 5. 33-29 24x33 6. 35x11 + 1...08-13 2.
31-26 24-30 (2...11-16 3. 34-29 24x31 4. 36x20 16x27 5. 39-33 28x39
6.40-34 39x30 7.35x13 +)
3. 34x25 11-16 4. 35-30 16x27 5. 39-33 28x39 6. 30-24 19x30 7. 25x43 02-07
8. 37-32 07-11 9. 32x21 11-16 10. 48-42 16x27 11. 42-37 W+1)
2. 31-26 16x27 3. 26-21 27x16 4. 34-29 24x31 5. 36x07 02x11 6. 39-33 28x39
7. 40-34 39x30 8. 35x02 16-21 9. 02x10 05x14 10. 48-43 14-19 11. 43-39 +
14. 1. 39-34 16x47 2. 37-32 28x30 3. 40-34 47x40 4. 45x03 24-29 5. 03-25 29-33
6. 25-43 13-18 7. 32-28 33-38 8. 43x16 22x33 9. 16-07 18-22 10. 07-16 22-28
11. 16-43 +
15. 1. 26-21 17x48 2. 47-42 48x22 3. 34-29 23x43 4. 32x03 43x32 5. 35-30 25x34
6. 03x09 19-24 7. 09-22 24-30 8. 22-39 30-35 9. 39-44 +
16. 1. 30-24 19x30 2. 35x24 07-12 3. 24-19 23x14 4. 32x23 18x29 5. 27x07 02x11
6. 26-21 16x36 7. 37-31 36x27 8. 39-33 29x38 9. 43x03 11-16 10. 03x20 25x14
11.49-44 (oF 49-43) +
17. 1. 11-07 02x11 2. 22-18 13x42 3. 39-34 16x40 4. 44x02 23x32 5. 02x47 14-19
6. 47x15 19-24 7. 15x07 01x12 8. 49-43 +
18. 1.38-32 (1. 28-23? 08-13 2.023x14 17-21 3. 27x16 22-28 4. 33x22 18x47=)
1...29x36 2. 27-21 36x49 3. 21x01 22x33 4. 01x44 49x40 5. 35x44 +
19. 1. 40-34 29x40 2. 49-44 40x49 3. 39-34 30x39 4. 27-21 49x47 5. 21x01 23x32
6. 01x24 47x20 7. 15x24 +
20. 1. 44-40 35x33 2. 28x39 17x28 3. 38-32 28x48 4. 39-34 48x30 5. 25x12
David & Goliath: 04-09 6. 12-08 09-14 7. 08-03 14-19 8. 03-08 19-23
9. 08-24 11-17 10. 24-38 23-28 11. 38-16 28-33 12. 16-43 17-22 13. 43-16 22-28

14. 16-43 +

21. 1. 35-30 24x44 2. 22-18 13x31 3. 43-39 16x38 4. 42x02 34x43 5. 41-37 31x42
6. 47x40 03-08 7. 02x10 05x14 8. 40-34 +
22. 1. 47-41 36x47 2. 21-17 12x32 3. 50-45 47x29 4. 45x12 07x18 5. 16x07 01x12
6. 31-27 32x21 7. 26x08 24-30 8. 08-03 30-35 9. 03x25 35-40 10. 25-34 40x29
11. 15-10 29-33 12. 10-04 18-23 13. 04-10 23-29 14. 10-15 29-34 15. 15x38 34-40
16. 38-33 40-45 17. 33-50 +
23. 1. 22-17 21-26 2. 32-27 12x23 3. 39-34 26x37 4. 47-42 37x48 5. 33-29 48x30
6. 29x09 14x03 7. 35x11 20-24 Timmer: 8. 11-07 24-29 9. 07-02: 03-09 (9...29-33
10. 02-24 33-39 11.025-20) 10. 02-24 29x20 11. 25x03 +
24. 1. 34-30 28x39 2. 37-32 26x28 3. 38-32 28x37 4. 24-19 14x34 5. 25x03 34x25
6. 03x01 22-28 7. 01-29 28-32 H.J. van Alphen: 8. 36-31 25-30 9. 31-27 32x21
10. 29-18 15-20 11. 18-09 20-24 12. 09-25 30-35 13. 25-43 21-26 14. 43-49 26-31
15. 45-40 35x44 16. 49x36 +